آياتها ٢٠٦ (٧) سُوْرَةُ الْاَعْرَافِ مَكِّيَّةٌ (٣٩) ركوعاتها ٢٤

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

الۗمّۗصۗ ۝١ كِتٰبٌ اُنْزِلَ اِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِيْ صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ لِتُنْذِرَ بِهٖ وَذِكْرٰى لِلْمُؤْمِنِيْنَ ۝٢
اِتَّبِعُوْا مَآ اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ اَوْلِيَآءَ ۭ قَلِيْلًا مَّا تَذَكَّرُوْنَ ۝٣ وَكَمْ مِّنْ
قَرْيَةٍ اَهْلَكْنٰهَا فَجَاۗءَهَا بَاْسُنَا بَيَاتًا اَوْ هُمْ قَاۗىِٕلُوْنَ ۝٤ فَمَا كَانَ دَعْوٰىهُمْ اِذْ جَاۗءَهُمْ بَاْسُنَآ اِلَّآ اَنْ قَالُوْٓا
اِنَّا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ۝٥ فَلَنَسْـَٔلَنَّ الَّذِيْنَ اُرْسِلَ اِلَيْهِمْ وَلَنَسْـَٔلَنَّ الْمُرْسَلِيْنَ ۝٦ فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَّمَا

అవతరణ:మక్కా | **7. ఆరాఫ్ (శిఖరాలు)** | సూక్తులు: 206

ఈ అధ్యాయం కూడా దాదాపు “పశువులు”అనే అధ్యాయం అవతరించిన కాలం లోనే అవతరించింది. దేవుని ఏకత్వం, ప్రవక్త దౌత్యం, పరలోక పరిమాణాలను గురించి చెబుతూ మక్కా బహుదైవారాధకులకు రుజుమార్గం గురించి ఇందులో బోధించబడింది. ప్రసంగం మధ్యలో ఒకచోట గ్రంథప్రజల్ని ఉద్దేశించి, మరొకచోట యావత్తు మానవాళిని ఉద్దేశించి బోధ చేయబడింది. చివరిలో దైవప్రవక్త (స)కు, ఆయన అనుచరులకు ధర్మ ప్రచార విధానం, దాని బాధ్యతల్ని గురించి వివరించడం జరిగింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

అలిఫ్-లామ్-మీమ్-సాద్. ముహమ్మద్ (స)! ఈ గ్రంథం ద్వారా నీవు (ప్రజల్ని) హెచ్చరించడానికే దీన్ని నీ వద్దకు పంపడం జరిగింది. కనుక (సందేశప్రచారం గురించి) నీవు ఏమాత్రం సంకోచించకు. ఇది విశ్వసించినవారి కోసం ఒక హితబోధ. (1-2)

మానవులారా! మీ ప్రభువు నుండి మీ దగ్గరకు అవతరించినదాన్ని అనుస రించండి. మీ ప్రభువుని వదలి (ఆయన ఆజ్ఞలకు వ్యతిరేకంగా) ఇతరుల్ని అనుసరించ కండి. కాని మీరు (మా)హితోపదేశం పట్ల చాలా తక్కువగా శ్రద్ధ చూపుతున్నారు. (3)

మేము ఎన్నో జనపదాలు తుడిచిపెట్టాం. వారిపై మాశిక్ష రాత్రివేళ హఠాత్తుగా వచ్చింది. లేదా పట్టపగలు వారు విశ్రాంతి తీసుకునే వేళ వచ్చింది. మాశిక్ష వచ్చినప్పుడు వారు (పశ్చాత్తాపంతో) ‘మేము నిజంగా చాలా దుర్మార్గులం’ అని మాత్రమే అన్నారు.✵

ఏమైనప్పటికీ, మేము ఎవరి దగ్గరకు దైవప్రవక్తలను పంపామో వారిని తప్పకుండా (వారి కర్మల్ని గురించి) ప్రశ్నిస్తాము.[1] (మా సందేశం అందజేసే బాధ్యతను మీరు ఏ మేరకు నెరవేర్చారు, దానికి ప్రజల నుండి ఎలాంటి ప్రతిస్పందన వచ్చింది? అని)

1. ఎవరెవరి దగ్గరకు దైవప్రవక్తల సందేశం చేరిందో వారిని తప్పకుండా ప్రశ్నించడం జరుగు తుందని ఖుర్‌ఆన్ చెబుతోంది. అలాంటివారు తమ అవిశ్వాసవైఖరికి కారణంగా ఎలాంటి సాకులు చెప్పలేరన్నమాట. వారికిక నరకమే గతి. అయితే దైవప్రవక్తల సందేశం చేరనివారిని గురించి దేవుడు ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకుంటాడో ఖుర్‌ఆన్ చెప్పలేదు. వారి అదృష్టంలో స్వర్గం ఉందో, నరకం ఉందో దేవునికే తెలియాలి. కనుక మనం వారి విషయంలో మౌనం వహించడమే మంచిది. (దీంతో పాటు 17:15 సూక్తి, దాని పాదసూచిక కూడా చూడండి.)

كُنَّا غَاۗىِٕبِيْنَ ۝٧ وَالْوَزْنُ يَوْمَىِٕذِ الْحَقُّ ۚ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِيْنُهٗ فَاُولٰۗىِٕكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ۝٨ وَمَنْ خَفَّتْ
مَوَازِيْنُهٗ فَاُولٰۗىِٕكَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوْا بِاٰيٰتِنَا يَظْلِمُوْنَ ۝٩ وَلَقَدْ مَكَّنّٰكُمْ فِي الْاَرْضِ وَ
جَعَلْنَا لَكُمْ فِيْهَا مَعَايِشَ ۭ قَلِيْلًا مَّا تَشْكُرُوْنَ ۝١٠ وَلَقَدْ خَلَقْنٰكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنٰكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلٰۗىِٕكَةِ ع
اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ ۖ فَسَجَدُوْٓا اِلَّآ اِبْلِيْسَ ۭ لَمْ يَكُنْ مِّنَ السّٰجِدِيْنَ ۝١١ قَالَ مَا مَنَعَكَ اَلَّا تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَ ۭ

మేము దైవప్రవక్తలను కూడా అడుగుతాం. ఆ తర్వాత మేము జరిగినదంతా మా జ్ఞానంతో వారి ముందు పెడ్తాము. (వారి స్థితిగతులు తెలియకపోవడానికి) మేము అదృశ్యమై ఎక్కడికీ పోలేదు. (4-7)

ఆరోజు (కర్మల త్రాసులో) బరువైనదే సత్యమవుతుంది. ఎవరి త్రాసుపళ్ళెం బరు వుగా ఉంటుందో వారికే మోక్షం లభిస్తుంది. మరెవరి త్రాసుపళ్ళెం తేలికగా ఉంటుందో వారు ఘోరంగా నష్టపోతారు. వారు మాసూక్తుల పట్ల అన్యాయంగా ప్రవరిస్తుండేవారు.✵

మేము ధరణిలో మీకు పూర్తి అధికారాలిచ్చి వసింపజేశాం. మీకోసం ఇక్కడ జీవన సామగ్రి సమకూర్చాం. కాని మీరు చాలాతక్కువగా కృతజ్ఞత చూపుతున్నారు. (8-10)

మేము మిమ్మల్ని సృష్టించి మీకు రూపురేఖలు కల్పించాం. తర్వాత ఆదంకు గౌరవసూచకంగా అభివాదం చేయండని దైవదూతల్ని ఆదేశించాం. మా ఆదేశం పాటిస్తూ అందరూ అభివాదంచేశారు[2] ఇబ్లీసు తప్ప. అతను అభివాదం చేసేవారిలో చేరలేదు.✵

“(ఇబ్లీస్!) నేను ఆజ్ఞాపించినా (నువ్వెందుకు అభివాదం చేయలేదు?) ఏ విషయం నిన్ను అభివాదం చేయకుండా నిరోధించింది?” అని మేము ప్రశ్నించాము.

దానికి వాడు “నేను ఇతనికంటే శ్రేష్ఠుడ్ని. నీవు నన్ను అగ్నితో[3] సృష్టించావు. అతడ్ని (ఎలాంటి విలువలేని) మట్టితో సృజించావు” అన్నాడు. (11,12)

2. ఇక్కడ గౌరవసూచకంగా ఆదంకు అభివాదం చేయండని అంటే ఆదం (అలైహి)కు మాత్రమే ఒక వ్యక్తిగా అభివాదం చేయమని అర్థం కాదు. యావత్ మానవాళికి ప్రాతినిధ్యం వహించే మానవుడిగా ఆదంకు అభివాదం చేయమని అర్థం. దేవుడు మానవుడ్ని సర్వోత్కృష్టజీవిగా సృష్టించి, తన వైపున ఆజ్ఞలు పాలిస్తూ జీవిత వ్యవహారాలు చక్కబరిచే ప్రతినిధిగా నియమించడంతో పాటు, ప్రాతినిధ్యబాధ్యతలు నిర్వహించడానికి కావలసిన పూర్తి జ్ఞానసంపత్తి కూడా అతనికి ప్రసాదించాడు. కనుక అలాంటి సర్వోత్కృష్ట జీవికి గౌరవసూచకంగా తలవంచి లొంగిపొమ్మని దీని అర్థం.

దీన్నిబట్టి మానవుడు తనపై దేవుడు మోపిన ప్రాతినిధ్య బాధ్యతల్ని సక్రమంగా, సంపూర్తిగా, జీవితాంతం నిర్వహిస్తే అతను నిజంగా సర్వోత్కృష్టుడిగా, దైవదూతల కంటే ఉన్నతుడిగా భాసిల్ల గలడు. ఆ బాధ్యతలు నిర్వహించకుండా, మనోవాంఛలకు బానిసయి విశృంఖల జీవితం గడిపితే అతని కన్నా నికృష్ట జీవి ప్రపంచంలో మరొకటి ఉండదు. చివరికి చీమలు, దోమల కన్నా అధోగతి పాలవుతాడు. చీమలు, దోమలు, పశువులు, పక్షులు మొదలైన జీవరాసులపై ఇలాంటి బాధ్యతలు లేవు. వాటిని కూడా దేవుడు మానవుని సేవ కోసమే సృష్టించాడు. మరణానంతరం వాటికి స్వర్గ నరకాలు ఉండవు. అందువల్ల ప్రాతినిధ్య బాధ్యతలు నిర్వహించకుండా నేరస్థుడిగా మారిన మానవుడికన్నా ఈ అల్పజీవులే మిన్న. (ఇతర వివరాలకు 2:34 సూక్తి చూడండి.)

3. మానవుల్లాగే మంచి లేక చెడు అవలంబించే స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలు పొందిన మరొక జాతి కూడా ఈ ప్రపంచంలో ఉంది. అది జిన్‌జాతి. ఈ జిన్నులు (భూతాలు) అగ్నిజ్వాలతో

قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ ۚ خَلَقْتَنِيْ مِنْ نَّارٍ وَّخَلَقْتَهٗ مِنْ طِيْنٍ ﴿۱۲﴾ قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُوْنُ لَكَ اَنْ
تَتَكَبَّرَ فِيْهَا فَاخْرُجْ اِنَّكَ مِنَ الصّٰغِرِيْنَ ﴿۱۳﴾ قَالَ اَنْظِرْنِيْۤ اِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُوْنَ ﴿۱۴﴾ قَالَ اِنَّكَ مِنَ
الْمُنْظَرِيْنَ ﴿۱۵﴾ قَالَ فَبِمَاۤ اَغْوَيْتَنِيْ لَاَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيْمَ ﴿۱۶﴾ ثُمَّ لَاٰتِيَنَّهُمْ مِّنْۢ بَيْنِ
اَيْدِيْهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ اَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَآئِلِهِمْ ؕ وَلَا تَجِدُ اَكْثَرَهُمْ شٰكِرِيْنَ ﴿۱۷﴾ قَالَ
اخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُوْمًا مَّدْحُوْرًا ؕ لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَاَمْلَـَٔنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿۱۸﴾ وَيٰۤاٰدَمُ

"అలాగానా! అయితే నీవిక్కడ్నుంచి దిగిపో. ఇక్కడ అహంకారంతో విఱ్ఱవీగడానికి నీకెలాంటి హక్కులేదు. వెళ్ళిపో ఇక్కడ్నుంచి. నీవు (మా ఆదేశాన్ని ధిక్కరించి) పరమ నీచుడవయి పోయావు" అన్నాము మేము. (13)

"అయితే (దేవా!) మానవులు మళ్ళీ బ్రతికించబడే వరకు నాకు గడువునివ్వు" అన్నాడు (ఇబ్లీసు). (14)

"అలాగే ఇస్తున్నాం వెళ్ళు" అన్నాము (మేము). (15)

"సరే, నీవు నన్ను ఏవిధంగా మార్గభ్రష్టుడ్ని చేశావో, నేనూ మానవజాతిని దారి తప్పించడానికి నీ రుజుమార్గంలో మాటువేసి కూర్చుంటాను. వీరిని ముందు నుంచి, వెనుకనుంచి, కుడినుంచి, ఎడమనుంచి అన్ని వైపులనుంచీ చుట్టుముట్టుతాను. వీరిలో చాలామందిని నీవు విశ్వసనీయులుగా, కృతజ్ఞులుగా చూడలేవు" అన్నాడు ఇబ్లీస్.*

"ఓరి నీచుడా! శాపగ్రస్తుడవయి ఇక్కడ్నుంచి వెళ్ళిపో. (బాగా విను,) నీతో సహా నిన్ను అనుసరించే వారందర్నీ నరకంలోకి విసరివేస్తాను". (16-18)

సృష్టించబడి మానవులకు కనపడకుండా ఉంటారు. వారు మానవుల్ని చూడగలుగుతారు, కాని మానవులు వారిని చూడలేరు. మౌలానా షబ్బీర్ అహ్మద్ ఉస్మానీ (రహ్మలై) గారి వ్యాఖ్యానం ప్రకారం, ఈ జిన్నులు మానవుని పుట్టుకకు ముందు కొన్నివేల ఏండ్ల నుండి భూలోకంలో మనుగడ సాగిస్తూ ఉండేవారు. అప్పుడు వారు ఆకాశంపైకి కూడా పోతుండేవారు. అయితే భూలోకంలో రక్తపాతం, హింసాదౌర్జన్యాలు జరపడంలో హద్దుమీరి పోవడంతో విశ్వప్రభువు ఆదేశంతో దైవదూతలు అనేక మంది జిన్నులను సంహరించారు. మిగిలిన జిన్నులు కొండల్లోకి, అడవుల్లోకి పారిపోయారు. (జిన్నుల సృష్టి గురించిన వివరాలకు 6:128 సూక్తి పాదసూచిక చూడండి.)

ఈ జిన్నుల్లో ఇబ్లీస్ గొప్ప భక్తుడిగా, పండితుడిగా పేరు తెచ్చుకున్నాడు. అందువల్ల అతను ఈ సామూహిక సంహారానికి గురికాకుండా దైవదూతలతో కలసి ఉండసాగాడు. అత్యధిక మంది జిన్నులు హతమార్చబడిన తరువాత ఇబ్లీస్ తన భక్తి పరాయణత, పాండిత్యాలను చూసుకొని ఇక భూలోకంలో తానొక్కడే గొప్పవాణ్ణని, తనను దేవుడు ఖలీఫాగా నియమించి ఇక్కడ పెత్తనం చెలాయించే అధికారం ఇస్తాడని భావించసాగాడు. అయితే దేవుడు ఆదం (మానవుడి)ని ఖలీఫాగా నియమించానని ప్రకటించడంతో అతను నిరాశచెందాడు. అసూయతో మండిపోతూ ఆదంకు బద్ధ శత్రువయి పోయాడు. అంతేగాక తాను మట్టి కన్నా విలువైన అగ్నితో సృజించబడ్డానని చెబుతూ వర్ణ ద్వేషంతో, జాత్యహంకారంతో విఱ్ఱవీగుతూ దైవాజ్ఞను ధిక్కరించాడు. తత్ఫలితంగా అతను శాశ్వత శాపగ్రస్తుడయి పోయాడు. అందువల్ల మీరు కూడా అలాంటి వైఖరి అవలంబించి కృతఘ్నులు కాకండని దేవుడు మానవుల్ని హెచ్చరిస్తున్నాడు.

اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُوْنَا مِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿۱۹﴾
فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطٰنُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وٗرِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْاٰتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهٰىكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ
هٰذِهِ الشَّجَرَةِ اِلَّاۤ اَنْ تَكُوْنَا مَلَكَيْنِ اَوْ تَكُوْنَا مِنَ الْخٰلِدِيْنَ ﴿۲۰﴾ وَقَاسَمَهُمَاۤ اِنِّيْ لَكُمَا لَمِنَ
النّٰصِحِيْنَ ﴿۲۱﴾ فَدَلّٰىهُمَا بِغُرُوْرٍ ۚ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفٰنِ عَلَيْهِمَا مِنْ
وَّرَقِ الْجَنَّةِ ؕ وَنَادٰىهُمَا رَبُّهُمَاۤ اَلَمْ اَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَاَقُلْ لَّكُمَاۤ اِنَّ الشَّيْطٰنَ لَكُمَا عَدُوٌّ
مُّبِيْنٌ ﴿۲۲﴾ قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَاۤ اَنْفُسَنَا ٚ وَاِنْ لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿۲۳﴾ قَالَ

"ఆదం! నీవు, నీ భార్యా ఇద్దరూ స్వర్గంలో నివసించండి. ఇక్కడ మీరు కోరిందల్లా తింటూ హాయిగా ఉండండి. అయితే (అదిగో) ఆ చెట్టు దగ్గరికి మాత్రం వెళ్ళకండి. వెళ్ళారా, మీరు దుర్మార్గులలో చేరిపోతారు" అన్నాము మేము. (19)

ఆ తరువాత షైతాన్ వారి ఆచ్ఛాదిత మర్మావయవాలను పరస్పరం వారి ముందు బహిర్గతం చేయడానికి మాయమాటలతో వారిని మభ్యపెట్టాడు. వాడు (వారిద్దరి దగ్గరకు వెళ్ళి) "మీ ప్రభువు మిమ్మల్ని ఆ చెట్టు దగ్గరికి పోవద్దని ఎందు కన్నాడో తెలుసా? మీరు దైవదూతలయి పోతారని, లేదా శాశ్వత (స్వర్గ) జీవితం లభిస్తుందని దాని దగ్గరకు పోనివ్వకుండా మిమ్మల్ని వారించాడు" అని చెప్పాడు. పైగా వాడు ప్రమాణం చేసి మరీ "నేను మీకు నిజమయిన శ్రేయోభిలాషిని (నా మాట నమ్మండి)" అని నమ్మబలికాడు. (20-21)

ఈ విధంగా వాడు మోసపుటెత్తుగడలతో వారిద్దర్నీ వలలో వేసుకున్నాడు. చివరికి వారిరువురు (నిషేధిత) వృక్షాన్ని రుచిచూశారు. దాంతో వెంటనే వారి మర్మావయవాలు ఒకరి ముందు మరొకరివి బహిర్గతమై పోయాయి. వారు (సిగ్గుతో బిక్క చచ్చిపోయి) స్వర్గంలోని ఆకులతో తమ దేహాలను కప్పుకోవడానికి ప్రయత్నించారు.

అప్పుడు వారి ప్రభువు "నేను మిమ్మల్ని ఆ చెట్టు వద్దకు పోవద్దని వారించలేదా? షైతాన్ మీకు బద్ధవిరోధి అని చెప్పలేదా?" అని అడిగాడు.

"ప్రభూ! (మేము ఆత్మవంచనకు పాల్పడి) మాకు మేమే అన్యాయం చేసు కున్నాం.[4] (ఇక నీవే మాకు దిక్కు.) నీవు మమ్మల్ని కనికరించి క్షమించకపోతే మేము సర్వనాశనమైపోతాము" అన్నారు వారిద్దరూ (పశ్చాత్తాపంతో కుమిలిపోతూ). (22-23)

4. షైతాన్ మొదట హజ్రత్ హవ్వా (అలై)ను మోసగించి ఆమెకా చెట్టు పండు తినిపించా డని, తర్వాత హజ్రత్ ఆదం (అలై)ను తన వలలో వేసుకోవడానికి ఆమెను ఒక పనిముట్టుగా వాడుకున్నాడని ప్రతీతి. దీంతో ఓ పెద్దవర్గం స్త్రీ స్థాయిని దిగజార్చడానికి ప్రయత్నించింది. కాని ఖుర్‌ఆన్ ఈ భావాన్ని ఖండిస్తూ ఇక్కడ షైతాన్ వారిద్దర్నీ మోసగించి ఇద్దరికీ నిషేధిత వస్తువు తిన్పించాడని చెబుతోంది. (ఇతర వివరాలకు 20:120,121 సూక్తులు, వాటి పాదసూచిక చూడండి.)

మానవుడు షైతాన్ చేసే మోసాలకు, వాడి ప్రలోభాలకు గురికాకుండా ఉండాలంటే దేవుడు తన ప్రవక్తల ద్వారా పంపే ఆజ్ఞలు పాటిస్తూ తదనుగుణంగా నీతిమంతమైన జీవితం గడపవలసి ఉంటుంది. ఈవిధంగా మానవుడు జీవితాంతం ప్రాతినిధ్య బాధ్యతలు నిర్వహించడం ద్వారా సర్వోత్కృష్ట జీవిఅయి దైవప్రసన్నతను, తన అసలు నివాసమైన స్వర్గధామాన్ని పొందగలడు.

اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۚ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَ
ع ٢/٩ فِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُوَارِي سَوْآتِكُمْ وَرِيشًا ۖ
وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ۚ ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾ يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ
كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْآتِهِمَا ۗ إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ
حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ ۗ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾ وَإِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً قَالُوا
وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا ۗ قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ ۖ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾ قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ ۖ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ ۚ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾ فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ ۗ إِنَّهُمُ اتَّخَذُوا

"దిగిపోండి. మీరంతా ఒకరికొకరు శత్రువులు. మీరు ఒక నిర్ణీతకాలం వరకు భూలోకంలో గడపవలసి ఉంది. మీకక్కడ నివాసం, జీవనోపాధి (వగైరా) సదుపాయాలు ఉన్నాయి. అక్కడే మీరు జీవించాలి, అక్కడే చనిపోవాలి. చివరికి అక్కడ్నుంచే మిమ్మల్ని పునర్జీవంతో తిరిగి లేపడం జరుగుతుంది" అన్నాము మేము. (24-25)

"ఆదం సంతానమా! మీరు మీ మర్మావయవాలను కప్పుకోవడానికి, మీ దేహానికి రక్షణగా, అలంకరణగా ఉపయోగపడటానికి మేము మీకు దుస్తులు ప్రసాదించాము. అయితే అన్నిటికంటే భయభక్తుల దుస్తులే ఎంతోశ్రేష్ఠమైనవి. ఇది (వస్త్రధారణ) దేవుని సూచనల్లో ఒక సూచన. మీరు విషయం గ్రహిస్తారని (ఇలా తెలుపుతున్నాం)." (26)

ఆదం సంతానమా! (షైతాన్ చేష్టలపట్ల అనుక్షణం అప్రమత్తంగా ఉండండి.) వాడు మీ తల్లిదండ్రుల్ని మభ్యపెట్టి స్వర్గం నుండి తీసివేయించాడు. ఒకరి మర్మావయవాలు మరొకరి ముందు బహిర్గతం కావడానికి వారి దుస్తులు తొలగించాడు. జాగ్రత్త! అవిధంగా వాడు మిమ్మల్ని కూడా మాయమాటలతో మభ్యపెట్టవచ్చు. వాడు, వాడి అనుచరమూకలు మిమ్మల్ని మీరు చూడని వైపు నుండి చూస్తారు. ఈ పిశాచమూకలను మేము విశ్వసించనివారికి సహచరులుగా, సంరక్షకులుగా చేశాము. (27)

వారేదైనా సిగ్గుమాలిన పని చేస్తూ, తమ తాతముత్తాతలు ఇలాగే చేస్తుండేవారని అంటారు. పైగా దేవుడే అలా చేయమని తమను ఆజ్ఞాపించాడని చెబుతారు.[5] వారికి చెప్పు: "నీతిబాహ్యమైన పనులు చేయమని దేవుడు ఎన్నటికీ ఆజ్ఞాపించడు. మీరు దేవుని పేరుచెప్పి మీకు తెలియని విషయాల్ని గురించి దేవుడే బోధిస్తున్నాడని అంటారా?" (28)

చెప్పు: "నాప్రభువు ఇలా ఆదేశించాడు-మీరు న్యాయంగా వ్యవహరించండి. ప్రార్థన చేస్తున్నప్పుడు మీ మనస్సును ఒక్కదేవుని మీదే లగ్నంచేయండి. ఆయన్నే వేడుకోండి. మీ జీవనధర్మాన్ని ఆయన కోసమే ప్రత్యేకించుకోండి. ఆయన ఈరోజు మిమ్మల్ని ఎలా సృష్టించాడో రేపు (ప్రళయదినాన) కూడా అలాగే మిమ్మల్ని పునఃసృష్టిస్తాడు." (29)

5. ఖుర్‌ఆన్ అవతరణకు పూర్వం అరబ్బులు కాబా గృహాన్ని నగ్నంగా ప్రదక్షిణ చేసేవారు. అది దేవుడు ఆదేశించిన మతాచారమని భావించేవారు. ఖుర్‌ఆన్ ఈ దురాచారాన్ని నిషేధించింది.

الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾ يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ
ع ٣/١٠ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي
أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ ۚ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ
الْقِيَامَةِ ۗ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى
اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً ۖ وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٤﴾
يَا بَنِي آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي ۙ فَمَنِ اتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا

ఒక వర్గానికి ఆయన సన్మార్గం చూపాడు. రెండో వర్గం నొసట మార్గభ్రష్టత్వమే రాసి పెట్టిఉంది. దానిక్కారణం వారు దేవునికి బదులు భూతపిశాచాలను రక్షకులుగా చేసుకొని తాము సన్మార్గంలో ఉన్నామని భావిస్తుండేవారు. (30)

ఆదం సంతానమా! ప్రార్థన చేసే ప్రతిసారీ పూర్తి వస్త్రధారణతో మిమ్మల్ని మీరు అలంకరించుకోండి. తినండి, త్రాగండి. (హాయిగా ఉండండి.) కాని హద్దులు మాత్రం మీరకండి. హద్దులు మీరేవారిని దేవుడు ఎన్నటికీ ప్రేమించడు. (31)

ముహమ్మద్ (స)! వారినడుగు: "దేవుడు తన దాసుల కోసం సమ్మతించిన ఈ అలంకరణలను ఎవరు నిషేధించారు? ఎవరు దేవుడు ప్రసాదించిన పరిశుద్ధ వస్తువుల్ని నిషేధించినది?" చెప్పు: "ఇవన్నీ ఇటు ప్రపంచ జీవితంలోనూ విశ్వాసుల కోసమే ఉన్నాయి; అటు ప్రళయదినాన కూడా వారికే లభిస్తాయి." ఈవిధంగా మేము విషయం గ్రహించే వారికోసం మా సూక్తులు విడమరచి తెలియజేస్తున్నాము. (32)

ముహమ్మద్ (స)! వారికిలా చెప్పు: "నా ప్రభువు ఈ విషయాలు నిషేధించాడు:

★ సిగ్గుమాలిన పనులు- అవి బహిరంగమైనవయినా, రహస్యమైనవయినా సరే. ★ పాపకార్యాలు, ★ సత్యానికి వ్యతిరేకంగా హద్దుమీరి ప్రవర్తించడం, ★ దేవుడు ఎలాంటి ప్రమాణం పంపకపోయినా ఆయనకు ఇతరుల్ని సాటికల్పించడం,★ దేవుడే ఆదేశించాడని ఆయన పేరుమీద మీకు తెలియని విషయాలు చెప్పడం."

ప్రతి జాతికీ (నైతిక నియమావళి విషయంలో) ఒక గడువు నిర్ణయించబడింది. ఆ గడువు ముగిస్తే మాత్రం ఇక ఒక్కక్షణం కూడా ఆలస్యం చేయడంగాని, వాయిదా వేయడంగాని జరగదు. (ఆతర్వాత ఆజాతి కాలగర్భంలో కలసిపోతుంది.) (33-34)

(సృష్టిప్రారంభంలోనే దేవుడిలా చెప్పాడు:) ఆదం సంతానమా! మీ నుండే మీ దగ్గరికి మాసూక్తులు విన్పించే ప్రవక్తలు వచ్చినప్పుడు (వారి మాటలు విని) భయభక్తులతో దుష్కార్యాలు మానుకొని తమ వైఖరి సరిదిద్దుకున్నవారికి ఎలాంటి భయంగాని, దుఃఖంగాని ఉండదు. మా సూక్తులు తిరస్కరించి, ప్రవక్తల పట్ల తిరుగుబాటు వైఖరి అవలంబించేవారు నరకానికి పోతారు. అక్కడే వారిక శాశ్వతంగాఉంటారు. (35-36)

خٰلِدُوْنَ ﴿٣٦﴾ فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيٰتِهٖ ؕ اُولٰٓئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيْبُهُمْ
مِّنَ الْكِتٰبِ ؕ حَتّٰٓى اِذَا جَآءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ ۙ قَالُوْٓا اَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ؕ قَالُوْا
ضَلُّوْا عَنَّا وَشَهِدُوْا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوْا كٰفِرِيْنَ ﴿٣٧﴾ قَالَ ادْخُلُوْا فِيْٓ اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِكُمْ مِّنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ فِى النَّارِ ؕ كُلَّمَا دَخَلَتْ اُمَّةٌ لَّعَنَتْ اُخْتَهَا ؕ حَتّٰٓى اِذَا ادَّارَكُوْا فِيْهَا جَمِيْعًا ۙ
قَالَتْ اُخْرٰىهُمْ لِاُوْلٰىهُمْ رَبَّنَا هٰٓؤُلَآءِ اَضَلُّوْنَا فَاٰتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ ؕ قَالَ لِكُلٍّ
ضِعْفٌ وَّلٰكِنْ لَّا تَعْلَمُوْنَ ﴿٣٨﴾ وَقَالَتْ اُوْلٰىهُمْ لِاُخْرٰىهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ
فَذُوْقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُوْنَ ﴿٣٩﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَاسْتَكْبَرُوْا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ ع

అసత్య విషయాలు కల్పించి వాటిని దేవునికి ఆపాదించే వాడికంటే, లేదా దేవుని సూక్తులు తిరస్కరించిన వాడికంటే పరమ దుర్మార్గుడు ఎవరుంటారు? అలాంటివారికి వారి విధివ్రాతలో రాయబడినది మాత్రమే (కొన్నాళ్ళపాటు) లభిస్తుంది. చివరికి మేము పంపే దూతలు వారి ప్రాణాలు తీయడానికి వస్తారు. అప్పుడా దూతలు "ఏరి, దేవుడ్ని వదలి మీరు మొరపెట్టుకున్న మీ మిధ్యాదైవాలు ఇప్పుడెక్కడికి పోయారు?" అని ప్రశ్నిస్తారు. దానికి వారు "వారంతా మానుండి కనుమరుగైపోయారు" అంటారు. "మేము నిజంగా సత్యతిరస్కారులం" అని వారే తమకు వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యం చెబుతారు. (37)

"అయితే మీకు పూర్వం మానవుల, జిన్నుల వర్గం (ఒకటి) ఎలా నరకంలోకి పోయిపడిందో మీరూ నరకంలోకి పోయిపడండి"అని దేవుడు సెలవిస్తాడు. ప్రతిగుంపూ నరకంలో ప్రవేశించేటప్పుడు తనకు ముందు ప్రవేశించిన గుంపును దూషిస్తుంది.

ఇలా అందరూ నరకంలో చేరి గుమిగూడిన తరువాత ముందు చేరిన వర్గాన్ని తర్వాత చేరిన వర్గం నిందిస్తూ "ప్రభూ! వీరే మమ్మల్ని దారితప్పించినవారు, కనుక వీరికి రెట్టింపు శిక్ష విధించు" అంటుంది. దానికి "ప్రతి ఒక్కరికీ రెట్టింపు శిక్షే విధించబడింది. ఆ సంగతి మీరు గ్రహించలేకపోతున్నారు" అని సమాధానం లభిస్తుంది.

ఆతర్వాత మొదటివర్గం రెండవవర్గంతో "(మమ్మల్నెందుకు అనవసరంగా నిందిస్తారు?) మాకంటే మీరేం తక్కువ తిన్నారా? ఇక (మాటలు చాలించి) మీరు చేజేతులా సంపాదించుకున్నదానికి ఫలితంగా నరకయాతనలు చవిచూడండి"అంటుంది. (38-39)

మా సూక్తులు తిరస్కరించి వాటిపట్ల తలబిరుసుతనంతో వ్యవహరించినవారి కోసం ఆకాశ ద్వారాలు ఎన్నటికీ తెరవబడవు.[6] సూది బెజ్జం గుండా ఒంటె దూరడం

6. విశ్వాసులు, అవిశ్వాసుల మరణానంతర పర్యవసానాలను గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం) వివరంగా తెలిపిన విశేషాలు సంక్షిప్తంగానైనా ఇక్కడ పేర్కొనడం సందర్భోచితంగా ఉంటుంది:

విశ్వాసి ప్రాణం తీయడానికి వచ్చే దైవదూతలు అందమైన ముఖవర్చస్సుతో స్వర్గవస్త్రాలు, సువాసనలు తెచ్చి "శాంతినొందిన ఆత్మా! నీ ప్రభువు ప్రసన్నతాభాగ్యం వైపుకు బయలుదేరు" అంటారు. అప్పుడా ఆత్మ సంతోషంతో దేహంనుండి వెలువడుతుంది. దైవదూతలు దాన్ని సువాసన వస్త్రంలో చుట్టుకొని తీసికెళ్తారు. ఆకాశ దైవదూతలు ఆకాశద్వారాలు తెరచి ఆ శుభాత్మకు స్వాగతం చెప్పి దాన్ని ఏడవ ఆకాశంలోకి తీసికెళ్ళి సృష్టికర్త సన్నిధిలో ప్రవేశపెడతారు. అప్పుడు సృష్టికర్త "ఈ

لَهُمْ اَبْوَابُ السَّمَآءِ وَلَا يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ حَتّٰى يَلِجَ الْجَمَلُ فِيْ سَمِّ الْخِيَاطِ ؕ وَكَذٰلِكَ نَجْزِى
الْمُجْرِمِيْنَ ﴿٤٠﴾ لَهُمْ مِّنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَّمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ ؕ وَكَذٰلِكَ نَجْزِى الظّٰلِمِيْنَ ﴿٤١﴾ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

ఎంత అసాధ్యమో వారు స్వర్గంలో ప్రవేశించడం కూడా అంతే అసాధ్యం. నేరస్థులకు మాదగ్గర ఇలాంటి దుష్ఫలమే లభిస్తుంది. వారి పడకకూడా నరకాగ్నిపడకే; దుప్పటికూడా నరకాగ్ని దుప్పటే అవుతాయి. ఇదే దుర్మార్గులకు మేమిచ్చే ప్రతిఫలం. (40-41)

దాసుని పేరు ఇల్లియ్యీన్ (సత్కర్మల చిట్టా)లో రాసి అతడ్ని భూలోకానికి తీసికెళ్ళండ"ని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. మరణదూతలు ఆ ఆత్మను సమాధిలోని ఆ విశ్వాసిదేహంలో తిరిగి ప్రవేశపెడతారు.

సమాధిలో ఇద్దరు దైవదూతలు వచ్చి "నీ ప్రభువు ఎవరు; నీ ధర్మం ఏమిటీ; మీకు రుజుమార్గం చూపడానికి వచ్చిన వ్యక్తి గురించి నీ అభిప్రాయం ఏమిటీ?" అంటూ ప్రశ్నిస్తారు. దానికి విశ్వాసి సరైన సమాధానాలు చెబుతాడు. అప్పుడు ఆకాశం నుండి "నా దాసుడు నిజం చెప్పాడు. అతనికి స్వర్గవస్త్రాలు ధరింపజేసి, స్వర్గపరుపు పరచండి; (సమాధిలో) స్వర్గం వైపుండే కిటికీ తెరచి పెట్టండి" అనే మాటలు విన్పిస్తాయి. ఆ విశ్వాసికి సమాధిలో ప్రళయదినం వరకు శాంతీసౌఖ్యాల ఏర్పాటు జరుగుతుంది. అతని సమాధి అతని కనుచూపు మేరకు విశాలమవుతుంది.

అవిశ్వాసి ప్రాణం తీయడానికి నల్లని దైవదూతలు ఓ గోనెపట్టా తీసుకొని వచ్చి "దురాత్మా! దైవాగ్రహం వైపుకు బయలుదేరు" అంటారు. ఆ దురాత్మ తీవ్రమైన భయంతో శరీరం నుండి బయటికి రాకుండా లోపలే అటుఇటు తిరుగుతుంది. అప్పుడు దైవదూతలు ముళ్ళకంపపై నుంచి తడిసిన గుడ్డ లాగినట్లు అతని దేహం నుంచి ఆత్మను బలవంతంగా లాగితీసి గోనెపట్టాలో చుట్టి ఆకాశం వైపు తీసికెళ్తారు. ఆ దురాత్మ నుంచి కుళ్ళిపోయిన శవం నుంచి వెలువడేటటువంటి అమిత దుర్గంధం వెలువడుతుంది. దాంతో ఆకాశంలోని దైవదూతలు ఆకాశద్వారాలు తెరవరు.

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా చెబుతూ ఈ సూక్తినే పఠిస్తారు.

ఆ తరువాత సృష్టికర్త "ఈ దాసుని పేరు యావత్తు భూలోకాల కంటే అథఃపాతాళంలో ఉండే 'సిజ్జీన్' (దుష్కర్మల చిట్టా)లో రాసి, అతని ఆత్మను భూలోకానికి తీసికెళ్ళండి" అని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. మరణదూతలు ఆ దురాత్మను సమాధిలో పూడ్చబడిన దాని దేహంలోకి విసిరి పడవేస్తారు. దైవప్రవక్త (స) ఈ సంగతి చెబుతూ ఖుర్‌ఆన్‌లోని ఈసూక్తిని పఠిస్తారు: "దేవునికి సాటి కల్పించిన వాడు ఆకాశం నుండి అమాంతం అథఃపాతాళంలోకి పడిపోయినట్లే. ఇక అతడ్ని పక్షులైనా పొడుచుకు తింటాయి, లేదా గాలి అయినా ఎత్తి దూరంగా విసిరి పడవేస్తుంది." (22:31)

ఆ తర్వాత అతని దగ్గరకు ఇద్దరు దైవదూతలు వచ్చి విశ్వాసిని ప్రశ్నించినట్లే ప్రశ్నిస్తారు. దానికి అతను జవాబివ్వలేక "అయ్యయ్యో, నాకేమీ తెలియదే!" అంటాడు. అప్పుడు ఆకాశం నుండి "అతను అబద్ధమాడాడు. అతనికి అగ్నివస్త్రాలు కట్టబెట్టి, అగ్ని(కణాల) పడక మీద పండబెట్టండి. అతని కోసం సమాధిలో నరకం వైపుండే కిటికీ తెరచిపెట్టండి" అనే మాటలు విన్పిస్తాయి. దాని ప్రకారం ఆ తిరస్కారికి ప్రళయందాకా దుర్భరబాధలు కలిగేలా ఏర్పాటవుతుంది. అతని పక్కటెముకలు విరిగి ఒక వైపు నుంచి మరొక వైపునకు పొడుచుకు వచ్చేటంతగా సమాధి కుంచించుకుపోతుంది. ఆ తర్వాత అత్యంత దుర్వాసనతో కూడిన మురికిబట్టలు ధరించిన ఓ కురూపి ఆకారంలో అతని 'దుష్కర్మల రాసి' ప్రత్యక్షమయి అతనికి నరక యాతనలకు సంబంధించిన దుర్వార్త విన్పిస్తుంది. దాంతో అతను తీవ్రంగా పశ్చాత్తాపపడతాడు. (అహ్మద్, అబూదావూద్)

మరణానంతర జీవితం గురించిన పూర్తి వివరాలకు 8:51 సూక్తితో పాటు "ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్" నుండి వెలువడిన "పరలోక ప్రస్థానం" అనే పుస్తకం చదవండి. పేజిలు: 224.)

وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَآ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٤٢﴾ وَ
نَزَعْنَا مَا فِیْ صُدُوْرِهِمْ مِّنْ غِلٍّ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهٰرُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ هَدٰىنَا
لِهٰذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِیَ لَوْلَآ اَنْ هَدٰىنَا اللّٰهُ لَقَدْ جَآءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُوْدُوْٓا اَنْ
تِلْكُمُ الْجَنَّةُ اُوْرِثْتُمُوْهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٤٣﴾ وَنَادٰٓی اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ اَصْحٰبَ النَّارِ اَنْ قَدْ
وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُّمْ مَّا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوْا نَعَمْ فَاَذَّنَ مُؤَذِّنٌۢ
بَيْنَهُمْ اَنْ لَّعْنَةُ اللّٰهِ عَلَی الظّٰلِمِيْنَ ﴿٤٤﴾ الَّذِيْنَ يَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَيَبْغُوْنَهَا عِوَجًا
وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ كٰفِرُوْنَ ﴿٤٥﴾ وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَی الْاَعْرَافِ رِجَالٌ يَّعْرِفُوْنَ كُلًّاۢ بِسِيْمٰهُمْ
وَنَادَوْا اَصْحٰبَ الْجَنَّةِ اَنْ سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ لَمْ يَدْخُلُوْهَا وَهُمْ يَطْمَعُوْنَ ﴿٤٦﴾ وَاِذَا صُرِفَتْ اَبْصَارُهُمْ
تِلْقَآءَ اَصْحٰبِ النَّارِ قَالُوْا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٤٧﴾ وَنَادٰٓی اَصْحٰبُ الْاَعْرَافِ

మా సూక్తులు విశ్వసించి మంచి పనులు చేసేవారు (ఎంతో అదృష్టవంతులు.)- మేము ఏ మనిషిపైనా అతని శక్తికి మించిన బాధ్యత మోపము- (వారు) స్వర్గవాసులవుతారు. అక్కడే వారిక శాశ్వతంగా (సుఖసంతోషాలతో) ఉంటారు. (42)

వారి హృదయాల్లో ఒకరికి వ్యతిరేకంగా మరొకరి విషయంలో ఏదైనా ద్వేషభావం ఉంటే దాన్ని మేము తీసివేస్తాం. వారి (మేడల) మధ్య సెలయేరులు ప్రవహిస్తుంటాయి. వారు (ఈ వైభవాలు చూసి) "సకల స్తోత్రాలు దేవునికే శోభిస్తాయి. ఆయనే మాకీ మార్గం చూపాడు. ఆయన మాకు సన్మార్గం చూపకపోయివుంటే మాఅంతట మేమీ మార్గం పొందగలిగేవారం కాము. మా ప్రభువు పంపిన ప్రవక్తలు నిజంగా సత్యాన్నే తెచ్చారు" అనంటారు. అప్పుడు "మీరీ స్వర్గానికి వారసులయ్యారు. మీరు చేసుకున్న కర్మలకు ప్రతిఫలంగా ఈస్వర్గం మీకు లభించింది" అని అశరీరవాణి విన్పిస్తుంది వారికి. (43)

ఆ తర్వాత స్వర్గవాసులు నరకవాసుల్ని పిలిచి "మాప్రభువు మాకు చేసిన వాగ్దానాలన్నీ నెరవేరాయి. మరి మీరు కూడా మీ ప్రభువు చేసిన వాగ్దానాలు నెరవేరాయని తెలుసుకున్నారా?" అని అడుగుతారు. దానికి వారు "ఆ...తెలుసుకున్నాం" అని సమాధానమిస్తారు. అప్పుడు ఒక ప్రకటనకర్త వారి మధ్యకు వచ్చి "దైవమార్గంలోకి రాకుండా ప్రజల్ని నిరోధించిన దుర్మార్గులపై దైవశాపం విరుచుకుపడుగాక! వారు దైవమార్గాన్ని వక్రీకరించ దలిచారు, పరలోకాన్ని తిరస్కరించారు" అని అంటాడు. (44-45)

ఆ రెండు వర్గాల మధ్య ఒక అడ్డుగోడ ఉంటుంది. దాని శిఖరాలపై కొందరు ఉంటారు. వారు (స్వర్గ, నరకాల్లోని) అందర్నీ వారి ముఖచిహ్నాలను బట్టి గుర్తిస్తారు. అప్పుడు వారు స్వర్గవాసుల్ని ఉద్దేశించి "మీకు శాంతి కలుగుగాక!" అంటారు. వారింకా స్వర్గంలో ప్రవేశించలేదు. కాని ప్రవేశించగలమని ఆశిస్తున్నారు. తర్వాత వారి దృష్టి నరకవాసులపై పడగానే "ప్రభూ! మమ్మల్నీ దుర్మార్గుల్లో చేర్చకు" అని ప్రార్థిస్తారు. (46-47)

ఆతర్వాత శిఖరాలపై ఉన్నవారు నరకంలోని కొందరిని వారి ముఖచిహ్నాల్ని బట్టి గుర్తించి పిలిచి ఇలా అంటారు: "చూసుకున్నారుగా, ఈరోజు మీ ముఠాలుగాని, మీరు

رِجَالًا يَّعْرِفُوْنَهُمْ بِسِيْمٰهُمْ قَالُوْا مَآ اَغْنٰی عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿٤٨﴾ اَهٰٓؤُلَآءِ
الَّذِيْنَ اَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللّٰهُ بِرَحْمَةٍ اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَآ اَنْتُمْ تَحْزَنُوْنَ ﴿٤٩﴾
وَنَادٰٓی اَصْحٰبُ النَّارِ اَصْحٰبَ الْجَنَّةِ اَنْ اَفِيْضُوْا عَلَيْنَا مِنَ الْمَآءِ اَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ قَالُوْٓا اِنَّ
اللّٰهَ حَرَّمَهُمَا عَلَی الْكٰفِرِيْنَ ﴿٥٠﴾ الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا دِيْنَهُمْ لَهْوًا وَّلَعِبًا وَّغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا
فَالْيَوْمَ نَنْسٰهُمْ كَمَا نَسُوْا لِقَآءَ يَوْمِهِمْ هٰذَا وَمَا كَانُوْا بِاٰيٰتِنَا يَجْحَدُوْنَ ﴿٥١﴾ وَلَقَدْ جِئْنٰهُمْ بِكِتٰبٍ
فَصَّلْنٰهُ عَلٰی عِلْمٍ هُدًی وَّرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿٥٢﴾ هَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّا تَاْوِيْلَهٗ يَوْمَ يَاْتِیْ تَاْوِيْلُهٗ
يَقُوْلُ الَّذِيْنَ نَسُوْهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَآءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَّنَا مِنْ شُفَعَآءَ فَيَشْفَعُوْا
لَنَآ اَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ الَّذِیْ كُنَّا نَعْمَلُ قَدْ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿٥٣﴾

ఘనమైనవని భావించిన మీ వస్తుసామగ్రి గాని మీకు ఏమాత్రం ఉపయోగపడలేదు. స్వర్గంలో ఉన్న వీరిని చూడండి. మీరు ఎన్నో ప్రమాణాలుచేసి, వీరిపై దేవుడు దయ చూపడని అన్నారే!" అని అంటారు. అప్పుడు వారికి "స్వర్గంలో ప్రవేశించండి. ఇక మీకు ఎలాంటి భయంగాని, దుఃఖంగాని ఉండదు" అని చెప్పబడుతుంది. (48-49)

నరకవాసులు స్వర్గవాసుల్ని కేకవేసి పిలిచి "(మేమిక్కడ మాడి చస్తున్నాం) మామీద కొంచెం నీళ్ళు చల్లండి. లేదా మీకు దేవుడు ప్రసాదించిన దాన్నయినా కాస్త మావైపు విసరి వేయండి" అని అంటారు. దానికి స్వర్గవాసులు "దేవుడు ఈ రెండిటినీ సత్య తిరస్కారులకు నిషేధించాడు. వారు తమ ధర్మాన్ని ఆటగా, వినోదంగా చేసుకున్నారు. ప్రాపంచిక జీవితం వారిని మోసగించింది" అని సమాధానమిస్తారు. (అప్పుడు) దేవుడు ఇలా అంటాడు: "వీరు మా సూక్తులు, నిదర్శనాలు తిరస్కరిస్తూ ఈ దినాన్ని గురించి పట్టించుకోకుండా ఎలా వదిలేశారో మేము కూడా ఈరోజు వీరిని పట్టించుకోకుండా (వారి ఖర్మకు) వదిలేస్తున్నాము." (50-51)

మేము వారి దగ్గరకు (దివ్య)గ్రంథం పంపాము. అందులో మేము (జీవిత విధానానికి సంబంధించిన) విషయాలన్నీ వివరంగా తెలియజేశాము. ఇది విశ్వసించే వారికి హితోపదేశం, కారుణ్యప్రదాయిని. ఇక వీరు దేని కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు? ఈ గ్రంథం తెలియజేసిన (పరలోక) పరిణామం కోసమేనా? ఆ పరిణామం సంభవించే రోజు, దాన్ని గతంలో విస్మరించినవారే (వాస్తవం కళ్ళారా చూసి బెంబేలెత్తి పోయి) ఇలా అంటారు:

"నిజంగా మన ప్రభువు పంపిన ప్రవక్తలు సత్యాన్నే తెచ్చారు. (కాని మనమే దాన్ని విశ్వసించ లేదు.) ఇప్పుడు మన కోసం సిఫారసు చేసేవారు ఎవరైనా ఉన్నారా? పోని, మనల్ని మరొకసారి ఇహలోకానికి పంపించడమైనా జరుగుతుందా? అలా జరిగితే మనం ఇదివరకు చేస్తుండిన (చెడ్డ) పనులు మానేసి వేరే (మంచి)పనులు చేసి చూపెడదాము."

వారు చేజేతులా నష్టం కొని తెచ్చుకున్నారు. వారి అభూత కల్పనలన్నీ వారినుండి కనుమరుగైపోతాయి. (వారు కట్టుకున్న పేకమేడలు కుప్పకూలి పోతాయి). (52-53)

إن ربكم الله الذي خلق السماوات والأرض في ستة أيام ثم استوى على العرش يغشي
الليل النهار يطلبه حثيثا والشمس والقمر والنجوم مسخرات بأمره ألا له الخلق والأمر
تبارك الله رب العالمين (54) ادعوا ربكم تضرعا وخفية إنه لا يحب المعتدين (55)
ولا تفسدوا في الأرض بعد إصلاحها وادعوه خوفا وطمعا إن رحمت الله قريب من المحسنين (56)
وهو الذي يرسل الرياح بشرا بين يدي رحمته حتى إذا أقلت سحابا ثقالا سقناه

వాస్తవానికి అల్లాహ్‌యే మీ ప్రభువు, పోషకుడు. ఆయనే భూమ్యాకాశాలను ఆరు దినాలలో సృష్టించాడు.[7] తరువాత తన అధికార సింహాసనం అధిష్ఠించాడు. ఆయనే రాత్రిని పగటిపై కప్పుతున్నాడు. తిరిగి పగటి వెనుక రాత్రి పరుగెడుతూ వస్తుంది. ఆయనే సూర్య, చంద్ర, నక్షత్రాలను సృష్టించినవాడు. సకల సృష్టిరాసులు ఆయన ఆజ్ఞే శిరసావహిస్తున్నాయి. వినండి! సృష్టి ఆయనదే, ఆజ్ఞ (అధికారం) కూడా ఆయనదే.[8] సకలలోక ప్రభువయిన ఆ దేవుడు ఎంతో శుభదాయకుడు. (54)

కనుక (మానవులారా!) మీ ప్రభువును దీనంగా, దయనీయంగా, రహస్యంగా వేడుకోండి. (గుర్తుంచుకోండి) ఆయన హద్దుమీరేవారిని ఎన్నటికీ ప్రేమించడు. ప్రపంచంలో శాంతి, సామరస్యాలు ఏర్పడిన తర్వాత అరాచకం, అలజడులు సృష్టించ కండి. భయంతో, ఆశతో మీరు దేవుడ్ని మాత్రమే వేడుకోండి. ఆయన కారుణ్యం సద్వర్తునులకు అతి చేరువలోనే ఉంది. (55-56)

దేవుడే తన అనుగ్రహ(వర్షా)నికి ముందు చల్లటి గాలిని శుభసూచకంగా పంపు తున్నాడు. తరువాత ఆ గాలి నీటితో నిండిన మేఘాలను ఏదయినా మృతభూభాగం

7. ఇక్కడ దినం అంటే మనం చెప్పుకునే 24గంటల దినమైనా కావచ్చు. లేదా 22:47 సూక్తిలో "నీ ప్రభువు దృష్టిలో ఒకరోజు మీరు లెక్కించే వేయి సంవత్సరాలకు సమానంగా ఉంటుంది" అని పేర్కొన్నట్లు వేయి సంవత్సరాలైనా కావచ్చు. లేదా 70:4 సూక్తిలో "పరిశుద్ధాత్మ, దైవదూతలు దేవుని సన్నిధికి యాభైవేల సంవత్సరాలకు సమానమైన ఒక సుదీర్ఘ దినంలో ఎక్కి పోతారు"అని పేర్కొన్నట్లు యాభైవేల సంవత్సరాలైనా కావచ్చు. అసలు అర్థం దేవునికే తెలుసు.

దేవుడు భూమ్యాకాశాల్ని ఆరురోజుల్లో సృష్టించిన తర్వాత క్రైస్తవులు చెబుతున్నట్లు ఏడవ రోజు విశ్రాంతి తీసుకోలేదు. ఆయన భూమ్యాకాశాల్ని సృష్టించిన తర్వాత విశ్వవ్యవస్థను సక్రమంగా నిర్వహిస్తూ, సజావుగా పాలించడానికి ఏడవ రోజు అధికార సింహాసనం అధిష్ఠించాడు.

8. దేవుడు విశ్వాన్ని సృష్టించిన సృష్టికర్త మాత్రమే కాదు, ఆయన ఈ విశ్వానికి పాలకుడు, ప్రభువు, సర్వాధికారి, శాసనకర్త కూడా. సూర్యచంద్ర నక్షత్రాలు ఆయన నిర్దేశించిన నియమావళి ప్రకారమే తమ విధులు నిర్వహిస్తున్నాయి. పశువులు, పక్షులు, వృక్షాలు, ఇతర అనేక సృష్టితాలు ఆయన శాసనాల ప్రకారమే తమ తమ భౌతిక ధర్మాలు నెరవేరుస్తున్నాయి. స్వయంగా మానవుని అవయవాలు కూడా దేవుడు నిర్దేశించిన నిబంధనల మేరకే తమ సహజకార్యాలు నిర్వహిస్తున్నాయి. అందువల్ల దేవుడు మానవునికి పరీక్ష నిమిత్తం ప్రసాదించబడిన స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలను సద్విని యోగం చేసుకుంటూ, దేవుని అభీష్టం ప్రకారమే జీవితం గడపాలని ఖుర్ఆన్ చెబుతోంది. అందు లోనే అతని ఇహపరాల సాఫల్యం ఉందని తెలియజేస్తోంది.

لبلد ميت فأنزلنا به الماء فأخرجنا به من كل الثمرات كذلك نخرج الموتى لعلكم
تذكرون (57) والبلد الطيب يخرج نباته بإذن ربه والذي خبث لا يخرج إلا نكدا
كذلك نصرف الآيات لقوم يشكرون (58) لقد أرسلنا نوحا إلى قومه فقال يا قوم
اعبدوا الله ما لكم من إله غيره إني أخاف عليكم عذاب يوم عظيم (59) قال
الملأ من قومه إنا لنراك في ضلال مبين (60) قال يا قوم ليس بي ضلالة ولكني رسول
من رب العالمين (61) أبلغكم رسالات ربي وأنصح لكم وأعلم من الله ما لا تعلمون (62)
أوعجبتم أن جاءكم ذكر من ربكم على رجل منكم لينذركم ولتتقوا ولعلكم
ترحمون (63) فكذبوه فأنجيناه والذين معه في الفلك وأغرقنا الذين كذبوا
بآياتنا إنهم كانوا قوما عمين (64) وإلى عاد أخاهم هودا قال يا قوم اعبدوا الله
ما لكم من إله غيره أفلا تتقون (65) قال الملأ الذين كفروا من قومه إنا لنراك في

వైపు మోసుకెళ్లేలా చేస్తున్నాడు. అక్కడ వర్షం కురిపించి రకరకాల పండ్లు పండిస్తున్నాడు. అదేవిధంగా మేము మృతులను కూడా (ప్రళయదినాన) బ్రతికించి లేపుతాము. మీరు హితబోధ గ్రహించడానికే మేము ఇలాంటి దృష్టాంతాలు ఇస్తున్నాము. (57)

సారవంతమైన నేల తన ప్రభువు అనుజ్ఞతో పుష్కలంగా మంచి పంటనిస్తుంది. సారంలేని చవిటినేల నాసిరకాన్నే ఉత్పత్తి చేస్తుంది. అదేవిధంగా మేము కృతజ్ఞులయిన వారి కోసం మా సూక్తులు, సూచనలను మాటిమాటికి విశదీకరిస్తున్నాము. (58)

మేము నూహ్‌ను అతని జాతిప్రజల వద్దకు పంపించాము. అప్పుడతను వారితో "నా జాతి సోదరులారా! దేవుడ్ని ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరో ఆరాధ్యదైవం లేడు. మీవిషయంలో నేను ఒక భయంకరదినాన సంభవించే ఆపద గురించి భయపడు తున్నాను" అన్నాడు. దానికి అతని జాతినాయకులు (ఆ ఆపద సంగతేమోగాని) నీవు మాత్రం స్పష్టంగా మార్గభ్రష్టుడై పోయినట్లు మాకు కన్పిస్తున్నావు" అన్నారు. (59-60)

నూహ్ ఇలా అన్నాడు: "సోదరులారా! నేనెలాంటి మార్గభ్రష్టత్వానికి గురికాలేదు. నేను సర్వలోక ప్రభువు వైపున ప్రవక్తగా వచ్చాను. మీకు మీప్రభువు సందేశం అంద జేస్తున్నాను. మీ శ్రేయోభిలాషిని. మీకు తెలియని విషయాలు దేవుని వైపు నుండి నేను తెలుసుకున్నాను. మీజాతికే చెందిన మనిషిద్వారా మీవద్దకు మీప్రభువు సందేశం వచ్చి నందుకు ఆశ్చర్యంగాఉందా మీకు? మిమ్మల్ని హెచ్చరించడానికి, మీరు దుష్కార్యాలకు దూరంగా ఉండటానికి, మీరు కరుణించబడటానికే ఈ సందేశం వచ్చింది." అయితే వారు (ఈ హితబోధ వినకుండా) అతడ్ని తిరస్కరించారు. చివరికి మేము నూహ్‌ని, అతని అనుచరుల్ని ఒక ఓడలో ఎక్కించి కాపాడాము. మా సూక్తులు తిరస్కరించిన వారిని (నీట) ముంచివేశాం. వారు (సత్యం కానలేని) అంధులు. (61-64)

మేము ఆద్‌జాతి వద్దకు వారిసోదరుడు హూద్ (అ)ని పంపాము. అతను వారిని సంబోధిస్తూ "నాజాతి ప్రజలారా! దేవుడ్ని ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరో ఆరాధ్యదైవం లేడు. మీరు ఇప్పుడైనా తప్పుడు వైఖరి నుండి బయటపడరా?" అన్నాడు.

سَفَاهَةٍ وَّاِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكٰذِبِيْنَ ۝٦٦ قَالَ يٰقَوْمِ لَيْسَ بِيْ سَفَاهَةٌ وَّلٰكِنِّيْ رَسُوْلٌ مِّنْ
رَّبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝٦٧ اُبَلِّغُكُمْ رِسٰلٰتِ رَبِّيْ وَاَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ اَمِيْنٌ ۝٦٨ اَوَعَجِبْتُمْ اَنْ جَآءَكُمْ
ذِكْرٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ عَلٰى رَجُلٍ مِّنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ ؕ وَاذْكُرُوْٓا اِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ
نُوْحٍ وَّزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصْطَةً ۚ فَاذْكُرُوْٓا اٰلَآءَ اللّٰهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ۝٦٩ قَالُوْٓا اَجِئْتَنَا
لِنَعْبُدَ اللّٰهَ وَحْدَهٗ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَآؤُنَا ۚ فَاْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ اِنْ كُنْتَ مِنَ
الصّٰدِقِيْنَ ۝٧٠ قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ رِجْسٌ وَّغَضَبٌ ؕ اَتُجَادِلُوْنَنِيْ فِيْٓ اَسْمَآءٍ
سَمَّيْتُمُوْهَآ اَنْتُمْ وَاٰبَآؤُكُمْ مَّا نَزَّلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ ؕ فَانْتَظِرُوْٓا اِنِّيْ مَعَكُمْ مِّنَ
الْمُنْتَظِرِيْنَ ۝٧١ فَاَنْجَيْنٰهُ وَالَّذِيْنَ مَعَهٗ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا
وَمَا كَانُوْا مُؤْمِنِيْنَ ۝٧٢ وَاِلٰى ثَمُوْدَ اَخَاهُمْ صٰلِحًا ۘ قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ

కాని అతని జాతినాయకులు ఈ మాటలు నమ్మడానికి నిరాకరిస్తూ "నీవు వట్టి వెర్రివాడిలా కన్పిస్తున్నావు నీవసలు అబద్ధాలరాయుడవని మాఉద్దేశ్యం" అన్నారు. (65-66)

అప్పుడు హూద్ ఇలా అన్నాడు: "నాజాతి ప్రజలారా! నేను వెర్రివాణ్ణేమీ కాను. సకలలోక ప్రభువు తరపున నియమించబడ్డ దైవప్రవక్తను. నేను మీకు మీ ప్రభువు సందేశం అందజేస్తున్నాను. మీ శ్రేయోభిలాషిని, నమ్మకస్తుణ్ణి. స్వయంగా మీజాతి మనిషి ద్వారా మీ దగ్గరికి మీప్రభువు సందేశం వచ్చినందుకు మీకు ఆశ్చర్యంగా ఉందా? మిమ్మల్ని హెచ్చరించడానికే ఈ సందేశం వచ్చింది. జ్ఞాపకం తెచ్చుకోండి; మీ ప్రభువు నూహ్‌జాతి తర్వాత మిమ్మల్ని వారికి వారసులుగా చేశాడు. ఆయన మీకు అన్నివిధాలా ప్రగతి కలిగించాడు. దేవుని అనుగ్రహాలు, ఆయన శక్తియుక్తులు గుర్తుకు తెచ్చుకోండి, మీ జీవితం సార్థకమవుతుంది." (67-69)

దానికి వారిలా అన్నారు:"మా తాతముత్తాతలు పూజిస్తూవచ్చిన దైవాల్ని వదలి ఒక్క దేవుణ్ణి ఆరాధించాలా? ఈసంగతి చెప్పడానికేనా నీవు వచ్చింది? నీవు మమ్మల్ని బెదిరిస్తున్న ఆశిక్ష ఏమిటో తీసుకురా. నీవు చెప్పేది నిజమైతే ఈపని చేసిచూపించు."

అప్పుడు హూద్ మళ్ళీ ఇలా అన్నాడు: "అయితే కాచుకోండి, మీ మీద మీప్రభువు దెబ్బ పడబోతోంది. ఆయన ఆగ్రహం మీపై విరుచుకుపడింది. మీరు, మీ తాతముత్తాతలు పెట్టుకున్న (మిథ్యాదైవాల) పేర్ల విషయంలో నాతో వాదిస్తున్నారా? వాటికి దేవుడు ఎలాంటి ప్రమాణం పంపకపోయినా వితండవాదం చేస్తారా? అలాగైతే (ఆ శిక్ష కోసమే) ఎదురుచూడండి. మీతోపాటు నేనూ ఎదురుచూస్తాను." (70-71)

చివరికి మేము మా కారుణ్యంతో హూద్‌ని, అతని అనుచరుల్ని కాపాడాము. మా సూక్తులు తిరస్కరించినవారిని తుడిచిపెట్టాం. వారసలు సత్యాన్ని నమ్మేవారే కాదు.(72)

మేము సమూద్ జాతిప్రజల వద్దకు వారిసోదరుడు సాలిహ్‌ని పంపాము. అతను వారితో ఇలా అన్నాడు: "నాజాతి ప్రజలారా! దేవుణ్ణి ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరో ఆరాధ్యదైవం లేడు. మీ దగ్గరకు మీప్రభువు నుండి స్పష్టమైన ప్రమాణం వచ్చింది.

اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ؕ قَدْ جَآءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ ؕ هٰذِهٖ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ اٰيَةً فَذَرُوْهَا تَاْكُلْ فِيْٓ اَرْضِ
اللّٰهِ وَلَا تَمَسُّوْهَا بِسُوْٓءٍ فَيَاْخُذَكُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۝٧٣ وَاذْكُرُوْٓا اِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَّ
بَوَّاَكُمْ فِي الْاَرْضِ تَتَّخِذُوْنَ مِنْ سُهُوْلِهَا قُصُوْرًا وَّتَنْحِتُوْنَ الْجِبَالَ بُيُوْتًا ۚ فَاذْكُرُوْٓا اٰلَآءَ
اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِيْنَ ۝٧٤ قَالَ الْمَلَاُ الَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْا مِنْ قَوْمِهٖ لِلَّذِيْنَ
اسْتُضْعِفُوْا لِمَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ اَتَعْلَمُوْنَ اَنَّ صٰلِحًا مُّرْسَلٌ مِّنْ رَّبِّهٖ ؕ قَالُوْٓا اِنَّا بِمَآ اُرْسِلَ
بِهٖ مُؤْمِنُوْنَ ۝٧٥ قَالَ الَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْٓا اِنَّا بِالَّذِيْٓ اٰمَنْتُمْ بِهٖ كٰفِرُوْنَ ۝٧٦ فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا
عَنْ اَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوْا يٰصٰلِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ اِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ۝٧٧ فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ
فَاَصْبَحُوْا فِيْ دَارِهِمْ جٰثِمِيْنَ ۝٧٨ فَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَقَالَ يٰقَوْمِ لَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّيْ وَنَصَحْتُ
لَكُمْ وَلٰكِنْ لَّا تُحِبُّوْنَ النّٰصِحِيْنَ ۝٧٩ وَلُوْطًا اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖٓ اَتَاْتُوْنَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ

ఇదిగో, దేవుని ఒంటె. మీ కోసం ఇదొక నిదర్శనం. కనుక దీన్ని దేవుని నేలపై స్వేచ్ఛగా మేయడానికి వదలిపెట్టండి. ఎలాంటి దురుద్దేశంతో నయినా దీన్ని తాకకూడదు. అలా చేస్తే మీపై దుర్భరమైన ఆపద వచ్చిపడుతుంది. ఆద్‌జాతి తర్వాత మీ ప్రభువు ఆ జాతికి మిమ్మల్ని వారసులుగా చేసిన విషయం జ్ఞాపకం తెచ్చుకోండి. ఆయన మీకు ఎంతో ఔన్నత్యం ప్రసాదించాడు. తద్వారా ఈనాడు మీరు చదునైన మైదానాల్లో అద్భుతమైన మేడల కడ్తున్నారు. కొండలు చెక్కి ఇండ్లు నిర్మిస్తున్నారు. కనుక దేవుని అనుగ్రహాలు విస్మరించకండి. ధరణిలో అరాచకం, అలజడులు సృష్టించకండి." (73-74)

అతని జాతిలో అహంకారులైన నాయకులు సత్యాన్ని విశ్వసించిన బలహీనవర్గాల వారిని "సాలిహ్ తనప్రభువు వైపున నియమించబడిన దైవప్రవక్తని మీకు తెలుసా?" అని అడిగారు. దానికి వారు "తప్పకుండా దైవప్రవక్తే. ఆయన తీసుకొచ్చిన సందేశాన్ని కూడా మేము విశ్వసించాము" అని సమాధానమిచ్చారు. అప్పుడా గర్విష్ఠులు "అయితే మీరు విశ్వసించినదాన్ని మేము తిరస్కరిస్తున్నాం" అన్నారు. (75-76)

ఆ తర్వాత వారు తలబిరుసుతో తమ ప్రభువాజ్ఞ ఉల్లంఘించి ఒంటెను చంపేశారు. పైగా "సాలిహ్! నీవు మమ్మల్ని బెదరగొడ్తున్న ఆ శిక్ష ఏమిటో ఇక తీసుకురా చూద్దాం. నీవు నిజంగా దైవప్రవక్తవయితే ఈపని చేసి చూపు" అని సవాలు విసిరారు.

చివరికి ఆసాంతం ఊపేసే మహోపద్రవం వారిపై వచ్చిపడింది. దాంతో వారు తమ ఇండ్లలో బోర్లాపడి ఊపిరివిడిచారు. సాలిహ్ ఈ భయానకదృశ్యం చూసి "నా జాతి ప్రజలారా! నేను మీకు నాప్రభువు సందేశం అందజేశాను. మీశ్రేయస్సు కోరి ఎంతో నచ్చజెప్పాను. కాని నేనేం చేయగలను? మీరు మీ శ్రేయోభిలాషినే ప్రేమించలేక పోయారు" అని చెబుతూ అక్కడ్నుంచి (బాధాతప్త హృదయంతో) వెళ్ళిపోయాడు. (77-79)

మేము లూత్‌ని ప్రవక్తగా నియమించి (అతని జాతి వద్దకు) పంపాము. అతను తన జాతిప్రజలతో అన్న మాటలు గుర్తుకుతెచ్చుకో, "మీరెలాంటి అశ్లీలచేష్టలకు పాల్పడుతున్నారు! మీకు పూర్వం ప్రపంచంలో ఎవరూ చేయనటువంటి సిగ్గుమాలిన పని

بِهَا مِنْ اَحَدٍ مِّنَ الْعٰلَمِيْنَ ۝٨٠ اِنَّكُمْ لَتَاْتُوْنَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُوْنِ النِّسَآءِ ؕ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ
مُّسْرِفُوْنَ ۝٨١ وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖٓ اِلَّآ اَنْ قَالُوْٓا اَخْرِجُوْهُمْ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ ۚ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَّتَطَهَّرُوْنَ ۝٨٢
فَاَنْجَيْنٰهُ وَاَهْلَهٗٓ اِلَّا امْرَاَتَهٗ ۖ كَانَتْ مِنَ الْغٰبِرِيْنَ ۝٨٣ وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَّطَرًا ؕ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
ع ١٠ ١٢ ١٧ الْمُجْرِمِيْنَ ۝٨٤ وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا ؕ قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ؕ قَدْ
جَآءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ فَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيْزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَآءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوْا
فِى الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا ؕ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۝٨٥ وَلَا تَقْعُدُوْا بِكُلِّ صِرَاطٍ

చేస్తున్నారే!! మీరు కోర్కెల్ని తీర్చుకోవడానికి స్త్రీలను వదలి పురుషుల వెంటపడ్డారా?[9] (ఎంతసిగ్గుచేటు!) మీరసలు హద్దుమీరిపోయారు'' అని అన్నాడతను. (80-81)

అతని జాతిప్రజలు (తలబిరుసుతో) "గెంటేయండి వీరిని మన ఊళ్ళో నుంచి. పేద్ద పవిత్రులుట!'' అన్నారు. అంతకుమించి ఎలాంటి జవాబు ఇవ్వలేకపోయారు. (82)

చివరికి మేము వెనుకుండిపోయినవారిలో చేరిన అతని భార్యని తప్ప లూత్‌ని, అతని కుటుంబసభ్యుల్ని అక్కడ్నుంచి తీసి కాపాడాం. తర్వాత ఆజాతిపై మేము (రాళ్ళ) వర్షం కురిపించాం. చూడు, ఆ పాపాత్ములకు ఎలాంటి దుర్గతి పట్టిందో! (83-84)

మేము మద్యన్ ప్రజల వద్దకు వారి సోదరుడు షుఐబ్‌ను పంపాము. అతను తన జాతి ప్రజలతో ఇలా అన్నాడు: "నా జాతిప్రజలారా! దేవుణ్ణి ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప వేరే ఆరాధ్యుడు లేడు. మీ దగ్గరకు మీప్రభువు నుండి స్పష్టమైన నిదర్శనం వచ్చింది కనుక మీరు తూనికలు, కొలతలు పూర్తిగా పాటించండి. ప్రజలకు రావలసిన సరుకు తగ్గించి ఇవ్వకండి. ధరణిలో శాంతీసామరస్యాలు ఏర్పడ్డాక అరాచకం సృష్టించకండి. మీరు విశ్వాసులైతే (విషయం గ్రహించండి), అందులోనే మీ శ్రేయస్సు ఉంది." (85)

(జీవితానికి సంబంధించిన) ప్రతి మార్గంలో అడ్డుగోడలై కూర్చోకండి. అలా

9. ఈ అసహజ మైథునం (Sodomy, Paederastry) ఘోరపాపం క్రిందికి వస్తుంది. దీనికి శిక్షగా "చేసినవాణ్ణి చేయించుకున్నవాణ్ణి హతమార్చండి; పైవాణ్ణి, క్రిందివాణ్ణి ఇద్దర్నీ రాళ్లతో కొట్టి చంపండి" అని హదీసుల్లో వచ్చింది. హజ్రత్ అలి (రజి) ప్రకారం ఇలాంటి నేరస్థుణ్ణి చంపి అతని శవాన్ని కాల్చివేయాలి. ఈ అభిప్రాయంతో హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) కూడా ఏకీభవించారు. ఇమామ్ అబూహనీఫా (రహ్మ) ప్రకారం దేశ, కాల పరిస్థితుల్ని బట్టి ఏదైనా కఠినశిక్ష విధించాలి. ఈ అసహజ మైథునం పురుషుడు తన భార్యతో జరిపినా ఘోరమైన పాపమే. తిర్మిజీ గ్రంథంలో దైవప్రవక్త (స) ప్రవచనం ఇలా ఉంది: 'రుతుమతితో సంగమించినవాడు, స్త్రీతో లూత్‌జాతి నిర్వాకానికి పాల్పడిన వాడు, లేక జ్యోతిష్కుడి దగ్గరికెళ్ళి అతను చెప్పిన జోస్యం నమ్మినవాడు ముహమ్మద్ (స)పై అవతరించిన బోధనలు తిరస్కరించిన వాడవుతాడు."

ఎంతో నాగరికులమని చెప్పుకునే పాశ్చాత్య ప్రజలలో స్వజాతిసంపర్కం నేడు ఒక అంటు వ్యాధిలా అతివేగంగా ప్రబలుతోంది. ఈ వ్యాధిగ్రస్తులు దీన్ని తమ ప్రాథమిక హక్కుగా ప్రకటించు కున్నారు. వీరి డిమాండ్లకు తలవొగ్గి కొన్ని దేశాల ప్రభుత్వాలు దీన్ని చట్టసమ్మతం చేయడం కూడా జరిగింది. ఎయిడ్స్ వంటి భయంకరమైన వ్యాధికి కారణం వ్యభిచారం, స్వజాతిసంపర్కాలేనని తెలిసి కూడా వీటిని నిరోధించడం గురించి నేటి మానవుడు ఆలోచించడం లేదు.

تُوْعِدُوْنَ وَتَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِهٖ وَتَبْغُوْنَهَا عِوَجًا ۚ وَاذْكُرُوْٓا اِذْ كُنْتُمْ
قَلِيْلًا فَكَثَّرَكُمْ ۠ وَانْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِيْنَ ۝٨٦ وَاِنْ كَانَ طَآئِفَةٌ مِّنْكُمْ اٰمَنُوْا بِالَّذِيْٓ
اُرْسِلْتُ بِهٖ وَطَآئِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوْا فَاصْبِرُوْا حَتّٰى يَحْكُمَ اللّٰهُ بَيْنَنَا ۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحٰكِمِيْنَ ۝٨٧
الجزء ٩ قَالَ الْمَلَاُ الَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْا مِنْ قَوْمِهٖ لَنُخْرِجَنَّكَ يٰشُعَيْبُ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَآ اَوْ
لَتَعُوْدُنَّ فِيْ مِلَّتِنَا ؕ قَالَ اَوَلَوْ كُنَّا كٰرِهِيْنَ ۝٨٨ قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اِنْ عُدْنَا فِيْ مِلَّتِكُمْ
بَعْدَ اِذْ نَجّٰنَا اللّٰهُ مِنْهَا ؕ وَمَا يَكُوْنُ لَنَآ اَنْ نَّعُوْدَ فِيْهَآ اِلَّآ اَنْ يَّشَآءَ اللّٰهُ رَبُّنَا ؕ وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ
شَيْءٍ عِلْمًا ؕ عَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْنَا ؕ رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَاَنْتَ خَيْرُ الْفٰتِحِيْنَ ۝٨٩ وَقَالَ
الْمَلَاُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ قَوْمِهٖ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا اِنَّكُمْ اِذًا لَّخٰسِرُوْنَ ۝٩٠ فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوْا
فِيْ دَارِهِمْ جٰثِمِيْنَ ۝٩١ اَلَّذِيْنَ كَذَّبُوْا شُعَيْبًا كَاَنْ لَّمْ يَغْنَوْا فِيْهَا ۚ اَلَّذِيْنَ كَذَّبُوْا شُعَيْبًا كَانُوْا

ప్రజలను బెదరగొట్టి 'విశ్వసించేవారిని' దైవమార్గంలోకి రాకుండా నిరోధించకండి. ఆ మార్గాన్ని చెడగొట్టే చేష్టలకు వడిగట్టకండి. మీరు అల్పసంఖ్యాకులుగా ఉన్న రోజులు గుర్తుకుతెచ్చుకోండి. ఆ తర్వాత దేవుడు మీ జనాభాను పెంచాడు. లోకంలో దుర్మార్గు లకు ఎలాంటి గతి పట్టిందో కళ్ళుతెరచి చూడండి. మీలో కొందరు నేను తెచ్చిన బోధనలు నమ్ముతున్నారు. మరికొందరు నమ్మడంలేదు. కనుక మనల్ని గురించి దేవుడు ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకుంటాడో కాస్త ఓపిక పట్టి చూడండి, ఆయనే అందరి కంటే మంచి నిర్ణయం తీసుకునేవాడు." (86-87)

అతని జాతినాయకులు అధికార గర్వంతో విర్రవీగుతూ "షుఐబ్! నీవు, నిన్ను విశ్వ సించినవారు (మర్యాదగా) మా మతంలోకి తిరిగి వచ్చేయండి. లేదంటారా, మిమ్మల్నం దర్నీ మేము మా పట్నం నుంచి గెంటివేస్తాం (తెలుసా?)'' అన్నారు.

అప్పుడు షుఐబ్ ఇలా అన్నాడు: "ఏమిటీ బలాత్కారం! మాకిష్టం లేకపోయినా బల వంతంగా మమ్మల్ని వెనక్కి మరలింపజేస్తారా? దేవుడు మమ్మల్ని మీ (మతం) నుండి విముక్తి కల్గించాడు. మేము మళ్ళీ మీమతంలోకి వస్తే మేము దేవునికి అబద్ధం ఆపా దించిన వారమవుతాం. మేము మీ మతంలోకి మళ్లీ అడుగుపెట్టడం అసంభవం. మా ప్రభువైన దేవుడలా చేయగోరితే తప్ప (ఎన్నటికీ వెనక్కి మరలం). మాప్రభువు జ్ఞానం ప్రతి వస్తువునీ పరివేష్ఠించిఉంది. ఆయన మీదే మేము భారం వేశాం. ప్రభూ! మాకూ, మాజాతికి మధ్య సరైన తీర్పుచేయి. నీవే అందరికంటే మంచి తీర్పరివి." (88-89)

అతని జాతిలో సత్యాన్ని తిరస్కరించిన నాయకులు (ఒకరోజు సమావేశమయి) "మనం గనక షుఐబ్‌ని అనుసరిస్తే నాశనమైపోతాం'' అని పరస్పరం చెప్పుకున్నారు. అయితే చివరికి ఆసాంతం ఊపివేసే భయంకరమైన విపత్తు వారిని చుట్టుముట్టింది. దాంతో వారు తమ ఇండ్లలో బోర్లాపడిపోయి ఊపిరి విడిచారు. (90-91)

షుఐబ్‌ను తిరస్కరించినవారు తమ ఇండ్లలో అసలు నివసించనే లేదన్నట్లు నామరూపాల్లేకుండా తుడిచిపెట్టుకు పోయారు. ఈవిధంగా షుఐబ్‌ని తిరస్కరించినవారే

هُمُ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٩٢﴾ فَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَقَالَ يٰقَوْمِ لَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ رِسٰلٰتِ رَبِّىْ وَنَصَحْتُ لَكُمْ ۚ فَكَيْفَ اٰسٰى
عَلٰى قَوْمٍ كٰفِرِيْنَ ﴿٩٣﴾ وَمَاۤ اَرْسَلْنَا فِىْ قَرْيَةٍ مِّنْ نَّبِىٍّ اِلَّاۤ اَخَذْنَاۤ اَهْلَهَا بِالْبَاْسَاۤءِ وَالضَّرَّاۤءِ لَعَلَّهُمْ
يَضَّرَّعُوْنَ ﴿٩٤﴾ ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتّٰى عَفَوْا وَّقَالُوْا قَدْ مَسَّ اٰبَاۤءَنَا الضَّرَّاۤءُ وَالسَّرَّاۤءُ
فَاَخَذْنٰهُمْ بَغْتَةً وَّهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿٩٥﴾ وَلَوْ اَنَّ اَهْلَ الْقُرٰۤى اٰمَنُوْا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَرَكٰتٍ
مِّنَ السَّمَاۤءِ وَالْاَرْضِ وَلٰكِنْ كَذَّبُوْا فَاَخَذْنٰهُمْ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿٩٦﴾ اَفَاَمِنَ اَهْلُ الْقُرٰۤى اَنْ يَّاْتِيَهُمْ

చివరికి సర్వనాశనమయ్యారు. షుఐబ్ (ఈ భయానక దృశ్యం చూసి) “నా జాతి ప్రజలారా! నేను నా ప్రభువు పంపిన సందేశం మీకందజేశాను. చివరిదాకా మీ శ్రేయస్సు నే కోరుకున్నాను. ఇప్పుడిక సత్యాన్ని నిరాకరించిన ఈ జాతి (దుర్గతి) పట్ల నేనెందుకు విచారించాలి?” అని పలుకుతూ ఆ పట్నం నుంచి నిష్క్రమించాడు. (92-93)

మేము ఏ పట్టణానికి దైవప్రవక్తను పంపినా ఆపట్టణవాసులు వినయ వినమ్రత లకు దిగి వచ్చేందుకు వీలుగా మొదట వారిని లేమికి, కష్టాలకు గురిచేస్తుంటాము. అలా లేమికి, కష్టాలకు గురిచేయకుండా ఉండటమన్నది ఎన్నడూ జరగలేదు. తర్వాత ఆ దుస్థితిని మార్చి వారికి మంచి స్థితి కలిగించాం. ఆవిధంగా వారు బాగా అభివృద్ధి చెంది (ఆ అభివృద్ధికి కారకుడైన సృష్టికర్తను విస్మరించి) “మంచిరోజులు, చెడ్డరోజులు మన పూర్వీకులక్కూడా వచ్చాయి”అని చెప్పసాగారు.[10] చివరికి మేము హఠాత్తుగా వారిని పట్టుకున్నాం. వారప్పుడు పూర్తిగా ప్రాపంచిక మైకంలో పడిఉన్నారు. (94-95)

పట్టణవాసులు గనక సత్యాన్ని విశ్వసించి దేవుని పట్ల భయభక్తులు కలిగిఉంటే, మేము వారి కోసం భూమ్యాకాశాల శుభాల (ద్వారాల)ను తెరచి పెట్టేవారము. కాని వారు సత్యాన్ని విశ్వసించడానికి నిరాకరించారు. అందువల్ల వారు చేసుకున్న కర్మలకు శిక్షగా మేము (ఉపద్రవం తెచ్చి) వారిని పట్టుకున్నాము. (96)

మరి ఈ పట్టణవాసులు కూడా అలాగే ఏమరుపాటులో పడివున్నారా? రాత్రివేళ

10. సాధారణంగా ఇహలోక వ్యామోహపరులు ఆపద వచ్చినప్పుడు దాన్నుంచి గుణపాఠం గ్రహించి తమ నడవడికను సంస్కరించుకోవడానికి బదులు, ఇలాంటి మాటలు పలుకుతారు. మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) ఎంత బోధించినా మక్కా బహుదైవారాధకులు రుజుమార్గానికి రాకపోగా ఆయనకు వ్యతిరేకంగా మరింత కఠిన వైఖరి అవలంబించారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) వీరిపై కరువు తెప్పించి తనకు సహాయం చేయమని దైవాన్ని వేడుకున్నారు. దాని ప్రకారం తీవ్రమైన కరువు వచ్చి జనం మృతపశువుల్ని, తోళ్ళను సైతం తినాల్సిన దుస్థితి ఏర్పడింది. మక్కా బహుదైవా రాధకులు ఇక భరించలేక దైవప్రవక్త (స) దగ్గరికెళ్ళి ఈ గడ్డు పరిస్థితిని దూరం చేయవలసిందిగా దేవుణ్ని ప్రార్థించమని అడిగారు.

కాని దైవప్రవక్త (స) దేవుణ్ని ప్రార్థించి గడ్డు పరిస్థితి తొలగింపజేసిన తర్వాత వారు మరింత పెట్రేగి పోయారు. కొందరు దీన్ని ప్రవక్త మహిమగా భావించి ఆయన బోధనల వైపు మొగ్గుతుంటే, వారిని కూడా ఈ దుర్మార్గులు నిరోధిస్తూ “ఇవన్నీ కాలపు మిట్టపల్లాలు. ఇంతకు పూర్వం కూడా కరువుకాటకాలు వచ్చాయి. ఈనాడు కొత్తేమీ కాదు. కాకపోతే ఈసారి సుదీర్ఘకరువు ఏర్పడింది కనుక మీరు ముహమ్మద్ చెప్పే మాయమాటలు విని అతని వలలో పడకండి” అని చెప్పసాగారు.

بَاْسُنَا بَيَاتًا وَّهُمْ نَاۤئِمُوْنَ ﴿٩٧﴾ اَوَاَمِنَ اَهْلُ الْقُرٰۤى اَنْ يَّاْتِيَهُمْ بَاْسُنَا ضُحًى وَّهُمْ يَلْعَبُوْنَ ﴿٩٨﴾ اَفَاَمِنُوْا
مَكْرَ اللّٰهِ ۚ فَلَا يَاْمَنُ مَكْرَ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿٩٩﴾ اَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِيْنَ يَرِثُوْنَ الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِ
اَهْلِهَاۤ اَنْ لَّوْ نَشَاۤءُ اَصَبْنٰهُمْ بِذُنُوْبِهِمْ ۚ وَنَطْبَعُ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُوْنَ ﴿١٠٠﴾ تِلْكَ الْقُرٰى
نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْۢبَاۤئِهَا ۚ وَلَقَدْ جَاۤءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ ۚ فَمَا كَانُوْا لِيُؤْمِنُوْا بِمَا كَذَّبُوْا مِنْ
قَبْلُ ۚ كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِ الْكٰفِرِيْنَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدْنَا لِاَكْثَرِهِمْ مِّنْ عَهْدٍ ۚ وَاِنْ وَّجَدْنَاۤ اَكْثَرَهُمْ
لَفٰسِقِيْنَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْۢ بَعْدِهِمْ مُّوْسٰى بِاٰيٰتِنَاۤ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۟ئِهٖ فَظَلَمُوْا بِهَا ۚ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ
عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿١٠٣﴾ وَقَالَ مُوْسٰى يٰفِرْعَوْنُ اِنِّىْ رَسُوْلٌ مِّنْ رَّبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٠٤﴾ حَقِيْقٌ عَلٰۤى اَنْ لَّاۤ اَقُوْلَ
عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ ؕ قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ فَاَرْسِلْ مَعِىَ بَنِىْۤ اِسْرَاۤءِيْلَ ﴿١٠٥﴾ قَالَ اِنْ كُنْتَ جِئْتَ
بِاٰيَةٍ فَاْتِ بِهَاۤ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿١٠٦﴾ فَاَلْقٰى عَصَاهُ فَاِذَا هِىَ ثُعْبَانٌ مُّبِيْنٌ ﴿١٠٧﴾ وَّنَزَعَ يَدَهٗ فَاِذَا

గాఢనిద్రలో ఉన్నప్పుడు వారిపై మా శిక్ష అకస్మాత్తుగా విరుచుకుపడదని తలచి గుండెల మీద చేతులు వేసుకొని ఉన్నారా? లేక పగటివేళ ఆడుతూ పాడుతూ (ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో మునిగి) ఉన్నప్పుడు మా ఉక్కు పిడికిలి వారి మెడలు పట్టుకోబోదని నిర్భయంగా ఉన్నారా? దేవుని ఎత్తుగడలంటే వారికి ఏమాత్రం భయం లేదా? సర్వ నాశనమయ్యే జాతి మాత్రమే ఇలా దేవుని ఎత్తుగడల పట్ల భయమూ, భక్తీ లేకుండా మనుగడ సాగిస్తుంది. (97-99)

గత భూవాసుల తదనంతరం ఇప్పుడు భూమికి వారసులైనవారు, మేము తలచు కుంటే వారిపై ఆపద తెచ్చిపెడతామని, ఏ మంచి విషయం వినకుండా వారి హృదయ కవాటాలు మూసివేస్తామని గ్రహించరా? ఇలా మేము కొన్ని జాతుల గాథలను నీకు విన్పిస్తున్నాము. వారి దగ్గరకు వారి ప్రవక్తలు స్పష్టమైన నిదర్శనాలు తీసుకొని వచ్చారు. కాని ఒకసారి తిరస్కరించినదాన్ని వారు మళ్ళీ విశ్వసించే మనుషులు కాదు. చూశావా! ఈవిధంగా మేము సత్యతిరస్కారుల హృదయ కవాటాలు మూసివేస్తున్నాము. వారిలో చాలామంది వాగ్దానభంగం చేసేవారినే మేము చూశాము. అలాగే వారిలో అనేక మంది నీతిలేనివారిని కూడా మేము చూశాము. (100-102)

వారి తరువాత మేము మూసా (ప్రవక్త)కు నిదర్శనాలిచ్చి ఫిరౌన్, అతని రాజ్యాధి కారుల దగ్గరకు పంపాము. అయితే వారు కూడా మా నిదర్శనాల పట్ల అన్యాయంగానే ప్రవర్తించారు. చూడు, ఆ దుర్మార్గులకు (చివరికి) ఎలాంటి గతి పట్టిందో. (103)

మూసా ఇలా అన్నాడు: “ఫిరౌన్! నేను విశ్వప్రభువు వైపున వచ్చిన ప్రవక్తను. నేను దేవుని పేరుతో ఏది మాట్లాడినా సత్యమే మాట్లాడటం నా విధ్యుక్త ధర్మం. నేను మీ దగ్గరికి మీ ప్రభువు నుండి స్పష్టమైన నిదర్శనం తీసుకొచ్చాను. కనుక నీవు ఇస్రాయీల్ సంతతి ప్రజలను నా వెంట పంపించు.” (104-105)

దానికి ఫిరౌన్ “నీవేదయినా నిదర్శనం తీసుకొని వస్తే, నీవు చెప్పేది నిజమయితే దాన్ని మా ముందు ప్రదర్శించు” అన్నాడు. (106)

هِيَ بَيْضَآءُ لِلنّٰظِرِيْنَ ﴿١٠٨﴾ قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اِنَّ هٰذَا لَسٰحِرٌ عَلِيْمٌ ﴿١٠٩﴾ يُّرِيْدُ اَنْ يُّخْرِجَكُمْ مِّنْ
اَرْضِكُمْ ۚ فَمَاذَا تَاْمُرُوْنَ ﴿١١٠﴾ قَالُوْٓا اَرْجِهْ وَاَخَاهُ وَاَرْسِلْ فِي الْمَدَآئِنِ حٰشِرِيْنَ ﴿١١١﴾ يَاْتُوْكَ بِكُلِّ سٰحِرٍ
عَلِيْمٍ ﴿١١٢﴾ وَجَآءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوْٓا اِنَّ لَنَا لَاَجْرًا اِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغٰلِبِيْنَ ﴿١١٣﴾ قَالَ نَعَمْ وَاِنَّكُمْ لَمِنَ
الْمُقَرَّبِيْنَ ﴿١١٤﴾ قَالُوْا يٰمُوْسٰٓى اِمَّآ اَنْ تُلْقِيَ وَاِمَّآ اَنْ نَّكُوْنَ نَحْنُ الْمُلْقِيْنَ ﴿١١٥﴾ قَالَ اَلْقُوْا ۚ فَلَمَّآ اَلْقَوْا
سَحَرُوْٓا اَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوْهُمْ وَجَآءُوْ بِسِحْرٍ عَظِيْمٍ ﴿١١٦﴾ وَاَوْحَيْنَآ اِلٰى مُوْسٰٓى اَنْ اَلْقِ عَصَاكَ ۚ فَاِذَا
هِيَ تَلْقَفُ مَا يَاْفِكُوْنَ ﴿١١٧﴾ فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١١٨﴾ فَغُلِبُوْا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوْا

అప్పుడు మూసా తన చేతికర్ర క్రింద పడవేశాడు. వెంటనే ఆ కర్ర సర్పంగా మారి పోయింది. (తరువాత) అతను తన చేతిని (చంకలో పెట్టి) బయటికి తీశాడు. అది చూపరులకు ధగధగ మెరిసిపోతూ కన్పించింది. (107-108)

అయితే ఫిరౌన్‌జాతికి చెందిన కొందరు నాయకులు (మూసా వల్ల ఏదో ప్రమాదం ముంచుకొస్తున్నట్లు భయపడి) "ఇతను తప్పకుండా పెద్ద మాంత్రికుడయి ఉంటాడు. ఇతను (తన మంత్రబలంతో) మిమ్మల్ని మీరాజ్యం నుండి వెడలగొట్ట జూస్తున్నాడు. ఇప్పుడు మీరేం చేయదలచుకున్నారో చెప్పండి" అన్నారు ఫిరౌన్‌తో. (109-110)

తరువాత వారంతా ఫిరౌన్‌కు సలహా ఇస్తూ "ఇతడ్ని, ఇతని సోదరుడ్ని కొన్నాళ్ళు ఆపిఉంచండి. ఈలోగా అన్ని పట్టణాలకు మన దూతల్ని పంపి మంత్రవిద్యలో ఆరి తేరినవారిని మీ దగ్గరకు పిలిపించుకోండి" అని చెప్పారు. (111-112)

దాని ప్రకారం ఆరిదతేరిన మాంత్రికులు ఫిరౌన్ దగ్గరికొచ్చారు. అప్పుడా మాంత్రి కులు "మేము గెలిస్తే అందుకు మాకేదైనా ప్రతిఫలం ఇప్పిస్తారా?"అని అడిగారు. (113)

"తప్పకుండా. మీరు మా సన్నిహితులలో చేరుతారు" చెప్పాడు ఫిరౌన్. (114)

ఆ తరువాత మాంత్రికులు మూసాను ఉద్దేశించి "మొదట నీవు (నీ కర్రను) పడ వేస్తావా లేక మమ్మల్ని (మా తాళ్ళను) పడవేయమంటావా?" అని అడిగారు. దానికి మూసా "మీరే పడవేయండి" అన్నాడు.

అప్పుడు మాంత్రికులు (తమ దగ్గరున్న త్రాళ్ళను నేలమీద) పడవేశారు. (తక్షణమే) అవి ప్రేక్షకులకు కనికట్టు కలిగించి భీతావహం సృష్టించాయి. ఆవిధంగా వారు అద్భుత మైన తాంత్రికవిద్య ప్రదర్శించారు. (115-116)

సరిగ్గా అదే సమయంలో మేము మూసాకు, అతని కర్ర క్రింద పడవేయమని చెప్పాము. అతనలా (కర్ర) క్రింద పడవేశాడో లేదో తృటిలో అది విజృంభించి, వారి అభూత కల్పనలన్నిటినీ చకచకా స్వాహాచేస్తూ పోయింది. (117)

ఈ విధంగా సత్యం సత్యంగా రుజువయింది. వారు కల్పించినవన్నీ అసత్యమని తేలిపోయింది. ఫిరౌన్, అతని అనుయాయులు ఈ పోటీలో ఘోరంగా పరాజితులయి పరాభవం పాలయ్యారు. మాంత్రికులు ఈ అద్భుత మహిమ చూసి అప్రయత్నంగా సాష్టాంగపడి "మేము సర్వలోక ప్రభువును విశ్వసించాం. మూసా, హారూన్‌లు విశ్వసిం

صٰغِرِيْنَ ﴿١١٩﴾ وَاُلْقِيَ السَّحَرَةُ سٰجِدِيْنَ ﴿١٢٠﴾ قَالُوْٓا اٰمَنَّا بِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٢١﴾ رَبِّ مُوْسٰى وَهٰرُوْنَ ﴿١٢٢﴾
قَالَ فِرْعَوْنُ اٰمَنْتُمْ بِهٖ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ ۚ اِنَّ هٰذَا لَمَكْرٌ مَّكَرْتُمُوْهُ فِي الْمَدِيْنَةِ لِتُخْرِجُوْا
مِنْهَآ اَهْلَهَا ۚ فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿١٢٣﴾ لَاُقَطِّعَنَّ اَيْدِيَكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَاُصَلِّبَنَّكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿١٢٤﴾
قَالُوْٓا اِنَّآ اِلٰى رَبِّنَا مُنْقَلِبُوْنَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا تَنْقِمُ مِنَّآ اِلَّآ اَنْ اٰمَنَّا بِاٰيٰتِ رَبِّنَا لَمَّا جَآءَتْنَا ۚ رَبَّنَآ اَفْرِغْ
عَلَيْنَا صَبْرًا وَّتَوَفَّنَا مُسْلِمِيْنَ ﴿١٢٦﴾ وَقَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اَتَذَرُ مُوْسٰى وَقَوْمَهٗ لِيُفْسِدُوْا فِي
الْاَرْضِ وَيَذَرَكَ وَاٰلِهَتَكَ ۚ قَالَ سَنُقَتِّلُ اَبْنَآءَهُمْ وَنَسْتَحْيٖ نِسَآءَهُمْ ۚ وَاِنَّا فَوْقَهُمْ قٰهِرُوْنَ ﴿١٢٧﴾ قَالَ
مُوْسٰى لِقَوْمِهِ اسْتَعِيْنُوْا بِاللّٰهِ وَاصْبِرُوْا ۚ اِنَّ الْاَرْضَ لِلّٰهِ ۙ يُوْرِثُهَا مَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ ۚ وَ
الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿١٢٨﴾ قَالُوْٓا اُوْذِيْنَا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَاْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا ۚ قَالَ عَسٰى رَبُّكُمْ
اَنْ يُّهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُوْنَ ﴿١٢٩﴾ وَلَقَدْ اَخَذْنَآ اٰلَ فِرْعَوْنَ

చిన ప్రభువును మేమూ విశ్వసించాం" అని బిగ్గరగా అన్నారు. (118-122)

అప్పుడు ఫిరౌన్ (మండిపడుతూ) ఇలాఅన్నాడు: "ఏమిటీ, నేను అనుమతి ఇవ్వక ముందే మీరితడ్ని విశ్వసిస్తారా? ఇదంతా ఈపట్నం నుంచి ఇక్కడి పౌరుల్ని వెళ్ళగొట్టడా నికి మీరంతా కలసి పన్నినపన్నాగం. ఉండండి, త్వరలోనే (దాని పర్యవసానం) మీకు తెలుస్తుంది. మొదట నేను ఒక వైపున్న మీ చేతుల్ని, (వాటికి అభిముఖంగా) రెండో వైపున్న మీకాళ్ళను నరికిస్తాను. తర్వాత మిమ్మల్ని ఉరికంబం ఎక్కిస్తాను". (123-124)

వారిలా అన్నారు: "మా ముందుకు మాప్రభువు నిదర్శనాలు వచ్చాయి. మేము వాటిని విశ్వసించాం. అదేకదా నీవు మాపై పగ సాధించడానికి కారణం? మేము ఎటూ మాప్రభువు సన్నిధికి పోవలసిన వాళ్ళమే- దేవా! మాకు సహనస్థయిర్యాలు ప్రసాదించు. మేము నీకు విధేయులమైఉన్న స్థితిలోనే మాకు మరణం కల్గించు." (125-126)

ఫిరౌన్‌జాతి నాయకులు ఫిరౌన్‌ని మరింత ఎగదోస్తూ "మీరు మూసాను, అతని జాతివాళ్ళను దేశంలో అరాచకం సృష్టించడానికి అలాగే వదలిపెడ్తారా? వారు మిమ్మల్ని, మీ దైవాలను ఆరాధించడం మానేస్తే మీరు చూస్తూ ఊరుకుంటారా?" అని అడిగారు. దానికి ఫిరౌన్ "నేను వారి కొడుకుల్ని హతమార్చి, వారి కూతుళ్ళను మాత్రమే బ్రతక నిస్తాను. వారిమీద మాకు పూర్తి అధికారం ఉంది" అని చెప్పాడు. (127)

మూసా తనజాతిని ఓదార్చుతూ "దైవసహాయం వేడుకోండి. సహనం వహించండి. ఈభూమి దేవునిది. దేవుడు తన దాసులలో తాను కోరినవారిని దానికి వారసులుగా చేస్తాడు. దేవుని పట్ల భయభక్తులతో మసలుకునేవారిదే అంతిమవిజయం" అన్నాడు॰

అప్పుడు అతనిజాతి ప్రజలు "నీవు రాక ముందుకూడా మేము పీడించబడుతుండే వాళ్ళం. ఇప్పుడు నీవు వచ్చిన తర్వాత కూడా పీడించబడుతున్నాం" అన్నారు.

మూసా (వారికి ధైర్యం చెబుతూ) "మీప్రభువు త్వరలోనే మీశత్రువుల్ని తుద ముట్టించి వారి స్థానంలో మిమ్మల్ని పుడమిపై (తన) ప్రతినిధులుగా నియమిస్తాడు. అప్పుడు మీరెలా నడుచుకుంటారో చూస్తాడు" అని అన్నాడు. (128-129)

بِالسِّنِيْنَ وَنَقْصٍ مِّنَ الثَّمَرٰتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُوْنَ ۝١٣٠ فَاِذَا جَآءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوْا لَنَا هٰذِهٖ ۚ وَاِنْ
تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَّطَّيَّرُوْا بِمُوْسٰى وَمَنْ مَّعَهٗ ؕ اَلَآ اِنَّمَا طٰٓئِرُهُمْ عِنْدَ اللّٰهِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا
يَعْلَمُوْنَ ۝١٣١ وَقَالُوْا مَهْمَا تَاْتِنَا بِهٖ مِنْ اٰيَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا ۙ فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِيْنَ ۝١٣٢ فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ
الطُّوْفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ اٰيٰتٍ مُّفَصَّلٰتٍ ۫ فَاسْتَكْبَرُوْا وَكَانُوْا قَوْمًا
مُّجْرِمِيْنَ ۝١٣٣ وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوْا يٰمُوْسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ ۚ لَئِنْ كَشَفْتَ
عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ۝١٣٤ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ اِلٰٓى اَجَلٍ هُمْ
بٰلِغُوْهُ اِذَا هُمْ يَنْكُثُوْنَ ۝١٣٥ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَاَغْرَقْنٰهُمْ فِى الْيَمِّ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَكَانُوْا عَنْهَا
غٰفِلِيْنَ ۝١٣٦ وَاَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِيْنَ كَانُوْا يُسْتَضْعَفُوْنَ مَشَارِقَ الْاَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِيْ بٰرَكْنَا فِيْهَا ؕ
وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنٰى عَلٰى بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ۙ۬ بِمَا صَبَرُوْا ؕ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَ

ఫిరౌనీయులలో (సత్యం పట్ల) స్పృహ రావడానికి మేము కొన్నేళ్ళపాటు వారిని దుర్భిక్షానికి, పంటల కొరతకు గురిచేశాం. (అయినా వారిలో మార్పు రాలేదు.) మంచి రోజులు వచ్చినప్పుడు తామందుకు అర్హులమని అంటారు; దుర్దినాలు దాపురించినప్పుడు మూసాని, అతని అనుచరుల్ని దుశ్శకునాలుగా పరిగణిస్తారు. వారి దుశ్శకునం దేవుని చేతిలో ఉంది. కాని వారిలో చాలామంది ఆ సంగతి గ్రహించడం లేదు. వారు మూసాతో "నీవు మాపై మంత్రతంత్రాలు ప్రయోగిస్తూ మాముందు ఎన్ని చమత్కారాలు ప్రదర్శించినా మేము నిన్ను ఎన్నటికీ విశ్వసించం" అని తెగేసి చెప్పారు. (130-132)

చివరికి మేము వారిపైకి తుఫాను పంపించాము; మిడతల దండు వదిలాము; పేలు, పురుగుల్ని పంపాము; కప్పలు వదిలాము; నెత్తుటి వర్షం కురిపించాము. ఈ మహిమలన్నిటినీ మేము విడివిడిగా చేసి చూపాము. కాని వారు తిరస్కారం, తలబిరుసుతనాలనే ప్రదర్శించారు. వారసలు పరమ దుర్మార్గులు. (133)

ఏదైనా ఆపద వస్తే వారు మూసా దగ్గరకెళ్ళి ఇలా బ్రతిమాలుతారు: "మూసా! నీకు నీప్రభువు నుండి లభించిన (ప్రవక్త)పదవి సహాయంతో ఈఆపద నుండి మమ్మల్ని గట్టెక్కించమని దేవుణ్ణి ప్రార్థించు. ఈసారి నీవు మానుండి ఈ ఆపదను తొలిగిస్తే మేము నీమాట విని ఇస్రాయీల్ సంతతిని నీవెంట పంపుతాం." అయితే వారిపై విరుచుకుపడనున్న శిక్షను మేము కొంతకాలం తొలగించగానే వారు ఆడినమాట తప్పేవారు. ఇలా వారు మా మహిమల్ని ఏమాత్రం ఖాతరు చేయకుండా తిరస్కరించారు. చివరికి మేము వారిపై ప్రతీకారం తీర్చుకున్నాం. వారిని నడిసముద్రంలో ముంచివేశాము. (134-136)

ఆ తరువాత మేము వారి స్థానంలో అణచివేతకు గురైన బలహీనవర్గం ప్రజల్ని తెచ్చిపెట్టాము. తూర్పు నుండి పడమర వరకు మేము ఎన్నో శుభాలు కలిగించిన భూభాగానికి వారిని వారసులుగా చేశాము. ఈవిధంగా ఇస్రాయీల్ సంతతివారి విషయంలో నీ ప్రభువు చేసిన వాగ్దానం నెరవేరింది. దీనికి కారణం వారు సహనం వహించడమే. ఫిరౌన్, అతని తాబేదార్లు కట్టించిన వాటిని (అంటే మేడలను), ఎక్కించిన వాటిని (అంటే పందిళ్ళపై ద్రాక్ష తోటల్ని) మేము సర్వనాశనం చేశాము. (137)

قَوْمُهٗ وَمَا كَانُوْا يَعْرِشُوْنَ ۝١٣٧ وَجٰوَزْنَا بِبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ الْبَحْرَ فَاَتَوْا عَلٰى قَوْمٍ يَّعْكُفُوْنَ عَلٰٓى الربع
اَصْنَامٍ لَّهُمْ ۚ قَالُوْا يٰمُوْسَى اجْعَلْ لَّنَآ اِلٰهًا كَمَا لَهُمْ اٰلِهَةٌ ؕ قَالَ اِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُوْنَ ۝١٣٨ اِنَّ هٰٓؤُلَآءِ
مُتَبَّرٌ مَّا هُمْ فِيْهِ وَبٰطِلٌ مَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝١٣٩ قَالَ اَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْغِيْكُمْ اِلٰهًا وَّهُوَ فَضَّلَكُمْ
عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ۝١٤٠ وَاِذْ اَنْجَيْنٰكُمْ مِّنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُوْمُوْنَكُمْ سُوْٓءَ الْعَذَابِ ۚ يُقَتِّلُوْنَ اَبْنَآءَكُمْ
وَيَسْتَحْيُوْنَ نِسَآءَكُمْ ؕ وَفِيْ ذٰلِكُمْ بَلَآءٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ عَظِيْمٌ ۝١٤١ وَوٰعَدْنَا مُوْسٰى ثَلٰثِيْنَ ع ١٦
لَيْلَةً وَّاَتْمَمْنٰهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيْقَاتُ رَبِّهٖٓ اَرْبَعِيْنَ لَيْلَةً ۚ وَقَالَ مُوْسٰى لِاَخِيْهِ هٰرُوْنَ اخْلُفْنِيْ فِيْ
قَوْمِيْ وَاَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيْلَ الْمُفْسِدِيْنَ ۝١٤٢ وَلَمَّا جَآءَ مُوْسٰى لِمِيْقَاتِنَا وَكَلَّمَهٗ رَبُّهٗ ۙ قَالَ
رَبِّ اَرِنِيْٓ اَنْظُرْ اِلَيْكَ ؕ قَالَ لَنْ تَرٰىنِيْ وَلٰكِنِ انْظُرْ اِلَى الْجَبَلِ فَاِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهٗ فَسَوْفَ
تَرٰىنِيْ ۚ فَلَمَّا تَجَلّٰى رَبُّهٗ لِلْجَبَلِ جَعَلَهٗ دَكًّا وَّخَرَّ مُوْسٰى صَعِقًا ۚ فَلَمَّآ اَفَاقَ قَالَ سُبْحٰنَكَ تُبْتُ

ఇస్రాయీల్ సంతతివారిని మేము సముద్రం దాటించి ఆవలకు చేర్చాము. అక్కడ నుండి వారు మరోచోటికి ప్రయాణం సాగించారు. దారిలో వారికి విగ్రహాలు పట్టుకొని కూర్చున్న ఒక జాతి తారసపడింది. అప్పుడు వారు "మూసా! వారు పూజిస్తున్న దైవం లాంటిది మాక్కూడా ఏదైనా దైవాన్ని చేసివ్వు" అన్నారు.

దానికి మూసా "మీరు మరీ మూఢుల్లా మాట్లాడుతున్నారు. వారు అవలంబించిన ఆరాధన నాశనమవుతుంది. వారు చేస్తున్నది పనికిమాలిన పని" అన్నాడు. ఇంకా "దేవుడు మిమ్మల్ని యావత్తు మానవాళిపై ఔన్నత్యం ప్రసాదించాడు. అలాంటి దేవుణ్ణి వదలి నేను మీకోసం వేరే (మిథ్యా)దైవాన్ని వెదకిపెట్టాలా?" అన్నాడతను. (138-140)

జ్ఞాపకంతెచ్చుకోండి. మేము ఫిరౌనీయుల బారినుండి మిమ్మల్ని విముక్తం చేశాం. వారు మిమ్మల్ని ఘోరంగా పీడిస్తుండేవారు. మీ కొడుకుల్ని చంపుతూ మీ కుమార్తెల్ని మాత్రమే బ్రతకనిస్తుండేవారు. మీప్రభువు తరఫున మీకది కఠినపరీక్షగా ఉండింది. మేము ముప్ఫయి రోజుల గడువుకోసం మూసాను పిలిపించాం. తర్వాత ఈ గడువును పదిరోజులు పొడిగించాం. ఇలా అతని ప్రభువు నిర్ణయించిన గడువు నలభై రోజులయింది. మూసా బయలుదేరే ముందు తన సోదరునితో "నేను వెళ్ళిన తర్వాత నీవు నాతరఫున మన జాతిప్రజలకు నాయకత్వం వహించి సరైన రీతిలో పనిచేస్తూ ఉండాలి. విచ్చిన్నకారుల త్రోవ నడవకు" అని అన్నాడు. (141-142)

ఆ తర్వాత మూసా మా నిర్ణీత సమయానికి (కొండ దగ్గరకు) చేరుకున్నప్పుడు అతని ప్రభువు అతనితో ప్రత్యక్షసంభాషణ జరిపాడు. (అప్పుడు) మూసా తన ప్రభువును వేడుకుంటూ "ప్రభూ! నా కళ్ళకు శక్తి ప్రసాదించి నీ దర్శనభాగ్యం కలిగించు" అన్నాడు. దానికి దేవుడు "నీవు నన్ను (ఇహలోకంలో) చూడలేవు. సరే, ఈకొండ వైపు కాస్త దృష్టి సారించు. అది తన స్థానంలో యధాతథంగా ఉంటే నీవు నన్ను చూడగలవు" అన్నాడు.

ఆ తరువాత అతని ప్రభువు తన దివ్యతేజస్సును ఆ కొండపై ప్రసరింపజేయగానే అది మరుక్షణం తునాతునకలైపోయింది. దాంతో మూసా స్పృహతప్పి పడిపోయాడు. కాస్సేపటికి స్పృహ రాగా "ప్రభూ! నీవు ఎంతో పరిశుద్ధుడవు. జరిగిన పొరపాటుకు పశ్చా

إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ۝ قَالَ يَٰمُوسَىٰٓ إِنِّي اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَٰلَٰتِي وَبِكَلَٰمِي
فَخُذْ مَآ ءَاتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ الشَّٰكِرِينَ ۝ وَكَتَبْنَا لَهُۥ فِي الْأَلْوَاحِ مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا
لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا ۚ سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفَٰسِقِينَ ۝ سَأَصْرِفُ
عَنْ ءَايَٰتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِن يَرَوْا كُلَّ ءَايَةٍ لَّا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ

త్తాపపడుతూ నిన్ను క్షమాపణ వేడుకుంటున్నాను.[11] (నన్ను క్షమించు.) అందరికంటే ముందు నేనే నిన్ను విశ్వసిస్తున్నాను" అని ప్రార్థించాడు మూసా. (143)

అప్పుడు దేవుడు "మూసా! నేను నీకు ప్రవక్త పదవినిచ్చాను. నీతో ప్రత్యక్ష సంభాషణ జరిపాను. ఇలా నీకు యావత్తు మానవాళిపై ప్రాధాన్యత నిచ్చాను. కనుక నేను ప్రసాదించేదాన్ని స్వీకరించి నాకు కృతజ్ఞుడవై ఉండు" అని ఉపదేశించాడు. (144)

ఆ తరువాత మేము జీవిత సమస్త రంగాలకు సంబంధించిన హితవులు, ప్రతి విషయానికి సంబంధించిన మార్గదర్శక సూత్రాలు (రాతి) పలకలపై రాసి మూసాకు ప్రసాదించాము. ఆ సందర్భంలో మేము ఇలా ఉపదేశించాము:

"ఈ హితోక్తులను దృఢంగా పట్టుకొని ఉండాలి. ఇందులోని విషయాలను (మార్చకుండా) సక్రమరీతిలో అనుసరించమని నీ జాతిప్రజలను ఆదేశించు. సమీపకాలంలోనే నేను మీకు దుష్టజనుల గృహాల (అవశేషాల)ను చూపిస్తాను. ఎలాంటి నీతి, నియమం లేకుండా ధరణిలో పెద్దలుగా చలామణయ్యే గర్విష్ఠులు నా మహిమలు చూడకుండా

11. ఊహకే అందని విశ్వవ్యాప్త శక్తి స్వరూపుడైన దేవుణ్ణి మానవుడు చర్మచక్షువులతో చూడటం అంటే మోక్షం పొందడమే. కాని మరణానంతరం స్వర్గంలో మాత్రమే 'విశ్వాసులకు' ఈ మోక్షం సిద్ధిస్తుంది. అక్కడే దైవదర్శనభాగ్యం ప్రాప్తమవుతుంది. ఇది ఇహలోకంలో సాధ్యంకాదు.

అందువల్లనే మూసా ప్రవక్త (అలైహి) దేవుణ్ణి చూడ గోరినప్పుడు, నీవు నన్ను చూడలేవు అన్నాడు దేవుడు. పర్వతం లాంటి మహా బలిష్ఠమైన ఓ పెద్ద ఆకారం సైతం దేవుని అస్తిత్వం నుండి వెలువడిన ఓ చిన్న కిరణానికే తృటిలో భస్మీపటలం అయినప్పుడు ఈ బలహీన మానవుడు దైవ దర్శన ప్రభావానికి తట్టుకోగలడా? ఎంతమాత్రం తట్టుకోలేడని మూసా ప్రవక్త (అలైహి) స్పృహ కోల్పోయిన సంఘటన రుజువు చేస్తోంది.

భగవద్గీతలో కూడా అర్జునుడు "యతో వాచో నివర్తంతే అప్రావ్యమనసాసహ" అని వాక్కునకు, మనస్సునకు సైతం అందడని అభివర్ణించబడిన దేవుణ్ణి చూడగోరితే "నతుమాం శక్యసే ద్రష్టుమ నేనైవ స్వచక్షుషా" (11:8)- (ఈ నీ మాంసమయ నేత్రములతో నీవు నా విశ్వ రూపమును గాంచజాలవు" అన్నాడు శ్రీకృష్ణుడు. (గీతామకరందం- పేజి.758)

అయితే ప్రత్యక్ష దైవాన్నే చూసి సంతృప్తిపడగోరిన పౌరాణిక మనస్తత్వాన్ని తృప్తి పరిచేందుకు "దివ్యందదామితే చక్షుః పశ్యమే యోగమైశ్వరమ్"(11:8)- (కావున నీకు దివ్యదృష్టిని ప్రసాదించుచున్నాను. దానిచే ఈశ్వర సంబంధమైన నా యోగమహిమను జూడుము)" అన్నది భగవద్గీత.

ఖుర్ఆన్ మరోచోట "ఎవరి చూపులూ ఆయన్ని అందుకోజాలవు; ఆయన మాత్రం అందరి చూపులనూ అందుకోగలడు" (6:103) అని స్పష్టంగా చెబుతోంది. కనుక ప్రపంచంలో ఏ జీవి కూడా సృష్టికర్తను చూడలేదు. చివరికి మానవోత్తములైన దైవప్రవక్తలకు కూడా ప్రపంచంలో దేవుని దర్శనం లభించలేదు. (ఇతర వివరాలకు 53:13 సూక్తి పాదసూచిక చూడండి.)

الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُوا
عَنْهَا غَٰفِلِينَ ۝ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِـَٔايَٰتِنَا وَلِقَآءِ الْـَٔاخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ ۚ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝ وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنۢ بَعْدِهِۦ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُۥ خُوَارٌ ۚ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُۥ
لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا ۘ اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَٰلِمِينَ ۝ وَلَمَّا سُقِطَ فِيٓ أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ

వారి దృష్టిని మార్చేస్తాను. వారిక ఏ మహిమ చూసినా (సత్యాన్ని) విశ్వసించలేరు. వారి కళ్ళెదుటకు సన్మార్గం వచ్చినా వారు దాన్ని అవలంబించలేరు. వక్రమార్గం కనిపిస్తే మాత్రం దానివైపు పరుగెత్తేవారు. దీనిక్కారణం వారు మా సూక్తుల్ని నిరాకరించి నిర్లక్ష్యం చేస్తుండేవారు. మా సూక్తుల్ని, పరలోక ఉనికిని తిరస్కరించినవారి కర్మలన్నీ వ్యర్థమయ్యాయి. వారికి వారి కర్మల్ని బట్టే తగిన శిక్ష విధించబడుతుంది. (145-147)

మూసా వెళ్ళిన తరువాత అతని జాతిప్రజలు తమ దగ్గరున్న ఆభరణాలతో ఒక ఆవుదూడ విగ్రహం తయారు చేసుకున్నారు. అందులోనుంచి దూడ అరుపులాంటి ధ్వని వస్తుండేది. కాని అది తమతో మాట్లాడదని, ఏవిషయంలోనూ తమకు దారి చూపదని వారికి తెలియదా? (తెలుసు.) అయినా వారు దాన్ని దైవంగా చేసుకొని పూజించసాగారు.[12] వారసలు పరమదుర్మార్గులు. (తమ ఆత్మవంచన మైకం వదలగానే తాము

12. ఏకేశ్వరునిపై పూర్తి విశ్వాసం లేని ప్రజలు, ముఖ్యంగా బహుదైవారాధకులు అతీంద్రియ శక్తులు, అసాధారణ విషయాలున్న ప్రతి జీవి లేదా వస్తువులో దైవత్వాన్ని చూడటానికి ప్రయత్నిస్తారు. తరువాత అసలు దైవాన్ని వదలి దీన్నే దైవంగా పూజిస్తారు. ఇస్రాయీల్ ప్రజలు (యూదులు) కూడా ఇక్కడ ఆవుదూడ విగ్రహంలో దూడ అరుపు లాంటి శబ్దం విని దాన్ని దైవంగా కొలవడానికి సిద్ధమయ్యారు. ఆ విగ్రహంలో ఏదో ఓరకంగా గాలి దూరడం వల్ల దూడ అరుపులాంటి శబ్దం విన్పించి ఉండవచ్చని ప్రాచీన భాష్యకారుడు ఇబ్నెకసీర్ అభిప్రాయపడ్డారు.

ప్రకృతి మార్పుల వల్ల అప్పుడప్పుడు ఇలాంటి అసాధారణ విషయాలు సంభవించడంలో విశేషమేమీ లేదు. 1974లో నేను అనంతపురం జిల్లా పెనుకొండలో ఉన్నప్పుడు ఓ విచిత్ర సంఘటన జరిగింది. ఓ సాయిబుగారు పెద్దలపండుగ రోజు తన ఇంట్లో పాయసం ఉంచిన కంచంపై ఏవో మంత్రాలు చదివి, సాంబ్రాణి పొగవేసి హిందూఆచారం ఫక్కీలో దాన్ని 'పితృదేవతల'కు నైవేద్యం పెట్టాడు. పితృదేవతలు ఆరగించేందుకని పాయసపు కంచాన్ని ఒంటిగా వదలి అందరూ బయటికొచ్చి కూర్చున్నారు. కాస్సేపటి తరువాత వెళ్ళి చూస్తే వారికి ఓ అద్భుతం కన్పించింది. పాయసంలో మిలమిల మెరిసే ఓ నెలవంక ప్రత్యక్షమయింది. దాని మధ్యలో తెల్లని ఓ నక్షత్రం కూడా పుట్టుకొచ్చింది. ఇంకేముంది, జనం అదేదో మహిమ (కరామత్) అనుకొని గుంపులు గుంపులుగా వచ్చి కానుకలు సమర్పించుకోవడం ప్రారంభించారు.

నిజానికి అందులో మహిమేమీ లేదు. పాయసం మీద వేసిన నెయ్యి పాయసాన్ని చదును చేసి కొంత నెయ్యి, లోపల గాలి దూరడం వల్ల అర్ధచంద్రాకారంలో పైకి ఉబ్బింది. ఈ అర్ధచంద్రాకారం మధ్యన త్రిభుజాకారంలో కోయబడిన ఓ తెల్లటి కొబ్బెర ముక్క పైకొచ్చి నిలబడింది. ఇలాంటి సంఘటనల్ని ఎన్నయినా పేర్కొనవచ్చు. ఆవుదూడ విగ్రహంలో దూడఅరుపు కూడా ఇలాంటి బాపతే కావచ్చు. ఒకవేళ ఆ విగ్రహం నిజంగా ఆవుదూడగా మారినా దానికి దైవత్వాన్ని ఆపాదించవలసిన అవసరం లేదు. విగ్రహాన్ని ఆవుదూడగా మార్చగల శక్తి కూడా సృష్టికర్తదే. సృష్టి పూజ వదలి సృష్టికర్తను ఆరాధించడమే సత్యం, సరైన ధర్మం, ముక్తిమార్గం.

قَدْ ضَلُّوْا ۙ قَالُوْا لَئِنْ لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿١٤٩﴾ وَلَمَّا رَجَعَ مُوْسٰٓى اِلٰى
قَوْمِهٖ غَضْبَانَ اَسِفًا ۙ قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُوْنِيْ مِنْۢ بَعْدِيْ ۚ اَعَجِلْتُمْ اَمْرَ رَبِّكُمْ ۚ وَاَلْقَى الْاَلْوَاحَ
وَاَخَذَ بِرَاْسِ اَخِيْهِ يَجُرُّهٗٓ اِلَيْهِ ؕ قَالَ ابْنَ اُمَّ اِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضْعَفُوْنِيْ وَكَادُوْا يَقْتُلُوْنَنِيْ ۖ فَلَا
تُشْمِتْ بِيَ الْاَعْدَآءَ وَلَا تَجْعَلْنِيْ مَعَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٥٠﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِيْ وَلِاَخِيْ وَاَدْخِلْنَا
فِيْ رَحْمَتِكَ ۖ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرّٰحِمِيْنَ ﴿١٥١﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّنْ رَّبِّهِمْ وَذِلَّةٌ ع
فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ؕ وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِيْنَ ﴿١٥٢﴾ وَالَّذِيْنَ عَمِلُوا السَّيِّاٰتِ ثُمَّ تَابُوْا مِنْۢ بَعْدِهَا وَاٰمَنُوْٓا ۙ
اِنَّ رَبَّكَ مِنْۢ بَعْدِهَا لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٥٣﴾ وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُّوْسَى الْغَضَبُ اَخَذَ الْاَلْوَاحَ ۖ وَفِيْ نُسْخَتِهَا
هُدًى وَّرَحْمَةٌ لِّلَّذِيْنَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُوْنَ ﴿١٥٤﴾ وَاخْتَارَ مُوْسٰى قَوْمَهٗ سَبْعِيْنَ رَجُلًا لِّمِيْقَاتِنَا ۚ
فَلَمَّآ اَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ اَهْلَكْتَهُمْ مِّنْ قَبْلُ وَاِيَّايَ ؕ اَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ

నిజంగా దారితప్పామని తెలుసుకున్నారు. అప్పుడు వారు "మా ప్రభువు మమ్మల్ని కనికరించి క్షమించకపోతే మేము సర్వనాశనమైపోతాం" అని పలికారు. (148-149)

అటునుండి మూసా విచారం, ఆగ్రహం కలగలిపిన భావోద్రేకాలతో తన జాతి ప్రజల దగ్గరకు తిరిగొచ్చాడు. వచ్చిరాగానే "నేను వెళ్ళిన తరువాత మీరు చాలా దుర్మార్గానికి పాల్పడ్డారు. మీ ప్రభువాజ్ఞ కోసం ఎదురుచూసే అంత ఓపిక కూడా మీకు లేకపోయిందా?" అని విరుచుకుపడ్డాడు. (ఆ కోపంలో) అతను (తౌరాత్) రాతి పలకలను విసిరిపారేశాడు; సోదరుడి తల (వెండ్రుకలు) పట్టి లాగాడు.

అప్పుడు హారూన్ ఇలా అన్నాడు: "నాతల్లి కుమారుడా! వీరు నన్ను బలహీనుడిగా భావించి నానోరు నొక్కేశారు. ఇంకాస్తయితే నన్ను చంపేసేవారే. అంచేత (నన్నర్థం చేసుకో.) ప్రత్యర్థులు నన్ను చూసి హేళనచేసే అవకాశం కల్పించకు. ఈ దుర్మార్గులతో నన్ను కలిపేయకు." ఈ మాటలు విని మూసా (కొంచెం మెత్తబడ్డాడు.) "ప్రభూ! నన్ను, నా సోదరుణ్ణి క్షమించు. మమ్మల్నిద్దర్నీ నీ కారుణ్యాశ్రయంలో చోటివ్వు. నీవు అందరి కంటే గొప్ప కరుణామయుడవు" అని దైవాన్ని వేడుకున్నాడు. (150-151)

(దేవుడిలా సెలవిచ్చాడు:) "ఆవుదూడను దైవంగా చేసుకున్నవారు తమ ప్రభువు ఆగ్రహానికి తప్పకుండా గురవుతారు. వారు ఇహలోక జీవితంలో అవమానం, అప్రతిష్ఠల పాలౌతారు. అభూతకల్పనలకు పాల్పడేవారికి మేము ఇలాంటి శిక్షే విధిస్తాం. దుష్కార్యాలు చేసినవారు తర్వాత పశ్చాత్తాపంచెంది సత్యాన్ని విశ్వసిస్తే, అప్పుడు నీ ప్రభువు (వారిపాలిట) గొప్ప క్షమాశీలి, అపార దయామయుడు (అవుతాడు)." (152-153)

చివరికి మూసా కోపం చల్లారింది. అప్పుడతను (రాతి) పలకలను ఎత్తి చేతుల్లోకి తీసుకున్నాడు. వాటిపై తమ ప్రభువుకు భయపడేవారి కోసం మార్గదర్శనం, కారుణ్యం ఉన్నాయని వ్రాయబడి ఉంది. (154)

మేము నిర్ణయించిన సమయానికి రావడానికి అతను తనజాతి ప్రజల్లో డెబ్భై మందిని ఎన్నుకున్నాడు. (వారు తూర్‌కొండ దగ్గరకు చేరుకున్నారు. కాని దేవునికి

السُّفَهَآءُ مِنَّا ۚ اِنْ هِيَ اِلَّا فِتْنَتُكَ ؕ تُضِلُّ بِهَا مَنْ تَشَآءُ وَتَهْدِيْ مَنْ تَشَآءُ ؕ اَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ
لَنَا وَارْحَمْنَا وَاَنْتَ خَيْرُ الْغٰفِرِيْنَ ﴿١٥٥﴾ وَاكْتُبْ لَنَا فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَّفِي الْاٰخِرَةِ اِنَّا هُدْنَآ
اِلَيْكَ ؕ قَالَ عَذَابِيْٓ اُصِيْبُ بِهٖ مَنْ اَشَآءُ ۚ وَرَحْمَتِيْ وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ ؕ فَسَاَكْتُبُهَا لِلَّذِيْنَ
يَتَّقُوْنَ وَيُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَالَّذِيْنَ هُمْ بِاٰيٰتِنَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿١٥٦﴾ اَلَّذِيْنَ يَتَّبِعُوْنَ الرَّسُوْلَ النَّبِيَّ
الْاُمِّيَّ الَّذِيْ يَجِدُوْنَهٗ مَكْتُوْبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرٰىةِ وَالْاِنْجِيْلِ ۫ يَاْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوْفِ وَيَنْهٰىهُمْ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبٰتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبٰٓئِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ اِصْرَهُمْ وَالْاَغْلٰلَ الَّتِيْ كَانَتْ
عَلَيْهِمْ ؕ فَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِهٖ وَعَزَّرُوْهُ وَنَصَرُوْهُ وَاتَّبَعُوا النُّوْرَ الَّذِيْٓ اُنْزِلَ مَعَهٗٓ ۙ اُولٰٓئِكَ هُمُ

అవిధేయులై పోవడంతో) వారిని తీవ్రమైన భూకంపం కుదిపేసింది. అప్పుడు మూసా ఇలా ప్రార్థించాడు:

"స్వామీ! నీవు కోరివుంటే నన్ను, వీరిని ఎప్పుడో చంపేవాడివి. కాని (ఇప్పుడు) మాలో కొందరు బుద్ధిహీనులు చేసిన ఈపనికి మమ్మల్నందర్నీ చంపుతావా? ఇది నీవు పెట్టిన పరీక్షే. దీనిద్వారా నీవు తలచిన విధంగా కొందరిని దారి తప్పిస్తావు; మరికొందరికి సన్మార్గబుద్ధి ప్రసాదిస్తావు. (దేవా!) నీవే మా రక్షకుడివి. మమ్మల్ని క్షమించు, కనికరించు. నీవే అందరికంటే గొప్ప క్షమాశీలివి. (ప్రభూ!) మాకు ఇహలోకంలోనూ, పరలోకంలోనూ మేలు రాసిపెట్టు. మేము నీ వైపు మరిలాము. (ఇక నీవే మాకు దిక్కు)."

దానికి (విశ్వప్రభువు ఇలా) అన్నాడు: "శిక్ష విషయంలో నేను తలచుకున్న వారిని శిక్షిస్తాను. కాని నా కారుణ్యం యావత్తు సృష్టిని ఆవరించిఉంది. అలాగే దుష్కార్యాలు మానేసి, నా సూక్తులు విశ్వసించి (పేదల ఆర్థిక హక్కయిన) జకాత్ విధి నెరవేర్చేవారికి మాత్రమే నేను మేలు రాసిపెడ్తాను." (155-156)

దైవసందేశహరుడు, నిరక్షరాస్యుడైన ఈ (ముహమ్మద్) ప్రవక్తను అనుసరించే వారికి (నేడీ మేలు రాయబడింది). ఇతని ప్రస్తావన వారి దగ్గరున్న తౌరాత్, ఇన్జీల్ గ్రంథాలలో కూడా ఉంది.[13] అతను మంచిపనులు చేయమని (ప్రజలను) ఆదేశిస్తాడు. చెడుల నుండి వారిస్తాడు. వారికోసం పరిశుద్ధ వస్తువుల్ని ధర్మసమ్మతం చేస్తాడు. అశుద్ధ వస్తువుల్ని నిషేధిస్తాడు. వారి మీద పడిన (ఆంక్షల) భారం తొలగిస్తాడు. వారు చిక్కుకున్న (దురాచార) బంధనాల నుండి వారికి విముక్తి కలిగిస్తాడు. కనుక ఎవరు అతణ్ణి విశ్వసించి సమర్థించి అతనితో సహకరిస్తూ, అతనిపై అవతరించిన (ఖుర్‌ఆన్) జ్యోతిని అనుసరిస్తారో వారే సార్థకజీవులు. వారినే విజయం వరిస్తుంది. (157)

13. అనేక మార్పులకు గురైన నేటి బైబిల్‌లో కూడా ముహమ్మద్ ప్రవక్త (సల్లం) గురించిన ప్రస్తావనలు ఉన్నాయి. యోహాను సువార్తలో 1:19-21, 14:15-17, 14:25-30, 15:26-27, 16:7-15 సూక్తులు చూడండి. వీటిలో ముహమ్మద్ (సల్లం)కు "ఆదరణకర్త" అనే పేరుంది. వివరాలకు ఖుర్‌ఆన్‌లో 61:6 సూక్తి, దానిపాదసూచిక చూడండి. హిందూమత గ్రంథాలలో కూడా ముహమ్మద్ (స) ప్రస్తావన ఉన్నట్లు పరిశోధకులు చెబుతున్నారు. ఉదా: తెలుగు ఇస్లామిక్ పబ్లికేషన్స్, హైదరాబాద్ ప్రచురించిన "నేను ఆరాధించే ఇస్లాం" పుస్తకం చదవండి. ప్రముఖ పాత్రికేయుడు అడియార్ దీన్ని తమిళంలో రచించగా, రచయిత్రి మాలతీ చందూర్ దాన్ని తెలుగులో అనువదించారు.

الْمُفْلِحُوْنَ ۝١٥٧ قُلْ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اِنِّىْ رَسُوْلُ اللّٰهِ اِلَيْكُمْ جَمِيْعًا ۨ الَّذِىْ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ ع ۱۹ ۹
لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ يُحْىٖ وَيُمِيْتُ ۖ فَاٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ النَّبِىِّ الْاُمِّىِّ الَّذِىْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَكَلِمٰتِهٖ
وَاتَّبِعُوْهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ۝١٥٨ وَمِنْ قَوْمِ مُوْسٰٓى اُمَّةٌ يَّهْدُوْنَ بِالْحَقِّ وَبِهٖ يَعْدِلُوْنَ ۝١٥٩ وَقَطَّعْنٰهُمُ
اثْنَتَىْ عَشْرَةَ اَسْبَاطًا اُمَمًا ۗ وَاَوْحَيْنَاۤ اِلٰى مُوْسٰٓى اِذِ اسْتَسْقٰىهُ قَوْمُهٗۤ اَنِ اضْرِبْ بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ ۚ
فَانْۢبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ۗ قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ ۗ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ وَ
اَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى ۗ كُلُوْا مِنْ طَيِّبٰتِ مَا رَزَقْنٰكُمْ ۗ وَمَا ظَلَمُوْنَا وَلٰكِنْ كَانُوْۤا اَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُوْنَ ۝١٦٠ وَاِذْ قِيْلَ لَهُمُ اسْكُنُوْا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوْا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُوْلُوْا حِطَّةٌ وَّادْخُلُوا الْبَابَ
سُجَّدًا نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطِيْٓـٰٔتِكُمْ ۗ سَنَزِيْدُ الْمُحْسِنِيْنَ ۝١٦١ فَبَدَّلَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِىْ قِيْلَ
لَهُمْ فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَآءِ بِمَا كَانُوْا يَظْلِمُوْنَ ۝١٦٢ وَسْـَٔلْهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِىْ كَانَتْ ع ۲۰

ప్రవక్తా! ఇలా చెప్పు: ప్రజలారా! “నేను మీఅందరి కోసం వచ్చిన దైవప్రవక్తను. భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యాధిపతిచే నియమించబడిన సందేశహరుడ్ని. ఆయన తప్ప మరో దేవుడు లేడు. ఆయనే జీవన్మరణాలకు మూలకారకుడు. కనుక అలాంటి దేవుడ్ని, ఆయన పంపిన నిరక్షరాస్య ప్రవక్తను విశ్వసించండి. దేవుడ్ని, ఆయన ఆజ్ఞల్ని నమ్ముతున్న ఈ ప్రవక్తను అనుసరించండి. అప్పుడే మీరు సన్మార్గగాములవుతారు.” (158)

మూసా జాతిలో సత్యానికి అనుగుణంగా (ప్రజలకు) మార్గం చూపిస్తూ, సత్యం ప్రాదిపదిక పైన్నే న్యాయం, నిర్ణయాలు చేసే వర్గం కూడా ఒకటుంది. మేమా జాతిని పన్నెండు కుటుంబాలుగా విభజించి శాశ్వత వర్గాలుగా రూపొందించాము. మూసాను అతని జాతి ప్రజలు నీరు కావాలని అడిగితే, మేము ఒక చట్టుబండపై తన చేతి కర్రతో కొట్టమని అతడ్ని ఆదేశించాం. (అప్పుడు మూసా తన చేతికర్రతో చట్టుబండపై కొట్టగానే) ఆ చట్టుబండ నుండి ఒక్కసారిగా పన్నెండు ఊటలు పెల్లుబికాయి. ప్రతివర్గం తన త్రాగునీటి స్థలాన్ని గుర్తించింది.

మేము వారిపై (ఎండనుండి కాపాడుకోవడానికి) మేఘచ్ఛాయ కల్పించాం. వారికి (ఆహారంగా) మన్న, సల్వాలను[14] అవతరింపజేశాం. “మేము మీకు ప్రసాదించిన ఈ పరిశుద్ధపదార్థాలు తినండి” (అనిచెప్పాం). అయితే ఆతర్వాత వారు చేసిన నిర్వాకం మాకె లాంటి నష్టం కలిగించలేదు. వారే తమకుతాము నష్టపరచుకున్నారు. (159-160)

మేమిలా చెప్పాము: “ఆ పట్టణానికి వెళ్ళి నివసించండి. అక్కడ లభించే వాటిలో మీకిష్టమైనవి తినండి. అయితే క్షమాభిక్ష కోరుతూ, సాష్టాంగపడుతూ పట్టణ ప్రధాన ద్వారం గుండా ప్రశించాలి. అప్పుడే మేము మీ పొరపాట్లు క్షమిస్తాము. సదాచార సంపన్నులకు మరింత భాగ్యం అనుగ్రహిస్తాము.” కాని ఆ దుర్మార్గులు మేము ఆదేశించిన విషయాన్ని మార్చివేశారు. అప్పుడు మేము వారి విద్రోహచర్యలకు శిక్షగా ఆకాశం నుండి వారిపై ఆపద తెచ్చి పడవేశాం. (161-162)

14. వివరాలకు 2:57 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.

وقف لازم النصف
معانقة
حَاضِرَةَ الْبَحْرِ ۘ اِذْ يَعْدُوْنَ فِى السَّبْتِ اِذْ تَاْتِيْهِمْ حِيْتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَّيَوْمَ لَا
يَسْبِتُوْنَ ۙ لَا تَاْتِيْهِمْ ۛ كَذٰلِكَ ۛ نَبْلُوْهُمْ بِمَا كَانُوْا يَفْسُقُوْنَ ۝١٦٣ وَاِذْ قَالَتْ اُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ
تَعِظُوْنَ قَوْمَا ۙ اللّٰهُ مُهْلِكُهُمْ اَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيْدًا ۗ قَالُوْا مَعْذِرَةً اِلٰى رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَتَّقُوْنَ ۝١٦٤ فَلَمَّا نَسُوْا مَا ذُكِّرُوْا بِهٖۤ اَنْجَيْنَا الَّذِيْنَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوْٓءِ وَاَخَذْنَا الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا
بِعَذَابٍۢ بَـِٔيْسٍۢ بِمَا كَانُوْا يَفْسُقُوْنَ ۝١٦٥ فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَّا نُهُوْا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُوْنُوْا قِرَدَةً
خٰسِـِٕيْنَ ۝١٦٦ وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ يَّسُوْمُهُمْ سُوْٓءَ الْعَذَابِ ۗ
اِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيْعُ الْعِقَابِ ۖۚ وَاِنَّهٗ لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝١٦٧ وَقَطَّعْنٰهُمْ فِى الْاَرْضِ اُمَمًا ۚ مِنْهُمُ الصّٰلِحُوْنَ وَ
مِنْهُمْ دُوْنَ ذٰلِكَ ۫ وَبَلَوْنٰهُمْ بِالْحَسَنٰتِ وَالسَّيِّاٰتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ۝١٦٨ فَخَلَفَ مِنْۢ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ
وَّرِثُوا الْكِتٰبَ يَاْخُذُوْنَ عَرَضَ هٰذَا الْاَدْنٰى وَيَقُوْلُوْنَ سَيُغْفَرُ لَنَا ۚ وَاِنْ يَّاْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلُهٗ

కాస్త వారిని సముద్రతీరాన వున్న పట్టణం గురించి అడుగు. ఆ పట్టణప్రజలు శనివార నియమాన్ని ఉల్లంఘిస్తుండేవారు. శనివారం రోజే చేపలు సముద్రపు ఉపరితలంపైకి వారి ముందుకు వస్తుండేవి. శనివారం తప్ప మరే దినాలలోనూ పైకి వచ్చేవి కావు.[15] వారి దుశ్చర్యల్ని బట్టబయలు చేయడానికే మేమిలా వారికి పరీక్ష పెట్టాం. (163)

వారిలో కొందరు (సత్యసందేశ ప్రచారం చేస్తున్నవారిని విమర్శిస్తూ) “దేవుడు అంతమొందించనున్న లేక తీవ్రంగా శిక్షించనున్న వారికి మీరు అనవసరంగా ఎందుకు హితబోధ చేస్తారు?” అని అడిగారు. దానికి వారు “మీ ప్రభువు సన్నిధిలో మా పాప మన్నింపుకు కారణభూతమవుతుందన్న ఉద్దేశ్యంతో, వారాయన అవిధేయతకు దూరంగా ఉంటారన్న ఆశతో మేమిలా చెబుతున్నాం” అని సమాధానమిచ్చారు. (164)

అయితే వారు తమకు బోధించిన విషయాలన్నీ మరచిపోయారు. అప్పుడు మేము చెడులను నివారిస్తుండేవారిని రక్షించి, అవిధేయతకు పాల్పడిన దుర్మార్గుల్ని పట్టుకొని తీవ్రంగా శిక్షించాం.[16] అయినా వారు మరింత బరితెగించి చేయవద్దన్న పనులే మళ్ళీ చేయసాగారు. మేము వారిని నీచమైన కోతులుగా మారిపోండని శపించాం.

“నేను ఇస్రాయీల్ సంతతివారిని తీవ్ర యాతనలకు గురిచేసే ప్రజలను వారిపై ప్రళయదినం వరకూ పెత్తనం చలాయించేలా చేస్తాను” అని నీ ప్రభువు ప్రకటించాడు. నీ ప్రభువు (దుర్మార్గుల్ని) శిక్షించడంలో ఏమాత్రం ఆలస్యం చేయడు. అలాగే ఆయన సజ్జనుల పాలిట గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు కూడా. (165-167)

మేము వారిని అనేక జాతులుగా చీల్చి ప్రపంచంలో చెల్లాచెదురుగా చేశాం. వారిలోకొందరు సజ్జనులుంటే మరికొందరు వేరేవారున్నారు. వారిని మేము మంచివైపు తిరిగొస్తారేమోనని మంచిస్థితిద్వారా, దుస్థితిద్వారా పరీక్షకు గురిచేశాం. పూర్వతరాలు గతించిన తర్వాత అంతకంటే దిగజారిన తరాలు వారికి ప్రాతినిధ్యం వహించాయి. వీరు దైవగ్రంథానికి వారసులైె కూడా తుచ్ఛమైన ప్రాపంచిక ప్రయోజనాల వెంటపడ్డారు.

15. వివరాలకు 2:65 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.
16. వివరాలకు 8:25 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.

يَأْخُذُوْهُ ۗ اَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِّيْثَاقُ الْكِتٰبِ اَنْ لَّا يَقُوْلُوْا عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوْا مَا فِيْهِ ۗ
وَالدَّارُ الْاٰخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ يَتَّقُوْنَ ۗ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿١٦٩﴾ وَالَّذِيْنَ يُمَسِّكُوْنَ بِالْكِتٰبِ وَاَقَامُوا
الصَّلٰوةَ ۗ اِنَّا لَا نُضِيْعُ اَجْرَ الْمُصْلِحِيْنَ ﴿١٧٠﴾ وَاِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَاَنَّهٗ ظُلَّةٌ وَّظَنُّوْٓا اَنَّهٗ
وَاقِعٌۢ بِهِمْ ۚ خُذُوْا مَآ اٰتَيْنٰكُمْ بِقُوَّةٍ وَّاذْكُرُوْا مَا فِيْهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ﴿١٧١﴾ وَاِذْ اَخَذَ رَبُّكَ مِنْۢ
بَنِيْٓ اٰدَمَ مِنْ ظُهُوْرِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَاَشْهَدَهُمْ عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ ۚ اَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ ۗ قَالُوْا بَلٰى ۛ شَهِدْنَا ۛ

వారు (చెడ్డపని చేసినప్పుడల్లా) 'మేము క్షమించబడతామని ఆశిస్తున్నాం'అంటారు. అందువల్లనే వారి ముందుకు ఏదైనా ఐహికసంపద వస్తే చాలు, దాని మీదికి లంఘిస్తారు. దేవుని పేరు మీద ఏంమాట్లాడినా సత్యం, న్యాయమే మాట్లాడాలని దైవగ్రంథం గురించి వారి చేత ప్రమాణం చేయించ లేదా? వారు గ్రంథంలోని విషయాలు చదివి ఉన్నారు. (అయినా పాపకార్యాలుచేస్తూ దేవుడు తమను క్షమిస్తాడని భ్రమపడుతున్నారు. కాని) దేవునికి భయపడుతూ దుష్కార్యాలకు దూరంగా ఉండేవారికే పరలోక (స్వర్గ) ధామం శోభిస్తుంది. ఆమాత్రం మీరు గ్రహించలేరా? దైవగ్రంథాన్ని పాటిస్తూ నమాజు స్థాపించే సాత్వికుల ప్రతిఫలాన్ని మేము ఎన్నటికీ వృధా చేయము. (168-170)

మేము కొండను పెకలించి వారిపై గొడుగుగా ఎత్తిపట్టిన సంఘటన వారికి గుర్తుందా? అప్పుడు వారు కొండ తమపై వచ్చి పడుతుందేమోనని భయపడసాగారు. అలాంటి స్థితిలో "మేము ప్రసాదించిన (తౌరాత్) గ్రంథాన్ని దృఢంగా పట్టుకోండి. అందులో వ్రాయబడిన విషయాలు జ్ఞాపకం పెట్టుకోండి, దుష్కార్యాలకు దూరంగా ఉండగలరు" అని చెప్పాము. (171)

నీ ప్రభువు ఆదంసంతతి వీపుల నుండి వారి భావితరాల్ని తీసి ప్రమాణం చేయించిన సందర్భం. అప్పుడు మేము వారిని సాక్షులుగా పెడుతూ 'నేను మీ ప్రభువుని కానా' అని అడిగాం. దానికి వారు "మీరే మాప్రభువు. అందుకు మేమే సాక్షులం" అన్నారు.[17]

17. సకల చరాచరాలకు సృష్టికర్త, దేవుడు ఒకడున్నాడని, ఆయనే అందరి ప్రభువు, పోషకుడని ప్రతి మానవుని అంతరాత్మ ప్రబోధిస్తుంది. ఈ భావన అతని ఆంతర్యంలో సహజంగానే వేళ్ళూనుకొని ఉంది. దానిక్కారణం మానవుడ్ని సృష్టించే సమయంలోనే దేవుడు ప్రళయం వరకు పుట్టబోయే మానవులందరి ఆత్మలను సమావేశపరచి, ఈ విషయం గురించి వారిచేత ప్రమాణం చేయించడమే. కనుక ఏ మానవుడు కూడా తనకు ఏక దైవారాధనను గురించి తెలియదని; తన తాతముత్తాతల మతాచారాలు, తన చుట్టూ ఉండిన పరిస్థితులు, పరిసరాల ప్రభావం వల్ల తాను దేవుని ఏకత్వాన్ని గుర్తించలేక పోయానని, అందువల్ల తన మార్గభ్రష్టతకు తాను బాధ్యుడ్ని కానని, దైవన్యాయస్థానంలో చెప్పలేడు. ఏకదైవారాధనాభావం ప్రతి మానవుని అంతఃచేతనలో నిక్షిప్తమయి ఉంది. దౌర్జన్యం, అబద్ధం, వ్యభిచారం, పాపకార్యాలన్న భావన మానవుని నైజంలో ఎలా వేరుగొని ఉందో, బహుదైవారాధన కూడా పాపకార్యమన్న భావన అతని నైజంలో ఉంది. హజ్రత్ ఉబై బిన్ కాబ్ (రజి) దైవప్రవక్త (స) ద్వారా తెలుసుకున్న ఒక విషయాన్ని ఈ విధంగా పేర్కొన్నారు:

"దేవుడు అందర్నీ సమావేశపరచి (ఒక్కొక్క రకానికి లేక ఒక్కొక్క యుగానికి చెందిన) వారిని వేర్వేరు వర్గాలుగా చేసి, వారికి రూపం, మాట్లాడే శక్తి ప్రసాదించాడు. తర్వాత వారిచేత ప్రమాణం

اَنْ تَقُوْلُوْا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّا كُنَّا عَنْ هٰذَا غٰفِلِيْنَ ﴿١٧٢﴾ اَوْ تَقُوْلُوْٓا اِنَّمَآ اَشْرَكَ اٰبَآؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا
ذُرِّيَّةً مِّنْۢ بَعْدِهِمْ ۚ اَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُوْنَ ﴿١٧٣﴾ وَكَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ وَلَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُوْنَ ﴿١٧٤﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ الَّذِيْٓ اٰتَيْنٰهُ اٰيٰتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاَتْبَعَهُ الشَّيْطٰنُ فَكَانَ
مِنَ الْغٰوِيْنَ ﴿١٧٥﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنٰهُ بِهَا وَلٰكِنَّهٗٓ اَخْلَدَ اِلَى الْاَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوٰىهُ ۚ فَمَثَلُهٗ كَمَثَلِ
الْكَلْبِ ۚ اِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ اَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ ۗ ذٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا ۚ
فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُوْنَ ﴿١٧٦﴾ سَآءَ مَثَلًا ۨ الْقَوْمُ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَاَنْفُسَهُمْ
كَانُوْا يَظْلِمُوْنَ ﴿١٧٧﴾ مَنْ يَّهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِيْ ۚ وَمَنْ يُّضْلِلْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿١٧٨﴾ وَلَقَدْ

మేమిలా చేయడానిక్కారణం, ప్రళయదినాన మీరు "మాకీ విషయం తెలియద"ని చెప్పవచ్చు. లేదా "బహుదైవారాధన మాకు పూర్వం మా తాతముత్తాతలు ప్రారంభించారు. మేము ఆతర్వాత వారి సంతతి నుండి పుట్టాము. అలాంటప్పుడు దుర్జనులు చేసిన ఈతప్పుకు మమ్మల్ని పట్టుకుంటారా?"అని చెప్పవచ్చు. వారు సన్మార్గం వైపు మరలుతారన్న ఉద్దేశ్యంతో మేమిలా మాసూక్తులు విడమరచి తెలుపుతున్నాం. (172-174)

ప్రవక్తా! కాస్త ఈ మనిషి గాథ వారికి విన్పించు: మేమతనికి మా సూక్తుల జ్ఞానం ప్రసాదించాము. కాని అతను వాటిని ఆచరించకుండా పారిపోయాడు. షైతాన్ అతని వెంటపడ్డాడు. ఈ విధంగా అతను చివరికి దారి తప్పినవారిలో కలసిపోయాడు. మేము తలచుకుంటే అతనికి ఆ సూక్తుల ద్వారా ఉన్నతి ప్రసాదించి ఉండేవారం. కాని అతను ప్రపంచవ్యామోహం వైపుకే మొగ్గి మనోవాంఛలకు బానిసై పోయాడు. కుక్కను కొట్టినా కొట్టకపోయినా అది నాలుకను చాచిపెట్టే ఉంచుతుంది. ఇలా తయారయింది ఆ మనిషి పరిస్థితి. మాసూక్తులు తిరస్కరించేవారికి కూడా ఈ దృష్టాంతమే వర్తిస్తుంది. నీవీ గాథ వారికి విన్పిస్తూ ఉండు, (సత్యం గురించి) ఆలోచిస్తారేమో. (175-176)

మా సూక్తులు తిరస్కరించి ఆత్మవినాశానికి పాల్పడినవారి దృష్టాంతం చాలా హేయమైనది. దేవుడు ఎవరికి సద్బుద్ధి ప్రసాదిస్తాడో వారే సన్మార్గం అవలంబిస్తారు. దేవుని మార్గదర్శకత్వానికి నోచుకోనివారు ఘోరంగా నష్టపోతారు. (177-178)

చేయించాడు. వారిని సాక్షులుగా చేసి 'నేను మీ ప్రభువును కానా?' అనడిగాడు. దానికి మానవులు 'మీరు తప్పకుండా మా ప్రభువే' అన్నారు. అప్పుడు దేవుడు ఇలా అన్నాడు:

"దీనికి నేను భూమ్యాకాశాలను, మీ తండ్రి (ఆదం)ని సాక్షులుగా చేస్తున్నాను. రేపు ప్రళయదినాన మాకీ సంగతి తెలియదని చెప్పడానికి మీకు ఆస్కారం లేకుండా ఉండేందుకే (మీచేత నేనీ ప్రమాణం చేయిస్తున్నాను). బాగా గుర్తుంచుకోండి. నేను తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడు; నేను తప్ప మరో ప్రభువు, పోషకుడు లేడు; కనుక మీరు ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ ఎవరినీ నాకు సాటికల్పించకూడదు. మీరు నా ముందు చేసిన ఈ ప్రమాణాన్ని మీకు జ్ఞాపకం చేయడానికి నేను మీ దగ్గరకు ప్రవక్తలను పంపిస్తూ ఉంటాను. నేను మీ కోసం దివ్యగ్రంథాలను కూడా అవతరింపజేస్తాను."

మానవులంతా ఈమాట విని 'మేమిందుకు సాక్షులం. మీరే మాప్రభువు. మీరే మా ఆరాధ్యదైవం. మీరు తప్ప మాకు మరో ప్రభువుగాని, ఆరాధ్యదైవంగాని ఎవరూ లేరు' అని అన్నారు"

ذَرَاْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيْرًا مِّنَ الْجِنِّ وَ الْاِنْسِ ۖ لَهُمْ قُلُوْبٌ لَّا يَفْقَهُوْنَ بِهَا ۫ وَلَهُمْ اَعْيُنٌ
لَّا يُبْصِرُوْنَ بِهَا ۫ وَلَهُمْ اٰذَانٌ لَّا يَسْمَعُوْنَ بِهَا ؕ اُولٰٓئِكَ كَالْاَنْعَامِ بَلْ هُمْ اَضَلُّ ؕ اُولٰٓئِكَ هُمُ
الْغٰفِلُوْنَ ﴿۱۷۹﴾ وَلِلّٰهِ الْاَسْمَآءُ الْحُسْنٰى فَادْعُوْهُ بِهَا ۪ وَذَرُوا الَّذِيْنَ يُلْحِدُوْنَ فِىْٓ اَسْمَآئِهٖ ؕ
سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۸۰﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَآ اُمَّةٌ يَّهْدُوْنَ بِالْحَقِّ وَبِهٖ يَعْدِلُوْنَ ﴿۱۸۱﴾ وَ ع ۲۲ ۱۲
الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۱۸۲﴾ وَاُمْلِىْ لَهُمْ ؕ اِنَّ كَيْدِىْ
مَتِيْنٌ ﴿۱۸۳﴾ اَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوْا ٜ مَا بِصَاحِبِهِمْ مِّنْ جِنَّةٍ ؕ اِنْ هُوَ اِلَّا نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿۱۸۴﴾ اَوَلَمْ يَنْظُرُوْا فِىْ
مَلَكُوْتِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَىْءٍ ۙ وَّاَنْ عَسٰٓى اَنْ يَّكُوْنَ قَدِ اقْتَرَبَ اَجَلُهُمْ ۚ

మేము అనేకమంది మానవులను, జిన్నులను నరకం కోసమే పుట్టించాం. వారికి హృదయాలున్నాయిగాని, వాటితో అర్థం చేసుకోరు; కళ్ళున్నాయిగాని, వాటితో చూడరు; చెవులున్నాయిగాని, వాటితో వినరు. వారు పశువుల్లాంటివారు. వారసలు అంతకంటే కూడా దిగజారిపోయారు.[18] వారు పూర్తిగా ఏమరుపాటుకు లోనయ్యారు. (179)

దేవుడు మంచిపేర్లకే అర్హుడు. ఆయన్ని మంచి పేర్లతోనే వేడుకోండి. దేవునికి పేర్లు ప్రతిపాదించడంలో తప్పుడు వైఖరి అవలంబించేవారిని వదలిపెట్టండి. వారు చేస్తున్నదానికి పర్యవసానం అనుభవించి తీరుతారు. మేము సృష్టించినవారిలో ఒకవర్గం (ఎల్లప్పుడూ ప్రజలకు) సత్యం వైపుకే దారి చూపుతుంది; సత్యానికి అనుగుణంగానే నిర్ణయాలు చేస్తుంది. మా సూక్తులు తిరస్కరించినవారిని మేము వారు గ్రహించలేని రీతిలో క్రమంగా పతనానికి చేర్చుతాము. నేను వారిని చూసీచూడనట్లు వదిలేస్తున్నాను. (నేను తలచుకుంటే మాత్రం) నా పన్నాగానికి తిరుగే ఉండదు. (180-183)

వారెప్పుడైనా (ప్రశాంత మనస్సుతో) ఆలోచించారా? వారి సహచరునికి ఎలాంటి పిచ్చి పట్టలేదు. అతను (పరలోకంలో ఎదురయ్యే దుష్పరిణామాలను గురించి) ఎలాంటి అరమరికలు లేకుండా హెచ్చరిస్తున్న దైవసందేశరుడు. (184)

వారు భూమ్యాకాశాల వ్యవస్థ గురించి ఎప్పుడూ యోచించలేదా? దేవుడు సృష్టించిన ఏవస్తువుని కూడా కళ్ళుతెరచి చూడలేదా? వారు తమ జీవితవ్యవధి ముగిసి

18. హృదయముండి ఆలోచించనివారు, కళ్ళుండి చూడనివారు, చెవులుండి విననివారు ఎవరూ ఉండరు. కాని ఖుర్‌ఆన్ ఇలా ఆరోపిస్తుందంటే దానిక్కారణం, వారు పరలోక విషయంలో మాత్రమే ఇలా ప్రవర్తిస్తారు. విశ్వవ్యవస్థ వెనుక ఉన్న సృష్టికర్త హస్తాన్ని గురించి ప్రశాంతంగా ఆలోచించరు. సృష్టి వ్యవస్థలో ఆయన ఏకత్వాన్ని, ఔన్నత్యాన్ని చాటుతున్న అసంఖ్యాక నిదర్శనాలను గమనించరు. దైవం, పరలోకం గురించిన సత్యవాక్కులు వీరి చెవులకెక్కవు.

ఈ వైఖరి కారణంగానే వారు మానవస్థాయి నుంచి దిగజారి పశువులకన్నా నికృష్టులయ్యారని ఖుర్‌ఆన్ అంటోంది. ఇలాంటివారికి ప్రపంచమే సర్వస్వం. ఎలాగైనా వీలైనన్ని ప్రాపంచిక సుఖాలు జుర్రుకోవాలన్నదే వీరి ధ్యేయం. మంచి చెడులతో, ధర్మాధర్మాలతో నిమిత్తం లేదు. వీరి దృష్టిలో దగా, మోసం, అవినీతి, అన్యాయం, అన్నీ ధర్మసమ్మతమే. నీటిబుడగలాంటి ఇహికజీవితం కోసం శాశ్వత పరలోకజీవితాన్ని విస్మరించడంకంటే మించిన ఆత్మవంచన మరేదైనా ఉందా?

فَبِاَىِّ حَدِيْثٍ ۢ بَعْدَهٗ يُؤْمِنُوْنَ ﴿۱۸۵﴾ مَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَلَا هَادِىَ لَهٗ ؕ وَيَذَرُهُمْ فِىْ طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُوْنَ ﴿۱۸۶﴾ يَسْــَٔلُوْنَكَ عَنِ السَّاعَةِ اَيَّانَ مُرْسٰهَا ؕ قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّىْ ۚ لَا يُجَلِّيْهَا
لِوَقْتِهَآ اِلَّا هُوَ ؔ ثَقُلَتْ فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ لَا تَاْتِيْكُمْ اِلَّا بَغْتَةً ؕ يَسْــَٔلُوْنَكَ كَاَنَّكَ حَفِىٌّ عَنْهَا ؕ وقف لازم
قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللّٰهِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۱۸۷﴾ قُلْ لَّآ اَمْلِكُ لِنَفْسِىْ نَفْعًا وَّلَا ضَرًّا اِلَّا
مَا شَآءَ اللّٰهُ ؕ وَلَوْ كُنْتُ اَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ ۖۛ وَمَا مَسَّنِىَ السُّوْٓءُ ۛ اِنْ اَنَا اِلَّا نَذِيْرٌ
وَّبَشِيْرٌ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۱۸۸﴾ هُوَ الَّذِىْ خَلَقَكُمْ مِّنْ نَّفْسٍ وَّاحِدَةٍ وَّجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ ع ۲۳ ۱۳
اِلَيْهَا ۚ فَلَمَّا تَغَشّٰهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيْفًا فَمَرَّتْ بِهٖ ۚ فَلَمَّآ اَثْقَلَتْ دَّعَوَا اللّٰهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ اٰتَيْتَنَا
صَالِحًا لَّنَكُوْنَنَّ مِنَ الشّٰكِرِيْنَ ﴿۱۸۹﴾ فَلَمَّآ اٰتٰهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهٗ شُرَكَآءَ فِيْمَآ اٰتٰهُمَا ۚ فَتَعٰلَى

పోయే సమయం ఆసన్నమైందేమోనని కూడా ఆలోచించరా? (ఇన్ని నిదర్శనాలు వారి ముందుకొచ్చినా సత్యాన్ని నమ్మకపోతే) ఇక ఏవిషయాన్ని వారు నమ్ముతారు? (185)

దేవుడు దారి తప్పించదలచుకున్న వాడికి ఎవరూ దారి చూపలేరు. అలాంటివారిని దేవుడు వారి తిరస్కారం, తలబిరుసుతనాల్లోనే పడి కొట్టుకుపోయేలా వదలిపెడ్తాడు.

వారు నిన్ను ప్రళయం ఎప్పుడు సంభవిస్తుందని అడుగుతున్నారు. వారికిలా చెప్పు: “దాని సంగతి నా ప్రభువుకు మాత్రమే తెలుసు. దాన్ని దాని నిర్ణీతసమయానికి ఆయనే బహిర్గతం చేస్తాడు. అది యావత్తు భూమ్యాకాశాల్లో (గుండెలను అదరగొట్టే) భయంకర దినం. అది మీపై హఠాత్తుగా విరుచుకుపడుతుంది.” దాన్ని గురించి నీకేదో తెలియ జేయబడినట్లు వారు నిన్ను గుచ్చి గుచ్చి అడుగుతున్నారు. “దాన్ని గురించి దేవునికి మాత్రమే తెలుసు. ఈవాస్తవం చాలామందికి తెలియదు” అని చెప్పు వారికి. (186-187)

ముహమ్మద్ (స)! వారికిలా స్పష్టంగా చెప్పు: “నేను నాకోసం ఎలాంటి లాభం గాని, నష్టంగాని కలిగించుకునే శక్తి లేదు నాలో. ఏదైనా జరగాలంటే దేవుడు తలిస్తేనే జరుగుతుంది. నాకే గనక అతీంద్రియ శక్తులుంటే నాకు కావలసిన ప్రయోజనాలను సమకూర్చుకునేవాణ్ణి; నాకు ఎన్నడూ ఎలాంటి నష్టం వాటిల్లదు. నేను (పరలోక దుష్ప రిణామాలను గురించి ప్రజలను) హెచ్చరిస్తూ, నా బోధనలు విశ్వసించేవారికి (స్వర్గ) శుభవార్త అందజేసేవాణ్ణి మాత్రమే.” (188)

దేవుడే మిమ్మల్ని ఏకైక ఆత్మ నుండి సృష్టించాడు. అదే జీవి నుండి దాని జతను కూడా సృష్టించాడు, దాని దగ్గర సౌఖ్యం పొందడానికి. పురుషుడు స్త్రీని కప్పివేసుకున్న ప్పుడు ఆమె ఒక తేలికపాటి భారం ధరిస్తుంది. దాన్ని తీసుకొని తిరుగుతుందామె. అది (కొంత కాలానికి) మరింత భారంగా తయారయిన తరువాత వారుభయులు “(దేవా!) నీవు గనక మాకు మంచి పిల్లవాణ్ణి అనుగ్రహిస్తే మేము నీపట్ల కృతజ్ఞులై ఉంటాము” అని తమ ప్రభువయిన దేవుణ్ణి వేడుకుంటారు. (189)

అయితే దేవుడు ఏ లోపంలేని చక్కటి పిల్లవాణ్ణి ప్రసాదించగానే వారు (దేవుణ్ణి మరచి) ఆయన అనుగ్రహించిన ఈ భాగ్యంలో ఇతరుల్ని ఆయనకు సాటి కల్పి

اللّٰهُ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿۱۹۰﴾ اَيُشْرِكُوْنَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْـًٔا وَّهُمْ يُخْلَقُوْنَ ﴿۱۹۱﴾ وَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ لَهُمْ نَصْرًا
وَّلَاۤ اَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُوْنَ ﴿۱۹۲﴾ وَاِنْ تَدْعُوْهُمْ اِلَى الْهُدٰى لَا يَتَّبِعُوْكُمْ ؕ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ اَدَعَوْتُمُوْهُمْ اَمْ
اَنْتُمْ صَامِتُوْنَ ﴿۱۹۳﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ عِبَادٌ اَمْثَالُكُمْ فَادْعُوْهُمْ فَلْيَسْتَجِيْبُوْا
لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۱۹۴﴾ اَلَهُمْ اَرْجُلٌ يَّمْشُوْنَ بِهَاۤ ۫ اَمْ لَهُمْ اَيْدٍ يَّبْطِشُوْنَ بِهَاۤ ۫ اَمْ لَهُمْ اَعْيُنٌ
يُّبْصِرُوْنَ بِهَاۤ ۫ اَمْ لَهُمْ اٰذَانٌ يَّسْمَعُوْنَ بِهَا ؕ قُلِ ادْعُوْا شُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ كِيْدُوْنِ فَلَا تُنْظِرُوْنِ ﴿۱۹۵﴾

స్తారు.[19] వారి బహుదైవారాధనా చేష్టలకు దేవుడు ఎంతో అతీతుడు, ఉన్నతుడు. (190)

ఎంత మూఢులు వీరు, ఎలాంటి వస్తువుని కూడా సృజించలేని వాటిని దేవునికి సాటి కల్పిస్తున్నారు! అవి స్వయంగా సృజించబడ్డాయి (అని వారికి తెలియదా?) అంతే కాదు, అవి వారికి ఏవిధమైన సహాయం కూడా చేయలేవు. అసలవి తమకు తామే సహాయం చేసుకోలేవు. మీరు వాటిని సన్మార్గం వైపుకు పిలిస్తే అవి మీ పిలుపుకు ఏ మాత్రం స్పందించలేవు. మీరు అరిచి గీపెట్టినా లేక మౌనంగాఉన్నా సరే, అవి మీ మాటలు ససేమిరా ఆలకించ లేవు. (191-193)

మీరు నిజదేవుణ్ణి వదలి ఎవరిని ప్రార్థిస్తున్నారో అవి మీలాంటి దాసులు మాత్రమే. మీ నమ్మిక నిజమైతే వాటిని మొరపెట్టుకోండి, అవి మీ మొరలు ఆలకిస్తా యేమో చూద్దాం. నడవడానికి వాటికేమైనా (సహజసిద్ధమైన) కాళ్ళున్నాయా? పట్టుకోవ డానికి వాటికేమైనా చేతులున్నాయా? పోనీ, చూడటానికి వాటికేమైనా కళ్ళున్నాయా? వినడానికి వాటికేమైనా చెవులున్నాయా?

19. ఇక్కడ బహుదైవారాధకుల అజ్ఞాన వైఖరిని ఎత్తి చూపి విమర్శించడం జరిగింది. ఆనాడు అరబ్ బహుదైవారాధకులు సంతానం కోసం దేవుణ్ణే ప్రార్థించేవారు. అయితే బిడ్డ పుట్టిన తరువాత వారు దేవుని అనుగ్రహంలో (విగ్రహ) దేవతలకు భాగస్వామ్యం కల్పిస్తారు.

ఇదీ బహుదైవారాధకుల ధోరణి. ఇది ఘోరమైన పాపం. కాని ఏకేశ్వరోపాసకులం అని చెప్పు కునే నేటిముస్లింలలో కొందరు ఆనాటిఅరబ్ బహుదైవారాధకులకన్నా మించిపోయారు. వీరు సంతానం కోసం దైవేతరులనే (వలీలను) వేడుకుంటున్నారు. బిడ్డపుట్టిన తర్వాత వారి సమాధుల దగ్గరకెళ్ళి మొక్కుబడులు తీర్చుకుంటున్నారు. అయినా వీరి ఏకేశ్వరోపాసనా విశ్వాసానికి ఏమాత్రం భంగంరాదట! ఈ వైఖరినే ప్రముఖ తత్వవేత్త మౌలానా హాలి ఇలా పేర్కొన్నారు:

విగ్రహపూజ చేస్తే అవిశ్వాసం - దైవపుత్ర విశ్వాసమూ అవిశ్వాసమే
అగ్నిముందు యజ్ఞం పరమ అవిశ్వాసం - తారాబల నమ్మకం అంతకన్నా ఘోరం
విశ్వాసమంటే అసలు విశ్వాసులదే - వారి విశ్వాసం విశ్వమంత సువిశాలం
తలచిన వారికెల్లా తలవంచడమే - తాతల నుండి వస్తున్న సంప్రదాయం
ప్రవక్తను పొగిడి పరమాత్మతో కలుపు - మహాప్రవక్త(స) కన్నా మహనీయులే మిన్న
సమాధుల మీదే సదా సాష్టాంగపడు - అమరవీరులే మనకు శరణాగతులు
ఐనా ఏకదైవారాధనకు రాదు లోపం - విశ్వజనీన ఇస్లాం కదా మన దైనందిన విశ్వాసం
నిత్య జీవనసరళి సత్యవచనానికి సాక్ష్యం - మచ్చలేనివారు కదా ముస్లింసముదాయం!

اِنَّ وَلِيِّ َۧ اللّٰهُ الَّذِيْ نَزَّلَ الْكِتٰبَ ۖۗ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصّٰلِحِيْنَ ﴿۱۹۶﴾ وَالَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ لَا
يَسْتَطِيْعُوْنَ نَصْرَكُمْ وَلَاۤ اَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُوْنَ ﴿۱۹۷﴾ وَاِنْ تَدْعُوْهُمْ اِلَى الْهُدٰى لَا يَسْمَعُوْا ؕ وَتَرٰىهُمْ
يَنْظُرُوْنَ اِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُوْنَ ﴿۱۹۸﴾ خُذِ الْعَفْوَ وَاْمُرْ بِالْعُرْفِ وَاَعْرِضْ عَنِ الْجٰهِلِيْنَ ﴿۱۹۹﴾ وَاِمَّا
يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطٰنِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ ؕ اِنَّهٗ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿۲۰۰﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا اِذَا مَسَّهُمْ
طٰٓئِفٌ مِّنَ الشَّيْطٰنِ تَذَكَّرُوْا فَاِذَا هُمْ مُّبْصِرُوْنَ ﴿۲۰۱﴾ وَاِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوْنَهُمْ فِى الْغَىِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُوْنَ ﴿۲۰۲﴾
وَاِذَا لَمْ تَاْتِهِمْ بِاٰيَةٍ قَالُوْا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا ؕ قُلْ اِنَّمَاۤ اَتَّبِعُ مَا يُوْحٰۤى اِلَىَّ مِنْ رَّبِّىْ ۚ هٰذَا
بَصَآئِرُ مِنْ رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَّرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۲۰۳﴾ وَاِذَا قُرِئَ الْقُرْاٰنُ فَاسْتَمِعُوْا لَهٗ وَ

చెప్పు: "మీరు కల్పించుకున్న భాగస్వాములందర్నీ పిలుచుకొని నాకు వ్యతిరేకంగా ఏదైనా పన్నాగం పన్నదలచుకుంటే పన్నండి. నాకెలాంటి అవకాశం ఇవ్వనవసరం లేదు. దేవుడే నాకు సహాయం చేసేవాడు. ఆయనే ఈగ్రంథం అవతరింపజేసినవాడు. సజ్జను లకు శ్రేయోభిలాషి కూడా ఆయనే. మీరు దేవుణ్ణి వదలి ప్రార్థిస్తున్న మిథ్యాదైవాలు మీకేమాత్రం సహాయపడలేవు. అసలవి తమకుతామే సహాయం చేసుకో లేవు. పైగా, మీరు వాటిని సన్మార్గం వైపునకు పిలిస్తే అవి మీమాటలు ఆలకించలేవు. అవి మీవైపు చూస్తున్నట్లు పైకి కన్పిస్తాయి. నిజానికి అవి దేన్నీ చూడటం లేదు." (194-198)

ముహమ్మద్ (సల్లం)! క్షమ, మృదు వైఖరులతో మసలుకో. ప్రజలకు మంచిని గురించి ఉపదేశిస్తూ ఉండు. మూఢుల జోలికి పోకు. ఎప్పుడైనా షైతాన్ నిన్ను (చెడు వైపునకు) ఉసిగొల్పితే వెంటనే దేవుని శరణువేడుకో.[20] ఆయన సమస్తం వినేవాడు, సర్వం తెలిసినవాడు. (199-200)

దైవభీతిపరుల మదిలో ఎప్పుడైనా షైతాన్ ప్రేరణవల్ల ఏదైనా దురాలోచన జనిస్తే వెంటనే వారు అప్రమత్తులైపోతారు. ఆతర్వాత అనుసరించాల్సిన విధానమేమిటో వారికి తెలిసిపోతుంది. షైతాన్, వాడి (దుష్ట)పరివారం తమ (మానవ) సోదరుల్ని (అనుక్షణం) మార్గభ్రష్టత్వం వైపుకు లాగుతుంటారు. ఈపనిలో వారు ఎలాంటి కొరతా చేయరు.*

వారి ముందు నీవు ఏ మహిమా ప్రదర్శించకపోతే "నీవు నీకోసమైనా ఏదైనా మహిమను ఎందుకు రప్పించుకోవు?" అని అడుగుతారు. వారికిలా చెప్పు: "నేను నా దగ్గరికి నాప్రభువు పంపిన దివ్యావిష్కృతి (వహీ)ని మాత్రమే అనుసరిస్తాను. ఇది (ఖుర్‌ఆన్) మీ ప్రభువు నుండి వచ్చిన దివ్యతేజం; దాన్ని స్వీకరించేవారి పాలిట అద్భుత మార్గదర్శిని, గొప్ప కారుణ్య ప్రదాయిని." (201-203)

20. ఇస్లామీయ ఉద్యమసారథి ఎల్లప్పుడూ విశాలహృదయునిగా, క్షమాశీలిగా, నిష్పక్షపాతిగా, సహనశీలిగా, మృదుభాషిగా ఉండాలి. ఈ విషయాన్నే దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా వివరించారు:

"కోపోద్రేకాల్లో ఉన్నా, ప్రశాంతంగా ఉన్నా ఎల్లప్పుడూ న్యాయమే పలకాలని, నాకు దూరమై పోయినవారితో నేను సన్నిహితమవ్వాలని, నా హక్కు కాజేసినవానికి నేనతని హక్కు నెరవేర్చాలని, నాపై దౌర్జన్యం చేసినవాణ్ణి నేను క్షమించాలని నా ప్రభువు నన్ను ఆదేశించాడు."

اَنْصِتُوْا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ۝ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ فِيْ نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَّخِيْفَةً وَّدُوْنَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ وَلَا تَكُنْ مِّنَ الْغٰفِلِيْنَ ۝ اِنَّ الَّذِيْنَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَيُسَبِّحُوْنَهٗ وَلَهٗ يَسْجُدُوْنَ ۝

اٰیاتها ۷۵ (۸) سُوْرَةُ الْاَنْفَالِ مَدَنِيَّةٌ (۸۸) رکوعاتها ۱۰

(కనుక) మీ ముందు ఖుర్ఆన్ పఠిస్తున్నప్పుడు నిశ్శబ్దంగా ఉండి దాన్ని శ్రద్ధగా వినండి,[21] మీరు కరుణించబడతారు. (204)

ముహమ్మద్ (స)! నీవు నీప్రభువును భయభక్తులతో, వినయ వినమ్రతలతో ఉదయం, సాయంత్రం మనస్సులో స్మరిస్తూఉండు. నోటితో కూడా మెల్లిగా స్మరిస్తూఉండు. నీవు ఏమరపాటుకు లోనైనవారిలో చేరకు. నీ ప్రభువు దగ్గర ఎంతో గౌరవ ప్రతిష్ఠలు కలిగివున్న దైవదూతలు సయితం ఎన్నడూ అహంకారంతో ఆయన్ని ఆరాధించకుండా ముఖం తిప్పుకోరు. వారసలు ఎంతో గౌరవభావంతో, భయభక్తులతో ఆయన్ని (సదా) స్తుతిస్తూ ఆయన ముందు మోకరిల్లుతూ ఉంటారు. (205-206)

అవతరణ: మదీనా 8. అన్ఫాల్ (సమరసొత్తు) సూక్తులు:75

"అన్ఫాల్" అంటే విజయానంతరం యుద్ధరంగంలో శత్రువుల నుండి లభించే సొత్తు అని అర్థం. ఈ అధ్యాయం హిజ్రీ రెండవ ఏట బద్ర్‌యుద్ధం తర్వాత అవతరించింది. ఇందులో బద్ర్ యుద్ధం గురించి సమీక్షించడం జరిగింది.

ముస్లింలు మక్కా వదలి మదీనాకు వలసపోయినా మక్కా బహుదైవారాధకులు వారిని విరోధించడం మానుకోలేదు. దీనికితోడు మదీనాలోని ఔస్, ఖజ్రజ్ తెగలు మక్కా నుంచి వచ్చిన ముస్లింలకు ఆశ్రయం ఇవ్వడంతో వారి ఆగ్రహానికి ఆజ్యం పోసి నట్లయింది. ఇలాంటి పరిస్థితిలో మదీనా నుండి సాద్ బిన్ ముఆజ్ (రజి) అనే ఓ ముస్లిం కాబా సందర్శనం కోసం మక్కా వెళ్ళి ఉమయ్య బిన్ ఖలఫ్ ఇంట్లో అతిథిగా బసచేశారు. ఆయన కాబాలో ప్రవేశిస్తున్నప్పుడు సత్యతిరస్కారి అబూజహల్ కాబాద్వారం దగ్గర నిలబడి "నీవు గనక ఉమయ్యాకు అతిథి కాక పోయివుంటే మేము నిన్ను ఇక్కడ్నుంచి ప్రాణాలతో బయటపడ నిచ్చేవారం కాము" అని బెదిరించాడు. అప్పుడు సాద్ (ర) "మీరు నన్ను కాబాదర్శనం చేయనీకుండా నిరోధిస్తే సిరియా నుండి మదీనా మీదుగా వచ్చే మీ వర్తకబిడారాలను నేను అడ్డుకుంటాను" అని హెచ్చరించారు.

21. ఇక్కడ ఫిఖహ్ (ధర్మశాస్త్రం)కు సంబంధించిన ఒక సమస్య ఉంది. హజ్రత్ ఇమాం అబూహనీఫా (రహ్మాలై), ఆయన అనుయాయులు ఈసూక్తిని ప్రమాణంగా తీసుకొని సామూహిక నమాజులో ఇమామ్ ఖుర్ఆన్ బిగ్గరగానైనా, మెల్లిగానైనా పఠిస్తున్నప్పుడు ముఖ్తదీలు (అనుచరులు) మౌనంగా ఉండాలని అన్నారు. ఇమామ్ మాలిక్, ఇమామ్ అహ్మద్ (రహ్మాలై)లు మాత్రం ఇమామ్ బిగ్గరగా పఠించే నమాజుల్లో మాత్రమే ముఖ్తదీలు మౌనంగా ఉండాలన్నారు.

అయితే ఇమామ్ షాఫయి (రహ్మాలై), కొన్ని హదీసుల్లో ఫాతిహా సూరా పఠించనిదే నమాజు నెరవేరదని ఉన్నందున, "ఇమామ్ ఖుర్ఆన్ బిగ్గరగా పఠించినా, మెల్లిగా పఠించినా ముఖ్తదీలు కూడా ఇమామ్‌తో పాటు ఫాతిహా సూరా పఠించాలి" అని అభిప్రాయపడ్డారు

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
يَسْئَلُوْنَكَ عَنِ الْاَنْفَالِ ؕ قُلِ الْاَنْفَالُ لِلّٰهِ وَالرَّسُوْلِ ۚ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَصْلِحُوْا ذَاتَ بَيْنِكُمْ ۪ وَاَطِيْعُوا اللّٰهَ

ఆ తర్వాత మక్కా ఖురైషీయులు చిన్నచిన్న దళాలను మదీనా పరిసర ప్రాంతాలకు పంపి ముస్లింలను కవ్వించడం ప్రారంభించారు. ఒకసారి వారు మదీనా వెలుపల పశువుల కాపర్లపై దాడి చేసి వారి పశువుల్ని దోచుకుపోయారు. ఆ రోజుల్లోనే అబూ సుఫ్యాన్ నాయకత్వంలో మక్కావారి వర్తకబిడారం ఒకటి పెద్దఎత్తున వ్యాపార సామగ్రితో సిరియా నుంచి బయలుదేరింది. అబూసుఫ్యాన్ వర్తకబిడారాన్ని ముస్లింలు అడ్డుకుంటారేమోనని భయపడి, సహాయం కోసం ఒక మనిషిని మక్కా పంపాడు. అతను మక్కా వచ్చి బిడారం మీద ముస్లింములు దాడిచేయడానికి వస్తున్నారని, వెంటనే సహాయం చేయడానికి బయలుదేరాలని ఖురైష్ నాయకుల్ని ఉసిగొల్పాడు.

అప్పుడు అబూజహల్ వేయిమంది సైనికులతో మక్కా నుండి బయలుదేరాడు. ఈ సంగతి తెలిసి దైవప్రవక్త (సల్లం) కూడా 312 మంది యోధులతో మదీనా నుండి బయలుదేరారు. అబూ సుఫ్యాన్ ముస్లింల దాడి నుంచి తప్పించుకోవడానికి మదీనా సమీపం నుండి వెళ్ళే సాధారణమార్గం తప్పించి వేరేమార్గం గుండా సురక్షితంగా మక్కా చేరుకున్నాడు. వర్తకబిడారం సురక్షితంగా మక్కా చేరుకున్నదని, కనుక సైన్యాన్నిక మక్కాకు తిప్పి తీసికెళ్ళమని అతను అబూజహల్‌కు కబురు పంపాడు. కాని అబూ జహల్ తన సైనికసంఖ్యను, ఆయుధశక్తిని చూసుకొని విర్రవీగుతూ అతని మాటలు ఖాతరు చేయకుండా ముందుకుసాగాడు. ముస్లింలు మక్కావారి వ్యాపార బిడారాన్ని అడ్డుకోవడానికి పాల్పడకపోయినా, మక్కాఖురైషీయులు ఇలా ముస్లింలపై దాడిచేసి ఇస్లాంను శాశ్వతంగా అంతమొందించాలన్న లక్ష్యంతో 1000 మంది సైనికులతో మదీనా దిశగా బయలుదేరారు. చివరికి ఈ సైన్యం బద్ర్ ప్రాంతంలో హిజ్రీ 2వ సంవత్సరం రమజాన్ నెల 17వ తేదీన ముస్లింసైన్యాన్ని ఢీకొని చిత్తుగా ఓడిపోయింది.

ఈ అధ్యాయంలో ముస్లింల బలహీనతలను ఎత్తిచూపుతూ వారి నైతికసంస్కరణ కోసం ఆజ్ఞలు ఇవ్వబడ్డాయి. యుద్ధంలో ప్రత్యర్థుల సైనిక, ఆయుధ, సంఖ్యాబలం చూసి భయపడకుండా దైవసహాయంపై నమ్మకముంచి పోరాడాలని బోధించబడింది. మరోవైపు బహుదైవారాధకుల, కపటవిశ్వాసుల, యూదుల ఇస్లాంవ్యతిరేక ధోరణిని నిశితంగా విమర్శించడం జరిగింది. వేరొక వైపు యుద్ధఖైదీల సమస్య, సమరసొత్తు పంపిణీ గురించి తగిన ఆదేశాలు ఇవ్వబడ్డాయి.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

ముహమ్మద్ (సల్లం)! వారు నిన్ను సమర సొత్తు[1] గురించి అడుగుతున్నారు. వారికిలా చెప్పు: ఈ సమరసొత్తు దేవునికి, ఆయన ప్రవక్తకు మాత్రమే చెందుతుంది. కనుక మీరు నిజమైన విశ్వాసులయితే (అన్నిటి కన్నా ముందు) దేవునికి భయపడి మీ

1. యుద్ధంలో శత్రువులు ఓడిపోయి చావడమో, పారిపోవడమో జరిగిన తర్వాత వారు వదలి వెళ్ళిన సామగ్రిని విజేతలు హస్తగతం చేసుకుంటారు. దీన్నే సమరసొత్తు (మాలె గనీమత్) అంటారు. ఈ సమరసొత్తులో ఆయుధాలు, ఆహార వస్తువులు, వాహనాలు, వస్త్రాలు తదితర సామగ్రితో పాటు యుద్ధఖైదీలు కూడా ఉంటారు. ఇదంతా సమరసొత్తుగా విజేత వర్గానికి దక్కుతుంది.

وَرَسُولَهُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ (١) إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ
عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ (٢) الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنفِقُونَ (٣) أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا ۚ لَّهُمْ دَرَجَاتٌ عِندَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ (٤) كَمَا
أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِن بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَارِهُونَ (٥) يُجَادِلُونَكَ فِي
الْحَقِّ بَعْدَمَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنظُرُونَ (٦) وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى
الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَن
يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ (٧) لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ (٨)
إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُم بِأَلْفٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ (٩) وَمَا

పరస్పర సంబంధాలు మెరుగు పరచుకోండి; దేవునికి, ఆయన ప్రవక్తకు పూర్తిగా విధేయులయి మసలుకోండి. (1)

నిజమైన విశ్వాసుల హృదయాలు దేవుని ప్రస్తావన వస్తే చాలు కంపించిపోతాయి. వారి ముందు దేవుని సూక్తులు పఠిస్తుంటే వారి విశ్వాసం ద్విగుణీకృతమవుతుంది. వారు తమ ప్రభువు మీదే భారం వేస్తారు; ప్రార్థనా వ్యవస్థ స్థాపిస్తారు. మేము ప్రసాదించిన సంపద నుండి (దైవమార్గంలో కూడా) ఖర్చుపెడతారు. అలాంటివారే మా దృష్టిలో నిజమైన విశ్వాసులు. వారికోసం వారి ప్రభువు వద్ద హోదా, అంతస్తులున్నాయి; పాపాల మన్నింపు ఉంది; ఎంతో శ్రేష్ఠమైన ఉపాధి కూడా ఉంది. (2-4)

నీ ప్రభువు నిన్ను ఇంటినుండి (యుద్ధానికి) బయలుదేరతీసినప్పుడు, కొందరు విశ్వాసులకు ఇది నచ్చలేదు. విషయం స్పష్టంగా ఉన్నా నీతో వాదనకు దిగారు. పైగా తామేదో మృత్యుముఖంలోకి పంపబడుతున్నట్లు ఆందోళన చెందసాగారు. (5-6)

రెండు వర్గాలలో[2] ఒకవర్గం మీకు చేజిక్కుతుందని దేవుడు మీకు వాగ్దానం చేశాడు. ఆ సందర్భం గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. అప్పుడు మీరు (ఆయుధాలు లేని) బలహీన (వ్యాపార) వర్గం మీకు చిక్కితే బాగుంటుందని భావించసాగారు. కాని దేవుడు తన ఆదేశాలతో సత్యాన్ని సత్యంగా నిరూపించదలిచాడు. అంతేకాకుండా నేరస్థులకు ఎంత వెగటు అన్పించినా సత్యం సత్యంగా, అసత్యం అసత్యంగా రుజువుకావడానికి ఆయన అవిశ్వాసుల్ని పూర్తిగా తుడిచిపెట్టాలని కూడా సంకల్పించుకున్నాడు. (7-8)

మీరు మీ ప్రభువుని వేడుకుంటున్నప్పటి సందర్భం- దానికి సమాధానంగా ఆయన "నేను మీకు సహాయంగా ఒకరి తరువాత మరొకరు చొప్పున వేయిమంది దైవదూతల్ని పంపిస్తున్నాను" అని అన్నాడు.[3] మీ మనస్సులు కుదుటపడేందుకు దేవుడు

2. రెండు వర్గాలు అంటే - ఒకటి, అబూసుఫ్యాన్ నేతృత్వంలో సిరియా నుంచి వ్యాపార సామగ్రితో వస్తున్న వర్తక బిడారం. రెండోది, అబూజహల్ నాయకత్వంలో ముస్లింలపై దాడి చేయడానికి మక్కా నుండి వస్తున్న సైనిక దళం.

3. వివరాలకు 3:124,125 సూక్తులు, వాటి పాదసూచిక చూడండి.

جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ ۚ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ (١٠) إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ
وَيُذْهِبَ عَنكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ (١١) إِذْ يُوحِي
رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ آمَنُوا ۚ سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا
الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ (١٢) ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ ۚ وَمَن يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (١٣) ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ
لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ (١٤) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا
تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبَارَ (١٥) وَمَن يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةٍ
فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (١٦) فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَٰكِنَّ

ఈ విషయాన్ని మీకు శుభవార్తగా తెలియజేశాడు. సహాయం ఎప్పుడు లభించినా, ఏ రూపంలో లభించినా అది దేవుని దగ్గర నుండే లభిస్తుంది. దేవుడు అత్యంత శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు. (9-10)

మీరు నిర్భయంగా, నిశ్చింతగా ఉండేందుకు దేవుడు మీపై ఒకవిధమైన మైకం ఆవహింపజేసినప్పటి సందర్భం: మీమీద షైతాన్ వేసిన మాలిన్యం తొలగించి మిమ్మల్ని పరిశుద్ధ పరచడానికి, మీలో ధైర్యసాహసాలు జనింపజేసి మీకాళ్ళకు స్థిరత్వం కలిగించడానికి ఆయన ఆకాశం నుండి మీమీద వర్షం కురిపించాడు.[4] నీప్రభువు తన దూతలకు ప్రత్యేక సూచనలు ఇచ్చినప్పటి సందర్భం- అప్పుడు వారితో ఆయన "నేను మీవెంట ఉంటాను. మీరు విశ్వాసుల్ని స్థిరంగా ఉంచండి. నేనూ అవిశ్వాసుల గుండెల్లో బెదురు పుట్టిస్తాను. మీరు వారి మెడలపై, కీళ్ళపై వ్రేటు వేస్తుండండి" అనిఅన్నాడు. (11-12)

కారణం- వారు దేవునిపై, ఆయన ప్రవక్తపై తిరగబడ్డారు. దేవునిపై, ఆయన ప్రవక్తపై తిరగబడినవారి పట్ల దేవుడు చాలా కఠినంగా వ్యవహరిస్తాడు- "ఇదే మీకు (ఇహలోకంలో) శిక్ష. ఇక దీన్ని చవిచూడండి. సత్యాన్ని తిరస్కరించేవారికి (పరలోకంలో) నరకశిక్ష పడుతుందన్న సంగతి తెలిసిందే." (13-14)

విశ్వాసులారా! మీరు యుద్ధరంగంలో అవిశ్వాసుల్ని ఎదుర్కొంటున్నప్పుడు వారికి వెన్నుజూపి పారిపోకండి. అలా పారిపోయేవారు దైవాగ్రహానికి గురవుతారు. చివరికి వారి నివాసం నరకమవుతుంది. అది చాలా చెడ్డనివాసం. అయితే యుద్ధతంత్రంగాగాని, మరేదైనా సైనికదళాన్ని చేరుకునే ఉద్దేశ్యంతోగాని అలా చేస్తే తప్పు లేదు. (15-16)

4. బద్ర్ యుద్ధం ప్రారంభం కావడానికి ఒక రోజు ముందు రాత్రివేళ వర్షం కురిసింది. ఈ వర్షం వల్ల ముస్లింలకు మూడు ప్రయోజనాలు చేకూరాయి. ఒకటి, నీటికి కటకట లాడుతుండిన ముస్లింలకు వర్షం వల్ల చాలినంత నీరు లభించింది. రెండు, యుద్ధమైదానంలో వారున్న ఇసుక ప్రదేశం వర్షానికి గట్టిపడి, వారు అటు ఇటు సులభంగా తిరగడానికి, స్థిరంగా నిలబడి యుద్ధం చేయడానికి అనుకూలంగా మారింది. మూడు, అవిశ్వాసులు ముందుగా వచ్చి ఆక్రమించుకున్న మెరక మట్టి ప్రదేశం వర్షం వల్ల బురదమయమైపోయి వారి కాళ్ళు జారిపడేలా తయారయింది.

اللّٰهَ قَتَلَهُمْ ۖ وَمَا رَمَيْتَ اِذْ رَمَيْتَ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ رَمٰى ۚ وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِيْنَ مِنْهُ بَلَآءً حَسَنًا ۗ اِنَّ
اللّٰهَ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿١٧﴾ ذٰلِكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ مُوْهِنُ كَيْدِ الْكٰفِرِيْنَ ﴿١٨﴾ اِنْ تَسْتَفْتِحُوْا فَقَدْ جَآءَكُمُ
الْفَتْحُ ۚ وَاِنْ تَنْتَهُوْا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَاِنْ تَعُوْدُوْا نَعُدْ ۚ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا وَّلَوْ
كَثُرَتْ ۙ وَاَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٩﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اَطِيْعُوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ وَلَا
تَوَلَّوْا عَنْهُ وَاَنْتُمْ تَسْمَعُوْنَ ﴿٢٠﴾ وَلَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ قَالُوْا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُوْنَ ﴿٢١﴾ اِنَّ
شَرَّ الدَّوَآبِّ عِنْدَ اللّٰهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِيْنَ لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللّٰهُ فِيْهِمْ خَيْرًا لَّاَسْمَعَهُمْ ۗ وَلَوْ
اَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَّهُمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿٢٣﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اسْتَجِيْبُوْا لِلّٰهِ وَلِلرَّسُوْلِ اِذَا دَعَاكُمْ
لِمَا يُحْيِيْكُمْ ۚ وَاعْلَمُوْۤا اَنَّ اللّٰهَ يَحُوْلُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهٖ وَاَنَّهٗۤ اِلَيْهِ تُحْشَرُوْنَ ﴿٢٤﴾ وَاتَّقُوْا
فِتْنَةً لَّا تُصِيْبَنَّ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مِنْكُمْ خَآصَّةً ۚ وَاعْلَمُوْۤا اَنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾ وَاذْكُرُوْۤا

నిజానికి వారిని వధించింది మీరు కాదు; దేవుడే వారిని వధించాడు. అలాగే వారిపై (ఇసుక మంత్రించి) విసిరేసింది నీవు కాదు; దేవుడే విసిరేశాడు. విశ్వాసుల్ని ఒక మంచి పరీక్ష నుండి విజయవంతంగా గట్టెక్కించడానికే దేవుడు ఈవిధంగా చేశాడు. దేవుడు సమస్తం వింటున్నాడు, సర్వం ఎరిగినవాడు. (17)

ఇది దేవుడు మీపట్ల వ్యవహరించిన తీరు. ఇక అవిశ్వాసులపట్ల- దేవుడు వారి పథకాలను పూర్తిగా వమ్ముచేశాడు. (వారికిలా చెప్పు:) "మీరు (మా)తీర్పు కోరుతుంటే ఇదిగో, తీర్పు మీ ముందుకొచ్చింది. కనుక ఇకనైనా తిరుగుబాటు ధోరణి మానుకోండి. అందులోనే మీ శ్రేయస్సుంది. దానికి బదులు మీరు అదే మూర్ఖత్వాన్ని మళ్ళీ ప్రదర్శిస్తే మేమూ అదే శిక్షను పునరావృతం చేస్తాం. మీ సంఖ్యాబలం ఎంత అధికంగా ఉన్నా అది మీకేమాత్రం ఉపయోగపడదు. దేవుడు విశ్వాసుల పక్షం ఉన్నాడు."(18-19)

విశ్వాసులారా! దేవునికి, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులై ఉండండి. ఆజ్ఞ విన్న తర్వాత దానికి విముఖులైపోకండి. మనస్ఫూర్తిగా వినకుండా 'మేము విన్నాం' అని పలికినవారి లా మీరు తయారవకండి. బుద్ధినుపయోగించని బధిరులు, మూగలు దేవుని దృష్టిలో పశువులకన్నా నికృష్టులు. వారిలో కాస్తయినా మంచితనముంటే దేవుడు వారికి (సత్యాన్ని) అర్థంచేసుకునే సద్బుద్ధి తప్పక ప్రసాదించేవాడు. మంచితనం లేదు గనకనే మంచి విషయం విన్పించినా వారు నిర్లక్ష్యంతో ముఖం తిప్పుకుంటున్నారు. (20-23)

విశ్వాసులారా! ప్రవక్త మీకు మంచి జీవితం ప్రసాదించే విషయం వైపు పిలిచి నప్పుడు మీరతని పిలుపునకు స్పందించి దేవునికి, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులైపోండి. వినండి, దేవుడు మనిషికి, అతని హృదయానికి మధ్య ఉండి అతని అంతరంగంలో మెదిలే విషయాల్ని సైతం పసిగడ్తాడు. చివరికి మీరు ఆయన వైపుకే సమీకరించ బడతారు. మీలో పాపాలు చేసినవారికే పరిమితమైపోని ఉపద్రవం నుండి మిమ్మల్ని మీరు కాపాడుకోండి.[5] దేవుడు అతి కఠినంగా శిక్షించేవాడని తెలుసుకోండి. (24-25)

5. దైవశిక్షగా యుద్ధం, అంటువ్యాధులు, ప్రకృతి వైపరీత్యాలు విరుచుకుపడినప్పుడు పాపాత్ములేగాక, పుణ్యాత్ములు కూడా వాటి వాతన పడతారు. అందువల్ల సంఘంలో ధర్మరాహిత్యం,

اِذْ اَنْتُمْ قَلِيْلٌ مُّسْتَضْعَفُوْنَ فِي الْاَرْضِ تَخَافُوْنَ اَنْ يَّتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَاٰوٰىكُمْ وَاَيَّدَكُمْ
بِنَصْرِهٖ وَرَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿٢٦﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَخُوْنُوا اللّٰهَ وَالرَّسُوْلَ وَ
تَخُوْنُوْۤا اَمٰنٰتِكُمْ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٢٧﴾ وَاعْلَمُوْۤا اَنَّمَاۤ اَمْوَالُكُمْ وَاَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۙ وَّاَنَّ اللّٰهَ عِنْدَهٗۤ
اَجْرٌ عَظِيْمٌ ﴿٢٨﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِنْ تَتَّقُوا اللّٰهَ يَجْعَلْ لَّكُمْ فُرْقَانًا وَّيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّاٰتِكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ﴿٢٩﴾ وَاِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِيُثْبِتُوْكَ اَوْ يَقْتُلُوْكَ اَوْ
يُخْرِجُوْكَ ۗ وَيَمْكُرُوْنَ وَيَمْكُرُ اللّٰهُ ۗ وَاللّٰهُ خَيْرُ الْمٰكِرِيْنَ ﴿٣٠﴾ وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيٰتُنَا قَالُوْا قَدْ
سَمِعْنَا لَوْ نَشَآءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هٰذَاۤ ۙ اِنْ هٰذَاۤ اِلَّاۤ اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿٣١﴾ وَاِذْ قَالُوا اللّٰهُمَّ اِنْ

మీరు చాలా అల్పసంఖ్యలో ఉన్నప్పటి పరిస్థితి గుర్తుచేసుకోండి. అప్పుడు మీరు దేశంలో చాలా బలహీనులుగా ఉండేవారు. ప్రజలు మిమ్మల్ని పూర్తిగా అంతమొందిస్తారే మోనని మీరు భయపడుతుండేవారు. అలాంటి స్థితిలో దేవుడు మీకు మంచి ఆశ్రయం కల్పించాడు. ఆయన తన సహాయసహకారాలతో మీకు శక్తి, మంచిఉపాధి కూడా అనుగ్రహించాడు. మీరు కృతజ్ఞులై ఉంటారనే ఆయన ఇదంతా చేశాడు. (26)

విశ్వాసులారా! (వాస్తవం తెలిసి కూడా) మీరు దేవునికి, ఆయన ప్రవక్తకు ద్రోహం తలపెట్టకండి. మీకప్పగించబడే బాధ్యతల విషయంలో కూడా ద్రోహబుద్ధితో వ్యవహ రించకండి. మీ సంతానం, సిరిసంపదలు మీ పాలిట పరీక్షా సాధనాలని గుర్తుంచు కోండి.[6] మీకోసం దేవుని దగ్గర ఇంతకంటే ఎంతో గొప్పప్రతిఫలం ఉంది. (27-28)

విశ్వాసులారా! మీరు గనక భయభక్తుల వైఖరి అవలంబిస్తే దేవుడు మీకు మంచీ చెడుల విచక్షణాజ్ఞానం ప్రసాదిస్తాడు; మీలో ఉన్న చెడుగులు తొలగిస్తాడు; మీ తప్పులు మన్నిస్తాడు. దేవుడు అపార దయామయుడు. (29)

ముహమ్మద్ (సల్లం)! సత్యతిరస్కారులు నీకు వ్యతిరేకంగా కుట్ర పన్నుతుండిన సందర్భం గుర్తుకుతెచ్చుకో. వారు నిన్ను బంధించి ఉంచాలా, లేక హతమార్చివేయాలా, లేక దేశబహిష్కరణ చేయాలా అని రకరకాలుగా ఆలోచిస్తూ పన్నాగాలు పన్నసాగారు. ఆవిధంగా వారు పన్నాగాలు పన్నుతుంటే, దేవుడు కూడా (తనదైన రీతిలో) పన్నాగాలు పన్నుతుండే వాడు. దేవుడే అందరికంటే గొప్ప పన్నాగం పన్నేవాడు. (30)

వారికి మా సూక్తులు విన్పిస్తున్నప్పుడు "ఆ...విన్నాంలే. తలచుకుంటే మేము కూడా ఇలాంటి మాటలు సృష్టించగలం. ఇవి పూర్వం నుండీ జనం చెప్పుకుంటూ వస్తున్న పుక్కిటి పురాణాలే కదా! ఈనాడు కొత్తేముంది?" అని పలికేవారు. (31)

అశ్లీలం, అవినీతి మొదలైన చెడులు ప్రబలినప్పుడు సంఘశ్రేయోభిలాషులు వాటిని దూరం చేయ డానికి, వారిలో దైవభీతి, పరలోకపు జవాబుదారీభావన కలిగించడానికి ప్రయత్నించాలి. అప్పటికీ ఆ సంఘంలో మార్పు రాకపోతే వారు అక్కడ్నుంచి చెడులులేని వేరే చోటికి తరలిపోవాలి. అలా చేయకుండా దుర్జనులతో కలసిమెలసిఉంటే, సామూహిక ఉపద్రవరూపంలో దైవాగ్రహానికి దుర్జను లతో పాటు వారు కూడా గురవుతారు. (ఇతర వివరాలకు 7:164,165 సూక్తులు చూడండి.)

6. వివరాలకు 64:14,15 సూక్తులు, వాటి పాదసూచిక చూడండి.

كَانَ هٰذَا هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَاَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِّنَ السَّمَآءِ اَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ﴿٣٢﴾
وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَاَنْتَ فِيْهِمْ ۚ وَمَا كَانَ اللّٰهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُوْنَ ﴿٣٣﴾ وَمَا لَهُمْ اَلَّا
يُعَذِّبَهُمُ اللّٰهُ وَهُمْ يَصُدُّوْنَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوْٓا اَوْلِيَآءَهٗ ۚ اِنْ اَوْلِيَآؤُهٗٓ اِلَّا
الْمُتَّقُوْنَ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٣٤﴾ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ اِلَّا مُكَآءً وَّتَصْدِيَةً ۚ
فَذُوْقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُوْنَ ﴿٣٥﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوْا
عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۚ فَسَيُنْفِقُوْنَهَا ثُمَّ تَكُوْنُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُوْنَ ۬ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا
اِلٰى جَهَنَّمَ يُحْشَرُوْنَ ﴿٣٦﴾ لِيَمِيْزَ اللّٰهُ الْخَبِيْثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيْثَ بَعْضَهٗ عَلٰى بَعْضٍ
فَيَرْكُمَهٗ جَمِيْعًا فَيَجْعَلَهٗ فِيْ جَهَنَّمَ ؕ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿٣٧﴾ قُلْ لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِنْ يَّنْتَهُوْا يُغْفَرْ ع ٩ ١٨
لَهُمْ مَّا قَدْ سَلَفَ ۚ وَاِنْ يَّعُوْدُوْا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿٣٨﴾ وَقَاتِلُوْهُمْ حَتّٰى لَا تَكُوْنَ فِتْنَةٌ

వారన్న మరోమాట కూడా గమనార్హమైనదే, “దేవా! ఇది నిజంగా సత్యధర్మం అయితే, నీదగ్గర్నుండే వచ్చినదైతే (మా తిరస్కారవైఖరికి) మాపై రాళ్ళవర్షం కురిపించు, లేదా మరేదైనా ఘోర ఉపద్రవం తెచ్చిపడెయ్యి” అని వారు ప్రార్థించారు. ఆ సమయం లో దేవుడు వారిపై శిక్ష(విపత్తు) తెచ్చి పడేసేవాడే. కాని నీవు వారి మధ్య ఉన్నావు. అదీగాక కొందరు ప్రజలు తమ పాపాల పట్ల పశ్చాత్తాపం చెంది దేవుణ్ణి క్షమాపణ వేడు కుంటున్నారు. అలాంటివారిని శిక్షించడం దేవుని అభిమతం కాదు. (32-33)

అయితే (ఇప్పుడు పరిస్థితి మారింది). వారు ప్రతిష్ఠాలయానికి న్యాయసమ్మతమైన ధర్మకర్తలు కానప్పటికీ ప్రజల్ని అక్కడకు రానివ్వకుండా నిరోధిస్తున్నారు. అలాంటివారిని ఇప్పుడు ఎందుకు శిక్షించకూడదు? ప్రతిష్ఠాలయానికి న్యాయసమ్మతమైన ధర్మకర్తలు దైవభీతి పరాయణులే అవుతారు. కాని చాలామంది ఈవిషయాన్ని ఎరగరు. దేవాలయం లో ఈలలు వేయడం, చప్పట్లు కొట్టడం మినహా వారు చేసే ప్రార్థన మరేముంది? “కనుక మీ సత్యతిరస్కారానికి ప్రతిఫలంగా (మా)శిక్ష[7] చవిచూడండి.” (34-35)

అవిశ్వాసులు (ప్రజల్ని) దైవమార్గం నుండి నిరోధించే కార్యకలాపాల కోసం తమ ధనాన్ని వెచ్చిస్తున్నారు. ఇకముందు కూడా మరింత వెచ్చిస్తారు. అయితే చివరికి ఈ (పైశాచిక) కార్యకలాపాలే వారి పశ్చాత్తాపానికి కారణమవుతాయి. ఆతర్వాత వారు మాకు లొంగిపోతారు. ఆపై ఈ అవిశ్వాసులు నరకం వైపు తోలబడతారు. పరిశుభ్రత నుండి మాలిన్యాన్ని వేరుచేసి, ఆ మాలిన్యాలన్నిటిని ఒకదానిపై ఒకటి కుప్పగాపోసి, ఆకుప్పను నరకంలో పడేయడానికే దేవుడిలా చేస్తున్నాడు. వారే నష్టపోయేవారు. (36-37)

ముహమ్మద్ (స)! సత్యతిరస్కారులకు ఇలా చెప్పెయ్యి: “ఇప్పటికైనా మీరు (మీ తిరుగుబాటు ధోరణి) మానుకుంటే గతంలో జరిగినదాన్ని క్షమించడం జరుగుతుంది.” ఒకవేళ వారు తమ పూర్వ వైఖరినే పునరావృతం చేస్తే మాత్రం, గతజాతులకు పట్టిన దుర్గతి అందరికీ తెలిసిందే. (అలాంటి దుర్గతే వారికీ పడ్తుంది). (38)

7. యుద్ధంలో ఓడి పెద్దఎత్తున ధనప్రాణ నష్టాలు వాటిల్లడం కంటే మించిన శిక్ష లేదు.

وَّيَكُوْنَ الدِّيْنُ كُلُّهٗ لِلّٰهِ ۚ فَاِنِ انْتَهَوْا فَاِنَّ اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿٣٩﴾ وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوْٓا
النصف اَنَّ اللّٰهَ مَوْلٰىكُمْ ؕ نِعْمَ الْمَوْلٰى وَنِعْمَ النَّصِيْرُ ﴿٤٠﴾ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَاَنَّ لِلّٰهِ خُمُسَهٗ
وَلِلرَّسُوْلِ وَلِذِي الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنِ وَابْنِ السَّبِيْلِ ۙ اِنْ كُنْتُمْ اٰمَنْتُمْ بِاللّٰهِ وَمَآ اَنْزَلْنَا
عَلٰى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعٰنِ ۗ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٤١﴾ اِذْ اَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ
الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوٰى وَالرَّكْبُ اَسْفَلَ مِنْكُمْ ۗ وَلَوْ تَوَاعَدْتُّمْ لَاخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيْعٰدِ ۙ
وَلٰكِنْ لِّيَقْضِيَ اللّٰهُ اَمْرًا كَانَ مَفْعُوْلًا ۬ۙ لِّيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْۢ بَيِّنَةٍ وَّيَحْيٰى مَنْ حَيَّ عَنْۢ
بَيِّنَةٍ ۗ وَاِنَّ اللّٰهَ لَسَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿٤٢﴾ اِذْ يُرِيْكَهُمُ اللّٰهُ فِيْ مَنَامِكَ قَلِيْلًا ۗ وَلَوْ اَرٰىكَهُمْ كَثِيْرًا لَّفَشِلْتُمْ
وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي الْاَمْرِ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ سَلَّمَ ۗ اِنَّهٗ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ﴿٤٣﴾ وَاِذْ يُرِيْكُمُوْهُمْ اِذِ

విశ్వాసులారా! అరాచకం పూర్తిగా సమసిపోయి సర్వత్రా దైవధర్మం నెలకొనేదాకా అవిశ్వాసులతో పోరాడండి. వారు తమ వైఖరి మార్చుకుంటే (ఇక వారి జోలికి పోకండి.) వారి వ్యవహారం దేవుడే చూసుకుంటాడు. మార్చుకోకపోతే మీ సంరక్షకుడు దేవుడేనని తెలుసుకోండి. ఆయన అందరికంటే మంచి సంరక్షకుడు, సహాయకుడు. (39-40)

మీకు లభించిన సమరసొత్తులో అయిదోవంతు దేవునికి, ఆయన ప్రవక్తకు, బంధువులకు, అనాథబాలలకు, నిరుపేదలకు, బాటసారులకు చెందినదని తెలుసు కోండి. మీరు దేవుణ్ణి, (సత్యాసత్యాలను) వేరుచేసిన రోజు, అంటే రెండుసైన్యాలు పరస్పరం ఢీకొన్న రోజు మేము మా దాసునిపై అవతరింపజేసినదాన్ని[8] విశ్వసించిన వారైతే (ఈ అయిదోవంతు సమరసొత్తు సంతోషంగా ఇచ్చేయండి). దేవుడు ప్రతి దానిపై అదుపు, అధికారం గల సర్వసమర్థుడు. (41)

లోయకు ఒకవైపున మీరు, రెండోవైపున వారు, మీ వెనుకవైపు (తీరమైదానంలో) వర్తకబిడారాలు ఉన్న సందర్భం జ్ఞాపకం చేసుకోండి. మీకూ వారికీ మధ్య ముందుగానే చర్చలు జరిగివుంటే, మీరు నిర్ణీత స్థలానికి చేరుకోవడంలో తప్పకుండా తాత్సారం చేసేవారు. అయితే జరిగిందేదో దేవుడు తీసుకున్న నిర్ణయం అమల్లోకి రావడానికే జరిగింది. ఆ నిర్ణయం ప్రకారం వధించబడవలసిన వాడు సహేతుకంగా స్పష్టమైన ప్రమాణంతో వధించబడ్డాడు. సజీవంగా ఉండవలసినవాడు కూడా సహేతుకంగా, స్పష్టమయిన ప్రమాణంతోనే సజీవంగా ఉన్నాడు. నిస్సందేహంగా దేవుడు సమస్తం వింటున్నాడు, సర్వం ఎరిగినవాడు. (42)

ముహమ్మద్ (స)! దేవుడు వారిని నీ కలలో తక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నట్లు చూపిన సందర్భం గుర్తుకు తెచ్చుకో. ఆయన వారిని నీకు అధికసంఖ్యలో గనక చూపి ఉంటే మీరు తప్పకుండా ధైర్యం కోల్పోయి యుద్ధవ్యవహారంలో పరస్పరం పోట్లాడుకునేవారు. కాని దేవుడే మిమ్మల్ని ఆ వివాదం నుండి కాపాడాడు. ఆయన (మానవ) హృదయాల్లో మెదిలే రహస్య విషయాలు సైతం ఎరిగినవాడు. (43)

8. వర్షాన్ని, దైవదూతలను, మనోస్థైర్యాన్ని ప్రసాదించి దేవుడు చేసిన సహాయం.

التَقَيْتُمْ فِىٓ اَعْيُنِكُمْ قَلِيْلًا وَّيُقَلِّلُكُمْ فِىٓ اَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِىَ اللّٰهُ اَمْرًا كَانَ مَفْعُوْلًا ۗ وَاِلَى اللّٰهِ
تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ﴿44﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا لَقِيْتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوْا وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيْرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿45﴾ ع
وَاَطِيْعُوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ وَلَا تَنَازَعُوْا فَتَفْشَلُوْا وَتَذْهَبَ رِيْحُكُمْ وَاصْبِرُوْا ۗ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصّٰبِرِيْنَ ﴿46﴾
وَلَا تَكُوْنُوْا كَالَّذِيْنَ خَرَجُوْا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَّرِئَآءَ النَّاسِ وَيَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ
اللّٰهِ ۗ وَاللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُوْنَ مُحِيْطٌ ﴿47﴾ وَاِذْ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطٰنُ اَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ
الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَاِنِّىْ جَارٌ لَّكُمْ ۚ فَلَمَّا تَرَآءَتِ الْفِئَتٰنِ نَكَصَ عَلٰى عَقِبَيْهِ وَقَالَ اِنِّىْ بَرِىْٓءٌ

దేవుడు తలచుకున్న కార్యం నెరవేరవలసి ఉన్నందున యుద్ధసమయంలో కూడా ఆయన మీ కళ్ళకు శత్రువుల్ని, వారి కళ్ళకు మిమ్మల్ని తక్కువ సంఖ్యలో ఉన్నట్లు చూపించాడు. సమస్త వ్యవహారాలు చివరికి దేవుని వైపుకే చేరుకోవలసిఉంది. (44)

విశ్వాసులారా! మీరేదయినా వర్గాన్ని ఎదుర్కోవలసి వచ్చినప్పుడు స్థిరంగా నిలబడి ధైర్యంగా పోరాడండి; దేవుడ్ని ఎక్కువగా స్మరిస్తూ ఉండండి; మీకు విజయం సిద్ధిస్తుంది. దేవునికి, ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులైఉండండి. పరస్పరం కలహించుకోకండి. అలాచేస్తే మీలో ధైర్యం సన్నగిల్లి మీశక్తి నిర్వీర్యమైపోతుంది.[9] సహనం, సంయమనాలతో వ్యవహరించండి. సహనం వహించేవారికి దేవుడు తప్పకుండా తోడుగా ఉంటాడు. (45-46)

కొందరు అహంకారంతో విర్రవీగుతూ, పటాటోపం ప్రదరిస్తూ తమ ఇండ్ల నుండి (యుద్ధానికి) బయలుదేరుతారు. అలాంటి (అవిశ్వాసుల) వైఖరి మీరు ఎన్నటికీ అవలంబించకండి. వారు (ప్రజలను) దైవమార్గం నుండి నిరోధిస్తుంటారు. వారి కార్యకలాపాలను దేవుడు ఓ కంట గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. (47)

వారి చేష్టల్ని షైతాన్ వారి కళ్ళకు అద్భుతమైన పనులుగా చేసి చూపిన సందర్భం గుర్తుకు తెచ్చుకో. అప్పుడు షైతాన్ వారితో "ఈరోజు మిమ్మల్నెవరూ జయించలేరు. నేను మీకు తోడున్నాను" అన్నాడు. అయితే రెండువర్గాలు ఎదురెదురుగా వచ్చినప్పుడు వాడు గుండెలు బాదుకుంటూ పిక్కబలం కొద్దీ పారిపోయాడు. అలా పారిపోతూ "మీతో

9. అంతర్విభేదాల వల్ల అనైక్యత, పిరికితనాలు సహజంగానే చోటుచేసుకుంటాయి. వాటి వల్ల ప్రత్యర్థుల్ని ఎదుర్కోవడం సాధ్యం కాదు. అందువల్ల దేవునికి, ఆయన ప్రవక్త (స)కు ఎల్లప్పుడూ విధేయులయి ఉండాలని ఈ సూక్తి ముస్లింలకు తెలియజేస్తోంది. అంటే వారు ప్రతి వ్యవహారంలోనూ దైవగ్రంథం, ప్రవక్త సంప్రదాయాలనే దృష్టిలో పెట్టుకొని మసలుకోవాలన్నమాట. ఆ తరువాత ఎలాంటి కఠిన పరిస్థితులు ఎదురైనా సరే సహనం, స్థైర్యాలను ప్రదర్శించాలని ఖుర్‌ఆన్ బోధిస్తోంది. దైవప్రవక్త (స) ఒక హదీసులో ఇలా ప్రవచించారు:

"ప్రజలారా! శత్రువుతో తలపడేందుకు ఉవ్విళ్ళూరకండి. మీరు (ఎల్లప్పుడూ) శాంతి సామరస్యాల కోసం దైవాన్ని ప్రార్థిస్తూ ఉండండి. ఒకవేళ శత్రువుతో (తప్పనిసరిగా) పోరాడవలసిన పరిస్థితి వస్తే మటుకు సహనం వహించండి. (అంటే స్థిరంగా నిలబడి ధైర్యంగా పోరాడండి.) స్వర్గం ఖడ్గచ్ఛాయల క్రింద ఉంటుందనే విషయం బాగా తెలుసుకోండి." (బుఖారి, ముస్లిం)

(ఇతర వివరాలకు 3:103, 49:10 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.)

ع مِّنْكُمْ اِنِّىْٓ اَرٰى مَا لَا تَرَوْنَ اِنِّىْٓ اَخَافُ اللّٰهَ ۗ وَاللّٰهُ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿48﴾ اِذْ يَقُوْلُ الْمُنٰفِقُوْنَ
وَالَّذِيْنَ فِىْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّ هٰٓؤُلَآءِ دِيْنُهُمْ ۗ وَمَنْ يَّتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَاِنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿49﴾
وَلَوْ تَرٰٓى اِذْ يَتَوَفَّى الَّذِيْنَ كَفَرُوا ۙ الْمَلٰٓئِكَةُ يَضْرِبُوْنَ وُجُوْهَهُمْ وَاَدْبَارَهُمْ ۚ وَذُوْقُوْا
عَذَابَ الْحَرِيْقِ ﴿50﴾ ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيْكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيْدِ ﴿51﴾ كَدَاْبِ اٰلِ

నాకెలాంటి సంబంధంలేదు. మీరు చూడలేనివాటిని నేను చూస్తున్నా. దేవుడంటే నాకు చాలాభయంగా ఉంది. ఆయన శిక్ష చాలా తీవ్రంగా, కఠినంగా ఉంటుంది" అన్నాడు❁

కపటులు, హృదయాల్లో (అవిశ్వాస) జాడ్యమున్నవారు "వారి ధర్మం వారిని గర్వపోతులుగా చేసింద"ని అంటున్నారు. అయితే దేవుని మీద భారం వేసేవారు దేవుడు అత్యంత శక్తిమంతుడు, అసామాన్య వివేకవంతుడని తెలుసుకోవాలి. (48-49)

దైవదూతలు అవిశ్వాసుల ప్రాణాలు తీస్తున్నప్పటి స్థితి నీవు చూస్తే బాగుండు! వారప్పుడు అవిశ్వాసుల ముఖాలపై, పిరుదులపై కొడుతూ "ఇక దహనయాతన చవిచూడండి.[10] ఇది మీరు చేజేతులా కొని తెచ్చుకున్నదాని పర్యవసానమే. అంతేగాని దేవుడు తన దాసులకు ఎలాంటి అన్యాయం చేసేవాడు కాదు" అని అంటారు. (50-51)

10. పరలోక శిక్ష అంటే ప్రళయం రావాలి, తుదిదినం తీర్పు జరగాలి, ఆ తరువాత కదా ఈ శిక్షా అనుకుంటారు కొందరు. కాని పాపాత్ముడు నరక శిక్ష చవిచూడటానికి ముందు యమ కింకరులతో నడ్డి విరగ్గొట్టించుకొని తీర్పుదినం వరకు సమాధిలో దుర్భర జీవితం గడపవలసి ఉంటుంది. ఇలాంటి పరిస్థితినే దైవతిరస్కారులు మరణావస్థలో ఎదుర్కొంటారని ఈ సూక్తులు తెలియజేస్తున్నాయి. మరణావస్థ నుండి ప్రళయం వరకుండే స్థితిని "బర్జఖ్" అంటారు. పాపాత్ములు ప్రళయం వరకు బర్జఖ్ శిక్షలు అనుభవిస్తారు.

హత్యా, దోపిళ్ళు చేసిన నేరస్థుడు పోలీసులకు పట్టుబడాగానే "బాబోయ్! నన్ను వదలండి, నేనిక ముందు ఏ నేరం చేయకుండా సాధారణ పౌరజీవితం గడుపుతా"నంటే పోలీసులు దయ దలచి అతడ్ని వదలిపెడతారా? ఎన్నటికీ వదలిపెట్టరు.

"చివరికి వారిలో ఎవరికైనా చావు మూడినప్పుడు అతను (పశ్చాత్తాపంతో) 'ప్రభూ! నేను వదలివచ్చిన ప్రపంచంలోకి నన్ను మరోసారి పంపించు. నేనిప్పుడు (నా ప్రవర్తన మార్చుకొని) సత్కార్యాలు చేస్తాను' అంటాడు. అలా ఎన్నటికీ జరగదు. అతను పనికిమాలిన మాటలు వదరుతున్నాడు. (చనిపోయిన) వారందరి వెనుక ఇప్పుడొక అడ్డుతెర (బర్జఖ్) ఏర్పడింది. పునరుత్థాన దినం వరకు వారు ఆ స్థితిలోనే ఉంటారు." (ఖుర్‌ఆన్- 23:99,100)

బర్జఖ్ (పితృలోక) జీవితం కోసం మనిషికి సమాధే ఉండనవసరం లేదు. ఏవిధంగా ఖననం చేసినా అతను చేసుకున్న కర్మలను బట్టి బర్జఖ్ జీవితం అనుభవించాల్సి ఉంటుంది.

"(సత్య తిరస్కారులు) దైవదూతలకు పట్టుబడినప్పుడు వారు వెంటనే (తమ తిరస్కారం, తలబిరుసుతనాలు వదలి) పూర్తిగా లొంగిపోతూ 'మేము ఏ పాపం ఎరగం' అంటారు. దానికి దైవదూతలు 'ఎందుకు ఎరగరు, మీ చేష్టలన్నీ దేవునికి తెలుసు. మీరిప్పుడు నరకంలోకి పోయిపడండి. అక్కడే మీరిక శాశ్వతంగా ఉండవలసి ఉంది' అని సమాధానమిస్తారు." (ఖుర్‌ఆన్-16:28,29)

"దైవభీతిపరుల పవిత్రాత్మల్ని దైవదూతలు స్వాధీనం చేసుకుంటూ 'మీకు శాంతి కలుగుగాక! మీరు చేసుకున్న కర్మలకు ప్రతిఫలంగా స్వర్గంలో ప్రవేశించండి' అంటారు." (ఖుర్‌ఆన్-16:32)

فِرْعَوْنَ ۙ وَالَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوْبِهِمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ شَدِيْدُ
الْعِقَابِ ۝٥٢ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً اَنْعَمَهَا عَلٰى قَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوْا مَا بِاَنْفُسِهِمْ ۙ وَ
اَنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ۝٥٣ كَدَاْبِ اٰلِ فِرْعَوْنَ ۙ وَالَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِ رَبِّهِمْ

ఫిరౌనీయులకు, వారికి పూర్వం గతించినవారికి ఏగతి పట్టిందో వీరికీ అదే గతి పడ్తుంది. వారు దేవుని సూక్తులు తిరస్కరించారు. దేవుడు వారిని వారి పాపాల ఫలితంగా శిక్షించాడు. దేవుడు అత్యంత శక్తిమంతుడు, కఠినంగా శిక్షించేవాడు. ఏ జాతి అయినా తన ఆచరణ తీరు మార్చుకోనంత వరకూ దేవుడు ఆ జాతికి ప్రసాదించిన మహాభాగ్యాన్ని ఎన్నటికీ మార్చివేయడు. ఇది దేవుని సంప్రదాయం. దేవుడు సమస్తం వినేవాడు, సర్వం ఎరిగినవాడు. (52-53)

దేవుణ్ణి విశ్వసించి ఆయన ఆజ్ఞల్ని పూర్తిగా పాటించని ముస్లింలు సైతం పితృలోక (బర్జఖ్) శిక్ష అనుభవించక తప్పదు. మహాప్రవక్త (స) మదీనాను దారుల్‌ఇస్లాంగా ప్రకటించి ముస్లిలంతా మదీనాకు వలసపోవాలని ఆదేశించారు. కాని మక్కాలో కొందరు ముస్లింలు కేవలం ఐహిక కష్ట నష్టాలకు భయపడి, సత్యతిరస్కారుల మధ్య సహజీవనం గడుపుతూ స్వస్థలంలోనే ఉండిపోయారు. అలాంటి వారిని ప్రస్తావిస్తూ ఖుర్‌ఆన్ ఇలా పేర్కొన్నది:

"దైవదూతలు తమకుతాము అన్యాయం చేసుకున్నవారి ప్రాణాలుతీస్తూ, మీరిప్పుడు ఏ స్థితి లో ఉన్నారని ప్రశ్నిస్తారు. దానికి వారు 'మేము దేశంలో చాలా బలహీనులుగా, పీడితులుగా ఉండే వాళ్ళం' అంటారు. అప్పుడు దైవదూతలు 'దేవునిభూమి విశాలంగా లేదా, మీరున్న చోటు నుంచి మరోచోటికి వలసపోవడానికి?' అంటారు. అలాంటి వారికి నరకమే తగినశిక్ష." (4:97)

మహాప్రవక్త (స) పితృలోకంలో సంభవించే పరిణామాలను గురించి ఇలా అన్నారు:

మీరు సమాధులలో పరీక్షించబడతారు. విశ్వాసిని సమాధిలో ఉంచినప్పుడు అతని కర్మలు (భౌతిక రూపంలో వచ్చి) అతని చుట్టూ చేరుతాయి. పరీక్ష (నరక)దూతలు ఎటునుండి రావడానికి ప్రయత్నించినా ఆ కర్మలు వారిని నిరోధిస్తాయి. తరువాత ఒక దైవదూత వచ్చి, 'ఆ వ్యక్తి గురించి నీ అభిప్రాయం ఏమిటీ?' అని అడుగుతాడు. దానికా విశ్వాసి 'ఎవర్ని గురించి?' అని అడుగుతాడు. 'ముహమ్మద్ (సల్లం)ని గురించి' అంటాడు దైవదూత. అప్పుడు విశ్వాసి 'ఆయన నిస్సందేహంగా దేవుని ప్రవక్తని నేను సాక్ష్యమిస్తున్నాను' అంటాడు. 'అయితే ఆయన దేవుని ప్రవక్తని నీకెలా తెలుసు?' అని దైవదూత మళ్ళీ ప్రశ్నిస్తాడు. దానికి విశ్వాసి 'ఆయన దైవప్రవక్తని నేను సాక్ష్య మిస్తున్నాను' అంటాడు. అప్పుడతనికి స్వర్గ శుభవార్త విన్పించడం జరుగుతుంది.

కాని సత్యతిరస్కారిని సమాధిలో ఉంచినప్పుడు అతణ్ణి పరీక్షదూతల నుండి కాపాడే ఏ సత్కర్మా అతనిదగ్గర ఉండదు. దైవదూత అడిగిన ప్రశ్నలకు అతను సరైన సమాధానాలు ఇవ్వలేడు. అప్పుడు తలపై అగ్నికణం ఉండే ఓ చతుష్పాదం ప్రత్యక్షమై, అతణ్ణి కొరడాతో కొట్టడం ప్రారం భిస్తుంది. అతను ఎంత అరిచి గీపెట్టినా దానిపై ఎలాంటి ప్రభావం ఉండదు. (అహ్మద్)

ఇది ఉదాహరణకు పేర్కొనబడిన శిక్ష మాత్రమే. ఇదేకాకుండా ఇంకా అనేక రకాల శిక్షలు సమాధిలో దుర్జనులు అనుభవిస్తారు. పరలోక ప్రయాణంలోని ఈతొలి మజిలీ శిక్ష నుండి తప్పించు కున్నవాడే నిజానికి కృతార్థుడు. దానికోసం సన్నాహాలు చేసుకోవాల్సిన చోటు ఇహలోకమే. (దీంతో పాటు 7:40, 40:45-46 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు కూడా చూడండి.)

فَاَهْلَكْنٰهُمْ بِذُنُوْبِهِمْ وَاَغْرَقْنَاۤ اٰلَ فِرْعَوْنَ ۚ وَكُلٌّ كَانُوْا ظٰلِمِيْنَ ۝٥٤ اِنَّ شَرَّ الدَّوَآبِّ عِنْدَ
اللّٰهِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ۝٥٥ اَلَّذِيْنَ عٰهَدْتَّ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُوْنَ عَهْدَهُمْ فِيْ
كُلِّ مَرَّةٍ وَّهُمْ لَا يَتَّقُوْنَ ۝٥٦ فَاِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ مَّنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُوْنَ ۝٥٧
ع وَاِمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْۢبِذْ اِلَيْهِمْ عَلٰى سَوَآءٍ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْخَآئِنِيْنَ ۝٥٨ وَلَا
يَحْسَبَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا سَبَقُوْا ؕ اِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُوْنَ ۝٥٩ وَاَعِدُّوْا لَهُمْ مَّا اسْتَطَعْتُمْ مِّنْ قُوَّةٍ وَّمِنْ رِّبَاطِ
الْخَيْلِ تُرْهِبُوْنَ بِهٖ عَدُوَّ اللّٰهِ وَعَدُوَّكُمْ وَاٰخَرِيْنَ مِنْ دُوْنِهِمْ ۚ لَا تَعْلَمُوْنَهُمْ ۚ اَللّٰهُ
يَعْلَمُهُمْ ؕ وَمَا تُنْفِقُوْا مِنْ شَيْءٍ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ يُوَفَّ اِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ لَا تُظْلَمُوْنَ ۝٦٠ وَاِنْ جَنَحُوْا
لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ ؕ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ۝٦١ وَاِنْ يُّرِيْدُوْۤا اَنْ يَّخْدَعُوْكَ
فَاِنَّ حَسْبَكَ اللّٰهُ ؕ هُوَ الَّذِيْۤ اَيَّدَكَ بِنَصْرِهٖ وَبِالْمُؤْمِنِيْنَ ۝٦٢ وَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوْبِهِمْ ؕ لَوْ اَنْفَقْتَ مَا

ఫిరౌనీయులకు, వారికి పూర్వం గతించినవారికి ఏగతి పట్టిందో అది ఈ సంప్రదాయం ప్రకారమే పట్టింది. వారు తమ ప్రభువు సూక్తులు నిరాకరించారు. అప్పుడు మేము వారి పాపాలకు పర్యవసానంగా వారిని తుదముట్టించాము. ఫిరౌనీయులను మేము (నడి సముద్రంలో) ముంచివేశాము. వారంతా పరమ దుర్మార్గులు. (54)

దేవుని దృష్టిలో సత్యాన్ని నిరాకరించి దాన్నిక స్వీకరించని అవిశ్వాసులే యావత్తు సృష్టిలో అత్యంత నీచులు. వారిలో (ముఖ్యంగా) నీతో (స్నేహ)ఒప్పందం చేసుకొని, దైవభీతి కాస్తయినా లేకుండా దాన్ని మాటిమాటికి ఉల్లంఘించేవారున్నారు. వారు గనక యుద్ధంలో మీ ఎదుటికి వస్తే, వారి అడుగుజాడల్లో నడిచే ఇతరులు వారిని చూసి భీతావహులై పారిపోయేలా వారిని కఠినంగా శిక్షించండి. ఇలా ఒప్పందం అతిక్రమించే వారి పర్యవసానం చూసయినా వారికి కనువిప్పు కలుగుతుంది. (55-57)

ఏ జాతయినా మీరు చేసుకున్న ఒప్పందం ఎప్పుడైనా ఉల్లంఘిస్తుందని మీరు భయపడితే ఆ ఒప్పందాన్ని దాని ముందు విసరిపడేయండి. నమ్మకద్రోహం చేసినవారిని దేవుడు ఎన్నటికీ ప్రేమించడు. అవిశ్వాసులు (ఏదో చమత్కారంచేసి) తాము తప్పించు కున్నామని భావించరాదు. వారు మాపట్టు నుండి ఎన్నటికీ తప్పించుకోలేరు. (58-59)

మీరు అవిశ్వాసులతో పోరాడేందుకు కట్టివేసి (సిద్ధంగా ఉంచి)న గుర్రాలతో సహా వీలైనంత ఎక్కువ శక్తి సమకూర్చుకొని సర్వసన్నద్ధంగా ఉండండి. ఆవిధంగా మీరు మీకు, దేవునికి ఉమ్మడి శత్రువులైనవారి గుండెల్లో గుబులు పుట్టించండి. అలాగే మీకు తెలియని ఇతరుల హృదయాల్లో కూడా భయోత్పాతం సృష్టించండి. వారి సంగతి మీకు తెలియకపోయినా దేవునికి తెలుసు. మీరు దైవమార్గంలో ఖర్చు పెట్టినదానికి పూర్తి ప్రతి ఫలం మీకు తప్పకుండా లభిస్తుంది. మీకే మాత్రం అన్యాయం జరగదు. (60)

ప్రవక్తా! శత్రువులు సంధి వైపు మొగ్గితే మీరు కూడా అందుకు సిద్ధపడండి. దేవుని మీద భారం వేయండి. ఆయనే అన్ని విషయాలు వినేవాడు, సర్వం ఎరిగినవాడు. ఒకవేళ వారు ద్రోహబుద్ధితో ఒప్పందం ఉల్లంఘిస్తే, మీకు దేవుడే చాలు. ఆయనే తన సహాయ సహకారాల ద్వారా, విశ్వాసుల ద్వారా నిన్ను సమర్థించాడు. (61-62)

فِي الْاَرْضِ جَمِيْعًا مَّآ اَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوْبِهِمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ اَلَّفَ بَيْنَهُمْ ؕ اِنَّهٗ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ (63)
يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللّٰهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ (64) يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِيْنَ
عَلَى الْقِتَالِ ؕ اِنْ يَّكُنْ مِّنْكُمْ عِشْرُوْنَ صٰبِرُوْنَ يَغْلِبُوْا مِائَتَيْنِ ۚ وَاِنْ يَّكُنْ مِّنْكُمْ مِّائَةٌ
يَّغْلِبُوْٓا اَلْفًا مِّنَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُوْنَ (65) اَلْـٰٔنَ خَفَّفَ اللّٰهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ
اَنَّ فِيْكُمْ ضَعْفًا ؕ فَاِنْ يَّكُنْ مِّنْكُمْ مِّائَةٌ صَابِرَةٌ يَّغْلِبُوْا مِائَتَيْنِ ۚ وَاِنْ يَّكُنْ مِّنْكُمْ اَلْفٌ يَّغْلِبُوْٓا
اَلْفَيْنِ بِاِذْنِ اللّٰهِ ؕ وَاللّٰهُ مَعَ الصّٰبِرِيْنَ (66) مَا كَانَ لِنَبِيٍّ اَنْ يَّكُوْنَ لَهٗٓ اَسْرٰى حَتّٰى يُثْخِنَ فِي
الْاَرْضِ ؕ تُرِيْدُوْنَ عَرَضَ الدُّنْيَا ۖ وَاللّٰهُ يُرِيْدُ الْاٰخِرَةَ ؕ وَاللّٰهُ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ (67) لَوْلَا كِتٰبٌ مِّنَ اللّٰهِ
سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيْمَآ اَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ (68) فَكُلُوْا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلٰلًا طَيِّبًا ۖ وَّاتَّقُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ
غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ (69) يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّمَنْ فِيْٓ اَيْدِيْكُمْ مِّنَ الْاَسْرٰٓى ۙ اِنْ يَّعْلَمِ اللّٰهُ فِيْ قُلُوْبِكُمْ خَيْرًا

ముఖ్యంగా ఆయన విశ్వాసుల హృదయాలను పరస్పరం కలిపి నీకు కొండంత ధైర్యాన్నిచ్చాడు. నీవు ప్రపంచంలోని సంపద మొత్తం ఖర్చుపెట్టినా వారి హృదయాలను కలపలేవు. వారి హృదయాలను కలిపేవాడు దేవుడు మాత్రమే. నిస్సందేహంగా ఆయన అపార శక్తిసంపన్నుడు, అత్యంత వివేకవంతుడు. ప్రవక్తా! నిన్ను, నీ అనుచరులైన విశ్వాసుల్ని ఆదుకోవడానికి ఆ ఒక్క దేవుడే చాలు. (63-64)

ప్రవక్తా! విశ్వాసుల్ని యుద్ధానికి ప్రేరేపించు. మీలో ఇరవైమంది స్థిరంగా నిలబడే వారుంటే వారు రెండొందల మందిని జయించగలరు. అలాంటి యోధులు వందమంది ఉంటే వారు వేయిమంది సత్యతిరస్కారుల్ని జయించగలరు. దీనిక్కారణం సత్యతిరస్కారులకు అవగాహనా శక్తి కొరవడటమే. (65)

ప్రస్తుతం దేవుడు మీ భారం తేలికగా చేశాడు. మీలో ఇంకా బలహీనత ఉందని ఆయనకు తెలుసు. కనుక మీలో స్థిరంగా నిలబడేవారు వందమంది ఉంటే వారు రెండొందల మందిని, వేయిమంది ఉంటే రెండువేల మందిని దైవాజ్ఞతో జయించగలరు. అయితే స్థిరంగా నిలబడి ధైర్యంగా పోరాడేవారికే దేవుడు తోడుగా ఉంటాడు.

దేశంలో శత్రువుల్ని పూర్తిగా అణచివేయనంత వరకు ఖైదీలను తన అధీనంలో ఉంచుకోవడం ఏ దైవప్రవక్తకూ శోభించదు. మీరు ప్రాపంచిక ప్రయోజనాలు ఆశిస్తు న్నారు. కాని దేవుని దృష్టిలో పరలోక ప్రయోజనాలే ఎంతో విలువైనవి. ఆయన అపార శక్తిసంపన్నుడు, అత్యంత వివేకవంతుడు. దేవుడు (మీ అదృష్టంలో) ముందే రాసి ఉండకపోతే, మీరు (ఖైదీల విడుదల కోసం) తీసుకున్నదానికి (అంటే నష్టపరిహారానికి) ఆయన మిమ్మల్ని కఠినంగా శిక్షించే వాడు. సరే, మీరు పొందిన ధనాన్ని (నిస్సంకోచం గా) అనుభవించండి. అది ధర్మసమ్మతమైనది, పరిశుద్ధమైనది. దేవునికి భయపడుతూ ఉండండి. దేవుడు గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు. (66-69)

ప్రవక్తా! నీఅధీనంలో ఉన్న ఖైదీలకు ఇలా చెప్పు: “మీ హృదయాల్లో మంచి అనేది ఉందని తెలిస్తే దేవుడు మీకు మీనుండి తీసుకోబడిన దానికంటే ఎన్నోరెట్లు (ఎక్కువగా) ప్రసాదిస్తాడు. పైగా మీపాపాలు క్షమిస్తాడు. దేవుడు క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడు.

يُّؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّآ اُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ؕ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ (70) وَاِنْ يُّرِيْدُوْا خِيَانَتَكَ
فَقَدْ خَانُوا اللّٰهَ مِنْ قَبْلُ فَاَمْكَنَ مِنْهُمْ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ (71) اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ
هَاجَرُوْا وَجٰهَدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَالَّذِيْنَ اٰوَوْا وَّنَصَرُوْٓا
اُولٰٓئِكَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ؕ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَلَمْ يُهَاجِرُوْا مَا لَكُمْ مِّنْ وَّلَايَتِهِمْ
مِّنْ شَيْءٍ حَتّٰى يُهَاجِرُوْا ۚ وَاِنِ اسْتَنْصَرُوْكُمْ فِي الدِّيْنِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ اِلَّا عَلٰى قَوْمٍۢ بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَهُمْ مِّيْثَاقٌ ؕ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ (72) وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا بَعْضُهُمْ اَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ؕ اِلَّا
تَفْعَلُوْهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْاَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيْرٌ (73) وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَهَاجَرُوْا وَجٰهَدُوْا فِيْ
سَبِيْلِ اللّٰهِ وَالَّذِيْنَ اٰوَوْا وَّنَصَرُوْٓا اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُوْنَ حَقًّا ؕ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّرِزْقٌ كَرِيْمٌ (74)
وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنْ بَعْدُ وَهَاجَرُوْا وَجٰهَدُوْا مَعَكُمْ فَاُولٰٓئِكَ مِنْكُمْ ؕ وَاُولُوا الْاَرْحَامِ بَعْضُهُمْ اَوْلٰى
بِبَعْضٍ فِيْ كِتٰبِ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ (75)

ఒకవేళ వారు నీకు నమ్మకద్రోహం తలపెట్ట జూస్తుంటే, ఇదివరకు కూడా వారు దేవునిపట్ల నమ్మకద్రోహంతో వ్యవహరించారు. కనుకనే శిక్షగా దేవుడు వారిని నీఅధీనం లోకి బందీలై వచ్చేలాచేశాడు. దేవుడు సర్వం ఎరిగినవాడు, ఎంతో వివేకవంతుడు.

సత్యాన్ని స్వీకరించి (సత్యం కోసం స్వస్థలం వదలి) వలస పోవడంతో పాటు దైవ మార్గంలో ధనప్రాణాలొడ్డి (దుష్టశక్తులతో) పోరాడేవారు; వలస వచ్చినవారికి ఆశ్రయ మిచ్చి ఆదుకున్నవారు ఒకరికొకరు స్నేహితులు, శ్రేయోభిలాషులు. ఇక సత్యాన్ని విశ్వ సించిన తర్వాత వలస పోనివారు (మదీనాకు) వలస రానంతవరకు వారితో మీకు ఎలాంటి స్నేహసంబంధం లేదు. అయితే ధార్మిక వ్యవహారాల్లో సహాయం కోరితే మీరు తప్పక వారికి సహాయం చేయాలి. కాని మీతో ఒప్పందం కుదిరిన జాతికి వ్యతిరేకంగా మాత్రం కాదు.[11] మీరు చేస్తున్నదంతా దేవుడు గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. (70-72)

అవిశ్వాసులు ఒకరికొకరు సమర్థించుకొని సహకరించుకుంటున్నారు. మీరు (విశ్వాసులై ఉండి కూడా) పరస్పరం సహకరించుకోకపోతే లోకంలో అరాచకం ఏర్పడి పెద్ద అల్లకల్లోలం చెలరేగుతుంది. (73)

సత్యాన్ని విశ్వసించి, దైవమార్గంలో ఇల్లూ వాకిలి వదలి పోరాడేవారు, (వారికి) ఆశ్రయమిచ్చి సహాయసహకారాలు అందజేసినవారు మాత్రమే నిజమైనవిశ్వాసులు. వారి పొరపాట్లు మన్నించబడతాయి. వారికి శ్రేష్ఠమైన ఉపాధి లభిస్తుంది. సత్యాన్ని ఆ తర్వాత విశ్వసించి, ఇల్లూవాకిలి వదలి (మదీనాకు) వలస వచ్చి, మీతో కలసి పోరాడేవారు కూడా మీవర్గానికే చెందుతారు. అయితే దైవగ్రంథం ప్రకారం రక్తసంబంధీకులే ఒకరి కొకరు ఎక్కువ హక్కుదారులు. దేవుడు ప్రతి విషయాన్నీ ఎరిగినవాడు.(74-75)

11. కొందరు ముస్లింలు ప్రవక్తతో పాటు దారుల్‌ఇస్లాం (మదీనా)కు వలసపోకుండా మక్కా లోనే ఉండిపోయారు. అలాంటివారితో సంబంధాలు పెట్టుకోకూడదని, ఒకవేళ వారిపై దౌర్జన్యం జరిగితే తోటిముస్లింలుగా వారిని ఆదుకోవాలని ఆజ్ఞయింది. అయితే అక్కడి ముస్లిమేతరులతో ఏదైనా ఒప్పందం చేసుకొనిఉంటే, దానికి వ్యతిరేకంగా ఆ పీడితులకు సహాయం చేయకూడదు.

(ركوعاتها ١٦) (١١٣) سُوْرَةُ التَّوْبَةِ مَدَنِيَّةٌ (٩) (اٰياتها ١٢٩)

అవతరణ: మదీనా

9.తౌబా (పశ్చాత్తాపం)

సూక్తులు:129

ఈ అధ్యాయం ప్రారంభంలో 'బిస్మిల్లాహిర్రహ్మానిర్రహీం' (కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో) అనే పదాలు లేవు. మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) దీని ప్రారంభంలో ఈ పదాలను పేర్కొనకుండా వదలి పెట్టారు. ఇందులో మూడు ప్రసంగాలు ఉన్నాయి. ఇది హిజ్రీశకం 9లో మూడు భాగాలుగా అవతరించింది. మొదటి ప్రసంగంలోని 1 నుంచి 37 వరకుగల సూక్తులు హిజ్రీశకం 9లో అవతరించాయి. వీటిని హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) హజ్ కోసం మక్కా వెళ్ళి అక్కడి బహుదైవారాధకులకు విన్పించారు. రెండవ ప్రసంగంలోని 38 నుంచి 72 వరకు గల సూక్తులు హిజ్రీశకం 9లోనే తబూక్ దండయాత్రకు సన్నాహాలు చేస్తున్నప్పుడు అవతరించాయి. మూడవ ప్రసంగంలోని 73 నుంచి చివరి వరకుగల సూక్తులు తబూక్ దండయాత్ర నుంచి తిరిగొచ్చినప్పుడు అవతరించాయి.

ముస్లింలకు మక్కా బహుదైవారాధకులకు మధ్య (హుదైబియా) శాంతిఒప్పందం జరిగిన తరువాత ఇస్లాం అతివేగంగా విస్తరించసాగింది. దాంతో మక్కా ఖురైషీయులు బెంబేలెత్తి పోయి హుదైబియా ఒప్పందం అతిక్రమించారు. మక్కాలో ఖురైషీయుల మిత్రపక్షమైన బనూబకర్ తెగ ఖురైషీయుల సహకారంతో ముస్లింల మిత్రపక్షమైన ఖుజాఅ తెగపై దాడిచేసి వారిని ఊచకోత కోసింది. దాంతో దైవప్రవక్త (సల్లం) హి.శ. 8లో మక్కాపై దాడిచేసి ఖురైషీయుల పీచం అణచివేశారు. ఆ తరువాత యావత్తు అరబ్ తెగలు ఏకమయి దైవప్రవక్త (సల్లం) నిర్వహిస్తున్న సమాజ సంస్కరణోద్యమాన్ని తుదముట్టించడానికి చివరిసారిగా ప్రయత్నించి (హునైన్ యుద్ధంలో) ఘోర పరాజయం చవిచూశాయి. ఈ సంఘటన గురించి మొదటి ప్రసంగం అవతరించింది.

మక్కా ఖురైషీయులు, ఇతర అరబ్‌తెగల బెడద తీరిందనుకుంటే అటు రోమన్లు విజృంభించారు. వారు మదీనాపై దాడి చేయడానికి యుద్ధ సన్నాహాలు ప్రారంభించారని తెలిసి దైవప్రవక్త (సల్లం) వారిని ఎదుర్కోవడానికి బయలుదేరారు. ఆ సందర్భంలో ముస్లింలను యుద్ధానికి ప్రేరేపించేందుకు రెండవ ప్రసంగం అవతరించింది.

మూడవ ప్రసంగంలో కపటవిశ్వాసుల ఆగడాలను ఖండించడం జరిగింది.

మక్కా, హునైన్ యుద్ధాల తరువాత యావత్తు అరేబియాలో ఇస్లాంకు ఎదురు లేకుండా పోయింది. దీంతో ఇస్లామే సత్యధర్మమని గ్రహించిన అరబ్బులు అనేకమంది ఇస్లాం స్వీకరించారు. అయితే అరేబియా మారుమూల ప్రాంతాల్లో ఇంకా మిగిలివున్న ఇస్లాంవ్యతిరేక శక్తులు రోమన్లతో కుమ్మక్కయి మరోసారి విజృంభించాయి.

మక్కావిజయం తరువాత దైవప్రవక్త (సల్లం) వివిధ రాజులకు ఇస్లాం వైపు ఆహ్వానిస్తూ లేఖలు పంపారు. సిరియా సరిహద్దుల దగ్గర రోమ్‌రాజ్య అనుకూల క్రైస్తవ తెగల దగ్గరక్కూడా ఒక లేఖ పంపించారు. అయితే వారు దౌత్యనీతి ఉల్లంఘించి లేఖ తీసికెళ్ళిన ప్రతినిధి వర్గాన్ని దారుణంగా హతమార్చారు. ప్రతినిధి వర్గం నాయకుడు హజ్రత్ కాబ్ బిన్ ఉమైర్ గిఫ్ఫారి (రజి) మాత్రమే ఎలాగో తప్పించుకొని వచ్చి ఈ విషయం దైవప్రవక్త (సల్లం)కు తెలియజేశారు.

بَرَآءَةٌ مِّنَ اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖۤ اِلَى الَّذِيْنَ عٰهَدْتُّمْ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ ۝١ فَسِيْحُوْا فِى الْاَرْضِ اَرْبَعَةَ
اَشْهُرٍ وَّاعْلَمُوْۤا اَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِى اللّٰهِ ۙ وَاَنَّ اللّٰهَ مُخْزِى الْكٰفِرِيْنَ ۝٢ وَاَذَانٌ مِّنَ اللّٰهِ وَ
رَسُوْلِهٖۤ اِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْاَكْبَرِ اَنَّ اللّٰهَ بَرِىْٓءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ ۙ وَرَسُوْلُهٗ ؕ فَاِنْ تُبْتُمْ

దైవప్రవక్త (సల్లం) మరో లేఖ హజ్రత్ హారిస్ బిన్ ఉమైర్ (రజి)కు ఇచ్చి బస్రా రాజ్యాధినేత షుర్జీల్ బిన్ అమ్ర్ దగ్గరక్కూడా పంపారు. అయితే అతను కూడా ప్రవక్త రాయబారిని అన్యాయంగా చంపేశాడు. అలాంటి పరిస్థితిలో దైవప్రవక్త (సల్లం) హి.శ. 8లో మూడువేల మంది సైన్యంతో సిరియా సరిహద్దులకు బయలుదేరారు. అటు నుంచి షుర్జీల్ లక్షమంది సైన్యంతో వచ్చాడు. వేరొక వైపు రోమ్‌రాజ్యాధినేత సీజర్ చక్రవర్తి తన సోదరుని నాయకత్వంలో మరో లక్షమంది సైన్యాన్నిచ్చి అతని సహాయం కోసం పంపాడు. అయితే ఆ సైన్యం వచ్చి చేరుకోక ముందే షుర్జీల్ సైన్యం మూతా వద్ద ముస్లిం సైన్యాన్ని ఢీకొని ఘోర పరాజయంపాలై పారిపోయింది. ఈ సంఘటన తరువాత కూడా అనేక తెగలు ఇస్లాం స్వీకరించాయి.

మరుసటి సంవత్సరం సీజర్ చక్రవర్తి ముస్లింల మీద ప్రతీకారం తీర్చుకోవడానికి సిరియా సరిహద్దులపై పెద్దఎత్తున సైన్యాన్ని మోహరింపజేసి యుద్ధానికి సమాయత్తమయ్యాడు. ఆనాడు రోమ్, ఈరాన్‌లు యావత్తు ప్రపంచంలో అగ్రరాజ్యాలుగా ఉండేవి. అలాంటి అగ్రరాజ్యాలలో ఒక దాంతో ఢీకొనడానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) 30 వేల సైన్యంతో బయలుదేరారు. అది ఇస్లాంకు ఎదురైన అత్యంత క్లిష్ట పరిస్థితి. నడి ఎండా కాలం, చాలీచాలని ఒనరులు. మరొక వైపు కపట విశ్వాసులు రకరకాల కుట్రలతో పక్కలో బల్లెమయి కూర్చున్నారు. ఈ స్థితిలో ముస్లింలు రోమ్ రాజ్యంతో తలపడటానికి బయలుదేరడం అంటే వారు మృత్యు ముఖంలోకి వెళ్తున్నట్లేనని అవిశ్వాసులంతా భావించారు. అయితే ముస్లిం సైన్యం తబూక్ ప్రాంతానికి చేరుకునేటప్పటికి, రోమ్ సేనలు యుద్ధం మానుకొని సిరియా సరిహద్దులు వదలి వెనక్కి వెళ్ళిపోయినట్లు తెలిసింది. దాంతో ముస్లింలు చల్లగా ఊపిరి పీల్చుకొని వెనుదిరిగారు.

ఈ విజయం తర్వాత ఇస్లాం మరింత బలం పుంజుకుంది. దేశం నలుమూలల నుండి ప్రజలు తండోపతండలుగా మదీనా వచ్చి ఇస్లాం స్వీకరించసాగారు. ఇలాంటి స్థితిలో కాబాగృహాన్ని బహుదైవారాధకుల నుండి పూర్తిగా విముక్తం చేయడం, పాతకాలం నాటి దురాచారాలను నిర్మూలించడం, ముస్లింలను మరింత ఉత్తేజపరచడం, కపట విశ్వాసుల దురాగతాలను ఎండగట్టడం ఎంతో అవసరమయ్యాయి. వీటిని గురించే ఈ అధ్యాయంలో ఎక్కువగా పేర్కొనడం జరిగింది.

+++++++

మీరు ఒడంబడిక చేసుకున్న బహుదైవారాధకులకు దేవుని తరపున, ఆయనప్రవక్త తరపున ఒప్పందం నుండి (ఇలా) విముక్తి ప్రకటన (విన్పించు): "మీరిక దేశంలో నాలుగు నెలలు మాత్రమే (మీ ఇష్టానుసారం) సంచరించగలరు. గుర్తుంచుకోండి, మీరు దేవుని పట్టు నుండి ఏమాత్రం తప్పించుకోలేరు. సత్యతిరస్కారుల్ని దేవుడు తప్పనిసరిగా పరాభవం పాల్జేస్తాడు." (1-2)

దేవుని వైపున, ఆయనప్రవక్త వైపున మహాహజ్ దినాన ప్రజలందరికీ ఓ బహిరంగ ప్రకటన (ఇది): "దేవుడు, ఆయనప్రవక్త (స) బహుదైవారాధకుల పట్ల విసుగెత్తిపోయారు.

فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ ۗ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ ﴿٣﴾ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدتُّم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنقُصُوكُمْ شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ
أَحَدًا فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٤﴾ فَإِذَا انسَلَخَ الْأَشْهُرُ
الْحُرُمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدتُّمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَاحْصُرُوهُمْ وَاقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ ۚ
فَإِن تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ وَإِنْ
أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ
قَوْمٌ لَّا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾ كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِندَ اللَّهِ وَعِندَ رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ
عَاهَدتُّمْ عِندَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۖ فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾
كَيْفَ وَإِن يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً ۚ يُرْضُونَكُم بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ

ఇప్పుడైనా మీరు పశ్చాత్తాపపడి క్షమాపణ కోరితే మీకే మంచిది. ఒకవేళ ముఖం తిప్పు కుంటే గుర్తుంచుకోండి, మీరు దేవుని పట్టునుండి ఏమాత్రం తప్పించుకోలేరు.”

ప్రవక్తా! సత్యతిరస్కారులకు అత్యంత కఠినశిక్ష పడుతుందని శుభవార్త విన్పించు! అయితే మీతో ఒడంబడిక చేసుకొని దాన్ని పాటించడంలో ఎలాంటి కొరత చేయక పోవడమే గాకుండా, మీకు వ్యతిరేకంగా మరెవరికీ ఎలాంటి సహాయం చేయని బహు దైవారాధకులకు ఈ హెచ్చరిక వర్తించదు. అలాంటివారి పట్ల మీరు కూడా ఒప్పందం గడువు ముగిసేదాకా నిజాయితీగా వ్యవహరించండి. దేవుడు (నిజాయితీతో మసలు కునే) దైవభీతి పరాయణులనే ప్రేమిస్తాడు. (3-4)

పవిత్ర మాసాలు (ప్రకటనలోని నాలుగు నెలల గడువుకాలం) ముగిసిపోగానే బహుదైవారాధకులను (యుద్ధంలో) ఎక్కడ ఎదురైతే అక్కడ వధించండి. వారిని పట్టు కోండి. చుట్టుముట్టండి. వారికోసం అనువైన ప్రతిచోటా మాటువేసి కూర్చోండి. ఒకవేళ వారు క్షమాపణ చెప్పుకొని నమాజ్, జకాత్ విధులు పాటించడం ప్రారంభిస్తే వారిని వదలిపెట్టండి. దేవుడు గొప్పక్షమాశీలి, అపార దయామయుడు. బహుదైవారాధకుల్లో ఎవరైనా (దైవవాణి వినేందుకు) మీదగ్గరికి రాదలచుకుంటే దైవవాణి వినేవరకు అతనికి ఆశ్రయం ఇవ్వండి. ఆతర్వాత అతడ్ని అతని భద్రతాస్థలానికి సురక్షితంగా చేర్చండి. వారు (సత్యం ఎరగని) జ్ఞానశూన్యులు. అంచేత మీరిలా చేయవలసిఉంటుంది. (5-6)

ఈ బహుదైవారాధకుల ఒడంబడిక దేవుని దగ్గర, ఆయనప్రవక్త దగ్గర ఎలా నిలు స్తుంది? కాని మీరు ప్రతిష్ఠాలయం వద్ద ఒప్పందం చేసుకున్న బహుదైవారాధకుల సంగతి వేరు. వారు మీపట్ల సవ్యంగా ఉన్నంతవరకు మీరూ వారిపట్ల సవ్యంగానే ఉండండి. దేవుడు భయభక్తులు కలవారినే ప్రేమిస్తాడు. వారు తప్ప ఇతర బహుదైవారా ధకులతో ఒప్పందం ఎలా సాధ్యమౌతుంది? మీమీద వారు పైచేయిగా ఉంటే మీ విష యంలో ఎలాంటి బంధుత్వాన్నీ ఖాతరుచేయరు. ఒప్పందాన్ని కూడా ఖాతరు చేయరు. వారు కేవలం మాటలతో మిమ్మల్ని తృప్తిపరచడానికి ప్రయత్నిస్తారు. వారి హృదయాలు మాత్రం వాటిని నిరాకరిస్తాయి. వారిలో చాలామంది దుర్జనులే ఉన్నారు. (7-8)

قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨﴾ اشْتَرَوْا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَن سَبِيلِهِ ۚ إِنَّهُمْ
سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾ لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾
فَإِن تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ ۗ وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ وَإِن نَّكَثُوا أَيْمَانَهُم مِّن بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أَئِمَّةَ
الْكُفْرِ ۙ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنتَهُونَ ﴿١٢﴾ أَلَا تُقَاتِلُونَ قَوْمًا نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا
بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُم بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ أَتَخْشَوْنَهُمْ ۚ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخْشَوْهُ إِن كُنتُم
مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ
قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾ وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ ۗ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ ﴿١٥﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِن
دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً ۚ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ

వారు దేవుని సూక్తులు స్వల్పమూల్యానికి అమ్ముకొని, ప్రజలను దైవమార్గంలోకి రాకుండా నిరోధిస్తూ చాలా చెడ్డపని చేస్తున్నారు. వారు విశ్వాసుల విషయంలో ఎలాంటి బంధుత్వంగాని, ఒప్పందం షరతులుగాని ఖాతరుచేయరు. అన్యాయం, అతిక్రమణలు ఎల్లప్పుడూ వారి వైపు నుండే మొదలవుతాయి. ఇప్పటికైనా వారు పశ్చాత్తాపం చెంది నమాజ్, జకాత్ విధులు పాటించడం ప్రారంభిస్తే వారు మీ ధార్మిక సోదరులవుతారు. వాస్తవికతను అర్థం చేసుకునేవారి కోసం మేము మాఆజ్ఞల్ని వివరిస్తున్నాం. (9-11)

ఒకవేళ వారు (దైవాజ్ఞల పాటింపు విషయంలో) ప్రమాణం చేసిన తరువాత, తమ ప్రమాణాలు భంగపరచి మీ ధర్మంపై దాడిచేయడానికి పూనుకుంటే, అలాంటి అధర్మ ధ్వజవాహకులతో యుద్ధం చేయండి. వారి ప్రమాణాలు ఇక ఎంతమాత్రం నమ్మదగినవి కావు. వారు బహుశా (ఖడ్గశక్తి ద్వారానే) దారికి వస్తారు. (12)

మరి మీరు ప్రమాణాలు భంగపరిచే వారితో పోరాడరా? వారు దైవప్రవక్తను దేశం నుండి తరిమివేశారే! అన్యాయం, అతిక్రమణలు కూడా వారే మొదట ప్రారంభించారు కదా! అలాంటి వారికి మీరు భయపడుతున్నారా? మీరు నిజమైన విశ్వాసులైతే దేవునికి మాత్రమే భయపడాలి. అందుకు ఆయనే అందరికన్నా ఎక్కువ అర్హుడు. కనుక వారితో పోరాడండి. దేవుడు మీ చేతులతో వారిని శిక్షించి అవమానం, అప్రతిష్ఠల పాల్జేస్తాడు. వారికి వ్యతిరేకంగా మీకు సహాయం చేస్తాడు. అంతేకాదు, విశ్వాసుల గుండెలలో మండుతున్న (ప్రతీకార) జ్వాలల్ని చల్లబరచి వారి హృదయాలకు శాంతీ సంతృప్తులు చేకూర్చుతాడు. ఇంకా తాను తలచినవారికి పశ్చాత్తాపం చెందే సద్బుద్ధి కూడా ప్రసా దిస్తాడు. దేవుడు సర్వజ్ఞాన సంపన్నుడు, మహా వివేకవంతుడు. (13-15)

ఏమిటీ, మిమ్మల్ని (పరీక్షించకుండా) ఇట్టే వదిలెయ్యడం జరుగుతుందని భావిస్తు న్నారా మీరు? మీలో (సత్యంకోసం) ప్రాణాలొడ్డి పోరాడే వారెవరో; దేవుడ్ని, దైవప్రవక్తను, విశ్వాసుల్ని తప్ప మరెవరినీ ప్రాణమిత్రులుగా చేసుకోని వారెవరో దేవుడు ఇంకా పరీక్షించనే లేదు. మీరు చేసేదంతా దేవుడు గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. (16)

اَنْ يَّعْمُرُوْا مَسٰجِدَ اللّٰهِ شٰهِدِيْنَ عَلٰۤى اَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ ؕ اُولٰٓئِكَ حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ ۖۚ وَفِي النَّارِ
هُمْ خٰلِدُوْنَ ﴿17﴾ اِنَّمَا يَعْمُرُ مَسٰجِدَ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَاَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ
وَلَمْ يَخْشَ اِلَّا اللّٰهَ فَعَسٰۤى اُولٰٓئِكَ اَنْ يَّكُوْنُوْا مِنَ الْمُهْتَدِيْنَ ﴿18﴾ اَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَآجِّ
وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَجٰهَدَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ؕ لَا يَسْتَوٗنَ عِنْدَ
اللّٰهِ ؕ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿19﴾ اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَهَاجَرُوْا وَجٰهَدُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ ۙ اَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللّٰهِ ؕ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَآئِزُوْنَ ﴿20﴾ يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ
بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ وَّجَنّٰتٍ لَّهُمْ فِيْهَا نَعِيْمٌ مُّقِيْمٌ ﴿21﴾ خٰلِدِيْنَ فِيْهَاۤ اَبَدًا ؕ اِنَّ اللّٰهَ عِنْدَهٗۤ
اَجْرٌ عَظِيْمٌ ﴿22﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوْۤا اٰبَآءَكُمْ وَاِخْوَانَكُمْ اَوْلِيَآءَ اِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ
عَلَى الْاِيْمَانِ ؕ وَمَنْ يَّتَوَلَّهُمْ مِّنْكُمْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿23﴾ قُلْ اِنْ كَانَ اٰبَآؤُكُمْ وَاَبْنَآؤُكُمْ
وَاِخْوَانُكُمْ وَاَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيْرَتُكُمْ وَاَمْوَالُ ۨاقْتَرَفْتُمُوْهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَ

అవిశ్వాసులు (తమ చేష్టల ద్వారా) అవిశ్వాసానికి అనుకూలంగా తమకుతామే సాక్ష్యమిచ్చుకున్నారు. వారు చేసుకున్న సత్కార్యాలన్నీ వ్యర్థమైపోయాయి. వారిక నరకంలోనే శాశ్వతంగా పడిఉంటారు. అలాంటివారు దైవగృహాలకు ధర్మకర్తలై కూర్చోవడం ఏమాత్రం తగదు. దేవుడ్ని, పరలోకాన్ని విశ్వసించినవారే దైవగృహాలకు సేవ చేయడానికి అర్హులవుతారు. వారు నమాజ్ స్థాపిస్తారు; జకాత్ చెల్లిస్తారు; దేవునికి తప్ప మరెవరికీ భయపడరు. అలాంటివారే సన్మార్గంలో నడుస్తారని ఆశ ఉంటుంది. (17-18)

హజ్ యాత్రికులకు నీళ్ళు సరఫరా చేసి, ప్రతిష్ఠాలయానికి సేవచేసే వ్యక్తీ; దేవుడ్ని, పరలోకాన్ని విశ్వసించి దైవమార్గంలో ప్రాణాలొడ్డి పోరాడే వ్యక్తీ- వీళ్ళిద్దరు ఒకటేనని మీరు భావిస్తున్నారా? దేవుని దృష్టిలో వారుభయులు సమానులు కారు. దేవుడు దుర్మార్గులకు ఎన్నటికీ సన్మార్గం చూపడు. (19)

సత్యాన్ని విశ్వసించి దైవమార్గంలో ఇల్లూవాకిలి వదలి, (సత్యం కోసం) ధనప్రాణాలొడ్డి పోరాడేవారి స్థాయి మాత్రమే దేవుని దృష్టిలో విలువయినది. అలాంటివారి జీవితమే సార్థకమవుతుంది. వారి ప్రభువు వారికి తన కారుణ్యం, ప్రసన్నతా భాగ్యాలతో పాటు శాశ్వత సౌఖ్యాలతో కూడిన స్వర్గవనాలు ప్రసాదిస్తాడని శుభవార్త విన్పిస్తున్నాడు. ఆ స్వర్గవనాల్లోనే వారు కలకాలం (హాయిగా) ఉంటారు. (సన్మార్గగాములకు) ప్రతిఫలం ఇవ్వడానికి దేవుని దగ్గర అపార నిక్షేపాలు ఉన్నాయి. (20-22)

విశ్వాసులారా! మీ తండ్రులు, సోదరులు విశ్వాసానికి బదులు అవిశ్వాసానికే ప్రాధాన్యమిస్తే అలాంటివారిని కూడా స్నేహితులుగా (సన్నిహితులుగా) చేసుకోకండి. అలాంటివారిని స్నేహితులుగా చేసుకున్నవారే దుర్మార్గులు. (23)

ప్రవక్తా! వారికి చెప్పు: "మీ తండ్రులు, కొడుకులు, సోదరులు, భార్యలు, బంధుమిత్రులే గాక మీరు కూడబెట్టుకున్న ఆస్తులు, (సత్యాన్ని విశ్వసిస్తే) మందగించి పోతాయేమోనని మీరు భయపడుతున్న మీవ్యాపారాలు, మీకు ప్రీతికరమైన మీఇండ్లు- ఇవన్నీ

مَسٰكِنُ تَرْضَوْنَهَاۤ اَحَبَّ اِلَيْكُمْ مِّنَ اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَجِهَادٍ فِيْ سَبِيْلِهٖ فَتَرَبَّصُوْا حَتّٰى يَاْتِيَ
اللّٰهُ بِاَمْرِهٖ ؕ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفٰسِقِيْنَ ﴿24﴾ لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ فِيْ مَوَاطِنَ كَثِيْرَةٍ ۙ وَّيَوْمَ
حُنَيْنٍ ۙ اِذْ اَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْــًٔا وَّضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْاَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ
وَلَّيْتُمْ مُّدْبِرِيْنَ ﴿25﴾ ثُمَّ اَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِيْنَتَهٗ عَلٰى رَسُوْلِهٖ وَعَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ وَاَنْزَلَ جُنُوْدًا لَّمْ
تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ؕ وَذٰلِكَ جَزَآءُ الْكٰفِرِيْنَ ﴿26﴾ ثُمَّ يَتُوْبُ اللّٰهُ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ عَلٰى
مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿27﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِنَّمَا الْمُشْرِكُوْنَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ
الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هٰذَا ۚ وَاِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيْكُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖۤ اِنْ شَآءَ ؕ اِنَّ
اللّٰهَ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿28﴾ قَاتِلُوا الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَلَا يُحَرِّمُوْنَ مَا حَرَّمَ
اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ وَلَا يَدِيْنُوْنَ دِيْنَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ حَتّٰى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَّدٍ وَّهُمْ
صٰغِرُوْنَ ﴿29﴾ وَقَالَتِ الْيَهُوْدُ عُزَيْرُ ۨابْنُ اللّٰهِ وَقَالَتِ النَّصٰرَى الْمَسِيْحُ ابْنُ اللّٰهِ ؕ ذٰلِكَ قَوْلُهُمْ

మీకు దేవుని కంటే, ఆయన ప్రవక్త కంటే, ఆయన మార్గంలో జరిపే పోరాటం కంటే ఎక్కువ ప్రియమైనవయితే మీ గురించి దేవుని నిర్ణయం వచ్చేదాకా ఎదురుచూడండి. దుర్జనులకు దేవుడు ఎన్నటికీ సన్మార్గావలంబన బుద్ధి ప్రసాదించడు." ఇంతకుపూర్వం దేవుడు మీకు అనేక సందర్భాల్లో సహాయం చేసివున్నాడు. ఈ మధ్యనే జరిగిన హునైన్ యుద్ధంలో కూడా చేశాడు. ఆరోజు మీరు మీ సంఖ్యాబలం చూసుకొని విర్రవీగారు. కాని మీ సంఖ్యాబలం మీకు ఎలాంటి ప్రయోజనం చేకూర్చలేకపోయింది. ఎంతో విశాలమైన భూమి మీకు ఇరుకైపోయింది. మీరు వెన్నుజూపి పారిపోసాగారు. (24-25)

అప్పుడు దేవుడు తన ప్రవక్తకు, విశ్వాసులకు మనోనిబ్బరం ప్రసాదించాడు. మరోవైపు మీకు కన్పించని (దైవదూతల) సైన్యాన్ని కూడా దించి సత్యతిరస్కారుల్ని శిక్షించాడు. సత్యాన్ని తిరస్కరించేవారికి తగిన శాస్తి అదే. ఈ విధంగా సత్యతిరస్కారుల్ని శిక్షించిన తరువాత దేవుడు తాను తలచినవారికి పశ్చాత్తాపంచెందే సద్బుద్ధి కూడా ప్రసాదించాడు. దేవుడు గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు. (26-27)

విశ్వాసులారా! బహుదైవారాధకులు అపవిత్రులు గనక ఈ సంవత్సరం తర్వాత వారిని ప్రతిష్ఠాలయం దరిదాపులకు రానివ్వకండి.[1] ఒకవేళ మీరు లేమికి గురవుతారని భయపడితే (అలా భయపడనవసరం లేదు.) దేవుడు తలిస్తే తన ప్రత్యేక అనుగ్రహంతో మిమ్మల్ని ధనికులుగా చేస్తాడు. దేవుడు సర్వజ్ఞాని, మహా వివేకవంతుడు. (28)

గ్రంథప్రజల్లో దేవుడ్ని, అంతిమదినాన్ని విశ్వసించనివారితో యుద్ధం చేయండి. దేవుడు, ఆయనప్రవక్త నిషేధించినవాటిని వారు నిషేధితాలుగా పరిగణించడంలేదు. సత్యధర్మాన్ని తమ జీవనధర్మంగా చేసుకోవడంలేదు. కనుక వారు మీకు పూర్తిగా లొంగి

1. ఇక్కడ అపవిత్రులంటే ఏకేశ్వరరాధనకు వ్యతిరేకమైన విశ్వాసం, ఆచారాలు కలవారని అర్థం. కాబాగృహం యావత్తు ప్రపంచంలోనే ఏకదైవరాధనా కేంద్రం గనక ఇక నుంచి అలాంటి అంధవిశ్వాసాలు, మూఢాచారాలు ఇక్కడ కొనసాగడానికి వీల్లేదని దైవాజ్ఞ అయింది.

بِأَفْوَاهِهِمْ ۖ يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَبْلُ ۚ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ ۚ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٣٠﴾ اتَّخَذُوا
أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا

పోయి తమ చేతులారా జిజ్యా[2] చెల్లించనంతవరకూ వారితో పోరాడండి. (29)

యూదులు ఉజైర్‌ని దేవుని కుమారుడంటారు. అలాగే క్రైస్తవులు కూడా మసీహ్‌ని దేవుని కుమారుడంటారు. ఇవన్నీ వారు తమ నోటికొచ్చినట్లు పలుకుతున్న నిరాధారమైన మాటలు మాత్రమే. గతంలో సత్యాన్ని తిరస్కరించినవారు ఎలాంటి పలుకులు పలికేవారో, వీరు కూడా వారిని అనుకరిస్తూ అలాంటి నిరాధారమైన పలుకులే పలుకుతున్నారు. దేవుడు వారిని నాశనం చెయ్య, ఎలా మోసపోతున్నారు వారు! (30)

వారు నిజదేవుణ్ణి వదలి తమ ధర్మవేత్తలు, సాధువులను దేవుళ్ళుగా, ప్రభువులుగా చేసుకున్నారు.[3] అలాగే మర్యం కుమారుడు మసీహ్‌ని కూడా. కాని ఏకైక దేవుణ్ణి తప్ప

2. జిజ్యా అంటే, ఇస్లామీయ రాజ్యంలోని ముస్లిమేతరులు తమ మతాచారాలు పాటించడానికి పొందే స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాలకు, విదేశీ శక్తుల దాడుల నుంచి ప్రభుత్వం కల్పించే రక్షణకు ప్రతిఫలంగా ఇస్లామీయ ప్రభుత్వానికి ప్రతియేటా చెల్లించవలసిన "భద్రతా రుసుం" అన్నమాట. ఇమాం అబూ యూసుఫ్ (రహ్మలై) ప్రకారం ముస్లిమేతరుల్లో స్తోమత కలిగిన పురుషులు మాత్రమే జిజ్యా చెల్లించవలసి ఉంటుంది. స్త్రీలు, పిల్లలు, వృద్ధులు, అంధులు, సన్యాసులు, దేవాలయాల్లో పనిచేసే ఉద్యోగులు జిజ్యా చెల్లింపు నుండి మినహాయించబడ్డారు.

దీనికి భిన్నంగా జకాత్ ఆర్థికస్తోమత కలిగిన ప్రతిముస్లిం తప్పనిసరిగా ప్రభుత్వానికి చెల్లించవలసి ఉంటుంది. స్త్రీలయినా, పిల్లలైనా, వృద్ధులైనా, వికలాంగులైనా, మరెవరైనా సరే స్థితిపరులై ఉంటే చాలు, వారు విధిగా జకాత్ చెల్లించవలసిందే. అంతేకాదు, విదేశీ శక్తుల నుండి ప్రమాదం ఎదురైనప్పుడు శారీరక శక్తి ఉండే ప్రతి ముస్లిం పురుషుడు తప్పనిసరిగా యుద్ధంలో పాల్గొనవలసి ఉంటుంది. ముస్లిమేతరులు ఆ యుద్ధంలో పాల్గొనవసరం లేదు. ముస్లిమేతరులు జిజ్యా చెల్లిస్తున్నందున వారికి రక్షణ చేకూర్చడానికి ముస్లింలే విదేశీశక్తులతో పోరాడవలసి ఉంటుంది.

ప్రఖ్యాత యూద పండితుడు జర్జి జైదాన్ "ఇస్లామీయ సంస్కృతీ చరిత్ర" అనే తన గ్రంథంలో 'జిజ్యా' ను గురించి రాస్తూ ఇలా పేర్కొన్నాడు:

"ముస్లింలు యర్మూక్ యుద్ధంలో శత్రువులతో తలపడవలసిన పరిస్థితి రాకముందు వరకూ హమస్ పట్టణం ముస్లింల అధీనంలోనే ఉండేది. అయితే వారు పరిస్థితి గమనించి హమస్ వాసుల నుండి లోగడ వసూలు చేసిన జిజ్యా (భద్రతా రుసుం) హమస్ వాసులకు తిరిగి ఇచ్చివేస్తూ- 'మేమిప్పుడు ఓ పెద్ద సమస్య (యుద్ధం)లో చిక్కుకున్నాము. ఈ పరిస్థితిలో మేము మీకు రక్షణ కల్పించలేం. అందువల్ల మీకు ఇష్టమైన రీతిలో మీరంతట మీరే స్వీయరక్షణ ఏర్పాట్లు చేసుకోండి' అన్నారు. హమస్‌వాసులు ఈ మాటలు విని 'మేమింతకు ముందు అనుభవించిన దౌర్జన్యాలకన్నా మీ రాజ్యం, మీ న్యాయదృష్టే మాకెంతో ప్రియమైనవి. మేము మీ యోధులతో కలసి హమస్ పట్టణాన్ని హెర్క్యులస్ సేనల నుండి కాపాడుతాం' అని చెప్పారు."

3. పూర్వం క్రైస్తవమతంలో ఉండి ఆ తర్వాత ఇస్లాం స్వీకరించిన హజ్రత్ అదీ బిన్ హాతిం (రజి) దైవప్రవక్త (సల్లం) ముందు ఈ సూక్తిని ప్రస్తావిస్తూ "ఈ సూక్తిలో మేము మా ధర్మవేత్తలను, సాధువులను దేవుళ్ళుగా చేసుకున్నామనే అభియోగం మామీద మోపబడింది. (నిజానికి మేము మా ధర్మవేత్తల్ని, సాధువుల్ని ఆరాధించడం లేదు కదా! (మరి దీని గూఢార్థం ఏమిటి?)" అని అడిగారు.

إِلَٰهًا وَاحِدًا ۖ لَّا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾ يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى
اللَّهُ إِلَّا أَن يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ
لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْبَارِ وَ
الرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ ۗ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ
الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا
فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ ۖ هَٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا
مَا كُنتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِندَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ

మరెవరినీ ఆరాధించకూడదని వారికి ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది. ఆయన తప్ప మరెవరూ ఆరాధనకు, దాస్యానికి అర్హులు కారు. వారు కల్పించుకున్న బహుదైవారాధనా భావాలకు, పలుకులకు ఆయన ఎంతో అతీతుడు, పవిత్రుడు. (31)

వారు తమ నోటితో దేవుని జ్యోతి (సత్యధర్మం) ఆర్పివేయ గోరుతున్నారు. కాని సత్యతిరస్కారులకు ఎంత వెగటు కలిగినా దేవుడు మాత్రం తన జ్యోతిని నేల నాలుగు చెరగులా ప్రసరింపజేయనిదే వదలిపెట్టడు. సత్యధర్మం బహుదైవారాధకులకు ఏమాత్రం నచ్చక పోయినాసరే ఇది యావత్తు జీవనవ్యవస్థలపై ఆధిక్యత పొందడానికి ఆ దేవుడే తన (అంతిమ) ప్రవక్తకు సత్యాన్ని, హితబోధను ఇచ్చి పంపాడు. (32-33)

విశ్వాసులారా! గ్రంథప్రజలకు చెందిన ధర్మవేత్తలు, సాధువులలో అనేకమంది అక్రమ పద్ధతుల ద్వారా ప్రజల ధనాన్ని కాజేస్తున్నారు. పైగా వారిని దైవమార్గంలోకి రాకుండా నిరోధిస్తున్నారు. వెండిబంగారాలు కూడబెట్టి వాటిని దైవమార్గంలో వినియోగించని పిసినారులకు దుర్భరయాతన కాచుకొని ఉందని శుభవార్త విన్పించు! ఆ వెండిబంగారాలనే నరకాగ్నిలో బాగా కాల్చి వారి నుదుళ్ళపై, పక్కలపై, వీపులపై వాతలు పెట్టే రోజు (త్వరలోనే) వస్తుంది. "ఇవే మీరు కూడ బెట్టుకున్న సిరిసంపదలు, ఇక వీటిని చవిచూడండి" (అని అప్పుడు వారికి చెప్పబడుతుంది). (34-35)

దేవుడు భూమ్యాకాశాలను సృష్టించిన నాటినుండి నెలల సంఖ్య ఆయన నిర్దేశించిన నియామకం (అదృష్టం) ప్రకారం పన్నెండు మాత్రమే. వాటిలో నాలుగు పవిత్ర మాసాలు. ఇదే సరైన పద్ధతి. కనుక ఈ నాలుగు నెలలు మీరు ఆత్మవంచనకు

దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) "వారు నిషేధించిన వాటిని మీరు నిషేధితాలుగా, వారు ధర్మసమ్మతం (హలాల్) చేసిన వాటిని మీరు ధర్మసమ్మతమైనవిగా ఒప్పుకోవడం లేదా?" అని అడిగారు. అది విని హజ్రత్ అదీ (రజి) "నిజమే, మేము ఆవిధంగానే చేస్తున్నాం" అని చెప్పారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) "వారిని దేవుళ్ళుగా, ప్రభువులుగా ఆరాధించడమంటే ఇదే" అన్నారు. (ఇబ్నెకసీర్)

దీన్నిబట్టి ఎవరైనా దైవగ్రంథంలో ఎలాంటి ప్రమాణం లేకపోయినా" ఇది ధర్మం (హలాల్), అది అధర్మం (హరాం)" అని హద్దులు నిర్ణయిస్తే నిజానికి వారు దేవుని స్థానంలో దేవుళ్ళయి కూర్చున్నారన్నమాట. వారి ఆజ్ఞలను ధర్మశాస్త్రం ఆజ్ఞలుగా పరిగణించి పాటించేవారు నిజానికి వారిని దేవుళ్ళుగా ఆరాధిస్తున్నారన్నమాట.

السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضَ مِنْهَاۤ اَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ؕ ذٰلِكَ الدِّيْنُ الْقَيِّمُ ۙ۬ فَلَا تَظْلِمُوْا فِيْهِنَّ اَنْفُسَكُمْ
وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِيْنَ كَآفَّةً كَمَا يُقَاتِلُوْنَكُمْ كَآفَّةً ؕ وَاعْلَمُوْۤا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِيْنَ ﴿٣٦﴾ اِنَّمَا
النَّسِیْٓءُ زِيَادَةٌ فِى الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُحِلُّوْنَهٗ عَامًا وَّيُحَرِّمُوْنَهٗ عَامًا لِّيُوَاطِـُٔوْا عِدَّةَ مَا
حَرَّمَ اللّٰهُ فَيُحِلُّوْا مَا حَرَّمَ اللّٰهُ ؕ زُيِّنَ لَهُمْ سُوْٓءُ اَعْمَالِهِمْ ؕ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿٣٧﴾ ع
يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَا لَـكُمْ اِذَا قِيْلَ لَـكُمُ انْفِرُوْا فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اثَّاقَلْتُمْ اِلَى الْاَرْضِ ؕ
اَرَضِيْتُمْ بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا مِنَ الْاٰخِرَةِ ۚ فَمَا مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا فِى الْاٰخِرَةِ اِلَّا قَلِيْلٌ ﴿٣٨﴾ اِلَّا تَنْفِرُوْا

పాల్పడకుండా అందరూ కలసి బహుదైవారాధకులతో పోరాడండి. వారు కలసికట్టుగా మీతో ఎలా పోరాడుతున్నారో మీరూ సమైక్యమయి సంఘటిత శక్తితో వారిని ఎదుర్కోండి.[4] గుర్తుంచుకోండి, భయభక్తులు కలవారినే దేవుడు ప్రేమిస్తాడు. (36)

మాసమార్పిడి పద్ధతి[5] అవిశ్వాసానికి అదనంగా మరొక అవిశ్వాస చేష్టవుతుంది. దానిద్వారా బహుదైవారాధకులు (మరింత) మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిపోతున్నారు. దేవుడు నిషేధించిన నెలల సంఖ్య పూర్తవడానికి, ఆ నెలలు ధర్మసమ్మతం కావడానికి వారు ఒక ఏడు ఒక నెలను ధర్మసమ్మతం చేసుకొని మరొక ఏడు దాన్ని నిషేధించుకుంటారు. (ఇలా)వారి దుష్కృత్యాలు వారికి పుణ్యకార్యాలుగా తోచేటట్లు చేయబడ్డాయి. దేవుడు (అలాంటి) సత్యతిరస్కారులకు ఎన్నటికీ సన్మార్గం చూపడు. (37)

విశ్వాసులారా! ఏమైంది మీకు, దైవమార్గంలో (పోరాడేందుకు) బయలుదేరమంటే నేలకు అతుక్కుపోతున్నారు? మీరు పరలోకానికి బదులు ప్రాపంచిక జీవితాన్నే ఎక్కువగా ప్రేమిస్తున్నారా? కాని పరలోక (సుఖ)జీవనం ముందు ప్రాపంచిక జీవితసౌఖ్యం

4. చాంద్రమానం ప్రకారం అనాది నుండి సంవత్సరానికి పన్నెండు నెలలే. 'అధికమాసం' లేదు. ఈ పన్నెండు నెలల్లో నాలుగు (అంటే జీఖాదా, జిల్‌హజ్జ, ముహర్రం, రజబ్) నెలలు పవిత్ర మాసాలు. ప్రాచీనకాలం నుండే అరబ్బులు ఈ నాలుగు నెలల కాలంలో యుద్ధం, రక్తపాతాలు లేకుండా ప్రశాంతంగా హజ్‌యాత్ర జరుపుకోవడానికి, వ్యాపారం చేసుకోవడానికి వీలుగా వాటిని నిషిద్ధ మాసాలుగా (అంటే పవిత్ర మాసాలుగా) పరిగణిస్తూ వస్తున్నారు. ఇస్లాం కూడా ఈ పద్ధతిని ఆమోదించింది. అయితే మక్కా బహుదైవారాధకులు ఇస్లాం ఉద్యమాన్ని అణచివేసే ఉద్దేశ్యంతో నిషిద్ధ మాసాల్లో సైతం ముస్లింలపై దాడులు ప్రారంభించారు. దేశంలో శాంతిభద్రతలకు విఘాతం కలిగించారు. అందువల్ల ముస్లింలు కూడా యుద్ధభేరి మోగించి వారి దాడులను ఎదుర్కోవాలని ఇక్కడ ఆదేశించబడింది. (ఇతర వివరాలకు 2:194 సూక్తి చూడండి.)

5. పూర్వం అరేబియాలో ఈ 'మాసమార్పిడి' పద్ధతి రెండు రకాలుగా ఉండేది. ఒకటి, ప్రతీకార యుద్ధాల కోసం ఒక నిషిద్ధ మాసాన్ని ధర్మసమ్మతం చేసుకొని ఆ తరువాత సంవత్సరంలో నిషిద్ధమాసాల సంఖ్యను పూర్తిచేయడానికి ధర్మసమ్మతమైన ఒక నెలను నిషిద్ధమాసంగా చేసుకునేవారు. రెండవ రకం, హజ్‌యాత్ర ఎల్లప్పుడూ ఒకే సీజన్‌లో వచ్చేవిధంగా చాంద్రమాన సంవత్సరానికి ఒక నెల అధికంగా చేర్చి దాన్ని సూర్యమాన సంవత్సరంగా చేసేవారు. చాంద్రమానం ప్రకారమయితే హజ్ సీజన్ ఎముకలు కొరికే చలికాలంలో, తీవ్రమైన వేసవికాలంలో కూడా వస్తుంది. ఈ ఇబ్బందిని అధికమించడానికి పైవిధంగా చాంద్రమాన సంవత్సరానికి ఒక నెలను అదనంగా చేర్చేవారు. ఈ రెండు పద్ధతుల్ని ఇస్లాం నిషేధించింది.

يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ۙ۬ وَّيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوْهُ شَيْـًٔا ؕ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٣٩﴾
اِلَّا تَنْصُرُوْهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللّٰهُ اِذْ اَخْرَجَهُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ثَانِىَ اثْنَيْنِ اِذْ هُمَا فِى الْغَارِ اِذْ يَقُوْلُ
لِصَاحِبِهٖ لَا تَحْزَنْ اِنَّ اللّٰهَ مَعَنَا ۚ فَاَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِيْنَتَهٗ عَلَيْهِ وَاَيَّدَهٗ بِجُنُوْدٍ لَّمْ تَرَوْهَا وَ
جَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِيْنَ كَفَرُوا السُّفْلٰى ؕ وَكَلِمَةُ اللّٰهِ هِىَ الْعُلْيَا ؕ وَاللّٰهُ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿٤٠﴾ اِنْفِرُوْا
خِفَافًا وَّثِقَالًا وَّجَاهِدُوْا بِاَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ؕ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ

మూన్నాళ్ళ ముచ్చట మాత్రమే. ఏమైనప్పటికీ ఈపనికి మీరు ఉపక్రమించకపోతే దేవుడు మీకు వ్యధాభరితమైన శిక్ష విధిస్తాడు. ఆ తరువాత మీ స్థానంలో మరోజాతిని (ఈపని కోసం) ఆవిర్భజేస్తాడు. మీరు దేవునికి ఎలాంటి నష్టం కలగజేయలేరు. ఆయన ప్రతిపనీ చేయగల సమర్థుడు, సర్వశక్తిమంతుడు. (38-39)

మీరు దైవప్రవక్తకు తోడ్పడనంత మాత్రాన ముంచుకొచ్చే ప్రమాదమేదీ లేదు. సత్యతిరస్కారులు అతడ్ని (మక్కానుండి) వెళ్ళగొట్టిన కిష్టపరిస్థితిలో సైతం దేవుడు అతడ్ని ఆదుకున్నాడు. అప్పుడతను కేవలం ఇద్దరిలో ఒకడిగా ఉన్నాడు. వారిద్దరు కొండగుహలో దాక్కున్నప్పుడు అతను తన సహచరునితో "విచారపడకు, దేవుడు మనకు తోడున్నాడ"ని అన్నాడు.[6] అప్పుడు దేవుడు అతనికి మనోనిబ్బరం ప్రసాదించాడు. అంతేకాదు, మీకు కన్పించని సైన్యాల ద్వారా కూడా అతనికి సహాయం చేసి అవిశ్వాసుల వాణిని (ప్రయత్నాలను) వమ్ముచేశాడు. దేవుని వాణి మాత్రం సర్వదా సర్వోన్నతమైనదే. దేవుడు మహా శక్తిమంతుడు, అత్యంత వివేకవంతుడు. (40)

కనుక (ఇకనైనా) బయలుదేరండి తేలికగానైనా, భారంగానైనా[7] దైవమార్గంలో ధన ప్రాణాలొడ్డి పోరాడండి. మీరు విషయం గ్రహిస్తే అందులోనే మీ శ్రేయస్సు ఉంది. (41)

6. మక్కా బహుదైవారాధకులు దైవప్రవక్త (సల్లం)ను హతమార్చడానికి నిర్ణయించుకొని ఓరోజు రాత్రివేళ ఆయన ఇంటి ముందు కాపుకాశారు. ఆయన బయటికి రాగానే ఒక్కసారిగా అందరూ మీదపడి చంపివేయాలని అనుకున్నారు. అయితే అదే రాత్రి దైవప్రవక్త (సల్లం) వారి కళ్ళు గప్పి బయటికి వెళ్ళిపోయారు. ఇంట్లో, తన పక్కమీద హజ్రత్ అలీ (రజి)ని పడుకోమని, తరువాత తన దగ్గర ప్రజలు భద్రపరచుకున్న ధనకనక వస్తువుల్ని ఎవరివి వారికి అప్పగించి మదీనా వచ్చేయమని చెప్పి, హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) ఇంటికి వెళ్ళారు. అక్కడ ఆయన్ని వెంట బెట్టుకొని వెళ్ళి పట్టణం పొలిమేరల్లోని సౌర్ గుహలో మూడురోజులు తలదాచుకున్నారు.

దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇంటి నుండి వెళ్ళిపోయారని తెలుసుకున్న శత్రువులు పట్టణం నలుదిక్కులా వెతకడానికి బయలుదేరారు. వారిలో కొందరు సౌర్ గుహ సమీపానికి చేరుకున్నారు. కాని దేవుడు గుహ ముఖద్వారానికి సాలెగూడు కల్పించడంతో శత్రువులు నిరాశతో వెనుదిరిగి వెళ్ళిపోయారు. అప్పుడు హజ్రత్ అబూబకర్ (రజి) ఆందోళనపడుతూ "వారిలో ఎవరైనా మరికాస్త ముందుకు వచ్చి గుహలోకి తొంగి చూస్తే మనం కన్పిస్తాము" అన్నారు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆయనకీ విధంగా ధైర్యం చెప్పారు.

7. తేలికగానైనా, భారంగానైనా అంటే - ఇస్లామీయ రాజ్యానికి శత్రువుల నుండి ప్రమాదం ముంచుకొచ్చినప్పుడు పరిస్థితులు ఎంత క్లిష్టంగా ఉన్నా, ఒనరులు ఎంత తక్కువగా ఉన్నా, మరే ఆటంకాలు ఉన్నా ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ యుద్ధానికి బయలుదేరాలని అర్థం.

تَعْلَمُوْنَ ﴿٤١﴾ لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيْبًا وَّسَفَرًا قَاصِدًا لَّاتَّبَعُوْكَ وَلٰكِنْۢ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ ؕ
وَسَيَحْلِفُوْنَ بِاللّٰهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ ۚ يُهْلِكُوْنَ اَنْفُسَهُمْ ۚ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ﴿٤٢﴾ ع
عَفَا اللّٰهُ عَنْكَ ۚ لِمَ اَذِنْتَ لَهُمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِيْنَ صَدَقُوْا وَتَعْلَمَ الْكٰذِبِيْنَ ﴿٤٣﴾ لَا
يَسْتَاْذِنُكَ الَّذِيْنَ يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ اَنْ يُّجَاهِدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ
بِالْمُتَّقِيْنَ ﴿٤٤﴾ اِنَّمَا يَسْتَاْذِنُكَ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوْبُهُمْ فَهُمْ
فِيْ رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُوْنَ ﴿٤٥﴾ وَلَوْ اَرَادُوا الْخُرُوْجَ لَاَعَدُّوْا لَهٗ عُدَّةً وَّلٰكِنْ كَرِهَ اللّٰهُ انْۢبِعَاثَهُمْ
فَثَبَّطَهُمْ وَقِيْلَ اقْعُدُوْا مَعَ الْقٰعِدِيْنَ ﴿٤٦﴾ لَوْ خَرَجُوْا فِيْكُمْ مَّا زَادُوْكُمْ اِلَّا خَبَالًا وَّلَاَاوْضَعُوْا
خِلٰلَكُمْ يَبْغُوْنَكُمُ الْفِتْنَةَ ۚ وَفِيْكُمْ سَمّٰعُوْنَ لَهُمْ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِالظّٰلِمِيْنَ ﴿٤٧﴾ لَقَدِ ابْتَغَوُا
الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوْا لَكَ الْاُمُوْرَ حَتّٰى جَآءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ اَمْرُ اللّٰهِ وَهُمْ كٰرِهُوْنَ ﴿٤٨﴾ وَمِنْهُمْ

ముహమ్మద్ (స)! ప్రయోజనం సులభసాధ్యమై, ప్రయాణం తేలిగ్గా ఉంటే కపట విశ్వాసులు తప్పక నీవెంట రావడానికి అంగీకరించి ఉండేవారు. కాని వారికా మార్గం చాలా కఠినమైపోయింది. వారిప్పుడు దేవునిపై ప్రమాణంచేస్తూ, తాము రాగల స్థితిలో ఉంటే తప్పక మీవెంట వచ్చేవాళ్ళమని చెబుతారు. (ఈవిధంగా) వారు ఆత్మవంచనకు పాల్పడుతున్నారు. వారు పచ్చి అబద్ధాలకోరులని దేవునికి బాగా తెలుసు. (42)

ప్రవక్తా! దేవుడు నిన్ను క్షమించుగాక. నీవు వారికి ఎందుకు అనుమతి నిచ్చావు? (ఇవ్వకుంటే) ఎవరు సత్యవంతులో, ఎవరు అబద్ధాలకోరులో నీకూ తెలిసిఉండేది.

దేవుణ్ణి, అంతిమదినాన్ని విశ్వసించేవారు తమ ధనప్రాణాలతో పోరాడకుండా (ఇంట్లో కూర్చోనీయవలసిందిగా) ఎన్నడూ నిన్ను సెలవు అడగరు. దైవభీతి పరాయ ణులు ఎలాంటి వారో దేవునికి బాగా తెలుసు. దేవుణ్ణి, అంతిమదినాన్ని మనస్ఫూర్తిగా నమ్మనివారే ఇలాంటి విజ్ఞప్తులు చేసుకుంటారు. వారి హృదయాల్లో అనుమాన రోగం ఉంది. ఆ అనుమానంతోనే వారు సతమతమయి పోతున్నారు. (43-45)

వారికి నిజంగా (యుద్ధానికి) బయలుదేరాలన్న ఉద్దేశ్యముంటే దానికోసం వారు సన్నాహాలు చేసుకునేవారు. కాని వారు బయలుదేరడం దేవునికి ఇష్టం లేదు. అందుకే ఆయన వారిని బద్ధకస్తులుగా చేశాడు. "(ఇంట్లో) కూర్చుండి పోయేవారితో పాటు మీరూ కూర్చోండ"ని వారికి చెప్పడం జరిగింది.

ఒకవేళ వారు మీతోపాటు బయలుదేరి ఉంటే మీకు లేనిపోని ఇబ్బందులు తెచ్చి పెట్టేవారు. పైగా వారు మీమధ్య కలహాలు సృష్టించడానిక్కూడా తీవ్రంగా ప్రయత్నించే వారు. మీలో ఇప్పటికీ కొందరు వారి మాటలు చెవియొగ్గి వినేవారున్నారు. దేవునికి దుర్మార్గుల సంగతి బాగా తెలుసు. (46-47)

ఇంతకు పూర్వం కూడా వారు కలహాలు సృష్టించాడానికి ప్రయత్నించారు. నీ పని విఫలం చేయడానికి వారు రకరకాల పన్నాగాలు పన్ని చూసుకున్నారు. చివరికి వారి అభిమతానికి వ్యతిరేకంగా సత్యం వచ్చి దేవుని పనే నెరవేరింది. (48)

مَّنْ يَّقُوْلُ ائْذَنْ لِّيْ وَلَا تَفْتِنِّيْ ؕ اَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوْا ؕ وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيْطَةٌۢ بِالْكٰفِرِيْنَ ﴿٤٩﴾ اِنْ
تُصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۚ وَاِنْ تُصِبْكَ مُصِيْبَةٌ يَّقُوْلُوْا قَدْ اَخَذْنَآ اَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا
وَّهُمْ فَرِحُوْنَ ﴿٥٠﴾ قُلْ لَّنْ يُّصِيْبَنَآ اِلَّا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَنَا ۚ هُوَ مَوْلٰىنَا ۚ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُوْنَ بِنَآ اِلَّآ اِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِ ؕ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ اَنْ يُّصِيْبَكُمُ اللّٰهُ
بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهٖٓ اَوْ بِاَيْدِيْنَا ۖ فَتَرَبَّصُوْٓا اِنَّا مَعَكُمْ مُّتَرَبِّصُوْنَ ﴿٥٢﴾ قُلْ اَنْفِقُوْا طَوْعًا اَوْ
كَرْهًا لَّنْ يُّتَقَبَّلَ مِنْكُمْ ؕ اِنَّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فٰسِقِيْنَ ﴿٥٣﴾ وَمَا مَنَعَهُمْ اَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقٰتُهُمْ
اِلَّآ اَنَّهُمْ كَفَرُوْا بِاللّٰهِ وَبِرَسُوْلِهٖ وَلَا يَاْتُوْنَ الصَّلٰوةَ اِلَّا وَهُمْ كُسَالٰى وَلَا يُنْفِقُوْنَ اِلَّا وَهُمْ
كٰرِهُوْنَ ﴿٥٤﴾ فَلَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَلَآ اَوْلَادُهُمْ ؕ اِنَّمَا يُرِيْدُ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا

వారిలో ఒకడు "నాకు (ఇంట్లో ఉండిపోవడానికి) అనుమతివ్వండి. (అనవ సరంగా) నన్ను మనోవికారానికి గురిచేయకండి" అంటాడు.[8] విను, వారు మనోవికారం లోనే పడిఉన్నారు. ఇలాంటి అవిశ్వాసులకు నరకం చుట్టిముట్టి ఉంది. (49)

మీకు మేలు జరిగితే అది వారికి బాధగా పరిణమిస్తుంది. మీకేదయినా ఆపద వచ్చిపడితే వారు తెగ సంబరపడిపోతూ "మనం ముందే జాగ్రత్త పడటం చాలా మంచిదయి పోయింది" అంటూ వెళ్ళిపోతారు. (ప్రవక్తా!) వారికి చెప్పు: "దేవుడు మా అదృష్టంలో రాసింది తప్ప (కీడుగాని, మేలుగాని) మాకేదీ జరగదు. ఆయనే మా సంరక్షకుడు, సహాయకుడు. విశ్వాసులు ఆయన్నే నమ్ముకుంటారు." (50-51)

వారిని ఇలా అడుగు: "రెండు మేళ్ళలో ఒక మేలును గురించే కదా మీరు మా విషయంలో ఎదురుచూస్తున్నది? కాని మీ విషయంలో మేము ఎదురుచూస్తున్న సంగతి (వేరు). మిమ్మల్ని స్వయంగా దేవుడయినా శిక్షించాలి లేదా మా చేతనయినా శిక్షింపజేయాలి. దీన్ని గురించే మేము ఎదురుచూస్తున్నాము. కనుక (ఆ సమయం కోసం) మీరూ ఎదురుచూడండి, మీతోపాటు మేమూ ఎదురుచూస్తాము." (52)

చెప్పు: "మీరు మీ ధనాన్ని (దైవమార్గంలో) సంతోషంగా ఇచ్చినా, లేక అయిష్టంగా ఇచ్చినా ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ దాన్ని స్వీకరించడం జరగదు. మీరు పరమదుర్మార్గులు."

వారిచ్చే ధనం స్వీకరించకపోవడానికి కారణం- వారు దేవునిపట్ల, ప్రవక్తపట్ల తిర స్కారవైఖరి అవలంబించారు. ప్రార్థన చేయడానికి లేస్తే వళ్ళు విరుచుకుంటూ చాలా బద్ధకంతో లేస్తారు. దైవమార్గంలో డబ్బు ఖర్చుపెట్ట వలసివస్తే ఏడ్పుగొట్టు ముఖంతో చాలా అయిష్టంగా ఖర్చుపెడతారు. కనుక (విశ్వాసులారా!) వారి సంతానం, సిరిసంప దలు చూసి ఆశ్చర్యపోకండి. వాటి ద్వారా దేవుడు వారిని ఇహలోక జీవితంలోనే శిక్షించ గోరుతున్నాడు. వారు ప్రాణాలు వదలినా అవిశ్వాస స్థితిలోనే వదలుతారు. (53-55)

8. జుద్దా బిన్ ఖైస్ అనే ఓ కపట విశ్వాసి దైవప్రవక్త (స) సన్నిధికి వచ్చి "మహాశయా! నన్ను ఇక్కడే ఉండిపోనివ్వండి. రోమ్‌స్త్రీలు చాలాఅందంగా ఉంటారు. వాళ్ళను చూస్తే నేను నిగ్రహించు కోలేను. అంచేత అక్కడకు పంపి నన్ను మనోవికారానికి గురిచేయకండి" అని అన్నాడు. యుద్ధానికి వెళ్ళకుండా తప్పించుకోవడానికి కొందరు కపటులు ఇలా కూడా సాకులు చెప్పేవారు.

وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنكُمْ وَمَا هُم مِّنكُمْ وَلَٰكِنَّهُمْ
قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَغَارَاتٍ أَوْ مُدَّخَلًا لَّوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾ وَمِنْهُم
مَّن يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِن لَّمْ يُعْطَوْا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾
وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِن فَضْلِهِ
وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾ إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسَاكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا
وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ
اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾ وَمِنْهُمُ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنُ
خَيْرٍ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَالَّذِينَ
يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾

వారు దేవునిపేరుతో ప్రమాణాలు చేస్తూ తాము మీలోని వాళ్ళమేనంటారు. కాని వారు మీలోనివాళ్లు కానేకారు. వారసలు పిరికిపందలు, భయస్తులు. (బాధ్యతల నుండి తప్పించుకోడానికి) వారికేదైనా ఆశ్రయంగాని, కొండగుహగాని లేదా దూరికూర్చునే ఓ చిన్న బిలంగాని దొరికితే చాలు, వెంటనే వారు పరుగెత్తికెళ్ళి అందులో దాక్కుంటారు.

ముహమ్మద్ (స)! వారిలో కొందరు (జకాత్) దానధర్మాల విషయంలో నీమీద లేనిపోని నిందారోపణలు మోపుతున్నారు. అందులో కొంత ధనం ఇస్తే సంతోషిస్తారు. ఇవ్వకపోతే ముఖం మాడ్చుకుంటారు.[9] దేవుడు, దైవప్రవక్త ఇచ్చిన దాంతో వారు తృప్తి చెంది "మాకు దేవుడే చాలు, ఆయన తన అనుగ్రహంతో మాకు మరింత భాగ్యం ప్రసాదిస్తాడు. ఆయన ప్రవక్త కూడా మాకు ప్రసాదిస్తాడు. మేము దేవుని మీదే మాదృష్టి కేంద్రీకరించి ఉన్నాము" అని అంటే ఎంత బాగుంటుంది! (56-59)

అసలీ దానధర్మాలు (జకాత్) అగత్యపరులకు-1, ఆత్మాభిమానులైన నిరుపేద లకు-2, వాటిని వసూలుచేసే ఉద్యోగుల కోసం-3, హృదయాలు చూరగొనడానికి-4, బానిసల విముక్తికి-5, రుణగ్రస్తుల రుణభారం తగ్గించడానికి-6, దైవమార్గంలో వినియోగించడానికి-7, (నిర్ధనులైన) బాటసారులకు-8 మాత్రమే కేటాయించబడ్డాయి.[10] ఇది దేవుడు నిర్ణయించిన విధి. దేవుడు సర్వంఎరిగినవాడు, మహా వివేకవంతుడు. (60)

వారిలో కొందరు దైవప్రవక్త మనస్సు నొప్పించేవారు కూడా ఉన్నారు. వారు (దైవ ప్రవక్త గురించి) "ఈ మనిషి ప్రతి ఒక్కడూ చెప్పే మాటలు వింటాడు" అనంటారు. అతను మీ శ్రేయస్సు కోసం ఇలా చేస్తున్నాడు. ఇంకా దేవుణ్ణి విశ్వసిస్తున్నాడు. విశ్వ సించినవారి పట్ల నమ్మకం ఉంచుతున్నాడు. మీలో విశ్వసించినవారి పాలిట అతను కారుణ్యమూర్తి. (అలాంటి) దైవప్రవక్తను బాధించేవారికి దుర్భరశిక్ష తప్పదు. (61)

9. కపటుల్ని గురించి మరిన్నివివరాలకు 107:4-7సూక్తులు, వాటి పాదసూచిక చూడండి.

10. ఈ ఎనిమిది పద్దులలో ఒకటి "దైవమార్గంలో" (ఫీ సబీలిల్లాహ్) అని ఉంది. అంటే దైవమార్గంలో జరిపే పోరాటం (జిహాద్) అని అర్థం. (జిహాద్ వివరణ 871వ పేజీలో చూడండి.) ధర్మసంస్థాపన కోసం, ధర్మప్రచారం కోసం చేసే ప్రతి పనీ "ఫీ సబీలిల్లాహ్" పద్దు క్రిందికే వస్తుంది. జకాత్ ప్రాముఖ్యం గురించి 2:43, 2:267 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَن يُرْضُوهُ إِن كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ أَلَمْ
يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَن يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَٰلِكَ الْخِزْيُ
الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَن تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُم بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهْزِئُوا
إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَّا تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ
وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُم بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِن نَّعْفُ
عَن طَائِفَةٍ مِّنكُمْ نُعَذِّبْ طَائِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُم
مِّن بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ
فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ
جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٦٨﴾ كَالَّذِينَ مِن
قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرَ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلَاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُم بِخَلَاقِكُمْ

వారు మిమ్మల్ని తృప్తి పరచడానికి ఏవేవో ప్రమాణాలు చేస్తారు. కాని వారు (చిత్త శుద్ధిగల) విశ్వాసులైతే తృప్తి పరచడానికి దేవుడు, దైవప్రవక్తలే ఎక్కువ అర్హులు. దేవుణ్ణి, ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకించేవారికి నరకాగ్నే గతి అని వారికి తెలియదా? అందులోనే వారు శాశ్వతంగా పడివుంటారు. ఇది అత్యంత అవమానకరమైన శిక్ష. (62-63)

ఈ కపటులు తమ మనసులో దాగిన రహస్యాల్ని బట్టబయలుచేసే అధ్యాయం ఏదైనా అవతరిస్తుందేమోనని భయపడుతున్నారు. ప్రవక్తా! వారికిలా చెప్పు: "మీరు అలాగే అపహాస్యం చేస్తూ ఉండండి. మీరు భయపడుతున్న విషయాలను దేవుడు త్వరలోనే బట్టబయలు చేస్తాడు." (64)

మీరు మాట్లాడుతున్నదేమిటని అడిగితే "మేమేదో పరిహాసంగా అంటున్నాము" అంటారు వారు. వారికి చెప్పు: "మీరు దేవునితో, ఆయన సూక్తులతో, ఆయన ప్రవక్త తోనా పరిహాసమాడేది? ఇకనైనా సాకులు చెప్పడం మానుకోండి. మీరు సత్యాన్ని విశ్వ సించిన తర్వాత తిరస్కార వైఖరి అవలంబించారు. మేము మీలో కొందరిని క్షమించినా మిగిలినవారిని మాత్రం తప్పకుండా శిక్షిస్తాం. వారు పరమ దుర్మార్గులు. (65-66)

కపటపురుషులు, కపటస్త్రీలు అంతా ఒకే కోవకు చెందిన తోడుదొంగలు. వారు (ప్రజలకు) చెడువిషయాల్ని గురించి ఆదేశిస్తారు. మంచివిషయాల నుంచి నిరోధిస్తారు. వారు సత్కార్యాలు చేయకుండా తమ చేతులు కట్టివేసుకున్నారు. వారసలు దేవుణ్నే విస్మరించారు. అంచేత దేవుడు కూడా వారిని విస్మరించాడు. కపటులు పరమ దుర్మా ర్గులు. కపట స్త్రీపురుషులకు, అవిశ్వాసులకు నరకాగ్ని సిద్ధపరచి ఉంచానని, అందు లోనే వారు ఎల్లకాలం పడిఉంటారని దేవుడు వారికి వాగ్దానంచేశాడు. అదే వారికి తగిన శిక్ష. దేవుడు వారిని నాశనం చెయ్య! వారికి శాశ్వతయాతన తప్పదు. (67-68)

(కపటులారా!) మీ తీరుతెన్నులన్నీ అచ్చం మీకు పూర్వముండిన కపటవిశ్వాసుల తీరుతెన్నుల్లాగే ఉన్నాయి. వారు మీకంటే ఎక్కువ బలవంతులు, ఎక్కువ సంతానం సిరిసంపదలు కలవారు. కాని వారు (మా ఉపదేశాలు పెడచెవిన పెట్టి) తమవంతు

كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِن قَبْلِكُم بِخَلَاقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا ۚ أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ
أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ
قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ ۚ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُم
بِالْبَيِّنَاتِ ۖ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ
بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۚ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ
يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ أُولَٰئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ ﴿٧١﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ ۚ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ ۚ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ

సౌఖ్యాలు బాగా జుర్రుకున్నారు. వారిలాగే ఇప్పుడు మీరూ మీవంతు సౌఖ్యాలు జుర్రుకోండి. గతంలో వారు ఎలా పనికిమాలిన వాదనల్లో పడిపోయారో మీరూ అలాగే పనికిమాలిన వాదనల్లో పడిపోయారు. చివరికి వారు చేసుకున్న కర్మలన్నీ ఇటు ఇహలోకంలోనూ, అటు పరలోకంలోనూ వ్యర్థమైపోయాయి. అలాంటివారే నష్టపోయేవారు. (69)

ఈ కపటులకు వారి పూర్వీకుల చరిత్ర తెలియదా? నూహ్, ఆద్, సమూద్, ఇబ్రాహీం జాతులు, మద్‌యన్ ప్రజలు, తలక్రిందులుగా కుదిపేసి ధ్వంసం చేయబడిన పట్టణవాసులు? వారి ప్రవక్తలు వారిదగ్గరకు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొచ్చారు. (కాని వారు పెడమార్గమే పట్టిపోయారు.) దేవుడు వారికి అన్యాయం చేయలేదు. ఆయన అలాంటివాడు కాదు. వారే తమ ఆత్మలకు అన్యాయం చేసుకున్నారు. (70)

విశ్వసించిన స్త్రీ పురుషులంతా ఒకరికొకరు స్నేహితులు, శ్రేయోభిలాషులు. వారు (ప్రజలకు) మంచివిషయాలు బోధిస్తారు. చెడువిషయాల నుండి వారిస్తారు. నమాజ్ (వ్యవస్థ) స్థాపిస్తారు. (పేదల ఆర్థికహక్కు) జకాత్ నెరవేరుస్తారు. దేవుని పట్ల, ఆయన ప్రవక్త పట్ల వినయవిధేయతలతో మసలుకుంటారు. వీరిపైన్నే దైవకారుణ్యం వర్షిస్తుంది. దేవుడు సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు. (71)

విశ్వాసులైన ఈ స్త్రీపురుషుల కోసం సెలయేరులు పారే స్వర్గవనాలున్నాయని దేవుడు వాగ్దానం చేస్తున్నాడు. అక్కడే వారు కలకాలం (హాయిగా) ఉంటారు. నిత్యం కళకళలాడే ఆ స్వర్గవనాలలో వారికోసం అందమైన గృహాలుంటాయి. అన్నిటికీ మించి దైవప్రసన్నతా భాగ్యం లభిస్తుంది. అదే గొప్పవిజయం, పరమమోక్షం. (72)

ప్రవక్తా(స)! అవిశ్వాసులతో, కపటులతో పోరాడండి. వారిపట్ల కఠినంగా వ్యవహరించండి. వారి నివాసం నరకం. అది పరమ చెడ్డస్థలం. వారు దేవుని మీద ప్రమాణం చేస్తూ తామా మాట[11] అనలేదని అంటున్నారు. కాని వారా అవిశ్వాసపు మాటన్నారు. ఇస్లాం స్వీకరించిన తర్వాత (ఇలాంటి వికృతచేష్టలతో) తిరిగి అవిశ్వాసానికి పాల్పడ్డారు. వారు (ప్రవక్తకు వ్యతిరేకంగా) ఏదో చేయాలనుకున్నారు. కాని చేయలేకపోయారు.

11. ఇస్లాంను, దైవప్రవక్త (సల్లం)ను కించపరిచే మాటలు.

الْمَصِيرُ ﴿٧٣﴾ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَ
هَمُّوا بِمَا لَمْ يَنَالُوا ۚ وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِن فَضْلِهِ ۚ فَإِن يَتُوبُوا يَكُ
خَيْرًا لَّهُمْ ۖ وَإِن يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبْهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۚ وَمَا لَهُمْ
فِي الْأَرْضِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٧٤﴾ وَمِنْهُم مَّنْ عَاهَدَ اللَّهَ لَئِنْ آتَانَا مِن فَضْلِهِ
لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا آتَاهُم مِّن فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوا وَّهُم
مُّعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾ فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا
وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ
عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿٧٨﴾ الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ
إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ ۙ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾ اسْتَغْفِرْ لَهُمْ

అసలు వారి కసి-కోపం దేవుడు, ఆయన ప్రవక్త తమ అనుగ్రహంతో వారిని ఐశ్వర్యవంతులుగా చేశారనేనా? ఇప్పటికైనా వారు తమవైఖరి మార్చుకుంటే (మంచిది). అందులోనే వారి శ్రేయస్సుంది. వారు తమ వైఖరి మార్చుకోకపోతే మాత్రం దేవుడు వారికి అతి బాధాకరమైన శిక్ష విధిస్తాడు- ఇహంలోనూ, పరంలోనూ. యావత్ప్రపంచంలో వారికి మద్దతిచ్చేవారు, సహాయం చేసేవారు ఎవరూ ఉండరు. (73-74)

వారిలో కొందరు “దేవుడు తన అనుగ్రహంతో తమకు సిరిసంపదలు ప్రసాదిస్తే తాము (ఉదారంగా) దానధర్మాలు చేస్తామని, సజ్జనులైఉంటామ”ని ప్రమాణం చేశారు. కాని దేవుడు తన అనుగ్రహంతో వారిని ధనికులుగా చేయగానే వారు పిసినారితనం వహించారు. వారు తమ ప్రమాణాన్ని ఏమాత్రం ఖాతరు చేయకుండా భంగపరిచారు. ఈవిధంగా వారు దేవుని విషయంలో వాగ్దానభంగానికి పాల్పడటం వల్ల, వారు పలుకుతున్న అబద్ధాల వల్ల దేవుడు వారి హృదయాల్లో కాపట్యం జనింపజేశాడు. వారు దేవుని సన్నిధిలో ప్రవేశపెట్టబడేవరకు ఈ కాపట్యజాడ్యం వారిని వదలదు. (75-77)

వారి గుసగుసలు, రహస్య సమాలోచనలు, వారి హృదయాల్లో మెదిలే ఊహలు సైతం దేవునికి తెలియవని వారు భావిస్తున్నారా? ఆయనకు అగోచర విషయాలు తెలియవని అనుకుంటున్నారా? (ఈ పిసినారులు) మనస్ఫూర్తిగా విశ్వాసులు చేస్తున్న ధనత్యాగాల్ని గురించి ఎత్తి పొడుస్తూ మాట్లాడుతున్నారు. కష్టపడి చెమటోడ్చి ఎంతోకొంత దైవమార్గంలో దానమిస్తున్న (పేద) విశ్వాసుల్ని ఎగతాళిచేస్తున్నారు. (అలా ఎకసక్కెం, ఎగతాళిచేస్తున్న ఈ పిసినారుల సంగతి దేవునికి బాగా తెలుసు.) అసలు దేవుడే వారిని ఎగతాళి చేస్తున్నాడు. వారికోసం దుర్భరమైన యాతన కాచుకొని ఉంది. (78-79)

ప్రవక్తా! ఇలాంటివారిని క్షమించమని నీవు విజ్ఞప్తి చేసినా, చేయకపోయినా ఒకటే. పైగా నీవు వారిని క్షమించమని డెబ్బైసార్లు మొరపెట్టుకున్నా దేవుడు వారిని ఎన్నటికీ క్షమించడు. వారు దేవుణ్ణి, ఆయన ప్రవక్తను తిరస్కరించారు. అలాంటి దుర్మార్గులకు దేవుడు ఎన్నటికీ సన్మార్గం చూపడు. (80)

اَوْلَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ ؕ اِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِيْنَ مَرَّةً فَلَنْ يَّغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ ؕ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوْا
ع ١٦ بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهٖ ؕ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْفٰسِقِيْنَ ۝٨٠ فَرِحَ الْمُخَلَّفُوْنَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلٰفَ
رَسُوْلِ اللّٰهِ وَكَرِهُوْۤا اَنْ يُّجَاهِدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَ اَنْفُسِهِمْ فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَقَالُوْا لَا تَنْفِرُوْا فِى
الْحَرِّ ؕ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ اَشَدُّ حَرًّا ؕ لَوْ كَانُوْا يَفْقَهُوْنَ ۝٨١ فَلْيَضْحَكُوْا قَلِيْلًا وَّلْيَبْكُوْا كَثِيْرًا ۚ جَزَآءًۢ بِمَا
كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ۝٨٢ فَاِنْ رَّجَعَكَ اللّٰهُ اِلٰى طَآئِفَةٍ مِّنْهُمْ فَاسْتَاْذَنُوْكَ لِلْخُرُوْجِ فَقُلْ لَّنْ
تَخْرُجُوْا مَعِىَ اَبَدًا وَّلَنْ تُقَاتِلُوْا مَعِىَ عَدُوًّا ؕ اِنَّكُمْ رَضِيْتُمْ بِالْقُعُوْدِ اَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوْا مَعَ
الْخٰلِفِيْنَ ۝٨٣ وَلَا تُصَلِّ عَلٰۤى اَحَدٍ مِّنْهُمْ مَّاتَ اَبَدًا وَّلَا تَقُمْ عَلٰى قَبْرِهٖ ؕ اِنَّهُمْ كَفَرُوْا بِاللّٰهِ وَ

(యుద్ధానికి పోకుండా) వెనకుండిపోయినవారు దైవప్రవక్తకు సహకరించకుండా ఇంట్లో ఉండి పోయామనుకుంటూ సంబరపడ్డారు. దైవమార్గంలో ధనప్రాణాలొడ్డి పోరాడటం వారికి ఇష్టం లేదు. పైగా వారు ప్రజలతో "ఇంత తీవ్రమైన వేసవి వేడిలో బయలుదేరకండి" అన్నారు. "నరకాగ్ని వేడి ఇంతకంటే తీవ్రంగా ఉంటుంద"ని చెప్పు. వారీ విషయం గ్రహిస్తే ఎంత బాగుంటుంది! ఇప్పుడు వారు (తమ నిర్వాకం పట్ల) నవ్వు కుంటే నవ్వుకోని. చివరకు వారు తమ దుష్కార్యాల ఫలితంగా పరలోకంలో హృదయ విదారకంగా రోదిస్తారు. (81-82)

దేవుడు నిన్ను (యుద్ధరంగం నుండి) తిరిగి వారి దగ్గరకు తీసుకొచ్చినప్పుడు, వారు నిన్ను యుద్ధానికి బయలుదేరేందుకు అనుమతి అడిగితే వారికిలా చెప్పు: "మీరు నావెంట బయలుదేరడానికి వీల్లేదు. నాతో కలసి శత్రువులతో పోరాడటానికి కూడా వీల్లేదు. మీరు ఇంతకుముందు కూర్చుండి పోవడానికి ఇష్టపడ్డారు. ఇప్పుడూ మీరు ఇంట్లో కూర్చుండిపోయే (ఆడ)వారితో కలసి కూర్చొనే ఉండండి." (83)

ఇకముందు వారిలో ఎవరైనా చనిపోతే, నీవు వారికోసం శవప్రార్థన చేయకు; వారి సమాధుల వద్ద కూడా నిల్చోవద్దు.[12] వారు దేవుణ్ణి, ఆయన ప్రవక్తను తిరస్కరించారు.

12. కపటవిశ్వాసుల నాయకుడు అబ్దుల్లా బిన్ ఉబై చనిపోయినప్పుడు అతని (ముస్లిం) కొడుకు అబ్దుల్లా (రజి) తన తండ్రి వస్త్రసంస్కారం కోసం దైవప్రవక్త (స)ను ఆయన చొక్కా ఇవ్వమని అడిగారు. దైవప్రవక్త (స) సంతోషంగా చొక్కా ఇచ్చేశారు. తర్వాత అబ్దుల్లా (రజి) తన తండ్రి కోసం శవప్రార్థన చేయవలసిందిగా మనవి చేశారు. దైవప్రవక్త (స) దానికీ ఒప్పుకున్నారు. కాని హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) అభ్యంతరం చెబుతూ "మీరు ఇలాంటి వ్యక్తి కోసం శవప్రార్థన చేస్తారా?" అన్నారు. దానికి దైవప్రవక్త (స) చిరునవ్వు నవ్వారు. ఇదే అధ్యాయంలోని 80వ సూక్తిలో "నీవు ఇలాంటి కపటవిశ్వాసుల్ని క్షమించమని డెబ్బయి సార్లు మొరపెట్టుకున్నా దేవుడు వారిని ఎన్నటికీ క్షమించడ"ని ఉంది. అంచేత దైవప్రవక్త (స) "నేను డెబ్బయి కంటే ఎక్కువ సార్లు పాపమన్నింపు కోసం దైవాన్ని ప్రార్థిస్తాన"న్నారు ఉమర్ (రజి)తో. (బుఖారి, ముస్లిం)

ఆ తరువాత ఆయన శవప్రార్థన చేయడానికి సిద్ధమైనప్పుడు ఈసూక్తి అవతరించింది. అప్పటి నుండి దైవప్రవక్త (స) కపటులు, దుర్మార్గులైన ముస్లింలు చనిపోతే వారి జనాజానమాజ్ చేసేవారు కాదు. దీన్నిబట్టి సమాజంలో కపటవైఖరిని ప్రోత్సహించకూడదని తెలుస్తోంది. ధర్మవేత్తలు అలాంటి కాపట్యం, దుర్నడతగల ముస్లింల కోసం శవప్రార్థన చేయకూడదని ఒక నిబంధన పెట్టారు.

رَسُوْلِهٖ وَمَاتُوْا وَهُمْ فٰسِقُوْنَ ۝٨٤ وَلَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَاَوْلَادُهُمْ ؕ اِنَّمَا يُرِيْدُ اللّٰهُ اَنْ يُّعَذِّبَهُمْ
بِهَا فِى الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كٰفِرُوْنَ ۝٨٥ وَاِذَاۤ اُنْزِلَتْ سُوْرَةٌ اَنْ اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَجَاهِدُوْا مَعَ
رَسُوْلِهِ اسْتَاْذَنَكَ اُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَ قَالُوْا ذَرْنَا نَكُنْ مَّعَ الْقٰعِدِيْنَ ۝٨٦ رَضُوْا بِاَنْ يَّكُوْنُوْا مَعَ
الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُوْنَ ۝٨٧ لٰكِنِ الرَّسُوْلُ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ جٰهَدُوْا
بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ ؕ وَاُولٰٓئِكَ لَهُمُ الْخَيْرٰتُ ۫ وَ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ۝٨٨ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ جَنّٰتٍ
ع ١٧ تَجْرِىْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ۝٨٩ وَجَآءَ الْمُعَذِّرُوْنَ مِنَ
الْاَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِيْنَ كَذَبُوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ ؕ سَيُصِيْبُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْهُمْ
عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۝٩٠ لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَآءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضٰى وَلَا عَلَى الَّذِيْنَ لَا يَجِدُوْنَ مَا يُنْفِقُوْنَ حَرَجٌ اِذَا
نَصَحُوْا لِلّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ ؕ مَا عَلَى الْمُحْسِنِيْنَ مِنْ سَبِيْلٍ ؕ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝٩١ وَّلَا عَلَى الَّذِيْنَ

వారు చనిపోయినా దుర్మార్గస్థితిలోనే చనిపోతారు. వారి సంతానం-సిరిసంపదలు నిన్ను మోసగించకూడదు సుమా! సంతానం, సిరిసంపదల ద్వారా దేవుడు వారిని ఇహలోకంలో శిక్షించాలని, అవిశ్వాస స్థితిలోనే వారి ప్రాణాలు పోవాలని నిర్ణయించాడు. (84-85)

దేవుణ్ణి విశ్వసించి ఆయనప్రవక్తతో కలసి దైవమార్గంలో పోరాడండని ఆదేశించే అధ్యాయం ఏదైనా అవతరిస్తే, ఇకచూడు వారి పరిస్థితి! వారిలో శక్తిసామర్థ్యాలున్న వారు కూడా నీ దగ్గరకొచ్చి యుద్ధంలో పాల్గొనకుండా ఉండేందుకు తమకు అనుమతివ్వమని మనవి చేసుకుంటారు. వారు (సిగ్గువిడిచి) "మమ్మల్ని వదలి పెట్టండి, మేము ఇంట్లోఉండిపోయేవారితో పాటుంటాం" అంటారు. ఇలా వారు (గాజులు తొడుక్కొని) ఇంట్లో కూర్చునే ఆడవాళ్ళతో పాటు ఉండటానికే ఇష్టపడ్డారు. వారి హృదయకవాటాలు మూసివేయబడ్డాయి. అంచేత ఇక వారికి ఏది చెప్పినా తలకెక్కదు. (86-87)

దీనికి భిన్నంగా దైవప్రవక్త, అతనితోపాటు విశ్వాసులు తమ ధనప్రాణాలు ధార పోసి దైవమార్గంలో పోరాడారు. కనుక సమస్త శ్రేయాలు ఇప్పుడు వారికే లభిస్తాయి. వారే ముక్తీ మోక్షాలు పొందేవారు. దేవుడు వారికోసం (చల్లటి) సెలయేరులు ప్రవహించే స్వర్గవనాలు సిద్ధపరచి ఉంచాడు. ఆ స్వర్గవనాల్లో వారు కలకాలం (హాయిగా) ఉంటారు. ఇదే అద్భుతమైన సాఫల్యం, సంసిద్ధి అంటే. (88-89)

పల్లెవాసుల్లో కూడా చాలామంది తమను ఇంట్లో ఉండిపోవడానికి అనుమతించమని సాకులు చెప్పడానికి వచ్చారు. ఈవిధంగా దేవుణ్ణి, ఆయన ప్రవక్తను విశ్వసించామని అసత్య ప్రమాణం చేసినవారంతా ఇంట్లో కూర్చుండిపోయారు. ఈ పల్లెవాసుల్లో సత్యాన్ని తిరస్కరించినవారు త్వరలోనే దుర్భర శిక్షకు గురవుతారు. (90)

వృద్ధులు, వ్యాధిగ్రస్తులు, యుద్ధంలో పాల్గొనేందుకు తగిన సాధనసంపత్తి లేనివారు ఇండ్లలో ఉండిపోతే తప్పులేదు. అయితే వారు చిత్తశుద్ధితో పాటు దేవునిపట్ల, ఆయనప్రవక్త పట్ల నిజాయితి, నమ్మకం కలిగినవారైఉండాలి. అలాంటి సజ్జనుల విషయంలో ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. దేవుడు క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడు. (91)

إذا ما أتوك لتحملهم قلت لا أجد ما أحملكم عليه تولوا وأعينهم تفيض من
الدمع حزنا ألا يجدوا ما ينفقون ۝ إنما السبيل على الذين يستأذنونك وهم
أغنياء رضوا بأن يكونوا مع الخوالف وطبع الله على قلوبهم فهم لا يعلمون ۝
يعتذرون إليكم إذا رجعتم إليهم قل لا تعتذروا لن نؤمن لكم قد نبأنا الله من أخباركم
وسيرى الله عملكم ورسوله ثم تردون إلى عالم الغيب والشهادة فينبئكم بما كنتم
تعملون ۝ سيحلفون بالله لكم إذا انقلبتم إليهم لتعرضوا عنهم فأعرضوا عنهم إنهم
رجس ومأواهم جهنم جزاء بما كانوا يكسبون ۝ يحلفون لكم لترضوا عنهم فإن ترضوا عنهم
فإن الله لا يرضى عن القوم الفاسقين ۝ الأعراب أشد كفرا ونفاقا وأجدر ألا يعلموا حدود ما
أنزل الله على رسوله والله عليم حكيم ۝ ومن الأعراب من يتخذ ما ينفق مغرما ويتربص

అలాగే నీ దగ్గరకు వచ్చి వాహన సౌకర్యం కల్పించమని మనవి చేసుకున్నవారి విషయంలో కూడా ఎలాంటి ఆక్షేపణ లేదు. వారి విజ్ఞప్తికి సమాధానంగా "మీకు నేను వాహన సౌకర్యాలు కల్పించలేను" అన్నావు నీవు. అప్పుడు వారు గత్యంతరంలేక అశ్రుపూరిత నయనాలతో వెళ్ళిపోయారు. సొంత ఒనరులతో ధర్మపోరాటంలో పాల్గొనే భాగ్యం తమకు లేకపోయిందే అని వారు ఎంతగానో బాధపడ్డారు. (92)

కాని ధనికులైఉండి కూడా తాము యుద్ధంలో పాల్గొలేమని, తమను క్షమించి విడిచిపెట్టమని నిన్ను మనవి చేసుకున్నవారి విషయంలోనే ఆక్షేపణ ఉంది. వారు ఇంట్లో కూర్చున్న ఆడవాళ్ళతో పాటు ఉండిపోవడానికి ఇష్టపడ్డారు. వారి హృదయ కవాటాలు మూసివేయబడ్డాయి. అందువల్ల వారికిక ఏది చెప్పినా తలకెక్కదు. (93)

మీరు (యుద్ధం నుండి) తిరిగొచ్చిన తర్వాత వారు రకరకాల సాకులు చెబుతారు. వారికిలా చెప్పు: "సాకులు చెప్పకండి. మేమిప్పుడు మీరు చెప్పే ఏమాటా నమ్మలేము. మీసంగతి మాకు దేవుడు తెలియజేశాడు. (మీ అసలురంగు బయట పడింది) దేవుడు, ఆయనప్రవక్త మీ తీరుతెన్నుల్ని (మరికొంత కాలం) గమనిస్తారు. ఆ తర్వాత మీరు అంతర్బాహ్యాలన్నీ ఎరిగిన దేవుని వైపు మరలించబడతారు. అప్పుడాయన మీరు (ఇహలోకంలో) ఏమేమి చేస్తుండేవారో మీకు తెలియజేస్తాడు." (94)

మీరు (యుద్ధం నుండి) తిరిగొచ్చిన తర్వాత వారు నీ దగ్గరికి వచ్చి, నీవు దయ దలచి క్షమిస్తావని దేవుని మీద ప్రమాణం చేసి మరీ రకరకాల సాకులు చెబుతారు. అయితే నీవు వారివైపు కన్నెత్తి కూడా చూడకు. వారు అపవిత్రులు. వారి అసలు స్థానం నరకం. వారి దుష్టసంపాదనకు ప్రతిఫలంగా అదే వారికి లభించే మహాభాగ్యం! నీవు వారి పట్ల తృప్తిపడతావని వారు నీ దగ్గరకొచ్చి ప్రమాణాలు చేస్తారు. కాని నీవు వారిపట్ల తృప్తిచెందినా దేవుడు మాత్రం ఆ దుర్మార్గులపట్ల ఎన్నటికీ తృప్తిచెందడు. (95-96)

గ్రామీణులు అవిశ్వాసం, కాపట్యాలలో చాలా కఠినులు. దేవుడు తన ప్రవక్తపై అవతరింపజేసిన ధర్మం గురించి, దాని పరిధుల్ని గురించి వారికి బొత్తిగా తెలియదనే చెప్పాలి. దేవుడు సర్వజ్ఞాని, మహా వివేకవంతుడు. (97)

بكم الدوائر عليهم دائرة السوء والله سميع عليم ۝ ومن الأعراب من يؤمن بالله واليوم
الآخر ويتخذ ما ينفق قربات عند الله وصلوات الرسول ألا إنها قربة لهم سيدخلهم الله
في رحمته إن الله غفور رحيم ۝ والسابقون الأولون من المهاجرين والأنصار والذين
اتبعوهم بإحسان رضي الله عنهم ورضوا عنه وأعد لهم جنات تجري تحتها الأنهار
خالدين فيها أبدا ذلك الفوز العظيم ۝ وممن حولكم من الأعراب منافقون ومن أهل المدينة
مردوا على النفاق لا تعلمهم نحن نعلمهم سنعذبهم مرتين ثم يردون إلى عذاب عظيم ۝
وآخرون اعترفوا بذنوبهم خلطوا عملا صالحا وآخر سيئا عسى الله أن يتوب عليهم إن الله

ఆ గ్రామీణులలో కొందరు దైవమార్గంలో ఖర్చుపెట్టేవారు ఉన్నప్పటికీ, దాన్ని వారు తమపై బలవంతంగా రుద్దే (సుంకం) వ్యవహారంగా భావిస్తున్నారు. అదీగాక నీ విషయంలో వారు పరిస్థితుల మార్పుకోసం నిరీక్షిస్తున్నారు. (నీవేదైనా ఆపదలో చిక్కుకుంటే సత్యాన్ని వదలి ఇష్టారాజ్యంగా వ్యవహరించవచ్చని వారు సమయం కోసం కాచుకొనిఉన్నారు.) కాని వారు పాపపంకిలమనే ఘోరమైన ఆపదలో చిక్కుకొని ఉన్నారు. దేవుడు సమస్త విషయాలు వింటున్నాడు, ఆయన సర్వం ఎరిగినవాడు. (98)

ఆ గ్రామీణులలోనే మరికొందరు దేవుడ్ని, అంతిమదినాన్ని మనస్ఫూర్తిగా విశ్వసిస్తున్నారు. తాము ఖర్చుపెట్టే ధనంవల్ల దైవసాన్నిధ్యం లభిస్తుందని, తమ శ్రేయస్సు కోసం దైవప్రవక్త ప్రార్థన చేస్తాడని భావిస్తున్నారు. నిజమే, అది వారికోసం తప్పకుండా (దైవ)సాన్నిధ్యానికి కారణమవుతుంది. దేవుడు తప్పకుండా వారిని తన కారుణ్యఛాయలోకి తీసుకుంటాడు. ఆయన గొప్ప క్షమాశీలి, అనంత కరుణామయుడు. (99)

అందరికంటే ముందు (ఇస్లాంస్వీకారంలో) ముందంజవేసిన ముహాజిర్లు, అన్సార్ల పట్ల, ఆతర్వాత చిత్తశుద్ధితో వారిని అనుసరించిన ఇతరుల పట్ల దేవుడు ప్రసన్నుడయ్యాడు. వారు దేవుని పట్ల సంతసించారు. వారికోసం దేవుడు సెలయేరులు పారే తోటలు సిద్ధపరచాడు. వారక్కడ కలకాలం ఉంటారు. ఇదే ఘనవిజయం. (100)

నీ చుట్టుపక్కల ఉండే పల్లెవాసుల్లో చాలామంది కపటులే ఉన్నారు. అలాగే మదీనావాసుల్లో కూడా కపటులు ఉన్నారు. వారు కాపట్యపు ఊబిలో పూర్తిగా కూరుకుపోయారు. వారి సంగతి నీకు తెలియదు. మాకు తెలుసు వారెలాంటివారో. త్వరలోనే దేవుడు వారికి రెట్టింపు శిక్ష విధిస్తాడు. ఆ తరువాత వారు భయంకరమైన (నరక) శిక్షను చవిచూసేందుకు (మా సన్నిధికి) తీసుకురాబడతారు. (101)

ఇంకా కొందరున్నారు. వారు తమతప్పు ఒప్పుకున్నారు. వారిది మిశ్రమఆచరణ. కొన్ని పుణ్యకార్యాలు, కొన్ని పాపకార్యాలు చేశారు. త్వరలోనే దేవుడు వారిపై తన కటాక్ష వీక్షణలు ప్రసరింపజేస్తాడు.[13] దేవుడు గొప్ప క్షమాశీలి, అపార దయానిధి. కనుక ప్రవక్తా!

13. ఈ సూక్తులు హజ్రత్ అబూలుబాన్ బిన్ అబ్దుల్ మన్జిర్ (రజి), ఆయన సహచరులు ఆరుగురి విషయంలో అవతరించినట్లు తెలుస్తోంది. ఈ ఏడుగురు బద్ర్, ఉహుద్, తదితర యుద్ధాలలో పాల్గొన్నారు. కాని తబూక్‌దండయాత్రలో బద్ధకం, అలసత్వాల కారణంగా పాల్గొనలేకపోయారు.

غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝ خُذْ مِنْ اَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيْهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ ؕ اِنَّ صَلٰوتَكَ سَكَنٌ
لَّهُمْ ؕ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ۝ اَلَمْ يَعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهٖ وَيَاْخُذُ الصَّدَقٰتِ
وَاَنَّ اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ۝ وَقُلِ اعْمَلُوْا فَسَيَرَى اللّٰهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُوْلُهٗ وَالْمُؤْمِنُوْنَ ؕ وَسَتُرَدُّوْنَ
اِلٰى عٰلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۝ وَاٰخَرُوْنَ مُرْجَوْنَ لِاَمْرِ اللّٰهِ اِمَّا
يُعَذِّبُهُمْ وَاِمَّا يَتُوْبُ عَلَيْهِمْ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ۝ وَالَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَّكُفْرًا
وَّتَفْرِيْقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَاِرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ مِنْ قَبْلُ ؕ وَلَيَحْلِفُنَّ اِنْ اَرَدْنَآ

వారి సంపద నుండి దానం స్వీకరించి తద్వారా వారిని పరిశుద్ధపరచు. పుణ్యమార్గంలో వారిని పురోగమింపజేయి. వారికోసం ప్రార్థనచేయి. నీప్రార్థన వారి మనస్సుకు తృప్తి నిస్తుంది. దేవుడు సమస్త విషయాలు వింటున్నాడు. ఆయన సర్వం ఎరిగినవాడు•

దేవుడే తన దాసుల పశ్చాత్తాపాన్ని, దానాలను స్వీకరిస్తాడని వారికి తెలియదా? ఆయన గొప్ప క్షమాశీలి, దయామయుడని ఎరగరా? చెప్పు: "మీరు (కర్మలు) ఆచరించండి. మీ ఆచరణవైఖరి ఇప్పుడెలా ఉంటుందో దేవుడు, ఆయన ప్రవక్త, విశ్వాసులు చూస్తారు. ఆతర్వాత మీరు అంతర్‌బాహ్యాలు ఎరిగిన దేవుని వైపు మరలించబడతారు. అప్పుడాయన మీరు ప్రపంచంలో ఏమేమి చేస్తుండేవారో తెలియజేస్తాడు. (102-105)

మరికొందరున్నారు. వారి వ్యవహారం (ఇంకా పరిష్కారం కాలేదు.) దేవుని ఆజ్ఞ కోసం ఆపి ఉంచబడింది. దేవుడు తలచుకుంటే వారిని శిక్షించవచ్చు లేదా క్షమించవచ్చు. దేవుడు సర్వం తెలిసినవాడు, మహా వివేకవంతుడు. (106)

ఇంకా కొందరున్నారు. వారు(ఇస్లాంకు) విఘాతం కలిగించే ఉద్దేశ్యంతో ఒక మసీదు నిర్మించారు. వారక్కడ సత్యవ్యతిరేక కార్యకలాపాలు సాగించడానికి, విశ్వాసుల ఐక్యతను చెడగొట్టి వారిలో చీలికలు సృష్టించడానికి నిర్ణయించుకున్నారు. పైగా ఇంతకు ముందు దేవునితో, ఆయనప్రవక్తతో యుద్ధంచేసి (పరాజయంపాలై) ఉన్నవారికి ఆశ్రయంగా (రహస్యస్థావరంగా) ఉంటుందన్న ఉద్దేశ్యంతో కూడా ఈ మసీదు నిర్మించారు.

వారు, మంచి తప్ప తమకు మరో ఉద్దేశ్యం లేదని ప్రమాణంచేసి చెబుతారు. కాని వారు పచ్చిఅబద్ధాలకోరులని దేవుడు సాక్ష్యమిస్తున్నాడు. కనుక నీవు ఎన్నటికీ ఆ

అయితే దైవప్రవక్త (స) తబూక్ దండయాత్ర నుంచి తిరిగొచ్చిన తర్వాత అందులో పాల్గొననివారిని గురించి విచారణ జరపనారంభించగానే వారు తప్పు తెలుసుకొని పశ్చాత్తాపపడ్డారు. దైవప్రవక్త (స) విచారణకు ముందే వారు తమను తాము ఒక స్తంభానికి కట్టుకొని (దేవుడు) తమను క్షమించే వరకూ లేదా తాము చనిపోయే వరకూ నిద్రాహారాలు మానేస్తామని ప్రతిజ్ఞ చేశారు.

ఆవిధంగా వారు అనేక రోజులు గడిపి బలహీనమైపోయి స్పృహతప్పారు. చివరికి దేవుడు, క్షమించాడని తెలియగానే వారు ఆనందభరితులయ్యారు. ఆ సంతోషంతో వారు దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధికి వెళ్ళి తమను ఏమరుపాటుకు గురిచేసిన సిరిసంపదలన్నీ దైవమార్గంలో దానం చేస్తామని అన్నారు. కాని దైవప్రవక్త (సల్లం) అందులో మూడోవంతు దానంచేస్తే చాలని అన్నారు. దాని ప్రకారం వారు తమ సంపదలో మూడోవంతును దైవప్రవక్త (సల్లం)కు సమర్పించారు.

اِلَّا الْحُسْنٰى ؕ وَاللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ۝ لَا تَقُمْ فِيْهِ اَبَدًا ؕ لَمَسْجِدٌ اُسِّسَ عَلَى التَّقْوٰى مِنْ اَوَّلِ
يَوْمٍ اَحَقُّ اَنْ تَقُوْمَ فِيْهِ ؕ فِيْهِ رِجَالٌ يُّحِبُّوْنَ اَنْ يَّتَطَهَّرُوْا ؕ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِيْنَ ۝ اَفَمَنْ اَسَّسَ

మసీదులో అడుగుపెట్టకు.[14] మొదటి నుండీ దైవభీతి పునాదిపై నిర్మించిన మసీదు మాత్రమే ప్రార్థన చేయడానికి నీకు యోగ్యమైనది. అక్కడ పరిశుద్ధంగా ఉండగోరేవారు కూడా ఉన్నారు. దేవుడు పరిశుద్ధత పాటించేవారినే ప్రేమిస్తాడు. (107-108)

14. దైవప్రవక్త (సల్లం) మదీనాకు వలస రావడానికి పూర్వం మదీనాలోని ఖజ్రజ్ తెగలో 'అబూఆమిర్' అనే ఓ క్రైస్తవ సన్యాసి ఉండేవాడు. అతను తన జ్ఞానంతో, వైరాగ్యదర్పంతో మదీనా, దాని చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాల్లో ఉండే అరబ్ బహుదైవారాధకుల్ని ఆకట్టుకుంటూ ఎంతో ఖ్యాతి గడించాడు. అయితే దైవప్రవక్త (స) మదీనా వచ్చిన తర్వాత అతను తన వైరాగ్యవ్యాపారం క్రమంగా మందగించడం గమనించి దైవప్రవక్త (స)కు, ఇస్లాంకు బద్ధశత్రువయి పోయాడు.

ఇస్లాంని అంతమొందించడానికి మక్కా బహుదైవారాధకుల శక్తే సరిపోతుందని భావించి రెండేళ్ళపాటు ఎదురుచూశాడు. కాని బద్ర్‌యుద్ధంలో బహుదైవారాధకులు ఘోరంగా ఓడిపోవడంతో అతను మదీనా విడిచిపెట్టి అరబ్‌తెగలలో ఇస్లాంవ్యతిరేక ప్రచార కార్యకలాపాలు ప్రారంభించాడు. ఉహుద్ యుద్ధానికి కారకుల్లో ఇతను కూడా ఉన్నాడు. ఉహుద్ యుద్ధమైదానంలో అగడ్తలు త్రవ్వించి, ఒక అగడ్తలో దైవప్రవక్త (స) పడిపోవడానికి కూడా ఇతనే కారకుడయ్యాడని తెలుస్తోంది. అహ్జాబ్‌యుద్ధంలో వివిధతెగలను మదీనాపై దాడిచేయడానికి పురిగొల్పినవాడు కూడా ఇతనే.

ఈ విధంగా అబూఆమిర్ ముస్లింలకు, బహుదైవారాధకులకు మధ్య జరిగిన అనేక యుద్ధాలలో ప్రముఖపాత్ర వహించి దైవప్రవక్త (స)పై ప్రతీకారం తీర్చుకోవడానికి ప్రయత్నించాడు. కాని అరబ్ తెగలన్నీ ఏకమైనా ఇస్లాం అంతం కాకపోవడంతో అతను రోమ్ రాజ్యానికి వెళ్ళి రోమ్ చక్రవర్తి ముందు ఇస్లాం ప్రమాదం గురించి హెచ్చరించాడు. ఆ తర్వాతే సీజర్‌చక్రవర్తి అరేబియాపై దాడి చేయడానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నట్లు దైవప్రవక్త (స)కు వార్తలందాయి. అప్పుడాయన రోమ్‌సైన్యాలను నిలువరించడానికి 'తబూక్' దండయాత్రకు బయలుదేరారు.

అబూఆమిర్ సాగిస్తున్న ఇస్లాంవ్యతిరేక కార్యకలాపాలలో మదీనాలోని కపటవిశ్వాసులు కూడా చేరిపోయారు. అతను తన మతపరమైన పలుకుబడిని ఉపయోగించి ఇస్లాంకు వ్యతిరేకంగా రోమ్ సైన్యాలను, ఉత్తర అరేబియాలోని క్రైస్తవ రాజ్యాల సైన్యాలను కూడగట్టేందుకు రోమ్‌కు బయలుదేరాడు. ఆ సమయంలో కపటవిశ్వాసులు అబూఆమిర్‌తో మంతనాలు జరిపి తమ రహస్య కార్యకలాపాలు సాగించడానికి మదీనాలో ఒక మసీదు నిర్మించాలని నిర్ణయించారు. ఇస్లాం తెర చాటున ఇస్లాంవ్యతిరేక కార్యకలాపాలు సాగించడానికి మసీదు ఎంతో అనువైన కేంద్రం. అందుకే వారీ నిర్ణయం తీసుకొని మసీదు నిర్మించారు. ఇక్కడ రోమ్‌గూఢచారులు, అబూఆమిర్ ఏజెంట్లు కూడా కపటవిశ్వాసుల్ని నిర్భయంగా కలుసుకొని తగిన పన్నాగాలు పన్నవచ్చని కూడా వారుభయుల మధ్య ఒక అంగీకారం కుదిరింది.

మదీనాలో ఇంతకుముందే రెండు మసీదులు ఉన్నాయి. మూడో మసీదు నిర్మించాల్సిన అవసరమే లేదు. కాని కపటులు వానాకాలంలో, చలికాలంలో వృద్ధులు, బలహీనులు నమాజు కోసం అంతదూరం పోలేరన్న సాకు చెప్పి ఈ మూడో మసీదు నిర్మించుకున్నారు. అంతటితో ఆగక తమ మతముసుగును మరింత పటిష్టపరచుకోవడానికి వారు ప్రవక్త (స) సన్నిధికి వచ్చి "తమరు ఒకసారి ఈ మసీదులో నమాజు చేయించి దీనికి ప్రారంభోత్సవం చేయండి" అన్నారు అతివినయం ఒలకబోస్తూ. కాని దైవప్రవక్త (స) దాన్ని దాటవేస్తూ "నేనిప్పుడు యుద్ధసన్నాహాల్లో నిమగ్నమయి ఉన్నాను. తబూక్ దండయాత్రకు వెళ్తున్నాను. తిరిగొచ్చాక దాని సంగతి చూస్తాను" అన్నారు.

بُنْيَانَهٗ عَلٰى تَقْوٰى مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ اَمْ مَّنْ اَسَّسَ بُنْيَانَهٗ عَلٰى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهٖ
فِىْ نَارِ جَهَنَّمَ ؕ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٠٩﴾ لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِىْ بَنَوْا رِيْبَةً فِىْ قُلُوْبِهِمْ اِلَّاۤ
اَنْ تَقَطَّعَ قُلُوْبُهُمْ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿١١٠﴾ اِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰى مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ اَنْفُسَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ بِاَنَّ ع
لَهُمُ الْجَنَّةَ ؕ يُقَاتِلُوْنَ فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَيَقْتُلُوْنَ وَيُقْتَلُوْنَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِى التَّوْرٰىةِ وَالْاِنْجِيْلِ
وَالْقُرْاٰنِ ؕ وَمَنْ اَوْفٰى بِعَهْدِهٖ مِنَ اللّٰهِ فَاسْتَبْشِرُوْا بِبَيْعِكُمُ الَّذِىْ بَايَعْتُمْ بِهٖ ؕ وَذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ
الْعَظِيْمُ ﴿١١١﴾ اَلتَّاۤئِبُوْنَ الْعٰبِدُوْنَ الْحٰمِدُوْنَ السَّاۤئِحُوْنَ الرّٰكِعُوْنَ السّٰجِدُوْنَ الْاٰمِرُوْنَ
بِالْمَعْرُوْفِ وَالنَّاهُوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحٰفِظُوْنَ لِحُدُوْدِ اللّٰهِ ؕ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١١٢﴾ مَا كَانَ لِلنَّبِىِّ وَ

ఇద్దరు వ్యక్తులు ఉన్నారు. వారిలో ఒకడు తన కట్టడాన్ని దైవభీతి, దైవప్రసన్నత లనే పునాదులపై నిర్మించాడు. రెండోవాడు తన కట్టడాన్ని నీటి ప్రవాహానికి లోతట్టు భాగం మట్టి కొట్టుకుపోయి డొల్లగామారిన నదీతీరంపై నిర్మించాడు. ఆ తరువాత అది కాస్త అతడ్ని తీసుకొని నేరుగా నరకాగ్నిలో పడిపోయింది. మరి ఈ ఇద్దరిలో ఎవరు శ్రేష్ఠులు? మీరే ఆలోచించండి. అలాంటి దుర్మార్గులకు దేవుడు ఎన్నటికీ సన్మార్గం చూపడు. వారు నిర్మించిన ఈ (పునాదులులేని) కట్టడం వారి హృదయాల్లో ఎల్లప్పుడూ అపనమ్మకాన్నే పెంచిపోషిస్తుంది; వారి హృదయాలు ముక్కలు ముక్కలుగా పగిలిపోతే తప్ప (ఈ అపనమ్మకపు జాడ్యం వారిని ఓపట్టాన వదలిపెట్టదు). దేవుడు సర్వం తెలిసినవాడు, మహావివేకవంతుడు. (109-110)

దేవుడు విశ్వాసుల నుండి వారి ధనప్రాణాలు కొనుగోలుచేశాడు. వాటికి బదులుగా వారికోసం స్వర్గం సిద్ధపరచిఉంచాడు. వారు దైవమార్గంలో పోరాడుతూ హతమార్చుతారు లేదా హతమార్చబడతారు. (వారికి స్వర్గం లభిస్తుందని) తౌరాత్‌లో, ఇన్జీల్‌లో, ఖుర్‌ఆన్‌లో వాగ్దానంఉంది. దాన్ని నెరవేర్చేబాధ్యత దేవునిపై ఉంది. వాగ్దానం నెరవేర్చడంలో దేవుడ్ని మించిన వారెవరుంటారు? కనుక దేవునితో మీరు చేసుకున్న ఈ వ్యాపార ఒప్పందం పట్ల ఆనందోత్సవాలు జరుపుకోండి. ఇదే ఘనవిజయం. (111)

వారు పాపక్షమాపణ కోసం మాటిమాటికి దేవుని వైపు మరలుతారు. ఆయన్నే ఆరాధిస్తారు. ఆయన స్తుతిగానాలు చేస్తారు. దేవుని (ప్రసన్నత) కోసం లోకంలో సంచరిస్తారు. ఆయన ముందు తలవంచుతారు, సాష్టాంగపడతారు. మంచిని బోధిస్తారు. చెడులను నివారిస్తారు. దైవనిర్ణీత హద్దులు కాపాడుతారు. కనుక ప్రవక్తా! (దేవునితో

దైవప్రవక్త (సల్లం) తబూక్ వెళ్ళిన తర్వాత కపటవిశ్వాసులు ఈ (జిరార్) మసీదులో తమ కుట్రలు ప్రారంభించారు. అటు రోమ్‌సైన్యాలు ముస్లింలను తుడిచిపెట్టిన తక్షణమే ఇటు (కపటాగ్రేసరుడు) ఇబ్నె ఉబయికి కిరీటంపెట్టి అందలమెక్కించాలని కూడా పథకం వేసుకున్నారు. కాని వారి ప్లాను పారలేదు. తబూక్‌లో జరిగిన సంఘటనతో వారి ఆశలు అడియాశలయ్యాయి.

దైవప్రవక్త (సల్లం) తబూక్ నుండి తిరిగొస్తుంటే దారిలో ఈ సూక్తులు అవతరించాయి. ఆయన వెంటనే కొందరు అనుచరుల్ని త్వరగా మదీనా పంపిస్తూ, తాను నగరంలో ప్రవేశించకముందే జిరార్ మసీదును కూలగొట్టాలని ఆదేశించారు. ఈ విధంగా దురుద్దేశ్యంతో నిర్మించబడిన జిరార్ మసీదు శాశ్వతంగా నేలమట్టమయి పోయింది. (తఫ్‌హీముల్ ఖుర్‌ఆన్ నుండి)

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اَنْ يَّسْتَغْفِرُوْا لِلْمُشْرِكِيْنَ وَلَوْ كَانُوْۤا اُولِىْ قُرْبٰى مِنْۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُمْ اَصْحٰبُ
الْجَحِيْمِ ﴿١١٣﴾ وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ اِبْرٰهِيْمَ لِاَبِيْهِ اِلَّا عَنْ مَّوْعِدَةٍ وَّعَدَهَاۤ اِيَّاهُ ۚ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهٗۤ اَنَّهٗ
عَدُوٌّ لِّلّٰهِ تَبَرَّاَ مِنْهُ ؕ اِنَّ اِبْرٰهِيْمَ لَاَوَّاهٌ حَلِيْمٌ ﴿١١٤﴾ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُضِلَّ قَوْمًۢا بَعْدَ اِذْ هَدٰىهُمْ حَتّٰى
يُبَيِّنَ لَهُمْ مَّا يَتَّقُوْنَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيْمٌ ﴿١١٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ يُحْىٖ وَيُمِيْتُ ؕ وَمَا
لَكُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ وَّلِىٍّ وَّلَا نَصِيْرٍ ﴿١١٦﴾ لَقَدْ تَّابَ اللّٰهُ عَلَى النَّبِىِّ وَالْمُهٰجِرِيْنَ وَالْاَنْصَارِ الَّذِيْنَ
اتَّبَعُوْهُ فِىْ سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْۢ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيْغُ قُلُوْبُ فَرِيْقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ ؕ اِنَّهٗ بِهِمْ رَءُوْفٌ
رَّحِيْمٌ ﴿١١٧﴾ وَّعَلَى الثَّلٰثَةِ الَّذِيْنَ خُلِّفُوْا ؕ حَتّٰۤى اِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْاَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ

పరలోక ఒప్పందం చేసుకున్న) ఇలాంటి విశ్వాసులకు (స్వర్గ)శుభవార్త విన్పించు. (112)

బహుదైవారాధకులు నరకానికి అర్హులయ్యారని స్పష్టంగా తెలిసిన తరువాత వారు తమ దగ్గరి బంధువులైనా సరే, వారి పాపమన్నింపు కోసం దేవుడ్ని ప్రార్థించడం దైవ ప్రవక్తకు, విశ్వాసులకు ఏమాత్రం శోభించదు. ఇబ్రాహీం తనతండ్రి కోసం పాపమన్నింపు ప్రార్థన చేశాడంటే ఆవిషయంలో అతను తనతండ్రికి వాగ్దానం చేసిఉండటమే. అయితే అతను దైవవిరోధి అని తెలిసిపోయిన తర్వాత ఇబ్రాహీం అతడ్ని అసహ్యించుకున్నాడు. ఇబ్రాహీం ఎంతో దయార్ద్ర హృదయుడు, సహనశీలి, సాధుస్వభావి. (113-114)

ప్రజలకు సన్మార్గం చూపి, వారు ఏవిషయాలు మానుకోవాలో వాటన్నిటినీ స్పష్టంగా తెలియజేసిన తర్వాత, తిరిగి వారిని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేయడం దేవుని అభిమతం కాదు. దేవుడు సమస్తవిషయాలు తెలిసినవాడు. భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యమంతా దేవుని అధీనంలోనేఉంది. జీవన్మరణాలు ఆయన చేతిలోనే ఉన్నాయి. ఆయన(పట్టు) నుండి మిమ్మల్ని కాపాడగల ఏ సహాయకుడూ, సంరక్షకుడూ లేడు. (115-116)

దేవుడు (తన) ప్రవక్తను కరుణించాడు. కష్టకాలంలో ఆదుకొని అతనికి తోడుగా నిల్చిన ముహాజిర్లు, అన్సారులను కూడా కరుణించాడు. వారిలోకొందరి హృదయాలు అపమార్గం వైపు మొగ్గినప్పటికీ వారిని దేవుడు కరుణించాడు. దేవుడు వారి విషయంలో అపార వాత్సల్యంతో, అమితమైన దయతో వ్యవహరిస్తాడు. (117)

వ్యవహారం వాయిదావేయబడిన ఆముగ్గుర్ని కూడా కరుణించాడు. భూమివిశాలంగాఉన్నా అదివారికి ఇరుకైపోయింది. చివరికి వారిప్రాణాలే వారికి భారమైపోయాయి.[15]

15. ఈ ముగ్గురు సహాబీల (ప్రవక్త అనుచరుల) పేర్లు: 1. కాబ్ బిన్ మాలిక్, 2. హిలాల్ బిన్ ఉమయ్య, 3. మురారా బిన్ రుబయి. వీరు ముగ్గురు కూడా చిత్తశుద్ధిగల విశ్వాసులే. లోగడ ఇస్లాం కోసం అనేక త్యాగాలు చేసినవారే. కాని తబూక్ దండయాత్ర సమయంలో బద్ధకం వారిని గడప దాటనివ్వలేదు. దైవప్రవక్త (స) విచారణ జరిపినప్పుడు కపటవిశ్వాసుల్లా అబద్ధాలు చెప్పి తప్పించుకోవడానికి బదులు వారు నిజాన్ని చెప్పేశారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) అందుకు శిక్షగా వారితో ఎవరూ మాట్లాడకూడదని ముస్లింలందరికీ తాకీదు చేశారు.

ప్రవక్త ఆజ్ఞతో ముస్లింలందరూ ఆ ముగ్గురితో మాట్లాడకుండా సంఘబహిష్కణ చేశారు. వారిలో ఇద్దరు బయటికి పోకుండా ఇంట్లోనే గడపసాగారు. హజ్రత్ కాబ్ బిన్ మాలిక్ (రజి) మటుకు బయట వీధుల్లో తిరిగేవారు. మస్జిద్‌కు కూడా వెళ్ళి వస్తుండేవారు. కాని ఆయనతో ఏ

عَلَيْهِمْ اَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوْٓا اَنْ لَّا مَلْجَاَ مِنَ اللّٰهِ اِلَّآ اِلَيْهِ ؕ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوْبُوْا ؕ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ
الرَّحِيْمُ ۝ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَكُوْنُوْا مَعَ الصّٰدِقِيْنَ ۝ مَا كَانَ لِاَهْلِ الْمَدِيْنَةِ وَمَنْ
حَوْلَهُمْ مِّنَ الْاَعْرَابِ اَنْ يَّتَخَلَّفُوْا عَنْ رَّسُوْلِ اللّٰهِ وَلَا يَرْغَبُوْا بِاَنْفُسِهِمْ عَنْ نَّفْسِهٖ ؕ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ لَا
يُصِيْبُهُمْ ظَمَاٌ وَّلَا نَصَبٌ وَّلَا مَخْمَصَةٌ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَلَا يَطَـُٔوْنَ مَوْطِئًا يَّغِيْظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُوْنَ

దేవుని పట్టునుండి తప్పించుకోడానికి ఆయన కరుణాశ్రయం తప్ప ఎలాంటి ఆశ్రయం లేదని వారు గ్రహించారు. అప్పుడు దేవుడు దయతో వారివైపు మరలాడు, వారు తన వైపు మరలివచ్చేందుకు. దేవుడు గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు. (118)

విశ్వాసులారా! దేవునికి భయపడండి. నిజాయితీపరులకు తోడ్పడండి. దైవప్రవక్తను వదలి, ఇంట్లో కూర్చొని స్వప్రయోజనాలకు ప్రాధాన్యతనివ్వడం మదీనావాసులకు, దాని చుట్టుప్రక్కల నివసించే గ్రామీణులకు ఏమాత్రం తగదు. దైవమార్గంలో శారీరక శ్రమ, ఆకలిదప్పులు సహిస్తే, సత్యతిరస్కారులకు వెగటు కలిగించే వ్యవహారంలో ఏదైనా చర్య తీసుకుంటే, (ధర్మవ్యవహారంలో) ఏదైనా శత్రువర్గానికి ప్రతీకారంచేస్తే, వాటికి ప్రతిఫలం

ఒక్కరూ మాట్లాడేవారుకాదు. సలాంచేసినా సమాధానమిచ్చేవారు కాదు. మస్జిద్‌లో ఆయన నమాజ్ చేస్తున్నప్పుడు దైవప్రవక్త (స) ఆయన వైపు ఓరగా చూసేవారు. కాని నమాజ్ ముగించగానే వేరే వైపు ముఖం తిప్పుకునేవారు. దాంతో హజ్రత్ కాబ్ మరింత దిగాలుపడేవారు.

ఒకరోజు ఆయన తన చిన్ననాటి స్నేహితుడు అబూ ఖతాదా (రజి) దగ్గరికెళ్ళి అతని తోట ప్రహరీగోడ ఎక్కి సలాం చేశారు. కాని అతను సమాధానమైనా ఇవ్వలేదు. అప్పుడు కాబ్ (రజి) దేవుణ్ణి సాక్షిగా చేస్తూ, "అబూఖతాదా! నాకు దైవం పట్ల, దైవప్రవక్త పట్ల ప్రేమాభిమానాలు లేవా?" అని అడిగారు. దానికీ అతను సమాధానమివ్వలేదు. కాబ్ అలా రెండుసార్లు అడిగారు. మూడోసారి అడిగిన మీదట "ఆ సంగతి దేవునికి, దైవప్రవక్తకు మాత్రమే తెలుసు"ని ముక్తసరిగా జవాబిచ్చాడు. ఈ మాటలు విని కాబ్ (రజి)కు దుఃఖం పొర్లుకు వచ్చింది.

ఆ రోజుల్లోనే హజ్రత్ కాబ్ (ర) బజారున పోతుంటే సిరియా నుండి ఒకతను వచ్చి గస్సాన్ రాజు రాసిన ఒక లేఖ ఆయనకు అందించాడు. అందులో ఆ రాజు హజ్రత్ కాబ్‌ని సంబోధిస్తూ "మీ మనిషి మీ మీద దుర్భర దౌర్జన్యం చేస్తున్నట్లు విన్నాం. మీరు ఆ అవమానం సహించేటంత అధములు కారు. అప్రయోజకునిగా భావించి వదిలెయ్యాల్సిన మనిషి కూడా కాదు. కనుక మీరు మా దగ్గరకు వచ్చేయండి. మేము మిమ్మల్ని గౌరవిస్తాం" అని రాశాడు. హజ్రత్ కాబ్ దాన్ని చదివి మరోవిపత్తు వచ్చిపడిందే అనుకుంటూ అప్పటికప్పుడు దాన్ని పొయ్యిలోకి విసిరి కాల్చివేశారు.

ఇలా నలభై రోజులు గడచిన తరువాత భార్యకు కూడా దూరంగా ఉండాలని దైవప్రవక్త (సల్లం) ఆదేశించారు.. అప్పుడు కాబ్ భార్యను పుట్టింటికి పంపివేశారు. అలా మరో పదిరోజులు గడచిపోయాయి. చివరికి ఓరోజు ఫజ్ర్‌నమాజ్ తరువాత ఇంటికప్పు మీద విచారంతో కూర్చొని ఉంటే ఒకతను వచ్చి "కాబ్! నీకు శుభం కలుగుగాక!" అన్నాడు. ఈమాట వినగానే హజ్రత్ కాబ్ (రజి) అప్రయత్నంగా సాష్టాంగపడ్డారు. ఆతర్వాత ఒకరి తర్వాత మరొకరు అనేకమంది "నీ క్షమాపణ స్వీకరించబడింద'ంటూ ఆయనకు అభినందనలు తెలియజేయడం ప్రారంభించారు. హజ్రత్ కాబ్ వెంటనే మస్జిద్‌కు వెళ్ళి చిరునవ్వుతో కన్పిస్తున్న దైవప్రవక్త (స)కు సలాం చేశారు. దైవప్రవక్త (స) ప్రతిసలాం చేసి ఆయన్ని అభినందించారు. అప్పుడు హజ్రత్ కాబ్ (రజి) దేవునికి కృతజ్ఞతగా తన వాటాకువచ్చిన ఖైబర్‌భూమి ఉంచుకొని మిగిలిన ఆస్తినంతా దైవమార్గంలో దానంచేశారు.

مِنْ عَدُوٍّ نَّيْلًا اِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهٖ عَمَلٌ صَالِحٌ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيْعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ ۝ وَلَا يُنْفِقُوْنَ
نَفَقَةً صَغِيْرَةً وَّلَا كَبِيْرَةً وَّلَا يَقْطَعُوْنَ وَادِيًا اِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ اَحْسَنَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ۝
وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُوْنَ لِيَنْفِرُوْا كَآفَّةً ؕ فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَآئِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوْا فِي الدِّيْنِ
وَلِيُنْذِرُوْا قَوْمَهُمْ اِذَا رَجَعُوْٓا اِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُوْنَ ۝ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا قَاتِلُوا الَّذِيْنَ
يَلُوْنَكُمْ مِّنَ الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوْا فِيْكُمْ غِلْظَةً ؕ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِيْنَ ۝ وَاِذَا مَآ اُنْزِلَتْ سُوْرَةٌ
فَمِنْهُمْ مَّنْ يَّقُوْلُ اَيُّكُمْ زَادَتْهُ هٰذِهٖٓ اِيْمَانًا ۚ فَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا فَزَادَتْهُمْ اِيْمَانًا وَّهُمْ يَسْتَبْشِرُوْنَ ۝ وَ
اَمَّا الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا اِلٰى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوْا وَهُمْ كٰفِرُوْنَ ۝ اَوَلَا يَرَوْنَ
اَنَّهُمْ يُفْتَنُوْنَ فِيْ كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً اَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوْبُوْنَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُوْنَ ۝ وَاِذَا مَآ اُنْزِلَتْ سُوْرَةٌ
نَّظَرَ بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ ؕ هَلْ يَرٰىكُمْ مِّنْ اَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوْا ؕ صَرَفَ اللّٰهُ قُلُوْبَهُمْ بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا

గా వారి అదృష్టంలో పుణ్యం వ్రాయకుండా ఉండటమనేది ఎన్నటికీ జరగదు. సద్వర్తనులకు లభించవలసిన ప్రతిఫలాన్ని దేవుడు ఎన్నటికీ వృధాచేయడు. (119-120)

అలాగే (దైవమార్గంలో) కొద్దోగొప్పో ఖర్చుచేస్తే లేదా ఏవైనా గుట్టలుమిట్టలు దాటి పురోగమిస్తే ఆ సత్కార్యాలు కూడా (కర్మల్లో) వ్రాయకుండా ఉండటమనేది జరగదు. వారు చేసిన సత్కర్మలకు దేవుడు వారికి తగినప్రతిఫలం తప్పక ప్రసాదిస్తాడు. (121)

విశ్వాసులంతా (యుద్ధానికి) మూకుమ్మడిగా బయలుదేరనవసరం లేదు. ధర్మావగాహన పెంపొందించుకోవడానికి (కూడా) ప్రతిగ్రామం, ప్రతితెగ నుండి కొందరు చొప్పున ఎందుకు బయల్దేరలేదు? అలా వెళ్ళొచ్చి తమప్రజలు (సత్యవ్యతిరేక వైఖరి) మానేందుకు వారిని హెచ్చరించివుంటే బాగుండేది కదా! అలా ఎందుకు జరగలేదు? విశ్వాసులారా! మీ సమీపంలో (గోముఖవ్యాఘ్రాల్లా) ఉన్న సత్యతిరస్కారులతో పోరాడండి. (మీరు మెతక మనుషులు కాదని,) మీలో కాఠిన్యం ఉందని వారు తెలుసుకోవాలి. దేవుడు సదా భయభక్తులుకలవారికే తోడుగా ఉంటాడని తెలుసుకోండి. (122-123)

కొత్తగా ఏదైనా అధ్యాయం అవతరించినప్పుడల్లా వారిలో కొందరు "ఈఅధ్యాయం వల్ల మీలో ఎవరి విశ్వాసం పెరిగింద"ని (ముస్లింలను) అడుగుతారు. విశ్వసించినవారి విశ్వాసాన్ని ప్రతి అధ్యాయం అధికమే చేసింది. దానిపట్ల వారు సంతోషమే వెలిబుచ్చుతున్నారు. కాని హృదయాల్లో కాపట్యరోగమున్నవారికి మాత్రం కొత్తగా అవతరించే ప్రతి అధ్యాయం వారి (హృదయ)మాలిన్యాన్ని మరింత అధికమే చేస్తూపోయింది. దాంతో వారు చచ్చేదాకా అవిశ్వాసతిమిరంలోనే పడి కొట్టుమిట్టాడుతుంటారు. (124-125)

ప్రతి యేటా వారు ఒకటి రెండు సార్లు పరీక్షకు గురిచేయబడుతున్నారని వారికి తెలియదా? అయినా వారు పశ్చాత్తాపం చెంది దేవునికి క్షమాపణ చెప్పుకోవడం లేదు. ఎలాంటి గుణపాఠం నేర్చుకోవడంలేదు. కొత్తగా ఏదైనా అధ్యాయం అవతరించినప్పుడు తమను ఇతరులు చూస్తారేమోనని కళ్ళతోనే వారు పరస్పరం సైగలు చేసుకుంటూ నిశ్శబ్దంగా లేచి వెళ్ళిపోతారు. వారసలు మందబుద్ధులు. అందుకే దేవుడు వారి హృదయాలను (వారి పైశాచిక ప్రవృత్తికి అనుగుణంగా) మలచివేశాడు. (126-127)

يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾ لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ
رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ ۖ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿١٢٩﴾

آياتها ١٠٩ (١٠) سُورَةُ يُونُسَ مَكِّيَّةٌ (٥١) رکوعاتها ١١

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الٓر ۚ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنذِرِ النَّاسَ
وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِندَ رَبِّهِمْ ۗ قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَٰذَا لَسَاحِرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾
إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۖ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ ۖ مَا

(ప్రజలారా!) మీలో నుండే మీదగ్గరకు దైవప్రవక్త వచ్చాడు. మీరు నష్టపోవడం అతనికి ఎంతో బాధగా ఉంటుంది. మీ శ్రేయస్సునే అతను ఎక్కువగా కోరుకుంటు న్నాడు. విశ్వాసుల పాలిట అతను ఎంతో ప్రేమమూర్తి, దయామయుడు. (128)

(ప్రవక్తా! ఇంతగా నచ్చజెప్పినా వినకుండా) వారు ముఖం తిప్పుకుంటే ఇలా చెప్పు: "నాకు దేవుడొక్కడే చాలు. ఆయన తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయన్నే నేను నమ్ముకున్నాను. ఆయనే మహోన్నత సింహాసనానికి అధిపతి." (129)

అవతరణ: మక్కా | **10. యూనుస్** | సూక్తులు: 109

ఈఅధ్యాయంలో ఒకచోట యూనుస్ ప్రవక్త (అలై) ప్రస్తావన వచ్చింది. అందువల్ల దీనికి పేరు వచ్చింది. ఇందులోని విషయాలు పరిశీలిస్తే ఇది దైవప్రవక్త(స) మక్కాలో గడిపిన 13 ఏండ్ల కాలంలో 13వ ఏట అవతరించి ఉండవచ్చని తెలుస్తోంది. ఒక మానవుడు దైవప్రవక్తగా వచ్చి పరలోకం గురించి చిత్రవిచిత్ర విషయాలు మాట్లాడటం పట్ల మక్కా బహుదైవారాధకులు ఆశ్చర్యం వెలిబుచ్చుతూ అపహాస్యంచేసేవారు. మరొక వైపు ఇస్లాంవ్యతిరేక ప్రచారం సాగిస్తూ దైవప్రవక్త (స)కు, ఆయన అనుచరులకు బద్ధ శత్రువులయ్యారు. అలాంటివారికి ఈ అధ్యాయంలో అనేక విధాలుగా నచ్చజెపుతూ రుజుమార్గం గురించి బోధించడం జరిగింది. గత ప్రవక్తల సంఘటలు ప్రస్తావించి వాటి నుండి గుణపాఠం నేర్చుకోమని హెచ్చరించబడింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

అలిఫ్-లామ్-రా. ఈ సూక్తులు విజ్ఞతావివేచనాలతో నిండిన (అద్భుత) గ్రంథానికి సంబంధించినవి. (ఏమరుపాటుకు గురైన) ప్రజలను జాగృతపరచమని, విశ్వసించిన వారికి వారిప్రభువు దగ్గర నిజమైన గౌరవప్రతిష్ఠలు ఉన్నాయన్న శుభవార్త విన్పించమని మేము మానవుల్లోనే ఒక మనిషికి సూచించాం. ఈవిషయం వారికి విచిత్రంగా ఉందా? పైగా అవిశ్వాసులు "ఇతను పచ్చిమాంత్రికుడ"ని చెబుతున్నారు. (1-2)

మీ ప్రభువు అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయనే భూమ్యాకాశాల్ని ఆరు రోజుల్లో సృష్టించాడు. తర్వాత ఆయన అధికార సింహాసనం అధిష్ఠించి యావత్తు విశ్వవ్యవస్థను నిర్వ హిస్తున్నాడు. ఆయన అనుమతి లేకుండా ఎవరూ ఎలాంటి సిఫారసు చేయలేరు. ఆ

مِن شَفِيعٍ إِلَّا مِن بَعْدِ إِذْنِهِ ۚ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا ۖ
وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا ۚ إِنَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ ۚ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٤﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ
نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ ۚ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ ۚ يُفَصِّلُ

దేవుడే మీ ప్రభువు. కనుక మీరు ఆయన్ని మాత్రమే ఆరాధించండి. మరి ఇప్పటికైనా స్పృహలోకి వస్తారా? (3)

మీరంతా (కర్మవిచారణ కోసం) ఆయన దగ్గరికే పోవలసిఉంది. ఇది దేవుడు చేస్తున్న తిరుగులేని వాగ్దానం. సృష్టి ప్రక్రియను ప్రారంభించేవాడు, ఆ తర్వాత ప్రళయ దినాన (ప్రాణికోటిని) తిరిగిబ్రతికించి లేపేవాడు కూడా ఆయనే. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి ఆయన న్యాయంగా తగిన ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు. అవిశ్వాస వైఖరి అవలం బించినవారికి త్రాగేందుకు సలసల మరిగే నీటిని ఇస్తాడు. పైగా వారు తమ దుష్కర్మ లకు దుర్భరయాతనలు కూడా అనుభవించవలసి వస్తుంది. (4)

ఆయనే సూర్యుడ్ని తేజోవంతంగా, చంద్రుడ్ని కాంతిమంతంగా చేసినవాడు. మీరు తేదీలు, సంవత్సరాల లెక్క తెలుసుకోవడానికి చంద్రకళల్ని నిర్దేశించినవాడు కూడా ఆయనే.[1] ఇదంతా దేవుడు ఒక మహోన్నత లక్ష్యంకోసం సృష్టించాడు. ఆయన గ్రహించే

1. చంద్రుడి నుండి వెలువడే వెలుగు సూర్యుడి నుండి గ్రహించిన అరువు వెల్తురని ఈ సూక్తి ద్వారా తెలుస్తోంది. చంద్రుడ్ని గురించి ఖుర్‌ఆన్‌లో ఇతర చోట్ల ఇలా ఉంది:

"(ప్రవక్తా!) ప్రజలు నిన్ను నెలవంక గురించి (చంద్రకళల సంగతేమిటని) అడుగుతున్నారు. ఇవి ప్రజల అవసరాలకు, హజ్‌యాత్ర తేదీల నిర్ణయానికి సంకేతాలని చెప్పు." (2:189)

దేవుడే రేయింబవళ్ళను సృష్టించినవాడు. సూర్యచంద్రులను కూడా ఆయనే సృజించాడు. అవన్నీ తమతమ నిర్ణీత కక్ష్యల్లో తేలియాడుతున్నాయి." (21:33)

"ఆయన మీ శ్రేయస్సు కోసం రేయింబవళ్ళను, సూర్యచంద్రులను అదుపులో ఉంచాడు. నక్షత్రాలు కూడా ఆయన అదుపాజ్ఞలలోనే ఉన్నాయి. విజ్ఞతా వివేచనలు కలవారికి ఇందులో అనేక నిదర్శనాలు ఉన్నాయి." (16:12)

"వారికోసం మరొక సూచనగా రాత్రి ఉంది. మేము దానిపై నుండి పగటిని తొలగిస్తున్నాం. అప్పుడు వారిపై చీకటి ఆవరిస్తుంది. సూర్యుడు తన నిర్ణీత కక్ష్యలో సంచరిస్తున్నాడు. ఇది మహా శక్తిమంతుడైన దేవుడు రూపొందించిన పథకం. చంద్రుని కోసం మేము మజిలీలు (చంద్ర కళలు) నిర్ణయించాం. అతను వాటిని దాటుకుంటూ చివరికి ఎండిపోయిన ఖర్జూరపు మట్టలా మారి పోతాడు. చంద్రుడ్ని పట్టుకునే శక్తి సూర్యునికి లేదు. అలాగే రాత్రి పగటిని దాటిపోలేదు. సమస్తం ఒక్కొక్క కక్ష్యలో సంచరిస్తున్నాయి." (36:38-40)

"ఆయన సూర్యచంద్రుల్ని (ఒక నియమావళికి కట్టుబడి ఉండేలా) అదుపులో ఉంచాడు. ఇవన్నీ ఒక నిర్ణీత కాలం వరకు నడుస్తూ ఉంటాయి. మీరు చేసే ప్రతి పనీ దేవునికి తెలుసన్న సంగతి మీకు తెలియదా? దీనికి కారణం దేవుడే సత్యం. అందువల్లనే ఇవన్నీ ఒక నియంత్రణకు లోబడి సాగుతున్నాయి. ఆయన్ని వదలి వారు ప్రార్థిస్తున్నవన్నీ మిథ్యాదైవాలే. దేవుడే మహోన్నతుడు, మహిమాన్వితుడు." (31:29,30)

الْاٰیٰتِ لِقَوْمٍ یَّعْلَمُوْنَ ۝ اِنَّ فِی اخْتِلَافِ الَّیْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَاٰیٰتٍ
لِّقَوْمٍ یَّتَّقُوْنَ ۝ اِنَّ الَّذِیْنَ لَا یَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا وَرَضُوْا بِالْحَیٰوةِ الدُّنْیَا وَاطْمَاَنُّوْا بِهَا وَالَّذِیْنَ هُمْ عَنْ اٰیٰتِنَا
غٰفِلُوْنَ ۝ اُولٰٓئِكَ مَاْوٰىهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوْا یَكْسِبُوْنَ ۝ اِنَّ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ یَهْدِیْهِمْ رَبُّهُمْ
بِاِیْمَانِهِمْ ۚ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهٰرُ فِیْ جَنّٰتِ النَّعِیْمِ ۝ دَعْوٰىهُمْ فِیْهَا سُبْحٰنَكَ اللّٰهُمَّ وَتَحِیَّتُهُمْ

వారికోసం తన నిదర్శనాలు విడమరచి తెలియజేస్తున్నాడు. దేవునికి భయపడే వారి కోసం రేయింబవళ్ళ చక్రభ్రమణంలో అనేక నిదర్శనాలున్నాయి. అసలు భూమ్యాకాశాల్లో ఆయన సృష్టించిన ప్రతి వస్తువులోనూ (ఆయన ఉనికిని, ఏకత్వాన్ని చాటే అనేక) నిదర్శనాలున్నాయి. మా దర్శనభాగ్యం ఆశించకుండా ప్రాపంచిక జీవితంతోనే తృప్తిచెంది మా సూక్తుల పట్ల ఏమరుపాటు వహించినవారికి నరకమే అంతిమ నివాసమవుతుంది, వారి దుష్కర్మలకు పర్యవసానంగా (తగిన శాస్తి అదే). (5-8)

ఇక సత్యాన్ని విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తున్నవారిని వారి ప్రభువు వారి విశ్వాసం కారణంగా సన్మార్గాన నడిపిస్తాడు. వారికోసం సెలయేరులు ప్రవహించే స్వర్గవనాలు ఉన్నాయి. వారక్కడ "దేవా! నీవు పరిశుద్ధుడవు" అని స్తుతిస్తూఉంటారు. అదీగాక వారు శాంతి చేకూరుగాక! అని ప్రార్థిస్తారు. వారు మాట్లాడే ప్రతిమాట చివర్లో "సకల స్తోత్రాలు

"రాత్రి, పగలు, సూర్యుడు, చంద్రుడు (మొదలైన ప్రకృతిశక్తులన్నీ) దేవుని (ఏకత్వానికి, ఆయన శక్తిసామర్థ్యాలకు) నిదర్శనాలే. కనుక సూర్యచంద్రులకు సాష్టాంగపడకండి. మీరు నిజంగా దేవుణ్ణి ఆరాధించేవారయితే, వాటిని సృష్టించిన దేవునికే సాష్టాంగపడండి." (41:37)

ఖుర్‌ఆన్ సూర్యచంద్రుల సంచారం, రేయింబవళ్ళ మార్పిడులు మొదలైన ఖగోళశాస్త్ర విషయాలు తెలియజేశాక సృష్టి రహస్యాలను గురించి ఆలోచించే బుద్ధిమంతులకు ఇందులో అనేక సూచనలున్నాయని చెబుతోంది. ముఖ్యంగా రెండు సూచనలను గురించి నొక్కి చెప్పింది.

ఒకటి, ఈ విశ్వం దానంతటది ఉనికిలోకి రాలేదని, అలాగే దానంతటది ఇష్టారాజ్యంగా నడవడం లేదని, దాని వెనుక ఓ మహోన్నత అగోచర శక్తిసంపన్నుడు ఉన్నాడని, ఆయనే దాన్ని సృష్టించి మానవుల శ్రేయస్సు కోసం గతి తప్పకుండా ఓ నిర్దిష్ట మార్గాన నియమబద్ధంగా నిర్వహిస్తున్నాడని కాస్త ఆలోచిస్తే అర్థమవుతుంది.

రెండు, ఈ విశ్వవ్యవస్థలో ఏ ఒక్కటీ తనంతట తాను మానవులకు లాభంగాని, నష్టంగాని కలిగించలేదని, కాబట్టి వాటిని ఆరాధించడం అవివేకమని, వాటిని సృష్టించి నియమబద్ధంగా నిర్వహిస్తున్న విశ్వప్రభువునే ఆరాధించాలని ఖుర్‌ఆన్ మానవాళికి మాటిమాటికి బోధిస్తోంది.

పూర్వం మానవుడు సూర్యచంద్ర నక్షత్రాల వెనుక ఉన్న సృష్టి రహస్యాలు తెలుసుకోలేక వాటిపట్ల అనవసరమైన భయాన్ని, లేనిపోని ఆశలను కల్పించుకొని వాటిని పూజించేవాడట! కాని ఈనాటి నాగరిక మానవుడు చంద్రుని మీద కాలుమోపి వచ్చాడు. మానవరహిత వ్యోమానౌకను పంపి అంగారక గ్రహం నుండి మన్ను తెప్పించాడు. శక్తిమంతమైన అంతరిక్షనౌకలు నిర్మించి సౌర వ్యవస్థను సైతం దాటి సుదూర విశ్వాంతరాళంలోకి పంపాడు. అయితే ఈమాత్రం లభించిన మిడి మిడి జ్ఞానానికే ప్రకృతి మీద విజయం సాధించానని విర్రవీగిపోతూ, సృష్టికర్తనే విస్మరిస్తున్నాడు.

ఖుర్‌ఆన్ ఈ రెండు ధోరణుల్ని ఖండిస్తూ విశ్వరహస్యాల పరిశోధనకు మానవుణ్ణి ప్రోత్సహిస్తోంది. వాటిని తెలుసుకున్నాక కృతజ్ఞతగా విశ్వనిర్వాహకుణ్ణి ఆరాధించాలని చెబుతోంది.

فِیْهَا سَلٰمٌ ۚ وَاٰخِرُ دَعْوٰىهُمْ اَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ۝ وَلَوْ یُعَجِّلُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ
بِالْخَیْرِ لَقُضِیَ اِلَیْهِمْ اَجَلُهُمْ ؕ فَنَذَرُ الَّذِیْنَ لَا یَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا فِیْ طُغْیَانِهِمْ یَعْمَهُوْنَ ۝ وَاِذَا مَسَّ
الْاِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنْۢبِهٖۤ اَوْ قَاعِدًا اَوْ قَآئِمًا ۚ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهٗ مَرَّ كَاَنْ لَّمْ یَدْعُنَاۤ اِلٰی
ضُرٍّ مَّسَّهٗ ؕ كَذٰلِكَ زُیِّنَ لِلْمُسْرِفِیْنَ مَا كَانُوْا یَعْمَلُوْنَ ۝ وَلَقَدْ اَهْلَكْنَا الْقُرُوْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوْا ۙ وَ
جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَیِّنٰتِ وَمَا كَانُوْا لِیُؤْمِنُوْا ؕ كَذٰلِكَ نَجْزِی الْقَوْمَ الْمُجْرِمِیْنَ ۝ ثُمَّ جَعَلْنٰكُمْ
خَلٰٓئِفَ فِی الْاَرْضِ مِنْۢ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَیْفَ تَعْمَلُوْنَ ۝ وَاِذَا تُتْلٰی عَلَیْهِمْ اٰیَاتُنَا بَیِّنٰتٍ ۙ قَالَ
الَّذِیْنَ لَا یَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا ائْتِ بِقُرْاٰنٍ غَیْرِ هٰذَاۤ اَوْ بَدِّلْهُ ؕ قُلْ مَا یَكُوْنُ لِیْۤ اَنْ اُبَدِّلَهٗ مِنْ تِلْقَآئِ
نَفْسِیْ ۚ اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا یُوْحٰۤی اِلَیَّ ۚ اِنِّیْۤ اَخَافُ اِنْ عَصَیْتُ رَبِّیْ عَذَابَ یَوْمٍ عَظِیْمٍ ۝ قُلْ لَّوْ شَآءَ
اللّٰهُ مَا تَلَوْتُهٗ عَلَیْكُمْ وَلَاۤ اَدْرٰىكُمْ بِهٖ ۖ فَقَدْ لَبِثْتُ فِیْكُمْ عُمُرًا مِّنْ قَبْلِهٖ ؕ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ۝ فَمَنْ

సర్వలోక ప్రభువుకే శోభిస్తాయి" అని కూడా ఉంటుంది. (9-10)

ప్రజలు ప్రాపంచిక ప్రయోజనాలు అర్థించడంలో ఎంత తొందరపడుతున్నారో, దేవుడు వారికి కీడుచేసే విషయంలోనూ అంత తొందరపడితే వారి జీవితకాలం ఎప్పుడో సమాప్తమై ఉండేది. (కాని అలా చేయడం మా అభిమతం కాదు.) అందువల్ల మేము మా దర్శనభాగ్యం ఆశించనివారిని వారి తిరస్కారం, తలబిరుసుతనాల్లోనే పడివుండేలా వదిలేస్తున్నాము. కష్టకాలం వచ్చినప్పుడు మానవుడు నిలబడి, కూర్చొని, పడుకొని (అనుక్షణం) మమ్మల్ని మొరపెట్టుకుంటాడు. కాని ఆ కష్టాన్ని కాస్తా మేము తొలగించ గానే అతను (మమ్మల్ని పూర్తిగా మరచిపోయి) ఎలాంటి కష్టంలో కూడా మమ్మల్ని మొర పెట్టుకో లేదన్నట్లు ముఖం చాటేస్తాడు. ఇలా హద్దులు మీరేవారికి మేము వారి (అ)కృత్యాలను ఆకర్షవంతంగా చేస్తాము. (11-12)

మానవులారా! మీకు పూర్వం (హద్దు మీరిపోయి) దౌర్జన్యవైఖరి అవలంబించిన జాతుల్ని మేము నాశనం చేశాం. వారి దగ్గరకు వారి ప్రవక్తలు స్పష్టమైన నిదర్శనాలు తెచ్చినా వారు విశ్వసించలేదు. ఈ విధంగా మేము నేరస్థులకు వారి నేరాల పర్యవ సానం చవిచూపిస్తున్నాము. వారి తరువాత ఇప్పుడు మీరెలా ప్రవర్తిస్తారో చూసేందుకు మేము మిమ్మల్ని ధరణిలో (మా) ప్రతినిధులుగా నియమించాము. (13-14)

మా దర్శనభాగ్యం ఆశించనివారికి స్పష్టమైన మాసూక్తులు వినిపిస్తున్నప్పుడు "దీనికి బదులు మరో ఖుర్‌ఆన్ తీసుకురా, లేదా ఇందులో మార్పుచెయ్యి" అంటారు. ప్రవక్తా! వారికిలా చెప్పు: "ఇందులో మార్పుచేయడానికి నాకెలాంటి అధికారం లేదు. నేను నా దగ్గరకు పంపబడుతున్న దివ్యావిష్కృతిని అనుసరించేవాణ్ణి మాత్రమే. నేను గనక నా ప్రభువుకు అవిధేయత చూపితే ఓ భయంకరదినాన పడే శిక్షకు భయపడుతున్నాను."

ఇంకా ఇలా చెప్పు: "దేవుడిలా నిర్ణయించివుంటే నేనీ ఖుర్‌ఆన్‌ని మీకు ఎన్నటికీ వినిపించేవాణ్ణి కాదు. దేవుడు కూడా మీకు దీన్ని గురించి ఏమాత్రం తెలియజేసేవాడు కాదు. దీని (అవతరణ)కు పూర్వం నేను మీమధ్య ఓ సుదీర్ఘకాలం గడిపాను. (నా నీతి, నిజాయితీలను గురించి మీకు బాగా తెలుసు. అలాంటి వ్యక్తి దేవుని విషయంలో

اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيٰتِهٖ ؕ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُوْنَ ۝ وَيَعْبُدُوْنَ مِنْ
دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُوْلُوْنَ هٰٓؤُلَآءِ شُفَعَآؤُنَا عِنْدَ اللّٰهِ ؕ قُلْ اَتُنَبِّـُٔوْنَ اللّٰهَ بِمَا
لَا يَعْلَمُ فِى السَّمٰوٰتِ وَلَا فِى الْاَرْضِ ؕ سُبْحٰنَهٗ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ۝ وَمَا كَانَ النَّاسُ اِلَّآ اُمَّةً وَّاحِدَةً
فَاخْتَلَفُوْا ؕ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَّبِّكَ لَقُضِىَ بَيْنَهُمْ فِيْمَا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ۝ وَيَقُوْلُوْنَ لَوْلَآ
اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِّنْ رَّبِّهٖ ۚ فَقُلْ اِنَّمَا الْغَيْبُ لِلّٰهِ فَانْتَظِرُوْا ۚ اِنِّىْ مَعَكُمْ مِّنَ الْمُنْتَظِرِيْنَ ۝ وَاِذَآ
اَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْۢ بَعْدِ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُمْ اِذَا لَهُمْ مَّكْرٌ فِىْٓ اٰيَاتِنَا ؕ قُلِ اللّٰهُ اَسْرَعُ مَكْرًا ؕ
اِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُوْنَ مَا تَمْكُرُوْنَ ۝ هُوَ الَّذِىْ يُسَيِّرُكُمْ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ؕ حَتّٰىٓ اِذَا كُنْتُمْ فِى
الْفُلْكِ ۚ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيْحٍ طَيِّبَةٍ وَّفَرِحُوْا بِهَا جَآءَتْهَا رِيْحٌ عَاصِفٌ وَّجَآءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ

అబద్ధాలు ఎలా చెప్పగలడు?) మీరీ మాత్రం గ్రహించలేరా? అసత్యం స్వయంగా కల్పించి దాన్ని దేవునిమీద నెట్టివేసే వాడికంటే పరమ దుర్మార్గుడు ఎవడైనా ఉంటాడా? లేక దేవుని సూక్తుల్ని అసత్య విషయాలుగా పరిగణించే వాడికంటే పరమ దుర్మార్గు డెవరు? నేరస్థులు ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ సాఫల్యం పొందలేరు. (15-17)

వారు దేవుణ్ణి వదలి తమకు ఎలాంటి లాభంగాని, నష్టంగాని కలిగించని మిథ్యా దైవాలను పూజిస్తూ అవి తమను గురించి దేవుని దగ్గర సిఫారసు చేస్తాయని అంటారు. "ఏమిటి, మీరు భూమ్యాకాశాల్లో దేవుడు ఎరగని విషయం గురించి ఆయనకు కొత్తగా తెలుపుతున్నారా?" అని అడుగు వారిని. దేవుడు పరిశుద్ధుడు. వారు చేసే బహుదైవా రాధనకు ఆయన ఎంతో అతీతుడు. (18)

ప్రారంభంలో మానవులంతా ఒకే సముదాయంగా (ఒకే జాతిగా) ఉండేవారు. తరువాత వారు విభిన్న విశ్వాసాలు, ఆచారాలు కల్పించుకొని చీలిపోయారు. నీ ప్రభువు వైపున ముందే ఒకమాట నిర్ణయించబడి ఉండకపోతే, వారు పరస్పరం విభేదించు కుంటున్న విషయాలు ఎప్పుడో పరిష్కరించబడి ఉండేవి. (19)

వారింకా "ఈ ప్రవక్తపై అతని ప్రభువు దగ్గర్నుండి ఏదైనా మహిమ ఎందుకు అవతరించదు?" అంటారు. వారికిలా చెప్పు: "అగోచరజ్ఞానం, అతీంద్రియశక్తులు దేవుని అధీనంలో ఉన్నాయి. (ఆయన ఆజ్ఞలేనిదే ఏదీ అవతరించదు.) మీరు (దాని కోసమే) ఎదురుచూస్తూ ఉండండి. నేను కూడా (మీ మూర్ఖపుకోరిక ఎలా నెరవేరుతుందో) ఎదురుచూస్తూ ఉంటాను." (20)

ప్రజలు ఏదైనా ఆపద వచ్చినప్పుడు మేము వారికి (మా) కారుణ్యాన్ని చవిచూపితే ఆ తరువాత వెంటనే వారు మా సూక్తులకు వ్యతిరేకంగా పన్నాగాలు పన్నడం ప్రారం భిస్తారు. "పన్నాగాలు పన్నడంలో దేవుడు మీకంటే మిన్న. ఆయన దూతలు మీ పన్నాగా లన్నిటిని నమోదుచేస్తూనే ఉన్నారు" అని చెప్పు. (21)

మిమ్మల్ని నేలమీద, నీటిమీద నడిపించేవాడు దేవుడే. మీరు ఓడలలో ఎక్కి నప్పుడు చల్లటి వాతావరణం మధ్య ఆ ఓడలు గాలివాటుకు చక్కగా ముందుకు సాగి పోతుంటే మీరు హాయిగా ప్రయాణం చేస్తారు. (అయితే ఒక్కోసారి) కొంతదూరం

مَكَانٍ وَّظَنُّوْٓا اَنَّهُمْ اُحِيْطَ بِهِمْ ۙ دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ۚ لَئِنْ اَنْجَيْتَنَا مِنْ هٰذِهٖ لَنَكُوْنَنَّ مِنَ
الشّٰكِرِيْنَ ۝ فَلَمَّآ اَنْجٰىهُمْ اِذَا هُمْ يَبْغُوْنَ فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ؕ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ ۙ
مَّتَاعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۫ ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۝ اِنَّمَا مَثَلُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
كَمَآءٍ اَنْزَلْنٰهُ مِنَ السَّمَآءِ فَاخْتَلَطَ بِهٖ نَبَاتُ الْاَرْضِ مِمَّا يَاْكُلُ النَّاسُ وَالْاَنْعَامُ ؕ حَتّٰىٓ اِذَآ
اَخَذَتِ الْاَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ اَهْلُهَآ اَنَّهُمْ قٰدِرُوْنَ عَلَيْهَآ ۙ اَتٰىهَآ اَمْرُنَا لَيْلًا اَوْ نَهَارًا
فَجَعَلْنٰهَا حَصِيْدًا كَاَنْ لَّمْ تَغْنَ بِالْاَمْسِ ؕ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ۝ وَاللّٰهُ يَدْعُوْٓا اِلٰى
دَارِ السَّلٰمِ ؕ وَيَهْدِىْ مَنْ يَّشَآءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ۝ لِلَّذِيْنَ اَحْسَنُوا الْحُسْنٰى وَزِيَادَةٌ ؕ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوْهَهُمْ

పోయిన తర్వాత హఠాత్తుగా వాతావరణం మారిపోతుంది. గాలి ఉధృతంగా వీస్తుంది. ఓడ నలువైపుల నుండి అలలు ఉవ్వెత్తున ఎగిసిపడుతూ బీభత్సం సృష్టిస్తాయి. దాంతో ప్రయాణీకులు తాము తుఫానులో చిక్కుకున్నామని తెలిసి భయపడిపోతారు. అప్పుడు వారంతా (తమ తమ మిథ్యాదైవాలు మరచిపోయి) ఒక్క దేవుని మీదే విశ్వాసం ఉంచుతూ "దేవా! నీవు మమ్మల్ని ఈ ఆపద నుండి గట్టెక్కిస్తే మేము నీపట్ల కృతజ్ఞులై ఉంటాం" అని మొరపెట్టుకుంటారు.[2] (22)

అయితే దేవుడు వారిని ఆపదనుండి గట్టెక్కించగానే వారు మళ్ళీ సత్యవిముఖులై ధరణిలో తిరుగుబాటుకు ఒడిగడ్తారు. మానవులారా! (తెలుసుకోండి) "ఈ తిరుగుబాటు వైఖరి వికటించి మీకే వ్యతిరేకంగా పరిణమిస్తుంది. ప్రాపంచిక సుఖాలు కొన్నాళ్ల ముచ్చట మాత్రమే. చివరికి మీరు మా దగ్గరికే రావలసి ఉంటుంది. అప్పుడు మేము మీరు ప్రపంచంలో ఉండగా ఏమేమి చేస్తుండేవారో మీకు తెలియజేస్తాము. (23)

ప్రాపంచిక జీవితాన్ని ఈవిధంగా పోల్చవచ్చు: ఆకాశం నుండి మేము వర్షం కురి పించినప్పుడు నేల సస్యశ్యామలమై మానవులు, పశువులు తినే పంటలు, పచ్చికలతో కనులపండువుగా తయారవుతుంది. చివరికి పుష్కలమైన పంటలతో పొలాలు శోభిల్లు తుంటాయి. ఆ పొలాలు కోతకు వచ్చినప్పుడు వాటి యజమానులు చూసి "ఇక మనకివి ఎంతో లాభం చేకూర్చుతాయి" అని భావిస్తారు. కాని అంతలో ఓరోజు రాత్రి వేళో, పగటివేళో అకస్మాత్తుగా మా ఆజ్ఞ వస్తుంది. మేమా పొలాలను నాశనంచేసి, నిన్న అక్కడ అసలు ఏమీ లేదన్నట్లు పూర్తిగా తుడిచిపెడ్తాము. ఇలా మేము యోచించేవారి కోసం మా నిదర్శనాలు విడమరచి తెలియజేస్తున్నాము. (24)

(కనుక క్షణభంగురం లాంటి ఈ ప్రాపంచిక జీవితంలోని పైపై మెరుగులకు మీరు మోసపోకండి.) దేవుడు మిమ్మల్ని (స్వర్గమనే) శాంతినిలయం వైపు ఆహ్వానిస్తున్నాడు. ఆయన తాను కోరినవారికి సన్మార్గం చూపుతాడు. సత్కార్యాలు చేసేవారికి సత్ఫలం ఉంది, అంతకు మించి కూడా ఉంది. వారి ముఖాలు దుమ్ము కొట్టుకొని నల్లగా మారడం గాని, అవమానభారంతో ముడుచుకు పోవడం గాని జరగదు. వారు స్వర్గానికి అర్హులవుతారు. స్వర్గంలోనే వారు కలకాలం ఉంటారు. (25-26)

2. వివరాలకు 6:41 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి. 17:67 సూక్తి కూడా చూడండి.

قَتَرٌ وَّلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ
بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا مِنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا
مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاؤُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَاؤُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ ﴿٢٨﴾ فَكَفَىٰ بِاللَّهِ
شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ ﴿٢٩﴾ هُنَالِكَ تَبْلُو كُلُّ نَفْسٍ مَا أَسْلَفَتْ وَ
رُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٣٠﴾ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَ
الْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ

దుష్కార్యాలు చేసేవారికి వారి దుష్కార్యాలకు తగినట్లే దుష్ఫలం ఉంది. వారిని అవమానం, అప్రతిష్ఠలు చుట్టుముడ్తాయి. దేవుని పట్టు నుండి వారిని కాపాడే నాథుడే ఉండడు. వారి ముఖాలు (నిరాశా నిస్పృహలతో) కారుచీకటిలా నల్లగా మాడిపోయి ఉంటాయి. వారే నరకానికి పోయేవారు. నరకంలోనే ఎల్లకాలం పడిఉంటారు. (27)

వారందర్నీ మేము ఒకేసారి సమావేశపరచినప్పుడు, దేవునికి సాటికల్పించినవారితో "ఆగండి మీరూ, మీరు దేవునికి సాటికల్పించిన మీ మిథ్యాదైవాలు" అంటూ వారిని మేము నిలదీస్తాము. తర్వాత వారుభయుల మధ్య ఉన్న అపరిచిత తెరని తొలగిస్తాం. అప్పుడు వారు కల్పించుకున్న మిథ్యాదైవాలు వారితో "మీరు మమ్మల్ని ఎన్నడూ ఆరాధించలేదు.[3] ఈవిషయంలో మనకు దేవుడే సాక్షి. (మీరు మమ్మల్ని ఆరాధించి ఉంటే) మీ ఆరాధన గురించి మాకసలు తెలియనే తెలియదు" అని అంటాయి. (28-29)

అప్పుడు ప్రతివాడూ తాను చేజేతులా చేసుకున్న కర్మల పర్యవసానం చవి చూస్తాడు. వారందరినీ వారి అసలు యజమాని దగ్గరికి తీసుకుపోవడం జరుగుతుంది. అక్కడ వారి అబద్ధాలు, అభూతకల్పనలన్నీ పటాపంచలై పోతాయి. (30)

ముహమ్మద్ (స)! వారిని ఇలా అడుగు: "మీకు భూమ్యాకాశాల నుండి ఉపాధి నిస్తున్నదెవరు? మీరు వినే, చూసే శక్తులు మీకసలు ఎవరు ప్రసాదించారు? నిర్జీవ

3. నిజదేవుడ్ని వదలి బహుదైవారాధకులు ఆరాధించే మిథ్యాదైవాలు వారి ఆరాధనను ఖండిస్తాయని ఖుర్ఆన్ చెబుతున్నది. ఇలా బహుదైవారాధకులు చేసిన తప్పు వారి కళ్ళముందే బట్టబయలౌతుంది. భగవద్గీత కూడా కొన్ని చోట్ల బహుదైవారాధనను ఖండిస్తూ ఇలా అన్నది:

శ్లో:- కామై స్తైస్తై ర్హృత జ్ఞానాః - ప్రపద్యంతే 2 న్యదేవతాః
తంతం నియమ మాస్థాయ - ప్రకృత్యా నియతాః స్వయా. (7:20)

శ్లో:- అంతవత్తు ఫలం తేషాం - తద్భవత్యల్ప మేధసామ్
దేవాన్ దేవయ జోయాంతి - మద్భక్తాయాంతి మామపి. (7:23)

(తమతమ ప్రకృతులచే నియమితులై ఆయా కోరికలచే వివేకము గోల్పోయి, వాటి కను గుణమగు నియమముల నాశ్రయించి పరమాత్మకు భిన్నమైన ఇతర దేవతలను పొందుచున్నారు. (ఆ కోరికలను కోరునట్టి అల్పబుద్ధుల కర్మఫలము నశించు స్వభావముకలది. శాశ్వతమైనది కాదు. ఇట్టి దేవతల నారాధించువారు ఆ దేవతలనే పొందుదురు. నా భక్తులు నన్నే పొందుదురు.)

(మరిన్ని వివరాలకు ఖుర్ఆన్‌లో 16:86, 39:3 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.)

الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾ فَذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَاذَا بَعْدَ
الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾
قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلِ اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ فَأَنَّىٰ
تُؤْفَكُونَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى
الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا يَهِدِّي إِلَّا أَنْ يُهْدَىٰ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾ وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا
ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا كَانَ هَٰذَا الْقُرْآنُ أَنْ
يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ

పదార్థం నుండి జీవిని, జీవినుండి నిర్జీవ పదార్థాన్ని వెలికి తీస్తున్నదెవరు? బ్రహ్మాండమైన ఈ విశ్వవ్యవస్థను (నియమబద్ధంగా) నిర్వహిస్తున్న శక్తిస్వరూపుడు ఎవరు?" వారు తప్పకుండా దేవుడే అంటారు. ఇలా అడుగు: "మరి ఆ దేవుడే మీ నిజప్రభువు అయి నప్పుడు మీరు (వాస్తవికతకు విరుద్ధంగా నడవడాన్ని) ఎందుకు మానుకోరు?" (31)

సత్యాన్ని త్రోసిపుచ్చిన తరువాత మార్గభ్రష్టత్వం తప్ప ఇక మిగిలేదేముంటుంది? అసలు మీరు ఎలా మోసపోతున్నారు? (ప్రవక్తా!) ఈవిధంగా అవిధేయుల విషయంలో, వారు సత్యాన్ని విశ్వసించరన్న దైవవాక్కు నిజమని తేలిపోయింది. (32-33)

వారినిలా అడుగు: "మీరు కల్పించుకున్న మిథ్యాదైవాలలో ప్రారంభసృష్టిని, ఆ తర్వాత పునఃసృష్టిని చేసేవారున్నారా?" ఇలా చెప్పు: "దేవుడే ప్రారంభ సృష్టిని, ఆ తర్వాత పునఃసృష్టిని కూడా చేస్తున్నాడు. అలాంటప్పుడు మీరెలా మోసపోతున్నారు?"

వారినడుగు: "సరే, మీరు కల్పించుకున్న మిథ్యాదైవాలలో ఏవైనా మీకు సత్యం వైపు మార్గదర్శనం చేస్తున్నాయా?" వారికి స్పష్టంగా చెప్పెయ్యి: "దేవుడు మాత్రమే సత్యం వైపు మార్గదర్శనం చేసేవాడు. మరి మీరు అనుసరించడానికి అర్హుడైనవాడు సత్యం వైపు మార్గదర్శనం చేసేవాడా లేక మరొకరు మార్గదర్శనం చేస్తే తప్ప మార్గం పొందనివాడా? అసలు మీకేమైంది, ఇంత అన్యాయంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు? (34-35)

వారిలో చాలామంది ఊహాగానాలు చేస్తూ వాటినే అనుసరిస్తున్నారు. కాని ఊహా గానాలు సత్యానికి ప్రత్యామ్నాయం కాలేవు. వారు చేస్తున్నదంతా దేవుడు గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. ఈ ఖుర్ఆన్ దేవుని దగ్గర్నుండి దివ్యావిష్కృతి లేకుండా మానవులు తమం తటతాము రచించుకోగల గ్రంథంకాదు. ఇది పూర్వం అవతరించిన దైవగ్రంథాల్ని ధృవీ కరిస్తున్న దివ్యగ్రంథం, (వాటన్నిటి మౌలిక బోధనలను) విపులీకరించే సమగ్ర గ్రంథం. నిస్సందేహంగా ఇది సర్వలోక ప్రభువు నుండి అవతరించిన గ్రంథం. (36-37)

దీన్ని దైవప్రవక్త రచించుకున్నాడని అంటున్నారా వారు? వారికిలా చెప్పు: "మీ ఆరోపణ నిజమైతే ఇలాంటి ఒక అధ్యాయం రచించి తీసుకురండి. (కావాలంటే) ఈ పని కోసం ఒక్క దేవుడ్ని వదలి మీరు ఎవరెవరిని పిలుచుకోగలరో వారందర్నీ పిలుచు

كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ۝٣٨ بَلْ كَذَّبُوْا بِمَا لَمْ يُحِيْطُوْا بِعِلْمِهٖ وَلَمَّا يَاْتِهِمْ تَاْوِيْلُهٗ ؕ كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِيْنَ مِنْ
قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظّٰلِمِيْنَ ۝٣٩ وَمِنْهُمْ مَّنْ يُّؤْمِنُ بِهٖ وَمِنْهُمْ مَّنْ لَّا يُؤْمِنُ بِهٖ ؕ وَ
رَبُّكَ اَعْلَمُ بِالْمُفْسِدِيْنَ ۝٤٠ وَاِنْ كَذَّبُوْكَ فَقُلْ لِّيْ عَمَلِيْ وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ ۚ اَنْتُمْ بَرِيْٓــُٔوْنَ مِمَّاۤ اَعْمَلُ
وَاَنَا بَرِيْٓءٌ مِّمَّا تَعْمَلُوْنَ ۝٤١ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّسْتَمِعُوْنَ اِلَيْكَ ؕ اَفَاَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوْا لَا يَعْقِلُوْنَ ۝٤٢
وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّنْظُرُ اِلَيْكَ ؕ اَفَاَنْتَ تَهْدِى الْعُمْىَ وَلَوْ كَانُوْا لَا يُبْصِرُوْنَ ۝٤٣ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ
شَيْـًٔا وَّلٰكِنَّ النَّاسَ اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ۝٤٤ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَاَنْ لَّمْ يَلْبَثُوْۤا اِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ
يَتَعَارَفُوْنَ بَيْنَهُمْ ؕ قَدْ خَسِرَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِلِقَآءِ اللّٰهِ وَمَا كَانُوْا مُهْتَدِيْنَ ۝٤٥ وَاِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ
الَّذِىْ نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَاِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللّٰهُ شَهِيْدٌ عَلٰى مَا يَفْعَلُوْنَ ۝٤٦ وَلِكُلِّ اُمَّةٍ
رَّسُوْلٌ ۚ فَاِذَا جَآءَ رَسُوْلُهُمْ قُضِىَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ۝٤٧ وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ

కోండి."[4] వారసలు తమకు తెలియని విషయాన్ని (మూర్ఖంగా) తిరస్కరిస్తున్నారు. దాని వాస్తవికత ఏమిటో వారికింకా తెలియదు. వారికి పూర్వముండిన ప్రజలు కూడా ఇలాగే నిరాకరించారు. ఇక చూడు, ఆ దుర్మార్గులకు ఎలాంటి గతి పట్టిందో! (38-39)

వారిలో కొందరు (సత్యాన్ని) విశ్వసిస్తారు; కొందరు విశ్వసించరు. ఆ దుర్మార్గుల సంగతి దేవునికి బాగా తెలుసు. వారు నిన్ను నిరాకరిస్తే ఇలా చెప్పు: "నాకర్మలు నా వెంట వస్తాయి. మీకర్మలు మీవెంట వస్తాయి. నేను చేసే పనులకు మీరు బాధ్యులు కాలేరు. మీరు చేసే పనులకు నేను బాధ్యుణ్ణి కాను."వారిలో కొందరు నీమాటలు చెవి యొగ్గివింటారు. కాని ఏమాత్రం తలకెక్కించుకోని ఈ తలబిరుసు మనుషులకు నీవు విన్పించగలవా? వారిలో చాలామంది (ఎంతోఆసక్తి ఉన్నట్లు) నీవైపు చూస్తారు. మరి నీవు (సత్యం)కానలేని అంధులకు (రుజు)మార్గం చూపగలవా? దేవుడు మానవులకు ఎన్నటికీ అన్యాయం చేయడు. వారే ఆత్మవంచనకు పాల్పడుతున్నారు. (40-44)

దేవుడు వారందర్నీ సమావేశపరచే రోజు (భూలోకంలో) తాము కొన్ని క్షణాలకంటే ఎక్కువ కాలం గడపలేదని వారు భావిస్తారు. ఒకర్నొకరు గుర్తుపట్టడం జరుగుతుంది. అయితే దేవుడ్ని కలుసుకునే విషయాన్ని నిరాకరించినవారు (ఆరోజు) ఘోరంగా నష్ట పోతారు. వారసలు ఏమాత్రం సన్మార్గంలో నడవలేదు. ఏ దుష్పరిణామాలను గురించి మేము వారిని హెచ్చరిస్తున్నామో వాటిలో కొన్నిటిని నీ జీవితకాలంలో వారికి చూపినా, లేదా దానికిపూర్వమే మేము నిన్ను మా దగ్గరకు పిలిపించుకున్నా మొత్తంమీద వారు మా దగ్గరికే రావలసి ఉంటుంది. వారు చేస్తున్న పనులకు దేవుడే సాక్షి. (45-46)

ప్రతి జాతికీ ఒక ప్రవక్త ఉన్నాడు. ఒక జాతి దగ్గరకు దానిప్రవక్త వచ్చినప్పుడు ఆ జాతి గురించి న్యాయంగా తగిన నిర్ణయం తీసుకోబడుతుంది. దానికి అణుమాత్రం కూడా అన్యాయం జరగదు. "నీ బెదిరింపు నిజమైతే అదసలు ఎప్పుడు నెరవేరుతుంది?" అంటారు వారు. వారికి చెప్పు: "నా చేతిలో ఏమీలేదు. లాభంగాని, నష్టంగాని అంతా

4. ఇతర వివరాలకు 2:23, 24; 11:13,14 సూక్తులు కూడా చూడండి.

اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ۝٤٨ قُلْ لَّاۤ اَمْلِكُ لِنَفْسِىْ ضَرًّا وَّلَا نَفْعًا اِلَّا مَا شَآءَ اللّٰهُ ؕ لِكُلِّ اُمَّةٍ اَجَلٌ ؕ اِذَا جَآءَ
اَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَاْخِرُوْنَ سَاعَةً وَّلَا يَسْتَقْدِمُوْنَ ۝٤٩ قُلْ اَرَءَيْتُمْ اِنْ اَتٰىكُمْ عَذَابُهٗ بَيَاتًا اَوْ نَهَارًا مَّا
ذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُوْنَ ۝٥٠ اَثُمَّ اِذَا مَا وَقَعَ اٰمَنْتُمْ بِهٖ ؕ آٰلْـٰٔنَ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهٖ تَسْتَعْجِلُوْنَ ۝٥١
ثُمَّ قِيْلَ لِلَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ذُوْقُوْا عَذَابَ الْخُلْدِ ۚ هَلْ تُجْزَوْنَ اِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُوْنَ ۝٥٢ وَيَسْتَنْۢبِـُٔوْنَكَ
اَحَقٌّ هُوَ ؕ قُلْ اِىْ وَرَبِّىْۤ اِنَّهٗ لَحَقٌّ ۚ وَمَاۤ اَنْتُمْ بِمُعْجِزِيْنَ ۝٥٣ وَلَوْ اَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِى
الْاَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهٖ ؕ وَاَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ ۚ وَقُضِىَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا
يُظْلَمُوْنَ ۝٥٤ اَلَاۤ اِنَّ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ اَلَاۤ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا
يَعْلَمُوْنَ ۝٥٥ هُوَ يُحْىٖ وَيُمِيْتُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ۝٥٦ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَآءَتْكُمْ مَّوْعِظَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ
وَشِفَآءٌ لِّمَا فِى الصُّدُوْرِ ۙ وَهُدًى وَّرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ۝٥٧ قُلْ بِفَضْلِ اللّٰهِ وَبِرَحْمَتِهٖ فَبِذٰلِكَ

దేవుని నిర్ణయం మీదనే ఆధారపడి ఉంది. ప్రతి జాతికీ ఒక నిర్ణీత గడువుకాలం ఉంది. ఆ గడువు ముగిసిపోగానే ఇక ఒక్కక్షణం కూడా ఆలస్యం చేయడంగాని, నిర్ణీత గడువుకు ముందు ఒక్క క్షణం తొందర చేయడంగాని జరగదు." (47-49)

వారినిలా అడుగు: "దేవుని శిక్ష ఓరోజు రాత్రివేళో పగటివేళో అకస్మాత్తుగా వచ్చి పడితే (మీరేం చేయగలరు?) దాన్ని గురించి మీరెప్పుడైనా ఆలోచించారా? నేరస్థులు దానికోసం అంత తొందరపడతారేమిటీ? అలా చేయడం ఏమంత గొప్ప పనని? అది వచ్చి మీమీద పడినప్పుడే మీరు (సత్యాన్ని) విశ్వసిస్తారా?" "ఇప్పుడా మీరు బయటపడా లనుకుంటున్నది? దాని కోసం మీరే కదా తొందరపడింది! అప్పుడా దుర్మార్గులకు "ఇక శాశ్వత (నరక) యాతనలు చవిచూడండి, మీరు సంపాదించుకున్నవాటికి ఫలితంగా. అంతకంటే వేరే శిక్ష ఏముంటుంది మీకు?" అని చెప్పడం జరుగుతుంది. (50-52)

వారు నిన్ను "ఇది నిజంగా సంభవిస్తుందా?" అని అడుగుతున్నారు. వారికి చెప్పు: "నాప్రభువు సాక్షి! తప్పక సంభవిస్తుంది. మీరు ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ దాన్ని అడ్డుకోలేరు." దుర్మార్గం, దౌర్జన్యాలకు పాల్పడినవాడు ఆ యాతన నుండి విముక్తి పొందడానికి భూ మండలమంత సిరిసంపదలున్నా అదంతా పరిహారం క్రింద ఇవ్వడానికి సిద్ధమౌతాడు. ఆ యాతనలు చూసి వారు పశ్చాత్తాపంతో కుమిలిపోతారు. కాని వారి విషయంలో న్యాయంగానే తీర్పు చేయబడుతుంది. ఎలాంటి అన్యాయం జరగదు. (53-54)

వినండి! భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్నదంతా దేవునిదే. వినండి! దేవుని వాగ్దానం నిజమై నది. కాని చాలామంది (ఈ సత్యం) గ్రహించడం లేదు. దేవుడే (మీ) జీవన్మరణాలకు మూలకారకుడు. చివరికి మీరంతా ఆయన దగ్గరికే చేరుకోవలసి ఉంటుంది. (55-56)

మానవులారా! మీ ప్రభువు నుండి మీ దగ్గరకు హితోపదేశం వచ్చింది. ఇది మీ హృదయరుగ్మతలకు నివారిణి. దీన్ని స్వీకరించేవారికి ఇది మార్గదర్శిని, కారుణ్యప్రదా యిని. ప్రవక్తా! వారికిలా తెలియజెయ్యి: "ఈ మహాభాగ్యాన్ని దేవుడు మీకోసం పంపా డంటే ఇది ఆయన అనుగ్రహం, దాతృత్వాలే. దానిపై వారు ఆనందోత్సవాలు జరుపు కోవాలి. ఇది ప్రజలు కూడబెట్టున్న దానికంటే ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది. (57-58)

فَلْيَفْرَحُوْا ؕ هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُوْنَ ۝٥٨ قُلْ اَرَءَيْتُمْ مَّآ اَنْزَلَ اللّٰهُ لَكُمْ مِّنْ رِّزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِّنْهُ
حَرَامًا وَّحَلٰلًا ؕ قُلْ آٰللّٰهُ اَذِنَ لَكُمْ اَمْ عَلَى اللّٰهِ تَفْتَرُوْنَ ۝٥٩ وَمَا ظَنُّ الَّذِيْنَ يَفْتَرُوْنَ
عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَذُوْ فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُوْنَ ۝٦٠
وَمَا تَكُوْنُ فِيْ شَاْنٍ وَّمَا تَتْلُوْا مِنْهُ مِنْ قُرْاٰنٍ وَّلَا تَعْمَلُوْنَ مِنْ عَمَلٍ اِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ
شُهُوْدًا اِذْ تُفِيْضُوْنَ فِيْهِ ؕ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَّبِّكَ مِنْ مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْاَرْضِ وَلَا فِي
السَّمَآءِ وَلَآ اَصْغَرَ مِنْ ذٰلِكَ وَلَآ اَكْبَرَ اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ۝٦١ اَلَآ اِنَّ اَوْلِيَآءَ اللّٰهِ لَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ۝٦٢ اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ ۝٦٣ لَهُمُ الْبُشْرٰى فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْاٰخِرَةِ ؕ لَا تَبْدِيْلَ لِكَلِمٰتِ اللّٰهِ ؕ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ۝٦٤ وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ ۘ
اِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيْعًا ؕ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ۝٦٥ اَلَآ اِنَّ لِلّٰهِ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ ؕ

వారినిలా అడుగు: "మీకు దేవుడు ప్రసాదించిన సంపద[5]లలో మీరు కొన్నిటిని నిషేధించుకొని, మరికొన్నిటిని ధర్మసమ్మతం చేసుకున్నారే! దాన్ని గురించి మీరెప్పుడైనా ఆలోచించారా?" ఇంకా అడుగు: "అలా చేయడానికి దేవుడు మీకు అనుమతించాడా? లేక మీరంతట మీరే కల్పించుకొని ఆ అబద్ధాన్ని దేవునికి ఆపాదిస్తున్నారా?" దేవుని మీద అసత్యారోపణలు మోపుతున్నవారు ప్రళయదినాన తమపట్ల ఆయన ఎలా వ్యవహరిస్తాడని భావిస్తున్నారు? దేవుడు మానవుల్ని ఎల్లప్పుడూ కటాక్ష వీక్షణలతోనే చూస్తాడు. కాని మానవులే చాలామంది ఆయనకు కృతజ్ఞత చూపడంలేదు. (59-60)

ప్రవక్తా! నీవు ఏఏ కార్యకలాపాలలో నిమగ్నమయి ఉన్నావో, ఖుర్‌ఆన్‌లో నీవు ఏఏ విషయాలు (ప్రజలకు) విన్పిస్తున్నావో అవన్నీ మా దృష్టిపథంలో ఉన్నాయి. అలాగే ప్రజలారా! మీరు ఎలాంటి పనులు చేస్తున్నారో వాటిని కూడా మేము గమనిస్తున్నాం. భూమ్యాకాశాల్లో ఏ వస్తువూ చిన్నదైనా, పెద్దదైనా నీ ప్రభువుకు కనబడకుండా మరుగున లేదు. అలాగే అది ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంలో వ్రాయబడకుండా లేదు. (61)

వినండి! సత్యాన్ని విశ్వసించి భయభక్తులు కలిగివున్న దేవుని ప్రియభక్తులకు ఎలాంటి భయంగాని, దుఃఖంగాని ఉండదు. వారిటు ప్రపంచంలో, అటు పరలోకంలోనూ సంతోషంగా ఉంటారు. దేవుని మాటలు ఎన్నటికీ మారవు. ఇదే గొప్పవిజయం.

ముహమ్మద్ (సల్లం)! వారి మాటలకు నీవు బాధపడకు. గౌరవప్రతిష్ఠలన్నీ దేవుని చేతిలోనే ఉన్నాయి. ఆయన అన్నీ వింటున్నాడు, సమస్తం ఎరిగినవాడు. (62-65)

వినండి! భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్త సృష్టిరాసులూ దేవుని సొత్తే. (అలాంటి)

5. ఇక్కడ మూలభాషలో "రిజ్ఖ్" అనే పదం ప్రయోగించబడింది. ఇది ఎంతో విస్తృతార్థంతో కూడిన పదం. దేవుడు మనకు ప్రసాదించిన ప్రతి సంపద, వస్తువు, భాగ్యం, ఆహారం, పశువులు, సంతానం, సైన్సు, సద్బుద్ధి మొదలైనవన్నీ 'రిజ్ఖ్' క్రిందికే వస్తాయి. కొందరు ధర్మవేత్తలు 6:119,136, 138,139,140 సూక్తుల్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఇక్కడ రిజ్ఖ్ అంటే పశువులు అని వ్యాఖ్యానించారు. 2:3 సూక్తిలో రిజ్ఖ్ అంటే ధనం, ఆహారం, ధాన్యం, పండ్లచెట్లు, సేద్యభూములు, పశువులు, వెండి, బంగారాలు మొదలైన సంపదలని అర్థం.

وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ شُرَكَآءَ ؕ اِنْ يَّتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ هُمْ اِلَّا
يَخْرُصُوْنَ ۝٦٦ هُوَ الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمُ الَّيْلَ لِتَسْكُنُوْا فِيْهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ
لِّقَوْمٍ يَّسْمَعُوْنَ ۝٦٧ قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا سُبْحٰنَهٗ ؕ هُوَ الْغَنِيُّ ؕ لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ؕ
اِنْ عِنْدَكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍ بِهٰذَا ؕ اَتَقُوْلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ۝٦٨ قُلْ اِنَّ الَّذِيْنَ يَفْتَرُوْنَ
عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُوْنَ ۝٦٩ مَتَاعٌ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُذِيْقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيْدَ
بِمَا كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ ۝٧٠ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ نُوْحٍ ۘ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ يٰقَوْمِ اِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَّقَامِيْ
وَتَذْكِيْرِيْ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ فَعَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْتُ فَاَجْمِعُوْٓا اَمْرَكُمْ وَشُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ اَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ
غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوْٓا اِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُوْنِ ۝٧١ فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَاَلْتُكُمْ مِّنْ اَجْرٍ ؕ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى
اللّٰهِ ۙ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُوْنَ مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ ۝٧٢ فَكَذَّبُوْهُ فَنَجَّيْنٰهُ وَمَنْ مَّعَهٗ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنٰهُمْ خَلٰٓئِفَ
وَاَغْرَقْنَا الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا ۚ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِيْنَ ۝٧٣ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهٖ رُسُلًا

దేవుణ్ణి కాదని మిథ్యాదైవాలను ప్రార్థిస్తున్నవారు కేవలం ఊహాగానాలుచేస్తూ, వాటినే అనుసరిస్తున్నారు. మీరు విశ్రాంతి తీసుకోవడానికి దేవుడే రాత్రిని సృష్టించాడు. (పనులు చేసుకోవడానికి వీలుగా) పగటిని ప్రకాశవంతంగా చేసినవాడు కూడా ఆయనే. (దైవ ప్రవక్త సందేశం) వినేవారికి అందులో (అనేక) సూచనలు ఉన్నాయి. (66-67)

కొందరు "దేవుడు ఒకణ్ణి కుమారుడిగా చేసుకున్నాడ"ని అంటున్నారు. దేవుడు పరిశుద్ధుడు, నిరపేక్షాపరుడు. భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్తం ఆయన సొత్తే. ఆ మాటకు మీ దగ్గర ఏదైనా ఆధారం ఉందా? దేవుణ్ణి గురించి మీకేమాత్రం తెలియని విషయాలు మాట్లాడుతున్నారా! "దేవుని మీద అసత్యారోపణలు చేసేవారు ఎన్నటికీ సఫలీకృతులు కాలేర"ని చెప్పు. క్షణభంగురంలాంటి ఐహికజీవితంలో కొన్నాళ్ళపాటు వారిని తనివితీరా సుఖాలు జుర్రుకోనీ. ఆతర్వాత వారు మాదగ్గరికే రావలసి ఉంటుంది. అప్పుడు మేము వారికి సత్యతిరస్కారానికి ప్రతిఫలంగా తీవ్ర యాతనలు చవిచూపిస్తాం. (68-70)

వారికి నూహ్ గాథ విన్పించు. అప్పుడతను తన జాతి ప్రజలతో ఇలా అన్నాడు: "సోదరులారా! నేను మీమధ్య ఉండి దేవుని సూక్తులు విన్పిస్తూ మిమ్మల్ని ఏమరుపాటు నుండి జాగృతపరచడం మీరు సహించకపోతే (పోనివ్వండి) నేను మాత్రం దేవుణ్నే నమ్ముకొని ఆయన మీద ఆధారపడ్డాను. మీరు మీకల్పితదైవాలు తీసుకొని ఓ నిర్ణయానికి రండి. మీరు పన్నే వ్యూహంలో ఏ అంశమూ తప్పిపోకుండా ఉండేలా ఓసారి దాన్ని క్షుణ్ణంగా పరిశీలించుకోండి. ఆతర్వాత దాన్ని నాకు వ్యతిరేకంగా అమలుపరచండి. నాకెలాంటి అవకాశం ఇవ్వకండి. మీరు నా హితబోధ వినకుండా ముఖం తిప్పుకున్నారు. (దానివల్ల నాకొచ్చే నష్టమేమీ లేదు.) నేను మీనుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలం కోరలేదు. నాకు ప్రతిఫలమిచ్చే బాధ్యత దేవునిపై ఉంది. నేను ముస్లింనై ఉండాలని నాకు ఆదేశం ఇవ్వబడింది." వారు (దీన్ని కూడా ఖాతరుచేయకుండా) అతణ్ణి నిరాకరించారు. అప్పుడు మేము అతణ్ణి, అతనితోపాటు ఓడలో ఎక్కినవారిని రక్షించాం. వారిని మాత్రమే ప్రపంచంలో జీవించివుండేలా చేశాం. మా సూక్తులు నిరాకరించినవారందర్నీ ముంచివేశాం. చూడండి, హెచ్చరించబడినవారికి ఎలాంటి దుర్గతి పట్టిందో. (71-73)

اِلٰى قَوْمِهِمْ فَجَآءُوْهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَمَا كَانُوْا لِيُؤْمِنُوْا بِمَا كَذَّبُوْا بِهٖ مِنْ قَبْلُ ؕ كَذٰلِكَ نَطْبَعُ عَلٰى قُلُوْبِ
الْمُعْتَدِيْنَ ۝ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْۢ بَعْدِهِمْ مُّوْسٰى وَهٰرُوْنَ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۟ئِهٖ بِاٰيٰتِنَا فَاسْتَكْبَرُوْا وَكَانُوْا
قَوْمًا مُّجْرِمِيْنَ ۝ فَلَمَّا جَآءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوْۤا اِنَّ هٰذَا لَسِحْرٌ مُّبِيْنٌ ۝ قَالَ مُوْسٰۤى اَتَقُوْلُوْنَ
لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَكُمْ ؕ اَسِحْرٌ هٰذَا ؕ وَلَا يُفْلِحُ السّٰحِرُوْنَ ۝ قَالُوْۤا اَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ
اٰبَآءَنَا وَتَكُوْنَ لَكُمَا الْكِبْرِيَآءُ فِى الْاَرْضِ ؕ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِيْنَ ۝ وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُوْنِىْ
بِكُلِّ سٰحِرٍ عَلِيْمٍ ۝ فَلَمَّا جَآءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ مُّوْسٰۤى اَلْقُوْا مَاۤ اَنْتُمْ مُّلْقُوْنَ ۝ فَلَمَّاۤ اَلْقَوْا
قَالَ مُوْسٰى مَا جِئْتُمْ بِهِ ۙ السِّحْرُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ سَيُبْطِلُهٗ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِيْنَ ۝
وَيُحِقُّ اللّٰهُ الْحَقَّ بِكَلِمٰتِهٖ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُوْنَ ۝ فَمَاۤ اٰمَنَ لِمُوْسٰۤى اِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّنْ قَوْمِهٖ عَلٰى خَوْفٍ ع
مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَا۟ئِهِمْ اَنْ يَّفْتِنَهُمْ ؕ وَاِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِى الْاَرْضِ ۚ وَاِنَّهٗ لَمِنَ الْمُسْرِفِيْنَ ۝ وَقَالَ

నూహ్ తర్వాత మేము వివిధ ప్రవక్తలను వారివారి జాతుల దగ్గరకు పంపాము. ఆ ప్రవక్తలు వారి వద్దకు స్పష్టమైన నిదర్శనాలు తీసుకొనివెళ్ళారు. కాని వారు (సత్యాన్ని నిరాకరించారు.) ఒకసారి నిరాకరించినదాన్ని మళ్ళీ అంగీకరించే మనుషులు కాదు. ఈ విధంగా హద్దుమీరేవారి హృదయ కవాటాలను మేము మూసివేస్తున్నాం. (74)

ఆతర్వాత మేము మూసా, హారూన్‌లకు మా నిదర్శనాలిచ్చి ఫిరౌన్, అతని అధికారుల వద్దకు పంపాం. కాని వారు (అధికార)గర్వంతో విర్రవీగిపోయారు. వారసలు పరమ దుర్మార్గులు. మా వద్దనుండి వారి ముందుకు సత్యం వచ్చినప్పుడు, 'అది వట్టి మంత్ర జాలం మాత్రమే' అన్నారు. అప్పుడు మూసా "సత్యం మీ ముందుకు వస్తే దాన్ని మంత్ర జాలం అంటారా? మాంత్రికులు ఎన్నటికీ సఫలం కాలేరు" అన్నాడు. (75-77)

దానికి వారు "నీవు మా తాతముత్తాతల మార్గం నుండి మమ్మల్ని మరలించ డానికి వచ్చావా? ఇలా మీరిద్దరు (మా) దేశంలో పెత్తనం చెలాయింపజూస్తున్నారా? నీ మాటల్ని మేము ఎన్నటికీ అంగీకరించం" అన్నారు. ఆతర్వాత ఫిరౌన్ (తన అధికారులతో) "ఆరితేరిన మాంత్రికులందర్నీ మాముందు ప్రవేశపెట్టండి" అన్నాడు. (78-79)

మాంత్రికులు వచ్చిన తరువాత మూసా వారినుద్దేశించి "మీరు పడేయదలచుకున్న దేమిటో పడేయండి" అన్నాడు. వారు తమ మంత్రసాధనాలను (నేలమీద) పడవేశారు. అప్పుడు మూసా ఇలా అన్నాడు: "మీరు పడవేసింది మంత్రజాలం మాత్రమే. చూడండి ఇప్పుడు దేవుడు దాన్ని ఎలా విచ్ఛిన్నం చేస్తాడో. ఆయన దుర్మార్గుల పనిని నెరవేర నీయడు. దురాత్ములకు ఎంత వెగటుకలిగినా దేవుడు తన నిదర్శనాలతో సత్యాన్ని సత్యంగా నిరూపించి తీరుతాడు." (80-82)

ఫిరౌన్, అతని అధికారులు ఏ కష్టాలు తెచ్చిపెడ్తారోనని భయపడి, ఆ జాతిలో కొందరు యువకులు[6] తప్ప మరెవరూ మూసాను విశ్వసించ లేదు. ఫిరౌన్ దేశంలో అతి క్రూరుడైన నియంతలా తయారై (అధికారగర్వంతో) హద్దుమీరి పోయాడు. (83)

6. ప్రతి ఉద్యమం ప్రారంభంలో సాధారణంగా యువకులే అందులో చేరుతారు. దానికి కారణం ప్రతికూల వాతావరణానికి ఎదురీదగల శక్తి, సాహసం వయసుమీరినవారి కంటే యువకు

مُوْسٰى يٰقَوْمِ اِنْ كُنْتُمْ اٰمَنْتُمْ بِاللّٰهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوْۤا اِنْ كُنْتُمْ مُّسْلِمِيْنَ ۝ فَقَالُوْا عَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْنَا ۚ
رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ۝ وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ۝ وَاَوْحَيْنَاۤ
اِلٰى مُوْسٰى وَاَخِيْهِ اَنْ تَبَوَّاٰ لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوْتًا وَّاجْعَلُوْا بُيُوْتَكُمْ قِبْلَةً وَّاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ ؕ
وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝ وَقَالَ مُوْسٰى رَبَّنَاۤ اِنَّكَ اٰتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَاَهٗ زِيْنَةً وَّاَمْوَالًا فِى
الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۙ رَبَّنَا لِيُضِلُّوْا عَنْ سَبِيْلِكَ ۚ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلٰۤى اَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلٰى
قُلُوْبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوْا حَتّٰى يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ ۝ قَالَ قَدْ اُجِيْبَتْ دَّعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيْمَا وَلَا
تَتَّبِعٰٓنِّ سَبِيْلَ الَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ ۝ وَجٰوَزْنَا بِبَنِىْۤ اِسْرَآءِيْلَ الْبَحْرَ فَاَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَ
جُنُوْدُهٗ بَغْيًا وَّعَدْوًا ؕ حَتّٰۤى اِذَاۤ اَدْرَكَهُ الْغَرَقُ ۙ قَالَ اٰمَنْتُ اَنَّهٗ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا الَّذِىْۤ اٰمَنَتْ بِهٖ

మూసా తన జాతిప్రజల్ని ఉద్దేశించి "ప్రజలారా! మీరు నిజంగా దేవుడ్ని విశ్వసిస్తే ఆయన మీదే భారం వేయండి. మీరు (చిత్తశుద్ధి కలిగిన) ముస్లింలు అయితే (నా హితవులు పాటించండి)" అని అన్నాడు. దానికి వారు సమాధానమిస్తూ "మేము దేవుని మీదే భారంవేశాం. దేవా! మమ్మల్ని దుర్మార్గుల కోసం పరీక్షగా చేయకు. నీ కారుణ్య కటాక్షాలతో మమ్మల్ని అవిశ్వాసుల బారి నుండి రక్షించు" అని అన్నారు. (84-86)

మేము మూసాని, అతని సోదరుడ్ని ప్రేరేపిస్తూ "మీ జాతిప్రజల కోసం ఈజిప్టులో కొన్ని ఇండ్లు సిద్ధం చేసుకోండి. వాటిని ఆరాధనా దిశగా చేసుకొని (సామూహిక) ప్రార్థనా వ్యవస్థ నెలకొల్పండి. విశ్వాసులకు శుభవార్త విన్పించండి" అని అన్నాము. (87)

మూసా ఇలా ప్రార్థించాడు: "ప్రభూ! నీవు ఫిరౌన్‌కు, అతని అధికారులకు ఐహిక జీవితంలో ఐశ్వర్యం, సకలసాధనసంపత్తులు ఇచ్చావు. ప్రభూ! ప్రజల్ని నీమార్గంలోకి రాకుండా నిరోధించడానికా ఇచ్చింది? ప్రభూ! వారి సిరిసంపదలు నాశనం చెయ్యి. దుర్భర శిక్ష చూడనంతవరకు (సత్యాన్ని) విశ్వసించనీయకుండా వారి హృదయ కవాటాలు మూసెయ్యి." దానికి దేవుడు జవాబిస్తూ "మీఇద్దరి వేడుకోలు స్వీకరించబడింది. (ధర్మంలో)స్థిరంగా ఉండండి. మూఢుల మార్గం అనుసరించకండి" అన్నాడు. (88-89)

మేము ఇస్రాయీల్ సంతతిని సముద్రం దాటించి ఒడ్డుకు చేర్చాము. ఫిరౌన్, అతని సైనికులు హింసాప్రతీకారేచ్ఛలతో వారి వెంటపడ్డారు. చివరికి ఫిరౌన్ సముద్రంలో

ల్లోనే ఎక్కువగా ఉంటాయి. కొత్త విషయాన్ని త్వరగా గ్రహించగల శక్తి కూడా యువకులకే ఎక్కువగా ఉంటుంది. అందుకే మూసాప్రవక్త (అలై)ను మొదట యువకులే విశ్వసించారు.

అలాగే అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం)ను కూడా ప్రారంభంలో యువకులే విశ్వసించి ఆయన ప్రారంభించిన మానవ సంస్కరణోద్యమంలో చేరిపోయారు. అలి బిన్ అబీ తాలిబ్, జాఫర్ తయ్యార్, జుబైర్, తల్హా, సాద్ బిన్ అబీ వఖ్ఖాస్, ముస్‌అబ్ బిన్ ఉమైర్, అబ్దుల్లా బిన్ మస్‌వూద్ మొదలైన వారంతా ఇరవైయేళ్ళ లోపువారే. అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ ఔఫ్, బిలాల్, సుహైబ్‌ల వయస్సు ఇరవై ముప్ఫయి ఏండ్ల మధ్య ఉండేది. అబూ ఉబైదా బిన్ జర్రాహ్, జైద్ బిన్ హారిసా, ఉస్మాన్ బిన్ అప్ఫాన్, ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్‌ల వయస్సు ముప్ఫయి, ముప్ఫయి ఐదు మధ్య ఉండేది. అబూబకర్ సిద్దీఖ్ (రజి) వయస్సు కూడా 38కి మించి లేదు. దానికి పైబడిన వయస్సు కలవారు ఒకరిద్దరు మాత్రమే ఉండేవారు.

بَنُوٓا اِسۡرَآءِيۡلَ وَاَنَا مِنَ الۡمُسۡلِمِيۡنَ ﴿۹۰﴾ آٰلۡـٰٔنَ وَقَدۡ عَصَيۡتَ قَبۡلُ وَكُنۡتَ مِنَ الۡمُفۡسِدِيۡنَ ﴿۹۱﴾
فَالۡيَوۡمَ نُنَجِّيۡكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُوۡنَ لِمَنۡ خَلۡفَكَ اٰيَةً ؕ وَاِنَّ كَثِيۡرًا مِّنَ النَّاسِ عَنۡ اٰيٰتِنَا
لَغٰفِلُوۡنَ ﴿۹۲﴾ وَلَقَدۡ بَوَّاۡنَا بَنِىۡۤ اِسۡرَآءِيۡلَ مُبَوَّاَ صِدۡقٍ وَّرَزَقۡنٰهُمۡ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ ۚ فَمَا اخۡتَلَفُوۡا
حَتّٰى جَآءَهُمُ الۡعِلۡمُ ؕ اِنَّ رَبَّكَ يَقۡضِىۡ بَيۡنَهُمۡ يَوۡمَ الۡقِيٰمَةِ فِيۡمَا كَانُوۡا فِيۡهِ يَخۡتَلِفُوۡنَ ﴿۹۳﴾ فَاِنۡ
كُنۡتَ فِىۡ شَكٍّ مِّمَّاۤ اَنۡزَلۡنَاۤ اِلَيۡكَ فَسۡـَٔلِ الَّذِيۡنَ يَقۡرَءُوۡنَ الۡكِتٰبَ مِنۡ قَبۡلِكَ ۚ لَقَدۡ جَآءَكَ
الۡحَقُّ مِنۡ رَّبِّكَ فَلَا تَكُوۡنَنَّ مِنَ الۡمُمۡتَرِيۡنَ ﴿۹۴﴾ وَلَا تَكُوۡنَنَّ مِنَ الَّذِيۡنَ كَذَّبُوۡا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ

మునిగిపోతూ "నేను ఇస్రాయీలీలు విశ్వసించిన దేవుడ్ని విశ్వసించాను. ఆయన తప్ప మరోదేవుడు లేడు. నేనిప్పుడు దైవవిధేయుల్లో చేరిపోయాను" అని అన్నాడు. (90)

"ఇప్పుడా నీవు విశ్వసించేది? ఇంతకు పూర్వం నీవు అవిధేయుడవయి దుర్మార్గపు పనులు చేస్తుండేవాడివి. ఇప్పుడు నీవు భావితరాలకు గుణపాఠంగా మిగిలిపోవడానికి నీ శవాన్ని మాత్రమే మేము కాపాడుతాం"[7](అని సమాధానమివ్వబడింది). చాలామంది మా నిదర్శనాల విషయంలో అజాగ్రత్త, ఏమరుపాటులకు లోనైవున్నారు. (91-92)

మేము ఇస్రాయీల్ సంతతివారికి ఎంతో ఆహ్లాదకరమైన ప్రదేశంలో పునరావాసం, అత్యంత శ్రేష్ఠమైన జీవనోపాధి కల్పించాము. వారు తమ దగ్గరకు (ధర్మ) జ్ఞానం వచ్చిన తరువాతే పరస్పరం విభేదాలలో పడిపోయారు. నీ ప్రభువు ప్రళయదినాన వారిముందు వారు విభేదించుకున్న విషయాలను గురించి తప్పకుండా తీర్పుచేస్తాడు. (93)

మేము నీపై దించినదాని విషయంలో నీకేమయినా అనుమానముంటే పూర్వం నుంచీ (దివ్య)గ్రంథం పఠిస్తున్నవారిని అడిగి తెలుసుకో. నిస్సందేహంగా ఇది నీ ప్రభువు దగ్గర్నుండి వచ్చిన పరమసత్యం. కనుక నీవు శంకించేవారిలో చేరిపోకు. మా సూక్తులు నిరాకరించినవారిలో కూడా చేరిపోకు. అలాచేస్తే నీవు నష్టపోతావు. (94-95)

7. మూడువేల ఏళ్ళ క్రితం సముద్రంలో మునిగిన ఫిరౌన్ శవం ఈనాటికీ సురక్షితంగా ఉంది. క్రీ.శ. 1907లో సర్‌గ్రాఫ్టన్ ఎలైట్ స్మిత్ ఆ శవాన్ని పరీక్షిస్తే, దానిపై ఉప్పుపార పేరుకుపోయి ఉంది. ప్రస్తుతం ఈ శవం(మమ్మి) ఈజిప్టులోని జాతీయ పురావస్తు ప్రదర్శనశాలలో ఉంది.

ప్రాచీన ఈజిప్టు చక్రవర్తుల్ని ఫిరౌన్‌లు అంటారు. వీరిలో అనేక వంశాలుండేవి. మూసా ప్రవక్త (అలై)కు కొన్నేండ్ల పూర్వం నుండి ఫిరౌన్‌ల వంశం "రామ్సెస్-1"తో ప్రారంభమయింది. అతని కుమారుడు 'సెతి' రెండవ ఫిరౌన్‌గా ప్రసిద్ధిచెందాడు. సెతి కుమారుడు "రామ్సెస్-2". ఇతని కాలం లోనే మూసాప్రవక్త (అలై) జన్మించారు. ఇతని పోషణలోనే పెరిగి పెద్దవారయ్యారు.

క్రీ.శ. 1886లో పురావస్తు శాఖ చేపట్టిన త్రవ్వకాల్లో ఒక పిరమిడ్ నుండి ఓ శవం బయల్పడింది. దానిపై వున్న వస్త్రాలు తీసి చూస్తే శరీరానికి చుట్టబడిన ఆఖరి వస్త్రంపై "రామ్సెస్-2" అని రాయబడి ఉంది. ఇతని పరిపాలనా కాలం క్రీ.పూ. 1304లో ప్రారంభమయి ఉంటుందని పురావస్తు శాస్త్రవేత్తల అభిప్రాయం. రామ్సెస్-2 చనిపోయిన తర్వాత అతని కొడుకు "మిన్ఫతాహ్" అధికారం లోకి వచ్చాడు. ఇతనే మూసాప్రవక్త అందజేసిన దైవసందేశాన్ని తిరస్కరించి, ఎర్ర సముద్రంలో మునిగి చనిపోయిన ఫిరౌన్ చక్రవర్తి. (ఎన్‌సైక్లోపీడియా ఆఫ్ రెలీజియన్, భాగం-5)

فَتَكُوۡنَ مِنَ الۡخٰسِرِيۡنَ ﴿۹۵﴾ اِنَّ الَّذِيۡنَ حَقَّتۡ عَلَيۡهِمۡ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤۡمِنُوۡنَ ﴿۹۶﴾ وَلَوۡ جَآءَتۡهُمۡ
كُلُّ اٰيَةٍ حَتّٰى يَرَوُا الۡعَذَابَ الۡاَلِيۡمَ ﴿۹۷﴾ فَلَوۡلَا كَانَتۡ قَرۡيَةٌ اٰمَنَتۡ فَنَفَعَهَاۤ اِيۡمَانُهَاۤ اِلَّا قَوۡمَ
يُوۡنُسَ ؕ لَمَّاۤ اٰمَنُوۡا كَشَفۡنَا عَنۡهُمۡ عَذَابَ الۡخِزۡىِ فِى الۡحَيٰوةِ الدُّنۡيَا وَمَتَّعۡنٰهُمۡ اِلٰى حِيۡنٍ ﴿۹۸﴾ وَلَوۡ
شَآءَ رَبُّكَ لَاٰمَنَ مَنۡ فِى الۡاَرۡضِ كُلُّهُمۡ جَمِيۡعًا ؕ اَفَاَنۡتَ تُكۡرِهُ النَّاسَ حَتّٰى يَكُوۡنُوۡا مُؤۡمِنِيۡنَ ﴿۹۹﴾
وَمَا كَانَ لِنَفۡسٍ اَنۡ تُؤۡمِنَ اِلَّا بِاِذۡنِ اللّٰهِ ؕ وَيَجۡعَلُ الرِّجۡسَ عَلَى الَّذِيۡنَ لَا يَعۡقِلُوۡنَ ﴿۱۰۰﴾
قُلِ انۡظُرُوۡا مَاذَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضِ ؕ وَمَا تُغۡنِى الۡاٰيٰتُ وَالنُّذُرُ عَنۡ قَوۡمٍ لَّا يُؤۡمِنُوۡنَ ﴿۱۰۱﴾
فَهَلۡ يَنۡتَظِرُوۡنَ اِلَّا مِثۡلَ اَيَّامِ الَّذِيۡنَ خَلَوۡا مِنۡ قَبۡلِهِمۡ ؕ قُلۡ فَانۡتَظِرُوۡۤا اِنِّىۡ مَعَكُمۡ مِّنَ
الۡمُنۡتَظِرِيۡنَ ﴿۱۰۲﴾ ثُمَّ نُنَجِّىۡ رُسُلَنَا وَالَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا كَذٰلِكَ ۚ حَقًّا عَلَيۡنَا نُنۡجِ الۡمُؤۡمِنِيۡنَ ﴿۱۰۳﴾ قُلۡ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اِنۡ
كُنۡتُمۡ فِىۡ شَكٍّ مِّنۡ دِيۡنِىۡ فَلَاۤ اَعۡبُدُ الَّذِيۡنَ تَعۡبُدُوۡنَ مِنۡ دُوۡنِ اللّٰهِ وَلٰكِنۡ اَعۡبُدُ اللّٰهَ الَّذِىۡ
يَتَوَفّٰٮكُمۡ ۖۚ وَاُمِرۡتُ اَنۡ اَكُوۡنَ مِنَ الۡمُؤۡمِنِيۡنَ ﴿۱۰۴﴾ وَاَنۡ اَقِمۡ وَجۡهَكَ لِلدِّيۡنِ حَنِيۡفًا ۚ وَلَا تَكُوۡنَنَّ

ఎవరి విషయంలో నీప్రభువు మాట స్థిరపడిపోయిందో వారిముందు నీవు ఏ నిదర్శనం ప్రదర్శించినా, దుర్భరశిక్ష కళ్ళారా చూడనంతవరకూ వారు (సత్యాన్ని) విశ్వసించరు. ఏదైనా పట్నంలోని ప్రజలు (దైవ)శిక్ష రావడం చూసి విశ్వసించినప్పుడు, ఆ విశ్వాసం వారికి ప్రయోజనం చేకూర్చినట్లు ఒక్క ఉదంతమయినా సంభవించిందా యూనుస్ జాతి తప్ప? (వారి సంగతి వేరు) ఆప్రజలు (సత్యాన్ని) విశ్వసించగానే మేము ప్రపంచ జీవితంలో వారిపై పడనున్న అవమానకరమైన శిక్ష తొలగించాం. ఆతర్వాత ఆ జాతికి కొంతకాలం జీవితసుఖాలు అనుభవించే అవకాశమిచ్చాం.[8] (96-98)

నీ ప్రభువు తలిస్తే భూవాసులంతా (సత్యాన్ని) విశ్వసించేవారు. కాని నీవు ప్రజల్ని బలవంతంగా విశ్వాసులుగా మార్చదలిచావా? దైవాజ్ఞ లేనిదే ఏఒక్కడూ విశ్వసించలేడు. బుద్ధిహీనులపై దేవుడు (అవిశ్వాస)మలినాన్ని పడవేస్తాడు. భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్నవాటిని ఓసారి కళ్ళుతెరచి చూడండని చెప్పు వారికి. సత్యాన్ని విశ్వసించాలన్న ఉద్దేశ్యం లేని వారికి ఎన్ని నిదర్శనాలు చూపినా, ఎన్ని హెచ్చరికలు చేసినా లాభం లేదు. (99-101)

పూర్వం ప్రజలు ఏ దుర్దినాలు చూశారో ఆ దుర్దినాల కోసం ఎదురుచూస్తున్నారా వీరు? "అయితే ఎదురుచూడండి, నేనూ మీతోపాటు ఎదురుచూస్తాను" అని చెప్పు వారికి. (అలాంటి కష్టకాలం వస్తే) మేము మా ప్రవక్తలను, విశ్వసించినవారిని కాపాడు కుంటాం. విశ్వాసుల్ని కాపాడుకోవడం మా బాధ్యత. (102-103)

ముహమ్మద్ (సల్లం)! వారితో ఇలా చెప్పెయ్యి: "ప్రజలారా! నా ధర్మం గురించి మీకేదయినా అనుమానం ఉంటే ఒక విషయం తెలుసుకోండి. మీరు దేవుడ్ని వదలి ఎవరిని ఆరాధిస్తున్నారో వారిని నేను ఎన్నటికీ ఆరాధించను. ఎవరి అధీనంలో మీ ప్రాణాలున్నాయో ఆ దేవుడ్ని మాత్రమే నేను ఆరాధిస్తాను. నేను దృఢమయిన విశ్వాసిగా ఉండాలని నాకు ఆజ్ఞయింది. (104)

నాకీ ఆదేశం కూడా ఇవ్వబడింది: "నీవు ఏకాగ్ర చిత్తుడవయి ఈ ధర్మంలోనే

8. వివరాలకు 37:139-148 సూక్తులు, వాటి పాదసూచిక చూడండి.

مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۖ فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذًا
مِّنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٦﴾ وَإِن يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ ۖ وَإِن يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ
لِفَضْلِهِ ۚ يُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۚ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٧﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ
الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۖ وَمَا
أَنَا عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ ﴿١٠٨﴾ وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ ۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿١٠٩﴾

آياتها ١٢٣ (١١) سُورَةُ هُودٍ مَكِّيَّةٌ (٥٢) ركوعاتها ١٠

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الر ۚ كِتَابٌ أُحْكِمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِن لَّدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۚ إِنَّنِي لَكُم

స్థిరంగా ఉండు. బహుదైవారాధకుల్లో చేరిపోకు. దేవుణ్ణి వదలి నీకు ఎలాంటి లాభంగాని, నష్టంగాని కలిగించలేని మిథ్యాదైవాలను ఎన్నటికీ ప్రార్థించకు. అలా చేస్తే నీవు దుర్మార్గుడవయి పోతావు. దేవుడు నిన్ను ఏదైనా కష్టానికి గురిచేయదలిస్తే ఆయన తప్ప ఆ కష్టం నుండి నిన్ను గట్టెక్కించేవారు మరెవరూ ఉండరు. అలాగే దేవుడు నీకేదైనా మేలు చేయగోరితే ఆయన అనుగ్రహాన్ని అడ్డుకోగలవారు కూడా ఎవరూ ఉండరు. ఆయన తన దాసులలో తాను తలచుకున్న వారికి తన అనుగ్రహభాగ్యం ప్రసాదిస్తాడు. ఆయన గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు.” (105-107)

ప్రవక్తా! వారికిలా చెప్పు: “ప్రజలారా! మీ ప్రభువు నుండి మీ దగ్గరకు సత్యం వచ్చింది. ఇకఎవరు సన్మార్గం అవలంబిస్తారో ఆ సన్మార్గం వారికే మేలు చేకూర్చుతుంది. మరెవరు మార్గభ్రష్టత్వంలోనే పడివుంటారో ఆ మార్గభ్రష్టత్వం వారికే చేటు తెస్తుంది. నేను మీపై పర్యవేక్షకునిగా లేను.” ప్రవక్తా! దివ్యావిష్కృతి ద్వారా నీదగ్గరకు పంపబడిన హితోపదేశం అనుసరిస్తూ ఉండు. దేవుడు (తుది)నిర్ణయం చేసేవరకు సహనం వహించు. ఆయనే అందరికన్నా మంచి నిర్ణయం చేసేవాడు. (108-109)

అవతరణ: మక్కా

11. హూద్

సూక్తులు: 123

ఈ అధ్యాయం హూద్ ప్రవక్త (అలై) పేరుతో లేక హూద్‌జాతి పేరుతో ఉండవచ్చు. దీని విషయాలు గమనిస్తే ఇదికూడా యూనుస్ అధ్యాయం కాలంలోనే అవతరించినట్లు అన్పిస్తుంది. ఇందులో బహుదైవారాధకులకు హితవులు, హెచ్చరికలు చేయబడ్డాయి. గతంలో దైవసందేశం తిరస్కరించి దుర్గతిపాలైన హూద్, ఆద్, లూత్ తదితర జాతుల వృత్తాంతాలు పేర్కొంటూ వారిని రుజుమార్గం వైపు పిలవడం జరిగింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

అలిఫ్-లామ్-రా. ఇది స్థిరమైన, స్పష్టమైన సూక్తులతో సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడయిన శక్తిస్వరూపుని దగ్గర నుండి అవతరించిన గ్రంథం. దీని ఆదేశం ప్రకారం మీరు (నిజ)దేవుణ్ణి తప్ప మరెవరినీ ఆరాధించకూడదు. నేను ఆయన వైపున మిమ్మల్ని హెచ్చరించే, శుభవార్త అందజేసేవాడ్ని. (1-2)

مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾ وَأَنِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُم مَّتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ
مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ ۖ وَإِن تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ ﴿٣﴾
إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤﴾ أَلَا إِنَّهُمْ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ ۚ أَلَا
حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾
وَمَا مِن دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا ۚ كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٦﴾
وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ
أَحْسَنُ عَمَلًا ۗ وَلَئِن قُلْتَ إِنَّكُم مَّبْعُوثُونَ مِن بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَٰذَا
إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾ وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَىٰ أُمَّةٍ مَّعْدُودَةٍ لَّيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ ۗ أَلَا يَوْمَ
يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨﴾ وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنسَانَ مِنَّا رَحْمَةً

మీరు మీ ప్రభువును క్షమాపణ కోరుకోండి. ఆయన వైపు మరలండి. అలాచేస్తే ఆయన మీకు ఓ నిర్ణీతకాలం వరకు మంచి జీవనసామగ్రి అనుగ్రహిస్తాడు. ప్రతి సహృదయునికీ తన సౌహార్దత, సౌభాగ్యాలను ప్రసాదిస్తాడు. అయితే మీరు (నా హితోపదేశం వినకుండా) ముఖం తిప్పుకుంటే (నాకొచ్చే నష్టమేమీ లేదు.) మీ విషయంలో నేను ఓ భయంకర దినాన సంభవించే (నరక)యాతనను గురించి భయపడుతున్నాను. మీరంతా (చనిపోయిన తరువాత) దేవుని సన్నిధికే చేరుకోవలసి ఉంది. ఆయన ప్రతి పనీ చేయగల సమర్థుడు, సర్వశక్తిమంతుడు. (3-4)

చూడు, వారు (తమ దుష్టాలోచనల్ని) ఆయనకు తెలియకుండా దాచడానికి వృధా ప్రయత్నంచేస్తూ ఎలా ముఖం చాటేస్తున్నారో. జాగ్రత్త! వారు తమ ముఖాలు వస్త్రాలలో దాచుకుంటున్నారుగాని, దేవునికి వారి అంతర్‌బాహ్య విషయాలన్నీ తెలుసు. ఆయనకు మానవుల హృదయాలలో మెదిలే రహస్య విషయాలు సైతం తెలుసు. (5)

భూమండలంపై సంచరించే ప్రతిప్రాణికీ ఉపాధినిచ్చే బాధ్యత దేవునిపైనే ఉంది. అలాగే ఏప్రాణి ఎక్కడ నివసిస్తుందో, ఎక్కడ (దానిప్రాణం) భద్రపరచబడుతుందో కూడా దేవునికి తెలుసు. సమస్త విషయాలు స్పష్టంగా గ్రంథంలో వ్రాయబడి ఉన్నాయి. (6)

ఆయనే భూమ్యాకాశాల్ని ఆరు రోజుల్లో సృష్టించినవాడు. దీనికి పూర్వం ఆయన (అధికార) సింహాసనం నీటిమీద ఉండేది. మీలో ఎవరు నీతిగా నడుచుకుంటారో పరీక్షించడానికే ఆయన ఇదంతా సృష్టించాడు. (ప్రవక్తా!) నీవు అవిశ్వాసులకు “మరణానంతరం మీరు తిరిగి బ్రతికించి లేపబడతారు” అని చెబుతుంటే వారు “ఇది మంత్రజాలం తప్ప మరేమీ కాదు”ని అంటున్నారు. మేము వారిని వెంటనే శిక్షించకుండా ఓ నిర్ణీత కాలం వరకు వదలిపెడ్తుంటే “ఏ విషయం దాన్ని నిరోధించింది?” అంటున్నారు వారు. వినండి, వారికి శిక్ష సమయం సమీపించినప్పుడు ఇక దాన్ని ఎవరూ అడ్డుకోలేరు. వారు హేళన చేస్తున్న విషయమే వారిని చుట్టుముడ్తుంది. (7-8)

ఎప్పుడైనా మేము మానవునికి మా కారుణ్యం చవిచూపిన తర్వాత తిరిగి తీసు

ثُمَّ نَزَعْنٰهَا مِنْهُ ۚ إِنَّهٗ لَيَـُٔوْسٌ كَفُوْرٌ ٩ وَلَئِنْ أَذَقْنٰهُ نَعْمَآءَ بَعْدَ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُ لَيَقُوْلَنَّ ذَهَبَ
السَّيِّاٰتُ عَنِّيْ ۚ إِنَّهٗ لَفَرِحٌ فَخُوْرٌ ١٠ إِلَّا الَّذِيْنَ صَبَرُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ۚ أُولٰٓئِكَ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ
وَّأَجْرٌ كَبِيْرٌ ١١ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌۢ بَعْضَ مَا يُوْحٰٓى إِلَيْكَ وَضَآئِقٌۢ بِهٖ صَدْرُكَ أَنْ يَّقُوْلُوْا لَوْلَآ أُنْزِلَ
عَلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ جَآءَ مَعَهٗ مَلَكٌ ۚ إِنَّمَآ أَنْتَ نَذِيْرٌ ۚ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَّكِيْلٌ ١٢ أَمْ يَقُوْلُوْنَ افْتَرٰىهُ ۚ
قُلْ فَأْتُوْا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِّثْلِهٖ مُفْتَرَيٰتٍ وَّادْعُوْا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ١٣
فَإِلَّمْ يَسْتَجِيْبُوْا لَكُمْ فَاعْلَمُوْٓا أَنَّمَآ أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللّٰهِ وَأَنْ لَّآ إِلٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ فَهَلْ أَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ ١٤
مَنْ كَانَ يُرِيْدُ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَزِيْنَتَهَا نُوَفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيْهَا وَهُمْ فِيْهَا لَا يُبْخَسُوْنَ ١٥
أُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ إِلَّا النَّارُ ۖ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوْا فِيْهَا وَبٰطِلٌ مَّا كَانُوْا
يَعْمَلُوْنَ ١٦ أَفَمَنْ كَانَ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّهٖ وَيَتْلُوْهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِنْ قَبْلِهٖ كِتٰبُ مُوْسٰٓى إِمَامًا وَّرَحْمَةً ۚ

కుంటే అతను నిరాశచెంది కృతఘ్నుడుగా మారిపోతాడు. ఒకవేళ అతనికి వచ్చిన ఆపద దూరంచేసి మేము సౌఖ్యం కలిగిస్తే అతను (తెగ సంబరపడిపోతూ) "నా కష్టాలన్నీ తీరిపోయాయి" అంటాడు. పైగా అతను మితిమీరిన సంతోషంతో గర్విష్ఠుడైపోతాడు. అయితే సజ్జనులు, సహనశీలురు మాత్రం ఇలాంటి బలహీనతలను దరికి చేరనివ్వరు. అలాంటివారికే (దేవుని దగ్గర) మన్నింపు, గొప్ప ప్రతిఫలమూ లభిస్తాయి. (9-11)

కనుక నీపై అవతరిస్తున్న విషయాల్లో కొన్నిటిని (ప్రచారం చేయకుండా) వదిలేస్తావేమో (అలా వదిలేయకు సుమా!) అలాగే వారు "ఈ మనిషిపై ఏదైనా ఒక నిధి ఎందుకు అవతరించలేదూ, లేదా ఇతని వెంట దైవదూతయినా ఎందుకు రాలేదూ?" అనంటారు. దానికి బాధపడకు. నీవు (ప్రజల్ని) హెచ్చరించేవాడివి మాత్రమే. ఆ తరువాత విషయాలన్నీ దేవుడే చూసుకుంటాడు. ఆయనే ప్రతి దానికీ పర్యవేక్షకుడు. (12)

వారు ఈగ్రంథాన్ని అతనే కల్పించుకున్నాడని అంటున్నారా? అయితే వారినిలా అడుగు: "సరే, ఇలాంటి పది అధ్యాయాలు రచించి తీసుకురండి. (కావాలంటే) ఈ పనిలో మీకు సహాయపడేందుకు ఒక్క దేవుణ్ణి వదలి మీరు ఎవరెవర్ని పిలుచుకోగలరో వారందర్నీ పిలుచుకోండి. మీరు నిజాయితీపరులైతే (ఈపని చేసిచూపండి). వారు గనక మీ సహాయానికి రాకపోతే ఈగ్రంథం (మానవమేధా జనితంకాదని,) దైవజ్ఞానంతో అవతరించిందని, ఆ దేవుడు తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడని తెలుసుకోండి. మరి మీరు (ఇప్పటికైనా ఈ సత్యానికి) తలవొగ్గుతారా?" (13-14)

కేవలం ప్రాపంచిక జీవితాన్ని, దాని తళుకుబెళుకుల్ని కోరుకునే వారికి వారి కర్మఫలం పూర్తిగా ఇక్కడే ఇచ్చివేస్తాం. అందులో వారికి ఎలాంటి కొరత చేయం. అయితే పరలోకంలో అలాంటివారికి నరకాగ్ని తప్ప మరేమీ ఉండదు. వారు ప్రపంచంలో సమకూర్చుకున్నదంతా నిరర్థకమైపోయింది; వారు చేసినదంతా మిథ్యే. (15-16)

ఒకవ్యక్తి తనప్రభువు నుండి స్పష్టమైన నిదర్శనం కలిగిఉన్నాడు. ఆ తర్వాత (ఆ నిదర్శనాన్ని సమర్థిస్తూ) మరో నిదర్శనం కూడా అతని ప్రభువు నుండి వచ్చింది. దీనికి

أُولٰٓئِكَ يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ ۚ وَمَنْ يَّكْفُرْ بِهٖ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهٗ ۚ فَلَا تَكُ فِيْ مِرْيَةٍ مِّنْهُ ۚ إِنَّهُ الْحَقُّ
مِنْ رَّبِّكَ وَلٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُوْنَ ١٧ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ۚ أُولٰٓئِكَ
يُعْرَضُوْنَ عَلٰى رَبِّهِمْ وَيَقُوْلُ الْأَشْهَادُ هٰٓؤُلَآءِ الَّذِيْنَ كَذَبُوْا عَلٰى رَبِّهِمْ ۚ أَلَا لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى
الظّٰلِمِيْنَ ١٨ الَّذِيْنَ يَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَيَبْغُوْنَهَا عِوَجًا ۚ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كٰفِرُوْنَ ١٩
أُولٰٓئِكَ لَمْ يَكُوْنُوْا مُعْجِزِيْنَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ ۘ يُضٰعَفُ
لَهُمُ الْعَذَابُ ۚ مَا كَانُوْا يَسْتَطِيْعُوْنَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوْا يُبْصِرُوْنَ ٢٠ أُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا أَنْفُسَهُمْ
وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ٢١ لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُوْنَ ٢٢ إِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَ
عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَأَخْبَتُوْٓا إِلٰى رَبِّهِمْ ۙ أُولٰٓئِكَ أَصْحٰبُ الْجَنَّةِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ٢٣ مَثَلُ الْفَرِيْقَيْنِ
كَالْأَعْمٰى وَالْأَصَمِّ وَالْبَصِيْرِ وَالسَّمِيْعِ ۚ هَلْ يَسْتَوِيٰنِ مَثَلًا ۚ أَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ٢٤ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوْحًا إِلٰٓى

పూర్వం మార్గదర్శినిగా, (దైవ)కారుణ్యంగా అవతరించిన మూసా గ్రంథం కూడా ఉంది. మరి (ఈవ్యక్తి ప్రపంచపూజారిలా ముహమ్మద్ తెచ్చిన సత్యాన్ని తిరస్కరించగలడా)? అలాంటివారు దీన్ని తప్పక విశ్వసిస్తారు. యావత్ మానవజాతుల్లో ఏజాతయినా దీన్ని తిరస్కరిస్తే దాని నివాసస్థలం నరకమవుతుందని వాగ్దానం చేయబడుతోంది. కనుక ముహమ్మద్ (స)! ఈ విషయంలో నీవు ఎలాంటి సందేహానికి ఆస్కారమివ్వకు. ఇది నీ ప్రభువు నుండి వచ్చిన సత్యం. కాని చాలామంది దీన్ని విశ్వసించడంలేదు. (17)

దేవునికి అబద్ధం ఆపాదించేవాడి కంటే పరమ దుర్మార్గుడెవరుంటారు? అలాంటి వారిని దేవుని ముందు ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతుంది. అప్పుడు సాక్షులు తమ ప్రభువుకు అసత్యం ఆపాదించినవారు వీరేనని సాక్ష్యమిస్తారు. వినండి. దేవుని మార్గం నుండి ప్రజల్ని నిరోధించే దుర్మార్గులపై దైవశాపం విరుచుకుపడుతుంది. (18)

ఈ దుర్మార్గులు దేవుడు నిర్దేశించిన మార్గాన్ని వక్రీకరింపజూస్తూ పరలోకాన్ని తిరస్కరిస్తున్నారు. వారు యావత్తు భూమండలంలో దేవుణ్ణి ఏమాత్రం అశక్తుడిగా చేయలేరు. దేవునికి వ్యతిరేకంగా వారికి సహాయం చేసేవాడూ ఉండడు. వారికి రెట్టింపు శిక్ష పడుతుంది. వారిప్పుడు ఎవరి (హిత)వచనాలు వినే స్థితిలో లేరు. వారికీ ఎలాంటి (మంచి) విషయం తట్టదు. తమకుతాము నష్టం కల్గించుకున్న ఆత్మవినాశకులు వీరే. వారి అభూతకల్పనలన్నీ వారినుండి కనుమరుగైపోతాయి. వారే పరలోకంలో అందరి కన్నా ఘోరంగా నష్టపోయేవారు. అందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు. (19-22)

ఇక సత్యాన్ని విశ్వసించి సదాచార సంపన్నులైనవారు మాత్రం (తుదిశ్వాస వరకు) తమ ప్రభువుకే అంకితమయి ఉంటారు. వారు తప్పకుండా స్వర్గనివాసులవుతారు. స్వర్గంలోనే కలకాలం (హాయిగా) ఉంటారు. ఈ ఉభయవర్గాలను ఇలా పోల్చవచ్చు. ఒకడు అంధుడు, బధిరుడు. మరొకడు కళ్ళూ, చెవులూ ఉన్నవాడు. వీరిరువురు సమానమేనా? మీరు విషయం గ్రహించరా? (23-24)

మేము నూహ్‌ను అతని జాతిప్రజల దగ్గరకు పంపాము. అప్పుడతను (వారికి

قَوْمِهٖۤ اِنِّیْ لَكُمْ نَذِیْرٌ مُّبِیْنٌ ﴿۲۵﴾ اَنْ لَّا تَعْبُدُوْۤا اِلَّا اللّٰهَ ؕ اِنِّیْۤ اَخَافُ عَلَیْكُمْ عَذَابَ یَوْمٍ اَلِیْمٍ ﴿۲۶﴾ فَقَالَ
الْمَلَاُ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا مِنْ قَوْمِهٖ مَا نَرٰىكَ اِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا وَ مَا نَرٰىكَ اتَّبَعَكَ اِلَّا الَّذِیْنَ هُمْ
اَرَاذِلُنَا بَادِیَ الرَّاْیِ ۚ وَ مَا نَرٰى لَكُمْ عَلَیْنَا مِنْ فَضْلٍۭ بَلْ نَظُنُّكُمْ كٰذِبِیْنَ ﴿۲۷﴾ قَالَ یٰقَوْمِ اَرَءَیْتُمْ
اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَیِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّیْ وَ اٰتٰىنِیْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِهٖ فَعُمِّیَتْ عَلَیْكُمْ ؕ اَنُلْزِمُكُمُوْهَا وَ اَنْتُمْ
لَهَا كٰرِهُوْنَ ﴿۲۸﴾ وَ یٰقَوْمِ لَاۤ اَسْـَٔلُكُمْ عَلَیْهِ مَالًا ؕ اِنْ اَجْرِیَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ وَ مَاۤ اَنَا بِطَارِدِ الَّذِیْنَ
اٰمَنُوْا ؕ اِنَّهُمْ مُّلٰقُوْا رَبِّهِمْ وَ لٰكِنِّیْۤ اَرٰىكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُوْنَ ﴿۲۹﴾ وَ یٰقَوْمِ مَنْ یَّنْصُرُنِیْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ
طَرَدْتُّهُمْ ؕ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿۳۰﴾ وَ لَاۤ اَقُوْلُ لَكُمْ عِنْدِیْ خَزَآىِٕنُ اللّٰهِ وَ لَاۤ اَعْلَمُ الْغَیْبَ وَ لَاۤ اَقُوْلُ اِنِّیْ

హితోపదేశం చేస్తూ) “నేను మిమ్మల్ని స్పష్టంగా హెచ్చరించడానికి వచ్చాను. (ఏకైక) దేవుడ్ని తప్ప మీరు ఎవరినీ ఆరాధించకండి. ఇలా చేయకపోతే మీపై ఘోరమైన శిక్ష వచ్చిపడుతుందని నేను భయపడుతున్నాను” అని అన్నాడు. (25-26)

అతని జాతిలో సత్యాన్ని తిరస్కరించిన నాయకులు దానికిలా సమాధానమిచ్చారు: “మా దృష్టిలో నీవు మాలాంటి మానవమాత్రుడివే. (అంతకుమించి మరేమీకావు.) అదీగాక ముందుచూపు లేకుండా నీమాటలు విని నిన్ను (గుడ్డిగా) అనుసరిస్తున్నవారు ఎలాంటివారో మేము చూస్తూనే ఉన్నాం. (విజ్ఞత, వివేచనల్లేని) అధములు, తుచ్ఛులే గదా నిన్ను అనుసరిస్తున్నది[1]? మీరు మాకంటే ఏ విషయంలోనూ మించిపోయినట్లు మాకగపడటం లేదు. నువ్వొట్టి అబద్ధాలరాయుడవని మేము భావిస్తున్నాం.” (27)

నూహ్ ఇలా అన్నాడు: “నా జాతిప్రజలారా! కాస్త ఆలోచించండి. నా ప్రభువు అనుగ్రహంతో (ఇంతకు పూర్వంనుంచే) నేనొక నిదర్శనం (అంతరాత్మ ప్రబోధనా జ్యోతి) కలిగివున్నాను. ఆతర్వాత ఆయన నాకు తన విశేషకారుణ్యం (దివ్యావిష్కృతి) ప్రసాదించాడు. అది మీకు కన్పించకపోతే (నేనేం చేయను?) విశ్వసించడానికి మీకిష్టం లేకపోతే దాన్ని బలవంతంగా మీమీద రుద్దడానికి నాదగ్గర ఎలాంటి సాధనం లేదుగదా!

నా జాతిప్రజలారా! నేనీ పని కోసం మీనుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలం ఆశించడం లేదు. నాకు ప్రతిఫలమిచ్చే బాధ్యత దేవుడే తీసుకున్నాడు. నామాటలు విశ్వసించిన వారిని నేను గెంటివేయలేను. వారు కూడా తమ ప్రభువు సన్నిధికి చేరుకోవలసినవాళ్ళే. సోదరులారా! నేనొకవేళ వారిని నా దగ్గర్నుంచి గెంటివేస్తే దేవుని పట్టునుండి నన్నెవరు

1. హజ్రత్ నూహ్ (అలైహి) పేదలు-ధనికులు, అధములు-అధికులు, సామాన్యులు-ప్రముఖులు, పాలకులు-పాలితులు అన్న వివక్ష చేయకుండా తన జాతివారందరికీ దైవసందేశం అందజేశారు. కాని వారిలో చిన్నచిన్న వృత్తిపనులు చేసుకునే పేదలు, దళితులే దాన్ని విశ్వసించారు. ఇది ధనికులకు, అగ్రవర్ణాలకు నచ్చలేదు. “నీవు ప్రచారం చేస్తున్నది నిజంగా సత్యధర్మమయితే ముందుగా మేమే విశ్వసించేవాళ్ళం. నిష్టదరిద్రులు, నీచకులస్తులకు అందులో మంచీచెడులు, సత్యాసత్యాలను విచక్షణ చేసేటంత బుద్ధిజ్ఞానాలు ఎక్కడున్నాయి?” అన్నదే వారి వాదన. ప్రతి యుగంలోనూ ధనికులు, అగ్రవర్ణాల కన్నా ముందుగా, అధికంగా పేదలు, దళితులే సత్యాన్ని విశ్వసిస్తూ వచ్చారు. (దీంతోపాటు 18:28, 26:111,112 సూక్తులు కూడా చూడండి.)

مَلَكٌ وَّ لَاۤ اَقُوْلُ لِلَّذِیْنَ تَزْدَرِیْۤ اَعْیُنُكُمْ لَنْ یُّؤْتِیَهُمُ اللّٰهُ خَیْرًا ؕ اَللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا فِیْۤ اَنْفُسِهِمْ ۚۖ
اِنِّیْۤ اِذًا لَّمِنَ الظّٰلِمِیْنَ ﴿۳۱﴾ قَالُوْا یٰنُوْحُ قَدْ جٰدَلْتَنَا فَاَكْثَرْتَ جِدَالَنَا فَاْتِنَا بِمَا تَعِدُنَاۤ اِنْ كُنْتَ
مِنَ الصّٰدِقِیْنَ ﴿۳۲﴾ قَالَ اِنَّمَا یَاْتِیْكُمْ بِهِ اللّٰهُ اِنْ شَآءَ وَ مَاۤ اَنْتُمْ بِمُعْجِزِیْنَ ﴿۳۳﴾ وَ لَا یَنْفَعُكُمْ نُصْحِیْۤ
اِنْ اَرَدْتُّ اَنْ اَنْصَحَ لَكُمْ اِنْ كَانَ اللّٰهُ یُرِیْدُ اَنْ یُّغْوِیَكُمْ ؕ هُوَ رَبُّكُمْ ۫ وَ اِلَیْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۳۴﴾ اَمْ
ع ۳ یَقُوْلُوْنَ افْتَرٰىهُ ؕ قُلْ اِنِ افْتَرَیْتُهٗ فَعَلَیَّ اِجْرَامِیْ وَ اَنَا بَرِیْٓءٌ مِّمَّا تُجْرِمُوْنَ ﴿۳۵﴾ وَ اُوْحِیَ اِلٰى نُوْحٍ
اَنَّهٗ لَنْ یُّؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ اِلَّا مَنْ قَدْ اٰمَنَ فَلَا تَبْتَىٕسْ بِمَا كَانُوْا یَفْعَلُوْنَ ﴿۳۶﴾ وَ اصْنَعِ الْفُلْكَ
بِاَعْیُنِنَا وَ وَحْیِنَا وَ لَا تُخَاطِبْنِیْ فِی الَّذِیْنَ ظَلَمُوْا ۚ اِنَّهُمْ مُّغْرَقُوْنَ ﴿۳۷﴾ وَ یَصْنَعُ الْفُلْكَ ۫ وَ كُلَّمَا
مَرَّ عَلَیْهِ مَلَاٌ مِّنْ قَوْمِهٖ سَخِرُوْا مِنْهُ ؕ قَالَ اِنْ تَسْخَرُوْا مِنَّا فَاِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا
تَسْخَرُوْنَ ﴿۳۸﴾ فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۙ مَنْ یَّاْتِیْهِ عَذَابٌ یُّخْزِیْهِ وَ یَحِلُّ عَلَیْهِ عَذَابٌ مُّقِیْمٌ ﴿۳۹﴾ حَتّٰۤى اِذَا

కాపాడతారు? మీరామాత్రం అర్థం చేసుకోలేరా? నాదగ్గర నిధులు, నిక్షేపాలున్నాయని నేను మీతో అనడం లేదు. నాకు అతీంద్రియ శక్తులున్నాయని, నేను దైవదూతని కూడా చెప్పుకోవడం లేదు. మీ కళ్ళకు నీచులుగా కన్పిస్తున్న వీరికి దేవుడు ఎలాంటి మేలు చేయడని నేను చెప్పలేను. వారి అంతరంగాల స్థితి దేవునికే బాగా తెలుసు. ఒకవేళ వారిని గురించి అలా చెబితే నేను దుర్మార్గుణ్ణయి పోతాను.” (28-31)

అప్పుడు వారు “నూహ్! నువ్వు మాతో వాదనకుదిగి బాగానే వాదించావు. సరే, నీవు సత్యవంతుడవైతే మమ్మల్ని బెదిరిస్తున్న ఆశిక్ష ఏమిటో ఇక తీసుకురా” అన్నారు. దానికి నూహ్ ఇలా అన్నాడు: “దాన్ని దేవుడే తలచుకుంటే తీసుకువస్తాడు. అప్పుడు మీరు దాన్ని ఏవిధంగానూ అడ్డుకోలేరు. అదీగాక దేవుడు మిమ్మల్ని మార్గభ్రష్టత్వంలోనే పడి ఉండనివ్వదలచుకుంటే, నేనిక మీశ్రేయస్సు కోసం ఏది చేయాలనుకున్నా అది మీకెలాంటి ప్రయోజనం చేకూర్చదు. అలాంటి శక్తిసంపన్నుడే మీ ప్రభువు. (మరణానంతరం) మీరు ఆయన సన్నిధికే చేరుకోవలసి ఉంటుంది. (32-34)

ముహమ్మద్ (సల్లం)! వారు “ఇదంతా అతనే కల్పించుకున్నాడ”ని అంటున్నారా? అయితే వారికిలా చెప్పు: “ఒకవేళ నేను దీన్ని కల్పించుకుంటే, ఆ నేరం నాదే. కాని మీరు చేస్తున్న నేరాలకు నేను ఎలాంటి బాధ్యుడ్ని కాను.” (35)

నూహ్‌కు దివ్యావిష్కృతి ద్వారాఇలా సూచించబడింది: “నీ జాతిప్రజల్లో (సత్యాన్ని) విశ్వసించవలసిన వారంతా విశ్వసించారు. ఇక కొత్తగా విశ్వసించేవారెవరూ లేరు. కనుక వారి అకృత్యాలను గురించి నీవు బాధపడనవసరం లేదు. ఇప్పుడు మా పర్యవేక్షణలో మా ప్రోత్సాహంతో ఒక ఓడ తయారుచేసుకో. అయితే దుర్మార్గుల్ని గురించి నా దగ్గర సిఫారసు చేయకూడదు. వారంతా ఇప్పుడు మునిగి పోనున్నారు.” (36-37)

నూహ్ (తన అనుచరులతో) ఓడ నిర్మాణంలో నిమగ్నుడైపోయాడు. అతని జాతి నాయకులు అతని ముందునుంచి పోతూ అతడ్ని అపహాస్యం చేసేవారు. దానికి నూహ్ ఇలా అన్నాడు: “మీరు మమ్మల్ని చూసి నవ్వుతున్నారా? అయితే మేము కూడా మిమ్మల్ని చూసి నవ్వుకుంటున్నాం. అవమానకరమైన శిక్ష ఎవరిపైకి వస్తుందో, తిరుగు

جَآءَ اَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّوْرُ ۙ قُلْنَا احْمِلْ فِيْهَا مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَاَهْلَكَ اِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ
الْقَوْلُ وَمَنْ اٰمَنَ ؕ وَمَاۤ اٰمَنَ مَعَهٗۤ اِلَّا قَلِيْلٌ ۝ وَقَالَ ارْكَبُوْا فِيْهَا بِسْمِ اللّٰهِ مَجْرٖىهَا وَمُرْسٰىهَا ؕ
اِنَّ رَبِّيْ لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝ وَهِيَ تَجْرِيْ بِهِمْ فِيْ مَوْجٍ كَالْجِبَالِ ۟ وَنَادٰى نُوْحُ ۨابْنَهٗ وَكَانَ فِيْ مَعْزِلٍ
يّٰبُنَيَّ ارْكَبْ مَّعَنَا وَلَا تَكُنْ مَّعَ الْكٰفِرِيْنَ ۝ قَالَ سَاٰوِيْۤ اِلٰى جَبَلٍ يَّعْصِمُنِيْ مِنَ الْمَآءِ ؕ قَالَ
لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِلَّا مَنْ رَّحِمَ ۚ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِيْنَ ۝ وَقِيْلَ يٰۤاَرْضُ
ابْلَعِيْ مَآءَكِ وَيٰسَمَآءُ اَقْلِعِيْ وَغِيْضَ الْمَآءُ وَقُضِيَ الْاَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُوْدِيِّ وَقِيْلَ بُعْدًا لِّلْقَوْمِ
الظّٰلِمِيْنَ ۝ وَنَادٰى نُوْحٌ رَّبَّهٗ فَقَالَ رَبِّ اِنَّ ابْنِيْ مِنْ اَهْلِيْ وَاِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَاَنْتَ اَحْكَمُ

లేని ఉపద్రవం ఎవరిని చుట్టుముడ్తుందో త్వరలోనే మీకు తెలిసిపోతుంది." (38-39)

చివరికి మాఆజ్ఞ రానేవచ్చింది. (మహోపద్రవం) కుంపటి పొంగిపొరలింది. అప్పుడు మేమిలా ఆదేశించాం: "ప్రతి జాతికి చెందిన ప్రాణులలో ఒక్కొక్క జతను నౌకలోకి తీసుకో. అలాగే ఎవరెవరిని గురించి నీకు ముందే తెలియజేశామో వారిని వదలి (మిగిలిన) నీ కుటుంబసభ్యుల్ని, (వారితో పాటు) విశ్వాసుల్ని కూడా నౌకలో ఎక్కించుకో."

నూహ్‌తో పాటు విశ్వాసులు కొద్దిమందే ఉన్నారు. నూహ్ (తన అనుచరులతో) "దేవుని పేరు స్మరించి ఓడలోకి ఎక్కండి. అది నడవడం, ఆగిపోవడం అన్నీ (దేవుని చేతిలో ఉన్నాయి). నాప్రభువు గొప్పక్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు" అని అన్నాడు.

ఓడ వారిని తీసుకొని ముందుకు సాగింది. కొండల్లాంటి సముద్రకెరటాలు ఎగిసి పడుతున్నాయి. నూహ్ దూరానవున్న తన కుమారుడ్ని పిలిచి "బాబూ! (ఇటు వచ్చేయి.) మాతోపాటు ఓడలోకి ఎక్కు. అవిశ్వాసులతో కలసిఉండకు" అని అన్నాడు. (40-42)

దానికి అతను "ఇదిగో చూడు, నేనిప్పుడు ఓ కొండ ఎక్కుతాను. అది నన్ను నీటి (ప్రవాహం) నుండి కాపాడుతుంది" అన్నాడు. "దేవుడు కరుణిస్తే తప్ప ఈరోజు ఆయన ఆజ్ఞ (శిక్ష)నుండి ఏశక్తీ కాపాడలేదు" అన్నాడు నూహ్. అంతలో వారిద్దరి మధ్య ఓ (పెద్ద) కెరటం వచ్చింది. దాంతో అతను కూడా మునిగిపోయేవారిలో చేరిపోయాడు. (43)

"భూమండలమా! నీ నీటినంతటినీ మింగెయ్యి. ఆకాశమా! ఇక ఆగిపో" అని ఆజ్ఞ అయింది. అప్పుడు నీరంతా నేలలోకి ఇంకిపోయింది. జరగవలసింది జరిగిపోయింది. ఓడ జూదీ పర్వతం[2] మీద నిలిచిపోయింది. దాంతో 'దుర్మార్గుల పీడ విరగడై పోయింద' ని ప్రకటన వెలువడింది. (అయితే) నూహ్ దైవాన్ని వేడుకుంటూ "ప్రభూ! నా కొడుకు, నా కుటుంబానికి చెందినవాడు. నీ వాగ్దానం నిజమయినది. నీవు పరిపాలకులలో కెల్లా గొప్ప పరిపాలకుడివి. అధికారులలో కెల్లా మంచి అధికారివి" అన్నాడు. (44-45)

2. ఆర్మేనియా నుండి కుర్దిస్థాన్ వరకు వ్యాపించివున్న అరారాత్ అనే పర్వత శ్రేణులలో "జూదీ" పేరుతో నేటికీ ఒక పర్వతం ఉంది. అరిస్టాటిల్ అనుచరుడు ఎబిడినస్ కూడా ఈపర్వతంపై నూహ్ (ప్రవక్త) ఓడ దిగిన విషయాన్ని ధృవీకరించాడు. ఇరాఖ్‌లో అనేకమంది ప్రజలు ఈ ఓడ శిథిలాలకు చెందిన (చెక్క) ముక్కలు భద్రపరచుకొని వాటిని అరగదీసి వ్యాధిగ్రస్తులకు మందుగా వాడుతున్నారని అతను తన చరిత్ర గ్రంథంలో రాసినట్లు తెలుస్తోంది.

الْحٰكِمِيْنَ ۝ قَالَ يٰنُوْحُ اِنَّهٗ لَيْسَ مِنْ اَهْلِكَ ۚ اِنَّهٗ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ ۖ فَلَا تَسْـَٔلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهٖ عِلْمٌ ؕ
اِنِّيْۤ اَعِظُكَ اَنْ تَكُوْنَ مِنَ الْجٰهِلِيْنَ ۝ قَالَ رَبِّ اِنِّيْۤ اَعُوْذُ بِكَ اَنْ اَسْـَٔلَكَ مَا لَيْسَ لِيْ بِهٖ عِلْمٌ ؕ
وَاِلَّا تَغْفِرْ لِيْ وَتَرْحَمْنِيْۤ اَكُنْ مِّنَ الْخٰسِرِيْنَ ۝ قِيْلَ يٰنُوْحُ اهْبِطْ بِسَلٰمٍ مِّنَّا وَبَرَكٰتٍ عَلَيْكَ وَ
عَلٰۤى اُمَمٍ مِّمَّنْ مَّعَكَ ؕ وَاُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِّنَّا عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۝ تِلْكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ
الْغَيْبِ نُوْحِيْهَاۤ اِلَيْكَ ۚ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَاۤ اَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هٰذَا ۛؕ فَاصْبِرْ ۛؕ اِنَّ الْعَاقِبَةَ
لِلْمُتَّقِيْنَ ۝ وَاِلٰى عَادٍ اَخَاهُمْ هُوْدًا ؕ قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ؕ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا
مُفْتَرُوْنَ ۝ يٰقَوْمِ لَاۤ اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا ؕ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى الَّذِيْ فَطَرَنِيْ ؕ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ۝ وَيٰقَوْمِ
اسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوْبُوْۤا اِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَآءَ عَلَيْكُمْ مِّدْرَارًا وَّيَزِدْكُمْ قُوَّةً اِلٰى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا

(దేవుడిలా)అన్నాడు: "నూహ్! అతను నీ కుటుంబానికి చెందినవాడుకాదు. అతను (నీ కడుపున చెడబుట్టిన) పరమ అప్రయోజకుడు. నీకు వాస్తవం ఏమిటో తెలియనిదాన్ని గురించి నన్నర్థించకు. నేను నీకు ఉపదేశిస్తున్నాను. నీవు అజ్ఞానిగా ప్రవర్తించకు." (46)

(ఈమాట వినగానే) నూహ్ (భయపడి) "ప్రభూ! నాకు తెలియనిదాన్ని గురించి నిన్నర్థించడం (అనే కీడు) నుండి నేను నీశరణు కోరుతున్నాను. (నన్ను క్షమించు) నీవు నన్ను కనికరించి క్షమించకపోతే నేను నాశనమైపోతాను" అని వేడుకున్నాడు. (47)

ఆజ్ఞ జారీఅయింది: "నూహ్! (ఓడ)దిగు. నీకు, నీతోపాటున్న వర్గాలకు మానుండి శాంతిశుభాలు కలుగుగాక! (మీ సంతతి నుండి ఉనికిలోకి వచ్చే) మరికొన్ని వర్గాలు కూడా ఉన్నాయి. వారికి మేము కొంతకాలం (ప్రపంచంలో) ప్రయోజనం కలిగిస్తాం. తర్వాత (వారి దుష్కర్మలకు) వారికి మా తరఫున దుర్భరశిక్ష పడుతుంది." (48)

ముహమ్మద్ (స)! ఇవన్నీ అగోచర విషయాలు. వీటిని మేము నీకు దివ్యావిష్కృతి (వహీ) ద్వారా తెలియజేస్తున్నాము. దీనికి పూర్వం నీవుగాని, నీజాతి ప్రజలుగాని ఈ విషయాల్ని ఏమాత్రం ఎరుగరు. అందువల్ల నీవు సహనంతో వ్యవహరించు. పర్యవసానం భయభక్తులు కలవారికే అనుకూలంగా ఉంటుంది. (49)

ఆద్ జాతిప్రజల దగ్గరకు మేము వారి సోదరుడు హూద్‌ని (ప్రవక్తగా నియమించి) పంపాము. అతనిలా అన్నాడు: "నా జాతిప్రజలారా! దేవుడ్ని (మాత్రమే) ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. మీవన్నీ అభూతకల్పనలు తప్ప మరేమీ కావు. (అలాంటి మిధ్యాదైవాలను ఇకనైనా వదలిపెట్టండి)." (50)

"ప్రజలారా! నేనీ పనికోసం మీనుండి ఎలాంటి ప్రతిఫలం కోరడం లేదు. నాకు ప్రతిఫలమిచ్చే బాధ్యత నన్ను సృష్టించినవాడే తీసుకున్నాడు. మీరు విషయాన్ని అర్థం చేసుకోరా?" "నా జాతిప్రజలారా! మీ ప్రభువుకు క్షమాపణ చెప్పుకొని ఆయనవైపు మరలండి. ఆయన మీకోసం ఆకాశం నుండి పుష్కలంగా వర్షం కురిపిస్తాడు. మీ శక్తిని పెంచి మిమ్మల్ని మరింత బలోపేతం చేస్తాడు. కనుక నేరస్థుల మాదిరిగా ముఖం చాటు చేసుకోకండి." (51-52)

مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا يٰهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَّمَا نَحْنُ بِتَارِكِيٓ اٰلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾
اِنْ نَّقُولُ اِلَّا اعْتَرٰىكَ بَعْضُ اٰلِهَتِنَا بِسُوٓءٍ ؕ قَالَ اِنِّيٓ اُشْهِدُ اللّٰهَ وَاشْهَدُوٓا اَنِّيْ بَرِيٓءٌ مِّمَّا
تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِنْ دُونِهٖ فَكِيدُونِيْ جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظِرُونِ ﴿٥٥﴾ اِنِّيْ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللّٰهِ رَبِّيْ وَرَبِّكُمْ ؕ
مَا مِنْ دَآبَّةٍ اِلَّا هُوَ اٰخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا ؕ اِنَّ رَبِّيْ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ
مَّآ اُرْسِلْتُ بِهٖٓ اِلَيْكُمْ ؕ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّيْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ۚ وَلَا تَضُرُّونَهٗ شَيْـًٔا ؕ اِنَّ رَبِّيْ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٥٧﴾
وَلَمَّا جَآءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَّالَّذِينَ اٰمَنُوا مَعَهٗ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا ۚ وَنَجَّيْنٰهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾
وَتِلْكَ عَادٌ ۟ جَحَدُوا بِاٰيٰتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهٗ وَاتَّبَعُوٓا اَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾ وَاُتْبِعُوا فِيْ هٰذِهِ
الدُّنْيَا لَعْنَةً وَّيَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ اَلَآ اِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ ؕ اَلَا بُعْدًا لِّعَادٍ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾ وَاِلٰى ثَمُودَ
اَخَاهُمْ صٰلِحًا ۘ قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ؕ هُوَ اَنْشَاَكُمْ مِّنَ الْاَرْضِ وَ

وقف لازم

వారిలా అన్నారు: "హూద్! నీవు మాదగ్గరకు స్పష్టమైన ప్రమాణం తీసుకురాలేదు. నీమాటలు విని మా దేవతలను ఎన్నటికీ వదలుకోం. నిన్ను విశ్వసించే ప్రసక్తి కూడా లేదు. మేమసలు మా దేవతల్లో ఏదైనా నీకు కీడు తలపెట్టిందేమోనని భావిస్తున్నాం."

హూద్ ఇలా అన్నాడు: "నేను దేవుణ్ణి సాక్షిగా పెడ్తున్నా. మీరు కూడా సాక్షులుగా ఉండండి. దేవుణ్ణి వదలి మీరు కల్పించుకున్న మిథ్యాదైవాలతో నేను విసిగిపోయాను. మీరంతా కలసి నాకు వ్యతిరేకంగా ఏదైనా చేయదలచుకుంటే అందులో ఎలాంటికొరత చేయకండి. నాకేమాత్రం అవకాశం ఇవ్వకండి. నేను దేవుడ్నే నమ్ముకున్నాను. ఆయన నాకూ ప్రభువే, మీకూ ప్రభువే. ప్రతిప్రాణి జుట్టు దేవుని చేతిలోనే ఉంది. నా ప్రభువు చూపే మార్గమే అసలైన రుజుమార్గం. మీరు (నాబోధ నచ్చక) ముఖం తిప్పుకుంటే తిప్పుకోండి. (నాకొచ్చే నష్టమేమీ లేదు.) నాకిచ్చి పంపిన సందేశం నేను మీకందజేశాను. (నాబాధ్యత తీరిపోయింది.) ఇప్పుడిక నా ప్రభువు (మిమ్మల్ని నిర్మూలించి) మీ స్థానంలో మరో జాతిని ఉద్ధరిస్తాడు. అప్పుడు మీరాయనకు ఎలాంటి నష్టం కలిగించలేరు. నా ప్రభువు ప్రతిదాన్నీ ఓకంట కనిపెట్టి చూస్తున్నాడు." (53-57)

ఆ తరువాత మా ఆజ్ఞ వచ్చేసింది. (వారిపై భయంకరమైన ఉపద్రవం విరుచుకు పడింది.) అప్పుడు మేము మా అనుగ్రహంతో హూద్‌ని, అతనితోపాటు విశ్వసించిన వారిని రక్షించాము. మేము వారిని ఘోరమైన శిక్ష నుండి కాపాడాము. (58)

వారే ఆద్ జాతిప్రజలు. వారు తమప్రభువు సూక్తులు, సూచనలు తిరస్కరించారు. ఆయనప్రవక్తల హితవులు నమ్మలేదు. వారు సత్యవిరోధి అయిన ప్రతి అహంకారికీ విధేయులయి పోయారు. చివరికి వారు ఇటు ఇహలోకంలోనూ శపించబడ్డారు, అటు ప్రళయదినాన (పరలోకంలో) కూడా వారు శాపగ్రస్తులుగానే ఉంటారు. వినండి, ఆద్ ప్రజలు తమ ప్రభువుని తిరస్కరించారు. బాగా వినండి, హూద్‌జాతి అయిన ఆద్ ప్రజలు దూరంగా విసరివేయబడ్డారు. (59-60)

మేము సమూద్ జాతిప్రజల దగ్గరకు వారి సోదరుడు సాలిహ్‌ను పంపాము. అతనిలా అన్నాడు: "నా జాతిప్రజలారా! ఏకైక దేవుడ్ని (మాత్రమే) ఆరాధించండి. ఆయన

اسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوٓا اِلَيْهِ ؕ اِنَّ رَبِّيْ قَرِيبٌ مُّجِيبٌ ﴿٦١﴾ قَالُوا يٰصٰلِحُ قَدْ كُنْتَ
فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هٰذَآ اَتَنْهٰىنَآ اَنْ نَّعْبُدَ مَا يَعْبُدُ اٰبَآؤُنَا وَاِنَّنَا لَفِيْ شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَآ
اِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٦٢﴾ قَالَ يٰقَوْمِ اَرَءَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّيْ وَاٰتٰىنِيْ مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ
يَّنْصُرُنِيْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ عَصَيْتُهٗ ۫ فَمَا تَزِيدُونَنِيْ غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿٦٣﴾ وَيٰقَوْمِ هٰذِهٖ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ
اٰيَةً فَذَرُوهَا تَاْكُلْ فِيْٓ اَرْضِ اللّٰهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٍ فَيَاْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوهَا
فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِيْ دَارِكُمْ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ ؕ ذٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَآءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا
صٰلِحًا وَّالَّذِينَ اٰمَنُوا مَعَهٗ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ ؕ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾

తప్ప మీకు మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయనే మిమ్మల్ని నేల నుండి పుట్టించి ఇక్కడ మీకు వసతి సౌకర్యం కల్పించాడు. కనుక మీరు ఆయన్నే క్షమాపణకోరుకోండి. ఆయన వైపు మరలండి. నా ప్రభువు (మానవులకు) అతిసమీపంలోనే ఉన్నాడు. ఆయనే (మన) మొరలను ఆలకించేవాడు." (61)

దానికి వారిలా అన్నారు: "సాలిహ్! లోగడ నీవు మాలో ఎంతో మంచివాడివిగా ఉన్నావు. నీమీద మేము ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్నాం. (ఇప్పుడేమయింది నీకు?) మా తాతముత్తాతల కాలం నుండి వస్తున్న ఈ దైవాలను పూజించకోనీయకుండా మమ్మల్ని వారిస్తున్నావు? నీవు బోధిస్తున్న విషయం పట్ల మాకు చాలా అనుమానంగా ఉంది. అది మమ్మల్ని తీవ్రమైన సందిగ్ధంలో పడవేసింది." (62)

అప్పుడు సాలిహ్ ఇలా అన్నాడు: "నా జాతిప్రజలారా! నేను నా ప్రభువు దయవల్ల (ఇంతకు ముందునుంచే) ఒక నిదర్శనం (అంతరాత్మ ప్రబోధనా జ్యోతి) కలిగిఉన్నాను. ఆతర్వాత ఆయన నాకు తన విశేషకారుణ్యాన్ని (దివ్యావిష్కృతిని) కూడా ప్రసాదించాడు. దీన్ని గురించి యోచించరా? ఇవన్నీ లభించిన తర్వాత కూడా నేను దేవునికి అవిధేయుణ్ణయిపోతే ఆయన పట్టునుండి నన్నెవరు కాపాడుతారు? మీరు నన్ను నష్టపరచడం తప్ప నాకు ఏవిధంగా ఉపయోగపడతారు?" (63)

"నా జాతిప్రజలారా! ఇదిగో చూడండి. ఇది దేవునిఒంటె. మీకోసం ఇదొక సూచన. దీన్ని దేవుని నేలపై స్వేచ్ఛగా మేయడానికి వదలిపెట్టండి. దీని జోలికి పోకూడదు. పోతే మాత్రం మీపై దేవుని శిక్ష విరుచుకుపడేందుకు అట్టే ఎంతోసేపు పట్టదు." (64)

అయితే వారు (హెచ్చరికను ఖాతరుచేయకుండా) ఒంటెను చంపేశారు. అప్పుడు సాలిహ్ (ఆగ్రహం వెలిబుచ్చుతూ) "ఇప్పుడిక మీరు మూడురోజులు మాత్రమే మీ ఇండ్లలో గడపగలరు. ఇది ఏమాత్రం అసత్యంగా మారని తిరుగులేని మాట" అన్నాడు.

చివరికి మా ఆజ్ఞ రానేవచ్చింది. (భీకర విపత్తు వారిపై వచ్చిపడింది.) అప్పుడు మేము మా అనుగ్రహంతో సాలిహ్‌ని, అతనితోపాటు విశ్వసించినవారిని రక్షించాము. ఆనాటి అవమానం నుండి వారిని కాపాడాము. నీ ప్రభువు అత్యంత శక్తిమంతుడు, సర్వాధికారి. ఇక దౌర్జన్యపరుల విషయానికొస్తే, అతి తీవ్రమయిన విస్ఫోటం వారిని

وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ۝٦٧ كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۗ أَلَا إِنَّ
ثَمُودَا كَفَرُوا رَبَّهُمْ ۗ أَلَا بُعْدًا لِثَمُودَ ۝٦٨ وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا
سَلَامًا ۖ قَالَ سَلَامٌ ۖ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ ۝٦٩ فَلَمَّا رَأَىٰ أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ
مِنْهُمْ خِيفَةً ۚ قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمِ لُوطٍ ۝٧٠ وَامْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا
بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ۝٧١ قَالَتْ يَا وَيْلَتَىٰ أَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَٰذَا بَعْلِي شَيْخًا ۖ
إِنَّ هَٰذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ۝٧٢ قَالُوا أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ ۖ رَحْمَتُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ ۚ
إِنَّهُ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ۝٧٣ فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَىٰ يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ
لُوطٍ ۝٧٤ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ ۝٧٥ يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَا ۖ إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ

కుదిపేసింది. దాంతో వారు తమఇండ్లలో ఎలాంటి చలనం లేకుండా, అసలు వారక్కడ లేనే లేరన్నట్లు నిస్తేజంగా పడిపోయారు. వినండి, సమూద్ జాతిప్రజలు తమ ప్రభువుని విశ్వసించడానికి నిరాకరించారు. బాగా వినండి, సమూద్ జాతి ప్రజలు దూరంగా విసరి వేయబడ్డారు. (65-68)

పోతే ఇబ్రాహీం దగ్గరకు మా దూతలు శుభవార్త తీసికెళ్ళి "మీకు శాంతిశ్రేయాలు కలుగుగాక!" అన్నారు. దానికి ఇబ్రాహీం "మీక్కూడా శాంతి కలుగుగాక!" అన్నాడు. ఆ తర్వాత కాస్సేపటికి ఇబ్రాహీం ఆవుదూడను కాల్చి తెచ్చాడు. కాని వారి చేతులు భోజనం మీదికి పోవడంలేదు. దాంతో అనుమానం కలిగి అతను లోలోన భయపడసాగాడు. వారు "భయపడకు. మేము లూత్‌జాతి వైపు పంపబడ్డాం" అన్నారు. (69-70)

అప్పుడు ఇబ్రాహీం భార్య కూడా అక్కడే నిలబడి ఉంది. ఆమె ఈ మాటలు విని (తమ పట్నానికి ప్రమాదం తప్పినందుకు సంతోషిస్తూ) నవ్వింది. ఆతర్వాత మేమామెకు ఇస్‌హాఖ్ పుట్టుక గురించి, ఇస్‌హాఖ్ తర్వాత యాఖూబ్ పుట్టుక గురించి శుభవార్త చెప్పాము. దానికామె "అయ్యో నా పాడుగాను! ఈ వయస్సులోనా నాకు సంతానం? నేను పండుముసలిదాన్నయి పోయానే! నాభర్త కూడా ముసలివాడైపోయాడే!! (సంతానం ఎలా కలుగుతుంది?) చాలా విచిత్రంగా ఉందే!!!" అన్నది (ఆశ్చర్యపోతూ) - (71-72)

"దైవాజ్ఞ విని ఆశ్చర్యపోతున్నావా నీవు? ఇబ్రాహీం కుటుంబసభ్యులారా! (వినండి) మీపై దేవుని కారుణ్యం, ఆయన శుభాలు ఉన్నాయి. దేవుడు ఎంతో ప్రశంసనీయుడు, మహోన్నతుడు" అన్నారు దైవదూతలు. (73)

ఇబ్రాహీంలోని భయం పోయి (సంతాన శుభవార్త వల్ల) మనస్సు కాస్త కుదుట పడిన తర్వాత అతను మాతో జగడానికి దిగాడు.[3] నిజానికి ఇబ్రాహీం ఎంతో సహన శీలుడు, మృదుహృదయుడు, దేవుని వైపు మరలేవాడు. "ఇబ్రాహీం! ఇక దాన్ని వది

3. జగడం అంటే ఇక్కడ నిజంగా జగడమని అర్థం కాదు. దేవునికి, దాసునికి మధ్య సన్నిహిత సంబంధం, దాసునిపై దేవునికున్న ప్రేమ, వాత్సల్యాలను పరోక్షంగా ప్రకటిస్తున్న ప్రత్యేక పదం ఇది. హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలై) లూత్‌జాతిని శిక్షించకుండా దారికి వచ్చేందుకు దానికి మరికొంత గడువివ్వమని మాటిమాటికి ప్రాధేయపడ్డారు. ఈ వైఖరినే ఇక్కడ జగడంతో పోల్చడం జరిగింది.

رَبِّكَ ۖ وَإِنَّهُمْ آتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ۝٧٦ وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ
بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَٰذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ۝٧٧ وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ
السَّيِّئَاتِ ۚ قَالَ يَا قَوْمِ هَٰؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي ۖ أَلَيْسَ
مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ ۝٧٨ قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ۝٧٩
قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوْ آوِي إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ ۝٨٠ قَالُوا يَا لُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَنْ
يَصِلُوا إِلَيْكَ ۖ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا امْرَأَتَكَ ۖ إِنَّهُ مُصِيبُهَا
مَا أَصَابَهُمْ ۚ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ ۚ أَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ۝٨١ فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا

లెయ్యి. నీ ప్రభువాజ్ఞ అయింది. వారిపై తప్పనిసరిగా శిక్ష వచ్చిపడుతుంది. దానికి తిరుగులేదు." (అక్కడ్నుంచి) మా దూతలు లూత్ దగ్గరికి చేరుకున్నారు. వారిని చూసి అతను చాలా ఆందోళన పడసాగాడు. అతని హృదయం కుంచించుకు పోయింది. "ఈరోజు పెద్ద ఆపదే వచ్చిపడింది" అన్నాడతను. (74-77)

(లూత్ ఇంటికి అతిథులు రాగానే) అతని జాతిప్రజలు అతని దగ్గరకి పరుగెత్తారు. వారు మొదటినుంచీ అశ్లీలచేష్టలకు అలవాటుపడ్డారు.[4] లూత్ (వారికి నచ్చజెప్తూ) "సోదరులారా! (ఈపని మీకు తగదు.) కావాలంటే నాయీ కుమార్తెలున్నారు చూడండి. వీరు మీకోసం పరిశుద్ధ స్త్రీలు. దేవునికి భయపడండి. నా అతిథుల విషయంలో నన్ను అవమానపర్చకండి. ఏమిటీ! మీలో మంచివాడు ఒక్కడూ లేడా?" అని అన్నాడు. (78)

"నీకు తెలుసుకదా, నీ కుమార్తెలతో మాకు పనిలేదని. మాకు కావలసిందేమిటో కూడా నీకు తెలుసు" అన్నారు వారు. "అయ్యయ్యో! నాకు మిమ్మల్ని అదుపులోఉంచే శక్తి ఉంటే బాగుండు! లేదా ఆశ్రయం పొందడానికి ఏదైనా దృఢమైన కోట దొరికినా బాగుండు" అన్నాడు లూత్ (79-80)

అప్పుడు దైవదూతలు ఇలా అన్నారు: "లూత్! మేము నీ ప్రభువు పంపిన దూతలం. వీరు నిన్నేమీ చేయలేరు. కొంత రాత్రి గడిచిన తరువాత నీ కుటుంబాన్ని తీసుకొని ఇక్కడ్నుంచి బయలుదేరి (వేరే చోటికి) వెళ్ళు. జాగ్రత్త! మీలో ఏఒక్కరూ వెనక్కి తిరిగి చూడకూడదు. అయితే నీభార్య మాత్రం (నీవెంట రాకూడదు). వారి మీద సంభవించేదే నీభార్య మీద కూడా సంభవిస్తుంది. వారి వినాశకాలం నిర్ణయమైపోయింది. (రేపు) ఉదయమే. ఇక ఎంతో సమయం లేదు." (81)

ఆ తరువాత మాఆజ్ఞ వచ్చేసింది. అప్పుడు మేమా పట్టణాన్ని అమాంతం కుదిపేసి తల్లక్రిందులు చేశాం. ఆపై మండుతున్న మట్టిరాళ్ళు దాని మీద ఉధృతంగా కురి

4. ఇక్కడ అశ్లీల చేష్టలంటే స్వజాతిసంపర్కం అని అర్థం. లూత్‌జాతి స్వజాతిసంపర్కానికి అలవాటు పడింది. వారు స్త్రీలను వదలి పురుషుల వెంట పడేవారు. కొత్తగా వారి పట్టణానికి అందమైన యువకులు ఎవరైనా వస్తే చాలు, వారి దగ్గరికి పరుగెత్తేవారు. ఈ అసహజ మైథునం నుండి వారిని కాపాడడానికి హజ్రత్ లూత్ (అలై) చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలించ లేదు. చివరికి దేవుడు ఆ జాతిని శిక్షించడానికి తన దూతలను పంపాడు. ఆ దైవదూతలు మానవాకారంలో హజ్రత్ లూత్ (అలై) ఇంటికి అతిథులుగా వచ్చారు.

وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّنْ سِجِّيْلٍ ۙ مَّنْضُوْدٍ ۙ مُّسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ ؕ وَمَا هِيَ مِنَ الظّٰلِمِيْنَ
بِبَعِيْدٍ ۠ وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا ؕ قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ؕ وَلَا
تَنْقُصُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيْزَانَ اِنِّيْۤ اَرٰىكُمْ بِخَيْرٍ وَّاِنِّيْۤ اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيْطٍ ﴿۸۴﴾ وَيٰقَوْمِ اَوْفُوا
الْمِكْيَالَ وَالْمِيْزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ اَشْيَآءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِيْنَ ﴿۸۵﴾
بَقِيَّتُ اللّٰهِ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۚ وَمَاۤ اَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيْظٍ ﴿۸۶﴾ قَالُوْا يٰشُعَيْبُ اَصَلٰوتُكَ
تَاْمُرُكَ اَنْ نَّتْرُكَ مَا يَعْبُدُ اٰبَآؤُنَاۤ اَوْ اَنْ نَّفْعَلَ فِيْۤ اَمْوَالِنَا مَا نَشٰٓؤُا ؕ اِنَّكَ لَاَنْتَ الْحَلِيْمُ الرَّشِيْدُ ﴿۸۷﴾
قَالَ يٰقَوْمِ اَرَءَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّيْ وَرَزَقَنِيْ مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا ؕ وَمَاۤ اُرِيْدُ اَنْ اُخَالِفَكُمْ
اِلٰى مَاۤ اَنْهٰىكُمْ عَنْهُ ؕ اِنْ اُرِيْدُ اِلَّا الْاِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ ؕ وَمَا تَوْفِيْقِيْۤ اِلَّا بِاللّٰهِ ؕ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ

పించాము. అందులోని ప్రతి రాయీ నీ ప్రభువు దగ్గర గుర్తు వేయబడింది. ఇలాంటి శిక్ష దుర్మార్గ వైఖరి అవలంబించినవారికి ఎంతో దూరం లేదు. (82-83)

మద్యన్‌జాతి ప్రజల దగ్గరకు వారి సోదరుడు షుఐబ్‌ని (ప్రవక్తగా నియమించి) పంపాము. అతను (వారికి హితోపదేశం చేస్తూ) ఇలా అన్నాడు: "నా జాతిప్రజలారా! ఏకైక దేవుడ్ని (మాత్రమే) ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరో ఆరాధ్య దైవం లేదు. తూనికల్లో, కొలతల్లో (సరుకులు) తగ్గించి ఇవ్వకండి. నేనీ రోజు మీరు మంచి స్థితిలో ఉండటం చూస్తున్నాను. కాని (మీ వైఖరి ఇలాగే కొనసాగితే) రేపు మీమీద అందర్నీ చుట్టుముట్టే ఆపద విరుచుకు పడవచ్చని భయపడుతున్నాను. (84)

కనుక న్యాయంగా సరైన కొలమానంతో పూర్తిగా తూచి-కొలచి ఇవ్వండి. ప్రజలకు రావలసిన సరుకులు తగ్గించి వారికి నష్టం కల్గించకండి. లోకంలో కలహాలు-కల్లోలాలు రేకెత్తిస్తూ తిరగకండి. (అక్రమ లాభార్జనకన్నా) దేవుడు ప్రసాదించే (సక్రమ) ఆదాయమే మీకు శ్రేష్ఠమైనది, మీరు నిజాయితీపరులైతే (దాంతోనే తృప్తిచెందాలి). ఏమైనా నేను మాత్రం మీమీద కావలివాడుగా (అనుక్షణం) కనిపెట్టుకొని ఉండలేను." (85-86)

దానికి వారిలా అన్నారు: "షుఐబ్! మా తాతముత్తాతల కాలం నుండి వస్తున్న ఈ దైవాలను ఆరాధించడం మేము మానుకోవాలా? మా ధనాన్ని మా ఇష్టమొచ్చినట్లు ఖర్చు పెట్టుకునే అధికారం కూడా లేదా మాకు? ఇదేనా నీప్రార్థన నీకు నేర్పుతున్నది? (మా అందరిలో) సాధుస్వభావి, సన్మార్గగామివి నీవొక్కడివే మిగిలావు కాబోలు!" (87)

"సోదరులారా! కాస్త ఆలోచించండి. నేను నాప్రభువు దయవల్ల (ఇంతకుముందు నుంచే) ఒక నిదర్శనం (అంతరాత్మ ప్రబోధనా జ్యోతి) కలిగిఉన్నాను. ఆపై ఆయన నాకు మంచి ఉపాధి[5] కూడా అనుగ్రహించాడు. అలాంటప్పుడు నేను మీ మార్గవిహీనత, అవినీతి పనుల్లో ఎలా పాల్గొనగలను? నేను మిమ్మల్ని ఏ చెడుల నుంచి వారిస్తున్నానో ఆ చెడులకు స్వయంగా నేను పాల్పడనా? అది ఎన్నటికీ సాధ్యం కాదు. నేను మాత్రం నాకు చేతనైనంత వరకు పరిస్థితి చక్కదిద్దాలని భావిస్తున్నాను. అయితే నేను చేయ దలచుకున్నదంతా దేవుని దయాదాక్షిణ్యాల మీదే ఆధారపడి ఉంది. ఆయన్నే నేను

5. ఉపాధి అనేది జీవనోపాధి, ఆహారం, సత్యజ్ఞానం, వహీ అనే అర్థాల్లో వాడబడింది.

وَاِلَيْهِ اُنِيْبُ ﴿۸۸﴾ وَيٰقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِيْۤ اَنْ يُّصِيْبَكُمْ مِّثْلُ مَاۤ اَصَابَ قَوْمَ نُوْحٍ اَوْ قَوْمَ هُوْدٍ اَوْ
قَوْمَ صٰلِحٍ ؕ وَمَا قَوْمُ لُوْطٍ مِّنْكُمْ بِبَعِيْدٍ ﴿۸۹﴾ وَاسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوْبُوْۤا اِلَيْهِ ؕ اِنَّ رَبِّيْ رَحِيْمٌ وَّدُوْدٌ ﴿۹۰﴾ قَالُوْا
يٰشُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيْرًا مِّمَّا تَقُوْلُ وَاِنَّا لَنَرٰىكَ فِيْنَا ضَعِيْفًا ۚ وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنٰكَ ز وَمَاۤ اَنْتَ
عَلَيْنَا بِعَزِيْزٍ ﴿۹۱﴾ قَالَ يٰقَوْمِ اَرَهْطِيْۤ اَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِّنَ اللّٰهِ ؕ وَاتَّخَذْتُمُوْهُ وَرَآءَكُمْ ظِهْرِيًّا ؕ اِنَّ رَبِّيْ بِمَا
تَعْمَلُوْنَ مُحِيْطٌ ﴿۹۲﴾ وَيٰقَوْمِ اعْمَلُوْا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنِّيْ عَامِلٌ ؕ سَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۙ مَنْ يَّاْتِيْهِ عَذَابٌ
يُّخْزِيْهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ ؕ وَارْتَقِبُوْۤا اِنِّيْ مَعَكُمْ رَقِيْبٌ ﴿۹۳﴾ وَلَمَّا جَآءَ اَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَّالَّذِيْنَ

నమ్ముకున్నాను. ప్రతి వ్యవహారంలోనూ నేను ఆయన వైపుకే మరలుతాను. (88)

నా జాతిప్రజలారా! నాకు వ్యతిరేకంగా మీరు అవలంబించిన ఈ మూర్ఖత్వం, మొండి వైఖరుల్ని చూస్తుంటే చివరికి నూహ్, హూద్, సాలిహ్ జాతులపై వచ్చి పడి నటువంటి శిక్షలు (ఉపద్రవాలు) మీపై కూడా విరుచుకుపడతాయేమో అనిపిస్తోంది. అలాంటి దుర్గతి పట్టకూడదు సుమా! లూత్‌జాతి(కి పట్టిన దుర్గతి) మీకెంతో దూరం లేదు. (ఈ మధ్యకాలంలోనే ఆ భయంకర సంఘటన సంభవించింది.) కనుక మీరు (ఇప్పటికైనా) దేవుడ్ని క్షమాపణ కోరుకొని ఆయన వైపు మరలండి. నా ప్రభువు ఎంతో దయామయుడు. ఆయనకు తనదాసుల పట్ల అపార ప్రేమాభిమానాలున్నాయి"[6] అంటూ షుఐబ్ వారికి హితోపదేశం చేశాడు. (89-90)

"షుఐబ్! నీవు చెప్పేవాటిలో చాలా మాటలు మాకసలు అర్థమే కావడం లేదు. నీవు మాకు బలహీనుడివిగా కన్పిస్తున్నావు. (నీకు మద్దతుగా) నీ బంధువర్గమే గనక లేకపోయి నట్లయితే మేము ఎప్పుడో నిన్ను రాళ్ళతో కొట్టి చంపేసేవాళ్ళం. మమ్మల్ని ఎదుర్కొనే అంత శక్తి నీకు లేదు" అన్నారు వారు. (91)

"సోదరులారా! మీ కళ్ళకు దేవుని కంటే నా బంధువర్గమే శక్తిమంతమైనదిగా కన్పిస్తున్నదా? (నా బంధువులకైతే భయపడ్డారు గాని) దేవుడ్ని మాత్రం పూర్తిగా వది లేశారు! గుర్తుంచుకోండి, మీరు చేస్తున్న పనులను నా ప్రభువు గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. సోదరులారా! (సరే), మీరు మీపద్ధతి ప్రకారం నడుచుకోండి. నేను నాపద్ధతి ప్రకారం నడుచుకుంటాను. ఎవరిపై అవమానకరమైన శిక్ష వచ్చిపడుతుందో, ఎవరు అసత్య వాదులో త్వరలోనే మీకు తెలిసిపోతుంది. (దానికోసం) మీరూ ఎదురుచూడండి, మీతో పాటు నేనూ ఎదురుచూస్తాను" అన్నాడు షుఐబ్ (తుది హెచ్చరిక చేస్తూ). (92-93)

6. హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) కథనం ప్రకారం ఒకసారి దైవప్రవక్త (స) సన్నిధికి కొందరు యుద్ధ ఖైదీలు తేబడ్డారు. వారిలో ఒక స్త్రీ కూడా ఉంది. ఆస్త్రీ తన పసిబిడ్డ తప్పిపోవడంతో తీవ్ర ఆందోళన పడుతూ ఎనలేని మాతృమమకారంతో, కన్పించిన ప్రతి చంటిపిల్లవాడ్ని గుండెలకు హత్తుకొని పాలు త్రాగిస్తుండేది. దైవప్రవక్త (స) ఆమెను అనుచరులకు చూపిస్తూ "ఈతల్లి తన బిడ్డను తన స్వహస్తాలతో నిప్పులోకి విసరేయగలదా?" అని అడిగారు. దానికి వారు "అలా ఎన్నటికీ చేయదు. పైగా నిప్పులో పడిపోతుంటే చూసి ఆమె పిల్లవాడ్ని కాపాడేందుకే ప్రయత్నిస్తుంది" అన్నారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (స) "దేవుడు తన దాసులపై కనబరిచే దయ, జాలి ఈ స్త్రీ తన బిడ్డపై కరబరిచే దయ, జాలి కన్నా ఎంతో ఎక్కువగా ఉంటాయి" అని తెలిపారు. (బుఖారి, ముస్లిం)

اٰمَنُوْا مَعَهٗ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا ۚ وَاَخَذَتِ الَّذِيْنَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَاَصْبَحُوْا فِيْ دِيَارِهِمْ جٰثِمِيْنَ ﴿٩٤﴾ كَاَنْ لَّمْ
يَغْنَوْا فِيْهَا ۗ اَلَا بُعْدًا لِّمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُوْدُ ﴿٩٥﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوْسٰى بِاٰيٰتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ﴿٩٦﴾
اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۟ئِهٖ فَاتَّبَعُوْٓا اَمْرَ فِرْعَوْنَ ۚ وَمَآ اَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيْدٍ ﴿٩٧﴾ يَقْدُمُ قَوْمَهٗ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
فَاَوْرَدَهُمُ النَّارَ ۗ وَبِئْسَ الْوِرْدُ الْمَوْرُوْدُ ﴿٩٨﴾ وَاُتْبِعُوْا فِيْ هٰذِهٖ لَعْنَةً وَّيَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۗ بِئْسَ الرِّفْدُ
الْمَرْفُوْدُ ﴿٩٩﴾ ذٰلِكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ الْقُرٰى نَقُصُّهٗ عَلَيْكَ مِنْهَا قَآئِمٌ وَّحَصِيْدٌ ﴿١٠٠﴾ وَمَا ظَلَمْنٰهُمْ وَلٰكِنْ
ظَلَمُوْٓا اَنْفُسَهُمْ فَمَآ اَغْنَتْ عَنْهُمْ اٰلِهَتُهُمُ الَّتِيْ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ لَّمَّا جَآءَ اَمْرُ
رَبِّكَ ۗ وَمَا زَادُوْهُمْ غَيْرَ تَتْبِيْبٍ ﴿١٠١﴾ وَكَذٰلِكَ اَخْذُ رَبِّكَ اِذَآ اَخَذَ الْقُرٰى وَهِيَ ظَالِمَةٌ ۗ اِنَّ اَخْذَهٗٓ
اَلِيْمٌ شَدِيْدٌ ﴿١٠٢﴾ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ الْاٰخِرَةِ ۗ ذٰلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوْعٌ ۙ لَّهُ النَّاسُ وَ
ذٰلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُوْدٌ ﴿١٠٣﴾ وَمَا نُؤَخِّرُهٗٓ اِلَّا لِاَجَلٍ مَّعْدُوْدٍ ﴿١٠٤﴾ يَوْمَ يَاْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ اِلَّا بِاِذْنِهٖ ۚ

చివరికి మా ఆజ్ఞ (అమల్లోకి) వచ్చేసింది. అప్పుడు మేము మా అనుగ్రహంతో షుఐబ్‌ని, అతనితో పాటు విశ్వసించినవారిని రక్షించాం. అన్యాయం, అక్రమాలకు పాల్పడిన దుర్మార్గులపై తీవ్రమైన విస్ఫోటం విరుచుకుపడింది. దాంతో వారు తమఇండ్లలోనే పడి సర్వనాశనమయ్యారు. అసలు వారక్కడ ఎన్నడూ నివసించనే లేదన్నట్లు తెల్లవారు జామున ఎలాంటి చలనం లేకుండా నిస్తేజంగా పడిఉండిపోయారు. వినండి, సమూద్ ప్రజల మాదిరిగా మద్యన్‌ప్రజలు కూడా దూరంగా విసరివేయబడ్డారు. (94-95)

మేము మూసాకు (ప్రవక్త నియామకానికి సంబంధించిన) స్పష్టమైన ప్రమాణాలు, నిదర్శనాలిచ్చి ఫిరౌన్, అతని అధికారుల దగ్గరకు పంపించాం. కాని ఫిరౌన్ ఆదేశం సమంజసంగా లేకపోయినా అతని జాతిప్రజలు అతని ఆదేశాన్నే పాటించారు. ప్రళయ దినాన అతను తన జాతిప్రజలకు (నాయకత్వంవహించి) ముందుముందుగా ఉంటాడు. ఆవిధంగా అతను తన నేతృత్వంలో వారిని నరకానికి తీసికెళ్తాడు. వారు చేరుకునే ప్రదేశం ఎంత చెడ్డప్రదేశం! వారిటు ప్రపంచంలోనూ శపించబడ్డారు; అటు పరలోకం లోనూ శపించబడతారు. వారికి లభించే ప్రతిఫలం ఎంత దుష్ట ప్రతిఫలం!! (96-99)

ఇవి కొన్ని జనపదాల చారిత్రక గాథలు. వీటిని మేము నీకు విన్పిస్తున్నాం. ఆ జనపదాలలో కొన్ని ఇప్పటికీ (జరిగిన ఘటనలకు సాక్షీభూతంగా) నిలిచిఉన్నాయి. మరికొన్ని సమూలంగా తుడిచిపెట్టుకుపోయాయి. మేము వారికి అన్యాయం చేయ లేదు. వారే ఆత్మవంచనకు పాల్పడి ఆపద కొనితెచ్చుకున్నారు. దేవుని ఆజ్ఞ వచ్చిన ప్పుడు, దేవుడ్ని వదలి వారు పూజిస్తూ వచ్చిన మిథ్యాదైవాలు వారికి ఏమాత్రం ఉప యోగపడలేదు. అవి వారికి వినాశం, విధ్వంసాలే తెచ్చిపెట్టాయి. (100-101)

నీ ప్రభువు ఏదైనా దుర్మార్గపు పట్టణాన్ని పట్టదలచుకుంటే ఆయన పట్టు ఇలాగే ఉంటుంది. నిజంగా ఆయన పట్టు చాలా కఠినంగా, అతి బాధాకరంగా ఉంటుంది. పరలోక శిక్ష గురించి భయపడేవారికి ఇందులో ఎంతోగుణపాఠం ఉంది. అదొక (నిర్ణీత) దినం. ఆ రోజు మానవులంతా సమావేశమవుతారు. ఆరోజు జరిగే విశేషాలన్నీ అందరి కళ్ళముందు ఉంటాయి. దాన్ని తీసుకురావడానికి మేమెంతో ఆలస్యం చేయడంలేదు.

فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَّسَعِيْدٌ ﴿١٠٥﴾ فَاَمَّا الَّذِيْنَ شَقُوْا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيْهَا زَفِيْرٌ وَّشَهِيْقٌ ﴿١٠٦﴾ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا مَا
دَامَتِ السَّمٰوٰتُ وَالْاَرْضُ اِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ۗ اِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيْدُ ﴿١٠٧﴾ وَاَمَّا الَّذِيْنَ سُعِدُوْا
فَفِي الْجَنَّةِ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوٰتُ وَالْاَرْضُ اِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ۗ عَطَآءً غَيْرَ مَجْذُوْذٍ ﴿١٠٨﴾
فَلَا تَكُ فِيْ مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هٰٓؤُلَآءِ ۗ مَا يَعْبُدُوْنَ اِلَّا كَمَا يَعْبُدُ اٰبَآؤُهُمْ مِّنْ قَبْلُ ۗ وَاِنَّا لَمُوَفُّوْهُمْ
نَصِيْبَهُمْ غَيْرَ مَنْقُوْصٍ ﴿١٠٩﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ فَاخْتُلِفَ فِيْهِ ۗ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ
مِنْ رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ۗ وَاِنَّهُمْ لَفِيْ شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيْبٍ ﴿١١٠﴾ وَاِنَّ كُلًّا لَّمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ
اَعْمَالَهُمْ ۗ اِنَّهٗ بِمَا يَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿١١١﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَآ اُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا ۗ اِنَّهٗ
بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَنُوْٓا اِلَى الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ ۙ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ

అతిస్వల్ప వ్యవధి మాత్రమే దానికోసం నిర్ణయించబడింది. (102-104)

ఆరోజు ఏ ఒక్కరికీ నోరుమెదిపే ధైర్యం కూడా ఉండదు, దేవుని అనుమతితో ఏదైనా కొంచెం మనవి చేసుకోవడం తప్ప. ఆరోజు కొందరు దౌర్భాగ్యులు ఉంటారు. మరికొందరు సౌభాగ్యులు ఉంటారు. (105)

దౌర్భాగ్యులు నరకానికి పోతారు. (అక్కడ తీవ్రమైన వేడి, దాహం వల్ల) వారు రొప్పుతూ, రోజుతూ ఏడ్పులు, పెడబొబ్బలు పెడుతుంటారు. నీ ప్రభువు మరేదయినా తలిస్తే తప్ప వారు ఆ స్థితిలోనే భూమ్యాకాశాలున్నంత వరకు పడివుంటారు. నీ ప్రభువు తాను తలచుకున్న ప్రతి పనీ చేయగల సమర్థుడు, సర్వశక్తి మంతుడు. పోతే, సౌభాగ్యులు మాత్రం స్వర్గానికి వెళ్తారు. నీ ప్రభువు మరేదయినా తలిస్తే తప్ప వారు స్వర్గంలోనే భూమ్యాకాశాలున్నంత వరకు (సుఖంగా) ఉంటారు. వారికక్కడ ఎన్నటికీ ఎడతెగని బహుమానాలు లభిస్తాయి. (106-108)

కనుక ప్రవక్తా! వారు ఆరాధిస్తున్న వాటిని గురించి నీవు ఏమాత్రం సందేహించకు. పూర్వం తమ తాతముత్తాతలు ఎలా (గుడ్డిగా మిథ్యాదైవాలను) ఆరాధిస్తూ ఉండేవారో వీరు కూడా అలాగే ఆరాధిస్తున్నారు. మేము వారికి రావలసిన కర్మఫలం వారికి పూర్తిగా ఇచ్చి వేస్తాం. అందులో ఎలాంటి కొరత చేయము. (109)

మేము దీనికి పూర్వం మూసాకు కూడా గ్రంథం ప్రసాదించాము. (ఈ గ్రంథం విషయంలో లాగే) దాని విషయంలో కూడా (సత్యతిరస్కారులు) అభ్యంతరాలు లేవ దీశారు. నీప్రభువు వైపున ఒకమాట ముందే నిర్ణయించబడక ఉంటే (ఇలా) అభ్యం తరాలు లేవదీసేవారి సంగతి ఎప్పుడో తేల్చివేయబడి ఉండేది. వారసలు దాన్ని గురించి సందేహం, సందిగ్ధాలలో పడిపోయారు. నీ ప్రభువు వారికి తప్పకుండా వారి కర్మఫలం ఇచ్చివేస్తాడు. ఆయన వారి చర్యలన్నిటినీ గమనిస్తున్నాడు. (110-111)

కనుక నీవు, అపమార్గం వదలివచ్చిన నీ అనుచరులు మీకివ్వబడిన ఆజ్ఞ ప్రకారం సన్మార్గంలో స్థిరంగా ఉండండి. హద్దుమీరి ప్రవర్తించకండి. మీరు చేస్తున్నదంతా మీ ప్రభువు ఒకకంట గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. ఆ దుర్మార్గులవైపు ఏమాత్రం మొగ్గకండి. అలా చేస్తే మీరూ నరకాగ్నికి సమిధలైపోతారు. దేవుని పట్టు నుండి కాపాడేందుకు మీకు

مِنْ اَوْلِيَآءَ ثُمَّ لَا تُنْصَرُوْنَ ﴿113﴾ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِّنَ الَّيْلِ ؕ اِنَّ الْحَسَنٰتِ يُذْهِبْنَ
السَّيِّاٰتِ ؕ ذٰلِكَ ذِكْرٰى لِلذّٰكِرِيْنَ ﴿114﴾ وَاصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيْعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿115﴾ فَلَوْلَا
كَانَ مِنَ الْقُرُوْنِ مِنْ قَبْلِكُمْ اُولُوْا بَقِيَّةٍ يَّنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْاَرْضِ اِلَّا قَلِيْلًا مِّمَّنْ
اَنْجَيْنَا مِنْهُمْ ۚ وَاتَّبَعَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مَآ اُتْرِفُوْا فِيْهِ وَكَانُوْا مُجْرِمِيْنَ ﴿116﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ

ఎలాంటి స్నేహితుడుగాని, సంరక్షకుడుగాని, సహాయకుడుగాని లభించడు. (112-113)

వినండి. పగటివేళ ఆద్యంతాలలో (ఉదయం, సాయంత్రం), రాత్రివేళ కొంచెం సమయం గడచిన తర్వాత ప్రార్థన చేయండి. నిస్సందేహంగా సత్కార్యాలు దుష్కార్యాలను నిర్మూలిస్తాయి. అనుసరించేవారి కోసం ఇదొక హితబోధ. (కష్టకాలంలో) సహనం వహించండి. సదాచారుల ప్రతిఫలాన్ని దేవుడు ఎన్నటికీ వృధాచేయడు. (114-115)

మరి మీకు పూర్వం ఉండిన జాతులలో ప్రజలను ప్రపంచంలో అరాచకం, అల్లకల్లోలాలు రేకెత్తించకుండా నిరోధించే సంఘ శ్రేయోభిలాషులు ఎందుకు లేరు? ఒకవేళ అలాంటి వారున్నా బహు కొద్దిమంది మాత్రమే ఉన్నారు. వారిని మేము ఆ జాతుల బారి నుండి కాపాడాము. దుర్మార్గులు మాత్రం భోగభాగ్యాలలో తేలియాడుతూ పాప పంకిలంలో కూరుకుపోయారు. ప్రజలు సంస్కర్తలయి మంచి పనులు చేస్తుంటే దేవుడు వారి పట్టణాలను ఎన్నటికీ అన్యాయంగా నాశనం చేయడు.[7] దేవుడు అలాంటివాడు కాదు. (116-117)

---

7. చెడుల్ని అరికట్టడం, మంచిని పెంచడం, సంఘసంస్కరణ కార్యక్రమాలు చేపట్టడం ముస్లింల విధి. ముస్లింలు ఈపనులు చేయకుండా పాపకార్యాల్లో పడిపోతే వారు కూడా ప్రపంచంలో దైవశిక్ష చవిచూడవలసి వస్తుంది. దీన్ని గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా బోధించారు:

“నా అనుచర సమాజంలో ఎప్పుడైతే పదిహేను (దుర్)లక్షణాలు చోటుచేసుకుంటాయో అప్పుడు దానిపై ఆపదలు రావడం మొదలవుతాయి. (కొందరు ఈమాట విని) ‘అయితే దైవప్రవక్తా! ఆ లక్షణాలు ఏమిటీ?’ అనడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈవిధంగా సెలవిచ్చారు:

(1) ప్రభుత్వ ఆస్తులను సొంత ఆస్తులుగా పరిగణించడం. (2) అమానత్ (భద్రపరచడానికి అప్పగించిన సొత్తు)ను సమరసొత్తు (మాలెగనీమత్)గా తలచడం. (3) (పేదల ఆర్థిక హక్కయిన) జకాత్ ధనాన్ని జరిమానాగా భావించడం. (4) భర్త తనభార్యకు విధేయుడయి పోవడం. (5) కొడుకు తన తల్లిపట్ల అవిధేయుడయి ప్రవర్తించడం. (6) మనిషి తన స్నేహితులకు మాత్రమే మేలు చేసి, (7) తన తండ్రిపై దౌర్జన్యం చేయడం. (8) మసీదులో అల్లరి చేయడం. (9) ఒక జాతిలోని అత్యంత నీచుడు ఆజాతికి నాయకుడయి పోవడం. (10) వ్యక్తిలోని చెడుకు భయపడి జనం అతడ్ని గౌరవించడం. (11) మత్తు పదార్థాలను బహిరంగంగా వినియోగించడం. (12) పురుషులు పట్టు వస్త్రాలు ధరించడం. (13) సంగీత వాయిద్యాలను అవలంబించడం. (14) గాయకురాళ్ళను సమావేశ పరచడం. (15) అప్పటి ప్రజలు తమ పూర్వీకులను నిందించడం, దూషించడం.

కనుక ఈ లక్షణాలు చోటుచేసుకో నారంభించగానే ప్రజలు ఇక ఎల్లవేళలా దైవశిక్ష కోసం ఎదురుచూడాల్సి వస్తుంది. ఈ శిక్ష ఎర్రటి గాలిదుమారం రూపంలోనయినా రావచ్చు, లేదా భూకంపం రూపేణయినా రావచ్చు, లేదా సబ్బత్ (శనివారం) వాళ్ళకు (అంటే యూదులకు వచ్చినట్లు ముఖాలు వికృతంగా మార్చివేసే శిక్షయినా రావచ్చు.” (తిర్మిజి)

الْقُرٰى بِظُلْمٍ وَّ اَهْلُهَا مُصْلِحُوْنَ ﴿117﴾ وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ اُمَّةً وَّاحِدَةً وَّلَا يَزَالُوْنَ
مُخْتَلِفِيْنَ ﴿118﴾ اِلَّا مَنْ رَّحِمَ رَبُّكَ ؕ وَلِذٰلِكَ خَلَقَهُمْ ؕ وَ تَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَاَمْلَـَٔنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ
وَالنَّاسِ اَجْمَعِيْنَ ﴿119﴾ وَكُلًّا نَّقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهٖ فُؤَادَكَ ۚ وَجَآءَكَ فِيْ
هٰذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَّذِكْرٰى لِلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿120﴾ وَ قُلْ لِّلَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ اعْمَلُوْا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ ؕ اِنَّا
عٰمِلُوْنَ ﴿121﴾ وَانْتَظِرُوْا ۚ اِنَّا مُنْتَظِرُوْنَ ﴿122﴾ وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَيْهِ يُرْجَعُ الْاَمْرُ كُلُّهٗ فَاعْبُدْهُ
ع 10
وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ؕ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿123﴾

నీ ప్రభువు తలచుకుంటే యావత్తు మానవాళిని ఒకేజాతిగా, ఒకే సముదాయంగా చేసేవాడు. కాని వారిప్పుడు విభిన్న పద్ధతులు అనుసరిస్తున్నారు. వారిలో నీ ప్రభువు కరుణించినవారు మాత్రమే అపమార్గానికి దూరంగా మసలుకుంటారు. ఈ పని (భావాచరణల స్వేచ్ఛనిచ్చి పరీక్షించడం) కోసమే ఆయన మానవుల్ని సృష్టించాడు. మానవులతో, జిన్నులతో నరకం నింపేస్తానని నీ ప్రభువు అన్నమాట (ఇలా) నెరవేరుతుంది.⁕

ముహమ్మద్ (సల్లం)! ఇవి దైవప్రవక్తల గాథలు. నీకు మనోబలం చేకూర్చడానికి వీటిని వివరిస్తున్నాం. ఈ గాథల ద్వారా నీకు వాస్తవమయిన విషయజ్ఞానం లభించింది. అటు విశ్వాసులకు హితోపదేశం, గుణపాఠాలు కూడా ఉన్నాయి. (118-120)

విశ్వసించనివారికి ఇలా చెప్పెయ్యి: “మీరు మీ పద్ధతుల ప్రకారమే నడచుకోండి. మేము మా పద్ధతుల ప్రకారం నడచుకుంటాము. పర్యవసానం కోసం మీరూ ఎదురు చూడండి; మేమూ ఎదురుచూస్తుంటాము.” (121)

భూమ్యాకాశాల్లో నిక్షిప్తమయి ఉన్న సమస్తం దేవుని అధీనంలోనే ఉంది. సకల వ్యవహారాలు చివరికి ఆయన దగ్గరికే చేరుకోవలసి ఉంటుంది. కనుక ముహమ్మద్ (సల్లం)! నీవు ఆయన్నే ఆరాధించు. ఆయన మీదే భారం వెయ్యి. మీరు చేస్తున్నదంతా దేవుడు గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. (122-123)

ఆత్మకు చావు ఉందా లేదా?
అదేమోగాని ఆత్మ మన దేహం వీడిపోగానే తన శాశ్వతగమ్యానికి చేరుకుంటుందని మాత్రం తెలుస్తోంది. అదెలాగో “పరలోక ప్రస్థానం” పుస్తకం చదవండి.
ఇందులో శరీరం గగుర్పొడిచే మరణావస్థ, పిత్రులోకం, సమాధిలో ఖుర్‌ఆన్ పాత్ర, ప్రళయ సూచనలు, కర్మవిచారణ, త్రిశంకు స్వర్గం, స్వర్గ-నరకాలు, అథమ శ్రేణి స్వర్గవాసి, దైవదర్శనం వగైరా విశేషాలున్నాయి. (పే:240, వెల:రూ110/-)

కొడ్తే ఏడుస్తుంది! కొట్టకపోతే ఎగబడ్తుంది!
మరేం చేయాలి? ఈ సమస్యకు పరిష్కారం కావాలంటే “ముస్లిం మహిళ” చదివి తీరాల్సిందే.
ఇందులో స్త్రీ స్వేచ్ఛ, వివాహం, భార్యాభర్తల బాధ్యతలు, అత్తాకోడళ్ళ గొడవలు, పరదా, వస్త్రధారణ, విడాకులు, మనోవర్తి, ఆర్థికహక్కులు, లింగవివక్ష, సంతాన శిక్షణ, ముస్లిం పర్సనల్ లా, ముస్లిం మహిళ గుణగణాలు, కాంతామణులే కింగ్‌మేకర్స్, స్త్రీల ఆంతరంగిక విషయాలు వగైరా అనేక శీర్షికలు ఉన్నాయి.
రచన: తాహిరాతన్వీర్, (పే:256, వెల:రూ120/-)

“ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్” సహారా కాంప్లెక్స్, ఫ్లాట్ నెం. 106, పత్తర్‌గట్టి, హైదరాబాద్-2

(اٰیاتها ۱۱۱) (۱۲) سُوْرَةُ يُوْسُفَ مَكِّيَّةٌ (۵۳) (رُكُوعَاتُهَا ۱۲)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

الٓرٰ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ ۝۱ اِنَّاۤ اَنْزَلْنٰهُ قُرْءٰنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ۝۲ نَحْنُ نَقُصُّ
عَلَيْكَ اَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَاۤ اَوْحَيْنَاۤ اِلَيْكَ هٰذَا الْقُرْاٰنَ ۖ وَاِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهٖ لَمِنَ الْغٰفِلِيْنَ ۝۳
اِذْ قَالَ يُوْسُفُ لِاَبِيْهِ يٰۤاَبَتِ اِنِّيْ رَاَيْتُ اَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَّالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَاَيْتُهُمْ لِيْ سٰجِدِيْنَ ۝۴

అవతరణ: మక్కా | **12. యూసుఫ్** | సూక్తులు: 111

ఈ అధ్యాయంలో పూర్తిగా యూసుఫ్ ప్రవక్త (అలైహి) గాథ ఉన్నందున దీనికీ పేరొచ్చింది. ఇది కూడా నబవీశకం చివరి సంవత్సరంలో అవతరించినట్లు తెలుస్తోంది. మక్కా బహుదైవారాధకులు బహుశా యూదుల ప్రోద్బలంతో దైవప్రవక్త (స)ను పరీక్షించ డానికి యూసుఫ్ (అలై) వృత్తాంతం తెలియజేయమని అడిగారు.

ఈ కథలో హజ్రత్ యూసుఫ్ (అలైహి)ని ఆయన సవతిసోదరులు చంపడానికి కుట్ర పన్నుతారు. దేవుడు ఆ కుట్రను భగ్నంచేసి చివరికి యూసుఫ్‌ని ఈజిప్టు రాజుగా చేస్తాడు. అలాగే హజ్రత్ ముహమ్మద్ (సల్లం)ని కూడా ఆయన బంధువులే చంపడానికి ప్రయత్నిస్తారు. దేవుడు వారి ప్రయత్నాలను వమ్ముచేసి ముహమ్మద్ (సల్లం)ను చివరికి యావత్తు అరేబియాకు రాజ్యాధినేతగా చేస్తాడు. యూసుఫ్ (అలై) రాజ్యాధినేత అయిన తరువాత తన సోదరులను క్షమిస్తారు. అలాగే మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) కూడా మక్కా విజయం తరువాత ఖైదీలుగా పట్టుబడిన బద్ధవిరోధుల్ని సైతం క్షమిస్తారు. అందువల్ల మక్కా ఖురైషీయులు యూసుఫ్ గాథ నుంచయినా గుణపాఠం గ్రహించి ఇస్లాంవ్యతిరేక కార్యకలాపాలు మానుకుంటారేమోనని దేవుడు ఈ అధ్యాయంలో యూసుఫ్ (అలైహి) వృత్తాంతాన్ని ఎంతో వివరంగా తెలియజేశాడు.

అదీగాక హజ్రత్ ముహమ్మద్ (స) నిరక్షరాసి కావడంతో పాటు పాలస్తీనా, ఈజిప్టు దేశాల్లో జరిగిన చారిత్రక సంఘటనల్ని గురించి ఏమాత్రం తెలియనివారు. అలాంటివ్యక్తి నోట ఈ చారిత్రకగాథ ఇంతవివరంగా వెలువడిందంటే ఆయన దైవప్రవక్తేనని బహు దైవారాధకులు ఒప్పుకోవాలి. ఈవిధంగా హజ్రత్ ముహమ్మద్ (స)ని దైవప్రవక్తగా నిరూపించడానిక్కూడా యూసుఫ్ గాథను ప్రస్తావించవలసిన అవసరం ఏర్పడింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

అలిఫ్-లాం-రా. ఇవి సత్యాన్ని స్పష్టంగా తెలియజేసే గ్రంథానికి చెందిన సూక్తులు. మేము దీన్ని పఠనగ్రంథంగా చేసి, విషయాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి వీలుగా అరబీ భాషలో అవతరింపజేశాము. ముహమ్మద్ (సల్లం)! నీ దగ్గరకు పంపుతున్న ఈ పఠన గ్రంథం (ఖుర్‌ఆన్) ద్వారా మేము చక్కటి శైలిలో నీకొక యదార్థ గాథ విన్పించ బోతున్నాం. దీనికిపూర్వం (ఈగాథ) నీకేమాత్రం తెలియదు. (1-3)

యూసుఫ్ (తన స్వప్నం గురించి ప్రస్తావిస్తూ) మాట్లాడిన సందర్భం: అప్పుడతను తన తండ్రితో "నాన్నా! నేనొక కలగన్నాను. అందులో పదకొండు నక్షత్రాలు, సూర్యుడు, చంద్రుడు నాకు సాష్టాంగప్రణామం చేస్తున్నట్లు కన్పించాయి" అన్నాడు. (4)

قَالَ يٰبُنَيَّ لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلٰۤى اِخْوَتِكَ فَيَكِيْدُوْا لَكَ كَيْدًا ؕ اِنَّ الشَّيْطٰنَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوٌّ
مُّبِيْنٌ ۝۵ وَكَذٰلِكَ يَجْتَبِيْكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَاْوِيْلِ الْاَحَادِيْثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهٗ عَلَيْكَ
وَعَلٰۤى اٰلِ يَعْقُوْبَ كَمَاۤ اَتَمَّهَا عَلٰۤى اَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ اِبْرٰهِيْمَ وَاِسْحٰقَ ؕ اِنَّ رَبَّكَ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ۝۶ ع
لَقَدْ كَانَ فِيْ يُوْسُفَ وَاِخْوَتِهٖۤ اٰيٰتٌ لِّلسَّآئِلِيْنَ ۝۷ اِذْ قَالُوْا لَيُوْسُفُ وَاَخُوْهُ اَحَبُّ اِلٰۤى اَبِيْنَا مِنَّا وَ
نَحْنُ عُصْبَةٌ ؕ اِنَّ اَبَانَا لَفِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنِ ۝۸ ۚۖ اقْتُلُوْا يُوْسُفَ اَوِ اطْرَحُوْهُ اَرْضًا يَّخْلُ لَكُمْ وَجْهُ اَبِيْكُمْ
وَتَكُوْنُوْا مِنْ بَعْدِهٖ قَوْمًا صٰلِحِيْنَ ۝۹ قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوْا يُوْسُفَ وَاَلْقُوْهُ فِيْ غَيٰبَتِ الْجُبِّ
يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ اِنْ كُنْتُمْ فٰعِلِيْنَ ۝۱۰ قَالُوْا يٰۤاَبَانَا مَا لَكَ لَا تَاْمَنَّا عَلٰى يُوْسُفَ وَاِنَّا
لَهٗ لَنٰصِحُوْنَ ۝۱۱ اَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَّرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَاِنَّا لَهٗ لَحٰفِظُوْنَ ۝۱۲ قَالَ اِنِّيْ لَيَحْزُنُنِيْۤ اَنْ تَذْهَبُوْا

"అయితే బాబూ! ఈ కల గురించి నీ అన్నల దగ్గర ప్రస్తావించకు. అలా చేస్తే వారు నీకు వ్యతిరేకంగా ఏదైనా కుట్ర పన్నవచ్చు. షైతాన్ మానవుని బహిరంగ శత్రువు. సరే, (నీవు కలగన్నట్లు) ఆవిధంగానే జరుగుతుంది. నీ ప్రభువు (ఓ మహాకార్యం కోసం) నిన్ను ఎంచుకున్నాడు. అందుకు ఆయన నీకు విషయ లోతుపాతుల్ని తరచి చూడగల విశేష జ్ఞానం ప్రసాదిస్తాడు. గతంలో మన పెద్దలైన ఇబ్రాహీం, ఇస్‌హాఖ్‌లకు నీ ప్రభువు ఎలా మహాభాగ్యాలు అనుగ్రహించాడో అలాగే ఇప్పుడు నీకూ, యాఖూబ్ సంతానానికి కూడా మహాభాగ్యాలు అనుగ్రహిస్తాడు. నీ ప్రభువు సర్వజ్ఞాని, మహా వివేకవంతుడు" అన్నాడు యాఖూబ్. (5-6)

ప్రశ్నించేవారికి యూసుఫ్, అతనిసోదరుల గాథలో గొప్ప సూచనలున్నాయి. (7)

అప్పుడతని సోదరులు పరస్పరం ఇలా కూడబలుక్కున్నారు:

"మనమంతా ఒక జట్టుగా ఉన్నా (ఏం లాభం?) మన తండ్రికి మనమీద కంటే యూసుఫ్ మీద, అతని తమ్ముడి మీదనే ఎక్కువ మమకారం ఉంది. అసలు మన నాన్నకు (వయస్సు బాగా మీద పడటం వల్ల) మతి భ్రమించింది. (అంచేత మనం ఏదో ఒకటి తేల్చుకోవాలి.) పదండి, యూసుఫ్‌ని చంపివేద్దాం, లేదా ఎక్కడయినా తీసికెళ్ళి పారేద్దాం గుట్టుచప్పుడు కాకుండా. అప్పుడే మీ తండ్రి మీ వైపు మరలుతాడు. ఈ పని కాస్తా ముగిశాక మనం (ఏమీ ఎరగనట్టు) మంచివాళ్ళుగా కన్పించాలి." (8-9)

ఈ మాటలు విని వారిలో ఒకడు ఇలా అన్నాడు: "యూసుఫ్‌ని చంపవద్దు. దానికి బదులు అతడ్ని పిలిచికెళ్ళి ఏదైనా పాడుబడ్డ బావిలో పడవేద్దాం. అటుగా బాటసారులు ఎవరైనా వస్తే, వారే అతడ్ని బయటికి లాగి తీసికెళ్తారు." (10)

ఈవిధంగా తీర్మానించుకున్న తర్వాత వారు తమ తండ్రి దగ్గరకెళ్ళి ఇలా అన్నారు:

"నాన్నా! మీరు యూసుఫ్ విషయంలో మమ్మల్ని నమ్మరేమిటీ? నిజంగా మేము అతని శ్రేయోభిలాషులమని చెబుతున్నాంగా! రేపు మావెంట పంపండి అతడ్ని. అవీ ఇవీ బొక్కి కాస్సేపు హాయిగా ఆడుకుంటాడు. అతడ్ని భద్రంగా చూసుకోవడానికి మేము దగ్గరే ఉంటాం కదా!" (11-12)

بِهٖ وَاَخَافُ اَنْ يَّاْكُلَهُ الذِّئْبُ وَ اَنْتُمْ عَنْهُ غٰفِلُوْنَ ﴿13﴾ قَالُوْا لَئِنْ اَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ اِنَّآ
اِذًا لَّخٰسِرُوْنَ ﴿14﴾ فَلَمَّا ذَهَبُوْا بِهٖ وَاَجْمَعُوْٓا اَنْ يَّجْعَلُوْهُ فِيْ غَيٰبَتِ الْجُبِّ ۚ وَاَوْحَيْنَآ اِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِاَمْرِهِمْ
هٰذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿15﴾ وَجَآءُوْٓ اَبَاهُمْ عِشَآءً يَّبْكُوْنَ ﴿16﴾ قَالُوْا يٰٓاَبَانَآ اِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا
يُوْسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَاَكَلَهُ الذِّئْبُ ۚ وَمَآ اَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صٰدِقِيْنَ ﴿17﴾ وَجَآءُوْ عَلٰى قَمِيْصِهٖ بِدَمٍ
كَذِبٍ ۗ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ اَنْفُسُكُمْ اَمْرًا ۗ فَصَبْرٌ جَمِيْلٌ ۗ وَاللّٰهُ الْمُسْتَعَانُ عَلٰى مَا تَصِفُوْنَ ﴿18﴾ وَجَآءَتْ
سَيَّارَةٌ فَاَرْسَلُوْا وَارِدَهُمْ فَاَدْلٰى دَلْوَهٗ ۗ قَالَ يٰبُشْرٰى هٰذَا غُلٰمٌ ۗ وَاَسَرُّوْهُ بِضَاعَةً ۗ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِمَا يَعْمَلُوْنَ ﴿19﴾
وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍۢ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُوْدَةٍ ۚ وَكَانُوْا فِيْهِ مِنَ الزّٰهِدِيْنَ ﴿20﴾ وَقَالَ الَّذِي اشْتَرٰىهُ مِنْ مِّصْرَ
لِامْرَاَتِهٖٓ اَكْرِمِيْ مَثْوٰىهُ عَسٰٓى اَنْ يَّنْفَعَنَآ اَوْ نَتَّخِذَهٗ وَلَدًا ۗ وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوْسُفَ فِي الْاَرْضِ

(అయినా యాఖూబ్‌కు వారి మీద నమ్మకం కుదరలేదు.) "మీరితడ్ని తీసికెళ్ళడం నాకు చాలా బాధగా ఉంది. మీరు మీ పనిలో పడి అజాగ్రత్తగా ఉంటే వీడ్ని ఏ తోడేలో తినేస్తుందేమోనని నాకు భయంగా ఉంది" అన్నాడతను. (13)

"మేమంతా కలసి జట్టుగా దగ్గరున్నప్పటికీ అతడ్ని తోడేలు తినేస్తుందంటే ఇక మేము ఎందుకూ పనికిరాని దద్దమ్మలన్న మాట" అన్నారు వారు. (14)

ఇలా వారు పట్టుబట్టి అతడ్ని తమవెంట తీసికెళ్ళారు. వారతడ్ని పాడుబడ్డ బావిలో పడవేయాలని ముందే నిర్ణయించుకున్నారు. కనుక మేమతనికి దివ్యావిష్కృతి ద్వారా (ధైర్యం చెబుతూ) "వీరికి తమ చేష్టల పర్యవసానం ఏమిటో బొత్తిగా తెలియదు. నీవు వారికి వారినిర్వాకం గురించి ఎత్తిచూపే రోజొకటి తప్పక వస్తుంద"ని తెలియజేశాం.*

ఆరోజు సాయంత్రం వారు లబోదిబోమంటూ తమ తండ్రి దగ్గరికొచ్చి ఇలా అన్నారు: "నాన్నా! మేము పరుగుపందెంలో ఉండి, యూసుఫ్‌ని మా సామాను దగ్గర (కాపలా కోసం) వదలిపెట్టాం. అంతలో ఎక్కడ్నుంచో ఒక తోడేలు వచ్చి అతడ్ని చీల్చి తినేసింది. ఔను నాన్నా! మేము నిజంచెప్పినా మీరు మామాటలు నమ్మేటట్లు లేరు".*

వారు యూసుఫ్ చొక్కా మీద బూటకపు నెత్తుటి మరకలు పూసి తీసుకొచ్చారు. యాఖూబ్ వారి మాటలు విని "కాదు, మీరేదో కథఅల్లి చెబుతున్నారు. సరే కానివ్వండి. నేను దీన్ని మౌనంగా భరిస్తాను. మీరల్లిన ఈ కట్టుకథ చిక్కుముడి నుంచి బయటపడా లంటే దేవుని సహాయమే అర్థించాలి" అని అన్నాడు. (15-18)

అటు కొందరు బాటసారులు వచ్చారు. వారు తమ నీటి నౌకర్‌ని నీళ్ళ కోసం పంపించారు. నీటి నౌకరు బావిలో చేద వదలగానే "ఎంత అదృష్టం! ఇక్కడ ఒక అబ్బాయి దొరికాడు (మనకు)" అన్నాడు సంతోషంతో బిగ్గరగా. (తరువాత) యూసుఫ్‌ని వారు వ్యాపార సామగ్రిగా భావించి దాచుకున్నారు. వారు చేస్తున్నదేమిటో దేవునికి బాగా తెలుసు. చివరికి వారు కొన్ని కాసుల కోసం అతడ్ని అతి స్వల్పధరకు అమ్మివేశారు. అతని ధర విషయంలో వారు పెద్దగా ఆశలు పెట్టుకోలేదు. (19-20)

ఈజిప్టులో అతడ్ని కొన్న వ్యక్తి (ఇంటికెళ్ళి) తన భార్యతో "ఈ అబ్బాయిని మనం బాగా చూసుకోవాలి. ఇతను మనకు (భవిష్యత్తులో) ఉపయోగపడవచ్చు. లేదా మనం

وَلِنُعَلِّمَهٗ مِنْ تَاْوِيْلِ الْاَحَادِيْثِ ۗ وَاللّٰهُ غَالِبٌ عَلٰٓى اَمْرِهٖ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿21﴾ وَلَمَّا بَلَغَ
اَشُدَّهٗٓ اٰتَيْنٰهُ حُكْمًا وَّعِلْمًا ۗ وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿22﴾ وَرَاوَدَتْهُ الَّتِيْ هُوَ فِيْ بَيْتِهَا عَنْ نَّفْسِهٖ وَغَلَّقَتِ
الْاَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ ۗ قَالَ مَعَاذَ اللّٰهِ اِنَّهٗ رَبِّيْٓ اَحْسَنَ مَثْوَايَ ۗ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿23﴾ وَلَقَدْ
هَمَّتْ بِهٖ ۚ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَآ اَنْ رَّاٰ بُرْهَانَ رَبِّهٖ ۗ كَذٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوْٓءَ وَالْفَحْشَآءَ ۗ اِنَّهٗ مِنْ
عِبَادِنَا الْمُخْلَصِيْنَ ﴿24﴾ وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيْصَهٗ مِنْ دُبُرٍ وَّاَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ ۗ قَالَتْ مَا جَزَآءُ
مَنْ اَرَادَ بِاَهْلِكَ سُوْٓءًا اِلَّآ اَنْ يُّسْجَنَ اَوْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿25﴾ قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِيْ عَنْ نَّفْسِيْ وَشَهِدَ شَاهِدٌ
مِّنْ اَهْلِهَا ۚ اِنْ كَانَ قَمِيْصُهٗ قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكٰذِبِيْنَ ﴿26﴾ وَاِنْ كَانَ قَمِيْصُهٗ قُدَّ مِنْ

ఇతడ్ని కొడుకుగానైనా చేసుకుందాం" అన్నాడు. ఇలా మేము యూసుఫ్‌కు (ఆ) దేశంలో స్థిరపడే పరిస్థితి కల్పించి, అతనికి వ్యవహారదక్షత గురించిన శిక్షణ ఏర్పాటు చేశాం. దేవుడు తానుతలచిన పని చేసితీరుతాడు. కాని చాలామంది ఈవిషయం గ్రహించరు. యూసుఫ్ యుక్తవయస్సుకు చేరుకున్న తర్వాత మేమతనికి నిర్ణయశక్తి, (విశేష)జ్ఞానం ప్రసాదించాం. ఇలా మేము సహృదయులకు ప్రతిఫలం అనుగ్రహిస్తాం. (21-22)

అతను నివసిస్తున్న ఇంట్లో ఆ ఇంటావిడ అతడ్ని మరులుగొల్పుతూ తనవైపు ఆకట్టుకోవడానికి ప్రయత్నించసాగింది. ఓరోజు ఆమె తలుపులు మూసేసి 'రా, వచ్చేయి' అన్నది. దానికి యూసుఫ్ "అపచారం! అపచారం!! నేను దేవుని శరణు కోరుతున్నాను. నాప్రభువు[1] నాకు మంచిస్థితి కల్పించాడు. (నేనీ పాపకార్యానికి ఎలా పాల్పడగలను?) అలాంటి దుర్మార్గులు ఎన్నటికీ సఫలం కాలేరు" అన్నాడు. (23)

అయినప్పటికీ ఆమె తీవ్రమైన కోరికతో అతని వైపు రాసాగింది. యూసుఫ్ తన ప్రభువు చూపిన హేతువు చూడకపోతే అతను కూడా తీవ్రమైన కోరికతో ఆమె వైపు కదిలేవాడు. మేమతడ్ని చెడుకు, అశ్లీలానికి దూరంగా ఉంచదలిచాం. అందువల్ల అతనా చేష్టకు వడిగట్టలేదు. అతను మేము ప్రత్యేకంగా ఎంచుకున్న దాసుడు. (24)

చివరికి యూసుఫ్, అతని వెనుక ఆ స్త్రీ ఇద్దరూ పరుగిడుతూ తలుపు దగ్గరకు చేరుకున్నారు. ఆమె యూసుఫ్ వెనకాల పడి అతని చొక్కా (లాగి)చింపేసింది. అంతలో తలుపు దగ్గర వారిద్దరూ (హఠాత్తుగా) ఆమె భర్త కంటపడ్డారు.

ఆమె తన భర్తను చూడగానే "దుష్టసంకల్పంతో నీఇల్లాలి వెంటపడే వాడికి శిక్ష ఏమిటీ? అలాంటివాడ్ని జైల్లో పడవేయడమో లేక కఠిన యాతనలకు గురిచేయడమో తప్ప మరే శిక్ష కాగల్గుతుంది?" అని అన్నది (తానపాపం ఎరగనట్టు నటిస్తూ). (25)

దానికి యూసుఫ్ 'అసలు ఈమే నన్ను వలలో వేసుకోవడానికి ప్రయత్నించింది' అన్నాడు. అప్పుడు ఆ స్త్రీకుటుంబ సభ్యులలో ఒకతను (మధ్యవర్తిగా) ముందుకు వచ్చి "యూసుఫ్ చొక్కా గనక ముందు భాగం చినిగివుంటే ఈమె చెప్పేది నిజం, అతను చెప్పేది అబద్ధం. ఒకవేళ అతని చొక్కా వెనుకభాగం చినిగివుంటే మాత్రం ఈమె చెప్పేది అబద్ధం. అతను చెప్పేది నిజం అవుతుంది" అని తీర్పిచ్చాడు. (26)

1. ఇక్కడ నా ప్రభువంటే నా నిజప్రభువు, పోషకుడు, యజమాని అయిన దేవుడని అర్థం.

دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَاٰ قَمِيْصَهٗ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ اِنَّهٗ مِنْ كَيْدِكُنَّ ۭ اِنَّ كَيْدَكُنَّ
عَظِيْمٌ ﴿٢٨﴾ يُوْسُفُ اَعْرِضْ عَنْ هٰذَا ٚ وَاسْتَغْفِرِيْ لِذَنْۢبِكِ ښ اِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخٰطِـِٕيْنَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَ نِسْوَةٌ ع
فِي الْمَدِيْنَةِ امْرَاَتُ الْعَزِيْزِ تُرَاوِدُ فَتٰىهَا عَنْ نَّفْسِهٖ ۚ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا ۭ اِنَّا لَنَرٰىهَا فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٣٠﴾
فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ اَرْسَلَتْ اِلَيْهِنَّ وَاَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَاً وَّاٰتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّيْنًا وَّ
قَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ ۚ فَلَمَّا رَاَيْنَهٗٓ اَكْبَرْنَهٗ وَقَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا هٰذَا بَشَرًا ۭ اِنْ هٰذَآ
اِلَّا مَلَكٌ كَرِيْمٌ ﴿٣١﴾ قَالَتْ فَذٰلِكُنَّ الَّذِيْ لُمْتُنَّنِيْ فِيْهِ ۭ وَلَقَدْ رَاوَدْتُّهٗ عَنْ نَّفْسِهٖ فَاسْتَعْصَمَ ۭ وَلَىِٕنْ لَّمْ
يَفْعَلْ مَآ اٰمُرُهٗ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُوْنًا مِّنَ الصّٰغِرِيْنَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ اَحَبُّ اِلَيَّ مِمَّا يَدْعُوْنَنِيْٓ اِلَيْهِ ۚ
وَاِلَّا تَصْرِفْ عَنِّيْ كَيْدَهُنَّ اَصْبُ اِلَيْهِنَّ وَاَكُنْ مِّنَ الْجٰهِلِيْنَ ﴿٣٣﴾ فَاسْتَجَابَ لَهٗ رَبُّهٗ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ ۭ

ఆమె భర్త చూస్తే యూసుఫ్ చొక్కా వెనుక భాగమే చినిగి ఉంది. దాంతో అతను (మండిపడుతూ) "ఇవన్నీ మీఆడవాళ్ళ పన్నాగాలు. నిజంగా మీపన్నాగాలు చాలా భయంకరంగా ఉంటాయి. యూసుఫ్! ఈ విషయాన్ని నీవింతటితో మరచిపో. ఇక నీసంగతి- నువ్వే అసలు దోషివి. సరే చేసిన తప్పుకు క్షమాపణ(యినా) చెప్పుకో" అన్నాడు.

(ఈ వార్త స్త్రీలలో కార్చిచ్చులా వ్యాపించిపోయింది.) నగరంలోని (గొప్పింటి) స్త్రీలు ఈ విషయమయి పరస్పరం చర్చించుకుంటూ "(మన) మంత్రిగారి భార్య తన బానిస కుర్రోడి వెంట పడిందట! (పాపం) మోహావేశం ఆమెను అదుపు తప్పేలా చేసింది. కాని మన దృష్టిలో మటుకు ఆవిడ పెద్ద తప్పే చేస్తోంది" అని చెప్పుకోసాగారు. (27-30)

ఈ టక్కరిమాటలు (ఆనోటాఈనోటా ప్రాకి) చివరికి ఆస్త్రీ చెవిలో కూడా పడ్డాయి. ఆమె వారిని పిలిపించి ఆనుడుదిండ్లతో ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేసింది. విందులో (పండ్లు పలహారాలతో పాటు) ప్రతిఒక్కరి ముందు ఓ కత్తి కూడా ఉంచింది.

(వారు తిందామని సరిగ్గా పండ్లు కోస్తున్న సమయంలో) ఆమె యూసుఫ్‌ని వారి ముందుకు రమ్మని సైగచేసింది. (యూసుఫ్ పక్కగది నుంచి హఠాత్తుగా వారిముందు కొచ్చి నిలబడ్డాడు.) అతనిపై దృష్టి పడగానే ఆ స్త్రీలు (అతని అసాధారణ సౌందర్యానికి) మంత్రముగ్ధులై పోయారు. ఆ స్థితిలో వారు తమనుతాము మరచిపోయి చేతులు కోసుకున్నారు. (ఆశ్చర్యంతో) "దేవ దేవ! (ఏమి సౌందర్యం!) ఇతను మానవుడు కాదు, మహోత్కృష్టుడైన ఏ దైవదూతో అయివుంటాడు" అన్నారు అప్రయత్నంగా. (31)

వెంటనే మంత్రిభార్య ఇలా అన్నది: "చూశారుగా! నా గురించి మీరు ఏవేవో చెప్పుకున్నారు. ఆవ్యక్తి ఇతనే. నేను నిజంగానే ఇతడ్ని నావైపు తిప్పుకోవడానికి ప్రయత్నించాను. కాని తప్పించుకొని బయటపడ్డాడు. (ఏమైనా సరే) ఇతను నామాట వినకపోతే మాత్రం జైలు పాలయి ఘోర అవమానం చవిచూడవలసి వస్తుంది." (32)

అప్పుడు యూసుఫ్ (విశ్వప్రభువును తలచుకుంటూ) "ప్రభూ! వీరు నానుండి కోరుతున్న దానికంటే నాకు జైలుశిక్షే ఇష్టం. నీవు నన్ను వీరి పన్నాగాల నుండి తప్పించకపోతే నేను వీరి వలలో చిక్కుకొని మూఢుల్లో చేరిపోయే ప్రమాదం ఉంది" అని (దైవాన్ని) వేడుకున్నాడు. (33)

ع اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ بَدَا لَهُمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَا رَاَوُا الْاٰيٰتِ لَيَسْجُنُنَّهٗ حَتّٰى حِيْنٍ ﴿٣٥﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ
فَتَيٰنِ ۭ قَالَ اَحَدُهُمَآ اِنِّىْٓ اَرٰىنِيْٓ اَعْصِرُ خَمْرًا ۚ وَقَالَ الْاٰخَرُ اِنِّىْٓ اَرٰىنِيْٓ اَحْمِلُ فَوْقَ رَاْسِيْ خُبْزًا تَاْكُلُ
الطَّيْرُ مِنْهُ ۭ نَبِّئْنَا بِتَاْوِيْلِهٖ ۚ اِنَّا نَرٰىكَ مِنَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٣٦﴾ قَالَ لَا يَاْتِيْكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقٰنِهٖٓ اِلَّا نَبَّاْتُكُمَا بِتَاْوِيْلِهٖ
قَبْلَ اَنْ يَّاْتِيَكُمَا ۭ ذٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِيْ رَبِّيْ ۭ اِنِّىْ تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ
كٰفِرُوْنَ ﴿٣٧﴾ وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ اٰبَاۗءِيْٓ اِبْرٰهِيْمَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ ۭ مَا كَانَ لَنَآ اَنْ نُّشْرِكَ بِاللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ ۭ
ذٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ عَلَيْنَا وَعَلَي النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُوْنَ ﴿٣٨﴾ يٰصَاحِبَيِ السِّجْنِ ءَاَرْبَابٌ
مُّتَفَرِّقُوْنَ خَيْرٌ اَمِ اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖٓ اِلَّآ اَسْمَاۗءً سَمَّيْتُمُوْهَآ اَنْتُمْ وَاٰبَاۗؤُكُمْ
مَّآ اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ ۭ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ ۭ اَمَرَ اَلَّا تَعْبُدُوْٓا اِلَّآ اِيَّاهُ ۭ ذٰلِكَ الدِّيْنُ الْقَيِّمُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٤٠﴾ يٰصَاحِبَيِ السِّجْنِ اَمَّآ اَحَدُكُمَا فَيَسْقِيْ رَبَّهٗ خَمْرًا ۚ وَاَمَّا الْاٰخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَاْكُلُ

అతని ప్రభువు అతని మొరాలకించి అతడ్ని ఆ స్త్రీల కుట్రల నుండి కాపాడాడు. ఆయనే మొరలు ఆలకించేవాడు, సమస్తం ఎరిగినవాడు. (34)

వారు (యూసుఫ్ ఎలాంటి సచ్ఛీలుడో, తమ స్త్రీలు ఎలాంటి దుర్వడత కలవారో వాటికి సంబంధించిన) స్పష్టమైన నిదర్శనాలు చూశారు. అయినా వారతడ్ని కొంతకాలం జైల్లో ఉంచాలన్న నిర్ణయానికే వచ్చారు. (అలా యూసుఫ్ జైలు పాలయ్యాడు.) (35)

జైల్లో అతనితో పాటు మరో ఇద్దరు బానిసలు కూడా చేరారు. ఓరోజు వారిద్దరిలో ఒకడు"నేను రాత్రి సారాయి పిండుతున్నట్లు కలగన్నాను" అన్నాడు. రెండోవాడు "నేనూ కలగన్నాను. ఆకలలో నా తలమీద కొన్ని రొట్టెలున్నాయి. వాటిని పక్షులు తినసాగాయి" అన్నాడు. ఆ తరువాత వారిద్దరు (యూసుఫ్‌ని ఉద్దేశించి) "చూస్తే మీరు ధర్మాత్ములుగా కన్పిస్తున్నారు. కాస్త మా కలల గూఢార్థం ఏమిటో చెప్పండి" అని అడిగారు. (36)

"మీకిక్కడ లభించే భోజనం రాకముందే నేను మీ కలల గూఢార్థం చెబుతాను. ఇది నాకు నాప్రభువు నేర్పిన విద్య. నేను దేవుడ్ని, పరలోకాన్ని నమ్మనివారి పద్ధతులు వదలి మన పెద్దలైన ఇబ్రాహీం, ఇస్‌హాఖ్, యాఖూబ్‌ల మార్గం అనుసరిస్తున్నాను. దేవునికి ఇతరుల్ని సాటికల్పించడం నా విధానం కాదు. (మనల్ని ఇతరులకు దాసులుగా చేయలేదంటే) ఇది నిజంగా మనపై, యావత్తు మానవాళిపై దేవుని అనుగ్రహమే. కాని చాలామంది (దేవునికి) కృతజ్ఞత చూపడంలేదు" అన్నాడు యూసుఫ్. (37-38)

నా సహఖైదీలారా! కాస్త ఆలోచించండి. మనకు చాలామంది (చిల్లర) దేవుళ్ళు ఉండటం మంచిదా లేక అందరిపై ఆధిక్యత కలిగివున్న ఒక్క అల్లాహ్ ఉండటం మంచిదా? ఆయన్ని వదలి మీరు ఏఏ దైవాలను ఆరాధిస్తున్నారో అవన్నీ మీరు, మీ తాతముత్తాతలు పెట్టుకున్న కొన్ని పేర్లు (అభూతకల్పనలు) మాత్రమే. వాటి కోసం దేవుడు ఎలాంటి ప్రమాణం పంపలేదు. పాలనాధికారం దేవునికి తప్ప మరెవ్వరికీ లేదు. ఆయన తనను తప్ప మరెవరినీ ఆరాధించకూడదని శాసించాడు. ఇదే సరైన జీవన మార్గం. కాని చాలామంది (ఈ యదార్థం) గ్రహించడం లేదు. (39-40)

నా సోదర ఖైదీలారా! ఇప్పుడు మీకలల గూఢార్థం చెబుతా వినండి. మీలో ఒకడు

الطَّيْرُ مِنْ رَّاْسِهٖ ؕ قُضِيَ الْاَمْرُ الَّذِيْ فِيْهِ تَسْتَفْتِيٰنِ (41) وَقَالَ لِلَّذِيْ ظَنَّ اَنَّهٗ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِيْ عِنْدَ رَبِّكَ ز
فَاَنْسٰىهُ الشَّيْطٰنُ ذِكْرَ رَبِّهٖ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِيْنَ (42) وَقَالَ الْمَلِكُ اِنِّيْۤ اَرٰى سَبْعَ بَقَرٰتٍ ع ٥ ١٥
سِمَانٍ يَّاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَّسَبْعَ سُنْۢبُلٰتٍ خُضْرٍ وَّاُخَرَ يٰبِسٰتٍ ؕ يٰۤاَيُّهَا الْمَلَاُ اَفْتُوْنِيْ فِيْ رُءْيَايَ اِنْ
كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُوْنَ (43) قَالُوْۤا اَضْغَاثُ اَحْلَامٍ ۚ وَمَا نَحْنُ بِتَاْوِيْلِ الْاَحْلَامِ بِعٰلِمِيْنَ (44) وَقَالَ الَّذِيْ نَجَا
مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ اُمَّةٍ اَنَا اُنَبِّئُكُمْ بِتَاْوِيْلِهٖ فَاَرْسِلُوْنِ (45) يُوْسُفُ اَيُّهَا الصِّدِّيْقُ اَفْتِنَا فِيْ
سَبْعِ بَقَرٰتٍ سِمَانٍ يَّاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَّسَبْعِ سُنْۢبُلٰتٍ خُضْرٍ وَّاُخَرَ يٰبِسٰتٍ ۙ لَّعَلِّيْۤ اَرْجِعُ اِلَى النَّاسِ
لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُوْنَ (46) قَالَ تَزْرَعُوْنَ سَبْعَ سِنِيْنَ دَاَبًا ۚ فَمَا حَصَدْتُّمْ فَذَرُوْهُ فِيْ سُنْۢبُلِهٖۤ اِلَّا قَلِيْلًا مِّمَّا
تَاْكُلُوْنَ (47) ثُمَّ يَاْتِيْ مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَّاْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ اِلَّا قَلِيْلًا مِّمَّا تُحْصِنُوْنَ (48)

తన ప్రభువుకు (అంటే ఈజిప్టు చక్రవర్తికి) సారాయి తాగిస్తాడు. రెండోవాడ్ని ఉరికంబం ఎక్కిస్తారు. పక్షులు అతని తలను పొడిచిపొడిచి తింటాయి. (అంతే) మీరడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు లభించాయి." ఆ తరువాత యూసుఫ్ వారిద్దరిలో జైలు నుంచి విడుదల కాబోతున్నాడని తెలిసిన వ్యక్తితో "నీ ప్రభువు (ఈజిప్టు చక్రవర్తి) దగ్గర నా గురించి కాస్త ప్రస్తావించు" అన్నాడు. కాని షైతాన్ అతడ్ని మరపింపజేశాడు. అతనా విషయం తన ప్రభువు దగ్గర ప్రస్తావించడం మరచిపోయాడు. దాంతో యూసుఫ్ అనేక సంవత్సరాలు జైల్లోనే ఉండిపోవలసి వచ్చింది. (41-42)

ఒకరోజు చక్రవర్తి (తన సభాసదులతో) ఇలా అన్నాడు: "రాత్రి నేనొక కలగన్నాను. అందులో ఏడు బలిసిన ఆవులను ఏడు బక్కచిక్కిన ఆవులు తినేస్తున్నాయి. అలాగే ధాన్యసంబంధమైన ఏడు పచ్చటి వెన్నులు, ఏడు ఎండిన వెన్నులున్నాయి. కనుక సభాసదులారా! మీకు స్వప్నభావం తెలిస్తే నా స్వప్నంలోని గూఢార్థం ఏమిటో చెప్పండి." దానికి సభాసదులు "ఇవి పీడకలలకు సంబంధించిన విషయాలు. ఇలాంటి కలల గూఢార్థం మాకు తెలియదు" అని సమాధానమిచ్చారు. (43-44)

అప్పుడా ఇద్దరు ఖైదీలలో విడుదలయిన వ్యక్తికి చాలా కాలం తర్వాత (యూసుఫ్) సంగతి గుర్తుకొచ్చింది. అతను సభను ఉద్దేశించి "నేను మీకు దాని గూఢార్థం చెబుతా. నన్ను కాస్త జైలు దగ్గరకు వెళ్ళడానికి అనుమతించండి" అన్నాడు. (45)

(రాజు అనుమతి లభించిన తరువాత) అతను వెళ్ళి "యూసుఫ్! సత్యం మూర్తీభవించిన మహానుభావా!! నాకీ కల గురించిన గూఢార్థం ఏమిటో చెప్పు. ఏడు బలిసిన ఆవులను ఏడు బక్కచిక్కిన ఆవులు తినేస్తున్నాయి. ఏడు పచ్చటి వెన్నులు, ఏడు ఎండిన వెన్నులు ఉన్నాయి. దీనర్థం ఏమిటో చెబితే నేను వెళ్ళి వారికి తెలియజేస్తాను. దానివల్ల వారు నిన్ను (నీ విలువను) గుర్తించవచ్చు" అని అన్నాడు. (46)

అప్పుడు యూసుఫ్ (స్వప్న భావం వివరిస్తూ) ఇలా అన్నాడు: "మీరు ఏడేండ్లపాటు నిరంతరాయంగా వ్యవసాయం చేస్తారు. ఆ కాలంలో పండే పంటలో కొంత పంటను మీరు తిండికోసం వాడుకొని మిగతా పంటను వాటి వెన్నులలోనే ఉంచండి. ఆతర్వాత మరో ఏడేండ్లపాటు (కరువుకాటకాలతో) పరిస్థితి చాలా దారుణంగా ఉంటుంది. ఆ

ثُمَّ يَاْتِيْ مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ عَامٌ فِيْهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيْهِ يَعْصِرُوْنَ (49) وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُوْنِيْ بِهٖ ۚ فَلَمَّا ع ٦ ١٦
جَآءَهُ الرَّسُوْلُ قَالَ ارْجِعْ اِلٰى رَبِّكَ فَسْـَٔلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ الّٰتِيْ قَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ ؕ اِنَّ رَبِّيْ بِكَيْدِهِنَّ
عَلِيْمٌ (50) قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ اِذْ رَاوَدْتُّنَّ يُوْسُفَ عَنْ نَّفْسِهٖ ؕ قُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوْٓءٍ ؕ قَالَتِ امْرَاَتُ
الْعَزِيْزِ الْـٰٔنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ ۫ اَنَا رَاوَدْتُّهٗ عَنْ نَّفْسِهٖ وَاِنَّهٗ لَمِنَ الصّٰدِقِيْنَ (51) ذٰلِكَ لِيَعْلَمَ اَنِّيْ لَمْ اَخُنْهُ
بِالْغَيْبِ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِيْ كَيْدَ الْخَآئِنِيْنَ (52) وَمَاۤ اُبَرِّئُ نَفْسِيْ ۚ اِنَّ النَّفْسَ لَاَمَّارَةٌۢ بِالسُّوْٓءِ الجزء الثالث عشر (١٣)
اِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّيْ ؕ اِنَّ رَبِّيْ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ (53) وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُوْنِيْ بِهٖۤ اَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِيْ ۚ فَلَمَّا كَلَّمَهٗ
قَالَ اِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِيْنٌ اَمِيْنٌ (54) قَالَ اجْعَلْنِيْ عَلٰى خَزَآئِنِ الْاَرْضِ ۚ اِنِّيْ حَفِيْظٌ عَلِيْمٌ (55)

స్థితిలో మీరు కూడబెట్టుకున్న ధాన్యం (హాయిగా) తినవచ్చు. ఒకవేళ ఏదైనా మిగిలితే మీరు భద్రపరుచుకున్నదే మిగులుతుంది. ఆతర్వాత పుష్కలంగా వర్షాలు కురిసే సంవత్సరం వస్తుంది. ఆ ఏడు ప్రజలు (పాలు, పండ్లరసం) బాగా పిండుతారు." (47-49)

చక్రవర్తి ఈ కల గూఢార్థం విన్న తరువాత అతడ్ని తన దగ్గరకు తీసుకురమ్మని ఆదేశించాడు. కాని రాజదూత యూసుఫ్ దగ్గరకు వెళ్ళే అతనిలా అన్నాడు: "ముందు నీవు నీ ప్రభువు దగ్గరికెళ్ళి చేతులు కోసుకున్న స్త్రీల సంగతేమిటో కాస్త అడిగిరా. నా ప్రభువుకు మాత్రం ఆ జిత్తులమారి స్త్రీల సంగతి బాగా తెలుసు." (50)

చక్రవర్తి ఈ మాటలు విని (ఆ స్త్రీలను పిలిపించాడు.) వారితో "మీరు యూసుఫ్‌ని మరులు గొల్పడానికి ప్రయత్నించినప్పుడు మీ అనుభవం ఏమిటీ?" అనడిగాడు. దానికి ఆ స్త్రీలంతా "దేవ దేవ! అతనిలో మేము చెడుకు సంబంధించిన ఛాయ కూడా చూడ లేదు" అని ముక్తకంఠంతో పలికారు. అప్పుడు మంత్రిభార్య (ముందుకొచ్చి) "ఇప్పుడు నిజం బయటపడింది. అతడ్ని వలలో వేసుకోవడానికి ప్రయత్నించినదాన్ని నేనే. అతను మాత్రం సచ్ఛీలుడే. అందులో ఎలాంటి సందేహం లేదు" అని చెప్పింది. (51)

యూసుఫ్ (రాజదూత ద్వారా ఈ వృత్తాంతం విని) ఇలా అన్నాడు: "ఈ ప్రశ్న అడగడంలో నా ఉద్దేశ్యం ఒక్కటే. మంత్రిగారు ఇంట్లో లేనప్పుడు నేనాయనకు నమ్మక ద్రోహం తలపెట్టలేదని ఆయనకు తెలియాలి. అసలా స్త్రీలే నమ్మకద్రోహానికి పాల్పడ్డారు. వారి కుట్రలను దేవుడు ఏమాత్రం సాగనివ్వడని వారూ తెలుసుకోవాలి. నేను నా ఆత్మశుద్ధి గురించి గొప్పలు చెప్పుకోవడం లేదు. నా ప్రభువు కారుణ్యభాగ్యం లభిస్తే తప్ప మనస్సు ఎల్లప్పుడూ చెడు వైపుకే పురిగొల్పుతుంది.[2] నా ప్రభువు గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు." (52-53)

చక్రవర్తి (రాజదూతను ఆదేశిస్తూ) "అతడ్ని నా దగ్గరకు పిలుచుకు రా. నేనతడ్ని (అంతరంగిక కార్యదర్శిగా) నా కోసం ప్రత్యేకించుకుంటాను" అన్నాడు. (రాజదూత వెళ్ళి యూసుఫ్‌ని పిలుచుకొని వచ్చాడు.) అతనితో చక్రవర్తి మాట్లాడిన తర్వాత "ఇప్పుడు మీకు మాదగ్గర హోదా, గౌరవప్రతిష్ఠలున్నాయి. మీ నిజాయితీపై మాకు నమ్మకముంది" అన్నాడు. "అయితే దేశ ఒనరులన్నీ నాకప్పగించండి. నేను వాటిని కాపాడుతాను. నా దగ్గర తగిన జ్ఞానసంపత్తి కూడా ఉంది" అన్నాడు యూసుఫ్. (54-55)

2. వివరాలకు 89:27 సూక్తి పాదసూచికలోని 2వ పేరా చూడండి.

وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوْسُفَ فِي الْاَرْضِ ۚ يَتَبَوَّاُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَآءُ ؕ نُصِيْبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَّشَآءُ وَلَا نُضِيْعُ
اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ (56) وَلَاَجْرُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ (57) وَجَآءَ اِخْوَةُ يُوْسُفَ
فَدَخَلُوْا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهٗ مُنْكِرُوْنَ (58) وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ قَالَ ائْتُوْنِيْ بِاَخٍ لَّكُمْ مِّنْ
اَبِيْكُمْ ۚ اَلَا تَرَوْنَ اَنِّيْۤ اُوْفِي الْكَيْلَ وَاَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِيْنَ (59) فَاِنْ لَّمْ تَاْتُوْنِيْ بِهٖ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ
عِنْدِيْ وَلَا تَقْرَبُوْنِ (60) قَالُوْا سَنُرَاوِدُ عَنْهُ اَبَاهُ وَاِنَّا لَفٰعِلُوْنَ (61) وَقَالَ لِفِتْيٰنِهِ اجْعَلُوْا
بِضَاعَتَهُمْ فِيْ رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُوْنَهَاۤ اِذَا انْقَلَبُوْۤا اِلٰۤى اَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ (62) فَلَمَّا رَجَعُوْۤا
اِلٰۤى اَبِيْهِمْ قَالُوْا يٰۤاَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَاَرْسِلْ مَعَنَاۤ اَخَانَا نَكْتَلْ وَاِنَّا لَهٗ لَحٰفِظُوْنَ (63) قَالَ هَلْ
اٰمَنُكُمْ عَلَيْهِ اِلَّا كَمَاۤ اَمِنْتُكُمْ عَلٰۤى اَخِيْهِ مِنْ قَبْلُ ؕ فَاللّٰهُ خَيْرٌ حٰفِظًا ۪ وَّهُوَ اَرْحَمُ الرّٰحِمِيْنَ (64) وَلَمَّا

ఇలా మేమా దేశంలో యూసుఫ్ పాలనకోసం దారి సుగమం చేశాం. అతనిప్పుడు సర్వాధికారి. ఆ దేశంలో అతను తాను కోరుకున్న చోటల్లా స్థావరం ఏర్పరుచుకోగలడు. మేము తలచుకున్నవారికి మా కారుణ్యభాగ్యం ప్రసాదిస్తాం. మాదగ్గర సజ్జనుల సత్కార్య ఫలం హరించడం జరగదు. సత్యాన్ని విశ్వసించి దేవుని పట్ల భయభక్తులతో జీవితం గడిపేవారికి పరలోక ప్రతిఫలం (ఇంతకంటే) ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది. (56-57)

(ఆ తరువాత కొన్నాళ్ళకు) యూసుఫ్ సోదరులు ఈజిప్టు దేశానికి వచ్చారు. వారు (తమ కార్యసిద్ధి కోసం) అతని దగ్గరకు వెళ్ళారు. అతను వారిని వెంటనే గుర్తుపట్టాడు. వారు మాత్రం అతడ్ని గుర్తుపట్టలేక పోయారు. (58)

వారికోసం యూసుఫ్ వారిసామగ్రి ఏర్పాటుచేయించిన తర్వాత, వారిని సాగ నంపుతూ "(మరోసారి ఎప్పుడైనా వస్తే) మీ మారుసోదరుడ్ని నా దగ్గరకు తీసుకురండి. చూశారు కదా, నేనెంత న్యాయంగా (ధాన్యం) కొలిచి ఇచ్చానో, ఎంత మంచి ఆతిథ్య మిచ్చానో? మీరు గనక అతడ్ని తీసుకురాకపోతే మాత్రం మీకు నాదగ్గర ఎలాంటి ధాన్యం లభించదు. అదీగాక మీరు నా దరిదాపులకుక్కూడా రాలేరు" అని అన్నాడు. (59-60)

"సరే, మా ప్రయత్నం మేము చేస్తాము. మా నాన్నగారు అతడ్ని పంపడానికి ఒప్పు కుంటే మేము తప్పకుండా తీసుకొస్తాము" అన్నారు వారు. (61)

యూసుఫ్ తన సేవకుల్ని పిలిచి "వారు ధాన్యం తీసుకొని మనకిచ్చిన ధనాన్ని రహస్యంగా వారి సామగ్రి ఉన్న గోతంలో పెట్టేయండి" అని సూచించాడు. ఇలా చేయ డానిక్కారణం వారు ఇంటికి వెళ్ళి, ధాన్యం తీసుకొని తమకిచ్చిన ధనాన్ని గుర్తుపడ్తారని, దాంతో వారు మళ్ళీ (ఈజిప్టుకు) రావచ్చని యూసుఫ్ ఆశించాడు. (62)

యూసుఫ్ సోదరులు (స్వదేశంలో) తమ తండ్రి దగ్గరికెళ్ళి "నాన్నా! ఇక ముందు వారు మనకు ధాన్యం ఇవ్వమని చెప్పేశారు. అంచేత మీరు మా తమ్ముడ్ని మావెంట పంపితే మేము (మళ్ళీ)ధాన్యం తీసుకొస్తాం. అతడ్ని మేము భద్రంగా చూసుకుంటాం" అని అన్నారు. (63)

"ఇతని విషయంలో నేను మిమ్మల్ని ఎలా నమ్మాలి? ఇంతకు ముందు ఇతని అన్న విషయంలో నమ్మినట్లు నమ్మాల్నా? దేవుడు మాత్రమే మంచి రక్షకుడు. ఆయన

فَتَحُوْا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوْا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ اِلَيْهِمْ ؕ قَالُوْا يٰۤاَبَانَا مَا نَبْغِيْ ؕ هٰذِهٖ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ اِلَيْنَا ۚ
وَنَمِيْرُ اَهْلَنَا وَنَحْفَظُ اَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيْرٍ ؕ ذٰلِكَ كَيْلٌ يَّسِيْرٌ (65) قَالَ لَنْ اُرْسِلَهٗ مَعَكُمْ حَتّٰى
تُؤْتُوْنِ مَوْثِقًا مِّنَ اللّٰهِ لَتَاْتُنَّنِيْ بِهٖۤ اِلَّاۤ اَنْ يُّحَاطَ بِكُمْ ۚ فَلَمَّاۤ اٰتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللّٰهُ عَلٰى
مَا نَقُوْلُ وَكِيْلٌ (66) وَقَالَ يٰبَنِيَّ لَا تَدْخُلُوْا مِنْۢ بَابٍ وَّاحِدٍ وَّادْخُلُوْا مِنْ اَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ ؕ
وَمَاۤ اُغْنِيْ عَنْكُمْ مِّنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ ؕ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ ؕ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ ۚ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُوْنَ (67)
وَلَمَّا دَخَلُوْا مِنْ حَيْثُ اَمَرَهُمْ اَبُوْهُمْ ؕ مَا كَانَ يُغْنِيْ عَنْهُمْ مِّنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا حَاجَةً فِيْ
نَفْسِ يَعْقُوْبَ قَضٰىهَا ؕ وَاِنَّهٗ لَذُوْ عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنٰهُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ (68) وَلَمَّا دَخَلُوْا
عَلٰى يُوْسُفَ اٰوٰۤى اِلَيْهِ اَخَاهُ قَالَ اِنِّيْۤ اَنَا اَخُوْكَ فَلَا تَبْتَىِٕسْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ (69)

అందరికన్నా ఎంతో కరుణామయుడు కూడా" అన్నాడు వారి తండ్రి. (64)

ఆ తరువాత వారు తమ సామగ్రి గోతాలు విప్పిచూశారు. అందులో ఉన్న ధనం చూసి, తమ ధనాన్ని తిరిగిచ్చి వేసినట్లు కనుగొన్నారు. దాన్ని చూడగానే వారు (ఎంతో సంబరపడిపోతూ) "నాన్నా! ఇదిగో చూడండి! మా (మూల)ధనం కూడా మాకు తిరిగి చ్చారు. ఇంతకంటే మనకేం కావాలి!! ఈసారి మేము మళ్ళీపోయి మన కుటుంబానికి (సరిపడ) ధాన్యం తెస్తాం. మా తమ్ముడ్ని కూడా జాగ్రత్తగా చూసుకుంటాం. అదనంగా మేము మరొక ఒంటె (మోసే) ధాన్యం కూడా తెచ్చుకోగలం. అదనంగా అంత ధాన్యం మనకు సులభంగా లభిస్తుంది" అని అన్నారు. (65)

"మీరు తప్పకుండా (సురక్షితంగా) నా దగ్గరకు తిరిగి తీసుకొస్తామని దేవుని మీద ప్రమాణం చేయనంతవరకు నేను ఇతడ్ని మీవెంట పంపను. దురదృష్టవశాత్తు మీరెక్క డైనా చిక్కుకుంటే, అది వేరే విషయం" అన్నాడు వారి తండ్రి. దాంతో వారంతా దేవుని మీద ప్రమాణం చేసి వాగ్దానం చేశారు. అప్పుడతను "(గుర్తుంచుకోండి) మనం చెప్పు కున్న ఈ విషయానికి దేవుడే సాక్షి" అన్నాడు. (66)

ఆ తర్వాత అతనిలా ఉపదేశించాడు: " బిడ్డలారా! ఈజిప్టు రాజధానిలో ఒకద్వారం గుండా కాకుండా విభిన్నద్వారాల గుండా ప్రవేశించండి. అయితే విధినిర్ణయం (ఎలా ఉందోగాని దాని) నుంచి నేను మిమ్మల్ని కాపాడలేను. (యావత్ విశ్వంలో) దేవుని ఆజ్ఞ తప్ప మరెవరి ఆజ్ఞా పనిచేయదు. ఆయన్నే నేను నమ్ముకున్నాను. నమ్ముకోవలసిన వారు ఆయన్నే నమ్ముకోవాలి." (67)

తండ్రి ఉపదేశం ప్రకారమే వారు (ఈజిప్టు వెళ్ళి) విభిన్నద్వారాల గుండా నగరంలో ప్రవేశించారు. అయితే (ముందుజాగ్రత్త కోసం) అతను సూచించిన యుక్తి విధినిర్ణయం ముందు ఎందుకూ పనికిరాకుండా పోయింది. కాకపోతే యాఖూబ్ తన హృదయంలో మెదలుతున్న సంక్షోభం దూరం చేసుకోవడానికి తనవంతు ప్రయత్నం చేశాడు. ఏమైనా అతను గొప్ప జ్ఞానసంపన్నుడు. మేమతనికి విశేషజ్ఞానం ప్రసాదించాం. కాని చాలామంది (ఈ యదార్థం) గ్రహించరు. (68)

వారు యూసుఫ్ దగ్గరికి చేరుకున్నారు. యూసుఫ్ వారిలో తన (సొంత)తమ్ముడ్ని చాటుగా తన దగ్గరకు పిలిపించుకొని "నేను నీ(తప్పిపోయిన) అన్నయ్యను. ఇప్పుడు

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ
لَسَارِقُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِم مَّاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾ قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَن جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ
وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُم مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا
فَمَا جَزَاؤُهُ إِن كُنتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٧٤﴾ قَالُوا جَزَاؤُهُ مَن وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ ۚ كَذَٰلِكَ
نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٧٥﴾ فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِن وِعَاءِ أَخِيهِ ۚ كَذَٰلِكَ
كِدْنَا لِيُوسُفَ ۖ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ ۚ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّن
نَّشَاءُ ۗ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾ قَالُوا إِن يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَّهُ مِن قَبْلُ ۚ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ

నీవు వారి చేష్టలను గురించి బాధపడనవసరం లేదు'' అని ధైర్యం చెప్పాడు. (69)

ఆ తరువాత యూసుఫ్ వారికోసం (ధాన్యం, తదితర) సామగ్రి ఏర్పాట్లు చేయించాడు. ఆ సమయంలో అతను తన గిన్నె నొకదాన్ని తన తమ్ముడి సామాను ఉన్న గోతంలో పెట్టించాడు రహస్యంగా. కాస్సేపటికి అరిచేవాడొకడు (రాజభటుడు) హఠాత్తుగా "బాటసారులారా! (ఆగండి) మీరు దొంగలు" అని అరిచాడు. (70)

వారు వెనక్కి తిరిగి "మీ వస్తువు ఏదైనా పోయిందా?" అని అడిగారు. (71)

"రాజుగారి గిన్నె ఒకటి మాకు కన్పించడం లేదు" అన్నారు రాజోద్యోగులు. "దాన్ని తెచ్చిచ్చేవానికి ఒక ఒంటె (మోసే) బహుమానం ఇస్తాం. అలా ఇప్పించే బాధ్యత నాది" (అన్నాడు వారిలో ప్రధాన రాజోద్యోగి). (72)

"దైవసాక్షి! మేమీ దేశంలో అలజడి సృష్టించడానికి రాలేదు. మేము దొంగతనాలు చేసేవాళ్ళం కాము. ఈసంగతి మీక్కూడా బాగాతెలుసు'' అన్నారు వారన్నదమ్ములు.

"సరే, మీమాట అబద్ధమని తేలితే దొంగకు శిక్షేమిటి?" రాజోద్యోగులు అడిగారు.

"(పోయిన) వస్తువు ఎవరి సామగ్రిలో దొరుకుతుందో అతడ్ని శిక్షగా మీ దగ్గర (బానిసగా చేసుకొని) పెట్టుకోండి. అలాంటి దుర్మార్గులకు మా రాజ్యంలో విధించే శిక్ష ఇదే'' అన్నారు వారు. (73-75)

అప్పుడు యూసుఫ్ తన తమ్ముడి సామగ్రి సంచి వెతకడానికి ముందుగా వారి సామగ్రి సంచులు వెతికాడు. తరువాత తమ్ముడి సంచి వెతికి అందులో నుంచి పోయిన వస్తువుని బయటికి తీశాడు.

ఈ విధంగా మేము మా యుక్తితో యూసుఫ్‌కు సహాయం చేశాము. రాజధర్మం (రాచరికపు చట్టం) ప్రకారం తన తమ్ముడ్ని పట్టుకోవడం యూసుఫ్ (వంటి దైవభక్తుని)కి శోభించదు. ఒకవేళ ఆ విధంగా జరగాలని దేవుడు నిర్ణయిస్తే అది వేరే విషయం. మేము తలచుకున్న వారికి వారిస్థాయి, అంతస్తులను ఉన్నతం చేస్తాం. జ్ఞానసంపత్తిలో అందరినీ మించిన ఒక (అద్భుత) జ్ఞానసంపన్నుడు ఉన్నాడు. (76)

అప్పుడు యూసుఫ్ సవతిసోదరులు (పోయిన రాజవస్తువు తమ మారుతమ్ముడి సంచి నుండి బయల్పడటం చూసి) "ఇతను దొంగతనానికి పాల్పడ్డాడంటే అందులో ఆశ్చర్యం ఏమీ లేదు. ఇంతకు ముందు ఇతని అన్న (యూసుఫ్) కూడా ఇలాగే

فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ ۚ قَالَ أَنتُمْ شَرٌّ مَّكَانًا ۖ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوا يَا أَيُّهَا
الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ ۖ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾ قَالَ مَعَاذَ
ع اللَّهِ أَن نَّأْخُذَ إِلَّا مَن وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِندَهُ إِنَّا إِذًا لَّظَالِمُونَ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا اسْتَيْأَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا
نَجِيًّا ۖ قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُم مَّوْثِقًا مِّنَ اللَّهِ وَمِن قَبْلُ
مَا فَرَّطتُمْ فِي يُوسُفَ ۖ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّىٰ يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي ۖ وَهُوَ خَيْرُ
الْحَاكِمِينَ ﴿٨٠﴾ ارْجِعُوا إِلَىٰ أَبِيكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلِمْنَا
وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ ﴿٨١﴾ وَاسْأَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا ۖ وَإِنَّا
لَصَادِقُونَ ﴿٨٢﴾ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا ۖ فَصَبْرٌ جَمِيلٌ ۖ عَسَى اللَّهُ أَن يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا ۚ

దొంగతనానికి ఒడిగట్టాడు'' అని అన్నారు (అసూయతో).

ఈమాట విని యూసుఫ్ వస్తున్న కోపాన్ని లోలోనే దిగమింగాడు. వాస్తవం బయటపెట్టకుండా "మీరెంత చెడ్డవాళ్ళు! (నాముందే) నాపై ఈ అపనింద మోపుతున్నారా? దాని నిజానిజాలేమిటో దేవునికి బాగా తెలుసు" అని (మెల్లగా) అన్నాడు. (77)

రాజ్యాధిపతీ! అతని తండ్రి చాలా వృద్ధుడైపోయాడు. అందువల్ల మీరు అతనికి బదులు మాలో ఒకడ్ని ఉంచుకోండి. చూస్తే మీరు చాలా పరోపకారిలా, దయామయుడిలా కన్పిస్తున్నారు'' అన్నారు వారు యూసుఫ్‌తో. (78)

"(అలాంటి అక్రమపద్ధతి నుండి) మేము దేవుని శరణుకోరుతున్నాం. ఎవరి దగ్గర మా వస్తువు దొరికిందో అతడ్ని వదలి మరొకడ్ని ఎలా ఉంచుకుంటాం? అలా చేస్తే మేము దుర్మార్గుల్లో చేరినట్లవుతుంది'' అన్నాడు యూసుఫ్. (79)

దాంతో వారు నిరాశచెంది ఒక మూలకు వెళ్ళి పరస్పరం సంప్రదించుకోసాగారు. అప్పుడు వారిలో అందరికంటే పెద్దవాడు తన అభిప్రాయాన్ని ఇలా వెలిబుచ్చాడు:

"మీ తండ్రి మీచేత దేవునిపేరుతో ప్రమాణం చేయించిన సంగతి మీకు తెలిసిందే. ఇంతకుపూర్వం యూసుఫ్ విషయంలో మీరు చేసిన దౌర్జన్యాలు కూడా గుర్తుండే ఉంటాయి. నేను మాత్రం నాతండ్రి అనుమతి ఇవ్వనంతవరకు ఇక్కడ్నుంచి రానేరాను. లేదా నావిషయంలో దేవుడే ఏదైనా పరిష్కారం చేయాలి. ఆయన అందరికంటే మిన్నగా పరిష్కారం చేసేవాడు. కాబట్టి మీరు వెళ్ళిపోయి మీ నాన్నగారికి ఇలా చెప్పండి:

"నాన్నగారూ! మీ (ముద్దుల) కొడుకు దొంగతనం చేశాడు. మేము మాత్రం అతను దొంగతనం చేస్తుండగా చూడలేదు. మేము చెబుతున్నదే మాకు తెలిసిన సంగతి. అగోచర విషయాల్ని మేము గమనించలేము కదా! కావాలంటే మేము వెళ్ళొచ్చిన నగరంలోని ప్రజల్ని అడగండి. మాతోపాటు వచ్చిన బాటసారుల్ని కూడా అడిగి చూడండి. మేము చెబుతున్నది ముమ్మాటికీ నిజం." (80-82)

(ఆతర్వాత వారు స్వదేశానికి తిరిగెళ్ళి తమ తండ్రికి జరిగిన వృత్తాంతం వివరించారు.) అది విని యాఖూబ్ (తీవ్ర మనస్తాపానికి గురై) ఇలా అన్నాడు: "కాదు, (అసలు సంగతి అదికాదు.) మళ్ళీ మీరేదో కథ అల్లి చెబుతున్నారు. సరే కానివ్వండి. దీన్ని కూడా

إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾ وَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَٰٓأَسَفَىٰ عَلَىٰ يُوسُفَ وَٱبْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ ٱلْحُزْنِ
فَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٨٤﴾ قَالُوا۟ تَٱللَّهِ تَفْتَؤُا۟ تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّىٰ تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ ٱلْهَٰلِكِينَ ﴿٨٥﴾
قَالَ إِنَّمَآ أَشْكُوا۟ بَثِّى وَحُزْنِىٓ إِلَى ٱللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾ يَٰبَنِىَّ ٱذْهَبُوا۟ فَتَحَسَّسُوا۟ مِن
يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَا۟يْـَٔسُوا۟ مِن رَّوْحِ ٱللَّهِ ۖ إِنَّهُۥ لَا يَا۟يْـَٔسُ مِن رَّوْحِ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْقَوْمُ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٨٧﴾ فَلَمَّا
دَخَلُوا۟ عَلَيْهِ قَالُوا۟ يَٰٓأَيُّهَا ٱلْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا ٱلضُّرُّ وَجِئْنَا بِبِضَٰعَةٍ مُّزْجَىٰةٍ فَأَوْفِ لَنَا ٱلْكَيْلَ وَ
تَصَدَّقْ عَلَيْنَآ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ يَجْزِى ٱلْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٨﴾ قَالَ هَلْ عَلِمْتُم مَّا فَعَلْتُم بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنتُمْ
جَٰهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُوٓا۟ أَءِنَّكَ لَأَنتَ يُوسُفُ ۖ قَالَ أَنَا۠ يُوسُفُ وَهَٰذَآ أَخِى ۖ قَدْ مَنَّ ٱللَّهُ عَلَيْنَآ ۖ إِنَّهُۥ مَن
يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا۟ تَٱللَّهِ لَقَدْ ءَاثَرَكَ ٱللَّهُ عَلَيْنَا وَإِن كُنَّا لَخَٰطِـِٔينَ ﴿٩١﴾

నేను మౌనంగా భరిస్తాను. దేవుడు వారందర్నీ నా దగ్గరకు తీసుకురావచ్చు. అందులో ఆశ్చర్యమేమీ లేదు. ఆయన సర్వం ఎరిగినవాడు, మహాయుక్తిపరుడు." (83)

ఇలా చెప్పి అతను వారి వైపు నుండి ముఖం తిప్పుకొని "అయ్యో యూసుఫ్!" అంటూ బాధపడసాగాడు. (పాపం!) అతను లోలోనే కుమిలిపోతూ క్రుంగిపోసాగాడు. దాని వల్ల అతని కళ్ళు జీవకళ కోల్పోయి పాలిపోయాయి. (84)

కొడుకులు (అతని పరిస్థితి చూసి) "అయ్యో దేవా! మీరు ఇలాగే ఎప్పుడూ యూసుఫ్‌నే తలచుకుంటూ బాధపడుతుంటే జబ్బుపడతారు. లేదా (ఆ జబ్బుతో చివరికి) ప్రాణాలు కూడా కోల్పోవచ్చు" అన్నారు. (85)

"నేను నాబాధ గురించి దేవునితో తప్ప ఎవరితోనూ చెప్పుకోవడం లేదు. దేవుడ్ని గురించి నాకు తెలిసినంత మీకు తెలియదు. నాయనలారా! వెళ్ళి యూసుఫ్ గురించి, అతని తమ్ముడ్ని గురించి ఆరాతీయండి. దేవుని కారుణ్యంపట్ల నిరాశ చెందకండి. దేవుని కారుణ్యంపట్ల అవిశ్వాసులు మాత్రమే నిరాశ చెందుతారు"అన్నాడు యాఖుబ్. (86-87)

వారు మళ్ళీ (ఈజిప్టులో ఉన్న) యూసుఫ్ దగ్గరకు వెళ్ళి "రాజ్యాధిపతీ! మేమూ, మా భార్యాపిల్లలు పెద్దఆపదలో చిక్కుకున్నాం. మా దగ్గర పెట్టుబడి తక్కువగా ఉంది. (ఈసారి కూడా) మాకు ధాన్యం పూర్తిగా ఇప్పించండి. (దయచేసి) దానం చేయండి. దానం చేసేవారికి దేవుడు మంచి ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు" అని ప్రాధేయపడ్డారు. (88)

యూసుఫ్ (ఇక ఉండబట్టలేక) "మీరు అజ్ఞానాంధకారంలో పడి యూసుఫ్ పట్ల, అతని తమ్ముడి పట్ల ఎలా ప్రవర్తించారో మీకేమైనా గుర్తుందా?" అని అడిగాడు. (89)

ఈ మాట విని వారు ఉలిక్కిపడి "ఏమిటీ! నువ్వు యూసుఫ్‌వా!?" అన్నారు.

"ఔను నేను యూసుఫ్‌నే. ఇతను నాతమ్ముడు. దేవుడు మాకెంతో మేలుచేశాడు. పాపకార్యాలకు దూరంగాఉంటూ, (కష్టకాలంలో) సహనం వహించే సజ్జనులకు దేవుని వద్ద అన్యాయం జరగదు. వారి ప్రతిఫలం ఎన్నటికీ వృధాపోదు" అన్నాడు యూసుఫ్.

"దైవసాక్షి! దేవుడు మీకు మాకంటే ఎక్కువ ఔన్నత్యం ప్రసాదించాడు. మేము నిజంగా పాపాత్ములం" అన్నారు వారు. (90-91)

قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ ٱلْيَوْمَ ۖ يَغْفِرُ ٱللَّهُ لَكُمْ ۖ وَهُوَ أَرْحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿٩٢﴾ ٱذْهَبُوا۟ بِقَمِيصِى هَٰذَا
فَأَلْقُوهُ عَلَىٰ وَجْهِ أَبِى يَأْتِ بَصِيرًا وَأْتُونِى بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا فَصَلَتِ ٱلْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ
إِنِّى لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ ۖ لَوْلَآ أَن تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾ قَالُوا۟ تَٱللَّهِ إِنَّكَ لَفِى ضَلَٰلِكَ ٱلْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾ فَلَمَّآ أَن
جَآءَ ٱلْبَشِيرُ أَلْقَىٰهُ عَلَىٰ وَجْهِهِۦ فَٱرْتَدَّ بَصِيرًا ۖ قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ إِنِّىٓ أَعْلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا
تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا۟ يَٰٓأَبَانَا ٱسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَآ إِنَّا كُنَّا خَٰطِـِٔينَ ﴿٩٧﴾ قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّىٓ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ
ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا۟ عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰٓ إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَقَالَ ٱدْخُلُوا۟ مِصْرَ إِن شَآءَ ٱللَّهُ
ءَامِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى ٱلْعَرْشِ وَخَرُّوا۟ لَهُۥ سُجَّدًا ۖ وَقَالَ يَٰٓأَبَتِ هَٰذَا تَأْوِيلُ رُءْيَٰىَ مِن

"ఈరోజు మీ గురించి ఎలాంటి ఆరోపణలు, ఆక్షేపణలు లేవు. దేవుడు మిమ్మల్ని క్షమించుగాక! ఆయన ఎంతో దయామయుడు. ఇక వెళ్ళండి. ఇదిగో నాచొక్కా తీసికెళ్ళి నాతండ్రి ముఖంపై వేయండి. ఆయనకు చూపు తిరిగొస్తుంది. మీ భార్యాపిల్లలు మొత్తం కుటుంబాన్ని నాదగ్గరకు పిలుచుకురండి" అన్నాడు యూసుఫ్. (92-93)

బాటసారుల బృందం (ఈజిప్టు నుంచి) బయలుదేరింది. అప్పుడు (కనాన్‌లో ఉన్న) వారితండ్రి (అనిర్వచనీయమైన ఉత్సాహం వెలిబుచ్చుతూ) "నాకు యూసుఫ్‌కు సంబంధించిన సువాసన ఏదో వస్తున్నట్లనిపిస్తోంది. నేను ముసలితనంలో మతిభ్రమించి ఇలా అంటున్నానని మీరనుకోవచ్చు. (కాని ఇది నిజం)" అన్నాడు. (94)

"అయ్యో దేవా! మీరింకా అదే పిచ్చిలో ఉన్నారు" అన్నారతని కుటుంబసభ్యులు ఆ తర్వాత కొన్నాళ్ళకు శుభవార్తాహరుడు వచ్చాడు. రాగానే యూసుఫ్‌చొక్కా తీసి యాఖూబ్ ముఖంపై వేశాడు. అంతే మరుక్షణమే యాఖూబ్‌కు చూపు వచ్చింది. అప్పుడ తను (సంతోషిస్తూ) "నేను చెప్పలేదూ, (యూసుఫ్ దగ్గర్నుంచి సువాసన వస్తోందని)? మీకు తెలియని విషయాలెన్నో దేవుని తరపున నాకు తెలుసు" అన్నాడు.

"నాన్నగారూ! మేము నిజంగా పాపాత్ములం. మా పాపాల మన్నింపు కోసం దేవుడ్ని ప్రార్థించండి" అన్నారు వారన్నదమ్ములంతా ముక్తకంఠంతో. (95-97)

"మీ క్షమాపణ కోసం నేను నా ప్రభువు సన్నిధిలో (తప్పకుండా) వేడుకుంటాను. ఆయన గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు" అన్నాడు యాఖూబ్. (98)

ఆ తరువాత (కొన్నాళ్ళకు) వారంతా (ఈజిప్టులో) యూసుఫ్ దగ్గరకు చేరుకున్నారు. అప్పుడు యూసుఫ్ తన తల్లిదండ్రుల్ని (ఘనంగా స్వాగతించాడు.) దగ్గర కూర్చోబెట్టుకొని (అన్నదమ్ములు, ఇతర బంధువులతో) "పదండి, నగరంలో ప్రవేశించండి. దైవం కోరితే (ఇకనుంచి) మీరంతా శాంతిసుఖాలతో జీవితం గడుపుతారు" అని చెప్పాడు. (99)

(ఇలా ఆబాలగోపాలం వెంటరాగా ఆనందోత్సాహాలతో వారు నగరంలో ప్రవేశించారు.) తర్వాత యూసుఫ్ తల్లిదండ్రుల్ని సింహాసనంపై తనపక్కన కూర్చోబెట్టుకున్నాడు. అప్పుడు అందరూ అప్రయత్నంగా అతనికి గౌరవసూచకంగా అభివాదం చేశారు.[3]

3. ఇక్కడ సజ్దా అనే పదానికి ఇస్లాం పరిభాషలో సాష్టాంగప్రణామం అని అర్థం. సజ్దా దేవునికి తప్ప ఇతరులకు చేయడం నిషిద్ధం. అందువల్ల ఈ సూక్తిలో సజ్దా పదాన్ని శాబ్దిక భావంలో

قَبْلُ ۫ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّيْ حَقًّا ؕ وَقَدْ اَحْسَنَ بِيْۤ اِذْ اَخْرَجَنِيْ مِنَ السِّجْنِ وَجَآءَ بِكُمْ مِّنَ الْبَدْوِ مِنْۢ
بَعْدِ اَنْ نَّزَغَ الشَّيْطٰنُ بَيْنِيْ وَبَيْنَ اِخْوَتِيْ ؕ اِنَّ رَبِّيْ لَطِيْفٌ لِّمَا يَشَآءُ ؕ اِنَّهٗ هُوَ الْعَلِيْمُ الْحَكِيْمُ ۝
رَبِّ قَدْ اٰتَيْتَنِيْ مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِيْ مِنْ تَاْوِيْلِ الْاَحَادِيْثِ ۚ فَاطِرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۟
اَنْتَ وَلِيّٖ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۚ تَوَفَّنِيْ مُسْلِمًا وَّاَلْحِقْنِيْ بِالصّٰلِحِيْنَ ۝ ذٰلِكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ الْغَيْبِ
نُوْحِيْهِ اِلَيْكَ ۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ اِذْ اَجْمَعُوْۤا اَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُوْنَ ۝ وَمَاۤ اَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ
بِمُؤْمِنِيْنَ ۝ وَمَا تَسْـَٔلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ ؕ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعٰلَمِيْنَ ۝ وَكَاَيِّنْ مِّنْ اٰيَةٍ فِي
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ يَمُرُّوْنَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُوْنَ ۝ وَمَا يُؤْمِنُ اَكْثَرُهُمْ بِاللّٰهِ اِلَّا وَهُمْ

"నాన్నా! నేనా రోజు చూసిన కలలోని గూఢార్థం ఇదే. నాప్రభువు దాన్ని (ఈరోజు) ఇలా నిజం చేసి చూపాడు. ఆయన తన అనుగ్రహంతో నన్ను జైలు నుంచి విడుదల చేయించాడు. అంతేకాదు, మిమ్మల్నందర్నీ ఎడారిప్రాంతం నుండి తీసుకొచ్చి నాతో కలిపాడు. అంతకు ముందు షైతాన్ నాకు, నాసోదరులకు మధ్య కలహం సృష్టించాడు. (దేవుడు దాన్ని తిప్పికొట్టాడు.) వాస్తవం ఏమిటంటే నా ప్రభువు ఇతరులెవరూ గ్రహించ లేని అద్భుతమైన యుక్తులతో తన పథకాన్ని అమలుపరుస్తాడు. ఆయన సమస్తం ఎరిగినవాడు, మహా వివేకవంతుడు. (100)

"ప్రభూ! నీవు నాకు రాజ్యాధికారం ప్రసాదించావు, విషయ లోతుపాతుల్ని తరచి చూడగల అసాధారణజ్ఞానం కూడా అనుగ్రహించావు. భూమ్యాకాశాల సృష్టికర్తా! నీవే ఇహపర లోకాల్లో నా సంరక్షకుడివి. (ఇహలోకంలో) నన్ను ఇస్లామీయ స్థితిలోనే అంత మొందించు. పరలోకంలో సత్పురుషులలో చేర్చు" అన్నాడు యూసుఫ్. (101)

మేము నీకు దివ్యావిష్కృతి ద్వారా తెలుపుతున్న ఈ గాథ రహస్య సమాచారానికి సంబంధించిన విషయం. యూసుఫ్ సోదరులు కూడబలుక్కొని కుట్ర పన్నుతున్నప్పుడు నీవక్కడ లేవు. కాని నీవు తలచుకున్నా వారిలో చాలామంది సత్యాన్ని విశ్వసించరు. ఈపని కోసం నీవు వారిని ఎలాంటి ప్రతిఫలం అడక్కపోయినా వారు నమ్మే రకంకాదు. ఇది యావత్ప్రపంచ మానవాళి కోసం పంపబడిన హితబోధ. (102-104)

భూమ్యాకాశాల్లో ఎన్నో నిదర్శనాలు వారికి (అనుదినం) తారసపడుతున్నాయి. ఐనా వారు వాటివైపు దృష్టి సారించరు. వారిలో చాలామంది (నిజ)దేవుణ్ణి నమ్మేవారున్నారు; కాని ఆ దేవునికి సాటికల్పిస్తున్నారు. వారు దేవుని వైపు నుండి ఎలాంటిశిక్ష వచ్చినా అది

తీసుకొని "గౌరవ సూచకంగా అభివాదం చేయడం" అని అనువదించవలసి వచ్చింది. కొందరు భాష్యకారులు ఈపదాన్ని పారిభాషికార్థంలో తీసుకొని గతప్రవక్తలు తెచ్చిన ధర్మశాస్త్రాల్లో దైవేతర మహనీయులకు భక్తిభావం లేకుండా సాష్టాంగ ప్రణామం చేయడం ధర్మసమ్మతంగా ఉండేదని అభిప్రాయపడ్డారు. కాని మరికొందరు భాష్యకారులు ఈ అభిప్రాయంతో ఏకీభవించ లేదు.

సజ్దా దేవునికి తప్ప ఇతరులక్కూడా చేయడం ధర్మసమ్మతమైవుంటే తాను స్త్రీలను తమ భర్తలకు సజ్దా చేయమని ఆదేశించేవాణ్ణని, కాని దేవునికి తప్ప ఇతరులకు సజ్దా చేయడం నిషిద్ధమని దైవప్రవక్త (స) అన్నారు. కనుక ఈసూక్తిలో సజ్దా అంటే పారిభాషికార్థం ప్రకారం సాష్టాంగప్రణామం కాదని, గౌరవసూచకంగా అభివాదం చేయడమేనని అర్థం చేసుకోవాలి. (2:34 సూక్తి చూడండి.)

مُّشْرِكُوْنَ ۝ اَفَاَمِنُوْۤا اَنْ تَاْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللّٰهِ اَوْ تَاْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَّهُمْ
لَا يَشْعُرُوْنَ ۝ قُلْ هٰذِهٖ سَبِيْلِيْۤ اَدْعُوْۤا اِلَى اللّٰهِ ؔ عَلٰى بَصِيْرَةٍ اَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِيْ ؕ وَسُبْحٰنَ اللّٰهِ وَمَاۤ
اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ۝ وَمَاۤ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُّوْحِيْۤ اِلَيْهِمْ مِّنْ اَهْلِ الْقُرٰى ؕ اَفَلَمْ يَسِيْرُوْا
فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ اتَّقَوْا ؕ
اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ۝ حَتّٰۤى اِذَا اسْتَيْـَٔسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوْۤا اَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوْا جَآءَهُمْ نَصْرُنَا ۙ فَنُجِّيَ
مَنْ نَّشَآءُ ؕ وَلَا يُرَدُّ بَاْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِيْنَ ۝ لَقَدْ كَانَ فِيْ قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّاُولِي الْاَلْبَابِ ؕ
مَا كَانَ حَدِيْثًا يُّفْتَرٰى وَلٰكِنْ تَصْدِيْقَ الَّذِيْ بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيْلَ كُلِّ شَيْءٍ وَّهُدًى وَّ
رَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ۝

తమను తుదముట్టించదని నిర్భయంగా ఉన్నారా? లేక ఏమరుపాటులో ఉన్నప్పుడైనా హఠాత్తుగా తమపై ప్రళయం వచ్చిపడదని నిశ్చింతగా ఉన్నారా? (105-107)

ముహమ్మద్ (స)! వారికిలా స్పష్టంగా చెప్పు: "నామార్గం మటుకు ఇదే. నేను, నాతోపాటు నా సహచరులు ప్రమాణబద్ధంగా, పరిపూర్ణ జ్ఞానంతో (ప్రజల్ని) దైవ(మార్గం) వైపు పిలుస్తున్నాం. దేవుడు పరిశుద్ధుడు, సమస్త బలహీనతలకు అతీతుడు. మిథ్యాదైవా లను పూజించేవారితో నాకెలాంటి సంబంధం లేదు." (108)

నీకు పూర్వం మేము పంపిన ప్రవక్తలంతా కూడా మానవులే. వారు మానవులుండే ఊళ్ళకు చెందినవారే. వారి దగ్గరికే మేము మాసందేశం పంపుతూ వచ్చాం. మరి వారు ప్రపంచంలో తిరిగి గతజాతులు ఎటువంటి పర్యవసానం చవిచూశారో గమనించరా? దేవుని పట్ల భయభక్తులతో నడుచుకునేవారికే పరలోకగృహం ఎంతో ప్రయోజనకారిగా ఉంటుంది. మీరు ఇప్పటికైనా విషయాన్ని అర్థం చేసుకుంటారా లేదా? (109)

(పూర్వం కూడా దైవప్రవక్తలు ఏళ్ళ తరబడి బోధించినా ప్రజలు దారికి రాలేదు.) చివరికి దైవప్రవక్తలు ప్రజల పట్ల నిరాశచెందారు. ప్రజలు కూడా తమకు అభూత కల్పనలు విన్పించడం జరిగిందని భావించారు. అప్పుడు హఠాత్తుగా ప్రవక్తల దగ్గరకు మా సహాయం వచ్చింది. (అది ప్రవక్తల బోధ విశ్వసించని సత్యతిరస్కారుల పాలిట మహోపద్రవమే.) అప్పుడు మేము తలచుకున్న వారిని రక్షించాం. నేరస్థులపై విరుచుకు పడే మాశిక్ష ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ తొలగిపోదు. (110)

బుద్ధిజ్ఞానం కలవారికి వీరి చారిత్రక గాథలలో ఎంతో గుణపాఠం ఉంది. ఈ విషయం పుక్కిటిపురాణం కాదు (ఈచెవిన విని ఆచెవిన వదలేయడానికి). ఇది గత గ్రంథాలను ధృవీకరిస్తున్న (అంతిమ దైవ)గ్రంథం. ప్రతి విషయాన్నీ విపులీకరించి చెప్పే దివ్యవాణి. విశ్వసించేవారికి ఇదొక హితోపదేశం, కారుణ్యప్రదాయిని. (111)

పరిశుద్ధత, నమాజ్, ఫిఖ్హ్ విషయాలు, వేడుకోళ్ళు, ఉపవాసాలే గాకుండా ఖుర్ఆన్ ఘనత, ఔన్నత్యాలను గురించి వివరంగా తెలుసుకోవడానికి ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్, సహారా కాంప్లెక్స్-106, పత్థర్‌గట్టి, హైదరాబాద్-2 నుండి వెలువడిన "రమజాన్ ఆశయాలు' అనే పుస్తకం చదవండి.

سُوْرَةُ الرَّعْدِ مَدَنِيَّةٌ (٩٦) (١٣) اٰيَاتُهَا ٤٣ رُكُوْعَاتُهَا ٦

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

الٓمّٓرٰ ۚ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ ؕ وَالَّذِيْٓ اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ الْحَقُّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿١﴾
اَللّٰهُ الَّذِيْ رَفَعَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ؕ
كُلٌّ يَّجْرِيْ لِاَجَلٍ مُّسَمًّى ؕ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ يُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَآءِ رَبِّكُمْ تُوْقِنُوْنَ ﴿٢﴾ وَهُوَ الَّذِيْ
مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ فِيْهَا رَوَاسِيَ وَاَنْهٰرًا ؕ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ جَعَلَ فِيْهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي
الَّيْلَ النَّهَارَ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿٣﴾ وَفِي الْاَرْضِ قِطَعٌ مُّتَجٰوِرٰتٌ وَّجَنّٰتٌ مِّنْ اَعْنَابٍ وَّ
زَرْعٌ وَّنَخِيْلٌ صِنْوَانٌ وَّغَيْرُ صِنْوَانٍ يُّسْقٰى بِمَآءٍ وَّاحِدٍ ۫ وَّنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلٰى بَعْضٍ فِي الْاُكُلِ ؕ

అవతరణ: మక్కా

13. రాద్ (మేఘుగర్జన)

సూక్తులు:43

ఈ అధ్యాయంలో దేవుని ఏకత్వాన్ని, ప్రవక్తదౌత్యాన్ని నిరూపించే సాక్ష్యాధారాలతో పాటు ప్రత్యర్థుల ఆరోపణలకు సమాధానమిస్తూ ఇస్లాంను విశ్వసిస్తే కలిగే ప్రయోజనాల్ని గురించి చెప్పబడింది. తర్వాత విశ్వాసులకు సహనంవహించాలని బోధించడం జరిగింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

అలిఫ్-లామ్-మీమ్-రా. ఇవి దైవగ్రంథం సూక్తులు. నీ ప్రభువు నుండి నీపై అవతరించిన పరమసత్యం. కాని చాలామంది దీన్ని విశ్వసించలేక పోతున్నారు. (1)

మీకు ఏవిధంగానూ గోచరించని ఆధారాలతో ఆకాశాన్ని నిలబెట్టినవాడే అల్లాహ్. ఆ తర్వాత ఆయన తన (అధికార)సింహాసనం అధిష్ఠించాడు. ఆయన సూర్యచంద్రుల్ని ఒక నిర్దిష్ట నియమావళికి కట్టుబడి నడిచేలా చేశాడు. యావత్తు విశ్వవ్యవస్థలోని సమస్త సృష్టిరాసులు ఒక నిర్ణీతకాలం వరకు మనగలిగేలా ఏర్పాటు చేయబడింది. ఈ ఏర్పాటంతా దేవుడే చేసి నిరంతరాయంగా నిర్వహిస్తున్నాడు. మీరు మీప్రభువుని (ఒకరోజు) కలుసుకోవలసి ఉంటుందన్న విషయంపై మీకు నమ్మకం కుదరాడానికే (ఈవిధంగా) ఆయన (ప్రకృతి) నిదర్శనాలను విడమరచి తెలియజేస్తున్నాడు. (2)

ఆయనే ఈ భూమండలాన్ని పరచి అందులో పర్వతాలను, నదులను నెలకొల్పాడు. ఆయనే సమస్తజాతుల పండ్లలో రెండేసి రకాలను సృష్టించాడు. ఆయనే పగటిపై రాత్రిని ఆవరింపజేస్తున్నాడు. వీటన్నిటిలోనూ జాగ్రత్తగా పరిశీలించి ప్రశాంత మనస్సుతో యోచించేవారి కోసం గొప్ప నిదర్శనాలు ఉన్నాయి. (3)

ధరణిలో పక్కపక్కనే ఒకదానికొకటి కలిసివుండే విభిన్నరకాలు కల్గిన వేర్వేరు నేలలున్నాయి. అయితే అవన్నీ (ఆయానేలల్లో) ద్రాక్షతోటలు, పంటపొలాలు, ఖర్జూరపు చెట్లు (వగైరా) ఉన్నాయి. తిరిగి వీటిలో కొన్ని బహుళ శాఖవృక్షాలు, మరికొన్ని వేరే రకమైనవి కూడా ఉన్నాయి. వాటన్నిటికీ ఒకేనీరు సరఫరా అవుతుంది. అయితే వాటిలో కొన్నిటిని మేము ఎక్కువ రుచికరమైనవిగా, మరికొన్నిటిని తక్కువ రుచికరమైనవిగా చేశాం. వీటిలో కూడా బుద్ధిమంతుల కోసం ఎన్నో నిదర్శనాలున్నాయి. (4)

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ﴿٤﴾ وَاِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ ءَاِذَا كُنَّا تُرٰبًا ءَاِنَّا لَفِيْ خَلْقٍ
جَدِيْدٍ ؕ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِرَبِّهِمْ ۚ وَاُولٰٓئِكَ الْاَغْلٰلُ فِيْٓ اَعْنَاقِهِمْ ۚ وَاُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ
هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٥﴾ وَيَسْتَعْجِلُوْنَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثُلٰتُ ؕ
وَاِنَّ رَبَّكَ لَذُوْ مَغْفِرَةٍ لِّلنَّاسِ عَلٰى ظُلْمِهِمْ ۚ وَاِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾ وَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ
ع كَفَرُوْا لَوْلَآ اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِّنْ رَّبِّهٖ ؕ اِنَّمَآ اَنْتَ مُنْذِرٌ وَّلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ﴿٧﴾ اَللّٰهُ يَعْلَمُ مَا
تَحْمِلُ كُلُّ اُنْثٰى وَمَا تَغِيْضُ الْاَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ ؕ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهٗ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عٰلِمُ الْغَيْبِ وَ
الشَّهَادَةِ الْكَبِيْرُ الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾ سَوَآءٌ مِّنْكُمْ مَّنْ اَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهٖ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍۢ بِالَّيْلِ وَ
سَارِبٌۢ بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾ لَهٗ مُعَقِّبٰتٌ مِّنْۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهٖ يَحْفَظُوْنَهٗ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ
لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوْا مَا بِاَنْفُسِهِمْ ؕ وَاِذَآ اَرَادَ اللّٰهُ بِقَوْمٍ سُوْٓءًا فَلَا مَرَدَّ لَهٗ ۚ وَمَا لَهُمْ

నీకు ఆశ్చర్యం కలిగించే మాటేదైనా కావాలంటే కొందరిమాటలు నీకు ఆశ్చర్యం కలిగిస్తాయి. "ఏవిటీ, మేము చచ్చి మట్టిలో మట్టయిపోయిన తర్వాత కొత్తగా మళ్ళీ సృష్టించబడతామా?" అంటారు వారు (తెగ ఆశ్చర్యపోతూ. ఆశ్చర్యంగా లేవూ నీకీ మాటలు?) వారసలు తమ ప్రభువును నిరాకరించిన పచ్చి అవిశ్వాసులు. వారు మెడలలో (భావదాస్యపు)పట్టాలు పడిన (అంధ)మనుషులు. వారే నరకవాసులు. నరకంలోనే వారు (నానా యాతనలు అనుభవిస్తూ) ఎల్లకాలం పడిఉంటారు. (5)

వారు మేలుకు బదులు కీడు కోసం తొందరపడుతున్నారు. వారికి పూర్వం కనువిప్పు కల్గించే సంఘటనలు (ఎన్నో)జరిగాయి. ప్రజలు హద్దుమీరి వ్యవహరించినప్పటికీ నీప్రభువు వారిని ఉపేక్షిస్తున్నాడు. అయితే నీప్రభువు అతి కఠినశిక్ష కూడా విధిస్తాడు. నీ మాటలు నిరాకరిస్తున్నవారు "ఈమనిషి దగ్గరకు ఇతని ప్రభువు నుండి ఏదైనా మహిమ ఎందుకు రాలేదు?" అంటున్నారు. కాని నీవు (దుష్పరిణామాలను గురించి ప్రజలను) హెచ్చరించేవాడివి మాత్రమే. ప్రతిజాతికీ ఒక మార్గదర్శి ఉన్నాడు. (6-7)

దేవునికి ప్రతి గర్భిణీ గర్భంలో రూపుదిద్దుకునే పిండం గురించి తెలుసు. ఆ పిండంలో జరిగే మార్పులు, లోపాలు కూడా ఆయనకు తెలుసు. ప్రతి వస్తువుకూ ఆయన దగ్గర ఒక నిర్ణీత పరిమాణం ఉంది. ఆయన ప్రతి విషయానికీ సంబంధించిన అంతర్ బాహ్యాల జ్ఞానం తెలిసినవాడు. ఆయన మహోన్నతుడు, సర్వాధికుడు. మీలో ఎవరైనా మెల్లిగా మాట్లాడినా, బిగ్గరగా మాట్లాడినా లేక రాత్రివేళ చీకటిలో దాగినా, పగటి వెల్తురులో తిరుగుతున్నా సరే ఆయనకు ఒకటే. (8-10)

ప్రతి మనిషికీ ముందూ వెనుకా దేవుడు నియమించిన (అదృశ్య) గూఢచారులు ఉన్నారు. ఆయన ఆజ్ఞతో వారతడ్ని పర్యవేక్షిస్తుంటారు. అయితే ఏజాతి అయినా తనను తాను సంస్కరించుకోనంత వరకూ దేవుడు దాని పరిస్థితి మార్చడు. ఇదొక యదార్థం. అలాగే ఏదైనా జాతికి దేవుడు కీడు తలపెట్ట దలచుకుంటే ఇక దానికి తిరుగే ఉండదు. దేవుని నిర్ణయానికి వ్యతిరేకంగా అలాంటి జాతిని ఏ శక్తీ ఆదుకోజాలదు. (11)

مِّن دُونِهِ مِن وَالٍ ﴿١١﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿١٢﴾ وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ
بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَن يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ
فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ﴿١٣﴾ لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُم
بِشَيْءٍ إِلَّا كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿١٤﴾
وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُم بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿١٥﴾ قُلْ مَن رَّبُّ

ఆయనే మీ ముందు మేఘ మెరుపుల్ని మెరిపిస్తున్నాడు. వాటిని చూసి మీరు ఆందోళన చెందుతారు; ఆశలు కూడా పెట్టుకుంటారు. ఆయనే నీటితో నిండిన మేఘాలను సృజిస్తున్నాడు. ఆ మేఘాలు అద్భుత గర్జనలతో ఆయన్ని స్తుతిస్తూ, ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతాయి. దైవదూతలు భయకంపితులై ఆయన్ని జపిస్తూ స్తోత్రగానం చేస్తారు. ఆయనే పిడుగుల్ని పంపుతున్నాడు. ప్రజలు దేవుని విషయంలో పరస్పరం వాదించుకుంటున్నప్పుడు ఒక్కోసారి ఆయన తాను తలచుకున్న వారిపై వాటిని తెచ్చి పడవేస్తాడు. ఆయన అద్భుత యుక్తిపరుడు, అసాధారణ శక్తిసంపన్నుడు. (12-13)

(కనుక ఆపదలో) ఆయన్నే మొరపెట్టుకోవడం మీధర్మం. ఆయన్ని వదలి వారు మొరపెట్టుకుంటున్న మిథ్యాదైవాలు వారి మొరలకు ఎలాంటి సమాధానం ఇవ్వలేవు. ఒకతను నీటి వైపు చేతులు చాచి "నీవు నానోటి దగ్గరకు వచ్చెయ్యి" అనంటే ఆ నీరు అతని నోటి దగ్గరకు వస్తుందా? ఎన్నటికీ రాదు. మిథ్యాదైవాలను మొరపెట్టుకునేవారి పరిస్థితి కూడా అంతే. అవిశ్వాసుల మొరలు గురితప్పిన బాణాలు వంటివే. (14)

ఆయనే (పరాత్పరుడు, పరమోన్నతుడయిన) అల్లాహ్. భూమ్యాకాశాల్లోని అణు వణువూ తన ఇష్టాయిష్టాలతో ప్రమేయంలేకుండా ఆయనకే సాష్టాంగపడుతోంది.[1] ఉదయం, సాయంత్రం సమస్తవస్తువుల ఛాయలు కూడా ఆయనకే మోకరిల్లుతున్నాయి.

1. ఇక్కడ మూలభాషలోని సజ్దా అంటే సాష్టాంగపడటం, సాగిలబడటం, శిరసావహించడం, వినయపూర్వకంగా తలవంచడం, విధేయత చూపడం అని నానార్థాలున్నాయి. దీన్నిబట్టి విశ్వంలోని సమస్త సృష్టిరాసులు, చరాచరాలు దేవునికి విధేయత చూపుతూ, ఆయన నిర్దేశించిన ఆజ్ఞలకు కట్టుబడి పనిచేస్తున్నాయి. ఈ ప్రకృతి శాసనాలను ఏ సృష్టిరాసి కూడా ధిక్కరించలేదు.

సూర్యచంద్ర నక్షత్రాలన్నీ తమకు నిర్దేశించిన ప్రకృతి చట్టాలకు కట్టుబడి ఉంటూ దేవునికి విధేయత చూపుతున్నాయి. యావత్తు నభోమండలంలోని రోదసీ వస్తువులన్నీ తమతమ నిర్ణీత కక్ష్యల్లో, నిర్దేశిత వేగాలతో సంచరిస్తున్నాయి. వాటిలో ఏ ఒక్కటీ దైవశాసనాన్ని ధిక్కరించి తన ఇష్టానుసారం సంచరించలేదు. సూర్యుడు, సముద్రం, గాలి, మేఘాలు కూడా దైవచట్టం ప్రకారమే పని చేస్తూ వృక్ష జాతికి, జీవరాసులకు కావలసిన వర్షం, శీతోష్ణ స్థితులు సమకూర్చుతున్నాయి.

మానవుడు కూడా తనకు స్వాతంత్ర్యాధికారాలులేని కార్యరంగాల్లో దేవుడు నిర్దేశించిన ఈ ప్రకృతి చట్టానికే తలవొగ్గి వ్యవహరిస్తున్నాడు. దాన్ని అతను ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ధిక్కరించలేడు. ఉదా:- మానవుడు కాళ్ళకు బదులు చేతులతో నడవలేడు. కళ్ళకు బదులు చెవులతో చూడలేడు. నోటికి బదులు ముక్కుతో మాట్లాడలేడు. తనకు స్వేచ్ఛాధికారాలు ఇవ్వబడిన కార్యరంగంలోనే దేవుడు నిర్దేశించిన చట్టాలను నిరాకరించగలడు. ఉదా:- అతను దేవుడు నిర్దేశించిన ఆరాధనా పద్ధతులు, సామాజిక ఆర్థిక రాజకీయ విధానాలు తిరస్కరించి దేవునికి అవిధేయుడైపోగలడు.

السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُم مِّن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا
قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا
كَخَلْقِهِ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿١٦﴾ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَّابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ
ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِّثْلُهُ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً
وَأَمَّا مَا يَنفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ﴿١٧﴾ لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمُ
الْحُسْنَىٰ وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُم مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ

వారిని భూమ్యాకాశాల ప్రభువు ఎవరని అడుగు. దేవుడే అని చెప్పు. "మరి ఈ యదార్థం అంగీకరిస్తున్నప్పుడు, ఆ దేవుడ్ని వదలి మీరు తమకుతాము కూడా ఎలాంటి లాభనష్టాలు కలిగించుకోలేని మిథ్యాదైవాలను ఎందుకు రక్షకులుగా చేసుకున్నారు?" అని ప్రశ్నించు. "గుడ్డివాడు, కళ్ళున్నవాడు ఒకటేనా? చీకటివెలుగులు సమానమవుతాయా?" అని అడుగు. అలాకాకపోతే వారు కల్పించుకున్న మిథ్యాదైవాలు కూడా దేవుని మాదిరిగా దేన్నయినా సృష్టించాయా? ఈ కారణంగా వారు సృష్టినిర్వహణ గురించి సందేహంలో పడిపోయారా? వారికిలా స్పష్టంగా చెప్పు: "ప్రతి దానికీ దేవుడే సృష్టికర్త. ఆయన ఒక్కడే, అద్వితీయ శక్తిసంపన్నుడు, సర్వోన్నతుడు." (15-16)

ఆ దేవుడే ఆకాశం నుంచి వర్షం కురిపిస్తున్నాడు. దాన్ని యావత్తు నదీనదాలు తమతమ పరిమాణాలకు సరిపడేలా (నీటిని) తీసుకొని ప్రవహిస్తున్నాయి. ఆ వర్ష సమయంలో వరదలొచ్చినప్పుడు వాటి ఉపరితలంపై నురుగులు కూడా ఏర్పడుతాయి. ప్రజలు నగలు, పాత్రలు తయారు చేయడానికి అగ్నిలో కరిగించే లోహాలపై కూడా ఇలాంటి నురుగులే ఏర్పడుతాయి. ఈ ఉపమానం ద్వారా దేవుడు సత్యాసత్యాల వ్యవహారాన్ని స్పష్టంగా వివరిస్తున్నాడు. పైన ఏర్పడిన నురుగు ఇగిరిపోతుంది. ప్రజలకు ప్రయోజనం చేకూర్చే వస్తువు అడుగున మిగిలిపోతుంది. ఈవిధంగా (రకరకాల) ఉపమానాల ద్వారా దేవుడు మీకు విషయాన్ని విశదీకరించి బోధిస్తున్నాడు. (17)

(కనుక) దేవుడు పంపిన సందేశం స్వీకరించేవారికే మేలు జరుగుతుంది. దాన్ని స్వీకరించనివారు దేవుని పట్టు నుండి బయటపడేందుకు తమ అధీనంలో యావత్తు ప్రపంచ సంపదలున్నా, ఇంకా వాటికి రెట్టింపు సమకూర్చుకున్నా వాటన్నిటినీ పాప పరిహారం క్రింద ఇవ్వడానికి సిద్ధమవుతారు. (అయినా వారికి విముక్తి లభించదు.)

అయితే తనకు స్వేచ్ఛ ఇవ్వబడిన ఈ కార్యరంగాల్లో కూడా దేవునికి విధేయుడయి ఆయన శాసనాలు శిరసావహించాలని ఖుర్‌ఆన్ చెబుతోంది. ఈ శాసనాలను ధిక్కరిస్తే అతను ఇహలోకంలో అశాంతికి గురయిపోతాడని, పరలోకంలో నరక యాతనలు అనుభవిస్తాడని హెచ్చరిస్తోంది. అంచేత స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాలు ప్రసాదించబడిన కార్యరంగాల్లో కూడా దేవునికి విధేయుడై, ఆయన నిర్దేశించిన శాసనాలు శిరసావహిస్తే ఇహలోకంలో శాంతి, పరలోకంలో దేవుని ప్రసన్నతాభాగ్యం, స్వర్గసౌఖ్యాలు లభిస్తాయని చెబుతోంది. (22:18 సూక్తి, దాని పాదసూచిక కూడా చూడండి.)

أُولٰٓئِكَ لَهُمْ سُوْٓءُ الْحِسَابِ ۙ وَمَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ؕ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٨﴾ اَفَمَنْ يَّعْلَمُ اَنَّمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ
مِنْ رَّبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ اَعْمٰى ؕ اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿١٩﴾ الَّذِيْنَ يُوْفُوْنَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَلَا
يَنْقُضُوْنَ الْمِيْثَاقَ ﴿٢٠﴾ وَالَّذِيْنَ يَصِلُوْنَ مَآ اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖٓ اَنْ يُّوْصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُوْنَ سُوْٓءَ
الْحِسَابِ ﴿٢١﴾ وَالَّذِيْنَ صَبَرُوا ابْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْفَقُوْا مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ سِرًّا وَّعَلَانِيَةً

అలాంటివారిని నిలదీసి కఠినంగా (కర్మల్ని గురించి) విచారించడం జరుగుతుంది.[2] చివరికి వారి నివాసం నరకమవుతుంది. అది పరమ చెడ్డనివాసం. (18)

నీప్రభువు నీపై అవతరింపజేసిన వాణి సత్యమని గుర్తించినవాడు, దాన్ని గుర్తించని అంధుడు ఒకటే అవుతారా? విజ్ఞులే (మా) హితోపదేశాన్ని గ్రహిస్తారు. (19)

ఆ విజ్ఞుల జీవనసరళి ఇలా ఉంటుంది: వారు దేవునితో చేసిన ప్రమాణాన్ని నెరవేరుస్తారు. దాన్ని ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ భంగపరచరు. స్థిరంగా ఉంచాలని దేవుడు ఆదేశించిన సంబంధాలను స్థిరంగా ఉంచుతారు. వారు తమ ప్రభువుకు సదా భయపడుతుంటారు. కఠినంగా (కర్మ)విచారణ జరుగుతుందేమోనని భయపడుతుంటారు. తమ ప్రభువు ప్రసన్నత ఆశిస్తూ సహనంతో వ్యవహరిస్తారు. అదీగాక, వారు ప్రార్థనా వ్యవస్థ స్థాపిస్తారు. మేము ప్రసాదించిన ఉపాధి నుండి (సత్కార్యాలకోసం) రహస్యంగాను, బహిరంగంగాను ఖర్చుపెడతారు. చెడుని మంచి ద్వారా నిర్మూలిస్తారు.[3]

---

2. వీరు సత్యాన్ని నిరాకరించిన అవిశ్వాసులు. దేవుడు ఇలాంటి దాసుల నుండి కఠినంగా లెక్క తీసుకొని నరకశిక్ష విధిస్తాడు. దేవుణ్ణి విశ్వసించి, సమస్తరంగాల్లో ఆయనకు పూర్తిగా విధేయులయి పవిత్రజీవితం గడిపిన దాసుల్ని తేలిగ్గా విచారించి వదలిపెడ్తాడు.

హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) దైవప్రవక్త (సల్లం) ముందు ఖుర్‌ఆన్‌లోని "ఎవరైనా చెడ్డపని చేస్తే అతను దాని దుష్ఫలితం అనుభవిస్తాడు" (4:123) అనే సూక్తిని ప్రస్తావిస్తూ "నా దృష్టిలో ఇది అన్నిటికంటే భయంకరమైన సూక్తి" అన్నారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా చెప్పారు:

"ఆయిషా! నీకు తెలియదా? దేవుని ప్రియభక్తులకు ప్రపంచంలో ఎలాంటి బాధ కలిగినా, చివరికి ఒక ముల్లు గుచ్చుకున్నా సరే, దాన్ని దేవుడు అతను చేసిన పొరపాటుకు శిక్షగా పరిగణించి ఇహలోకంలోనే అతని లెక్క ముగిస్తాడు. పరలోకంలో ఎవరి నుండి లెక్క తీసుకోవడం జరిగినా అతను తప్పకుండా (నరక) శిక్షకు గురవుతాడు."

హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) మళ్ళీ ఖుర్‌ఆన్‌లోని "ఎవరి కర్మపత్రం వారి కుడిచేతికి ఇవ్వబడుతుందో వారినుండి తేలికగా లెక్క తీసుకోబడుతుంది" (84:7,8) అనే సూక్తిని ప్రస్తావించి "మరి దీనర్థం ఏమిటి?" అని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త (స) ఇలా చెప్పారు: " దానర్థం ప్రవేశపెట్టడం అన్నమాట. (వారి సత్కర్మలతో పాటు దుష్కర్మలు దేవుని ముందు ప్రవేశపెట్టబడతాయి.) అయితే ఎవరి నుండి లెక్క తీసుకోవడం జరుగుతుందో అతనిక నాశనమైనట్లే అనుకో." (అబూదావూద్)

3. ఎవరైనా మనకు కీడు తలపెడితే తిరిగి మనం వారికి కీడు చేయకూడదని, వారి పట్ల సత్ప్రవర్తనతో మెలగాలని ఈ సూక్తి తెలియజేస్తోంది. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా వివరించారు:

"మీరు మీ ప్రవర్తనా వైఖరిని లోకుల ప్రవర్తనా వైఖరికి అనుగుణంగా మార్చుకోకండి. ఇతరులు మంచిపని చేస్తే తామూ మంచిపని చేస్తామని, ఇతరులు దౌర్జన్యంచేస్తే తామూ దౌర్జన్యం చేస్తామని చెప్పడం సరికాదు. మీరు మిమ్మల్ని ఒక నియమావళికి కట్టుబడి ఉండేలా రూపొందించు

وَيَدْرَءُوْنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنّٰتُ عَدْنٍ يَّدْخُلُوْنَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ
اٰبَآئِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيّٰتِهِمْ وَالْمَلٰٓئِكَةُ يَدْخُلُوْنَ عَلَيْهِمْ مِّنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ
عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾ وَالَّذِيْنَ يَنْقُضُوْنَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مِيْثَاقِهٖ وَيَقْطَعُوْنَ مَآ اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖٓ اَنْ يُّوْصَلَ وَ
يُفْسِدُوْنَ فِي الْاَرْضِ ۙ اُولٰٓئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوْٓءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾ اَللّٰهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ وَ
يَقْدِرُ ؕ وَفَرِحُوْا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ؕ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فِي الْاٰخِرَةِ اِلَّا مَتَاعٌ ﴿٢٦﴾ وَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْلَآ
اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِّنْ رَّبِّهٖ ؕ قُلْ اِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ يَّشَآءُ وَيَهْدِيْٓ اِلَيْهِ مَنْ اَنَابَ ﴿٢٧﴾ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

అలాంటి వారికే పరలోక (స్వర్గ)సీమ ఉంది. (అంటే) శాశ్వత నిలయాలుగా లభించే స్వర్గవనాలలో వారు ప్రవేశిస్తారు. వారి తాతముత్తాతలు, తల్లిదండ్రులు, భార్యాపిల్లల్లో సజ్జనులైనవారు కూడా స్వర్గప్రవేశం చేస్తారు. అప్పుడు నలువైపుల నుండి ఎందరో దైవదూతలు వారిని స్వాగతించడానికి వస్తారు. ఆ దూతలు వారికి స్వాగతం చెబుతూ "మీకు శాంతి కలుగుగాక! మీరు ఇహలోకంలో సహనంతో వ్యవహరిస్తూ (సాత్విక) జీవితం గడిపినందుకు ఈరోజు దీనికి అర్హులైపోయారు" అనంటారు. ఆహా! ఎంత శ్రేష్ఠమైనది ఈ పరలోక (స్వర్గ)సీమ!! (20-24)

దేవునితో గట్టి ప్రమాణం చేసి దాన్ని ఉల్లంఘించేవారు, దేవుడు స్థిరంగా ఉంచాలని ఆదేశించిన సంబంధాలను విచ్ఛిన్నంచేసేవారు, ప్రపంచంలో కల్లోలాలు సృష్టించేవారు శాపగ్రస్తులౌతారు. వారికోసం పరలోకంలో పరమ చెడ్డనివాసం ఎదురుచూస్తోంది.

దేవుడు తాను కోరిన విధంగా కొందరికి ఇతోధికంగా, మరికొందరికి పరిమితంగా ఉపాధి నిస్తాడు. వారు ప్రాపంచిక జీవితంలో మునిగి తేలుతున్నారు. కాని పరలోక జీవితం ముందు ప్రాపంచిక జీవితం మూన్నాళ్ళ ముచ్చట మాత్రమే. (25-26)

ముహమ్మద్ (స)! నీమాట నిరాకరిస్తున్నవారు "ఈ మనిషి దగ్గరికి అతని ప్రభువు నుండి ఏదైనా నిదర్శనం ఎందుకు అవతరించదు?" అని అంటున్నారు. వారికిలా చెప్పు: దేవుడు తాను తలచుకున్న వారిని మార్గభ్రష్టత్వంలోనే పడిఉండేలా చేస్తాడు. ఆయన తనవైపు మరలేవారికి మాత్రమే తన వైపుకొచ్చే మార్గం చూపిస్తాడు. (27)

కోండి. ఇతరులు మేలు చేస్తే మీరూ మేలు చేయండి. కాని ఇతరులు మీకేమయినా అపకారం తలపెడ్తే మీరు మాత్రం వారికి అపకారం తలపెట్టకండి."

మరో సందర్భంలో ఆయన "నిన్నెవరైనా మోసగిస్తే నీవు తిరిగి వారిని మోసగించకు" అని ప్రవచించారు. ఆయన "నా ప్రభువు నన్ను తొమ్మిది విషయాల్ని గురించి ఆజ్ఞాపించాడ"ని తెలియజేసిన తొమ్మిది విషయాలలో నాలుగు విషయాలు ఇలా ఉన్నాయి: "(1) నేను ఎవరి పట్లయినా సంతోషంగావున్నా, అయిష్టంగావున్నా ఎట్టి పరిస్థితిలోనైనా సరే న్యాయంగా మాట్లాడాలి (2) ఎవరైనా నాపట్ల నెరవేర్చవలసిన బాధ్యత నెరవేర్చకపోయినా, నేను మాత్రం వారిపట్ల నెరవేర్చవలసిన నా బాధ్యతను నెరవేర్చాలి. (3) ఎవరైనా నాకు (సహాయ సహకారాలు) ఇవ్వకపోయినా నేను మటుకు వారికివ్వాలి. (4) ఎవరైనా నామీద దౌర్జన్యం చేస్తే నేను వారిని క్షమించాలి."

హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) ఇలా అన్నారు: "ఎవరైనా నీపట్ల వ్యవహరించడంలో దేవునికి భయపడకపోతే, నీవు మాత్రం దేవునికి భయపడ్తూ అతనిపట్ల వ్యవహరించు. ఇదే అతనికి తగినశిక్ష."

وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكْرِ اللَّهِ ۗ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ۝٢٨ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
طُوبَىٰ لَهُمْ وَحُسْنُ مَآبٍ ۝٢٩ كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهَا أُمَمٌ لِّتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ
الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَٰنِ ۚ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ
مَتَابِ ۝٣٠ وَلَوْ أَنَّ قُرْآنًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتَىٰ ۗ بَل لِّلَّهِ
الْأَمْرُ جَمِيعًا ۗ أَفَلَمْ يَيْأَسِ الَّذِينَ آمَنُوا أَن لَّوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعًا ۗ وَلَا يَزَالُ
الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُم بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا
يُخْلِفُ الْمِيعَادَ ۝٣١ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ
كَانَ عِقَابِ ۝٣٢ أَفَمَنْ هُوَ قَائِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ ۗ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ ۚ أَمْ
تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَم بِظَاهِرٍ مِّنَ الْقَوْلِ ۗ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا

విశ్వాసుల హృదయాలే దైవస్మరణ వల్ల తృప్తిచెందుతాయి. గుర్తుంచుకోండి, దైవస్మరణ వల్లనే మనశ్శాంతి లభిస్తుంది. సత్యాన్ని విశ్వసించి సదాచార సంపన్నులైనవారు ఎంతో అదృష్టవంతులు. వారికి అత్యంత శ్రేష్ఠమైన ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. (28-29)

ముహమ్మద్ (స)! పూర్వం అనేక జాతులు గతించాయి. (ఆయా జాతుల కోసం మేము ఎందరో ప్రవక్తలను ప్రభవింపజేసాం.) అలాగే ఇప్పుడు మేమీ జాతి ప్రజలకు మా సందేశం అందజేయడానికి నిన్ను ప్రవక్తగా నియమించి పంపాము. ఈ ప్రజలు కరుణామయుడైన దేవుడ్ని మరచి సత్యతిరస్కారంలో పడివున్నారు. వారికిలా చెప్పు: "ఆయనే నాప్రభువు. ఆయన తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయన్నే నేను నమ్ముకున్నాను. (ప్రతి వ్యవహారంలోనూ) నేను ఆయన వైపుకే మరలుతాను." (30)

భూమిని బ్రద్దలుచేసే, పర్వతాలను పెకలించి నడిపే, లేదా మృతుల్ని లేపి మాట్లాడజేసే శక్తిగల ఖుర్ఆన్‌ని పంపినా లాభం ఏమిటీ? సమస్తకార్యాలు దేవుని అధీనంలోనే ఉన్నాయి. దేవుడు తలచుకుంటే మానవులందర్నీ సన్మార్గంలో నడిపించగలడు. విశ్వాసులు తృప్తిచెందడానికి ఇదొక్క మాట చాలదా? అవిశ్వాసులపై వారి దుష్టకార్యాల మూలంగా ఏదో ఒక ఆపద వచ్చిపడుతూనే ఉంటుంది. అది వారి ఇళ్ళ సమీపంలో కూడా పడవచ్చు. దేవుని వాగ్దానం నెరవేరేదాకా ఇలా సంభవిస్తూనే ఉంటుంది. దేవుడు తన వాగ్దానాన్ని భంగపరచే ప్రసక్తే లేదు. నీకు పూర్వం కూడా ప్రవక్తలు హేళన చేయబడ్డారు. అయితే మేము అవిశ్వాసుల్ని (కొంతకాలం) చూసీచూడనట్లు వదిలేశాం. ఆ తర్వాత వారిని పట్టుకున్నాం. చూడు, నా శిక్ష ఎంత కఠినంగా ఉండిందో. (31-32)

ప్రతి ప్రాణినీ ఓకంట కనిపెట్టివున్న దేవుడు వారి దుశ్చర్యల్ని గమనించడా? వారు దేవునికి సాటి కల్పించారు. (అలా చేయమని దేవుడు నిజంగా చెప్పివుంటే) వాటి పేర్లేమిటో, వాటి పుట్టుపూర్వోత్తరాలు ఏమిటో అడిగి చూడు. ఇంకా వారినిలా అడుగు: "మీరు దేవునికి కొత్త విషయం నేర్పుతున్నారా? ఆయనకు తన ధరణిలోని విషయాలు తెలియవనా? లేక మీ బుర్రకు ఏది తట్టితే దాన్నే గుడ్డిగా అనుసరిస్తున్నారా?

عَنِ السَّبِيلِ ۗ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ۝٣٣ لَّهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ ۖ
وَمَا لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَاقٍ ۝٣٤ مَّثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ ۖ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ أُكُلُهَا
دَائِمٌ وَظِلُّهَا ۚ تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوا ۖ وَّعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ ۝٣٥ وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ
بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ ۖ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَن يُنكِرُ بَعْضَهُ ۚ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ ۚ
إِلَيْهِ أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبِ ۝٣٦ وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا ۚ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُم بَعْدَمَا
جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ ۝٣٧ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا
لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً ۚ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ۝٣٨
يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ ۖ وَعِندَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ۝٣٩ وَإِن مَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ

సత్యసందేశం నిరాకరించినవారికి వారి పన్నాగాలు ఆకర్షణీయమైనవిగా చేయబడ్డాయి. (అలా)వారు సన్మార్గంలోకి రాకుండా నిరోధించబడ్డారు. దేవుడు దారితప్పించిన వాడికి మరెవరూ దారి చూపలేరు. అలాంటివారికి ఇహలోక జీవితంలో యాతనలు తప్పవు. పరలోకజీవితంలో అంతకంటే (ఎన్నో రెట్లు) కఠినమైన (నరక) యాతనలు చవి చూడవలసి ఉంటుంది. దైవశిక్ష నుంచి వారిని ఇక ఎవరూ కాపాడ లేరు. (33-34)

దేవునిపట్ల భయభక్తులు కలిగి (సాత్విక)జీవితం గడిపినవారికి దేవుడు స్వర్గప్రవేశం గురించిన వాగ్దానం చేశాడు. ఆ స్వర్గంలో (చల్లటి) సెలయేరులు ప్రవహిస్తుంటాయి. అక్కడ ఎన్నటికీ తరగని ఫలాలు ఉంటాయి. అక్కడి వృక్షచ్ఛాయలక్కూడా అంతం లేదు. దైవభీతిపరాయణుల జీవిత పర్యవసానం ఇలాగే ఉంటుంది. మరి సత్యతిరస్కారుల జీవిత పర్యవసానం? వారికోసం నరకాగ్ని కాచుకొని ఉంటుంది. (35)

ప్రవక్తా! గతంలో దివ్యగ్రంథం ఇవ్వబడిన ప్రజలు మేము నీపై దించిన ఈ గ్రంథం పట్ల సంతోషంగా ఉన్నారు. వారిలో కొన్నివర్గాలు ఇందులోని కొన్ని విషయాల్ని విశ్వసించడం లేదు. వారికిలా చెప్పు: "ఒక్క దేవుడ్నే ఆరాధించాలని, ఆయన దైవత్వంలో ఎవరినీ భాగస్వాములుగా చేయకూడదని నాకు ఆజ్ఞయింది. కనుక నేనీ విషయం వైపుకే ప్రజల్ని పిలుస్తున్నాను. ఈవిషయాన్నే నేను అనుసరిస్తున్నాను." (36)

ఈ విషయాన్నే (మరింత వివరంగా) బోధిస్తూ అరబీ భాషలో మేమీ ఉత్తర్వుని నీపై అవతరింపజేశాం. ఈ యదార్థం నీదగ్గరకు వచ్చినప్పటికీ నీవు ప్రజల కోరికల్ని అనుసరిస్తే మాత్రం దేవుని పట్టు నుండి నిన్నెవరూ కాపాడలేరు. నీకు సహాయపడేవారు కూడా ఎవరూ ఉండరు. (37)

నీకు పూర్వం మేము ఎందరో ప్రవక్తలను పంపాం. వారికీ భార్యాపిల్లల్ని ఇచ్చాం. దైవాజ్ఞ లేకుండా ఏప్రవక్తా తనంతటతాను ఏ నిదర్శనం చూపలేదు. ప్రతి యుగానికి ఓ గ్రంథం ఉంది. దేవుడు తానుకోరినట్లు కొన్ని విషయాల్ని రద్దుచేసి కొన్నిటిని అలాగే ఉంచుతాడు. అన్నిటికీ మూలమైన మాతృగ్రంథం[4] ఆయన దగ్గరే ఉంది. (38-39)

4. ఇక్కడ మూలభాషలో "ఉమ్ముల్‌కితాబ్" అని ఉంది. అంటే మూలగ్రంథం లేక మాతృ గ్రంథం అని అర్థం. ఈ మాతృగ్రంథం నుండి మన సృష్టికర్త పంపిన మతగ్రంథాలన్నీ దివి నుండి

اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلٰغُ وَ عَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٤٠﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا نَاْتِی الْاَرْضَ نَنْقُصُهَا
مِنْ اَطْرَافِهَا ؕ وَاللّٰهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهٖ ؕ وَهُوَ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ﴿٤١﴾ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِيْنَ مِنْ
قَبْلِهِمْ فَلِلّٰهِ الْمَكْرُ جَمِيْعًا ؕ يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ ؕ وَسَيَعْلَمُ الْكُفّٰرُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٤٢﴾ وَيَقُوْلُ
الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَسْتَ مُرْسَلًا ؕ قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيْدًاۢ بَيْنِيْ وَبَيْنَكُمْ ۙ وَمَنْ عِنْدَهٗ عِلْمُ الْكِتٰبِ ﴿٤٣﴾ ع

ప్రవక్తా! మేము వారిని హెచ్చరిస్తున్న దుష్పరిణామంలో కొంతభాగం వారికి నీ జీవిత కాలంలో చవిచూపినా, లేదా అది సంభవించకముందే మేము నిన్ను మా దగ్గరకు పిలుచుకున్నా మొత్తం మీద మా సందేశాన్ని ప్రజలకు చేరవేయడమే నీ కర్తవ్యం. ఆపై లెక్క తీసుకోవడం మా బాధ్యత. (40)

మేమీ భూభాగాన్ని నలువైపుల నుంచి నరుక్కుంటూ ఎలా నడిచి వస్తున్నామో వారు గమనించడం లేదా?[5] దేవుడు (వివిధ వ్యవహారాలకు సంబంధించిన) ఆజ్ఞలు జారీ చేస్తున్నాడు. ఆయన ఆజ్ఞలను ఎవరూ అడ్డుకోలేరు. (కర్మలను గురించి) లెక్క తీసుకోవడం ఆయనకు ఎంతో సేపు పట్టదు. (41)

వారికి పూర్వముండిన (తలబిరుసు)మనుషులు కూడా అనేక పన్నాగాలు పన్నారు. కాని తిరుగులేని పన్నాగం దేవుని చేతిలోనే ఉంది. ఎవరెలాంటి పనులు చేస్తున్నారో ఆయన గమనిస్తూనే ఉన్నాడు. పరలోక (స్వర్గ) సదనం ఎవరి అదృష్టంలో ఉందో త్వరలోనే అవిశ్వాసులు తెలుసుకుంటారు. (42)

నీవు దేవుని చేత పంపబడిన ప్రవక్త కాదని అంటున్నారు ఈ అవిశ్వాసులు. వారికిలా చెప్పు: "నాకూ, మీకూ మధ్య దేవుడే సాక్షి. ఆ తరువాత దివ్య గ్రంథజ్ఞానం కలిగిన ప్రతి వ్యక్తీ దీనికి సాక్షిగా ఉన్నాడు." (42-43)

భువికి అవతరించాయి. ఖుర్‌ఆన్‌తో పాటు గతంలో అవతరించిన తౌరాత్ (పాతనిబంధన), ఇన్జీల్ (కొత్త నిబంధన), జబ్బూర్ (సామ్స్ ఆఫ్ డేవిడ్) ఈ మాతృగ్రంథం నుండే వెలువడ్డాయి. పైన పేర్కొనబడిన చివరి మూడు గ్రంథాలు ఆ తరువాత కాలంలో బైబిల్‌గా రూపాంతరం చెందిన సంగతి ఇక్కడ గమనార్హం. వాటికి పూర్వం అవతరించిన దైవగ్రంథాలు కూడా ఈ మాతృగ్రంథం నుంచే వెలువడ్డాయి. అయితే వాటి పేర్లు ఖుర్‌ఆన్‌లో ప్రస్తావించబడ లేదు.

పోతే గతంలో వచ్చిన దివ్యగ్రంథాలన్నీ మార్పులకు, చేర్పులకు గురయిపోవడంతో దేవుడు తన అంతిమ ప్రవక్త మహనీయ ముహమ్మద్ (సల్లం) ద్వారా అంతిమ దివ్యగ్రంథమైన ఖుర్‌ఆన్‌ని అవతరింపజేశాడు. ఇదే ఇపుడు ప్రళయం వరకు మానవాళికి మార్గదర్శనం చేయగల ఏకైక దైవగ్రంథం. దివ్యఖుర్‌ఆన్ ప్రకారం దేవుడు పంపిన మతగ్రంథాలన్నిటి పేరు ఖుర్‌ఆనే. ఖుర్‌ఆన్ అంటే పాఠ్యగ్రంథం, పఠనగ్రంథం. ఖుర్‌ఆన్‌కు పూర్వం వచ్చిన దైవగ్రంథాలన్నీ ఆయాకాలాల ప్రజలకు సన్మార్గం చూపడానికి అవతరించిన పాఠ్యగ్రంథాలే. ఇప్పుడు ఖుర్‌ఆన్ ఈ (కలి)యుగం మానవులకు మార్గదర్శనం చేయడానికి వచ్చిన అంతిమ పాఠ్యగ్రంథం.

5. అంటే అరేబియాలో ఒకవైపు నలుమూలలా ఇస్లాం అతివేగంగా వ్యాపిస్తూ ముస్లిం జనాభా నానాటికి అధికమవుతూ ఉంటే, మరొక వైపు బహుదైవారాధకుల జనాభా క్రమంగా తగ్గిపోతోందని అర్థం.

(اٰيَاتُهَا ٥٢) (١٤) سُوْرَةُ اِبْرٰهِيْمَ مَكِّيَّةٌ (٧٢) (رُكُوْعَاتُهَا ٧)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

الٓرٰ ۚ كِتٰبٌ اَنْزَلْنٰهُ اِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ۙ بِاِذْنِ رَبِّهِمْ اِلٰى صِرَاطِ الْعَزِيْزِ

అవతరణ: మక్కా

14. ఇబ్రాహీం

సూక్తులు: 52

ఈ అధ్యాయంలో దేవుడు ఇబ్రాహీం ప్రవక్త (అలై) గాథను నామమాత్రంగా ప్రస్తావించి అవిశ్వాసులకు ఎదురయ్యే దుష్పరిణామాల్ని గురించి హెచ్చరించాడు. అయినా అవిశ్వాసులు తమ ఆగడాలు మానుకోడానికి బదులు మరింత పెట్రేగిపోయారు.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

అలిఫ్-లామ్-రా. ముహమ్మద్ (స)! ఇది మేము నీపై దించిన దివ్యగ్రంథం. ప్రజల్ని నీవు చీకటి నుండి వెలుగులోకి తీసుకురావడానికే దీన్ని దించాము.[1] అంటే వారి ప్రభువు ఆజ్ఞతో సర్వశక్తిమంతుడు, సకల ప్రశంసలకు అర్హుడైన దేవుని మార్గంలోకి అన్నమాట. భూమ్యాకాశాలలోని అణువణువూ ఆయనకు చెందినదే.

---

1. ఖుర్‌ఆన్ వివిధ జీవన రంగాలలో ఆవరించిన అజ్ఞానాంధకారాన్ని తొలగించి యావత్తు మానవాళికి వెలుగుబాట చూపదలచింది. 1400 ఏండ్ల క్రితం అజ్ఞానాంధకారంలో తచ్చాడుతూ, అనేక దురాచారాలకు గురయి, అసంఖ్యాకమైన చెడుగుల్లో కూరుకుపోయిన అరబ్బులు ఖుర్‌ఆన్ సందేశం స్వీకరించగానే వారి జీవనసరళి పూర్తిగా మారిపోయింది. వారు ఆధ్యాత్మిక, నైతిక రంగాల్లోనే గాకుండా, సామాజిక, ఆర్థిక, రాజకీయ, సైనిక రంగాల్లో సైతం అత్యున్నత ప్రమాణాలు నెలగొల్పారు. ఆనాడు వారి జీవన సరళిని చూడగానే ప్రతివ్యక్తీ, ఖుర్‌ఆన్‌లో అంతటి విప్లవాత్మక శక్తి ఉందని, అలాంటి ఉన్నత సమగ్ర జీవనవిధానం ఉందని భావించేవాడు.

అయితే మానవాళికి ఖుర్‌ఆన్ తెచ్చిన ఈ శుభాలను మానవతా వ్యతిరేక శక్తులు ఎలా సహిస్తాయి? మహాప్రవక్త (సల్లం) ఇహలోకం వీడిన కొన్ని దశాబ్దాలకే ఈ దుష్టశక్తులు ముస్లింలను ఖుర్‌ఆన్ నిజధ్యేయానికి, దాని ముఖ్యబోధనలకు దూరంచేయడానికి ప్రయత్నాలు ఆరంభించాయి. ఇస్లాంలో ప్రధాన భాగమైన రాజకీయ రంగాన్ని వేరుచేయడానికి, ఖుర్‌ఆన్ పూజా పురస్కారాలు, కర్మకాండలకు పనికొచ్చే మతగ్రంథం తప్ప మరేమీకాదని నమ్మించడానికి అనేక కుట్రలు పన్నాయి. వాటి కుట్రల ప్రభావం క్రమేణా ముస్లింలపై కూడా పడింది. దాంతో వారు ఖుర్‌ఆన్ లక్ష్యానికి, దాని నిజభావాలకు దూరమైపోయారు. ఖుర్‌ఆన్‌ని తమకు తెలిసిన భాషలో అధ్యయనం చేసి, అది మానవాళికిచ్చే సందేశాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి నేటికీ ప్రయత్నించడం లేదు. ముస్లింల ఈ అజ్ఞాన వైఖరినే ఎత్తిచూపిస్తూ అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సల్లం) ఇలా అన్నారు:

"వారు ఖుర్‌ఆన్‌ని అధికంగానే పఠిస్తారు. కాని అది వారి కంఠాల నుండి క్రిందికి దిగదు. నాలుక మీదనే ఉండిపోతుంది. దాని జ్ఞానం, భావం వారి హృదయాల్లో లేశమైనా ఉండదు."

ఒకప్పుడు మన దేశంలో ముస్లింలు ఖుర్‌ఆన్‌ని ఇతర భాషల్లో అనువదించడమే పాపంగా భావించేవారు. చివరికి ఎలాగో ఢిల్లీలో షాహ్ వలియుల్లా (రహ్మలై) ధైర్యం చేసి ఖుర్‌ఆన్‌ని ఫార్సీ భాషలో అనువదించారు. ఈ సంగతి తెలియగానే యాభై మంది వ్యక్తులు కర్రలు, కత్తులతో వచ్చి ఢిల్లీ జామియా మసీదు మెట్లమీద కూర్చున్నారు. అక్కడ కూర్చొని వచ్చే పోయేవారు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానమిస్తూ "షాహ్ వలియుల్లా ఖుర్‌ఆన్‌ని అనువాదం చేసి దైవమర్మాలు బయటపెట్టారు. అంచేత మా మౌల్వీలు ఆయన అంతుచూడమని చెప్పారు" అని పలికేవారు.

ఇస్లాంవ్యతిరేక శక్తుల కుట్రలకు కొందరు మతవేత్తల స్వార్థం, సంకుచిత భావాలు కూడా తోడయ్యాయి. ఇతరమతాల పండితులు తమ మతగ్రంథాలను సామాన్య జనానికి ఎలా దూరంగా ఉంచారో, ముస్లింనాయకుల్లో కూడా ఒక వర్గం సామాన్య ప్రజల్ని ఖుర్‌ఆన్‌కు దూరంగా ఉంచుతోంది. ఖుర్‌ఆన్‌ని సామాన్యులు అర్థం చేసుకోలేరని, అంచేత దాని జోలికిపోకుండా తాము చెప్పిందే "ఖుర్‌ఆన్‌వాక్యం"గా భావించి నడుచుకోవాలని వీరు ప్రజలను శాసిస్తున్నారు. ఎవరైనా ఖుర్‌ఆన్ పట్ల ఆసక్తి కలిగి దాన్ని తమకు తెలిసిన భాషలో వ్యాఖ్యాన సమేతంగా అధ్యయనం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తే ఆ ప్రయత్నాన్ని వీరు నిరోధించడానికి కూడా వెనకాడటం లేదు.

తత్ఫలితంగా అనేకమంది ముస్లింలు ఖుర్‌ఆన్ అధ్యయనం చేయడం మానేసి ఈ 'పెద్ద మనుషులు' చెప్పిన ప్రకారం తమ ధర్మపరాయణతను నమాజ్, రోజా, హజ్, ధ్యానం లాంటి కొన్ని ఆరాధనలకు పరిమితం చేసుకున్నారు. పండితులు, ధర్మవేత్తలు తప్ప ఇతరులు ఖుర్‌ఆన్‌ని నిజంగా అర్థం చేసుకోలేరన్న అపోహ ప్రజల్లో బలంగా నాటుకుపోయింది.

ఈ అపోహ వల్ల ఖుర్‌ఆన్‌తో ముస్లింల సంబంధం నామమాత్రంగా ఉండిపోయింది. తీరిక దొరికినప్పుడు అర్థం చేసుకోకుండా దాని అరబీమూలాన్ని చిలక పలుకుల్లా పారాయణం చేయడం, అత్తరు పన్నీరు పూసి కళ్ళకు అద్దుకోవడం, ప్రమాణం చేయవలసి వచ్చినప్పుడు దాన్ని తీసుకొని తల మీద పెట్టుకోవడం, కంఠస్తం చేసి మసీదుల్లో ఇమామత్ లేక ఉపాధ్యాయ వృత్తి చేపట్టడం వరకే వారి సంబంధం పరిమితమయి పోయింది.

1869లో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం భారత దేశంలోని ముస్లింల పరిస్థితి ఎలా ఉందో, ప్రత్యేకంగా ఆంగ్లేయులకు వ్యతిరేకంగా వారి మనస్తత్వం ఏమిటో తెలుసుకొని రమ్మని ఒక కమీషన్‌ని పంపింది. ఈ కమీషన్ మన దేశంలో ఓ ఏడాది పాటుండి ముస్లింల మనోభావాలు, వారి మత విశ్వాసాలు, రాజకీయ, సాంస్కృతిక స్థితిగతులన్నీ పరిశీలించి తిరిగొచ్చింది. రాగానే 1870లో లండన్‌లో ఓ చారిత్రక సమావేశం జరిగింది. ఆ సమావేశంలో కమీషన్ సభ్యులతో పాటు భారత దేశంలో పనిచేసిన క్రైస్తవ మిషనరీ ఫాదరీలు కూడా కొందరున్నారు. ఆ సందర్భంలో కమీషన్ అధ్యక్షుడు సర్ విలియం హైండ్ సమర్పించిన నివేదిక చూడండి:

"ముస్లింల మతవిశ్వాసం ప్రకారం వారు ఏ పరదేశ ప్రభుత్వ పంచనా ఉండలేరు. పరదేశ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడటం వారికి చాల అవసరం. ఈ ఆలోచనే వారి హృదయాల్లో ఓ నూతన ఉత్సాహాన్ని, ఉద్రేకాన్ని జనింపజేస్తుంది. వారా పోరాటానికి అనుక్షణం సిద్ధంగా ఉంటారు. ఈస్థితి వారిని పరదేశ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఏ సమయంలోనైనా ఉద్రేక పరచగల్గుతుంది."

క్రైస్తవ మిషనరీ ఫాదరీల నివేదిక కూడా చూడండి:

"ఇక్కడి ప్రజల్లో ఒక వర్గం వైరాగ్యభావాలు, పీరీ-మురీది (మతగురు పీఠం) తత్వం గల ముస్లింలు కూడా ఉన్నారు. కనుక ఇప్పుడు మనం తాను దైవప్రవక్తనని ప్రకటించుకోగల ఓ ద్రోహిని అన్వేషించగలిగితే అమితమయిన ఉత్సాహంతో వేలాదిమంది ప్రజలు అతని నకిలీ దైవదౌత్య పరిధిలోకి వస్తారు. ముస్లింలలో అలాంటి వ్యక్తిని తయారుచేయడం చాలా కష్టం. కష్టతరమైన ఈ పని సాధించగలిగితే ఆ వ్యక్తిని ప్రభుత్వం తరపున ఆశ్రయం, అండదండలు ఇచ్చి మన పనిని సులువుగా నెరవేర్చుకోవచ్చు...."

(వైట్‌హౌస్ కాన్ఫరెన్స్ రిపోర్ట్- "ది ఎరైవల్ ఆఫ్ బ్రిటిష్ ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా")

ఆ రోజుల్లోనే బ్రిటిష్ పార్లమెంటులో హౌస్ ఆఫ్ కామన్స్ అధ్యక్షుడు గామెండ్ ఐసన్ చేతిలో ఖుర్‌ఆన్ ప్రతి పట్టుకొని "ముస్లింల మధ్య ఈ పుస్తకం ఉన్నంతవరకూ మనం ప్రశాంతంగా పరిపాలన చేయలేం" అని చెబుతూ ఆ దైవగ్రంథాన్ని విసిరి నేలకేసి కొట్టాడు.

الْحَمِيْدِ ﴿۱﴾ اللّٰهِ الَّذِىْ لَهٗ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ ؕ وَوَيْلٌ لِّلْكٰفِرِيْنَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيْدِ ۙ﴿۲﴾
الَّذِيْنَ يَسْتَحِبُّوْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ وَيَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَيَبْغُوْنَهَا عِوَجًا ؕ اُولٰٓئِكَ
فِىْ ضَلٰلٍۢ بَعِيْدٍ ﴿۳﴾ وَمَآ اَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهٖ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ ؕ فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَّشَآءُ
وَيَهْدِىْ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿۴﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوْسٰى بِاٰيٰتِنَآ اَنْ اَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمٰتِ
اِلَى النُّوْرِ ۙ وَذَكِّرْهُمْ بِاَيّٰىمِ اللّٰهِ ؕ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُوْرٍ ﴿۵﴾ وَاِذْ قَالَ مُوْسٰى لِقَوْمِهِ
اذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ اَنْجٰىكُمْ مِّنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُوْمُوْنَكُمْ سُوْٓءَ الْعَذَابِ وَيُذَبِّحُوْنَ

పరలోక జీవితానికి బదులు ప్రాపంచికజీవితానికి ప్రాధాన్యమిచ్చే అవిశ్వాసుల్ని సర్వనాశనంచేసే కఠినశిక్ష కాచుకొని ఉంది. వారు ప్రజలను దైవమార్గంలోకి రాకుండా నిరోధిస్తున్నారు; దైవమార్గాన్ని (తమ మనోవాంఛలకు అనువుగా) వక్రీకరింప జేయగోరుతున్నారు. వారసలు మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలా దూరం కొట్టుకుపోయారు. (1-3)

మేము పంపిన ప్రతి ప్రవక్తా విషయం విడమరచి చెప్పడానికి వీలుగా తన జాతి ప్రజలు మాట్లాడే భాషలోనే మా సందేశం (ప్రజలకు) అందజేశాడు. ఆ తర్వాత దేవుడు తాను తలచిన విధంగా కొందరికి దారి చూపాడు: మరికొందరిని దారి తప్పించాడు. ఆయన సర్వాధికారి, ఎంతో వివేచనాపరుడు. (4)

మేము ఇంతకుపూర్వం మా నిదర్శనాలిచ్చి మూసాను కూడా పంపాం. ప్రజలను చీకటినుండి వెలుగులోకి తీసుకురావాలని, వారికి దైవచరిత్రకు సంబంధించిన సంఘటనలు విన్పిస్తూ హితోపదేశం చేయాలని మేము అతడ్ని కూడా ఆదేశించాం. ఈ సంఘటనల్లో సహనం వహించి కృతజ్ఞత చూపేవారికి గొప్ప నిదర్శనాలున్నాయి. (5)

మూసా వృత్తాంతం కాస్త గుర్తుకు తెచ్చుకో. అప్పుడతను తన జాతిప్రజలతో ఇలా అన్నాడు: "మీకు దేవుడు చేసిన ఉపకారాలు జ్ఞాపకం తెచ్చుకోండి. మీకు తీవ్రయాతనలు పెడ్తుండిన ఫిరౌనీయుల బారినుండి ఆయన మిమ్మల్ని కాపాడాడు. వారు మీ కొడుకుల్ని చంపుతూ మీ కూతుళ్ళను మాత్రమే సజీవంగా ఉండనిచ్చేవారు. అది మీకు మీ ప్రభువు వైపున కఠిన పరీక్షాకాలం. మరొక విషయం కూడా జ్ఞాపకం తెచ్చుకోండి.

ఇలా ఆంగ్లేయుల దుష్టనీతి కారణంగా ముస్లింలు ఖుర్‌ఆన్ ఇచ్చే నిజమయిన శిక్షణకు దూరమయి పోయారు. సమాజ సంస్కరణకు ఉపకరించని కొన్ని వ్యక్తిగత మతాచారాలు పట్టుకొని, అదే అసలైన ఖుర్‌ఆన్ శిక్షణ అని భావిస్తున్నారు. ఇలాంటి ముస్లింలనే దృష్టిలో పెట్టుకొని ఓసారి పండిట్ జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ "ముస్లింలు తమ ఖురాన్‌ని గురించి మహాగొప్పలు చెప్పుకుంటారు. కాని వారి దగ్గర ఓ ప్రత్యేక వేషధారణ, జపమాల, ఉజూచెంబు తప్ప మరేదైనా ఉందా?" అని ఎత్తిపొడిస్తే ఈ మతపండితులు చేతకాని రోషంతో కుతకుత లాడిపోయారు.

20వ శతాబ్దం మూడో దశకం నుండి పరిస్థితి క్రమంగా మారసాగింది. ప్రఖ్యాత తత్వవేత్త మౌలానా అబుల్‌ఆలా మౌదూదీ (రహ్మాలై) తెచ్చిన విప్లవం భారతఉపఖండంలోని మేధావుల భావ జగత్తునే మార్చివేసింది. ఆ మహనీయుడు రాసిన అద్భుత ఖుర్‌ఆన్‌వ్యాఖ్యానం, ఆయన సృజించిన విప్లవాత్మక సాహిత్యం కారణంగా ఇస్లాం సార్వకాలిక సమగ్ర జీవనవ్యవస్థ అన్న వాస్తవం ప్రజలకు తెలిసిపోయింది. ఖుర్‌ఆన్ వాస్తవికత ప్రాంతీయభాషల్లో కూడా వెలువడ నారంభించింది.

اَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُوْنَ نِسَآءَكُمْ ۭ وَفِيْ ذٰلِكُمْ بَلَاۗءٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ عَظِيْمٌ ۝٦ وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكُمْ لَىِٕنْ شَكَرْتُمْ
لَاَزِيْدَنَّكُمْ وَلَىِٕنْ كَفَرْتُمْ اِنَّ عَذَابِيْ لَشَدِيْدٌ ۝٧ وَقَالَ مُوْسٰٓى اِنْ تَكْفُرُوْٓا اَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ
جَمِيْعًا ۙ فَاِنَّ اللّٰهَ لَغَنِيٌّ حَمِيْدٌ ۝٨ اَلَمْ يَاْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوْحٍ وَّعَادٍ وَّثَمُوْدَ ڛ
وَالَّذِيْنَ مِنْۢ بَعْدِهِمْ ڕ لَا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا اللّٰهُ ۭ جَاۗءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَرَدُّوْٓا اَيْدِيَهُمْ فِيْٓ
اَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوْٓا اِنَّا كَفَرْنَا بِمَآ اُرْسِلْتُمْ بِهٖ وَاِنَّا لَفِيْ شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُوْنَنَآ اِلَيْهِ مُرِيْبٍ ۝٩ قَالَتْ
رُسُلُهُمْ اَفِي اللّٰهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ يَدْعُوْكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوْبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ اِلٰٓى
اَجَلٍ مُّسَمًّى ۭ قَالُوْٓا اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۭ تُرِيْدُوْنَ اَنْ تَصُدُّوْنَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَاۗؤُنَا
فَاْتُوْنَا بِسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ۝١٠ قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ اِنْ نَّحْنُ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَمُنُّ عَلٰي مَنْ يَّشَاۗءُ

కృతజ్ఞులైవుంటే మీకు మరిన్ని వరాలు అనుగ్రహిస్తానని, కృతఘ్నులైపోతే తన శిక్ష చాలా కఠినంగా ఉంటుందని మీ ప్రభువు మిమ్మల్ని హెచ్చరించాడు. (6-7)

“మీరు సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తే, (మీరే కాదు) ప్రపంచంలోని యావత్తు మానవులు సత్యతిరస్కారులైపోయినా సరే (దానివల్ల దేవుని దైవత్వానికి వాటిల్లే నష్టమేమీ లేదు). ఆయన నిరపేక్షాపరుడు,[2] స్వతహాగానే ఎంతో ప్రశంసనీయుడు.” (8)

గత జాతుల వృత్తాంతం మీకు చేరలేదా? నూహ్‌జాతి, ఆద్‌జాతి, సమూద్ జాతి, ఆతర్వాత కూడా అనేకజాతులు వచ్చాయి. వాటిసంఖ్య దేవునికి మాత్రమే తెలుసు. వారి ప్రవక్తలు స్పష్టమైన నిదర్శనాలు తెచ్చినప్పుడు వారు చేతివ్రేళ్ళు చెవుల్లో దూర్చుకుంటూ “నీవు తెచ్చిన సందేశం మేము ససేమిరా అంగీకరించం. నీవు ప్రచారం చేస్తున్న ధర్మం గురించి మేము తీవ్రమైన సందిగ్ధం, సంశయాలలో పడిపోయాం” అని అన్నారు. (9)

“ఏమిటీ, మీరు భూమ్యాకాశాల్ని సృష్టించిన దేవుణ్ణి గురించి సందేహిస్తున్నారా?[3] ఆయన మీ పొరపాట్లు క్షమించి, ఒక నిర్ణీతకాలం వరకు మీకు అవకాశం ఇవ్వడానికే మిమ్మల్ని తన (ధర్మం) వైపు పిలుస్తున్నాడు” అన్నారు దైవప్రవక్తలు.

“మీరు మాలాంటి మనుషులే. అంతకుమించి మరేమీ కాదు. మా తాతముత్తాతల కాలం నుంచీ వస్తున్న ఈ దైవాలను ఆరాధించవద్దని మమ్మల్ని వారిస్తున్నారా? సరే (మీరు సత్యమంతులైతే) ఏదైనా నిదర్శనం తీసుకురండి” అన్నారు ఆ ప్రజలు. (10)

“నిజమే, మేము మీలాంటి మనుషులమే గాని, మరేమీ కాము. అయితే దేవుడు తన దాసులలో తాను కోరుకున్న వారిని అనుగ్రహిస్తాడు. నిదర్శనాలు (మహిమలు)

2. వివరాలకు 27:40 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.

3. ప్రతి యుగంలోనూ బహుదైవారాధకులు దేవుడు ఒక్కడేనని, ఆయనే భూమ్యాకాశాల సృష్టికర్త అని అంగీకరిస్తారు. దైవప్రవక్తలు ఈ విషయాన్నే ఆధారంగా తీసుకొని “ఇక మీరు ఏ విషయం గురించి సందిగ్ధంలో పడిపోయారు?” అని అడిగేవారు. కాని ఆచరణలో మాత్రం బహుదైవారాధకులు భూమ్యాకాశాల సృష్టికర్తయిన ఆ ఏకైక దేవుణ్ణి మాత్రమే ఆరాధించడానికి బదులు ఆయన శక్తి సూచనలైన ప్రకృతిశక్తుల్ని, విగ్రహాలను, తోటి మానవుల్ని పూజిస్తుంటారు. దైవప్రవక్తలు సృష్టికర్తను మాత్రమే ఆరాధించాలని బోధిస్తుంటే వీరు మాత్రం సృష్టిపూజ వైపు పరుగెత్తుతారు.

مِنْ عِبَادِهٖ ۭ وَمَا كَانَ لَنَآ اَنْ نَّاْتِيَكُمْ بِسُلْطٰنٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۭ وَعَلَي اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ۝١١
وَمَا لَنَآ اَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَي اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰىنَا سُبُلَنَا ۭ وَلَنَصْبِرَنَّ عَلٰي مَآ اٰذَيْتُمُوْنَا ۭ وَعَلَي اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُتَوَكِّلُوْنَ ۝١٢ وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ اَرْضِنَآ اَوْ لَتَعُوْدُنَّ فِيْ مِلَّتِنَا ۭ فَاَوْحٰٓى
اِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظّٰلِمِيْنَ ۝١٣ وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْاَرْضَ مِنْۢ بَعْدِهِمْ ۭ ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِيْ وَ
خَافَ وَعِيْدِ ۝١٤ وَاسْتَفْتَحُوْا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيْدٍ ۝١٥ مِّنْ وَّرَاۗىِٕهٖ جَهَنَّمُ وَيُسْقٰى مِنْ مَّاۗءٍ
صَدِيْدٍ ۝١٦ يَّتَجَرَّعُهٗ وَلَا يَكَادُ يُسِيْغُهٗ وَيَاْتِيْهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَّمَا هُوَ بِمَيِّتٍ ۭ وَمِنْ
وَّرَاۗىِٕهٖ عَذَابٌ غَلِيْظٌ ۝١٧ مَثَلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِرَبِّهِمْ اَعْمَالُهُمْ كَرَمَادِ ۨاشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيْحُ فِيْ
يَوْمٍ عَاصِفٍ ۭ لَا يَقْدِرُوْنَ مِمَّا كَسَبُوْا عَلٰي شَيْءٍ ۭ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلٰلُ الْبَعِيْدُ ۝١٨ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ خَلَقَ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ ۭ اِنْ يَّشَاْ يُذْهِبْكُمْ وَيَاْتِ بِخَلْقٍ جَدِيْدٍ ۝١٩ وَّمَا ذٰلِكَ عَلَي اللّٰهِ

తెచ్చే శక్తి మాకు లేదు. దేవుని అనుమతి అయితేనే అవి వస్తాయి. విశ్వసించినవారు దేవుణ్ణే నమ్ముకోవాలి. ఆ దేవుడే కదా మాకు జీవిత పరమార్థం తెలిపి, మేము నడవాల్సిన (రుజు)మార్గం ఏమిటో చూపింది! అలాంటప్పుడు ఆయన్ని మేము ఎందుకు నమ్ముకొని ఉండం? మీ వేధింపుల పట్ల మేము సహనం వహిస్తాం. నమ్ముకోవాల్సిన వారు దేవుణ్ణి మాత్రమే నమ్ముకోవాలి” అన్నారు దైవప్రవక్తలు. (11-12)

చివరికి అవిశ్వాసులు తమ ప్రవక్తల్ని బెదిరిస్తూ “(మర్యాదగా) మీరు మా మతంలోకి తిరిగి వచ్చేయండి. లేదంటారా, మిమ్మల్ని దేశం నుండే వెళ్ళగొడ్తాం” అన్నారు. అప్పుడు వారి ప్రభువు దివ్యావిష్కృతి ద్వారా వారి దగ్గరకు ఈ విధంగా సందేశం పంపాడు: “ఆ దుర్మార్గుల్ని మేము నాశనం చేయబోతున్నాం. వారి (పతనం) తరువాత ధరణిలో మిమ్మల్ని, (మీ అనుచరుల్ని) వశింపజేస్తాము. నా సన్నిధిలో సమాధానం చెప్పుకోవలసి ఉందన్న బాధ్యతా భావంతో భయపడుతూ, నా హెచ్చరిక పట్ల అప్రమత్తులయి మసలుకునేవారికి ఈ బహుమానం లభిస్తుంది.” (13-14)

ఆ ప్రవక్తలు విజయం అర్థించారు. (అదిలా లభించింది.) తలబిరుసుతో హూంకరించిన ప్రతి సత్యతిరస్కారీ సర్వనాశనమయ్యాడు. ఆతర్వాత అతని కోసం నరకం కూడా కాచుకొనిఉంది. అతనికక్కడ త్రాగడానికి చీము, నెత్తురు కలసిన (పరమ జుగుప్సాకరమైన) నీరివ్వబడుతుంది. దాన్ని అతడు బలవంతంగా గొంతులోకి దించడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. (అది ఓపట్టాన అతని గొంతులోకి దిగదు.) చివరికి ఎలాగో అతి కష్టం మీద దించుతాడు. నలువైపుల నుండి మృత్యువు అతణ్ణి చుట్టుముడ్తుంది. కాని అతను చావడు. దానికిముందు అతణ్ణి చంపుకుతినే మరో ఘోరయాతన పొంచివుంటుంది●

దేవుని పట్ల తిరస్కార వైఖరి అవలంబించినవారి ఆచరణ, పెనుతుఫానుకు త్రుటిలో ఎగిరిపోయే బూడిదకుప్ప లాంటిది. వారు తమ కర్మలకు ఎలాంటి ప్రతిఫలం పొందలేరు. అదే అన్నిటికంటే ఘోరమైన వైఫల్యం. (15-18)

దేవుడు భూమ్యాకాశాలను ఎలా నియమబద్ధంగా నెలకొల్పాడో మీరు గమనించలేదా? ఆయన తలచుకుంటే మిమ్మల్ని తుడిచిపెట్టి మీస్థానంలో మరో కొత్త సృష్టి

بِعَزِيْزٍ (20) وَبَرَزُوْا لِلّٰهِ جَمِيْعًا فَقَالَ الضُّعَفٰٓؤُا لِلَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْٓا اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ مُّغْنُوْنَ
عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ ؕ قَالُوْا لَوْ هَدٰىنَا اللّٰهُ لَهَدَيْنٰكُمْ ؕ سَوَآءٌ عَلَيْنَآ اَجَزِعْنَآ اَمْ صَبَرْنَا مَا
لَنَا مِنْ مَّحِيْصٍ (21) وَقَالَ الشَّيْطٰنُ لَمَّا قُضِيَ الْاَمْرُ اِنَّ اللّٰهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُّكُمْ
فَاَخْلَفْتُكُمْ ؕ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍ اِلَّآ اَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِيْ ۚ فَلَا تَلُوْمُوْنِيْ وَلُوْمُوْٓا
اَنْفُسَكُمْ ؕ مَآ اَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَآ اَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ ؕ اِنِّيْ كَفَرْتُ بِمَآ اَشْرَكْتُمُوْنِ مِنْ قَبْلُ ؕ اِنَّ الظّٰلِمِيْنَ
لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ (22) وَاُدْخِلَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ
فِيْهَا بِاِذْنِ رَبِّهِمْ ؕ تَحِيَّتُهُمْ فِيْهَا سَلٰمٌ (23) اَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ
طَيِّبَةٍ اَصْلُهَا ثَابِتٌ وَّفَرْعُهَا فِي السَّمَآءِ (24) تُؤْتِيْٓ اُكُلَهَا كُلَّ حِيْنٍۭ بِاِذْنِ رَبِّهَا ؕ وَيَضْرِبُ اللّٰهُ

తీసుకురాగలడు. అలా చేయడం ఆయనకు ఏమాత్రం కష్టం కాదు. (19-20)

వారంతా దేవుని ముందు (దోషులుగా) నిలబడతారు. అప్పుడు వారిలో (శక్తిసామర్థ్యాలు అంతగాలేని) బలహీనులు తమపై పెత్తందారులయి కూర్చున్న నాయకులతో "ప్రపంచంలో మేము మీకు విధేయులై మీ వెనుక నడిచాం కదా; ఇప్పుడు మమ్మల్ని దైవశిక్ష నుండి కాపాడేందుకు ఏమైనా చేయగలరా?" అని అడుగుతారు.

దానికి వారు సమాధానమిస్తూ "దేవుడు గనక మా విముక్తి కోసం ఏదయినా దారి చూపిస్తే మీక్కూడా (ఆ దారి) తప్పకుండా చూపిస్తాము. కాని ఇప్పుడు మనం ఎంత ఏడ్చి మొత్తుకున్నా, ఓర్పు వహించినా ప్రయోజనం లేదు. మనమిక (ఈ నరక కూపం నుంచి) బయటపడే ప్రసక్తే లేదు" అని అంటారు. (21)

తీర్పు ముగిసిన తరువాత షైతాన్ వారితో ఇలా అంటాడు: "మీకు దేవుడు చేసిన వాగ్దానాలన్నీ నిజమయ్యాయి. కాని నేను చేసిన వాగ్దానాలలో ఒక్కటీ నిజం కాలేదు. అసలు మీచేత బలవంతంగా ఏదైనా చేయించడానికి మీమీద నాకేదైనా శక్తి ఉంటేకదా! నేను మిమ్మల్ని నామార్గం వైపు పిలిచాను. అంతే, మరేమీ చేయలేదు. మీరే నా పిలుపునకు స్పందించి వచ్చారు. కనుక మీరిప్పుడు అనవసరంగా నన్ను నిందించకండి. మిమ్మల్ని మీరే నిందించుకోండి. ఇక్కడ మీగోడు నేను ఆలకించలేను; నాగోడు మీరు ఆలకించలేరు. ఇంతకుముందు మీరు నన్ను దేవునికి సాటికల్పించారు. (నాక్కూడా దైవత్వం ఆపాదించారు. అది మీపనే గాని, నాపని కాదు.) నేను దీన్ని ఖండిస్తున్నాను. అలాంటి దుర్మార్గులకు తప్పకుండా ఘోరమైన శిక్ష పడుతుంది." (22)

పోతే సత్యాన్ని విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసినవారు సెలయేరులు ప్రవహించే స్వర్గవనాలకు పంపబడతారు. దేవుని అనుమతితో వారక్కడ శాశ్వతంగా ఉంటారు. వారికక్కడ శాంతీశుభాల దీవెనలతో ఘనమైన స్వాగతం లభిస్తుంది. (23)

దేవుడు శిష్టవచనాన్ని దేనితో పోల్చాడో మీరు గమనించారా? ఓ మేలుజాతి వృక్షం ఉంది. దాని వేళ్ళు నేలలో లోతుకు దృఢంగా పాతుకుపోయాయి. దానిశాఖలు ఆకాశం దాకా విస్తరించాయి. అనుక్షణం అది తన ప్రభువాజ్ఞతో సుమధుర ఫలాలు ఇస్తోంది. ప్రజలు గుణపాఠం నేర్చుకోవడానికే దేవుడు ఇలాంటి ఉదాహరణలు ఇస్తున్నాడు.

الْاَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ (25) وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيْثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيْثَةِ ۟اجْتُثَّتْ مِنْ
فَوْقِ الْاَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ (26) يُثَبِّتُ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَفِي
الْاٰخِرَةِ ۚ وَيُضِلُّ اللّٰهُ الظّٰلِمِيْنَ ۙ وَيَفْعَلُ اللّٰهُ مَا يَشَآءُ (27) اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ بَدَّلُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ كُفْرًا
وَّاَحَلُّوْا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ (28) جَهَنَّمَ ۚ يَصْلَوْنَهَا ؕ وَبِئْسَ الْقَرَارُ (29) وَجَعَلُوْا لِلّٰهِ اَنْدَادًا لِّيُضِلُّوْا عَنْ
سَبِيْلِهٖ ؕ قُلْ تَمَتَّعُوْا فَاِنَّ مَصِيْرَكُمْ اِلَى النَّارِ (30) قُلْ لِّعِبَادِيَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا يُقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَيُنْفِقُوْا
مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ سِرًّا وَّعَلَانِيَةً مِّنْ قَبْلِ اَنْ يَّاْتِيَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيْهِ وَلَا خِلٰلٌ (31) اَللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَخْرَجَ بِهٖ مِنَ الثَّمَرٰتِ رِزْقًا لَّكُمْ ۚ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ
لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖ ۚ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْاَنْهٰرَ (32) وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآئِبَيْنِ ۚ وَسَخَّرَ لَكُمُ
الَّيْلَ وَالنَّهَارَ (33) وَاٰتٰىكُمْ مِّنْ كُلِّ مَا سَاَلْتُمُوْهُ ؕ وَاِنْ تَعُدُّوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوْهَا ؕ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَظَلُوْمٌ

దీనికి భిన్నంగా దుష్టవచనాన్ని నేల ఉపరితలం నుండి పెరికివేసే నాసిరకం చెట్టుతో పోల్చవచ్చు. దానికి ఎలాంటి స్థిరత్వమూ, దృఢత్వమూ ఉండవు. (24-26)

దేవుడు విశ్వాసులకు ఒక దృఢవచనం ప్రాతిపదికపై ఇటు ఇహలోకంలోనూ, అటు పరలోకంలోనూ స్థిరత్వం ప్రసాదిస్తాడు. దుర్మార్గుల్ని ఆయన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడవేస్తాడు. దేవునికి తానుతలచిన ప్రతిపనీ చేయగల శక్తిసామర్థ్యాలున్నాయి. (27)

దేవుని అనుగ్రహాలు పొంది కూడా కృతఘ్నులై పోయినవారిని మీరు చూడలేదా? వారు తమతోపాటు తమ జాతిప్రజలను కూడా వినాశాగాధంలోకి నెట్టివేశారు. అంటే నరకంలోకి. వారు నరకంలో ప్రవేశిస్తారు. అది పరమనీచమైన నివాసస్థలం. ప్రజలను దైవమార్గం నుండి తప్పించడానికి వారు కొన్ని మిథ్యాదైవాలను దేవునికి సాటి కల్పించారు. వారికిలా చెప్పెయ్యి: "సరే, కొన్నాళ్ళపాటు భోగభాగ్యాలు అనుభవించండి. చివరికి మీరు నరకానికే పోవలసి ఉంటుంది." (28-30)

ప్రవక్తా! విశ్వసించిన నా దాసులకు ఎలాంటి క్రయవిక్రయాలు, స్నేహసహకారాలు జరగని దినం రాకముందే నమాజు వ్యవస్థ నెలకొల్పమని, మేము ప్రసాదించిన సంపద నుండి రహస్యంగానూ, బహిరంగంగానూ దానధర్మాలు చేయమని చెప్పు. (31)

దేవుడే భూమ్యాకాశాల్ని సృష్టించాడు. ఆయనే ఆకాశం నుండి వర్షం కురిపించి మీ ఉపాధి కోసం వివిధరకాల పండ్లు (పంటలు) పండిస్తున్నాడు. ఆయనే సముద్రయానం కోసం మీకు ఓడలు అధీనం చేసినవాడు. ఆయన ఆజ్ఞతోనే అవి సముద్రంలో సవ్యంగా సాగిపోతున్నాయి. నదుల్ని కూడా ఆయనే మీ అదుపులో ఉంచాడు. ఆయనే సూర్యచంద్రుల్ని మీకోసం ఒక నియమావళికి కట్టుబడి నిరంతరాయంగా సాగిపోయేలా చేశాడు. మీకోసం రాత్రిని, పగటిని సృష్టించినవాడు కూడా ఆయనే. ఇలా మీరు కోరినదంతా ఆయన మీకు ప్రసాదించాడు. అనంతమైన దైవానుగ్రహాలను మీరు లెక్కించాలనుకున్నా లెక్కించలేరు. అయితే (ఇన్ని అనుగ్రహాలు పొందినప్పటికీ) మానవుడు చాలా కృతఘ్నుడుగా, అన్యాయపరుడుగా తయారయ్యాడు. (32-34)

عٓ ١٧

كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِيمُ رَبِّ ٱجْعَلْ هَٰذَا ٱلْبَلَدَ ءَامِنًا وَٱجْنُبْنِى وَبَنِىَّ أَن نَّعْبُدَ ٱلْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾ رَبِّ
إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ ۖ فَمَن تَبِعَنِى فَإِنَّهُۥ مِنِّى ۖ وَمَنْ عَصَانِى فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٦﴾
رَّبَّنَآ إِنِّىٓ أَسْكَنتُ مِن ذُرِّيَّتِى بِوَادٍ غَيْرِ ذِى زَرْعٍ عِندَ بَيْتِكَ ٱلْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ
فَٱجْعَلْ أَفْـِٔدَةً مِّنَ ٱلنَّاسِ تَهْوِىٓ إِلَيْهِمْ وَٱرْزُقْهُم مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾ رَبَّنَآ إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا
نُخْفِى وَمَا نُعْلِنُ ۗ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِى ٱلسَّمَآءِ ﴿٣٨﴾ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى
وَهَبَ لِى عَلَى ٱلْكِبَرِ إِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ ۚ إِنَّ رَبِّى لَسَمِيعُ ٱلدُّعَآءِ ﴿٣٩﴾ رَبِّ ٱجْعَلْنِى مُقِيمَ ٱلصَّلَوٰةِ وَمِن
ذُرِّيَّتِى ۚ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَآءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا ٱغْفِرْ لِى وَلِوَٰلِدَىَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ ٱلْحِسَابُ ﴿٤١﴾ وَلَا عٓ ١٨
تَحْسَبَنَّ ٱللَّهَ غَٰفِلًا عَمَّا يَعْمَلُ ٱلظَّٰلِمُونَ ۚ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ ٱلْأَبْصَٰرُ ﴿٤٢﴾ مُهْطِعِينَ
مُقْنِعِى رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ ۖ وَأَفْـِٔدَتُهُمْ هَوَآءٌ ﴿٤٣﴾ وَأَنذِرِ ٱلنَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ
ٱلْعَذَابُ فَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ رَبَّنَآ أَخِّرْنَآ إِلَىٰٓ أَجَلٍ قَرِيبٍ نُّجِبْ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ ٱلرُّسُلَ ۗ أَوَلَمْ تَكُونُوٓا۟

ఇబ్రాహీం ఇలా వేడుకున్నాడు: “ప్రభూ! ఈ (మక్కా) నగరాన్ని శాంతి నగరంగా చెయ్యి. నన్ను, నా సంతానాన్ని విగ్రహారాధనా బారినుండి కాపాడు. ప్రభూ! ఈవిగ్రహాలు అనేకమందిని దారి తప్పించాయి. (నా సంతానాన్ని కూడా దారితప్పించే ప్రమాదముంది. కనుక వారిలో) నా విధానాన్ని అనుసరించేవారు నా వారవుతారు. నా విధానానికి వ్యతిరేకంగా నడిచేవారికి (నీవే దిక్కు.) నీవు క్షమించేవాడవు, కరుణించేవాడవు. (35-36)

ప్రభూ! నేను నాసంతానాన్ని ఎలాంటి చెట్టూ-పుట్టా లేని ఎడారిప్రాంతంలో నీ ప్రతిష్ఠాలయం దగ్గరకు తీసుకొచ్చి వశింపజేశాను, (భవిష్యత్తులో) వీరిక్కడ ప్రార్థనా వ్యవస్థ నెలకొల్పుతారన్న ఆశతో. కనుక వీరిపట్ల నీవు ప్రజల హృదయాల్లో ఆసక్తి అభిమానాలు కలిగించు. వీరికి తినడానికి పండ్లు ఫలాలు ప్రసాదించు, బహుశా అందుకు కృతజ్ఞులై ఉంటారు. ప్రభూ! మేము దాస్తున్నదీ, బహిర్గతం చేస్తున్నదీ అంతా నీకు తెలుసు.” నిస్సందేహంగా దేవునికి భూమ్యాకాశాల్లో ఏదీ కనుమరుగుగా లేదు. (37-38)

“ఈ వృద్ధాప్యంలో నాకు ఇస్మాయీల్, ఇస్‌హాఖ్‌ల వంటి సంతానాన్ని ప్రసాదించిన దేవునికి కృతజ్ఞతలు. నాప్రభువు తప్పకుండా (నా)మొరాలకిస్తాడు. ప్రభూ! నన్ను ప్రార్థనా వ్యవస్థ నెలకొల్పేవానిగా చెయ్యి. నా సంతానాన్ని కూడా. ప్రభూ! నా విజ్ఞప్తి స్వీకరించు. నా తల్లిదండ్రుల్ని, యావత్తు విశ్వాసుల్ని కర్మవిచారణ రోజు క్షమించు.” (39-41)

ఈ దుర్మార్గులు చేస్తున్న పనుల పట్ల దేవుడు అజాగ్రత్తగా ఉన్నాడని భావించకు. కాకపోతే వారిని ఆయన ఒక నిర్ణీత దినం వరకు ఉపేక్షిస్తున్నాడు. ఆ రోజు (ప్రళయ బీభత్సంతో) ప్రజలు కళ్ళు తేలవేసి, తల పైకెత్తి పరుగిడుతుంటారు. పై చూపులు పైనే ఉండిపోతాయి. గుండెలు దడదడలాడి పోతుంటాయి. (42-43)

ప్రవక్తా! ఆ దినం గురించి జనాన్ని భయపెట్టు. అప్పుడు దుర్మార్గులు (ప్రాపంచిక మత్తు వదలి) “ప్రభూ! మాకు మరో అవకాశం ఇవ్వు. మేము నీ పిలుపునకు (వెంటన) స్పందించి, నీ ప్రవక్తల అడుగుజాడల్లో నడుస్తాము” అని మొరపెట్టుకుంటారు.

أَقْسَمْتُم مِّن قَبْلُ مَا لَكُم مِّن زَوَالٍ ﴿٤٤﴾ وَسَكَنتُمْ فِى مَسَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ
فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ ٱلْأَمْثَالَ ﴿٤٥﴾ وَقَدْ مَكَرُوا۟ مَكْرَهُمْ وَعِندَ ٱللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِن كَانَ مَكْرُهُمْ
لِتَزُولَ مِنْهُ ٱلْجِبَالُ ﴿٤٦﴾ فَلَا تَحْسَبَنَّ ٱللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِۦ رُسُلَهُۥٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ ذُو ٱنتِقَامٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ
تُبَدَّلُ ٱلْأَرْضُ غَيْرَ ٱلْأَرْضِ وَٱلسَّمَٰوَٰتُ ۖ وَبَرَزُوا۟ لِلَّهِ ٱلْوَٰحِدِ ٱلْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾ وَتَرَى ٱلْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ
مُّقَرَّنِينَ فِى ٱلْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾ سَرَابِيلُهُم مِّن قَطِرَانٍ وَتَغْشَىٰ وُجُوهَهُمُ ٱلنَّارُ ﴿٥٠﴾ لِيَجْزِىَ ٱللَّهُ كُلَّ
نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿٥١﴾ هَٰذَا بَلَٰغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا۟ بِهِۦ وَلِيَعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا عٓ ١٩
هُوَ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٥٢﴾

آياتها ٩٩ (١٥) سُورَةُ الْحِجْرِ مَكِّيَّةٌ (٥٤) ركوعاتها ٦

(దానికిలా సమాధానం లభిస్తుంది:) “దీనికి పూర్వం మీరు ప్రమాణాలు చేసిమరీ మీకసలు వినాశకాలమే రాదని చెబుతుండేవారు కదూ? నిజానికి మీరు (ఆనాడు) ఆత్మ వినాశానికి పాల్పడినవారి నివాసప్రాంతాల్లోనే జీవితం గడిపారు. మేము వారి పట్ల ఎలా వ్యవహరించామో మీరు చూశారు. వారిగాథలు ఉదాహరిస్తూ మీకు హితోపదేశం కూడా చేశాము. (అయినా మీకు బుద్ధి రాలేదు.) ఇప్పుడు సమయం మించిపోయింది.” వారు తమ పన్నాగాలన్నీ పన్ని చూసుకున్నారు. పర్వతాలు సైతం కంపించే అంతటి భయంకరమైన పన్నాగాలు పన్నినా వాటన్నిటికీ విరుగుడు దేవుని దగ్గర ఉంది. (44-46)

కనుక ప్రవక్తా! దేవుడు తన ప్రవక్తలకు చేసిన వాగ్దానాలకు వ్యతిరేకంగా చేస్తాడని నీవు ఎన్నటికీ భావించకు. దేవుడు సర్వశక్తిమంతుడు; ప్రతీకారం చేసేవాడు కూడా. భూమ్యాకాశాల స్వరూపస్వభావాలు మారిపోయే (ప్రళయ) దినం గురించి వారిని భయపెట్టు. ఆరోజు యావన్మందినీ (ప్రళయ) రౌద్రుడయిన ఏకేశ్వరుని ముందు ప్రవేశపెడ్తారు. ఆరోజు నేరస్థుల పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందో నీవు చూస్తావు. వారి కాళ్ళు, చేతులు సంకెళ్ళతో బిగించి కట్టి వేయబడిఉంటాయి. గంధకపు వస్త్రాలు ధరించి ఉంటారు. వారి ముఖాలపై అగ్నిజ్వాలలు ఆవరిస్తుంటాయి. ప్రతి మనిషికీ అతను చేసిన కర్మలకు ప్రతిఫలం ఇవ్వడానికే ఇలా సంభవిస్తుంది. కర్మవిచారణ జరపడానికి దేవునికి ఎంతోసేపు పట్టదు. (47-51)

ఇది మానవులందరి కోసం అవతరించిన విశ్వజనీన సందేశం. (పరలోక) పరిణామాలను గురించి ప్రజలను హెచ్చరించడానికి, వారు దేవుడు ఒక్కడేనని తెలుసుకోవడానికి, బుద్ధిజ్ఞానం కలవారు స్పృహలోకి రావడానికీ సందేశం పంపబడింది. (52) ☯

అవతరణ: మక్కా | **15. హిజ్ర్ (హిజ్ర్‌వాసులు)** | **సూక్తులు:99**

అరేబియాలో పూర్వం హిజ్ర్ అనే పట్టణం ఉండేది. ఆ పట్టణవాసుల్ని సంస్కరించడానికి ఒక దైవప్రవక్త వస్తే వారాయన్ని తిరస్కరించి దైవశిక్షకు గురయ్యారు. ఈ అధ్యాయంలో వారి చరిత్రతో పాటు హజ్రాత్ ఆదం, ఇబ్రాహీం (అలైె)ల గాథలు కూడా పేర్కొంటూ బహుదైవారాధకుల్ని రుజుమార్గంలోకి తీసుకురావడానికి కృషి జరిగింది.

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

الٓرٰ تِلۡكَ اٰيٰتُ الۡكِتٰبِ وَقُرۡاٰنٍ مُّبِيۡنٍ ۝١ رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا لَوۡ كَانُوۡا مُسۡلِمِيۡنَ ۝٢
ذَرۡهُمۡ يَاۡكُلُوۡا وَيَتَمَتَّعُوۡا وَيُلۡهِهِمُ الۡاَمَلُ فَسَوۡفَ يَعۡلَمُوۡنَ ۝٣ وَمَاۤ اَهۡلَكۡنَا مِنۡ قَرۡيَةٍ اِلَّا وَلَهَا
كِتَابٌ مَّعۡلُوۡمٌ ۝٤ مَا تَسۡبِقُ مِنۡ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسۡتَاۡخِرُوۡنَ ۝٥ وَقَالُوۡا يٰۤاَيُّهَا الَّذِىۡ نُزِّلَ عَلَيۡهِ
الذِّكۡرُ اِنَّكَ لَمَجۡنُوۡنٌ ۝٦ لَوۡ مَا تَاۡتِيۡنَا بِالۡمَلٰۤٮِٕكَةِ اِنۡ كُنۡتَ مِنَ الصّٰدِقِيۡنَ ۝٧ مَا نُنَزِّلُ الۡمَلٰۤٮِٕكَةَ
اِلَّا بِالۡحَـقِّ وَمَا كَانُوۡۤا اِذًا مُّنۡظَرِيۡنَ ۝٨ اِنَّا نَحۡنُ نَزَّلۡنَا الذِّكۡرَ وَاِنَّا لَهٗ لَحٰـفِظُوۡنَ ۝٩ وَلَقَدۡ اَرۡسَلۡنَا
مِنۡ قَبۡلِكَ فِىۡ شِيَعِ الۡاَوَّلِيۡنَ ۝١٠ وَمَا يَاۡتِيۡهِمۡ مِّنۡ رَّسُوۡلٍ اِلَّا كَانُوۡا بِهٖ يَسۡتَهۡزِءُوۡنَ ۝١١ كَذٰلِكَ نَسۡلُكُهٗ
فِىۡ قُلُوۡبِ الۡمُجۡرِمِيۡنَ ۝١٢ لَا يُؤۡمِنُوۡنَ بِهٖ وَقَدۡ خَلَتۡ سُنَّةُ الۡاَوَّلِيۡنَ ۝١٣ وَلَوۡ فَتَحۡنَا عَلَيۡهِمۡ بَابًا مِّنَ السَّمَآءِ
فَظَلُّوۡا فِيۡهِ يَعۡرُجُوۡنَ ۝١٤ لَقَالُوۡۤا اِنَّمَا سُكِّرَتۡ اَبۡصَارُنَا بَلۡ نَحۡنُ قَوۡمٌ مَّسۡحُوۡرُوۡنَ ۝١٥ وَلَقَدۡ

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

అలిఫ్-లామ్-రా. ఇవి దైవగ్రంథమైన విస్పష్ట ఖుర్‌ఆన్‌కు సంబంధించిన సూక్తులు. (1)

ఈరోజు (సత్యాన్ని) నిరాకరించినవారే రేపు తీవ్రమైన పశ్చాత్తాపంతో "అయ్యయ్యో! మనం (దేవునికి, ఆయన ప్రవక్తకు) విధేయులయిపోతే ఎంత బాగుండేది!!" అని వాపోతారు. వారిని వదిలెయ్యి. మస్తుగా తింటూ త్రాగుతూ భోగభాగ్యాలు అనుభవించనీ. లేనిపోని ఆశలు వారిని ఏమరుపాటులో పడవేశాయి. త్వరలోనే వారికి తెలుస్తుంది (ఏమరుపాటు పర్యవసానం ఏమిటో)- (2-3)

ఇంతకు పూర్వం మేము ఏ పట్టణాన్ని నాశనం చేసినా ఆ పట్నం ప్రజల కోసం ఓ ప్రత్యేక ఆచరణ వ్యవధి రాసిఉంచాం. అందువల్ల ఏజాతి కూడా తనకు నిర్ణయించబడిన గడువుకు ముందుగాని, వెనకగాని నాశనం కాజాలదు. (4-5)

వారు (ప్రవక్తతో) "ఖుర్‌ఆన్ అవతరించబడినవాడా! నీవు నిజంగా పిచ్చివాడవు. నీవు సత్యవంతుడవైతే మాదగ్గరికి దైవదూతల్ని ఎందుకు తీసుకురావు?" అని అంటారు. కాని మేము దైవదూతల్ని ఇట్టే దించము. వారు దిగితే దైవాజ్ఞ తీసుకొని దిగుతారు. ఆ తర్వాత ప్రజలకు ఏమాత్రం వ్యవధి నివ్వడం జరగదు. ఖుర్‌ఆన్ విషయానికొస్తే, దాన్ని మేమే అవతరింపజేశాం. దాన్ని పరిరక్షించేవాళ్ళం కూడా మేమే. (6-9)

ప్రవక్తా (స)! నీకు పూర్వం కూడా మేము అనేక జాతులలో ప్రవక్తలను ప్రభవింపజేశాం. అయితే ఏజాతి దగ్గరకు ఏప్రవక్త వచ్చినా ఆజాతి ఆప్రవక్తను హేళన చేయకుండా ఉండటం ఎన్నడూ జరగలేదు. అలాగే మేమీ హితబోధను నేరస్థుల గుండెల్లోకి (గునపంలా) దించుతాం. దాంతో వారు (రెచ్చిపోయి) దాన్నిక విశ్వసించరు. పూర్వం నుండీ ఇలాంటి ప్రవృత్తి కలవారి వైఖరి ఇలాగే సాగుతూవస్తోంది. (10-13)

వారికోసం ఆకాశంలో ఏదైనా ద్వారం తెరచిపెట్టి, వారక్కడికి పట్టపగలు ఎక్కి చూసినా "మాకళ్ళకు ఏదో అయింది, మాకెవరో చేతబడిచేశారా"నే అంటారు. (14-15)

جَعَلۡنَا فِى السَّمَآءِ بُرُوۡجًا وَّزَيَّنّٰهَا لِلنّٰظِرِيۡنَ ۝١٦ وَحَفِظۡنٰهَا مِنۡ كُلِّ شَيۡطٰنٍ رَّجِيۡمٍ ۝١٧ اِلَّا مَنِ اسۡتَرَقَ
السَّمۡعَ فَاَتۡبَعَهٗ شِهَابٌ مُّبِيۡنٌ ۝١٨ وَالۡاَرۡضَ مَدَدۡنٰهَا وَاَلۡقَيۡنَا فِيۡهَا رَوَاسِىَ وَاَنۡۢبَتۡنَا فِيۡهَا مِنۡ كُلِّ شَىۡءٍ
مَّوۡزُوۡنٍ ۝١٩ وَجَعَلۡنَا لَكُمۡ فِيۡهَا مَعَايِشَ وَمَنۡ لَّسۡتُمۡ لَهٗ بِرٰزِقِيۡنَ ۝٢٠ وَاِنۡ مِّنۡ شَىۡءٍ اِلَّا عِنۡدَنَا
خَزَآٮِٕنُهٗ وَمَا نُنَزِّلُهٗۤ اِلَّا بِقَدَرٍ مَّعۡلُوۡمٍ ۝٢١ وَاَرۡسَلۡنَا الرِّيٰحَ لَوَاقِحَ فَاَنۡزَلۡنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَسۡقَيۡنٰكُمُوۡهُ
وَمَاۤ اَنۡتُمۡ لَهٗ بِخٰزِنِيۡنَ ۝٢٢ وَاِنَّا لَنَحۡنُ نُحۡىٖ وَنُمِيۡتُ وَنَحۡنُ الۡوٰرِثُوۡنَ ۝٢٣ وَلَقَدۡ عَلِمۡنَا
الۡمُسۡتَقۡدِمِيۡنَ مِنۡكُمۡ وَلَقَدۡ عَلِمۡنَا الۡمُسۡتَاۡخِرِيۡنَ ۝٢٤ وَاِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحۡشُرُهُمۡ اِنَّهٗ حَكِيۡمٌ عَلِيۡمٌ ۝٢٥ وَلَقَدۡ
خَلَقۡنَا الۡاِنۡسَانَ مِنۡ صَلۡصَالٍ مِّنۡ حَمَاٍ مَّسۡنُوۡنٍ ۝٢٦ وَالۡجَآنَّ خَلَقۡنٰهُ مِنۡ قَبۡلُ مِنۡ نَّارِ السَّمُوۡمِ ۝٢٧ وَاِذۡ
قَالَ رَبُّكَ لِلۡمَلٰۤٮِٕكَةِ اِنِّىۡ خَالِقٌۢ بَشَرًا مِّنۡ صَلۡصَالٍ مِّنۡ حَمَاٍ مَّسۡنُوۡنٍ ۝٢٨ فَاِذَا سَوَّيۡتُهٗ وَنَفَخۡتُ

ఆకాశంలో పటిష్ఠమైన కోటలు నిర్మించినది కూడా మేమే. చూపరుల కోసం మేము వాటిని అందంగా రూపొందించాం. శాపగ్రస్తుడైన ప్రతిషైతాన్ బారినుండి వాటిని సురక్షితంగా ఉంచాం. ఇక ఏ షైతాన్ వాటి దరిదాపులకు పోలేడు. కాకపోతే చాటుమాటుగా ఒకటి రెండు విషయాలు వినడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. అయితే అలా వినడానికి ప్రయత్నించినప్పుడల్లా ఓ అగ్నిజ్వాల వాడ్ని వెంటాడి తరిమేస్తుంది. (16-18)

మేము భూమిని పరచి దానిమీద పర్వతాలు పాతాము. ప్రతి వృక్షజాతిని ఒక నిర్ణీత పరిమాణంలో సృజించాము. మీకోసం, మీరు పోషించని జీవరాసుల కోసం అందులో ఉపాధిఐనరుల్ని కూడా సమకూర్చాం. మా దగ్గర లేని వస్తువేదీ లేదు. సమస్తం ఉన్నాయి. మేము ఏవస్తువుని దించినా ఒక నిర్ణీతపరిమాణంలో దించుతాం. (19-21)

మేము ప్రయోజనకరమైన గాలులు పంపుతున్నాము. ఆపై మీరు త్రాగడానికి, (ఇతరత్రా ఉపయోగాల కోసం) ఆకాశం నుండి వర్షం కురిపిస్తున్నాం. ఈ జలసంపదకు యజమానులు (మేమే కాని,) మీరు కాదు. (22)

జీవన్మరణాలకు మేమే మూలకారకులం. మీరు కొన్నాళ్ళు మాత్రమే ఉండి వట్టిచేతులతో ఈలోకం నుంచి వెళ్ళిపోయేవారు. (మేమే శాశ్వతంగా ఉండేవాళ్ళము గనక) మేమే అందరికీ వారసులం. పూర్వం గతించినవారిని కూడా మేము చూశాం. ఇక ముందు వచ్చేవారు కూడా మా దృష్టిపథంలో ఉన్నారు. నీ ప్రభువు వారందర్నీ (ప్రళయదినాన కర్మవిచారణ కోసం) తప్పకుండా సమావేశపరుస్తాడు. ఆయన ఎంతో వివేకవంతుడు, అపార జ్ఞానసంపన్నుడు. (23-25)

మేము మానవుడ్ని కుళ్ళి ఎండిపోయిన మట్టితో సృజించాము. అంతకుముందు మేము జిన్నులను ఉష్ణవాయువుతో కూడిన అగ్నిజ్వాలతో సృజించాము. (26-27)

ఆ సందర్భంలో నీ ప్రభువు దైవదూతలతో అన్న మాటలు గుర్తుచేసుకో: "నేను కుళ్ళి ఎండిపోయిన మట్టితో ఒక మానవుడ్ని సృజిస్తున్నాను. మానవుడ్ని సృష్టించడం పూర్తయిన తర్వాత అతని (దేహం)లో నాఆత్మ (నొకదాని)ని ఊదుతాను.[1] అప్పుడు

1. వివరాలకు 2:30-39, 7:11-25, 17:61-65 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.

فِيهِ مِن رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سٰجِدِينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ إِلَّآ إِبْلِيسَ ۖ أَبٰىٓ أَن يَكُونَ مَعَ
السّٰجِدِينَ ﴿٣١﴾ قَالَ يٰٓإِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السّٰجِدِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمْ أَكُن لِّأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ
مِن صَلْصٰلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٣٣﴾ قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلٰى يَوْمِ
الدِّينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِيٓ إِلٰى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿٣٧﴾ إِلٰى يَوْمِ الْوَقْتِ
الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَآ أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٣٩﴾ إِلَّا عِبَادَكَ
مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ قَالَ هٰذَا صِرٰطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿٤١﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنٌ إِلَّا مَنِ
اتَّبَعَكَ مِنَ الْغٰوِينَ ﴿٤٢﴾ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٣﴾ لَهَا سَبْعَةُ أَبْوٰبٍ ۖ لِّكُلِّ بَابٍ مِّنْهُمْ
جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ﴿٤٤﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنّٰتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ ادْخُلُوهَا بِسَلٰمٍ ءَامِنِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِم

మీరంతా అతనికి గౌరవసూచకంగా అభివాదం చేయాలి" అన్నాడు నీప్రభువు. (28-29)

దాని ప్రకారం దైవదూతలంతా (మానవునికి) అభివాదం చేశారు, ఇబ్లీస్ తప్ప. ఇబ్లీస్ వారందరితోపాటు అభివాదం చేయడానికి నిరాకరించాడు. (30-31)

"ఇబ్లీస్! ఏమయింది నీకు అందరితోపాటు అభివాదం చేయలేదు?" అడిగాడు దేవుడు. (32)

"కుళ్ళి ఎండిపోయిన మట్టితో సృజించిన మానవుడికి అభివాదం చేయడం నావల్ల కాని పని" అన్నాడు ఇబ్లీస్. (33)

"అయితే నువ్విక్కణ్ణుంచి వెళ్ళిపో. నువ్వు శాపగ్రస్తుడివి. తీర్పుదినం వరకు నీపై (ఈ) శాపం ఉంటుంది" అన్నాడు దేవుడు. (34-35)

"ప్రభూ! అలాగైతే మానవులంతా తిరిగి బ్రతికించి లేపబడేరోజు వరకు నాకు గడువు నివ్వు" అన్నాడు ఇబ్లీస్. (36)

"సరే, నిర్ణీతకాలం వరకు నీకు గడువిస్తున్నాము" అన్నాడు దేవుడు. (37-38)

"ప్రభూ! నీవు నన్ను ఏవిధంగా దారి తప్పించావో అదేవిధంగా నేను భూలోకంలో మానవులకు ఎన్నెన్నో మనోహరమైన వస్తువుల్ని చూపి వారిని దారి తప్పిస్తాను. అయితే నీవు ప్రత్యేకించుకున్న నీ దాసుల్ని మాత్రం అలా చేయను" అన్నాడు ఇబ్లీస్. (39-40)

"నా దగ్గరకు చేరుకోవడానికి ఇదే (ఏకైక)రుజుమార్గం. (ఈ మార్గంలో నడిచే) నా (ప్రియ)దాసులపై నీఅధికారం చెల్లదు. నీ అధికారం నిన్ను అనుసరించే భ్రష్టుల మీదనే చెల్లుతుంది. వారందరికీ నరకమే (గతి, ఇది) మావాగ్దానం" అన్నాడు దేవుడు. (41-43)

ఆ నరకానికి ఏడు ద్వారాలు ఉన్నాయి. వారిలో ప్రతి వర్గానికి ఒక్కొక్క ద్వారం కేటాయించబడింది. (44)

దైవభీతిపరాయణులు స్వర్గవనాలలో (చల్లటి) సెలయేరుల మధ్య ఉంటారు. నిర్భయంగా, ప్రశాంతంగా, సురక్షితంగా (స్వర్గంలో) ప్రవేశించండని వారికి చెబుతాము. వారి హృదయాల్లో రాగద్వేషాలు ఏవైనా మిగిలివుంటే వాటిని మేము తీసేస్తాం. వారు

مِّنْ غِلٍّ إِخْوٰنًا عَلٰى سُرُرٍ مُّتَقٰبِلِينَ ﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُم مِّنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٨﴾ نَبِّئْ عِبَادِيٓ
أَنِّيٓ أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئْهُمْ عَن ضَيْفِ إِبْرٰهِيمَ ﴿٥١﴾ إِذْ دَخَلُوا
عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلٰمًا ۖ قَالَ إِنَّا مِنكُمْ وَجِلُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلٰمٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾ قَالَ أَبَشَّرْتُمُونِي
عَلٰىٓ أَن مَّسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ﴿٥٤﴾ قَالُوا بَشَّرْنٰكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ الْقٰنِطِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ وَمَن
يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِٓ إِلَّا الضَّآلُّونَ ﴿٥٦﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٧﴾ قَالُوٓا إِنَّآ أُرْسِلْنَآ
إِلٰى قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّآ ءَالَ لُوطٍ ۖ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٩﴾ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَآ ۙ إِنَّهَا لَمِنَ الْغٰبِرِينَ ﴿٦٠﴾
فَلَمَّا جَآءَ ءَالَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ﴿٦٢﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنٰكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ

పరస్పరం అన్నదమ్ముల్లా మారి ఆసనాల మీద ఎదురెదురుగా కూర్చుంటారు. వారికక్కడ ఎలాంటి శ్రమా ఉండదు. అక్కడ్నుంచి వారిని తీసివేయడం కూడా జరగదు. (45-48)

ప్రవక్తా! నేను గొప్ప క్షమాశీలినని, అమిత దయామయుణ్ణని నా దాసులకు చెప్పు. దాంతోపాటు నాశిక్ష చాలా కఠినంగా, దుర్భరంగా ఉంటుందని కూడా చెప్పు. (49-50)

వారికి ఇబ్రాహీం అతిథుల గాథ విన్పించు. వారతని దగ్గరకు వచ్చి "నీకు శాంతి కలుగుగాక" అన్నారు.

అప్పుడతను "మిమ్మల్ని చూస్తుంటే నాకేదో భయంగా ఉంది" అన్నాడు. (51-52)

"భయపడకు. నీకు (త్వరలోనే) బుద్ధికుశలత గల కొడుకు పుడ్తాడని మేము శుభవార్త అందజేస్తున్నాము" అన్నారు వారు. (53)

"ఏమిటీ! ఈ ముసలితనంలో నాకు పిల్లలు పుడ్తారని శుభవార్త విన్పిస్తున్నారా!! కాస్త ఆలోచించండి, ఎలాంటి వార్త విన్పిస్తున్నారో నాకు మీరు" అన్నాడు ఇబ్రాహీం.*

"మేము నీకు సత్యంతో కూడిన శుభవార్తే విన్పిస్తున్నాం. నీవు (అనవసరంగా) నిరాశ చెందకు" అన్నారు దైవదూతలు. (54-55)

"మార్గభ్రష్టులే తమ ప్రభువు కారుణ్యం పట్ల నిరాశ చెందుతారు" అన్నాడు ఇబ్రాహీం. ఆ తరువాత అతను "దైవసందేశహరులారా! ఇంతకూ మీరు వచ్చిన పనేమిటీ?" అని అడిగాడు. (56-57)

"మేమొక నేరజాతి దగ్గరకు పంపబడ్డాము. ఒక్క లూత్ కుటుంబానికి మాత్రమే (దైవశిక్ష నుండి) మినాహాయింపు ఉంది. వారిని మేము కాపాడుతాం. అయితే అతని భార్యను మాత్రం కాపాడము. ఆమె వెనుక ఉండిపోయేవారిలో చేరిపోతుందని మేము ముందుగానే నిర్ణయించాం" (అన్నారు దైవదూతలు). (58-60)

ఆ తర్వాత ఈ దూతలు లూత్ దగ్గరకు వెళ్ళారు. వారిని చూసి అతను "మీరెవరో కొత్తవాళ్ళుగా ఉన్నారే!" అన్నాడు. (61-62)

"కాదు, మేము వీరు అనుమానిస్తున్న విషయాన్ని తీసుకొచ్చాము. మేము నీతో నిజమే చెబుతున్నాము. మేము నీ దగ్గరకు సత్యం తీసుకొచ్చాము. కనుక నీవిప్పుడు కొంతరాత్రి గడిచిన తరువాత నీ కుటుంబసభ్యుల్ని తీసుకొని ఇక్కడ్నుంచి బయలుదేరి

يَمْتَرُوْنَ ۝ وَاَتَيْنٰكَ بِالْحَقِّ وَاِنَّا لَصٰدِقُوْنَ ۝ فَاَسْرِ بِاَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ الَّيْلِ وَاتَّبِعْ اَدْبَارَهُمْ وَلَا
يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ اَحَدٌ وَّامْضُوْا حَيْثُ تُؤْمَرُوْنَ ۝ وَقَضَيْنَآ اِلَيْهِ ذٰلِكَ الْاَمْرَ اَنَّ دَابِرَ هٰٓؤُلَآءِ
مَقْطُوْعٌ مُّصْبِحِيْنَ ۝ وَجَآءَ اَهْلُ الْمَدِيْنَةِ يَسْتَبْشِرُوْنَ ۝ قَالَ اِنَّ هٰٓؤُلَآءِ ضَيْفِيْ فَلَا تَفْضَحُوْنِ ۝
وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَلَا تُخْزُوْنِ ۝ قَالُوْٓا اَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعٰلَمِيْنَ ۝ قَالَ هٰٓؤُلَآءِ بَنٰتِيْٓ اِنْ كُنْتُمْ
فٰعِلِيْنَ ۝ لَعَمْرُكَ اِنَّهُمْ لَفِيْ سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ۝ فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِيْنَ ۝ فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا

(వేరే చోటికి) వెళ్ళు. నీవు వారి వెనకాల నడు. (జాగ్రత్త!) మీలో ఏ ఒక్కరూ వెనక్కి తిరిగి చూడకూడదు. మిమ్మల్ని ఎటు వెళ్ళమని ఆజ్ఞాపిస్తే అటువైపే (ముఖం తిప్పి) నేరుగా నడవాలి" అన్నారు దైవదూతలు. (63-65)

(ఈ విధంగా) తెల్లవారేటప్పటికి (ఆ పట్టణంలో ఉండే) వారిని సమూలంగా తుడిచి పెట్టామన్న మా నిర్ణయాన్ని అతనికి ముందే తెలియజేశాము. (66)

అంతలో పట్టణవాసులు సంతోషంతో గంతులేస్తూ వచ్చారు. లూత్ (కంగారు పడుతూ) "సోదరులారా! వీరు నా అతిథులు. నన్ను నవ్వులపాలు చేయకండి. దేవునికి భయపడండి. నా పరువు మంటగలపకండి" అని బ్రతిమాలాడు. (67-69)

"ఏమిటీ, లోకంలోని జనమందరి వైపున వకాల్తా పుచ్చుకో వద్దని మేము నిన్ను వారించలేదా?" అన్నారు వారు. (70)

"(కాస్త నామాట కూడా వినండి.) మీరు (అలా) చేయాలని పట్టుపడ్తుంటే, ఇదిగో నా కుమార్తెలున్నారు. (వీళ్ళను చేసుకోండి)" అన్నాడు లూత్. (71)

ముహమ్మద్ (సల్లం)! నీ ఆత్మసాక్షి! ఆ సమయంలో వారు కళ్ళుకానని కైపుతో బలిసి కొట్టుకోసాగారు. (72)

చివరికి (మరునాడు) సూర్యుడు ఉదయించీ ఉదయించగానే భయంకరమైన విస్ఫోటం వారిమీద విరుచుకుపడింది. మేమా పట్టణాన్ని అమాంతం ఎత్తి కుదిపేశాము. వారి మీద కాలిన మట్టిరాళ్ళ వర్షం కురిపించాము.[2] (73-74)

---

2. ఒకప్పుడు ఈ ప్రాంతం పచ్చని పొలాలతో, దట్టమైన తోటలతో కళకళ లాడుతూ గుళ్ళు గోపురాలతో అప్పటి నాగరికతను ప్రతిబింబింప జేస్తుండేది. కాని ఈనాడది భయంకరమైన ఓ పెద్ద జలాశయం. అదే ఇస్రాయీల్, జోర్డాన్‌ల మధ్య ఉన్న మృత సముద్రం.

అయిదువేల సంవత్సరాల క్రితం మృతసముద్రం అనేది ప్రపంచంలోనే లేదంటారు శాస్త్రవేత్తలు. వారిమాటల ప్రకారం ఐదువేల సంవత్సరాల క్రితం ఈ ప్రాంతంలో ఓ పెద్ద భూకంపం వచ్చింది. తీవ్రమైన దాని ప్రకంపనాలకు భూపొరల్లో ఉన్న పెట్రోలు, అస్ఫాల్ట్, విషవాయువులు, ఇతర ఖనిజాలు ఒక్కసారిగా పైకి వెదజల్లబడ్డాయి. నీళ్ళు కూడా పొంగివచ్చాయి. ఇలా పెట్రోలు, విషవాయువులు, ఇతర ఖనిజాలతో కలసిపోయిన ఈ నీరే మృతసముద్రంగా పేరుపడింది.

ఈ సముద్రంలో చేపలు, మొసళ్ళు లేవు. విషఖనిజాలు పెల్లుబికిరావడం వల్ల దాని చుట్టుప్రక్కల ప్రాంతాలు కూడా నిరుపయోగమయ్యాయి. జోర్డాన్‌కు చెందిన అల్‌కరూక్ పట్నం లోని ఏదైనా ఎత్తు ప్రదేశం ఎక్కిచూస్తే, మృతసముద్రానికి దక్షిణదిక్కు వైపున్న ప్రాంతం అక్కడక్కడ

سَافِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ سِجِّيْلٍ ۝ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِيْنَ ۝ وَاِنَّهَا
لَبِسَبِيْلٍ مُّقِيْمٍ ۝ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ۝ وَاِنْ كَانَ اَصْحٰبُ الْاَيْكَةِ لَظٰلِمِيْنَ ۝ فَانْتَقَمْنَا
مِنْهُمْ ۘ وَاِنَّهُمَا لَبِاِمَامٍ مُّبِيْنٍ ۝ وَلَقَدْ كَذَّبَ اَصْحٰبُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِيْنَ ۝ وَاٰتَيْنٰهُمْ اٰيٰتِنَا
فَكَانُوْا عَنْهَا مُعْرِضِيْنَ ۝ وَكَانُوْا يَنْحِتُوْنَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوْتًا اٰمِنِيْنَ ۝ فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ
مُصْبِحِيْنَ ۝ فَمَآ اَغْنٰى عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ۝ وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ اِلَّا

ఈ సంఘటనలో యోచించేవారికి గొప్ప సూచనలున్నాయి. ఆప్రాంతం (వారు నడిచే) రహదారి సమీపంలోనే ఉంది. విశ్వాసులకు ఇందులో గుణపాఠం ఉంది.

అయికా ప్రజలు కూడా దుర్మార్గులే. మేము వారిమీదా ప్రతీకారం తీర్చుకున్నాం. ఆ రెండుజాతుల శిథిలప్రాంతాలు సాధారణ రహదారుల్లోనే ఉన్నాయి. (75-79)

హిజ్ర్‌వాసులు కూడా ప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. మేము వారి దగ్గరికి మా సూక్తులు పంపి మా నిదర్శనాలు చూపాము. కాని వారు వాటిని విస్మరిస్తూనే పోయారు. వారు కొండల్ని తొలిచి ఇండ్లు నిర్మిస్తుండేవారు. (దైవభయం లేకుండా ఉండేవారు.) చివరికి ఒకరోజు సూర్యోదయం కాగానే భయంకర విస్ఫోటం వారిని మట్టుబెట్టింది. వారు సంపాదించుకున్నది వారికి ఏమాత్రం పనికిరాకుండా పోయింది. (80-84)

మేము భూమ్యాకాశాల్ని, వాటిలోఉన్న సమస్తాన్ని సత్యం తప్ప మరే ప్రాతిపదికపై సృజించలేదు. ప్రళయఘడియ తప్పక వస్తుంది. నీవు (వారి కుచేష్టల్ని) సహృదయంతో క్షమించు. నిస్సందేహంగా నీ ప్రభువు సర్వజ్ఞుడు, సర్వసృష్టికర్త. (85-86)

నల్లని పిచ్చిచెట్లతో, బండరాళ్ళతో ఎంతో భయోత్పాతం కలిగిస్తుంది. ఇక్కడ ఒక విధమైన నల్లని ఈగలు కన్పిస్తాయి. ఇవి మనిషికి కుట్టితే కాల్చిన ఇనుపకడ్డీ అంటినట్లు శరీరం మంటెక్కి పోతుంది. ఈ సముద్రంలో నీటిసాంద్రత ఎక్కువగా ఉండటం వల్ల ఇందులో మనిషి మునగడు.

లూత్ ప్రవక్త (అలైహి)ను తిరస్కరించడం వల్ల విశ్వప్రభువు నుండి లూత్‌జాతి ప్రజలపై విరుచుకుపడిన భీకర శిక్ష ఇది. ఈ శిక్షకు ఇతర కారణాలేమిటో కూడా ఖుర్‌ఆన్ వివరించింది. ఆ ప్రజలు లైంగికతృప్తి కోసం స్త్రీలను వదలి పురుషుల వెంటపడ్డారు. (26:165,166; 7:81). అసహజమైన, పరమ అసహ్యకరమైన ఈ చేష్టలతో పాటు వారిలో మరో రెండు చెడులు కూడా చోటుచేసుకున్నాయి. వారు దారులు కొడ్తూ బాటసారుల్ని దోచుకునేవారు. తమ సమావేశాల్లో పూర్తిగా సిగ్గు విడిచి తోటిసభికుల ముందే వ్యభిచారం చేసేవారు. (29:29)

హజ్రత్ లూత్ (అలైహి) వారిలో దైవభీతి కలిగించి వారి అవినీతి, అశ్లీల చేష్టలను అరికట్టేందుకు ఎంతో ప్రయత్నించారు. కాని కొందరు తప్ప ఎవరూ దారికి రాలేదు. అప్పుడు దేవుడు హజ్రత్ లూత్‌ని, ఆయన అనుచరుల్ని వేరేచోటికి తరలించి ఆ ప్రదేశంపై శిక్ష దించాడు. బ్రహ్మాండమైన ప్రేలుడుతో భూమి బ్రద్దలైపోయి తీవ్రమైన పెనుగాలులతో కూడిన రాళ్ళవర్షం కురిసింది. అదే సమయంలో భూప్రకంపనాల వల్ల ఎక్కడికక్కడ పగుళ్ళు ఏర్పడి, విషపదార్థాలతో కూడిన వేడినీరు ఒక్కసారిగా పెకి ఎగజిమ్మడంతో మొత్తం పట్టణం క్షణాల్లో పెద్ద శ్మశానంగా మారిపోయింది.

ఈ సముద్రం పరిసరాల్లో ఇప్పటికీ ఆ పట్టణం అవశేషాలుగా గోడ శిథిలాలు, కుండ పెంకులు, ఎముకలు మనకు కన్పిస్తాయి. బుద్ధిమంతులకు ఇందులో గుణపాఠం ఉంది.

بِالْحَقِّ ۚ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ ۖ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ۝ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ۝ وَلَقَدْ
آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ۝ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ
وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ۝ وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ۝ كَمَا أَنزَلْنَا
عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ ۝ الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ۝ فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ۝ عَمَّا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ۝ فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ۝ إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ۝
الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ ۚ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ۝ وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ۝
فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ۝ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ۝

మేము నీకు మాటిమాటికి ఉచ్చరించదగిన ఏడు సూక్తులు ప్రసాదించాము. నీకు మహోన్నతమైన ఖుర్‌ఆన్ (పాఠ్యగ్రంథం) అనుగ్రహించాము. కనుక నీవు (క్షణికమైన) ప్రాపంచిక సంపద వైపు కన్నెత్తి కూడా చూడకు. వాటిని మేము వారిలో వివిధ వర్గాల ప్రజలకు (పరీక్ష నిమిత్తం) ఇచ్చాము. వారి పరిస్థితి పట్ల నీవు విచారపడకు. వారిని వారిమానాన వదిలేసి విశ్వసించినవారిపై దృష్టి కేంద్రీకరించు. (87-89)

వారికి నీవు స్పష్టంగా హెచ్చరించేవాడివి మాత్రమేనని చెప్పు. ఈహెచ్చరిక వర్గ భేదాలు సృష్టించుకున్నవారి దగ్గరకు పంపిన హెచ్చరిక లాంటిదే. వారు తమ ఖుర్‌ఆన్ని ముక్కలు ముక్కలుగా చేసుకున్నారు.[3] ప్రవక్తా! నీప్రభువు సాక్షి! (వారి కర్మల్ని గురించి గతంలో) మీరేమి చేస్తుండేవారని మేము వారిని తప్పకుండా ప్రశ్నిస్తాం. (90-93)

కనుక నీకు ఆదేశిస్తున్న విషయాల్ని ఎలాంటి దాపరికంలేకుండా ప్రజలకు చేర వేయి. బహుదైవారాధన చేసేవారిని ఏమాత్రం ఖాతరు చేయకు. హేళనచేసేవారికి సమాధానం ఇచ్చేందుకు నీతరఫున మేము చాలు. వారు దేవునితోపాటు ఇతరుల్ని దైవాలుగా చేసుకున్నారు. త్వరలోనే వారికి (దాని పర్యవసానం ఏమిటో) తెలుస్తుంది. (94-96)

నీ గురించి వారు కల్పించి చెబుతున్న మాటలేమిటో, దానివల్ల నీ మనసు ఎంత నొచ్చుకుంటున్నదో మాకు తెలుసు. (దీనికి పరిష్కారం ఒక్కటే.) నీవు నీ ప్రభువును స్తుతిస్తూ ఆయన ఔన్నత్యం ప్రశంసించు. ఆయన సన్నిధిలో సాష్టాంగపడుతూ ఉండు. (ఇలా) అంతిమశ్వాస వరకూ నీ ప్రభువుని ఆరాధిస్తూ ఉండు. (97-99)

3. ఖుర్‌ఆన్ అంటే పఠించబడేదని, పఠనగ్రంథమని అర్థం. మరోమాటలో చెప్పాలంటే నిత్యపఠనానికి, దాని ప్రకారం ఆచరించడానికి ఇవ్వబడిన పాఠ్యగ్రంథం అన్నమాట. ఈవిధంగా దావూద్ ప్రవక్త (అలై)పై అవతరించిన జబ్బూర్, మూసాప్రవక్త (అలై)పై అవతరించిన తౌరాత్, ఈసా ప్రవక్త (అలై)పై అవతరించిన ఇన్జీల్ గ్రంథాలు కూడా ఆయా కాలాల ప్రజలు పఠించడానికి, ఆచరించడానికి పంపబడిన ఖుర్‌ఆన్‌లే. అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స)పై అవతరించిన ఖుర్‌ఆన్ ఈనాటి ప్రజలు పఠించడానికి, ఆచరించడానికి పంపబడిన కలియుగ పాఠ్యగ్రంథం.

యూదులు తౌరాత్ గ్రంథంలో ఇచ్చిన ఆజ్ఞలలో కొన్నిటిని విశ్వసించి, మరికొన్నిటిని తిరస్కరించారు (2:85). అందువల్ల వారు తమ ఖుర్‌ఆన్ (పాఠ్యగ్రంథా)న్ని ముక్కలు ముక్కలుగా చేసుకున్నారని దేవుడు ఈ సూక్తిలో తెలియజేస్తూ "మీరు కూడా యూదుల వైఖరి అవలంబించి నా ఆగ్రహానికి గురికాకండ"ని ముస్లింలను హెచ్చరిస్తున్నాడు.

آياتها ١٢٨ (١٦) سُورَةُ النَّحْلِ مَكِّيَّةٌ (٧٠) رُكوعاتها ١٦

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

أَتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ ۚ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝ يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ
أَمْرِهِ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ۝ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۚ تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۝ خَلَقَ الْإِنسَانَ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ۝
وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا ۗ لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ۝ وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ
وَحِينَ تَسْرَحُونَ ۝ وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بَالِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ الْأَنفُسِ ۚ إِنَّ رَبَّكُمْ
لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ۝ وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً ۚ وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ۝ وَعَلَى

అవతరణ: మక్కా **16. నహ్ల్ (తేనెటీగ)** సూక్తులు: 128

ముస్లింలపై మక్కా బహుదైవారాధకుల వేధింపులు, ఆగడాలు మితిమీరి పోయిన తరుణంలో దైవప్రవక్త (సల్లం) కొందరు ముస్లింలను అబిసీనియాకు వలసపోవడానికి అనుమతించారు. అలాంటి పరిస్థితిలో దేవుడు ఈ అధ్యాయంలో మక్కా అవిశ్వాసుల సత్యవ్యతిరేక కార్యకలాపాల్ని ఖండిస్తూ, వారి మూఢనమ్మకాలను విమర్శిస్తూ సరైన ధర్మపథం వైపు వారిని పిలిచాడు. రెండో వైపు ముస్లింలకు ధైర్యం చెబుతూ సహనం వహించాలని ఉపదేశించాడు.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

దేవుని ఆజ్ఞ వచ్చింది. దానికోసం తొందరపడకు. వారు చేస్తున్న బహుదైవారాధనకు దేవుడు ఎంతో అతీతుడు, పవిత్రుడు, మహోన్నతుడు. ఆయనే ఈ సందేశాన్ని తన ఆజ్ఞతో దైవదూతల ద్వారా తాను కోరిన దాసులపై అవతరింపజేస్తున్నాడు. కనుక నేను తప్ప మీకు మరోఆరాధ్యుడు లేడని, కనుక మీరు నాకే భయపడాలని చెప్పు. (1-2)

ఆయన భూమ్యాకాశాలను సత్యం ప్రాతిపదికపై సృష్టించాడు. వారు చేస్తున్న బహుదైవారాధనకు ఆయన ఎంతో అతీతుడు, మహోన్నతుడు. (3)

ఆయన మానవుడ్ని వీర్యబిందువుతో పుట్టించాడు. అలాంటి మానవుడు చూస్తుండగానే (పెద్దవాడైపోయి) జగడాలమారిగా తయారయ్యాడు. (4)

ఆయన జంతుజాలాన్ని సృష్టించాడు. వాటిలో మీకోసం ఆహారమూ ఉంది; దుస్తులూ ఉన్నాయి. ఇంకా వివిధ రకాల ప్రయోజనాలు కూడా ఉన్నాయి. వాటిని మీరు ఉదయం మేపడానికి తీసికెళ్తున్నప్పుడు, సాయంత్రం (ఇండ్లకు) తోలుకొస్తున్నప్పుడు వాటిని చూస్తూ మీరెంతో ఆనందిస్తారు. అదీగాక, మీరెంతో శ్రమ పడనిదే చేరుకోలేని ప్రదేశాలకు సైతం అవి మిమ్మల్ని మోసుకొని సునాయాసంగా వెళ్తాయి. మీ ప్రభువు అపార దయామయుడు, ఎంతో వాత్సల్యం కలవాడు. (5-7)

మీరు స్వారీ చేయడానికి, మీ జీవితానికి శోభ చేకూర్చడానికి ఆయన గుర్రాలు, గాడిదలు, కంచరగాడిదలను కూడా సృష్టించాడు. ఆయన మీకోసం మీకు తెలియని

اللّٰهِ قَصْدُ السَّبِيْلِ وَمِنْهَا جَآئِرٌ ۭ وَلَوْ شَآءَ لَهَدٰىكُمْ اَجْمَعِيْنَ ۝٩ هُوَ الَّذِيْٓ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ ع ١
مَآءً لَّكُمْ مِّنْهُ شَرَابٌ وَّمِنْهُ شَجَرٌ فِيْهِ تُسِيْمُوْنَ ۝١٠ يُنْۢبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُوْنَ وَالنَّخِيْلَ وَ
الْاَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ۝١١ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۙ وَ
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۭ وَالنُّجُوْمُ مُسَخَّرٰتٌۢ بِاَمْرِهٖ ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ۝١٢ وَمَا ذَرَاَ لَكُمْ
فِي الْاَرْضِ مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهٗ ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّذَّكَّرُوْنَ ۝١٣ وَهُوَ الَّذِيْ سَخَّرَ الْبَحْرَ
لِتَاْكُلُوْا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَّتَسْتَخْرِجُوْا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُوْنَهَا ۚ وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيْهِ
وَلِتَبْتَغُوْا مِنْ فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ۝١٤ وَاَلْقٰى فِي الْاَرْضِ رَوَاسِيَ اَنْ تَمِيْدَ بِكُمْ وَاَنْهٰرًا وَّسُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ۝١٥ وَعَلٰمٰتٍ ۭ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُوْنَ ۝١٦ اَفَمَنْ يَّخْلُقُ كَمَنْ لَّا يَخْلُقُ ۭ اَفَلَا
تَذَكَّرُوْنَ ۝١٧ وَاِنْ تَعُدُّوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوْهَا ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝١٨ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّوْنَ

ఎన్నో వస్తువుల్ని సృష్టించాడు. (ప్రపంచంలో) ఎన్నో వక్రమార్గాలు ఉన్నందున రుజు మార్గమేదో చూపవలసిన బాధ్యత కూడా ఆయనదే. ఆయన తలచుకుంటే మీకందరికీ సన్మార్గావలంబన బుద్ధి ప్రసాదించేవాడు. (8-9)

ఆయనే మీకోసం ఆకాశం నుండి వర్షం కురిపిస్తున్నాడు. దాన్ని మీరూ తాగుతారు; మీ పశువులక్కూడా అది మేత సమకూరుస్తుంది. ఈ వర్షం ద్వారా ఆయన పంటలు పండిస్తున్నాడు. ఆలివ్, ద్రాక్ష, ఖర్జూర పండ్లు, ఇంకా ఇతర అనేక రకాల పండ్లు పండిస్తున్నాడు. యోచించేవారికి ఇందులో గొప్ప సూచనలు ఉన్నాయి. (10-11)

ఆయన మీ శ్రేయస్సుకోసం రేయింబవళ్ళను, సూర్యచంద్రుల్ని అదుపులో ఉంచాడు. తారలు కూడా ఆయన అదుపాజ్ఞల్లోనే ఉన్నాయి. విజ్ఞులకు ఇందులో ఎన్నో నిదర్శనాలున్నాయి. లోకంలోని రంగురంగుల అనేక వస్తువుల్ని ఆయనే మీ కోసం సృష్టించాడు. వాటిలోనూ గుణపాఠం, గ్రహించేవారికి నిదర్శనాలున్నాయి. (12-13)

ఆయనే మీకోసం సముద్రాన్ని అదుపులో ఉంచాడు. అందులోనుంచి మీరు తినడానికి మాంసం, ధరించడానికి నగలు తీస్తారు. సముద్రంలో ఓడలు నీటిని చీల్చి వేస్తూ ఎలా ముందుకు సాగుతాయో మీరు చూస్తూనేఉన్నారు. మీరు మీప్రభువు అనుగ్రహం అన్వేషిస్తూ, ఆయనకు కృతజ్ఞులై ఉండటానికే ఇదంతా సృష్టించబడింది. (14)

భూమండలం మిమ్మల్ని తీసుకొని దొర్లకుండా ఉండేందుకు ఆయన దానిమీద పర్వతాలను మేకులుగా పాతాడు. ఆయన (మీ కోసమే) నదుల్ని ప్రవహింపజేశాడు. మీరు దారి తెలుసుకోవడానికి వీలుగా సహజ మార్గాలు, ఇతర అనేక చిహ్నాలు కూడా ఏర్పరిచాడు. నక్షత్రాల ద్వారా కూడా మీరు దారి తెలుసుకుంటున్నారు. (15-16)

(వివిధ సృష్టిరాసుల్ని) సృష్టించేవాడు, ఏ వస్తువునీ సృష్టించలేనివాడు (ఇద్దరూ) సమానులవుతారా? మీరు ఆమాత్రం అర్థం చేసుకోలేరా? మీరు దేవుని అనుగ్రహాలు లెక్కించ దలచుకుంటే వాటిని ఎన్నటికీ లెక్కించలేరు. నిజంగా ఆయన గొప్ప క్షమాశీలి, పరమ దయామయుడు. ఆయనకు మీ అంతర్‌బాహ్యాలన్నీ తెలుసు. (17-19)

وَمَا تُعْلِنُوْنَ ۝١٩ وَالَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَا يَخْلُقُوْنَ شَيْــًٔا وَّهُمْ يُخْلَقُوْنَ ۝٢٠ اَمْوَاتٌ
ع ٢ ٨ غَيْرُ اَحْيَآءٍ ۚ وَمَا يَشْعُرُوْنَ ۙ اَيَّانَ يُبْعَثُوْنَ ۝٢١ اِلٰــهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ فَالَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ
قُلُوْبُهُمْ مُّنْكِرَةٌ وَّهُمْ مُّسْتَكْبِرُوْنَ ۝٢٢ لَا جَرَمَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ وَمَا يُعْلِنُوْنَ ۭ اِنَّهٗ لَا
يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِيْنَ ۝٢٣ وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ مَّاذَآ اَنْزَلَ رَبُّكُمْ ۙ قَالُوْٓا اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ۝٢٤ لِيَحْمِلُوْٓا
ع ٣ ٩ اَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَّوْمَ الْقِيٰمَةِ ۙ وَمِنْ اَوْزَارِ الَّذِيْنَ يُضِلُّوْنَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۭ اَلَا سَاۗءَ مَا يَزِرُوْنَ ۝٢٥
قَدْ مَكَرَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَاَتَى اللّٰهُ بُنْيَانَهُمْ مِّنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَ
اَتٰىهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُوْنَ ۝٢٦ ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُخْزِيْهِمْ وَيَقُوْلُ اَيْنَ شُرَكَاۗءِيَ الَّذِيْنَ
كُنْتُمْ تُشَاۗقُّوْنَ فِيْهِمْ ۭ قَالَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ اِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوْۗءَ عَلَي الْكٰفِرِيْنَ ۝٢٧

వారు నిజదేవుడ్ని వదలి ఆరాధిస్తున్న మిథ్యాదైవాలు ఏఒక్క వస్తువుకూ సృష్టికర్తలు కారు. వారు స్వతహాగా సృష్టితాలు, నిర్జీవులు; సజీవులు కాదు.[1] వారికి తాము ఎప్పుడు (బ్రతికించి) లేపబడతారో కూడా తెలియదు. (20-21)

మీ దేవుడు ఒక్కడే. పరలోకాన్ని నమ్మనివారి హృదయాల్లో (సత్య) తిరస్కారం గూడు కట్టుకొని ఉంది. వారు అహంకారంతో విర్రవీగుతున్నారు. వారి అంతర్ బాహ్య చేష్టలన్నీ దేవునికి తెలుసు. గర్వపోతుల్ని ఆయన ఎన్నటికీ ప్రేమించడు. (22-23)

వారిని ఎవరైనా మీప్రభువు ఏం అవతరింపజేశాడని అడిగితే "అదా, అవేవో పూర్వీకుల పుక్కిటి పురాణాలు లెండి" అనంటారు. ప్రళయదినాన వారు తమ (పాప) భారంతో పాటు, తమ అజ్ఞానం అభూతకల్పనలతో ఎవరెవరిని అపమార్గం పట్టించారో వారందరి (పాప)భారం కూడా మూట కట్టుకుంటారు. చూడు, వారు ఎంత నీచమైన భారం తలకు ఎక్కించుకుంటున్నారో! (24-25)

వారికి పూర్వం కూడా అనేకమంది (సత్యానికి వ్యతిరేకంగా) ఇలాంటి దుష్టపన్నాగాలే పన్నారు. చూడు, దేవుడు వారి దుష్టపన్నాగాల కట్టడాన్ని ఎలా సమూలంగా కూల్చివేశాడో. అప్పుడు పైనుండి దాని కప్పు హఠాత్తుగా వారి నెత్తి మీద పడింది. ఈవిధంగా వారి ఊహకు సైతం తట్టని వైపు నుండి వారిపైకి (దైవ)శిక్ష వచ్చిపడింది. (26)

ఇక ప్రళయదినాన దేవుడు వారిని ఘోరాతిఘోరంగా అవమానం, అప్రతిష్ఠల పాలుజేస్తాడు. "ఏరి నా భాగస్వాములు? వారిని గురించి మీరు (విశ్వాసులతో) జగడమాడుతుండేవారే! వారిప్పుడు ఎటు పోయారు?" అని దేవుడు వారిని ప్రశ్నిస్తాడు. సత్యజ్ఞానం పొందినవారు వారిని చూసి "ఈరోజు సత్యతిరస్కారులకు అవమానం, దౌర్భాగ్యాలు తప్పవు" అనంటారు. (27)

1. ఇక్కడ మరణించిన మానవుల్ని గురించి ప్రస్తావించబడింది. ప్రవక్తలు, పుణ్యపురుషులు చనిపోయిన తర్వాత మూఢజనం వారి విగ్రహాలు తయారుచేసి పూజిస్తారు. కొందరు వారి సమాధుల్ని ఆరాధిస్తారు, అలంకరిస్తారు. వాటిని మొరపెట్టుకుంటారు; మొక్కుబడులు చేసుకుంటారు. ఏకేశ్వరోపాసనకు వ్యతిరేకమైన ఈ వైఖరిని ఖుర్‌ఆన్ తీవ్రంగా ఖండిస్తోంది.

الَّذِينَ تَتَوَفّٰهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِيٓ اَنْفُسِهِمْ فَاَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوٓءٍ ؕ بَلٰٓى
اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۲۸﴾ فَادْخُلُوْٓا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ فَلَبِئْسَ مَثْوَى
الْمُتَكَبِّرِيْنَ ﴿۲۹﴾ وَقِيْلَ لِلَّذِيْنَ اتَّقَوْا مَاذَآ اَنْزَلَ رَبُّكُمْ ؕ قَالُوْا خَيْرًا ؕ لِلَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا
حَسَنَةٌ ؕ وَلَدَارُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ ؕ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِيْنَ ﴿۳۰﴾ جَنّٰتُ عَدْنٍ يَّدْخُلُوْنَهَا تَجْرِيْ مِنْ
تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ لَهُمْ فِيْهَا مَا يَشَآءُوْنَ ؕ كَذٰلِكَ يَجْزِي اللّٰهُ الْمُتَّقِيْنَ ﴿۳۱﴾ الَّذِيْنَ تَتَوَفّٰهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ
طَيِّبِيْنَ ۙ يَقُوْلُوْنَ سَلٰمٌ عَلَيْكُمُ ۙ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۳۲﴾ هَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّآ اَنْ تَاْتِيَهُمُ
الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يَاْتِيَ اَمْرُ رَبِّكَ ؕ كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ؕ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ وَلٰكِنْ
كَانُوْٓا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿۳۳﴾ فَاَصَابَهُمْ سَيِّاٰتُ مَا عَمِلُوْا وَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۳۴﴾ وَ
قَالَ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا لَوْ شَآءَ اللّٰهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُوْنِهٖ مِنْ شَيْءٍ نَّحْنُ وَلَآ اٰبَآؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ دُوْنِهٖ

ఔను, ఆత్మవంచనకు పాల్పడి దైవదూతలకు పట్టుబడిన సత్యతిరస్కారులకే (ఈ ఘోరం). దైవదూతలకు పట్టుబడి పోయినప్పుడు వారు వెంటనే (తమ తిరస్కారం, తలబిరుసుతనాలు వదలి) పూర్తిగా లొంగిపోతూ "మేము ఏపాపం ఎరగం" అనంటారు. దానికి దైవదూతలు "ఎందుకు ఎరగరు? మీ చేష్టలన్నీ దేవునికి తెలుసు. మీరిప్పుడు నరకంలోకి పోయిపడండి. అక్కడే మీరిక శాశ్వతంగా ఉండవలసి ఉంది" అని సమాధానమిస్తారు. నిజంగా ఇది గర్విష్ఠుల పాలిట పరమ చెడ్డనివాసం. (28-29)

ఇక దైవభీతిపరుల సంగతి: వారిని ఎవరైనా "మీ ప్రభువు నుండి (మీ దగ్గరకు) ఏం అవతరించింది" అని అడిగితే "మంచి విషయమే అవతరించింది" అని చెబుతారు వారు. ఇలాంటి సజ్జనులకు ఇటు ఇహలోకంలోనూ మేలు చేకూరుతుంది; అటు పరలోకంలోనైతే (ఇక చెప్పనవసరం లేదు.)- పరలోకగృహం వారిపాలిట అత్యంత శ్రేష్ఠమైన బహుమానం. దైవభీతిపరులకు లభించే ఈగృహం ఎంతో శుభదాయకమైనది. (30)

వారు ప్రవేశించే శాశ్వత స్వర్గవనాలలో (చల్లటి)సెలయేరులు పారుతుంటాయి. వారి కోరికలకు పూర్తి అనుగుణంగా అక్కడ సమస్త వస్తువులు లభిస్తాయి. దైవభీతిపరులకు దేవుడు ఇలాంటి ప్రతిఫలమే ప్రసాదిస్తాడు. దైవదూతలు వారి ఆత్మలను పవిత్రంగా ఉన్నప్పుడు స్వాధీనంచేసుకుంటూ "మీకు శాంతి కలుగుగాక! మీరు చేసుకున్న (సత్)కర్మలకు ప్రతిఫలంగా స్వర్గంలో ప్రవేశించండి" అనంటారు. (31-32)

ముహమ్మద్ (స)! వీరిప్పుడు దేనికోసం ఎదురుచూస్తున్నారు? (మరణ) దూతల రాకకోసం ఎదురుచూస్తున్నారా? లేక నీ ప్రభువు పంపే ఆజ్ఞ (శిక్ష) కోసమా? ఇలాంటి తలబిరుసు చేష్టలు వీరికి పూర్వం కూడా అనేకమంది చేశారు. (ఆతర్వాత జరగవలసిన శాస్తి జరిగిపోయింది). దేవుడు వారికి ఎలాంటి అన్యాయం చేయలేదు. వారే ఆత్మ వంచనకు పాల్పడ్డారు. చివరికి వారిచేష్టల దుష్ఫలమే వారిని చుట్టుకుంది. ఏ విషయం గురించి వారు హేళన చేస్తుండేవారో అదే వారిపై విరుచుకుపడింది. (33-34)

"దేవుడు తలిస్తే మేము, మా తాతముత్తాతలు ఆయన్నితప్ప మరెవరినీ ఆరాధించే వాళ్ళము కాము. అలాగే ఆయన ఆదేశించనిదే ఏ వస్తువుని కూడా మాఅంతట మేము

مِنْ شَيْءٍ ؕ كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ اِلَّا الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ﴿۳۵﴾ وَلَقَدْ بَعَثْنَا
فِيْ كُلِّ اُمَّةٍ رَّسُوْلًا اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوْتَ ۚ فَمِنْهُمْ مَّنْ هَدَى اللّٰهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ
حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلٰلَةُ ؕ فَسِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۳۶﴾ اِنْ
تَحْرِصْ عَلٰى هُدٰىهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِيْ مَنْ يُّضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ﴿۳۷﴾ وَاَقْسَمُوْا بِاللّٰهِ جَهْدَ
اَيْمَانِهِمْ ۙ لَا يَبْعَثُ اللّٰهُ مَنْ يَّمُوْتُ ؕ بَلٰى وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَّلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۳۸﴾
لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِيْ يَخْتَلِفُوْنَ فِيْهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنَّهُمْ كَانُوْا كٰذِبِيْنَ ﴿۳۹﴾ اِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ
اِذَآ اَرَدْنٰهُ اَنْ نَّقُوْلَ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿۴۰﴾ وَالَّذِيْنَ هَاجَرُوْا فِي اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوْا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ
فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ؕ وَلَاَجْرُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ ۘ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿۴۱﴾ الَّذِيْنَ صَبَرُوْا وَعَلٰى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُوْنَ ﴿۴۲﴾

నిషేధించుకునేవాళ్ళము కాము" అంటారు ఈ బహుదైవారాధకులు. ఇలాంటి సాకులు వారికి పూర్వం కూడా అనేకమంది చెప్పారు. అయితే విషయాన్ని (ప్రజలకు) స్పష్టంగా చేరవేయడం తప్ప దైవప్రవక్తలపై మరొక బాధ్యత లేదు. (35)

మేము ప్రతి జాతిలోనూ ప్రవక్తలను ప్రభవింపజేశాము.[2] వారి ద్వారా "దేవుణ్ణి ఆరాధించండి. దుష్టశక్తిని ఆరాధించకండి" అని అందరికీ బోధపర్చాము. తరువాత వారిలో కొందరికి దేవుడు సన్మార్గావలంబన బుద్ధి ప్రసాదించాడు. మరికొందరిపై అజ్ఞానపు కారుచీకట్లు ముసురుకున్నాయి. సత్యతిరస్కారులు ఎలాంటి దుష్పర్యవసానం చవిచూశారో కాస్త ప్రపంచంలో తిరిగి చూడండి. ముహమ్మద్ (స)! వారిని దారికి తీసుకురావాలని నువ్వెంత కోరుకున్నా (లాభంలేదు.) దేవుడు దారితప్పించగోరిన వారికి మరెవరూ దారి చూపించలేరు. అలాంటివారిని ఎవరూ ఆదుకోలేరు. (36-37)

వారు దేవుని పేరుతో గట్టిగా ప్రమాణాలు చేస్తూ "దేవుడు చనిపోయిన వారెవరినీ తిరిగి బ్రతికించి లేపడు" అనంటారు. ఎందుకు లేపడు? అదొక తిరుగులేని వాగ్దానం. దాన్ని తప్పక నెరవేర్చాలని దేవుడు నిర్ణయించుకున్నాడు. కాని చాలామందికి తెలియదు. వారు విభేదిస్తున్న విషయం గురించి వారిముందు వాస్తవం బట్టబయలు చేయవలసిన అవసరముంది. అదీగాక, అవిశ్వాసులకు తాము అసత్యవాదులమని కూడా తెలియాలి. కాబట్టి ఇది జరిగితీరుతుంది. మేమేదైనా వస్తువుని ఉనికిలోకి తీసుకు రాదలచుకుంటే "అయిపో" అని ఆజ్ఞాపిస్తే చాలు, ఆ పని ఇట్టే జరిగిపోతుంది. (38-40)

దౌర్జన్యం సహించిన తర్వాత చివరికి దైవప్రసన్నత కోసం వలసపోయే వారికి మేము ప్రపంచంలో మంచి ఆశ్రయం ప్రసాదిస్తాం; పరలోకంలో అంతకంటే గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంది. సహనం వహిస్తూ తమ ప్రభువు మీద భారంవేసి పనిచేసే ఈ పీడితులు (పరలోకంలో ఎంతమంచి బహుమానముందో) తెలుసుకుంటే బాగుండు.[3] (41-42)

2. దీన్నిబట్టి ప్రతిజాతిలో, ప్రతియుగంలో ప్రజలకు రుజుమార్గం చూపడానికి దైవప్రవక్తలు వచ్చారని తెలుస్తోంది. కనుక భారతదేశంలోనూ దైవప్రవక్తలు ప్రభవించి ఉండవచ్చని చెప్పవచ్చు.

3. మక్కా అవిశ్వాసులు పెట్టే బాధలు భరించలేక తమ విశ్వాసాన్ని కాపాడుకోవడానికి మక్కా నుండి అబిసీనియాకు వలసపోయిన ముస్లింలను గురించి ఇక్కడ ప్రస్తావించబడింది.

وَمَآ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُّوْحِيْٓ اِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُوْٓا اَهْلَ الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ (43)
بِالْبَيِّنٰتِ وَالزُّبُرِ ۭ وَاَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ اِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُوْنَ (44)
اَفَاَمِنَ الَّذِيْنَ مَكَرُوا السَّيِّاٰتِ اَنْ يَّخْسِفَ اللّٰهُ بِهِمُ الْاَرْضَ اَوْ يَاْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا
يَشْعُرُوْنَ (45) اَوْ يَاْخُذَهُمْ فِيْ تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِيْنَ (46) اَوْ يَاْخُذَهُمْ عَلٰي تَخَوُّفٍ ۭ فَاِنَّ رَبَّكُمْ
لَرَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ (47) اَوَلَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا خَلَقَ اللّٰهُ مِنْ شَيْءٍ يَّتَفَيَّؤُا ظِلٰلُهٗ عَنِ الْيَمِيْنِ وَالشَّمَاۗىِٕلِ سُجَّدًا لِّلّٰهِ
وَهُمْ دٰخِرُوْنَ (48) وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ مِنْ دَاۗبَّةٍ وَّالْمَلٰۗىِٕكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ (49)
يَخَافُوْنَ رَبَّهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُوْنَ مَا يُؤْمَرُوْنَ (50) وَقَالَ اللّٰهُ لَا تَتَّخِذُوْٓا اِلٰـهَيْنِ اثْنَيْنِ ۚ اِنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ
وَّاحِدٌ ۚ فَاِيَّايَ فَارْهَبُوْنِ (51) وَلَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَهُ الدِّيْنُ وَاصِبًا ۭ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ تَتَّقُوْنَ (52) وَمَا
بِكُمْ مِّنْ نِّعْمَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ ثُمَّ اِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَاِلَيْهِ تَجْــَٔــرُوْنَ (53) ثُمَّ اِذَا كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ اِذَا

ప్రవక్తా! నీకు పూర్వం కూడా మేము వారి దగ్గరకు మా సందేశాన్నిచ్చి మానవుల్నే ప్రవక్తలుగా పంపాము. మీకు తెలియకపోతే తెలిసినవారిని అడిగి తెలుసుకోండి. గత ప్రవక్తలక్కూడా మేము స్పష్టమైన సాక్ష్యాధారాలు, దివ్యగ్రంథాలు ఇచ్చి పంపాము. ఇప్పుడీ జ్ఞాపిక (ఖుర్‌ఆన్)ను నీపై అవతరింపజేశాం. ప్రజలకోసం పంపినదాన్ని ప్రజలకు వివరించడానికి, వారు కూడా యోచించడానికి ఇలా చేశాము. (43-44)

దుష్టపన్నాగాలు పన్నుతున్నవారు తమను దేవుడు భూమిలోకి అణగద్రొక్కడని లేక వారు ఊహించని వైపు నుండి తమపైకి ఆపద రాదని నిశ్చింతగా ఉన్నారా? లేక అటూ ఇటూ తిరుగుతున్నప్పుడైనా తమను దేవుడు పట్టుకోడని నిర్భయంగా ఉన్నారా? లేక వారేదైనా ఆపద వస్తుందని భయపడి దానిపట్ల అప్రమత్తులై ఉన్న స్థితిలోనైనా దేవుడు తమను పట్టుకోడని భావిస్తున్నారా? దేవుడు చేయదలచుకున్న దాన్ని మీరు ఏమాత్రం అడ్డుకోలేరు. నిజంగా నీప్రభువు ఎంతో దయామయుడు, దాక్షిణ్యమూర్తి. (45-47)

వారు దేవుడు సృష్టించిన ఏ వస్తువునీ పరికించి చూడలేదా? ఆ వస్తువుల నీడలు కుడి ఎడమల వైపు పడుతూ దేవుని ముందు ఎలా సాష్టాంగపడుతున్నాయో గమనించరా? ఈవిధంగా సృష్టిలోని అణువణువూ (దేవునిపట్ల) తన వినమ్రత వ్యక్తపరుస్తోంది. భూమ్యాకాశాల్లోని సమస్త జీవకోటి,[4] దైవదూతలు దేవుని ముందు వినమ్రులై తలవంచుతున్నారు. వారు ఎలాంటి అహంకారం చూపకుండా పైనున్న తమ ప్రభువుకు భయపడుతుంటారు; తమకు జారీచేసే ఆజ్ఞ ప్రకారమే నడుచుకుంటారు. (48-50)

“ఇద్దరు దేవుళ్ళను చేసుకోకండి. దేవుడు ఒక్కడే. కనుక మీరు నాకే భయపడండి” అని దేవుడు స్పష్టంగా చెబుతున్నాడు. భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్తం ఆయన సొత్తే. (యావత్తు విశ్వంలో) ఆయన నిర్దేశించిన జీవన విధానమే నడుస్తోంది. అలాంటప్పుడు మీరు దేవుణ్ణి కాదని ఇతరులకు ఎలా భయపడతారు? (51-52)

మీకు లభించిన భాగ్యాలన్నీ దేవుడు ప్రసాదించినవే. మీపై ఏదైనా ఆపద వచ్చి

4. ఈసూక్తిని బట్టి మనం నివసించే భూమండలంలోనేగాక ఆకాశంలోని ఇతర గ్రహాలలో కూడా జీవరాసులున్నాయని తెలుస్తోంది. (42:29, 65:12 సూక్తులు, పాదసూచిక చూడండి.)

فَرِيْقٌ مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُوْنَ (54) لِيَكْفُرُوْا بِمَآ اٰتَيْنٰهُمْ ۭ فَتَمَتَّعُوْا ۣ فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ (55) وَيَجْعَلُوْنَ
لِمَا لَا يَعْلَمُوْنَ نَصِيْبًا مِّمَّا رَزَقْنٰهُمْ ۭ تَاللّٰهِ لَتُسْـَٔــلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُوْنَ (56) وَيَجْعَلُوْنَ لِلّٰهِ الْبَنٰتِ
سُبْحٰنَهٗ ۙ وَلَهُمْ مَّا يَشْتَهُوْنَ (57) وَاِذَا بُشِّرَ اَحَدُهُمْ بِالْاُنْثٰى ظَلَّ وَجْهُهٗ مُسْوَدًّا وَّهُوَ كَظِيْمٌ (58)
يَتَوَارٰى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوْۗءِ مَا بُشِّرَ بِهٖ ۭ اَيُمْسِكُهٗ عَلٰي هُوْنٍ اَمْ يَدُسُّهٗ فِي التُّرَابِ ۭ اَلَا سَاۗءَ مَا
يَحْكُمُوْنَ (59) لِلَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ ۚ وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى ۭ وَهُوَ الْعَزِيْزُ
الْحَكِيْمُ (60) وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَّا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَاۗبَّةٍ وَّلٰكِنْ يُّؤَخِّرُهُمْ
اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ فَاِذَا جَاۗءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَاْخِرُوْنَ سَاعَةً وَّلَا يَسْتَقْدِمُوْنَ (61) وَيَجْعَلُوْنَ
لِلّٰهِ مَا يَكْرَهُوْنَ وَتَصِفُ اَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ اَنَّ لَهُمُ الْحُسْنٰى ۭ لَا جَرَمَ اَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَاَنَّهُمْ

పడితే మీరు ఆయన్నే మొరపెట్టుకుంటారు. కాని దేవుడు ఆ కష్టాన్ని దూరంచేయగానే మీలో కొందరు ఆయనకు ఇతరుల్ని సాటికల్పిస్తారు. ఇలా వారు, చేసినమేలు మరచి తమ ప్రభువుపట్ల కృతఘ్నులైపోతారు. సరే (కొన్నాళ్ళు) ఐహికసుఖాలు అనుభవించండి, త్వరలోనే (దాని పర్యవసానం ఏమిటో) మీకు తెలుస్తుంది. (53-55)

మేము ప్రసాదించిన ఉపాధిలో వారు తమకు తెలియనివాటి (విగ్రహాల) కోసం కొంతభాగం (నైవేద్యంగా) నిర్ణయిస్తున్నారు. “(అవిశ్వాసులారా!) దైవసాక్షి! ఈ అభూత కల్పనలను గురించి మిమ్మల్ని తప్పక నిలదీసి ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది.” (56)

వారు తమ కోసమైతే తమకిష్టమైనవారిని (కుమారుల్ని) ఎంచుకుంటారు! కాని దేవుని కోసం కుమార్తెల్ని ప్రతిపాదిస్తున్నారు. ఎంతటి అపచారానికి పాల్పడ్డారు! (57)

వారిలో ఎవరికైనా కూతురు పుట్టిందని శుభవార్త విన్పిస్తే, వెంటనే అతని మొహం మాడి ముడుచుకు పోతుంది. అతను లోలోన తెగ బాధపడిపోతాడు. “ఈ దుర్వార్త విన్నాక ఇక నా మొహం జనానికి ఎలా చూపించను?” అని భావిస్తూ ప్రజల నుండి తప్పించుకుంటూ తిరుగుతాడు. అదీగాక. ఈ అవమానభారంతో కూతుర్ని అలాగే అట్టిపెట్టుకోవాలా లేక మట్టిలో పూడ్చిపెట్టాలా? అని తీవ్రంగా ఆలోచిస్తాడు.[5] చూడు, (దేవుని విషయంలో) వీరు ఎలాంటి నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారో! (58-59)

పరలోకంపై విశ్వాసం లేనివారికే (ఇలాంటి) దుర్గుణాలు, దుర్లక్షణాలు శోభిస్తాయి. దేవుడు అత్యున్నత సుగుణాలు కలవాడు. ఆయనే అందర్నీ మించిన శక్తిమంతుడు, వివేకవంతుడు. ప్రజలు పాల్పడుతున్న దౌర్జన్యాలు, దౌష్ట్యాలకు దేవుడు వారిని వెంటనే పట్టుకోదలిస్తే భూమిపై ఒక్కడూ మిగలడు. ఆయన వారికి నిర్ణీతకాలందాకా గడువిస్తు న్నాడు. ఆ గడువు తీరగానే ఇక ఒక్కఘడియ కూడా వెనుకాముందూ కాదు. (60-61)

వారు తమకోసం ఇష్టపడని వాటిని దేవుని కోసం ప్రతిపాదిస్తున్నారు. వారు తమ కంతా మేలే జరుగుతుందని అబద్ధాలు పేలుతున్నారు. వారికి ఒక్కటే రాసిఉంది. అదే నరకాగ్ని. అందరికంటే ముందు వారినే అందులోకి త్రోయడం జరుగుతుంది. (62)

5. వివరాలకు 43:18, 53:22, 81:8 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.

مُفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾ تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ
وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ وَمَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي
اخْتَلَفُوا فِيهِ ۙ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾ وَاللَّهُ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۖ
نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهِ مِن بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِّلشَّارِبِينَ ﴿٦٦﴾ وَمِن ثَمَرَاتِ
النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾
وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾
ثُمَّ كُلِي مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۚ يَخْرُجُ مِن بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ
أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِّلنَّاسِ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ ۚ
وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾

ప్రవక్తా! దైవసాక్షి! పూర్వం మేము అనేకజాతుల దగ్గరకు ప్రవక్తలను పంపాము. షైతాన్ వారి చేష్టల్ని మనోహరమైనవిగాచేసి చూపాడు. ఆ షైతానే ఈనాడు వీరిక్కూడా సంరక్షకుడయ్యాడు. వీరికోసం దుర్భరయాతన ఉంది. వారు కల్పించుకున్న విభేదాలను గురించి నిజానిజాలు వెల్లడిచేయడానికే మేమీ గ్రంథం నీపై అవతరింపజేశాం. విశ్వసించేవారికి ఈగ్రంథం మార్గదర్శినిగా, కారుణ్యప్రదాయనిగా అవతరించింది. (63-64)

దేవుడే ఆకాశం నుండి వర్షం కురిపిస్తున్నాడు. ఆయనే దానిద్వారా మృతభూమికి జీవం పోస్తున్నాడు. (సత్యబోధ) ఆలకించేవారికి ఇందులో గొప్ప సూచన ఉంది. మీ కోసం పశువుల్లో కూడా గుణపాఠం ఉంది. వాటి పొట్టలోని పేడకు, రక్తానికి మధ్య నుండి మేమొక (సుమధుర) పానీయం తీసి మీకు త్రాగడానికి ప్రసాదిస్తున్నాము. అంటే స్వచ్ఛమైన పాలు. త్రాగేవారికి ఇవి ఎంతో కమ్మగా ఉంటాయి. (65-66)

ఖర్జూరపండ్ల నుండి, ద్రాక్షపండ్ల నుండి కూడా మేమొక విధమైన పానీయం తీసి మీకు త్రాగడానికి ఇస్తున్నాం. దాన్ని మీరు మత్తుపానీయంగా, పరిశుద్ధ ఆహారంగా తయారుచేస్తారు. బుద్ధిమంతులకు ఇందులో కూడా గొప్పసూచన ఉంది. (67)

నీ ప్రభువు తేనెటీగకు సందేశం పంపుతూ "కొండల్లో, చెట్లలో, పందిళ్ళపై ఎక్కించిన లతల మధ్య తేనెతెట్లు నిర్మించుకో. రకరకాల పండ్లరసాన్ని (పుష్పమకరందాన్ని) ఆస్వాదిస్తూ నీప్రభువు సుగమం చేసిన మార్గాలలో నడు" అని ఆదేశించాడు. ఈ తేనెటీగ నుంచి ఒక విధమైన రంగురంగుల పానకం వెలువడుతుంది. అందులో ప్రజలకు స్వస్థత కూడా ఉంది.[6] యోచించేవారికి ఈవిషయంలో గొప్ప సూచన ఉంది. (68-69)

దేవుడు మిమ్మల్ని పుట్టించాడు. ఆతర్వాత మీప్రాణాలు కూడా ఆయనే తీస్తున్నాడు. మీలోకొందరు అన్నీ తెలిసి కూడా ఏమీ తెలియనంత సుదీర్ఘ వయస్సుకు చేరుకుంటున్నారు. దేవుడే సంపూర్ణ జ్ఞానసంపన్నుడు, సర్వశక్తిమంతుడు. (70)

6. వైద్యపరంగా తేనెలో అనేక ప్రయోజనాలున్నాయని చాలామందికి తెలుసు. యునాని వైద్య విధానంలో తేనెను ప్రధాన వస్తువుగా వాడటానికి కారణం ఇదే.

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ ۚ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادِّي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ
أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ ۚ أَفَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَاجِكُم بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ ۚ أَفَبِالْبَاطِلِ
يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا
مِّنَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾ فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَ
أَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوكًا لَّا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَمَن رَّزَقْنَاهُ مِنَّا
رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا ۖ هَلْ يَسْتَوُونَ ۚ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾

దేవుడే మీలో కొందరికి కొందరిపై ఉపాధిలో ఆధిక్యత నిచ్చాడు. ఇలా ఆధిక్యత పొందినవారు తమ బానిసలతో సమానులయ్యేలా వారికి తమఉపాధి పంచివ్వరు కదా! మరి వారు దేవుడు చేసిన మేలును ఎలా మరచి ఆయన్ని నిరాకరిస్తున్నారు? (71)

దేవుడే మీకోసం మీ జాతినుండి స్త్రీలను సృష్టించాడు. ఆయనే ఆ స్త్రీలద్వారా మీకు కొడుకులు, మనవళ్ళను ప్రసాదిస్తున్నాడు. అంతేకాకుండా తినడానికి కూడా మీకు ఎన్నో మంచి మంచి పదార్థాలు ఇస్తున్నాడు. మరి (ఇదంతా తెలిసి కూడా) వీరు మిథ్యా విషయాలనే నమ్ముతున్నారా? దేవుడు చేసిన మేళ్ళను మరచి కృతఘ్నులైపోతున్నారా? వారు నిజదేవుణ్ణి వదలి, భూమ్యాకాశాల నుండి తమకు ఏమాత్రం ఉపాధినిచ్చే శక్తిలేని మిథ్యాదైవాలను ఆరాధిస్తున్నారు. అసలా దైవాలు ఈపని చేయలేవు కూడా. కనుక దేవుని విషయంలో (ఆయన్ని ఇతరులతో పోల్చుతూ తప్పుడు) ఉదాహరణలు ఇవ్వకండి. (సరైన ఉదాహరణలు) దేవునికే తెలుసు, మీకు తెలియదు.[7] (72-74)

దేవుడు ఒక ఉదాహరణ ఇస్తున్నాడు (చూడండి): ఒక బానిస ఉన్నాడు ఇతరుల అధీనంలో. తనంతట తాను ఏపనీ చేయడానికి అతనికి అధికారంలేదు. (స్వేచ్ఛాపరుడైన) మరొకడు ఉన్నాడు. మేమతనికి మంచి ఉపాధి ప్రసాదించాం. అందులో కొంత అతను రహస్యంగాను, బహిరంగంగానూ (మా మార్గంలో) ఖర్చుపెడ్తున్నాడు. ఇప్పుడు చెప్పండి. వీరిద్దరూ ఒకటేనా? (కాదని చెప్పక తప్పదు.) దేవుడే ప్రశంసనీయుడు. కాని చాలామంది (ఈ ముక్కుసూటి మాట కూడా) అర్థం చేసుకోలేక పోతున్నారు. (75)

7. బహుదైవారాధకులు తమ సృష్టికర్త, స్వామి, ప్రభువు, పోషకుడు అయిన దేవుడు ఒక్కడే అని నమ్ముతారు. అయితే ప్రకృతి శక్తులు, విగ్రహాలు, తాము కల్పించుకున్న ఇతర మిథ్యాదైవాలు ఆ మహాదేవుని ప్రభుత్వంలో పనిచేస్తున్న అధికారులని, ఆయన కొలువులో వాటి సిఫారసు చెల్లుతుందని భావించి వారు మిథ్యాదైవాలను ఆరాధిస్తారు. వారు దేవుణ్ణి ప్రాపంచిక చక్రవర్తులతో పోల్చుతూ, చక్రవర్తి దగ్గరకు నేరుగా వెళ్ళడం, అతణ్ణి ఒప్పించడం కష్టం గనక, అతని ఆస్థానంలో ఉండే ఉద్యోగుల్ని ప్రసన్నం చేసుకుంటే వారతని దగ్గర తమను గురించి సిఫారసు చేస్తారని, అలాగే తాము పూజించే ఈ దేవతలు కూడా దేవుని దగ్గర సిఫారసు చేస్తారని అంటారు.

ఖుర్‌ఆన్ ఈ అభిప్రాయాన్ని ఖండిస్తోంది. తప్పుడు తార్కాణాల ద్వారా దేవుణ్ణి ప్రాపంచిక రాజులతో పోల్చుతూ, ఆయనకు మానవ బలహీనతల్ని ఆపాదించకూడదని, ఈవిషయంలో దేవుడు మాత్రమే సరైన తార్కాణాలు ఇచ్చి వాస్తవం తెలియజేయగలడని చెబుతోంది. ఆ తరువాత 75,76 సూక్తులలో సరైన తార్కాణాలు రెండిటిని పేర్కొంటూ, సత్యాన్ని వివరించింది.

وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ اَحَدُهُمَآ اَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ وَّهُوَ كَلٌّ عَلٰى مَوْلٰىهُ اَيْنَمَا
يُوَجِّهْهُّ لَا يَاْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِيْ هُوَ وَمَنْ يَّاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿٧٦﴾ وَلِلّٰهِ ع
غَيْبُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَآ اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ اَوْ هُوَ اَقْرَبُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيْرٌ ﴿٧٧﴾ وَاللّٰهُ اَخْرَجَكُمْ مِّنْ بُطُوْنِ اُمَّهٰتِكُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ شَيْـًٔا وَّجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ
وَالْاَفْـِٕدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿٧٨﴾ اَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرٰتٍ فِيْ جَوِّ السَّمَآءِ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا
اللّٰهُ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿٧٩﴾ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّنْ بُيُوْتِكُمْ سَكَنًا وَّجَعَلَ لَكُمْ
مِّنْ جُلُوْدِ الْاَنْعَامِ بُيُوْتًا تَسْتَخِفُّوْنَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ اِقَامَتِكُمْ وَمِنْ اَصْوَافِهَا وَ
اَوْبَارِهَا وَاَشْعَارِهَآ اَثَاثًا وَّمَتَاعًا اِلٰى حِيْنٍ ﴿٨٠﴾ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّمَّا خَلَقَ ظِلٰلًا وَّجَعَلَ لَكُمْ
مِّنَ الْجِبَالِ اَكْنَانًا وَّجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيْلَ تَقِيْكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيْلَ تَقِيْكُمْ بَاْسَكُمْ كَذٰلِكَ يُتِمُّ

దేవుడు మరొక ఉదాహరణ ఇస్తున్నాడు: ఇద్దరు మనుషులున్నారు. వారిలో ఒకడు మూగవాడు. పైగా ఏపనీ చేయలేని అసమర్థుడు. అందువల్ల అతను తన యజమానికి భారమయి ఉన్నాడు. యజమాని అతడ్ని ఎక్కడికి పంపినా ఎలాంటి లాభాన్నీ తీసుకు రాలేడు. అయితే రెండవ వ్యక్తి (ప్రజలకు) మంచిని బోధిస్తూ ఉంటాడు. తాను కూడా సన్మార్గంలో నడుచుకుంటాడు. చెప్పండి, వీరిద్దరు ఒకటేనా? (76)

భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్త అగోచరాలు దేవునికి మాత్రమే తెలుసు. ప్రళయం రావడానికి ఎంతోసేపు పట్టదు. రెప్పపాటులో అది వచ్చిపడుతుంది. అంతకంటే తక్కువ సమయంలోనే రావచ్చు. దేవునికి అణువణువుపై అధికారం ఉంది. దేవుడు మిమ్మల్ని మీకేమీ తెలియని స్థితిలో మీతల్లుల గర్భాల నుండి తీశాడు. ఆయన మీకు చూడటానికి కళ్ళిచ్చాడు, వినడానికి చెవులిచ్చాడు, ఆలోచించడానికి హృదయాన్నిచ్చాడు. మీరు కృతజ్ఞత చూపుతారనే ఆయన ఇవన్నీ మీకు ప్రసాదించాడు. (77-78)

వారు ఆకాశంలో ఎగిరే పక్షుల్ని చూడలేదా?[8] వాటిని (శూన్యంలో) దేవుడు తప్ప మరెవరైనా నిలిపిఉంచగలరా? విశ్వసించేవారికి ఇందులో గొప్ప సూచనలున్నాయి.

దేవుడు మీకోసం మీగృహాలను ప్రశాంతనిలయాలుగా చేశాడు. ఆయన మీకోసం పశువుల చర్మాలతో తేలికపాటి గుడారాలు (కూడా) నిర్మించాడు. మీరు ప్రయాణంలో ఉన్నా, ఒకచోట బసచేసినా అవి (మోసుకెళ్ళడానికి) తేలిగ్గా ఉంటాయి. ఆ పశువుల రోమాలతో, ఉన్నితో, వెంట్రుకలతో మీరు ధరించే, వాడుకునే వివిధ వస్తువులు తయారు చేస్తారు. అవి కొంతకాలం వరకు మీకు ఉపయోగపడుతున్నాయి. (79-80)

దేవుడు తాను సృష్టించిన అనేక వస్తువుల ద్వారా మీకోసం నీడ ఏర్పాటు చేశాడు. ఆశ్రయం కోసం కొండలలో గుహలు నిర్మించాడు. ఎండవేడిమి నుండి కాపాడే దుస్తులు సృజించాడు. యుద్ధంలో రక్షణ కవచాలుగా ఉపయోగపడే దుస్తులు సృజించాడు. మీరు విధేయులైఉంటారనే దేవుడు మీకిలా అనేక ప్రయోజనాలు చేకూర్చి మేలుచేశాడు. (81)

8. పక్షుల్లో 14 వేల జాతులున్నాయి. కొన్ని రకాల పక్షులు ఆకాశంలో 8 కిలోమీటర్ల ఎత్తు వరకు ఎగరగలవు. మరికొన్ని నేలపై వాలకుండా ఏకధాటిగా రెండువారాల దాకా ఎగరగలవు.

نِعْمَتَهٗ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُوْنَ ﴿٨١﴾ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُوْنَ نِعْمَتَ
اللّٰهِ ثُمَّ يُنْكِرُوْنَهَا وَاَكْثَرُهُمُ الْكٰفِرُوْنَ ﴿٨٣﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ شَهِيْدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِيْنَ ع
كَفَرُوْا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُوْنَ ﴿٨٤﴾ وَاِذَا رَاَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُوْنَ ﴿٨٥﴾
وَاِذَا رَاَ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا شُرَكَآءَهُمْ قَالُوْا رَبَّنَا هٰٓؤُلَآءِ شُرَكَآؤُنَا الَّذِيْنَ كُنَّا نَدْعُوْا مِنْ دُوْنِكَ
فَاَلْقَوْا اِلَيْهِمُ الْقَوْلَ اِنَّكُمْ لَكٰذِبُوْنَ ﴿٨٦﴾ وَاَلْقَوْا اِلَى اللّٰهِ يَوْمَىِٕذِ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا
يَفْتَرُوْنَ ﴿٨٧﴾ اَلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَصَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ زِدْنٰهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوْا

ముహమ్మద్ (స)! (ఇంత నచ్చజెప్పినా) వీరు విముఖులైపోతే (పోని), సందేశాన్ని స్పష్టంగా అందజేయడమే నీ పని. దేవుడు చేసిన మేళ్ళేమిటో వారికి తెలుసు. అయినా వారు సత్యాన్ని నిరాకరిస్తున్నారు. వారిలో చాలామంది కృతఘ్నులే ఉన్నారు. (82-83)

మేము (తీర్పుదినాన) ప్రతి అనుచర సముదాయం నుండి ఒక సాక్షి (ప్రవక్త)ని తెచ్చి నిలబెట్టినప్పుడు అవిశ్వాసులకు (తమ గోడు వెళ్ళబోసుకోవడానికి) ఏమాత్రం అనుమతి లభించదు.[9] క్షమాపణ వేడుకోండని కూడా వారికి చెప్పడంజరగదు. ఈ దుర్మార్గులు (నరక)యాతనను ఓసారి (చవి)చూసుకుంటే ఇక ఆ యాతన తీవ్రత ఏమాత్రం తగ్గించబడదు. (తప్పించుకోవడానికి) ఎలాంటి అవకాశం ఇవ్వబడదు. (84-85)

బహుదైవారాధకులు (తాము కల్పించుకున్న) మిధ్యాదైవాల్ని చూసినప్పుడు “ప్రభూ! నిన్ను వదలి మేము ప్రార్థించిన మా భాగస్వాములు (మిధ్యాదైవాలు) వీరే” అంటారు. కాని ఆ మిధ్యాదైవాలు వారిమాటలు ఖండిస్తూ ‘మీరు అసత్యవాదుల’ని చెప్పేస్తాయి.[10] అప్పుడు వారు దేవుని ముందు పూర్తిగా లొంగిపోతారు. వారి అభూత కల్పనలన్నీ వారి నుండి కనుమరుగైపోతాయి. తాము సత్యాన్ని తిరస్కరించడమేగాక (ఇతరుల్ని కూడా) దైవమార్గంలోకి రాకుండా నిరోధించినవారికి వారి దుర్మార్గానికి ప్రతిఫలంగా మేము (నానా యాతనలకు గురిచేసి) శిక్షపై శిక్ష విధిస్తాం. (86-88)

9. పునరుత్థాన దినాన విచారణకోసం మానవులంతా బ్రతికించబడతారు. అప్పుడు ప్రతి జాతికి లేక అనుచర సమాజానికి చెందిన దైవప్రవక్త, లేదా ఆప్రవక్త అనంతరం ఆయన బోధనలు ప్రచారం చేసి ప్రజల్ని హెచ్చరించిన బోధకులు తాము తమజాతి ప్రజలకు దైవసందేశం అందజేశామని విశ్వప్రభువు ముందు సాక్ష్యం చెబుతారు. దాంతో సత్యతిరస్కారులకు ఎలాంటి సాకులు చెప్పే అవకాశం ఏమాత్రం లభించదు. (ఇదే అధ్యాయంలోని 89 వ సూక్తి కూడా చూడండి.)

10. ఇక్కడ మిధ్యదైవాలు, మీరు మమ్మల్ని అసలు ఆరాధించలేదంటూ బహుదైవారాధకులను తిరస్కరిస్తారని అర్థం కాదు. మేమసలు దేవుడ్ని వదలి మమ్మల్ని ప్రార్థించమని మీకు ఎన్నడూ చెప్పలేదని, అసలు మీ ప్రార్థనల్ని గురించే మాకు తెలియదని అంటారు. మీరు మమ్మల్ని కోరికలు తీర్చేవారిగా, ఆపదల మొక్కులవారిగా భావించారంటే అది మీతప్పేగాని, దానికి మేము బాధ్యులం కామని కూడా చెబుతారు. ఈవిధంగా బహుదైవారాధకులు దేవుని ముందు చెప్పే అసత్యాన్ని వారు ఖండిస్తారు. దీన్నిబట్టి ప్రజలు దేవుని విషయంలో సరైన ఆధారాలు, గట్టి ప్రమాణాలేవీ లేకుండా మతనాయకులనబడే వారిలో ఎవర్ని బడితే వారిని గుడ్డిగా అనుసరించకూడదని, ప్రతి మనిషీ తన జీవితవిధానానికి, నడవడికకు వ్యక్తిగతంగా దేవుని ముందు బాధ్యుడవుతాడని తెలుస్తోంది. (ఇతర వివరాలకు 10:28,29; 39:3 సూక్తులు, వాటి పాదసూచికలు చూడండి.)

يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسِهِمْ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ
هَٰؤُلَاءِ ۚ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾ ١٢ ع ٦ ١٨
إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنكَرِ وَالْبَغْيِ ۚ
يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾ وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدتُّمْ وَلَا تَنقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَ
قَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا ۚ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّتِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا
مِن بَعْدِ قُوَّةٍ أَنكَاثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَن تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ ۚ
إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ ۚ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ
لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ ۚ وَلَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾
وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا السُّوءَ بِمَا صَدَدتُّمْ عَن

(ప్రవక్తా!) మేము ప్రతి అనుచర సముదాయంలో ఆ సముదాయానికే చెందిన ఒక సాక్షి (ప్రవక్త)ని తెచ్చి నిలబెడ్తాం. అతనా సముదాయానికి ప్రతికూలంగా సాక్ష్యమిస్తాడు. అప్పుడు వీరికి ప్రతికూలంగా సాక్ష్యమివ్వడానికి మేము నిన్ను తీసుకొచ్చి నిలబెడ్తాం. (ఈసాక్ష్యం కోసమే) మేము ప్రతి విషయాన్నీ స్పష్టంగా వివరించే గ్రంథాన్ని నీపై అవతరింపజేశాం. ఈ గ్రంథం (మాకు) విధేయులైనవారి కోసం చక్కటి మార్గదర్శినిగా, కారుణ్యప్రదాయినిగా, శుభవార్త ప్రకటనగా అవతరించింది. (89)

దేవుడు మిమ్మల్ని న్యాయంగా వ్యవహరించాలని, మేలు చేయాలని, బంధువుల పట్ల దయతో మెలగాలని ఆదేశిస్తున్నాడు. చెడు, అశ్లీలం, దౌర్జన్యాల జోలికి పోకూడదని వారిస్తున్నాడు. మీరు విషయం గ్రహించడానికి దేవుడు మీకిలా ఉపదేశిస్తున్నాడు॰ దేవుని పేరుపై మీరేదైనా వాగ్దానం చేస్తే దాన్ని నెరవేర్చండి. అలాగే దేవుని సాక్షిగా మీరేదైనా ప్రమాణంచేస్తే దాన్ని భంగపరచకండి. మీరు చేసేపనులన్నీ దేవునికి తెలుసు. (90-91)

కష్టపడి నూలు వడికి దాన్ని చేజేతులా ముక్కలు ముక్కలుగా త్రెంచివేసిన స్త్రీలా మీ పరిస్థితి మారకూడదు. ఒకజాతి మరొకజాతి కంటే ఎక్కువ ప్రయోజనాలు పొందే దురుద్దేశ్యంతో మీరు పరస్పరం మోసగించుకోవడానికి మీ ప్రమాణాలను పనిముట్లుగా వాడుతున్నారు. కాని దేవుడు ఈ ప్రమాణాలు, వాగ్దానాల ద్వారా మిమ్మల్ని పరీక్షకు గురిచేస్తున్నాడు. మీరు పరస్పరం విభేదించుకున్న విషయాల్లోని నిజానిజాలేమిటో ప్రళయదినాన దేవుడు తప్పకుండా మీముందు వెల్లడిస్తాడు. (92)

(మీలో ఎలాంటి విభేదాలు లేకుండా ఉండాలని) దేవుడు తలచుకుంటే ఆయన మిమ్మల్నందర్నీ ఒకే జాతిగా, ఒకే సమాజంగా చేసేవాడు. కాని దేవుడు తాను కోరిన విధంగా కొందరిని మార్గభ్రష్టత్వంలో పడవేస్తాడు; మరికొందరికి రుజుమార్గం చూపిస్తాడు. (ఆపై తీర్పుదినాన) మీ కర్మల్ని గురించి తప్పకుండా విచారణ జరుగుతుంది. (93)

(ముస్లిములారా!) మీరు పరస్పరం మోసగించుకోవడానికి మీ ప్రమాణాలను పనిముట్లుగా వాడకండి. అలాచేస్తే (ధర్మంలో) స్థిరంగా ఉన్న (నవముస్లింల) పాదాలు

سَبِيلِ اللَّهِ ۖ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۚ إِنَّمَا عِندَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ
لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِندَكُمْ يَنفَدُ ۖ وَمَا عِندَ اللَّهِ بَاقٍ ۗ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا
أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ
حَيَاةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾ فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ
بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾ إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾
إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُم بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ ۙ ١٣ ع ١١ ١٩
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنتَ مُفْتَرٍ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ
الْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾ وَلَقَدْ نَعْلَمُ
أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ ۗ لِّسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَٰذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ

తడబడవచ్చు. (ఇలా) దైవమార్గంలో అవరోధం సృష్టించిన నేరానికి మీరు దుష్ఫలితం చవిచూడవలసి వస్తుంది; కఠినాతి కఠినశిక్ష అనుభవించవలసి వస్తుంది. (94)

దేవునిపేరుతో మీరు చేసిన ప్రమాణం, ఒప్పందాలను స్వల్పమూల్యానికి అమ్మకండి. మీరు గ్రహించగలిగితే దేవుని దగ్గరున్న (పరలోకసంప)దే మీకోసం ఎంతో శ్రేష్ఠమైనది. మీ దగ్గరున్న (ఐహిక)సంపద ఖర్చయి (అంతమయి) పోయేదే. దేవుని దగ్గరున్న (పరలోక) సంపద మాత్రమే ఎన్నటికీ తరగకుండా శాశ్వతంగా ఉంటుంది. సహనం వహించేవారికి మేము వారి సత్కర్మలకు తప్పక శ్రేష్ఠమైన ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాం॰ పురుషుడైనా, స్త్రీ ఐనా విశ్వాసిఅయి సత్కార్యాలు చేస్తే, వారికి మేము పరిశుద్ధ జీవితం గడిపేలా చేస్తాం. వారి సత్కర్మలకు అతిశ్రేష్ఠమైన ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాం. (95-97)

మీరు ఖుర్ఆన్ పఠించడానికి ఉపక్రమించినప్పుడు (ముందుగా) శాపగ్రస్తుడైన షైతాన్ బారినుండి దేవుడ్ని శరణు వేడుకోండి. విశ్వప్రభువును నమ్ముకున్న విశ్వాసులపై వాడి పాచిక పారదు. వాడ్ని సంరక్షకుడిగా చేసుకొని (వాడు ఆడించినట్లు ఆడుతూ) మిథ్యాదైవాల్ని ఆరాధించేవారిపై మాత్రమే వాడి ఆటలు సాగుతాయి. (98-100)

ఏసూక్తిని అవతరింపజేయాలో దేవునికి బాగా తెలుసు. మేము ఒక సూక్తిని రద్దుచేసి దాని స్థానంలో మరొక సూక్తిని దించినప్పుడు ఈ అవిశ్వాసులు (ముఖం చిట్లిస్తూ) "నీవే ఈ ఖుర్ఆన్ని కల్పించి తెస్తున్నావ"ని అంటారు. అసలు వారిలో చాలా మంది అజ్ఞానులే ఉన్నారు॰ వారికిలా చెప్పు: "దీన్ని పరిశుద్ధాత్మ[11] యథాతథంగా మీ ప్రభువు దగ్గర్నుండి అవతరింపజేశాడు. విశ్వాసుల విశ్వాసాన్ని మరింత పటిష్ఠం చేయడానికి, విధేయులైనవారికి సన్మార్గం చూపి, శుభవార్త అందజేయడానికి (ఈ గ్రంథం అవతరించింది)"॰ నీగురించి వారు, ఒక వ్యక్తి ఇతనికి నేర్పుతున్నాడని చెబుతున్న సంగతి మాకు తెలుసు. కాని వారు ఏ మనిషిని ఉద్దేశించి ఈమాటలు అంటున్నారో అతను అరబ్బేతరుడు. ఇదేమో స్పష్టమైన అరబీభాషలో అవతరించింది. (101-103)

11. దేవుని దగ్గర్నుంచి ఆయన ప్రవక్తలకు దివ్యావిష్కృతి (వహీ)ని చేరవేసే దైవదూత హజ్రత్ జిబ్రీల్ (అలైహి)ని ఇక్కడ పరిశుద్ధాత్మ అని పేర్కొనబడింది.

مُّبِينٌ ۝ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ۙ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝
إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ ۝ مَن
كَفَرَ بِاللَّهِ مِن بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَٰكِن مَّن شَرَحَ

దేవుని సూక్తులు విశ్వసించని వారికి దేవుడు ఎన్నటికీ సన్మార్గబుద్ధి ప్రసాదించడు. అలాంటివారికి దుర్భరయాతన తప్పదు. దేవుని సూక్తులు విశ్వసించనివారే (ఇలాంటి) అబద్ధాలు పలుకుతారు. వారే అసలు అసత్యవాదులు. (104-105)

ఎవరైనా దైవాన్ని విశ్వసించాక వత్తిడి బలప్రయోగాల వల్ల అవిశ్వాస ధోరణి వ్యక్తం చేస్తే, అప్పుడతని హృదయం మాత్రం విశ్వాసస్థితిలోనే ఉంటే అలాంటి వ్యక్తిపై దోషంలేదు.[12] అలాగాకుండా ఎవరైనా ఉద్దేశ్యపూర్వకంగానే తిరస్కార వైఖరి అవలంబిస్తే

12. హింసాదౌర్జన్యాలు జరుగుతున్నప్పుడు మనిషి ప్రాణభయంతో మనస్ఫూర్తిగా అవిశ్వాస (కుఫ్ర్) పలుకులు పలకకూడదు. పూర్తిగా విశ్వాస (ఈమాన్) స్థితిలో ఉన్నప్పుడు మాత్రమే అవిశ్వాస (కుఫ్ర్) పలుకులు పలకడానికి ఈసూక్తిలో అనుమతి ఇవ్వబడింది. అయితే విశ్వాసాన్ని కాపాడుకోవడానికి ప్రాణం పోయినా సరే, సహనం వహించడం గొప్ప త్యాగం అన్పించుకుంటుంది. ప్రవక్త అనుచరుల్లో ఈ రెండు వైఖరులు మనకు గోచరిస్తాయి.

హజ్రత్ ఖబ్బాబ్ బిన్ అరత్ (రజి)ని మక్కా బహుదైవారాధకులు అగ్నికణాల మీద పడవేసి అదిమి పట్టి ఉంచుతారు. దాంతో ఆయన వీపుమీది చర్మం కాలి కొవ్వు కరిగిపోతుంది. ఆ కరిగిన కొవ్వుతోనే నిప్పుకణాలు చల్లబడి పోతాయి. అయినా ఆ సహనశీలి తన నోట ఎలాంటి అవిశ్వాస పలుకులు రానివ్వకుండా ఇస్లాం ధర్మంలో స్థిరంగా ఉంటారు.

హజ్రత్ బిలాల్ (రజి)ని అవిశ్వాసులు ఇనుప కవచం తొడిగించి మలమలమాడే ఎండలో గంటల తరబడి నిలబెట్టేవారు. తరువాత ఎండకు తీవ్రంగా కాలుతున్న ఇసుక మీద పడవేసి ఈడ్చేవారు. అయినప్పటికీ ఆయన సహనం వహించి ఒక్కడే, (దేవుడొక్కడే) అని పలికేవారు.

హజ్రత్ హబీబ్ బిన్ జైద్ (రజి)కు బూటకపు ప్రవక్త ముసైలిమా దుర్భరయాతనలు పెడతాడు. ఒక్కొక్క అవయవాన్ని నరికివేస్తూ తనను దైవప్రవక్తగా అంగీకరించమని హింసించేవాడు. అయితే హజ్రత్ హబీబ్ (రజి) ఇలా తన అవయవాలు అనేకం తెగిపోయి చివరికి ప్రాణం విడుస్తారు. కాని ఆ దుర్మార్గుణ్ణి దైవప్రవక్తగా అంగీకరించరు. పైగా తన అవయవం తెగిపోయిన ప్రతిసారీ ఆయన అతని మాటను గట్టిగా తిరస్కరిస్తుండేవారు.

హజ్రత్ అమ్మార్ బిన్ యాసిర్ (రజి) కళ్ళెదుటే ఆయన తల్లిదండ్రుల్ని అవిశ్వాసులు చిత్రహింసలు పెట్టి చంపేశారు. తర్వాత ఆయన్ని కూడా వారు నానాయాతనలు పెడ్తూ, తాము చెప్పినట్లు ముహమ్మద్ (స)ని దూషించి, తమ దేవతల్ని పొగడవలసిందిగా బలవంతం చేశారు. చివరికి హజ్రత్ అమ్మార్ (రజి) ఈ బాధలకు తాళలేక వారు పలకమన్న మాటలన్నీ పలికారు.

ఆ తరువాత ఆయన రోదిస్తూ దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధికి వచ్చి "దైవప్రవక్తా! నేను మిమ్మల్ని గురించి చెడుగా, వారి దేవతలను గురించి మంచిగా పలకనంతవరకు వారు నన్ను వదలి పెట్టలేదు" అని అన్నారు. దైవప్రవక్త (స) ఈ మాట విని "అప్పుడు నీ హృదయస్థితి ఎలా ఉండింది?" అని అడిగారు. దానికి ఆయన "నేనప్పుడు పూర్తి విశ్వాస (ఈమాన్) స్థితిలోనే ఉన్నాను" అని సమాధానమిచ్చారు. "అయితే వారు మరెప్పుడైనా ఇలా దౌర్జన్యం చేస్తే, నీవు మళ్ళీ అలాంటి మాటలే పలుకు" అన్నారు దైవప్రవక్త (స) (ఇబ్నెకసీర్)

بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۝ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۝ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ
قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ۝ لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ
الْخَاسِرُونَ ۝ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِن بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِن
بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ۝ يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَن نَّفْسِهَا وَتُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ
مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ۝ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ آمِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا
رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا
كَانُوا يَصْنَعُونَ ۝ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ۝
فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ۝ إِنَّمَا
حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ ۖ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا

అతనిపై దైవాగ్రహం వచ్చిపడుతుంది. అలాంటివారికి ఘోరమైన యాతన ఉంది. (106)

వారసలు పరలోక జీవితానికి బదులు ఐహిక జీవితాన్ని కోరుకున్నారు. అలాంటి అవిశ్వాసులకు దేవుడు ఎన్నటికీ సన్మార్గం చూపడు. దేవుడు వారి హృదయ కవాటాలు మూసేశాడు. వారి చెవులకు, కళ్ళకు సీలువేశాడు. వారసలు ఏమరుపాటుకు గురయ్యారు. కనుక వారు తప్పక పరలోకంలో ఘోరంగా నష్టపోతారు. (107-109)

(సత్యాన్ని విశ్వసించిన కారణంగా) పీడించబడి, స్వస్థలం వదలి వలసపోయిన వారు; ఆ తర్వాత దైవమార్గంలో పోరాడుతూ అనేక ఒడిదుడుకులు ఎదుర్కొన్నవారు; సహనంతో వ్యవహరించినవారు- అలాంటివారి పట్ల నీ ప్రభువు గొప్ప క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు. మానవులంతా తమనుతాము కాపాడుకునే ప్రయత్నంలో మునిగి వుండే (ప్రళయ)దినాన ప్రతి మనిషికీ అతను చేసుకున్న కర్మలకు పూర్తి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. ఎవరికీ ఎలాంటి అన్యాయం జరగదు. (110-111)

దేవుడు ఒక పట్టణం గురించిన ఉదాహరణ ఇస్తున్నాడు (గమనించండి): ఆ పట్టణవాసులు ఎంతో ప్రశాంతజీవితం గడుపుతున్నారు. నలువైపుల నుండి వారికి బాగా ఉపాధి లభిస్తోంది. కాని ఆ ప్రజలు దేవుడు చేసిన ఈ మేళ్ళను విస్మరించి ఆయనకు కృతఘ్నులైపోయారు. అప్పుడు దేవుడు వారికి వారిదుష్కర్మల పర్యవసానం చవిచూపించాడు. ఆకలి, భయాందోళనల మహోపద్రవం వారిపై వచ్చిపడింది. వారి దగ్గరికి వారి జాతికి చెందిన ఒక ప్రవక్త వచ్చినప్పటికీ వారతని మాటలు వినకుండా నిరాకరించారు. చివరికి ఆ దుర్మార్గులపై (దైవ)శిక్ష విరుచుకుపడింది. (112-113)

కాబట్టి మానవులారా! దేవుడు ప్రసాదించిన ధర్మసమ్మతమైన పరిశుద్ధ ఉపాధిని తింటూ ఆయనకు కృతజ్ఞులయి ఉండండి. మీరు నిజంగా దేవుణ్ణి ఆరాధించేవారయితే ఇలా చేయండి. ఆయన మీకు మృతజంతువుని, రక్తాన్ని, పందిమాంసాన్ని, దైవేత

عَادٍ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١١٥﴾ وَلَا تَقُوْلُوْا لِمَا تَصِفُ اَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هٰذَا حَلٰلٌ وَّ
هٰذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوْا عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ ؕ اِنَّ الَّذِيْنَ يَفْتَرُوْنَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ
لَا يُفْلِحُوْنَ ؕ﴿١١٦﴾ مَتَاعٌ قَلِيْلٌ ۖ وَّلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿١١٧﴾ وَعَلَى الَّذِيْنَ هَادُوْا حَرَّمْنَا مَا
قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ ۚ وَمَا ظَلَمْنٰهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوْۤا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿١١٨﴾ ثُمَّ اِنَّ رَبَّكَ
لِلَّذِيْنَ عَمِلُوا السُّوْٓءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوْا مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوْۤا ۙ اِنَّ رَبَّكَ مِنْۢ بَعْدِهَا

రులకు నివేదించబడినదాన్ని నిషేధించాడు.[13] అయితే ఎవరైనా ఆకలికి తాళలేక గత్యంతరంలేని పరిస్థితిలో ఈ నిషేధితాలు తింటే తప్పు లేదు. కాకపోతే అతను దైవాజ్ఞను ఉల్లంఘించే, హద్దు మీరిపోయేవాడై ఉండకూడదు. (అలాంటివారి విషయంలో) దేవుడు క్షమించేవాడు, కరుణించేవాడు. (114-115)

మీరు ఇట్టే నోటికొచ్చినట్లు "ఇది ధర్మసమ్మతమైనది, అది అధర్మమైనది" అని అబద్ధాలాతున్నారు. ఇలాంటి ఆజ్ఞలు జారీచేస్తూ దేవుని మీద అసత్యాన్ని మోపకండి. దేవుని మీద అసత్యారోపణలు చేసేవారు ఎన్నటికీ సాఫల్యం చెందలేరు. (అసత్య విషయాల ద్వారా) కొన్నాళ్ళు మాత్రమే ప్రయోజనం పొందగల్గుతారు. కాని చివరికి వారు (తమ పాపాలకు పరలోకంలో) దుర్భర శిక్ష చవిచూడవలసి వస్తుంది. (116-117)

దీనికి పూర్వం మేము నీకు తెలియజేసినవాటిని యూదులకు నిషేధించాము. మేము వారికి అన్యాయం చేయలేదు. వారే తమకుతాము అన్యాయం చేసుకునేవారు. అయితే ఎవరైనా అజ్ఞానం వల్ల పాపకార్యం చేసి ఆ తరువాత పశ్చాత్తాపం చెంది తమ

13. ఈ విషయాన్ని ఇంతకు పూర్వం మూడు చోట్ల ప్రస్తావించడం జరిగింది. 2:173, 5:3, 6:145 సూక్తులు చూడండి. దైవేతరశక్తుల పేర్లతో కోయబడిన పశుపక్షుల మాంసం తినడం నిషిద్ధం (హరాం) అనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. అయితే కొందరు ముస్లింలు దర్గాల దగ్గర, వలీల (దైవప్రియుల) సమాధుల దగ్గర తమ మొక్కుబడులు తీర్చుకోవడానికి దేవునిపేరుతో జిబహ్ చేసే పశువుల మాంసం తినడంలో తప్పు లేదని భావిస్తారు. కాని ఆ పశువుల్ని దేవునిపేరు ఉచ్చరించి జిబహ్ చేసినా వారి అసలు ఉద్దేశ్యం ఆ దైవప్రియుల్ని ప్రసన్నం చేసుకోవడమే గనక వారి సమాధుల దగ్గర జిబహ్ చేసే పశువులు కూడా నిషిద్ధమే.

"జిబహ్ చేసేటప్పుడు దేవుని పేరు ఉచ్చరించినా దైవేతరుల పేరు ప్రస్తావించబడిన ప్రతి పశువూ నిషిద్ధమే" అని బైజావీ గ్రంథంలో ఉంది. అలాగే "ఎవరైనా పాలకుడు, ప్రభుత్వాధికారి, లేదా ప్రముఖవ్యక్తి రాకపట్ల ఆయన్ని గౌరవించి ప్రసన్నం చేసుకోవడానికి పశువును దేవుని పేరుతో జిబహ్ చేసినప్పటికీ హరాం అవుతుంద"ని హనఫీ ఫిఖ్హ్‌గ్రంథం దుర్రెముఖ్తార్‌లో కూడా ఉంది.

ఒక హదీసు ప్రకారం ఒకతను దైవప్రవక్త (సల్లం) సన్నిధికి వచ్చి "నేను 'బవానా' ప్రదేశంలో (మొక్కుబడి) ఒంటెను జిబహ్ చేయదలిచాను" అని అన్నాడు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈమాట విని "అక్కడ మూఢకాలంలో ప్రజలు పూజిస్తూ ఉండిన విగ్రహం ఏదైనా ఉందా?" అని అడిగారు. దానికి ప్రజలు లేదన్నారు. "మరి అక్కడివారు తమ (గత)ఉత్సవాలలో ఏదైనా ఉత్సవాన్ని జరుపుకునేవారా?" అని అడిగారు దైవప్రవక్త (సల్లం) మళ్ళీ. దానికి ప్రజలు అలాంటిదేమీ లేదన్నారు. అప్పుడాయన ఆ ప్రదేశంలో మొక్కుబడి తీర్చుకోవడానికి ఆ వ్యక్తికి అనుమతి ఇచ్చారు.

ع ١٥ ٢١ لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١١٩﴾ اِنَّ اِبْرٰهِيْمَ كَانَ اُمَّةً قَانِتًا لِّلّٰهِ حَنِيْفًا ؕ وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٢٠﴾ شَاكِرًا
لِّاَنْعُمِهٖ ؕ اِجْتَبٰىهُ وَهَدٰىهُ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿١٢١﴾ وَاٰتَيْنٰهُ فِى الدُّنْيَا حَسَنَةً ؕ وَاِنَّهٗ فِى الْاٰخِرَةِ
لَمِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿١٢٢﴾ ثُمَّ اَوْحَيْنَاۤ اِلَيْكَ اَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ اِبْرٰهِيْمَ حَنِيْفًا ؕ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٢٣﴾
اِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِيْنَ اخْتَلَفُوْا فِيْهِ ؕ وَاِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيْمَا
كَانُوْا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ﴿١٢٤﴾ اُدْعُ اِلٰى سَبِيْلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِىْ
هِىَ اَحْسَنُ ؕ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيْلِهٖ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِيْنَ ﴿١٢٥﴾ وَاِنْ عَاقَبْتُمْ
فَعَاقِبُوْا بِمِثْلِ مَا عُوْقِبْتُمْ بِهٖ ؕ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِّلصّٰبِرِيْنَ ﴿١٢٦﴾ وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ اِلَّا
بِاللّٰهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِىْ ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُوْنَ ﴿١٢٧﴾ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا
ع ١٦ ٢٢ وَّالَّذِيْنَ هُمْ مُّحْسِنُوْنَ ﴿١٢٨﴾

నడవడికను సరిదిద్దుకుంటే, అలాంటివారి పాలిట నీప్రభువు అపార క్షమాశీలి, అమిత దయామయుడు అవుతాడు. (118-119)

ఇబ్రాహీం (యావత్సమాజానికి) గొప్ప నాయకుడు. దేవుని పట్ల పూర్తి విధేయతతో కూడిన అంకితభావం గల భక్తుడు. అతను ఏనాడూ దైవేతరశక్తుల్ని ఆరాధించినవాడు కాదు. అదీగాక దేవుడు చేసిన మహోపకారాల పట్ల ఆయనకు సదా కృతజ్ఞుడయి ఉండేవాడు. (అంచేత) దేవుడు అతడ్ని ప్రత్యేకంగా ఎన్నుకొని రుజుమార్గం చూపాడు. పైగా ప్రపంచంలో అతనికి మంచిని ప్రసాదించాడు. పరలోకంలో అతను తప్పకుండా సజ్జనులలో పరిగణించబడతాడు. (120-122)

అందువల్ల నీవు ఏకాగ్రచిత్తుడవయి బహుదైవారాధకుడు కాని ఇబ్రాహీం (జీవన) విధానాన్ని అనుసరించమని మేము నీ దగ్గరకు దివ్యావిష్కృతి (వహీ) అవతరింపజేశాము. (123)

శనివారం సంప్రదాయంతో విభేదించినవారి పైన్నే మేము దాన్ని విధించాం. వారు విభేదించినవాటి గురించి నీప్రభువు తప్పక ప్రళయదినాన తీర్పుచేస్తాడు. (124)

ప్రవక్తా! ప్రజలను వివేకంతో, చక్కని ఉపదేశంతో నీ ప్రభువు మార్గం వైపునకు పిలువు. ఉత్తమోత్తమ రీతిలో విషయాన్ని వారితో చర్చించు. ఎవరు సన్మార్గంలో ఉన్నారో, ఎవరు ఆ మార్గం తప్పారో నీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు. (125)

మీరు ప్రతీకారం తీర్చుకోదలచుకుంటే మీపై ఏమేరకు దౌర్జన్యం జరిగిందో ఆ మేరకు మాత్రమే ప్రతీకారం తీర్చుకోండి. అయితే మీరు సహనం వహిస్తే (మంచిది), ఆ సహనం సహనశీలురకు ఎంతో ప్రయోజనకరమవుతుంది. (126)

ప్రవక్తా! సహనం వహించు. ఈ సహనగుణం నీకు దైవానుగ్రహం వల్లనే అబ్బింది. (కనుక) వారి చేష్టల పట్ల బాధపడకు. వారి దుష్టపన్నాగాలకు మనస్సు చిన్నబుచ్చుకోకు. దేవుడు పరోపకారులు, దైవభీతిపరాయణుల పక్షానే ఉంటాడు. (127-128)

(آیاتها ۱۱۱) سُوْرَةُ بَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ مَكِّیَّةٌ (۵۰) (١٧) (ركوعاتها ۱۲)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سُبْحٰنَ الَّذِیْۤ اَسْرٰى بِعَبْدِهٖ لَیْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَى الْمَسْجِدِ الْاَقْصَا الَّذِیْ بٰرَكْنَا حَوْلَهٗ لِنُرِیَهٗ مِنْ
اٰیٰتِنَا ؕ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِیْعُ الْبَصِیْرُ ۝١ وَاٰتَیْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ وَجَعَلْنٰهُ هُدًى لِّبَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ اَلَّا تَتَّخِذُوْا مِنْ

17. బనీఇస్రాయీల్ (ఇస్రాయీల్ సంతతి)

అవతరణ: మక్కా సూక్తులు: 111

ఈ అధ్యాయంలో ఇస్రాయీల్ సంతతి గురించి చాలా తక్కువగా ప్రస్తావించ బడింది. ఇది దైవప్రవక్త (స) గగన పర్యటన (మేరాజ్) సందర్భంగా హిజ్రీ శకారంభానికి ఒక సంవత్సరం ముందు అవతరించినట్లు హదీసుల్ని బట్టి తెలుస్తోంది.

ఇస్రాయీల్ సంతతితో పాటు అనేక ఇతరజాతులు సత్యానికి విముఖులై చవి చూసిన దుష్పర్యవసానాల నుండి గుణపాఠం గ్రహించి, ముహమ్మద్ ప్రవక్త (స) అంద జేసే సందేశం స్వీకరించవలసిందిగా దేవుడు ఈ అధ్యాయంలో బహుదైవారాధకులకు హితవు చేశాడు. అదీగాక ఇందులో మానవతా విలువల్ని గురించి మౌలిక విషయాలు కూడా ప్రస్తావించబడ్డాయి. అంటే, మానవుల ప్రాథమిక హక్కులేమిటో తెలుసుకొని, వాటిని నెరవేర్చాలని నొక్కి చెప్పడం జరిగింది. ఆ తరువాత అవిశ్వాసుల వేధింపులకు గురయి దుర్భరజీవితం గడుపుతున్న ముస్లింలకు సహనం వహించాలని, దైవమార్గంలో స్థిరచిత్తులయి ఉండాలని హితోపదేశం చేయబడింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

దేవుడు ఎంతో పరిశుద్ధుడు. ఆయన తన నిదర్శనాలు చూపడానికి ఒకరోజు రాత్రి వేళ తన దాసుణ్ణి కాబామసీదు నుండి దూరాన ఉన్న అఖ్సామసీదు దగ్గరకు తీసి కెళ్ళాడు.[1] ఆ మసీదు పరిసరాలను ఆయన శుభవంతం చేశాడు. ఆయన సమస్తం వింటున్నాడు. ప్రత్యక్షంగా ప్రతిదాన్నీ చూస్తున్నాడు. (1)

మేము ఇదివరకు మూసాకు కూడా దివ్యగ్రంథం ప్రసాదించాము. నన్ను తప్ప మరెవరినీ సంరక్షకుడిగా చేసుకోవద్దని ఉపదేశిస్తూ ఆ గ్రంథాన్ని మేము ఇస్రాయీల్

1. ఇది దైవప్రవక్త (స) గగన పర్యటన (మేరాజ్)కు సంబంధించిన సంఘటన. వివిధ హదీసుల ప్రకారం దైవప్రవక్త (స) ఓరోజు రాత్రి నిద్రపోతుంటే దైవదూత జిబ్రీల్ (అలై) వచ్చి ఆయన్ని బురాఖ్ అనే దివ్యవాహనం మీద బైతుల్ మఖ్దిస్ (అఖ్సా) మస్జిద్‌కు తీసికెళ్ళారు. అక్కడ (గత) దైవప్రవక్తలతో కలసి నమాజ్ చేశారు. అక్కడ నుంచి ప్రత్యేక సోపానం ఎక్కి కాంతిని మించిన వేగంతో ఊర్థ్వలోకాలకు వెళ్ళారు. ఆ లోకాలలో కొందరు ప్రముఖ దైవప్రవక్తలను కలుసుకున్నారు. అక్కడ్నుంచి ఆయన ఒంటరిగా రఫ్‌రఫ్ అనే మరో మాధ్యమం ద్వారా బురాఖ్‌ని మించిన వేగంతో దేవునికి చాలాదగ్గరగా వెళ్ళారు. ఆయనతో ప్రత్యక్షంగా మాట్లాడారు. ఆ సందర్భంలో దేవుడు "ముస్లింలు ప్రతిరోజూ అయిదు వేళలు విధిగా నమాజ్ చేయాలి" అన్న ఆజ్ఞ జారీచేశాడు.

మరికొన్ని ఉల్లేఖనాల ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) సప్తాకాశాల పర్యటన సందర్భంగా స్వర్గ నరకాలు, అక్కడి విశేషాలను కూడా కళ్ళారా చూసినట్లు తెలుస్తోంది. అంతటి సుదీర్ఘ పర్యటన

دُوْنِیْ وَكِیْلًا ۝٢ ذُرِّیَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوْحٍ ؕ اِنَّهٗ كَانَ عَبْدًا شَكُوْرًا ۝٣ وَقَضَیْنَاۤ اِلٰى بَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ فِی
الْكِتٰبِ لَتُفْسِدُنَّ فِی الْاَرْضِ مَرَّتَیْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِیْرًا ۝٤ فَاِذَا جَآءَ وَعْدُ اُوْلٰىهُمَا بَعَثْنَا عَلَیْكُمْ
عِبَادًا لَّنَاۤ اُولِیْ بَاْسٍ شَدِیْدٍ فَجَاسُوْا خِلٰلَ الدِّیَارِ ؕ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُوْلًا ۝٥ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَیْهِمْ
وَاَمْدَدْنٰكُمْ بِاَمْوَالٍ وَّبَنِیْنَ وَجَعَلْنٰكُمْ اَكْثَرَ نَفِیْرًا ۝٦ اِنْ اَحْسَنْتُمْ اَحْسَنْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ ۟ وَاِنْ اَسَاْتُمْ فَلَهَا ؕ
فَاِذَا جَآءَ وَعْدُ الْاٰخِرَةِ لِیَسُوْٓءٗا وُجُوْهَكُمْ وَلِیَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوْهُ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَّلِیُتَبِّرُوْا مَا عَلَوْا
تَتْبِیْرًا ۝٧ عَسٰى رَبُّكُمْ اَنْ یَّرْحَمَكُمْ ۚ وَاِنْ عُدْتُّمْ عُدْنَا ۘ وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكٰفِرِیْنَ حَصِیْرًا ۝٨ اِنَّ هٰذَا
الْقُرْاٰنَ یَهْدِیْ لِلَّتِیْ هِیَ اَقْوَمُ وَیُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِیْنَ الَّذِیْنَ یَعْمَلُوْنَ الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَهُمْ اَجْرًا كَبِیْرًا ۝٩
وَّاَنَّ الَّذِیْنَ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا اَلِیْمًا ۝١٠ وَیَدْعُ الْاِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَآءَهٗ بِالْخَیْرِ ؕ وَ

సంతతికి మార్గదర్శినిగా చేశాము. నూహ్‌తోపాటు మేము ఓడలో ఎక్కించినవారి సంతానమా! (వినండి) నూహ్ దేవుని పట్ల కృతజ్ఞుడయిన భక్తుడు. (2-3)

మేము మాగ్రంథంలో ఇస్రాయీల్ సంతతివారిని హెచ్చరిస్తూ, మీరు ప్రపంచంలో రెండుసార్లు అరాచకం సృష్టిస్తారని, మితిమీరిన దురహంకారం ప్రదర్శిస్తారని పేర్కొన్నాం. ఆరెండిటిలో మొదటిసారి దురంహంకారం ప్రదర్శించే సమయం వచ్చినప్పుడు మేము మీకు వ్యతిరేకంగా అత్యంత శక్తిమంతులైన మాదాసుల్ని తీసుకొచ్చాం. వారు మీదేశంలో చొచ్చుకుపోయి నలుమూలలలా వ్యాపించారు. అదొక వాగ్దానం. అదిలా నెరవేరింది. తర్వాత మీకు వారిపై ఆధిక్యత పొందే అవకాశమిచ్చాం. సంతానం, సిరిసంపదలతో సహాయం చేశాం. మీ జనాభాను పెంచాం. వినండి! మీరేదైనా మంచిపని చేస్తే అది మీ శ్రేయస్సుకే దోహదపడుతుంది. చెడుపని చేస్తే అది మీ కీడుకే దారితీస్తుంది.

ఆ తరువాత రెండవ వాగ్దాన సమయం వచ్చినప్పుడు మీకు వ్యతిరేకంగా మేము మరొక శత్రువర్గాన్ని తెచ్చిపెట్టాము. వారు మీ రూపురేఖలను వికృతంగా మార్చివేయ డానికి, ఇదివరకటి శత్రువర్గంలాగే (బైతుల్ మఖ్దిస్) మసీదులోకి చొచ్చుకు పోవడానికి, వారు ఆక్రమించిన ప్రతిదాన్నీ సర్వనాశనం చేయడానికి మేమిలా చేశాం. ఇప్పుడు మీ ప్రభువు మిమ్మల్ని కరుణించే అవకాశం లేకపోలేదు. అయితే మీరు మళ్ళీ గతంలో చేసి నటువంటి చేష్టలే చేస్తే మాత్రం, మేమూ మీకు తిరిగి అదే శాస్తి చేస్తాం. సత్యతిర స్కారుల కోసం మేము నరకాన్ని కారాగారంగా చేసిఉంచాము. (4-8)

నిస్సందేహంగా ఈ ఖుర్‌ఆన్ పూర్తిగా రుజుమార్గం చూపుతుంది. సత్యాన్ని విశ్వ సించి సత్కర్మలు ఆచరించేవారికి గొప్పప్రతిఫలం లభిస్తుందని శుభవార్త అందజేస్తోంది. పరలోకాన్ని విశ్వసించనివారికి మేము దుర్భరయాతన సిద్ధపరచి ఉంచామని కూడా ఇది హెచ్చరిస్తోంది. మానవుడు (ముందుచూపు లేకుండా) మేలుకు బదులు కీడు కోరు కుంటున్నాడు. అతను నిజంగా చాలా తొందరపాటు కలవాడు. (9-11)

కేవలం కొన్ని నిమిషాలలో పూర్తికావడం విశేషం. మరునాడు ఉదయం మేరాజ్ వృత్తాంతం గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం) జనానికి తెలిపితే అవిశ్వాసులు ఆయన్ని హేళన చేశారు. అదొక అత్యంతాసక్తి కరమైన ఉదంతం. (ఈ సంఘటన గురించి వివరంగా తెలుసుకోడానికి 'ఇస్లామిక్ రిసోర్స్ సెంటర్' నుండి వెలువడిన "మహనీయ ముహమ్మద్ (స) ఆదర్శజీవితం" పుస్తకం చదవండి.)

كَانَ الْاِنْسَانُ عَجُوْلًا ۝ وَجَعَلْنَا الَّيْلَ وَالنَّهَارَ اٰيَتَيْنِ فَمَحَوْنَآ اٰيَةَ الَّيْلِ وَجَعَلْنَآ اٰيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً
لِّتَبْتَغُوْا فَضْلًا مِّنْ رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوْا عَدَدَ السِّنِيْنَ وَالْحِسَابَ ۭ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنٰهُ تَفْصِيْلًا ۝ وَكُلَّ
اِنْسَانٍ اَلْزَمْنٰهُ طٰۗىِٕرَهٗ فِيْ عُنُقِهٖ ۭ وَنُخْرِجُ لَهٗ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ كِتٰبًا يَّلْقٰىهُ مَنْشُوْرًا ۝ اِقْرَاْ كِتٰبَكَ ۭ كَفٰى
بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيْبًا ۝ مَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا يَهْتَدِيْ لِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۭ
وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِّزْرَ اُخْرٰى ۭ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِيْنَ حَتّٰى نَبْعَثَ رَسُوْلًا ۝ وَاِذَآ اَرَدْنَآ اَنْ نُّهْلِكَ قَرْيَةً

మేము రాత్రిని, పగటిని రెండు సూచనలుగా చేశాం. రాత్రి సూచనను (మీ విశ్రాంతి కోసం) చీకటిమయంగా చేశాం. అలాగే మీరు మీప్రభువు అనుగ్రహం(ఉపాధి) అన్వేషించడానికి; నెలలు, సంవత్సరాల లెక్క తెలుసుకోడానికి మేము పగటిని ప్రకాశ వంతంగా చేశాం. ఇలా మేము ప్రతి విషయాన్నీ స్పష్టంగా విశదీకరించాం. (12)

మేము ప్రతి మానవుడి జాతకాన్ని అతని మెడలోనే వ్రేలాడదీశాం. ప్రళయదినాన ఒక చిట్టా తీసి అతని ముందు పెడ్తాము. అతను దాన్ని తెరచిన పుస్తకంలా చూస్తాడు- 'ఇదిగో చదువుకో నీకర్మల చిట్టా. ఈరోజు నీకర్మల లెక్క చూడటానికి నీవే చాలు.'⁂

ఏమనిషి సన్మార్గం అవలంబిస్తాడో ఆ సన్మార్గం అతనికే లాభదాయకమవుతుంది. అలాగే ఎవడు మార్గభ్రష్టుడైపోతాడో ఆ మార్గభ్రష్టత్వం అతనికే చేటు తెచ్చిపెడ్తుంది. (పాప)భారం మోసే వాడెవడూ ఇతరుల (పాప)భారం మోయలేడు. (ప్రజలకు ధర్మం ఏమిటో, అధర్మం ఏమిటో వివరించడానికి) ఒక సందేశహరుడ్ని పంపనంత వరకు మేము ఎవరినీ ఎన్నటికీ శిక్షించము.[2] (13-15)

2. ఖుర్ఆన్‌లోనే కొన్నిచోట్ల దేవుడు అవిశ్వాసుల్ని విచారిస్తూ "మీ దగ్గరికి నా ప్రవక్తలు రాలేదా?"అని ప్రశ్నిస్తాడు. దానికి వారు వచ్చారని చెబుతారు. దైవప్రవక్తలు-దివ్యగ్రంథాలు చేరని వారు, బధిరులు, ఉన్మాదులు, మనోవ్యాధిగ్రస్తులు, ఇద్దరుప్రవక్తల మధ్యకాలంలో చనిపోయినవారి గురించి కూడా దేవుడు ప్రళయదినాన తీర్పుచేస్తాడు. వారికి ఎలాంటి అన్యాయం జరగదు.

ఆరోజు ఆయన "నరకంలో ప్రవేశించండ"ని ఆజ్ఞాపిస్తాడు. అప్పుడు వారిలో కొందరు దైవాజ్ఞ శిరసావహిస్తూ వెంటనే నరకంలో ప్రవేశిస్తారు. అయితే నరకం వారిని కాల్చదు. ఆ తరువాత వారిని స్వర్గానికి పంపడం జరుగుతుంది. మరికొందరు ఈ ఆజ్ఞను పాటించడానికి సిద్ధపడరు. దైవదూతలు అలాంటివారిని ఈడ్చికెళ్ళి నరకంలో విసరి పడేస్తారు. (ముస్నద్ అహ్మద్)

ఏమైనప్పటికీ దైవధర్మం అంటే ఏమిటో తెలియని వ్యక్తికి అది ఎవరి ద్వారానైనా, ఏ రూపం లోనైనా చేరిన తరువాత ఇక అతనే తన కర్మలకు బాధ్యుడవుతాడు. తనకు చేరిన సత్యాన్ని విశ్వసించి సాత్విక జీవితం గడిపితే అతను దైవప్రసన్నతకు, స్వర్గసౌఖ్యాలకు అర్హుడవుతాడు. అలా చేయకుండా తన ముందుకొచ్చిన సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తే దైవాగ్రహానికి గురై నరకం పాలవుతాడు. తన దగ్గరకు సత్యం చేరలేదని సాకులు చెప్పడానికి ఇక అతనికి ఎలాంటి అవకాశం లభించదు. ఆ సత్యం అతనికి ఎవరి ద్వారా ఏ రూపంలో చేరుతుందో, ఎలా చేరుతుందో దేవునికి మాత్రమే తెలుసు. అందువల్ల సత్యం చేరనివారి పరిస్థితి ఏమిటని ప్రశ్నించడం మాని, అలాంటి వారికి తాము సత్యాన్ని ఏ మేరకు చేరవేశామని ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవడం విజ్ఞుల పని.

దైవసందేశం అందజేసే బాధ్యత దైవప్రవక్తలపై మాత్రమే లేదు. వారి అనుచరులయిన ముస్లింలపై కూడా ఉంది. ప్రవక్తలు తమ బాధ్యత నిర్వహించి నిష్క్రమించారు. అంతిమ దైవప్రవక్త

اَمَرْنَا مُتْرَفِيْهَا فَفَسَقُوْا فِيْهَا فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنٰهَا تَدْمِيْرًا ۝ وَكَمْ اَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُوْنِ
مِنْۢ بَعْدِ نُوْحٍ ۭ وَكَفٰى بِرَبِّكَ بِذُنُوْبِ عِبَادِهٖ خَبِيْرًۢا بَصِيْرًا ۝ مَنْ كَانَ يُرِيْدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهٗ
فِيْهَا مَا نَشَاۗءُ لِمَنْ نُّرِيْدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهٗ جَهَنَّمَ ۚ يَصْلٰىهَا مَذْمُوْمًا مَّدْحُوْرًا ۝ وَمَنْ اَرَادَ الْاٰخِرَةَ وَ
سَعٰى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰۗىِٕكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَّشْكُوْرًا ۝ كُلًّا نُّمِدُّ هٰٓؤُلَاۗءِ وَهٰٓؤُلَاۗءِ مِنْ عَطَاۗءِ رَبِّكَ ۭ
وَمَا كَانَ عَطَاۗءُ رَبِّكَ مَحْظُوْرًا ۝ اُنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰي بَعْضٍ ۭ وَلَلْاٰخِرَةُ اَكْبَرُ دَرَجٰتٍ وَّاَكْبَرُ

మేమేదైనా జనపదాన్ని నాశనం చేయదలచుకుంటే ముందుగా అక్కడి ధనికులకు ఒక ఆజ్ఞ జారీచేస్తాం. దాన్ని వారు పెడచెవినపెట్టి దుర్మార్గాలకు పాల్పడతారు. దాంతో ఆ జనపదం శిక్షార్హులై పోతుంది. మేము దాన్ని సమూలంగా తుడిచిపెడ్తాం.[3] (ఇలా) మేము నూహ్(ప్రవక్త) తర్వాత అనేక తరాలను నాశనం చేశాం. నీ ప్రభువుకు తన దాసుల పాపకార్యాలేమిటో బాగా తెలుసు. ఆయన అన్నిటినీ గమనిస్తున్నాడు. (16-17)

సత్వరం లభించే ప్రాపంచిక వస్తువులు కోరుకునేవారిలో మేము తలచిన వానికి తలచిన వస్తువు ఇహలోకంలోనే ఇచ్చివేస్తాం. తర్వాత అతనికి నరకం రాసిపెడ్తాం. చివరికి అతను నిరాశానిస్పృహలతో క్రుంగిపోయి నరకంలో కాలి మాడిపోతుంటాడు.⁂

ఇక పరలోకభాగ్యం కోరుకుంటూ దానికోసం తగిన కృషిచేసే వారైతే, దాంతో పాటు వారు విశ్వాసులు కూడా అయివుంటే, వారి కృషికి తప్పక ఆదరణ లభిస్తుంది. ఈ ఉభయులకు మేము (ప్రపంచంలో ఎంతోకొంత) జీవనసామగ్రి ఇస్తుంటాము. ఇది నీప్రభువు అనుగ్రహం నీప్రభువు అనుగ్రహాన్ని ఎవరూ అడ్డుకోలేరు. (18-20)

మేము ప్రపంచంలో ఒకరిపై మరొకరికి ఎలా ఔన్నత్యం ప్రసాదించామో చూడండి.[4] పరలోకంలోనైతే వారి హోదాఅంతస్తులు మరింత పెరుగుతాయి. (21)

ముహమ్మద్ (సల్లం) కూడా తన బాధ్యత నెరవేర్చి వెళ్ళిపోయారు. ఇప్పుడా బాధ్యతను ఆయన అనుచరులైన ముస్లింలే నిర్వహించవలసి ఉంది. వారు తమ పొరుగున ఉండే, తమతో కలసి పనిచేసే, ప్రాపంచిక వ్యవహారాల్లో తరచుగా తమకు తారసపడే ముస్లిమేతరులకు దైవసందేశం అందజేయకపోతే మరణానంతరం దైవన్యాయస్థానంలో ఈ ముస్లిమేతరులే వారిపై అభియోగం మోపుతారు. అప్పుడు విశ్వప్రభువు ధర్మ ప్రచారబాధ్యత విస్మరించిన ముస్లింలను నిలదీసే ప్రమాదముంది. (ఇతర వివరాలకు 7:6 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.)

3. ఏదైనా జాతి లేక జనపదం పాపకార్యాలు చేయడంలో హద్దుమీరినప్పుడు దాన్ని హెచ్చ రించడానికి దేవుడు చిన్న చిన్న ప్రకృతి వైపరీత్యాలు తెచ్చిపెడ్తాడు. దాంతోపాటు దైవప్రవక్తల ద్వారా లేదా వారి అనుచరుల ద్వారా రుజుమార్గం వైపు పిలుస్తాడు. బహుశా ఈ విషయాన్నే ఇక్కడ"ఒక ఆజ్ఞ జారీ చేస్తామ"ని చెప్పబడింది. ముఖ్యంగా ఆ జాతి లేక జనపదంలోని పేరుపలుకుబడులు గల ధనికులకు, అధికారులకు ధర్మపథం వైపు పిలవడం జరుగుతుంది. అప్పటికీ ఆ జాతి దైవ సందేశాన్ని పెడచెవిన బెట్టి చెడులలో పూర్తిగా కూరుకుపోతే, భూకంపాలు, వరద ముంపులు వగైరా విపత్తుల ద్వారా దేవుడు దాన్ని తుడిచిపెడ్తాడు. (26:208,209 సూక్తులు కూడా చూడండి.)

4. ఇక్కడ ఒకరిపై మరొకరికి ఔన్నత్యం ప్రసాదించడం అంటే, అవిశ్వాసులపై విశ్వాసులకు ఔన్నత్యం ప్రసాదించడం అని అర్థం. ఔన్నత్యమంటే ఆర్థికంగా, అధికారం రీత్యా ఔన్నత్యమని

تَفْضِيلًا ﴿٢١﴾ لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَخْذُولًا ﴿٢٢﴾ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ
إِحْسَانًا ۚ إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا
كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿٢٤﴾ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ
بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ ۚ إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا ﴿٢٥﴾ وَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ
وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ ۖ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾
وَإِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مَيْسُورًا ﴿٢٨﴾ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً
إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ

కనుక మీరు దేవునితో పాటు మరోశక్తిని ఆరాధ్యదైవంగా చేసుకొని పూజించకండి. అలా చేస్తే మీరు నిందితులై, నిస్సహాయులై కూలబడిపోతారు. (22)

నీ ప్రభువు తన ఆజ్ఞలు ఇలా జారీ చేస్తున్నాడు:

❁ మీరు ఒక్క (నిజ) దేవుణ్ణి తప్ప మరెవరినీ ఆరాధించకండి.

❁ తల్లిదండ్రుల పట్ల సద్భావంతో మసలుకోండి. మీ ముందు వారిద్దరిలో ఎవ రైనా వృద్ధులైఉంటే వారిని 'ఉఫ్' అని కూడా విసుక్కోకండి. కసురుకుంటూ విదిలించి మాట్లాడకండి. వారితో గౌరవంగా మాట్లాడండి; దయార్ద్రహృదయంతో, వినయంతో వారి ముందు తలవంచిఉండండి. (వారిపట్ల గౌరవాదరణలతో) "ప్రభూ! వీరు నన్ను చిన్నతనంలో ఎలా కరుణతో, వాత్సల్యంతో పెంచిపోషిం చారో అలా నీవు వీరిని కరుణించు" అని ప్రార్థించండి. (23-24)

మీ హృదయంలో ఏముందో మీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు. మీరు సజ్జనులై ఉంటే, (పశ్చాత్తాపంతో) తనవైపు మరలేవారందర్నీ ఆయన క్షమిస్తాడు. (25)

❁ బంధువులు, నిరుపేదలు, బాటసారుల హక్కులు నెరవేర్చండి.

❁ దుబారాఖర్చు చేయకండి. దుబారాఖర్చు చేసేవారు షైతాన్ సోదరులుగా పరిగణించబడతారు. షైతాన్ తన ప్రభువుకు కృతఘ్నుడైపోయాడు. (26-27)

❁ మీరు దైవానుగ్రహం ఆశించి దానికోసం నిరీక్షిస్తూ (పేదలకు సహాయం చేయ లేక) వారినుండి తప్పించుకోవలసివస్తే, వారికి మృదువుగా జవాబివ్వండి. (28)

❁ మీరు మీచేతిని (ఏమాత్రం దానంచేయకుండా) మెడకేసి కట్టి ఉంచకండి. అలాగే దాన్ని పూర్తిగా తెరచి ఉంచడం కూడా సరికాదు. అలాచేస్తే మీరు నింది తులయి, నిస్సహాయులై పోతారు. నీ ప్రభువు తాను కోరినట్లు కొందరికి ఇతోధి కంగా ఉపాధినిస్తే, మరికొందరిని లేమికి గురిచేస్తాడు. ఆయనకు తన దాసుల స్థితిగతులు బాగా తెలుసు. ఆయన వారిని చూస్తూనేఉన్నాడు. (29-30)

అర్థం కాదు. మనిషి చనిపోయే వరకూ దైవభీతి, పరలోక చింతనలతో పాటు నీతి నిజాయితీలతో కూడిన గౌరవప్రదమైన జీవితం గడపడమే ఔన్నత్యం. అలాంటి విశ్వాసులే పరలోకంలో అత్యున్నత స్వర్గసౌఖ్యాలు పొందగలరు.

إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾ وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ ۖ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ ۚ إِنَّ قَتْلَهُمْ

❁ దారిద్ర్యభయంతో మీసంతానాన్ని చంపుకోకండి. మేము వారికీ ఆహారమిస్తు న్నాం, మీకూ ఇస్తున్నాం. వారిని చంపడం ఘోరమైన పాపం.[5] (31)

5. దేవుడు సృష్టికర్త, ఆరాధ్యుడు మాత్రమే కాదు; ఆయన శాసనకర్త, పోషకుడు కూడా. ప్రాణికోటిని పోషించే బాధ్యతను ఆయనే తీసుకున్నాడు. ఉపాధి సముపార్జనకు మానవులు కృషి మాత్రమే చేయగలరు. ఉపాధి ప్రదాత దేవుడే. పెరుగుతున్న జనాభాకు అనుగుణంగా ఆయన ఆహారోత్పత్తి కుడా పెంచుతున్నాడు. అధికోత్పత్తి కోసం నేడు వ్యవసాయరంగంలో అద్భుత విధానాలు, అసాధారణ సాంకేతిక పద్ధతుల్ని మానవులకు అనుగ్రహించినవాడు ఆ ప్రభువే.

మన దేశంలో యాభైఏళ్ళ క్రితంనాటి 45కోట్ల జనాభా జీవనప్రమాణం కంటే నేడు 100కోట్ల జనాభా జీవనప్రమాణం మెరుగ్గాఉంది. ఇతరదేశాల్లో కూడా అంతే. ఎక్కడో కొన్నిచోట్ల మాత్రమే కొందరు కనీసావసరాలు దొరక్క బాధపడుతున్నారు. దీనిక్కారణం భూమిపై ఆహారోత్పత్తి తగ్గిపోయిం దని అర్థం కాదు. మానవులు దైవబోధనలు వదలి అనుసరిస్తున్న అసహజ ఆర్థికవిధానాలే ఉపాధి పంపిణీలో అపసవ్యత, సమతులనారాహిత్యాలను సృష్టిస్తున్నాయి. తత్ఫలితంగా లక్షలాది టన్నుల ఆహారధాన్యాలు గిడ్డంగులలో ఏళ్ల తరబడి పంపిణీకి నోచుకోలేక ముక్కిపోతున్నాయి. కొన్ని దేశాల్లో నయితే అదనంగా పండిన ఆహారోత్పత్తులను పెద్దఎత్తున తగలబెట్టడమో, సముద్రంలో పారవెయ్య డమో జరుగుతోంది. ఈ నిర్వాకం కోసం ఆ దేశాలు కోట్లాది డాలర్లు ఖర్చుపెడుతున్నాయి.

నేటి పాలకులు, ఆర్థికవేత్తలు సరయిన ఆర్థిక విధానాలతో ఆహారోత్పత్తులు సక్రమంగా పంపిణీ చేయలేక ఏకంగా సంతానోత్పత్తినే అరికట్టే చర్యలకు పాల్పడుతున్నారు. అంటే తోటి మానవ సంతతినే హతమార్చుతున్నారన్నమాట. ఇంతకంటే ఆత్మహత్యా సదృశం మరొకటి ఉండదు. (41:10 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.) ఖుర్‌ఆన్ ఇది పూర్తిగా అజ్ఞానం, మూర్ఖత్వాలతో కూడిన చర్య అంటోంది. దీనివల్ల వారు ఘోరంగా నష్టపోతారని హెచ్చరిస్తోంది.

"దారిద్ర్య భయంతో మీ సంతానాన్ని (చేజేతులా) హతమార్చుకోకండి. మేము వారికీ ఆహారమిస్తున్నాం, మీకూ ఇస్తున్నాం." (6:151, 17:31) "అజ్ఞానం, మూర్ఖత్వాలతో తమ సంతానాన్ని చంపుకునేవారు,.. ఘోరంగా నష్టపోతారు." (6:140)

ఇలాంటి అజ్ఞానులు ప్రతి యుగంలో, ప్రతి జాతిలోనూ దారిద్ర్య భయంతో తమ సంతా నాన్ని హతమార్చుతున్నారు. కుటుంబ నియంత్రణ పేరుతో నేడు నాగరికులమని చెప్పుకునేవారు మానవజాతిని ప్రపంచంలోకే రాకుండా మాతృగర్భంలోనే మట్టుపెడ్తున్నారు. టుబెక్టమీ-వేసక్టమీ ఆపరేషన్ల ద్వారా, మందులు-కండోమ్‌ల ద్వారా పిండోత్పత్తిని అరికడ్తున్నారు. దైవం ప్రసాదించిన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని దుర్వినియోగపరుస్తూ భ్రూణహత్యలకు సైతం పాల్పడుతున్నారు.

పూర్వం అరబ్బులు సంతానోత్పత్తిని అరికట్టేందుకు సంపర్క సమయంలోనే వీర్యం స్త్రీ గర్భంలోకి పోకుండా నిరోధించేవారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఈ చర్య పట్ల అయిష్టత వెలిబుచ్చుతూ "ప్రళయం వరకు పుట్టవలసిన పిల్లలు ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ పుట్టి తీరుతారు" అన్నారు.

చైనా పౌరులకు ఒక్కబిడ్డ కన్నా ఎక్కువమందిని కనే హక్కు లేదు. అయినా అక్కడ జనాభా తామరతంపరగా పెరిగిపోతూనే ఉంది. చైనాప్రజలు ఆ ఒక్క బిడ్డ మగబిడ్డయితే బాగుంటుందని భావించి ఆడ శిశువుల్ని నిర్దాక్షిణ్యంగా చంపేస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితి ఎంత తీవ్రరూపం దాల్చింది అంటే ఈనాడు కొన్ని రాష్ట్రాల్లో స్త్రీ జనాభా విపరీతంగా తగ్గిపోయి మగపిల్లలకు పెళ్ళిళ్ళు కావడమే గగనమయి పోయింది. ఇలాంటివే ఇంకా అనేక సమస్యలు అక్కడ ఎదురవుతున్నాయి.

كَانَ خِطْأً كَبِيْرًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنٰٓى اِنَّهٗ كَانَ فَاحِشَةً ؕ وَسَآءَ سَبِيْلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِىْ حَرَّمَ اللّٰهُ
اِلَّا بِالْحَقِّ ؕ وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُوْمًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهٖ سُلْطٰنًا فَلَا يُسْرِفْ فِّى الْقَتْلِ ؕ اِنَّهٗ كَانَ مَنْصُوْرًا ﴿٣٣﴾
وَلَا تَقْرَبُوْا مَالَ الْيَتِيْمِ اِلَّا بِالَّتِىْ هِىَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهٗ ۖ وَاَوْفُوْا بِالْعَهْدِ ۚ اِنَّ الْعَهْدَ كَانَ
مَسْئُوْلًا ﴿٣٤﴾ وَاَوْفُوا الْكَيْلَ اِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوْا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيْمِ ؕ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَّاَحْسَنُ تَاْوِيْلًا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقْفُ
مَا لَيْسَ لَكَ بِهٖ عِلْمٌ ؕ اِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ اُولٰٓئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُوْلًا ﴿٣٦﴾ وَلَا تَمْشِ فِى
الْاَرْضِ مَرَحًا ۚ اِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْاَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُوْلًا ﴿٣٧﴾ كُلُّ ذٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهٗ عِنْدَ رَبِّكَ

❁ వ్యభిచారం దరిదాపులకు పోకండి. అది చాలా హేయమైనది, పరమచెడ్డదారి.

❁ న్యాయసమ్మతంగా తప్ప దేవుడు నిషేధించిన ఏ ప్రాణినీ హతమార్చకండి. ఎవరైనా అన్యాయంగా హతమార్చబడితే అతని వారసులకు మేము బదులు తీర్చుకునే అధికారమిచ్చాం.[6] అయితే వారసుడు (హంతకుడ్ని) వధించడంలో హద్దు మీరకూడదు. అప్పుడే అతనికి సహాయం చేయబడుతుంది. (32-33)

❁ అనాథపిల్లలు యుక్తవయస్సుకు చేరుకునే వరకు న్యాయసమ్మతంగా తప్ప వారి సొమ్ము దరిదాపులకు వెళ్ళకండి.

❁ (వాగ్దానం) ఒప్పందం నెరవేర్చండి. (వాగ్దానం) ఒప్పందం గురించి మీరు తప్పనిసరిగా (దేవుని ముందు) సమాధానం చెప్పుకోవలసి ఉంటుంది. (34)

❁ సరైన పాత్రతో పూర్తిగా కొలచి ఇవ్వండి. తూచవలసివస్తే సరైన త్రాసుతో తూచి ఇవ్వండి.[7] ఇదే సరైన పద్ధతి. ఫలితంరీత్యా కూడా ఇదే మంచి పద్ధతి. (35)

❁ మీకు తెలియనిదాని వెంటపడకండి. కళ్ళు, చెవులు, హృదయం వగైరా సమస్త అవయవాల్ని గురించి (దేవునికి) సమాధానం చెప్పుకోవలసిఉంటుంది.[8] (36)

❁ భూమిపై నిక్కుతూ, నీల్గుతూ నడవకండి. (ఈ అహంకారంతో) మీరు భూమిని చీల్చి వేయలేరు. పర్వతాల ఎత్తుకు ఎదగనూ లేరు. (37)

ఇవన్నీ దుష్కార్యాలు. మీ ప్రభువు దృష్టిలో ఎంతో హేయమైనవి. ఇవి వివేకంతో కూడిన విషయాలు. వీటిని నీ ప్రభువు నీ హృదయఫలకంపై అవతరింపజేశాడు.

6. హత్య రుజువయిన తరువాత న్యాయస్థానం ద్వారా హతుని వారసులకు ఈ అధికారం లభిస్తుంది. వారు కోరిన విధంగా హంతకుడికి మరణదండన విధించమని చెప్పవచ్చు లేదా రక్తపరిహారం క్రింద హంతకుడి నుంచి కొంత సొమ్ము తీసుకొనయినా తృప్తి పడవచ్చు. లేదా హంతకుడ్ని క్షమించవచ్చు. అంతా వారసుల ఇష్టం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది.

7. వివరాలకు 83:1-5 సూక్తులు, వాటి పాదసూచిక చూడండి.

8. సరైన జ్ఞానం, నిరూపణలు, ప్రమాణాలు లేకుండా ఊహాగానాలతో ఒక విషయాన్ని కల్పించి దాన్ని అనుసరించడాన్ని ఖుర్‌ఆన్ నిరసిస్తుంది. నిజానిజాలు తెలుసుకోకుండా ఇతరులపై నిందారోపణలు మోపడం, వదంతులు వ్యాపింపజేయడం, కేవలం అనుమానంతో ఒక వ్యక్తికి వ్యతిరేకంగా చర్య తీసుకోవడం, అతడ్ని బాధించడం, శాస్త్రీయ ప్రమాణంలేని ఊహాజనిత సిద్ధాంతాలను కళ్ళు మూసుకొని నమ్మడం, దేవుని విషయంలో అంధవిశ్వాసాలకు మనసులో చోటివ్వడం మొదలైన వాటిని ఖుర్‌ఆన్ ఈ సూక్తి ద్వారా నిషేధిస్తోంది.

مَكْرُوْهًا ﴿٣٨﴾ ذٰلِكَ مِمَّآ اَوْحٰٓى اِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ ؕ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتُلْقٰى فِىْ جَهَنَّمَ مَلُوْمًا
مَّدْحُوْرًا ﴿٣٩﴾ اَفَاَصْفٰكُمْ رَبُّكُمْ بِالْبَنِيْنَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلٰٓئِكَةِ اِنَاثًا ؕ اِنَّكُمْ لَتَقُوْلُوْنَ قَوْلًا عَظِيْمًا ﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ
صَرَّفْنَا فِىْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِيَذَّكَّرُوْا ؕ وَمَا يَزِيْدُهُمْ اِلَّا نُفُوْرًا ﴿٤١﴾ قُلْ لَّوْ كَانَ مَعَهٗٓ اٰلِهَةٌ كَمَا يَقُوْلُوْنَ اِذًا
لَّابْتَغَوْا اِلٰى ذِى الْعَرْشِ سَبِيْلًا ﴿٤٢﴾ سُبْحٰنَهٗ وَتَعٰلٰى عَمَّا يَقُوْلُوْنَ عُلُوًّا كَبِيْرًا ﴿٤٣﴾ تُسَبِّحُ لَهُ السَّمٰوٰتُ
السَّبْعُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فِيْهِنَّ ؕ وَاِنْ مِّنْ شَىْءٍ اِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ وَلٰكِنْ لَّا تَفْقَهُوْنَ تَسْبِيْحَهُمْ ؕ اِنَّهٗ كَانَ
حَلِيْمًا غَفُوْرًا ﴿٤٤﴾ وَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُوْرًا ﴿٤٥﴾ وَّ
جَعَلْنَا عَلٰى قُلُوْبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَّفْقَهُوْهُ وَفِىْٓ اٰذَانِهِمْ وَقْرًا ؕ وَاِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِى الْقُرْاٰنِ وَحْدَهٗ وَلَّوْا عَلٰٓى
اَدْبَارِهِمْ نُفُوْرًا ﴿٤٦﴾ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُوْنَ بِهٖٓ اِذْ يَسْتَمِعُوْنَ اِلَيْكَ وَاِذْ هُمْ نَجْوٰٓى اِذْ يَقُوْلُ الظّٰلِمُوْنَ
اِنْ تَتَّبِعُوْنَ اِلَّا رَجُلًا مَّسْحُوْرًا ﴿٤٧﴾ اُنْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوْا لَكَ الْاَمْثَالَ فَضَلُّوْا فَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ سَبِيْلًا ﴿٤٨﴾ وَ

వినండి! దేవునితో పాటు మరో ఆరాధ్యదైవాన్ని చేసుకోకండి. అలాచేస్తే మీరు నిందితులై, సమస్త శ్రేయోశుభాలకు దూరమై నరకంలో వేయబడతారు. (38-39)

ఏమిటీ, మీ ప్రభువు మీకు కుమారుల్ని అనుగ్రహించి తనకోసం దైవదూతల్ని కుమార్తెలుగా చేసుకున్నాడా? ఎంత విచిత్రం! మీరు మీనోట పలుకుతున్న ఈ మాటలు పచ్చి అబద్ధాలు, నిరాధారమైనవి. (40)

మేమీ ఖుర్‌ఆన్‌లో సత్యాన్ని అర్థం చేసుకోవలసిందిగా ప్రజలకు రకరకాలుగా నచ్చజెప్పాము. కాని వారు దానికి మరింత దూరమయిపోతున్నారు. (41)

వారికిలా చెప్పు: వారన్నట్లు దేవునితో పాటు ఇతర దైవాలు కూడా ఉంటే ఆ దైవాలు సింహాసనాధీశుని స్థాయికి చేరుకోవడానికి తప్పకుండా ప్రయత్నిస్తాయి. దేవుడు పరిశుద్ధుడు. వారు పలుకుతున్న ఈ పలుకులకు దేవుడు అతీతుడు, ఎంతో ఉన్నతుడు. సప్తాకాశాలు, భూమి, భూమ్యాకాశాల్లోని యావత్తు సృష్టిరాసులు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతున్నాయి. ఆయన ఔన్నత్యంతో పాటు ఆయన పవిత్రతను ప్రశంసించని సృష్టి అంటూ ఏదీ లేదు. కాని అవి చేసే దైవస్మరణను మీరు గ్రహించలేరు. ఆయన ఎంతో ఉదారుడు, గొప్ప క్షమాశీలి. (42-44)

ప్రవక్తా! నీవు ఖుర్‌ఆన్ పఠిస్తున్నప్పుడు మేము నీకూ, పరలోకం నమ్మనివారికీ మధ్య అడ్డుతెర ఉంచి వారి హృదయకవాటాలు మూసేస్తాం. దాంతో ఏ విషయాన్నీ గ్రహించ లేరు. వారి చెవులకు చెవుడు కల్పిస్తాం. ఖుర్‌ఆన్‌లో నీవు మాటిమాటికి నీ ప్రభువు ఒక్కడ్ని గురించే ప్రస్తావిస్తుంటే వారు ఏవగింపుతో ముఖం తిప్పుకుంటున్నారు.

ఎప్పుడైనా వారు నీమాటలు చెవియొగ్గి వింటే వారసలు ఏంవిన్నారో, ఆతర్వాత వారు ఏకాంతంలో కలుసుకొని ఏం గుసగుసలాడుకున్నారో అన్నీ మాకు తెలుసు. ఆ దుర్మార్గులు నీగురించి“ఈ మనిషి చేతబడికి గురైన పిచ్చివాడు. అలాంటి పిచ్చివాడి వెంటపడ్డారు మీరు” అంటారు (ముస్లింలతో). చూడు నీగురించి ఎలాంటి మాటలు అంటున్నారో. వీరసలు మార్గభ్రష్టులైపోయారు. వీరిక దారికి రారు. (45-48)

قَالُوْٓا ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا وَّرُفَاتًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ خَلْقًا جَدِيْدًا ﴿٤٩﴾ قُلْ كُوْنُوْا حِجَارَةً اَوْ حَدِيْدًا ﴿٥٠﴾ اَوْ
خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِيْ صُدُوْرِكُمْ ۚ فَسَيَقُوْلُوْنَ مَنْ يُّعِيْدُنَا ۗ قُلِ الَّذِيْ فَطَرَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ فَسَيُنْغِضُوْنَ اِلَيْكَ
رُءُوْسَهُمْ وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى هُوَ ۗ قُلْ عَسٰٓى اَنْ يَّكُوْنَ قَرِيْبًا ﴿٥١﴾ يَوْمَ يَدْعُوْكُمْ فَتَسْتَجِيْبُوْنَ بِحَمْدِهٖ وَتَظُنُّوْنَ
اِنْ لَّبِثْتُمْ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿٥٢﴾ وَقُلْ لِّعِبَادِيْ يَقُوْلُوا الَّتِيْ هِيَ اَحْسَنُ ۗ اِنَّ الشَّيْطٰنَ يَنْزَغُ بَيْنَهُمْ ۗ اِنَّ الشَّيْطٰنَ
كَانَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِيْنًا ﴿٥٣﴾ رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِكُمْ ۗ اِنْ يَّشَاْ يَرْحَمْكُمْ اَوْ اِنْ يَّشَاْ يُعَذِّبْكُمْ ۗ وَمَآ اَرْسَلْنٰكَ
عَلَيْهِمْ وَكِيْلًا ﴿٥٤﴾ وَرَبُّكَ اَعْلَمُ بِمَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيّٖنَ عَلٰى بَعْضٍ وَّ
اٰتَيْنَا دَاوٗدَ زَبُوْرًا ﴿٥٥﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِيْنَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُوْنِهٖ فَلَا يَمْلِكُوْنَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيْلًا ﴿٥٦﴾
اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ يَبْتَغُوْنَ اِلٰى رَبِّهِمُ الْوَسِيْلَةَ اَيُّهُمْ اَقْرَبُ وَيَرْجُوْنَ رَحْمَتَهٗ وَيَخَافُوْنَ
عَذَابَهٗ ۗ اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُوْرًا ﴿٥٧﴾ وَاِنْ مِّنْ قَرْيَةٍ اِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوْهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيٰمَةِ اَوْ مُعَذِّبُوْهَا

వారు (ఆశ్చర్యంతో) "మేము (చచ్చి) ఎముకలుగా, మట్టిగా మారిపోయాక మళ్ళీ బ్రతికించి లేపబడతామా?" అంటారు. వారికిలా స్పష్టంగా చెప్పెయ్యి: "మీరు (చచ్చి) రాళ్ళయిపోయినా, ఇనుమైపోయినా సరే (తప్పకుండా లేపబడతారు)." (49-50)

ఆ తర్వాత వారు "మమ్మల్ని మళ్ళీ బ్రతికించి లేపే వాడెవడు?" అని తప్పకుండా అడుగుతారు. "మిమ్మల్ని మొదటిసారి పుట్టించినవాడే" అని చెప్పు. వారు (ఆశ్చర్యంతో) తలలూపుతూ "అయితే అది ఎప్పుడు సంభవిస్తుందంటావు?" అని మళ్ళీ అడుగుతారు. "అది ఎంతో దూరం లేదు, త్వరలోనే సంభవించవచ్చ"ని చెప్పు వారికి. (51)

ఏరోజు ఆయన మిమ్మల్ని కేకవేసి పిలుస్తాడో ఆరోజు మీరు ఆయన పిలుపునకు వెంటనే స్పందించి ఆయన్ని స్తుతిస్తూ (బిలబిల పరుగెత్తుకు) వస్తారు. అప్పుడు మీరు మనసులో "మనమీ స్థితిలో కొద్దిసేపే ఉన్నాం" అని అనుకుంటారు. (52)

ముహమ్మద్ (స)! నాదాసులతో 'మీరు మంచిమాటనే మీనోట వెలువరించాల'ని చెప్పు. మానవుల మధ్య షైతాన్ కలహాలు సృష్టించడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. షైతాన్ మానవులకు బహిరంగ శత్రువు. మీ పరిస్థితి గురించి మీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు. ఆయన తలచుకుంటే మిమ్మల్ని కరుణిస్తాడు లేదా శిక్షిస్తాడు. మేము నిన్ను ప్రజల మీద పర్యవేక్షకునిగా నియమించి పంపలేదు. భూమ్యాకాశాలలోని సమస్త సృష్టిరాసుల్ని గురించి నీ ప్రభువుకు బాగాతెలుసు. మేము ప్రవక్తలలో కొందరికి కొందరికన్నా ఉన్నత హోదాలు కల్పించాం. మేమే దావూద్‌కు జబ్బూర్ గ్రంథం ఇచ్చింది. (53-55)

చెప్పు: "మీరు దేవుడ్ని కాదని ఆరాధిస్తున్న మీ మిధ్యాదైవాలను మొరపెట్టుకొని చూడండి. అవి మీకష్టాలను ఏమాత్రం దూరంచేయలేవు. ఆ స్థితిని మార్చలేవు కూడా. అవి స్వయంగా తమ ప్రభువుసాన్నిధ్యం అన్వేషిస్తూ తమలో దేవునికి ఎవరెక్కువ సన్నిహితులో అని ఆలోచిస్తున్నాయి. ఆయన అనుగ్రహం ఆశిస్తూ, ఆయన శిక్షకు భయపడుతున్నాయి. నిజానికి నీ ప్రభువు శిక్ష భయపడవలసిన విషయమే. (56-57)

మేము ప్రళయదినానికి పూర్వం ప్రతి పట్టణాన్ని, జనపదాన్ని సర్వనాశనం చేయడమో లేక కఠినంగా శిక్షించడమో చేస్తాం. ఇది విధివ్రాతలో రాయబడిఉంది. (58)

عَذَابًا شَدِيْدًا ۗ كَانَ ذٰلِكَ فِي الْكِتٰبِ مَسْطُوْرًا ﴿٥٨﴾ وَمَا مَنَعَنَآ اَنْ نُّرْسِلَ بِالْاٰيٰتِ اِلَّآ اَنْ كَذَّبَ بِهَا
الْاَوَّلُوْنَ ۗ وَاٰتَيْنَا ثَمُوْدَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوْا بِهَا ۗ وَمَا نُرْسِلُ بِالْاٰيٰتِ اِلَّا تَخْوِيْفًا ﴿٥٩﴾ وَاِذْ قُلْنَا لَكَ اِنَّ
رَبَّكَ اَحَاطَ بِالنَّاسِ ۗ وَمَا جَعَلْنَا الرُّءْيَا الَّتِيْٓ اَرَيْنٰكَ اِلَّا فِتْنَةً لِّلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُوْنَةَ فِي الْقُرْاٰنِ ۗ
وَنُخَوِّفُهُمْ ۙ فَمَا يَزِيْدُهُمْ اِلَّا طُغْيَانًا كَبِيْرًا ﴿٦٠﴾ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْٓا اِلَّآ اِبْلِيْسَ ۗ قَالَ
ءَاَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِيْنًا ﴿٦١﴾ قَالَ اَرَءَيْتَكَ هٰذَا الَّذِيْ كَرَّمْتَ عَلَيَّ ۖ لَئِنْ اَخَّرْتَنِ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَاَحْتَنِكَنَّ

వీరికిపూర్వం ప్రజలు మా మహిమలు తిరస్కరించారు. ఈ విషయం తప్ప మరేదీ మమ్మల్ని వాటిని పంపకుండా నిరోధించలేదు.[9] మేము సమూద్ జాతి దగ్గరకు (ప్రవక్త దౌత్యానికి) నిదర్శనంగా ఒక ఒంటెను తెచ్చాం. దానిపై వారు దౌర్జన్యం చేశారు. ప్రజలు మా మహిమలు చూసి భయపడి (సత్యాన్ని) విశ్వసిస్తారనే మేము వాటిని పంపాము.

ముహమ్మద్ (స)! నీ ప్రభువు వారిని పరివేష్టించి ఉన్నాడని మేము నీకు తెలియజేశాం. మేమిప్పుడు నీకు చూపిన దాన్ని,[10] ఖుర్‌ఆన్‌లో పేర్కొనబడిన శాపగ్రస్త వృక్షాన్ని వారికోసం కఠినపరీక్షగా చేశాం. మేము వారిని మాటిమాటికి హెచ్చరిస్తూనే ఉన్నాం. కాని మా హెచ్చరికలు వారి తలబిరుసుతనాన్ని మరింతఅధికమే చేస్తున్నాయి. (59-60)

మేము దైవదూతలను ఆదంకు గౌరవసూచకంగా అభివాదం చేయమని ఆదేశించినప్పుడు, ఇబ్లీస్ తప్ప అందరూ అభివాదం చేశారు. ఇబ్లీస్ (తిరస్కరిస్తూ) "నీవు మట్టితో సృజించిన వాడికి నేను అభివాదం చేయాల్నా?" అన్నాడు. "కాస్త నీవే ఆలోచించు. నీవితనికి నాకంటే ఎక్కువ ఔన్నత్యాన్నిచ్చావు. అంతటి యోగ్యుడా ఇతను? (సరే) ప్రళయం దాకా నాక్కాస్త గడువిచ్చావంటే, నేనితని సంతతిని పూర్తిగా దారి తప్పించి నా అధీనం చేసుకుంటాను. బహుతక్కువ మంది మాత్రమే నాబారి నుండి బయట పడతారు" అన్నాడతను. (61-62)

9. మక్కా అవిశ్వాసులు సఫా కొండను బంగారుకొండగా మార్చమని, ప్రజలు వ్యవసాయం చేసుకోవడానికి వీలుగా మక్కా పర్వతాలను వాటి స్థానాల నుండి తొలగింపజేయమని దైవప్రవక్త (స)ను అడిగారు. దీనికి దేవుడు సమాధానమిస్తూ "వారి కోర్కెలను నెరవేర్చడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాం. అయితే ఆ తర్వాత కూడా వారు విశ్వసించకపోతే సర్వనాశనమవుతారు" అని అన్నాడు. కాని దైవప్రవక్త (స) అవిశ్వాసుల్ని వినాశం నుండి తప్పించడానికి వారి కోరికల్ని నెరవేర నీయదలచుకోలేదు. ఆ సందర్భంగా ఈసూక్తి అవతరించింది. (ముస్నద్ అహ్మద్)

ఇలాంటి మహిమలు చూపడం దేవునికి కష్టమేమీ కాదు. కాని ఆ మహిమలు చూసిన తరువాత కూడా వారికి కనువిప్పు కలగకపోతే దేవుడు వారిని ప్రకృతి విపత్తుల ద్వారా ఇహలోకంలోనే సర్వనాశనం చేస్తాడు. వారికి ఇక ఏమాత్రం విశ్వసించే అవకాశం లభించదు. తార్కాణం కోసం దేవుడు తరువాతి సూక్తిలో సమూద్‌జాతి ప్రజల వినాశం గురించి ప్రస్తావించాడు. సమూద్ జాతి ప్రజల కోరికపై దేవుడు చట్టుబండ నుండి ఒక ఒంటెను వెలికితీశాడు. అయితే వారు తమ ప్రవక్తను విశ్వసించడానికి బదులు ఆయన ఆజ్ఞ ధిక్కరించి దాన్ని చంపేశారు. తత్ఫలితంగా వారిపై దైవశిక్ష విరుచుకుపడి సర్వనాశనమయ్యారు. ఇలాంటి సంఘటనల ద్వారా గుణపాఠం గ్రహించమని దేవుడు మక్కా బహుదైవారాధకుల్ని ఈ సూక్తిలో పరోక్షంగా హెచ్చరిస్తున్నాడు.

10. అంటే దివ్యలోకాల పర్యటనా విశేషాలు. ఈ పర్యటనను 'మేరాజ్' అంటారు.

ذُرِّيَّتَهُۥٓ إِلَّا قَلِيلًا ۝ قَالَ ٱذْهَبْ فَمَن تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَآؤُكُمْ جَزَآءً مَّوْفُورًا ۝ وَٱسْتَفْزِزْ مَنِ
ٱسْتَطَعْتَ مِنْهُم بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِم بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ فِى ٱلْأَمْوَٰلِ وَٱلْأَوْلَٰدِ وَعِدْهُمْ ۚ وَمَا
يَعِدُهُمُ ٱلشَّيْطَٰنُ إِلَّا غُرُورًا ۝ إِنَّ عِبَادِى لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَٰنٌ ۚ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ وَكِيلًا ۝ رَّبُّكُمُ ٱلَّذِى يُزْجِى
لَكُمُ ٱلْفُلْكَ فِى ٱلْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ۝ وَإِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فِى ٱلْبَحْرِ ضَلَّ مَن
تَدْعُونَ إِلَّآ إِيَّاهُ ۖ فَلَمَّا نَجَّىٰكُمْ إِلَى ٱلْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ ۚ وَكَانَ ٱلْإِنسَٰنُ كَفُورًا ۝ أَفَأَمِنتُمْ أَن يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ
ٱلْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا۟ لَكُمْ وَكِيلًا ۝ أَمْ أَمِنتُمْ أَن يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَىٰ
فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِّنَ ٱلرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كَفَرْتُمْ ۙ ثُمَّ لَا تَجِدُوا۟ لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِۦ تَبِيعًا ۝ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا
بَنِىٓ ءَادَمَ وَحَمَلْنَٰهُمْ فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ وَرَزَقْنَٰهُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَفَضَّلْنَٰهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا

దానికి సృష్టికర్త ఇలా అన్నాడు: "సరే వెళ్ళిపో (ఇక్కడ్నుంచి) నిన్ను, నిన్ను అనుసరించిన వారందరినీ నరకంలో పడవేస్తాను. అదే మీకు తగిన శాస్తి. వారిలో నీవు ఎవరెవరిని పిలిచి ప్రలోభపెడ్తావో ప్రలోభపెట్టుకో. (కావాలంటే) వారిపై నీ వాహనబలాన్ని, పదాతిదళాన్ని (కూడా) ప్రయోగించుకో. వారి సంతానం, సిరిసంపదల్లో కూడా భాగస్వామిగా చేరిపో. వారిని వాగ్దానాలతో ఊరించి నీ వలలో వేసుకో."

(మానవులారా! గుర్తుంచుకోండి) షైతాన్ చేసే వాగ్దానాలు ఉత్త మోసపు వాగ్దానాలు తప్ప మరేమీ కావు- "ఏమైనప్పటికీ నా ప్రియదాసులపై నీఅధికారం చెల్లదు (నీజిత్తులు పారవు)." నమ్ముకునేవారికి నీ ప్రభువే చాలు. (63-65)

సముద్రాలలో మీ శ్రేయస్సు కోసం నౌకలు నడిపేవాడు మీ ప్రభువే. ఆయన అనుగ్రహం అన్వేషించడానికి మీరు సముద్రయానం చేస్తారు. ఆయన మీపట్ల ఎంతో దయామయుడు. సముద్రయానం చేస్తున్నప్పుడు మీకేదైనా ఆపద వస్తే (మీరు నిజదేవుడ్నే వేడుకుంటారు.) ఆయన తప్ప మీరు (రోజూ)వేడుకునే మిధ్యాదైవాలన్నీ అప్పుడు కనుమరుగైపోతాయి. కాని ఆయన మిమ్మల్ని ఆపద నుండి కాపాడిన తర్వాత మీరు ఆయనకు విముఖులైపోతారు.[11] నిజంగా మానవుడు చాలాకృతఘ్నుడు. (66-67)

దేవుడు మిమ్మల్ని (తీరానికి చేర్చిన తర్వాత) భూమిలోకి అణగద్రొక్కడని నిర్భయంగా ఉన్నారా? లేక మీపైకి రాళ్లవర్షంతో కూడిన పెనుతుఫాను పంపడని నిశ్చింతగా ఉన్నారా? అప్పుడా దుస్థితి నుండి మిమ్మల్ని కాపాడేవారే ఉండరు. దేవుడు మళ్ళీ ఎప్పుడైనా మిమ్మల్ని సముద్రంలోకి తీసికెళ్ళి మీరు చూపిన కృతఘ్నుతకు ప్రతీకారంగా మీపైకి భయంకరమైన పెనుగాలులు పంపి మిమ్మల్ని సముద్రంలో ముంచివేయడని నిర్భయంగా ఉన్నారా? అలా జరిగితే మమ్మల్ని ప్రశ్నించేవాడే ఉండడు. (68-69)

మేము ఆదం సంతతికి గౌరవప్రతిష్ఠలు ప్రసాదించాం. వారికి నేలపై, నీటిపై ప్రయాణం చేయడానికి వాహనాలు, తినడానికి పరిశుద్ధమైన ఆహారపదార్థాలు ఇచ్చాం. మేము సృష్టించిన అనేక సృష్టితాలపై వారికి ఎంతో ఆధిక్యత, ఔన్నత్యం ప్రసాదించాం❋

11. వివరాలకు 6:41 సూక్తి, దాని పాదసూచికతో పాటు, 10:22 సూక్తి కూడా చూడండి.

ع تَفْضِيلًا ۝ يَوْمَ نَدْعُوا۟ كُلَّ أُنَاسٍۭ بِإِمَٰمِهِمْ ۖ فَمَنْ أُوتِىَ كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ يَقْرَءُونَ كِتَٰبَهُمْ وَلَا
يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ۝ وَمَن كَانَ فِى هَٰذِهِۦٓ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِى ٱلْءَاخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا ۝ وَإِن كَادُوا۟ لَيَفْتِنُونَكَ
عَنِ ٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ لِتَفْتَرِىَ عَلَيْنَا غَيْرَهُۥ ۖ وَإِذًا لَّٱتَّخَذُوكَ خَلِيلًا ۝ وَلَوْلَآ أَن ثَبَّتْنَٰكَ لَقَدْ
كِدتَّ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْـًٔا قَلِيلًا ۝ إِذًا لَّأَذَقْنَٰكَ ضِعْفَ ٱلْحَيَوٰةِ وَضِعْفَ ٱلْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ۝
وَإِن كَادُوا۟ لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ ٱلْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا ۖ وَإِذًا لَّا يَلْبَثُونَ خِلَٰفَكَ إِلَّا قَلِيلًا ۝ سُنَّةَ
ع مَن قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِن رُّسُلِنَا ۖ وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ۝ أَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ لِدُلُوكِ ٱلشَّمْسِ إِلَىٰ غَسَقِ ٱلَّيْلِ
وَقُرْءَانَ ٱلْفَجْرِ ۖ إِنَّ قُرْءَانَ ٱلْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ۝ وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِۦ نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰٓ أَن يَبْعَثَكَ

మేము ప్రతి మానవవర్గాన్ని దాని నాయకుడితో పాటు పిలిచే రోజొకటి వస్తుంది. ఆరోజు కుడిచేతికి కర్మలపత్రం ఇవ్వబడినవారు అందులో తాము చేసిన ఘనకార్యాలేమిటో చూసుకుంటారు. వారికక్కడ ఏమాత్రం అన్యాయం జరగదు. ఇహలోకంలో అంధుడై జీవితం గడిపినవాడు పరలోకంలో కూడా అంధుడుగానే ఉంటాడు. సన్మార్గం పొందడంలో అతను అంధుడికన్నా ఘోరంగా విఫలమయ్యాడు. (70-72)

ప్రవక్తా! మేము నీదగ్గరకు పంపిన దివ్యసందేశం నుండి వారు నిన్ను తప్పించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇలా వారు నిన్ను భయప్రలోభాలతో లొంగదీసుకొని, మా పేరుతో నీవు మరేవిషయాలైనా కల్పించేలా చేయడానికి పడరానిపాట్లు పడ్డారు. ఒకవేళ నీవలా చేసివుంటే వారు నిన్ను తమ మిత్రుడిగా చేసుకునేవారు. మేము గనక నిన్ను స్థిరంగా ఉంచనట్లయితే వారి వైపు కొద్దోగొప్పో మొగ్గేవాడివి. వారి వైపు మొగ్గితే మాత్రం మేము నీకు ఇహలోకంలోనూ, పరలోకంలోనూ రెట్టింపు శిక్ష చవిచూపించేవారం. అప్పుడు మాకు వ్యతిరేకంగా నీకు ఎలాంటి సహాయం లభించేది కాదు. (73-75)

వారు నిన్ను ఈనేలపై నిలువనీడలేకుండా చేయడానికి, అసలు నిన్నిక్కడ నుండి గెంటివేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. కాని వారలా చేస్తే ఆ తర్వాత వారు కూడా ఇక్కడ ఎంతోకాలం ఉండలేరు. ఇది మావిధానం. గతప్రవక్తల విషయంలో మేము ఈ విధానాన్నే అవలంబించాం. మా విధానంలో నీవు ఎలాంటి మార్పు చూడలేవు. (76-77)

సూర్యుడు వాలినప్పటి నుండి రాత్రి పొద్దుపోయే వరకు నమాజ్ వ్యవస్థ స్థాపించు. వేకువజామున కూడా ఖుర్‌ఆన్ పఠనం చేస్తూ ఉండు. వేకువ జాము ఖుర్‌ఆన్ పఠనం (దైవదూతల) సాక్ష్యానికి కారణమవుతుంది. రాత్రివేళ తహజ్జుద్ నమాజ్ కూడా చేస్తూ ఉండు. ఇది నీకోసం అదనపు నమాజ్‌గా నిర్ణయించబడింది. నీ ప్రభువు నిన్ను త్వరలోనే అత్యున్నతమైన స్తుతిస్థానం[12] మీద అధిష్ఠింప జేయవచ్చు. (78-79)

12. అంటే, నీ కీర్తి భూమ్యాకాశాలంతటా విస్తరిస్తుందని భావం. పరలోకంలో ఆయనకు లభించే సాధారణ సిఫారసు హోదా కూడా ఈ భావంలోనే ఇమిడి ఉంది. మరణానంతరం పునరుత్థాన దినాన తీక్షణమైన ఎండ, ఉక్కపోతలతో పరిస్థితి చాలా దుర్భరంగా ఉంటుంది. మానవులు ఈ పరిస్థితి భరించలేక సిఫారసు కోసం వివిధ ప్రవక్తల దగ్గరకు వెళ్తారు. కాని ఎవరూ సిఫారసు చేయడానికి సాహసించలేరు. చివరికి మహాప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) ఈ సిఫారసు చేస్తారు.

رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾ وَقُل رَّبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَل لِّي مِن
لَّدُنكَ سُلْطَانًا نَّصِيرًا ﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ ۚ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَنُنَزِّلُ مِنَ
الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۙ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾ وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنسَانِ
أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ ۖ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا ﴿٨٣﴾ قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ
هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا ﴿٨٤﴾ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ ۖ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُم مِّنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾ ع

ప్రవక్తా! ఇలా వేడుకో: "ప్రభూ! నీవు నన్ను ఎక్కడికి తీసికెళ్ళినా మంచి స్థితిలో తీసికెళ్ళు. ఎక్కడ్నుండి తీసినా మంచి స్థితిలోనే తీసెయ్యి. నీ దగ్గర నుండి సహాయంగా నాకో అధికార శక్తి[13] ప్రసాదించు." ఇలా ప్రకటించు: "సత్యం వచ్చింది. అసత్యం తుడిచి పెట్టుకుపోయింది. అసత్యం (ఏనాటికైనా) తుడిచి పెట్టుకుపోయేదే." (80-81)

మేమీ ఖుర్‌ఆన్‌లో విశ్వాసులకు స్వస్థత, (దైవ)కారుణ్యాలు చేకూర్చే విషయాలు అందజేస్తున్నాం. కాని దుర్మార్గులకు మాత్రం ఇది మరింత నష్టాన్నే కలిగిస్తుంది. (82)

మానవునికి మేమేదైనా భాగ్యం ప్రసాదించినప్పుడు అతను (మాకు కృతజ్ఞత చూపడానికి బదులు మిడిసిపడుతూ) ముఖం తిప్పుకొని వెళ్ళిపోతాడు. అదే కాస్తంత కష్టం వస్తే తల్లడిల్లిపోతూ నిరాశచెందుతాడు. వారికి చెప్పు: "ప్రతిఒక్కడూ తనకుతోచిన విధంగా పనిచేస్తున్నాడు. ఎవరు సన్మార్గంలో ఉన్నారో నీ ప్రభువుకు బాగా తెలుసు." (83-84)

వారు ఆత్మను[14] గురించి ప్రశ్నిస్తున్నారు. "ఈ ఆత్మ నా ప్రభువు ఆజ్ఞతో వస్తుంది. (దీన్ని మీరు గ్రహించలేరని,) మీకు పరిమిత జ్ఞానం ప్రసాదించబడింద"ని చెప్పు. (85)

13. 'ప్రభుత్వం లేక రాజ్యాధికారం ద్వారా నాకు సహాయం చెయ్యి' అని భావం.

14. ఇక్కడ 'ఆత్మ' అంటే కొందరు వ్యాఖ్యానకర్తలు 'పరిశుద్ధాత్మ' అని భావించారు. అంటే ప్రవక్తలకు దైవసందేశం చేరవేసే దైవదూత జిబ్రీల్ (అలై) అన్నమాట. లేక 'దివ్యావిష్కృతి' (వహీ-Revelation) అంటారు. మరికొందరు వ్యాఖ్యానకర్తలు జీవుల్లో ఉండే ప్రాణం అనే అర్థంలో ఆత్మ అంటే 'జీవాత్మ' అని అభిప్రాయపడ్డారు. ఏమైనప్పటికీ ఈ రెండు రకాల ఆత్మలు మానవ మేధకు అతీతమైన విషయాలు గనక వీటిని గురించి తలబాదుకోవడం వృధాశ్రమ, కాలహరణం తప్ప ఎలాంటి ప్రయోజనం లేదు. అగోచరాలు, అతీంద్రియ విషయాల్ని గురించి ఆరా తీయకుండా వాటిని విశ్వసించడమే బుద్ధిమంతుల లక్షణం.

హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ మస్‌వూద్ (రజి) కథనం: నేను దైవప్రవక్త (సల్లం) వెంట మదీనా పొలాల గుండా నడచి వెళ్తున్నాను. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఖర్జూరపు కర్ర పట్టుకొని దాని ఊతంతో నడవసాగారు. మేమలా వెళ్తుంటే దారిలో కొందరు యూదులు తారసపడ్డారు. అప్పుడు వారిలో కొందరు "ఆత్మను గురించి ఆయన్ని అడుగుదాం" అన్నారు. మరికొందరు "వద్దు, మనకు నచ్చని విషయం ఏదైనా ఆయన మనకు విన్పించవచ్చు" అన్నారు. అయితే కొందరు ఆయన్ని ఆత్మను గురించి అడగవలసిందేనని తీర్మానించారు. దాని ప్రకారం వారిలో ఒక వ్యక్తి వచ్చి "అబుల్ ఖాసిం! ఆత్మ అంటే ఏమిటసలు?" అని అడిగాడు. దానికి దైవప్రవక్త (సల్లం) తక్షణమే సమాధానం ఇవ్వకుండా క్షణంపాటు మౌనంగా ఉండిపోయారు. దాంతో నేను ఆయనపై దివ్యావిష్కృతి (వహీ) అవతరిస్తోందని భావించి నిలబడ్డాను. దివ్యావిష్కృతి అవతరణ సమయంలో ఆవహించే పరిస్థితి దూరమయిన తరువాత ఆయన ఈసూక్తి (17:85) పఠించారు. (బుఖారి, ముస్లిం)

وَلَئِن شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا ﴿٨٦﴾ إِلَّا رَحْمَةً مِّن
رَّبِّكَ ۚ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾ قُل لَّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَٰذَا
الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ
مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوا لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ
يَنبُوعًا ﴿٩٠﴾ أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجِّرَ الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ
كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا ﴿٩٢﴾ أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَىٰ
فِي السَّمَاءِ وَلَن نُّؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرَؤُهُ ۗ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنتُ إِلَّا بَشَرًا
رَّسُولًا ﴿٩٣﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَن قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَّسُولًا ﴿٩٤﴾ قُل ع
لَّوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَّسُولًا ﴿٩٥﴾ قُلْ كَفَىٰ
بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾ وَمَن يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ ۖ وَمَن

ముహమ్మద్ (స)! మేము తలచుకుంటే దివ్యావిష్కృతి ద్వారా నీకు ప్రసాదించిన విషయాలన్నిటినీ వెనక్కి తీసుకోగలం. అప్పుడు నీవు మాకు వ్యతిరేకంగా ఎలాంటి సహాయం పొందలేవు. కాని (అలా జరగలేదంటే) అదంతా నీ ప్రభువు అనుగ్రహం. ఆయన కారుణ్యకటాక్షాలు నీపై ఎంతగానో ఉన్నాయి. (86-87)

వారికి చెప్పు: "యావత్తు మానవులు, జిన్నులు ఏకమయి కఠోర తపస్సు చేసినా, పరస్పరం సహకరించుకున్నా, ఖుర్‌ఆన్‌లాంటి గ్రంథాన్ని ఎన్నటికీ రచించలేరు." (88)

మేము ఖుర్‌ఆన్‌లో ప్రజలకు అనేక విధాలుగా నచ్చజెప్పాం. కాని చాలామంది తిరస్కారవైఖరే ప్రదర్శించారు. "నీవు మాకోసం భూమిని చీల్చి ఒక నీటిబుగ్గ తీయనంత వరకు మేము నీమాటలు నమ్మం. లేదా నీకోసమే ఖర్జూరాలు, ద్రాక్షపండ్లు గల ఒక తోట తెప్పించుకో. అందులో కాలువలు కూడా పారుతుండాలి. లేదా నీవు చెబుతున్నట్లు ఆకాశాన్ని తునాతునకలుగా చేసి మామీద పడెయ్యి. లేదా దేవుడ్ని, దైవదూతల్ని మా ముందు ప్రత్యక్షపరచు. అదీకాకపోతే నీకోసం ఒక స్వర్ణగృహం రప్పించుకో. పోనీ నీవు ఆకాశంపై కయినా ఎక్కిపోవాలి. అయితే మేము చదవగలిగే పత్రం ఏదైనా మాముందు దించనంతవరకు నీవు ఆకాశంపై కెక్కిన విషయాన్ని కూడా మేము నమ్మలేం" అంటారు వారు. వారికిలా చెప్పు: "నా ప్రభువు పరిశుద్ధుడు. నేను కేవలం మానవమాత్రుడ్ని. ప్రజలకు దైవసందేశం అందజేసే సందేశహరుడ్ని మాత్రమే." (89-93)

ప్రజల దగ్గరకు (మా) హితబోధ వచ్చినప్పుడు దాన్ని విశ్వసించనీయకుండా వారిని ఒక్కవిషయం తప్ప ఏదీ నిరోధించలేదు. "దేవుడు (మనలాంటి) మానవుడ్ని సందేశ హరుడిగా పంపాడా?" అన్న విషయమే వారిని నిరోధించింది. వారికిలా చెప్పు: "ఒకవేళ దైవదూతలు ప్రపంచంలో (మానవుల్లా జీవిస్తూ) ప్రశాంతంగా తిరగ్గలిగితే మేము వారి దగ్గరకు తప్పక దైవదూతనే ప్రవక్తగా నియమించి పంపేవారం." వారికీ విషయం తెలియజేయి: "నాకూ మీకూ మధ్య ఒక్క దేవుని సాక్ష్యమే చాలు. ఆయనకు తన దాసుల స్థితిగతులు బాగా తెలుసు. ఆయన సమస్తం చూస్తున్నాడు." (94-96)

يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ ۖ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا وَصُمًّا ۖ مَأْوَاهُمْ
جَهَنَّمُ ۖ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَعِيرًا ﴿٩٧﴾ ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا أَإِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا النصف
أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ﴿٩٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ
مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا ﴿٩٩﴾ قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي
إِذًا لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ ۚ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا ﴿١٠٠﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ ۖ فَاسْأَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ ع
إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا مُوسَىٰ مَسْحُورًا ﴿١٠١﴾ قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَا فِرْعَوْنُ مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾ فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَ

దేవుడు ఎవరికి (సత్యస్వీకార) సద్బుద్ధి ప్రసాదిస్తాడో అతనే సన్మార్గం పొందగలడు. దేవుడు దారి తప్పించినవారిని దేవుడు తప్ప మరెవరూ ఆదుకోలేరు. అలాంటివారిని మేము ప్రళయదినాన బోర్లాపడేసి ఈడ్చుకొస్తాం. వారు అంధులు, బధిరులు, మూగలు. నరకమే వారి నివాసం అవుతుంది. దాని అగ్నిజ్వాలలు మందగించినప్పుడల్లా మేము మళ్ళీ ప్రజ్వరిల్లజేస్తాము. (97)

వారు మాసూక్తులు తిరస్కరించారు. పైగా "మేము ఎముకలుగా, తునాతునకలుగా మారిపోయాక మళ్ళీ బ్రతికించి లేపబడతామా?" అని అనేవారు. అందుకే వారికీ శిక్ష విధించబడింది. భూమ్యాకాశాల్ని సృష్టించగలిగిన దేవుడు వారిలాంటి మానవుల్ని సునాయాసంగా బ్రతికించి లేపగలడని వారు గ్రహించలేరా? వారి పునరుత్థానం కొరకు ఆయన సమయం నిర్ణయించాడు. ఆ ఘడియ తప్పకుండా వస్తుంది. దుర్మార్గులు దాన్ని విశ్వసించకుండా మూర్ఖంగా నిరాకరిస్తున్నారు. (98-99)

వారితో ఇలా అను: "ఒకవేళ మీ అధీనంలో నా ప్రభువు కారుణ్యనిక్షేపాలు ఉంటే వాటిని మీరు ఖర్చయిపోతాయన్న భయంతో తప్పకుండా దాచివుంచేవారు. మానవుడు నిజంగా చాలా సంకుచిత మనస్కుడయి పోయాడు." (100)

మేము మూసాకు స్పష్టమైన తొమ్మిది నిదర్శనాలు[15] ప్రసాదించాం. (కావాలంటే) వాటిని గురించి ఇస్రాయీల్ సంతతివారిని అడుగు. అవి వారిముందు ప్రదర్శించబడినప్పుడు, ఫిరౌన్ (వాటిని చూసి) "మూసా! (నీ వ్యవహారం చూస్తుంటే) నీవు తప్పకుండా చేతబడికి గురయినట్లు అన్పిస్తోంది నాకు" అన్నాడు. (101)

మూసా దానికి సమాధానమిస్తూ "(అద్భుతమైన) ఈ నిదర్శనాలను భూమ్యాకాశాల ప్రభువు తప్ప మరెవరూ అవతరింపజేయలేదని (అవతరింపజేయలేరని కూడా) నీకు తెలుసు. ఫిరౌన్! (నీ మూర్ఖత్వం, మంకుతనాలు చూస్తుంటే) నీకేదో కీడు మూడిందని అన్పిస్తోంది నాకు" అని అన్నాడు. (102)

చివరికి ఫిరౌన్ ఎలాగైనా మూసాను, ఇస్రాయీల్ సంతతివారిని దేశంలో పూర్తిగా తుడిచిపెట్టాలని నిర్ణయానికి వచ్చాడు. అయితే మేము ఫిరౌన్‌ని, అతని అనుచర మూకను కట్టగలిపి (నడి సముద్రంలో) ముంచివేశాము. (103)

15. వివరాలకు 27:12 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.

مَنْ مَعَهُ جَمِيعًا ﴿١٠٣﴾ وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَائِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا ﴿١٠٤﴾
وقف لازم وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ ۗ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٠٥﴾ وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَىٰ
مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ﴿١٠٦﴾ قُلْ آمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا ۚ إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ
يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿١٠٧﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿١٠٨﴾ وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ
السجدة يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ۩ ﴿١٠٩﴾ قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوِ ادْعُوا الرَّحْمَٰنَ ۖ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ ۚ
وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَٰلِكَ سَبِيلًا ﴿١١٠﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ
ع ١٢ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ ۖ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا ﴿١١١﴾

ఆతర్వాత మేము ఇస్రాయీల్ సంతతివారితో "మీరిప్పుడు ప్రపంచంలో హాయిగా జీవించండి. చివరికి పరలోకవాగ్దానం నెరవేరే సమయం వచ్చినపుడు మేము మిమ్మల్ని ఒక సమూహంగా చేసి (మా ముందు) సమావేశపరుస్తాం" అని చెప్పాము. (104)

మేమీ ఖుర్‌ఆన్‌ని సత్యప్రాతిపదికపై అవతరింపజేశాము. ఇది సత్యంతోనే అవతరించింది. ముహమ్మద్! మేము నిన్ను (విశ్వసించేవారికి) శుభవార్త అందజేసేవానిగా, (తిరస్కరించేవారిని) హెచ్చరించేవానిగా నియమించి పంపాము. (105)

మేమీ ఖుర్‌ఆన్‌ని కొద్దికొద్దిగా చేసి అవతరింపజేశాము. అందువల్ల నీవు కూడా దీన్ని విడతలవారీగా ఆగి ఆగి ప్రజలకు విన్పించు. దీన్ని మేము (సందర్భోచితంగా) క్రమక్రమంగా అవతరింపజేశాము. (106)

వారికి ఈ విషయం చెప్పు: "మీరు దీన్ని విశ్వసించండి, విశ్వసించకపోండి. పూర్వం (దివ్యగ్రంథ) జ్ఞానం ప్రసాదించబడినవారి ముందు దీన్ని పఠిస్తే, వారు అప్రయత్నంగా సాష్టాంగపడి 'మా ప్రభువు ఎంతో పరిశుద్ధుడు. ఆయన వాగ్దానం తప్పకుండా నెరవేరుతుంది' అని అంటారు. అంతేకాదు, వారు కంటతడి పెడుతూ బోర్లాపడి సాష్టాంగపడతారు. అది విన్న తరువాత వారిలోని అణుకువ, భక్తిభావలు ద్విగుణీ కృతమయిపోతాయి." (107-109)

వారికీ సంగతి కూడా చెప్పు: "మీరు (దేవుడ్ని) అల్లాహ్ అని పిలవండి లేదా రహ్మాన్ అని పిలవండి. ఏ పేరుతో పిలిచినా అవన్నీ ఆయనకు మంచిపేర్లే." మీరు నమాజులో (ఖుర్‌ఆన్‌ని) బిగ్గరగాగాని, మరీ మెల్లగాగాని పఠించకుండా మధ్యేమార్గం అవలంబించండి. (110)

ఇంకా మీరీ విధంగా అనండి: "స్తుతిస్తోత్రాలకు దేవుడే అర్హుడు. ఆయన ఎవర్నీ కొడుకుగా చేసుకోలేదు. విశ్వసార్వభౌమత్వంలో ఆయనకు ఎవరూ భాగస్వాములు లేరు. ఒకరి సహాయసహకారాలపై ఆధారపడటానికి ఆయన ఎంతమాత్రం అశక్తుడు, అసమర్థుడు కాదు." ఆయన ఔన్నత్యాన్ని, అద్భుత శక్తిసామర్థ్యాలను ఘనంగా కీర్తించండి. (111)

﴿اٰیَاتُہَا ۱۱۰﴾ ﴿۱۸﴾ سُوْرَۃُ الْکَہْفِ مَکِّیَّۃٌ ﴿۶۹﴾ ﴿رُکُوْعَاتُہَا ۱۲﴾

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ الَّذِیْۤ اَنْزَلَ عَلٰی عَبْدِہِ الْکِتٰبَ وَلَمْ یَجْعَلْ لَّہٗ عِوَجًا ﴿۱﴾ قَیِّمًا لِّیُنْذِرَ بَاْسًا شَدِیْدًا مِّنْ
لَّدُنْہُ وَیُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِیْنَ الَّذِیْنَ یَعْمَلُوْنَ الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَہُمْ اَجْرًا حَسَنًا ﴿۲﴾ مَّاکِثِیْنَ فِیْہِ اَبَدًا ﴿۳﴾ وَّ
یُنْذِرَ الَّذِیْنَ قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰہُ وَلَدًا ﴿۴﴾ مَا لَہُمْ بِہٖ مِنْ عِلْمٍ وَّلَا لِاٰبَآئِہِمْ ؕ کَبُرَتْ کَلِمَۃً تَخْرُجُ مِنْ
اَفْوَاہِہِمْ ؕ اِنْ یَّقُوْلُوْنَ اِلَّا کَذِبًا ﴿۵﴾ فَلَعَلَّکَ بَاخِعٌ نَّفْسَکَ عَلٰۤی اٰثَارِہِمْ اِنْ لَّمْ یُؤْمِنُوْا بِہٰذَا الْحَدِیْثِ
اَسَفًا ﴿۶﴾ اِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَی الْاَرْضِ زِیْنَۃً لَّہَا لِنَبْلُوَہُمْ اَیُّہُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا ﴿۷﴾ وَاِنَّا لَجٰعِلُوْنَ مَا
عَلَیْہَا صَعِیْدًا جُرُزًا ﴿۸﴾ اَمْ حَسِبْتَ اَنَّ اَصْحٰبَ الْکَہْفِ وَالرَّقِیْمِ کَانُوْا مِنْ اٰیٰتِنَا عَجَبًا ﴿۹﴾ اِذْ اَوَی

అవతరణ: మక్కా **18. కహఫ్ (మహాబిలం)** సూక్తులు: 110

ఈ అధ్యాయం హిజ్రీ శకారంభానికి మూడేళ్ళ క్రితం అవతరించింది. మక్కా బహుదైవారాధకులు గ్రంథప్రజల ప్రోద్బలంతో దైవప్రవక్త (స)ను పరీక్షించడానికి మూడు ప్రశ్నలు అడిగారు: (1) మహాబిలం వారెవరు? (2) ఖిజర్ అంటే ఎవరు, ఆయన వృత్తాంతం ఏమిటి? (3) జుల్ఖర్నైన్ గాథ ఏమిటి? ఈమూడు ప్రశ్నలకు ఈ అధ్యాయంలో వివరంగా సమాధానాలు ఇవ్వబడ్డాయి. ఆ తర్వాత బహుదైవారాధకులకు విరోధచర్యలు మానుకొని రుజుమార్గం అవలంబించమని చెప్పడం జరిగింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

సమస్త ప్రశంసలు దేవునికే శోభిస్తాయి. ఆయనే తన దాసునిపై ఈ గ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాడు. ఈ గ్రంథంలో ఆయన ఎలాంటి వక్ర విషయాలు ఉంచలేదు. ఇందులో అన్ని విషయాలు సవ్యంగా, సమంజసంగా, సహేతుకంగానే ఉన్నాయి. ఇది దేవుడు విధించే కఠినాతి కఠిన శిక్ష గురించి ప్రజలను హెచ్చరిస్తోంది. విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారికి (స్వర్గం రూపంలో) మంచి ప్రతిఫలం లభిస్తుందని, అందులో వారు కలకాలం సుఖసంతోషాలతో ఉంటారని శుభవార్త (కూడా) తెలియజేస్తోంది. ఇదే దీని అవతరణ ఉద్దేశ్యం. (1-3)

దేవునికి సంతానం ఉందని చెప్పేవారిని ఇది హెచ్చరిస్తోంది. దాన్నిగురించి వారికి గాని, వారి పూర్వీకులకుగాని వాస్తవం ఏమిటో తెలియదు. వారి నోట వెలువడుతున్న ఈమాట చాలా తీవ్రమైన విషయం. వారు పచ్చిఅబద్ధాలు పేలుతున్నారు. (4-5)

ప్రవక్తా! వారీ గ్రంథాన్ని నమ్మకపోతే, నీవు వారి వెంటబడి పుట్టెడు దుఃఖంతో ప్రాణం పోగొట్టుకునేలా ఉన్నావు. ప్రజల్లో ఎవరు సత్కార్యాలు చేస్తూ సదాచార సంపన్నులవుతారో పరీక్షించడానికే, మేము సకల వస్తుసామగ్రితో భూమిని శోభాయమానంగా తీర్చిదిద్దాము. చివరికి మేము దాన్నంతటినీ బంజరుభూమిగా మార్చివేస్తాం. (6-8)

మహాబిలంవాళ్ళను, శిలాశాసనంవాళ్ళను మా సూచలలో కొన్ని వింత సూచనలని భావిస్తున్నావా నీవు? ఆ యువకులు ఆశ్రయం పొందడానికి ఒక గుహలో ప్రవేశించి

الْفِتْیَۃُ اِلَی الْکَہْفِ فَقَالُوْا رَبَّنَاۤ اٰتِنَا مِنْ لَّدُنْکَ رَحْمَۃً وَّہَیِّیْٔ لَنَا مِنْ اَمْرِنَا رَشَدًا ﴿۱۰﴾ فَضَرَبْنَا
عَلٰۤی اٰذَانِہِمْ فِی الْکَہْفِ سِنِیْنَ عَدَدًا ﴿۱۱﴾ ثُمَّ بَعَثْنٰہُمْ لِنَعْلَمَ اَیُّ الْحِزْبَیْنِ اَحْصٰی لِمَا لَبِثُوْۤا
اَمَدًا ﴿۱۲﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَیْکَ نَبَاَہُمْ بِالْحَقِّ ؕ اِنَّہُمْ فِتْیَۃٌ اٰمَنُوْا بِرَبِّہِمْ وَزِدْنٰہُمْ ہُدًی ﴿۱۳﴾ وَّرَبَطْنَا ع
عَلٰی قُلُوْبِہِمْ اِذْ قَامُوْا فَقَالُوْا رَبُّنَا رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَنْ نَّدْعُوَا۠ مِنْ دُوْنِہٖۤ اِلٰـہًا لَّقَدْ قُلْنَاۤ
اِذًا شَطَطًا ﴿۱۴﴾ ہٰۤؤُلَآءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِہٖۤ اٰلِہَۃً ؕ لَوْلَا یَاْتُوْنَ عَلَیْہِمْ بِسُلْطٰنٍۭ بَیِّنٍ ؕ فَمَنْ
اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰی عَلَی اللّٰہِ کَذِبًا ﴿۱۵﴾ وَاِذِ اعْتَزَلْتُمُوْہُمْ وَمَا یَعْبُدُوْنَ اِلَّا اللّٰہَ فَاْوٗۤا اِلَی الْکَہْفِ
یَنْشُرْ لَکُمْ رَبُّکُمْ مِّنْ رَّحْمَتِہٖ وَیُہَیِّیْٔ لَکُمْ مِّنْ اَمْرِکُمْ مِّرْفَقًا ﴿۱۶﴾ وَتَرَی الشَّمْسَ اِذَا طَلَعَتْ تَّزٰوَرُ
عَنْ کَہْفِہِمْ ذَاتَ الْیَمِیْنِ وَاِذَا غَرَبَتْ تَّقْرِضُہُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَہُمْ فِیْ فَجْوَۃٍ مِّنْہُ ؕ ذٰلِکَ مِنْ
اٰیٰتِ اللّٰہِ ؕ مَنْ یَّہْدِ اللّٰہُ فَہُوَ الْمُہْتَدِ ۚ وَمَنْ یُّضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَہٗ وَلِیًّا مُّرْشِدًا ﴿۱۷﴾ وَتَحْسَبُہُمْ اَیْقَاظًا ع

"ప్రభూ! మాపై నీ విశేష కారుణ్యం వర్షింపజెయ్యి. మా వ్యవహారం చక్కబెట్టు" అని ప్రార్థించారు. అప్పుడు మేమా యువకుల్ని ఆగుహలో పరుండబెట్టి సంవత్సరాల తరబడి ప్రగాఢ నిద్రావస్థలో ఉంచాము. ఆ తరువాత వారిలో ఎవరు తమ నిద్రావస్థ కాలాన్ని కచ్చితంగా లెక్కగడ్తారో తెలుసుకోవడానికి మేము వారిని లేపాము. (9-12)

మేము వారి అసలుగాథ విన్పిస్తున్నాం: వారు కొందరు యువకులు. ఆ యువకులు తమ ప్రభువును విశ్వసించారు. మేము వారి మార్గం సుగమంచేశాం. వారు లేచి నిలబడి "భూమ్యాకాశాల ప్రభువే మాప్రభువు. ఆయన్ని వదలి మేము మరే దైవాన్నీ ప్రార్థించము. ఒకవేళ మేమలా చేస్తే అది చాలా బుద్ధిహీనమైన పని అవుతుంది" అని ప్రకటించారు. అప్పుడు మేము వారికి మరింత మనోబలం ప్రసాదించాము. (13-14)

(తరువాత వారిలా మాట్లాడుకున్నారు:) "మనజాతి ప్రజలు విశ్వప్రభువుని వదలి ఇతరులను ఆరాధ్యదైవాలుగా చేసుకున్నారు. అవి నిజంగా ఆరాధ్యదైవాలైతే అందుకు వారు సరైన ప్రమాణం ఎందుకు చూపరు? దేవుని మీద అబద్ధాలు మోపేవాడి కంటే పరమ దుర్మార్గుడు ఎవడైనా ఉంటాడా? (15)

సరే, మనమిప్పుడు వారితో, దేవుడ్ని కాదని వారు పూజిస్తున్న మిథ్యాదైవాలతో సంబంధాలు తెంచివేసుకున్నాం. (ఇక ఇక్కడుండటం మనకు మంచిది కాదు) పదండి, ఏదైనా గుహలోకి వెళ్ళి దాక్కుందాం. మన ప్రభువు మనపై తన కారుణ్యఛాయను విస్తృతం చేస్తాడు. మన పనులకు కావలసిన సౌలభ్యాలు సమకూర్చుతాడు." (16)

ప్రవక్తా! నీవు గనక ఆగుహలో వారిని చూస్తే ఆ దృశ్యం నీకీ విధంగా కన్పిస్తుంది: సూర్యుడు ఉదయిస్తున్నప్పుడు అతను వారి గుహ (ముఖద్వారం) వదలి కుడివైపుగా పైకి ఎక్కిపోతాడు. అస్తమిస్తున్నప్పుడు వారిని తప్పించి ఎడమవైపుగా క్రిందికి దిగిపోతాడు. (ఇలా ఆ గుహలోకి సూర్యకిరణాలు చొచ్చుకురాకుండా ఎల్లప్పుడూ చీకటిగానే ఉండేది.) వారా గుహలో ఒక సువిశాల స్థలంలో పడిఉన్నారు. ఇది దేవుని సూచనల్లో ఒక సూచన. దేవుడు ఎవరికి దారి చూపగోరుతాడో అతనే దారిలోకి వస్తాడు; ఎవరిని దారి తప్పించదలచుకుంటాడో అతనికి ఏ మార్గదర్శీ, కార్యసాధకుడూ లభించడు. (17)

وَّهُمْ رُقُوْدٌ ۖۗ وَّنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِيْنِ وَ ذَاتَ الشِّمَالِ ۖۗ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيْدِ ۭ لَوِ اطَّلَعْتَ
عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَّلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿١٨﴾ وَ كَذٰلِكَ بَعَثْنٰهُمْ لِيَتَسَاۗءَلُوْا بَيْنَهُمْ ۭ قَالَ قَاۗىِٕلٌ
مِّنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ ۭ قَالُوْا لَبِثْنَا يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ ۭ قَالُوْا رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ ۭ فَابْعَثُوْٓا اَحَدَكُمْ
بِوَرِقِكُمْ هٰذِهٖٓ اِلَى الْمَدِيْنَةِ فَلْيَنْظُرْ اَيُّهَآ اَزْكٰى طَعَامًا فَلْيَاْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِّنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا
يُشْعِرَنَّ بِكُمْ اَحَدًا ﴿١٩﴾ اِنَّهُمْ اِنْ يَّظْهَرُوْا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوْكُمْ اَوْ يُعِيْدُوْكُمْ فِيْ مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوْٓا اِذًا
اَبَدًا ﴿٢٠﴾ وَكَذٰلِكَ اَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوْٓا اَنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّاَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيْهَا ۚ اِذْ يَتَنَازَعُوْنَ

నీవు వారిని చూసి మేల్కొనివున్నారని భావిస్తావు. కాని వారు నిద్రపోతున్నారు. మేము వారిని కుడిప్రక్కకు, ఎడమప్రక్కకు తిరుగుతూ పడుకునేలా చేశాం. వారి కుక్క గుహ ముఖద్వారంలో ముందుకాళ్ళు చాచి కూర్చున్నది. నీవు గనక కాస్త ఆ గుహలోకి తొంగి చూశావంటే చాలు, గిర్రున వెనక్కి తిరిగి పరుగు లంకించుకుంటావు. అక్కడి భయంకర దృశ్యానికి[1] నీ గుండెలు తారెత్తిపోతాయి. (18)

వారు పరస్పరం (తమ పరిస్థితిని గురించి) చర్చించుకోవడానికి మేము వారిని తిరిగి అదేవిధంగా లేపి కూర్చోబెట్టాము. వారిలో ఒకడు "మనం ఈ స్థితిలో ఎంత సేపు ఉన్నాం?" అని అడిగాడు. దానికి రెండోవాడు "బహుశా (మనమీ స్థితిలో) ఒక రోజో లేక అంతకంటే కొంచెం తక్కువ సేపో ఉండివుంటాం" అన్నాడు.

ఆ తరువాత వారిలో కొందరిలా అన్నారు: "మనమీ స్థితిలో ఎంతసేపు ఉన్నామో దేవునికే బాగా తెలుసు. సరే, ఇప్పుడు మనలో ఒకనికి ఒక వెండినాణెం ఇచ్చి నగరం లోకి పంపుదాం. అతను మనకు మంచి భోజనం ఎక్కడ దొరుకుతుందో చూసి తెస్తాడు. అయితే అతను జాగ్రత్తగా మసలుకోవాలి. మనం ఇక్కడ ఉన్నట్లు అతని అజాగ్రత్త వల్ల ఎవరికైనా తెలిస్తే ప్రమాదం ముంచుకొస్తుంది. విధివశాత్తు మనం వారి చేతుల్లో పడితే మాత్రం వదలరు. రాళ్ళతో కొట్టి చంపేస్తారు. లేదా బలవంతంగా మనల్ని తమ మతం లోకి లాక్కుంటారు. అలా జరిగితే మనమిక ఎన్నటికీ మోక్షం పొందలేము." (19-20)

ఇలా మేము వారి పరిస్థితి గురించి నగరవాసులకు తెలియజేశాం. దేవుని వాగ్దా నం నిజమైనదని, ప్రళయం తప్పక వస్తుందని ప్రజలు తెలుసుకోవడానికే ఇలా చేశాం.[2]

1. అంటే అక్కడ భయంకరమైన బందిపోటు దొంగలు ఉన్నట్లు ఆ దృశ్యం కన్పిస్తోంది.

2. ఆ యువకుల్లో ఒకతను భోజనం కొని తీసుకురావడానికి పట్నంలో ప్రవేశించి చూస్తే, అంతా కొత్త కొత్తగా కన్పించింది. రోమ్ విగ్రహారాధకులు క్రైస్తవులుగా మారి అనేక దశాబ్దాలు గడచి పోయాయి. భాష, సంస్కృతి, వస్త్రధారణ ఒకటేమిటి మొత్తంపరిస్థితి మారిపోయింది. ఆ యువకుడు ఒక దుకాణం దగ్గరికెళ్ళి ఆహారపదార్థాల కోసం రెండొందల ఏళ్ళ క్రితంనాటి వెండినాణెం చూపగానే దుకాణదారుడు సంభ్రమాశ్చర్యాలతో అతణ్ణి చూడసాగాడు. అతను సైగచేసి దరిదాపుల్లో ఉన్న జనాన్ని పోగుచేశాడు. భాషా, వస్త్రధారణ, రూపురేఖల్లో ఎంతో తేడా ఉన్న ఆ యువకుణ్ణి జనం వింతగా చూశారు. చివరికి అతణ్ణి ప్రభుత్వాధికారుల ముందు ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. వారతనితో మాట్లాడిన తరువాత, రెండొందల సంవత్సరాలకు పూర్వం తమ మతవిశ్వాసాన్ని కాపాడుకోవడానికి

بَيْنَهُمْ اَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوْا عَلَيْهِمْ بُنْيَانًا ۭ رَبُّهُمْ اَعْلَمُ بِهِمْ ۭ قَالَ الَّذِيْنَ غَلَبُوْا عَلٰٓي اَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ
عَلَيْهِمْ مَّسْجِدًا ﴿٢١﴾ سَيَقُوْلُوْنَ ثَلٰثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ ۚ وَيَقُوْلُوْنَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ
رَجْمًۢا بِالْغَيْبِ ۚ وَيَقُوْلُوْنَ سَبْعَةٌ وَّثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ ۭ قُلْ رَّبِّيْٓ اَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَّا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا قَلِيْلٌ ڛ
فَلَا تُمَارِ فِيْهِمْ اِلَّا مِرَاۗءً ظَاهِرًا ۠ وَّلَا تَسْتَفْتِ فِيْهِمْ مِّنْهُمْ اَحَدًا ﴿٢٢﴾ ۧ وَلَا تَقُوْلَنَّ لِشَايْءٍ اِنِّىْ فَاعِلٌ

(అయితే ఈ విషయం విస్మరించి) వారా సమయంలో గుహవాసుల విషయమై ఎలా వ్యవహరించాలన్న మాటపై వాదులాడుకోసాగారు. వారిలో (దైవధర్మం పట్ల సరైన అవగాహన కలిగిన) కొందరు "వారి (గుహ)మీద (స్మారక చిహ్నంగా) ఒక గోడ కట్టండి. వారి వ్యవహారం గురించి వారి ప్రభువుకే బాగా తెలుసు" అన్నారు. అయితే వారి వ్యవ హారంపై అధికారం కలిగివున్నవారు (అంటే ప్రభుత్వాధికారులు, క్రైస్తవ మతనాయకులు) "మేము వారిపై ప్రార్థనా మందిరం నిర్మిస్తాం" అన్నారు.[3] (21)

(కొంతకాలానికి యువకుల సంఖ్య, వారి నిద్రావస్థకాలం గురించి ప్రజల్లో భిన్నా భిప్రాయాలు ఏర్పడ్డాయి.) కొందరు "వారు ముగ్గురు, నాలుగోది వారి కుక్క" అన్నారు. మరికొందరు "వారు అయిదుగురు, ఆరవది వారి కుక్క" అన్నారు. ఇంకా కొందరు "వారు ఏడుగురు, ఎనిమిదోది వారి కుక్క" అన్నారు. ఇవన్నీ వారి ఊహాగానాలు, వ్యర్థ ప్రేలాపనలు మాత్రమే. "వారెంతమందో నా ప్రభువుకే బాగా తెలుసు" అని చెప్పు

వారి కచ్చితమైన సంఖ్యను గురించి చాలా తక్కువమందికే తెలుసు. కనుక నీవు ముక్తసరిగా సమాధానం ఇవ్వడం తప్ప వారి సంఖ్యను గురించి ప్రజలతో వాదించకు.

పారిపోయిన క్రైస్తవ యువకుల్లో ఇతనొకడని నిర్ధారించారు. వెంటనే ఈవార్త నగర క్రైస్తవుల్లో కార్చిచ్చులా వ్యాపించింది. అధికారులతో పాటు ఓ పెద్ద జనసమూహం కొండగుహ దగ్గరకు చేరు కుంది. ఆ యువకులు కూడా తాము రెండొందల సంవత్సరాల తర్వాత నిద్రనుండి మేల్కొన్నామని గ్రహించారు. వారు తమ మతస్థులైన క్రైస్తవ సోదరులకు సలాంచేసి పడుకున్నారు. పడుకోగానే వారి ఆత్మలు అనంతవాయువుల్లో కలసిపోయాయి. (తఫీముల్ ఖుర్ఆన్ నుండి)

3. సాధారణంగా బహుదైవారాధకులు చనిపోయిన మహనీయుల సమాధులను, స్మారక చిహ్నాలను ఆరాధించడం, అక్కడ మొక్కుబడులు చెల్లించుకోవడం అందరికీ తెలిసిందే. కాని మహా ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) దివంగతులైన కొన్నేళ్ళకు ఈ వ్యాధి ముస్లిం సమాజానికి కూడా సోకింది. కనుక ఈసందర్భంగా ఆ మహనీయుని మహితోక్తులు కాస్త మననం చేసుకుందాం.

"సమాధుల్ని సందర్శించే స్త్రీలను, సమాధులపై ఆరాధనాలయాలు (దర్గాలు) నిర్మించే వారిని, అక్కడ దీపాలంకరణ చేసేవారిని దేవుడు శపించాడు." (తిర్మిజి, అబూదావూద్, నసాయి)

"జాగ్రత్త! మీకు పూర్వం గతించిన ప్రజలు తమ ప్రవక్తల సమాధుల్ని ఆరాధనాలయాలుగా చేసుకునేవారు. ఈ (దుష్ట)చర్య నుండి నేను మిమ్మల్ని వారిస్తున్నాను." (ముస్లిం)

"యూదులు, క్రైస్తవులు తమ ప్రవక్తల సమాధుల్ని ఆరాధనాలయాలుగా చేసుకున్నారు. అందువల్ల దేవుడు వారిని శపించాడు." (ముస్లిం, నసాయి)

"వారిలో ఎవరయినా సత్పురుషుడు చనిపోయిన తర్వాత వారతని సమాధిని ఆరాధనా లయంగా చేసివేస్తారు. అతని చిత్రాలను (విగ్రహాలను) తయారుచేస్తారు. ప్రళయదినాన వీరు యావత్తు సృష్టిలో పరమ నికృష్టులవుతారు." (అహ్మద్, బుఖారీ, ముస్లిం, నసాయి)

ذَٰلِكَ غَدًا ۝ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ ۚ وَاذْكُر رَّبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَن يَهْدِيَنِ رَبِّي لِأَقْرَبَ
مِنْ هَٰذَا رَشَدًا ۝ وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا ۝ قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
لَبِثُوا ۖ لَهُ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ ۚ مَا لَهُم مِّن دُونِهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ
فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ۝ وَاتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِن كِتَابِ رَبِّكَ ۖ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَن تَجِدَ مِن
دُونِهِ مُلْتَحَدًا ۝ وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ
وَجْهَهُ ۖ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا

దాన్ని గురించి ఇతరుల్ని అడగటానిక్కూడా ప్రయత్నించకు. (22)

ఒకటి గుర్తుంచుకో. ఏవిషయం గురించైనా 'నేనీ పని రేపు చేస్తాను' అని అనకు. దేవుడు తలిస్తే తప్ప (నీవేమీ చేయలేవు). ఒకవేళ మరచిపోయి ఇలాంటి మాట నీనోట వెలువడితే వెంటనే నీ ప్రభువుని జ్ఞాపకం చేసుకొని 'ఈ విషయంలో నా ప్రభువు ఇంత కంటే దగ్గరిమాట వైపు నాకు దారిచూపుతాడని ఆశిస్తున్నాన'ని చెప్పు. (23-24)

(నిద్రావస్థ కాలం గురించి కొందరు) "గుహలో వారు మూడొందల సంవత్సరాలు ఉన్నారు" (అన్నారు. మరికొందరు ఈసంఖ్యలో) తొమ్మిదేండ్లు (ముందుకు పోయారు). "వారెంత కాలం (ఆ స్థితిలో) ఉన్నారో దేవునికే బాగాతెలుసు" అని చెప్పు.

భూమ్యాకాశాల్లోని రహస్యాలన్నీ ఆయనకే తెలుసు. ఆ చూసేవాడు, వినేవాడు ఎంత అద్భుత శక్తిసంపన్నుడు! యావత్తువిశ్వంలో ఆయన తప్ప వారికి మరో రక్షకుడు, సహాయకుడూ లేడు. ఆయన తన రాజ్యాధికారంలో ఇతరులకెవరికీ భాగస్వామ్యం కల్పించడు. (25-26)

ముహమ్మద్ (స)! నీప్రభువు గ్రంథం నుంచి నీపై అవతరించిన విషయాలన్నిటినీ యథాతథంగా (ప్రజలకు) విన్పించు. అందులో ఏదైనా మార్చడానికి ఎవరికీ అధికారం లేదు. (ఒకవేళ ఎవరి కోసమైనా ఏదైనా మార్చడానికి సాహసిస్తే గుర్తుంచుకో,) నీప్రభువు బారినుండి తప్పించుకోవడానికి నీకు ఎక్కడా ఎలాంటి ఆశ్రయం లభించదు. (27)

నీ ప్రభువు ప్రసన్నతాభాగ్యం ఆశిస్తూ ఉదయం, సాయంత్రం ఆయన్ని వేడుకునే వారితో కలసిమెలసి ఉండు. వారి వైపునుండి ఎన్నటికీ దృష్టి మరల్చుకోకు.[4] నీవు ప్రాపంచిక వైభవం కోరుకుంటున్నావా? (ఇహలోకంలోని తళుకు బెళుకులన్నీ మూన్నాళ్ళ

4. ఖురైష్ నాయకులు (దైవప్రవక్త సందేశాన్ని అందుకోవడానికి నిరాకరిస్తూ) "ఈ బిలాల్, సుహైల్, అమ్మార్, ఖబ్బాబ్, ఇబ్నె మస్‌వూద్ వంటి దరిద్రులు నీ చుట్టూ చేరారు. అలాంటి సమావేశానికి మేము రాలేం. వాళ్ళను తీసివేస్తే మేము నీ సమావేశానికి వచ్చి, నీవు చెప్పదలచు కున్నదేమిటో విని ఆలోచిస్తాం" అన్నారు. ఆ సందర్భంలో ఈ సూక్తి అవతరించింది.

ధర్మప్రచారం తొలిరోజుల్లో ఎక్కువగా పేదలు, బానిసలు, దళితులే ఇస్లాం స్వీకరించేవారు. ధనికులు, నాయకులు, అగ్రవర్ణాలవారు తాము ఇస్లాం స్వీకరించక పోవడమేగాక ఇతరుల్ని కూడా నిరోధిస్తూ దైవమార్గంలో ఆటంకాలు సృష్టిస్తుండేవారు. నూహ్‌ప్రవక్త (అలైహి) కాలంలో కూడా పేదలు, దళితులే ఎక్కువగా ఇస్లాం ధర్మం స్వీకరించారు. (వివరాలకు 11:27 సూక్తి, దాని పాదసూచిక; 26:111 సూక్తి చూడండి.)

وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ۝ وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَن شَاءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن شَاءَ فَلْيَكْفُرْ ۚ
إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا ۚ وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ ۚ
بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ۝ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ
عَمَلًا ۝ أُولَٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ
وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِّن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ ۚ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ
مُرْتَفَقًا ۝ وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَ
جَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ۝ كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ آتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِم مِّنْهُ شَيْئًا ۚ وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا
نَهَرًا ۝ وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ۝ وَدَخَلَ جَنَّتَهُ
وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَٰذِهِ أَبَدًا ۝ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدتُّ

ముచ్చట మాత్రమే. కనుక) మేము మా జ్ఞాపకాన్ని విస్మరింపజేసి (ఐహిక వ్యామోహానికి గురిచేసి)న వ్యక్తిని నీవు ఎన్నటికీ విధేయించకు. (అతని ఆజ్ఞలు పాటించకు.) అతను మనోవాంఛలకు బానిసయి విశృంఖల జీవితానికి అలవాటుపడ్డాడు. (28)

వారికిలా చెప్పు: ఇది మీ ప్రభువు దగ్గర్నుండి వచ్చిన పరమసత్యం. దీన్ని ఇష్టమైన వారు విశ్వసించవచ్చు, ఇష్టంలేనివారు తిరస్కరించవచ్చు. (మీకా స్వేచ్ఛ ఉంది.)

అయితే (సత్యాన్ని తిరస్కరించే) దుర్మార్గుల కోసం మేము నరకాగ్ని సిద్ధపరచి ఉంచాము. భయంకరమైన దాని జ్వాలలు వారిని చుట్టుముట్టి దహించివేస్తాయి. వారక్కడ త్రాగడానికి నీళ్ళు అడిగినప్పుడల్లా సలసలకాగే చమురు తెట్టు లాంటి నీటితో వారికి ఆతిథ్యం ఇవ్వబడుతుంది. అది వారి ముఖాలను తీవ్రంగా మాడ్చివేస్తుంది. అత్యంత హేయమైన నీరది! మహాచెడ్డ విశ్రాంతి స్థలమది!! (29)

ఇక సత్యాన్ని విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారి విషయానికొస్తే, అలాంటి సదా చారసంపన్నులకు లభించవలసిన ప్రతిఫలాన్ని మేము ఎన్నటికీ వృధాచేయం. వారికోసం సెలయేరులు పారే నిత్యహరిత స్వర్గవనాలున్నాయి. వారికక్కడ బంగారపు మురుగు లతో ముస్తాబు చేస్తారు. వారు బంగారు జరీతో కూడిన పచ్చటి పట్టువస్త్రాలు ధరిస్తారు. అద్భుతమైన ఉన్నతాసనాలపై మెత్తటి దిండ్లకు ఆనుకొని కూర్చుంటారు. ఎంత మంచి ప్రతిఫలం అది! అత్యున్నత శ్రేణికి చెందిన నివాసస్థలమది!! (30-31)

వారికి ఇద్దరువ్యక్తుల ఉపమానం విన్పించు. వారిలో ఒకనికి మేము రెండు ద్రాక్ష తోటలు ఇచ్చాం. వాటిచుట్టు ఖర్జూరపు చెట్లను కంచెలా పెట్టాం. మధ్యలో సేద్యభూమి ఉంచాం. రెండుతోటలు పుష్కలంగా పండాయి. ఫలోత్పాదనలో మేము ఏ కొరతా చేయలేదు. ఆ తోటలలో ఓ కాలువ కూడా ఉంచాం. (ఆ ఏడు) అతనికి మంచి లాభం వచ్చింది. దాంతో అతను (గర్వంతో) ఓరోజు తన పొరుగింటి మిత్రునితో "నేను నీకంటే పెద్ద ధనికుడ్ని. నీకంటే ఎక్కువ మందీమార్బలం గలవాడ్ని" అన్నాడు. (32-34)

ఆ తర్వాత అతను తన తోటలో ప్రవేశించి, ఆత్మవంచితుడై "ఈ సిరిసంపదలు ఇక నాశనమవుతాయని నేను అనుకోను. (జనం ఏదో ప్రళయం గిళయం అంటున్నారు

إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنقَلَبًا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي
خَلَقَكَ مِن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾ لَّٰكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي
أَحَدًا ﴿٣٨﴾ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ۚ إِن تَرَنِ أَنَا أَقَلَّ
مِنكَ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾ فَعَسَىٰ رَبِّي أَن يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِّن جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ
السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾ أَوْ يُصْبِحَ مَاؤُهَا غَوْرًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ﴿٤١﴾ وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِ
فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ
بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾ وَلَمْ تَكُن لَّهُ فِئَةٌ يَنصُرُونَهُ مِن دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ﴿٤٣﴾ هُنَالِكَ
الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ ۚ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾ وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنزَلْنَاهُ ع ٥ ١٤
مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ

గాని) నాకు మాత్రం ప్రళయమ్మీద నమ్మకం లేదు. ఒకవేళ నేను నాప్రభువు దగ్గరికి పంపబడినా, అక్కడ నాకు ఇంతకంటే గొప్పస్థానం లభిస్తుంది" అని అన్నాడు. (35-36)

అతని పొరుగింటి స్నేహితుడు అతనితో ఇలా అన్నాడు: "ఏవిటీ, నిన్ను మట్టితో నీచమైన బిందువుతో పుట్టించి పరిపూర్ణ మానవునిగా రూపొందించిన శక్తిస్వరూపుడ్నే తిరస్కరిస్తున్నావా? నా విషయానికి వస్తే, నేను మాత్రం దేవుడ్నే నా ప్రభువుగా స్వీకరించాను. ఆయన దైవత్వంలో మరెవరికీ భాగస్వామ్యం కల్పించను. (37-38)

నీవు నీతోటలో ప్రవేశిస్తున్నప్పుడు దేవుడు తలచినదే అవుతుందని; దేవునికి తప్ప మరెవరికీ ఎలాంటి శక్తిలేదని ఎందుకనలేదు? సంతానం సిరిసంపదల విషయంలో నీవు నన్ను నీకంటే తక్కువవాణ్ణిని భావిస్తుంటే భావించు. నాప్రభువు నాకు నీ తోటకంటే శ్రేష్ఠమైన తోట ప్రసాదించవచ్చు. అటు నీ తోటపైకి ఆకాశంనుండి ఏదైనా విపత్తు పంపవచ్చు. దాంతో అది తుడిచిపెట్టుకుపోయి ఉత్తమైదానంగా మారవచ్చు. లేదా ఆ తోటలోని నీరంతా భూమిలోకి ఇంకిపోవచ్చు. ఇక దాన్ని తీయడం నీతరం కాకపోవచ్చు." ●

చివరికి (అతనన్నట్లే జరిగింది.) అతని పండ్లతోటపై విపత్తు వచ్చిపడి పూర్తిగా తుడిచి పెట్టుకుపోయింది. అతను తన పెట్టుబడి అంతా వృధా అయిపోయినందుకు చేతులు నులుపుకుంటూ "అయ్యయ్యో! నేను నా ప్రభువుకు సాటి కల్పించకుండా ఉంటే ఎంత బాగుండేది!" అని బాధపడ్డాడు. (39-42)

అప్పుడు దేవునికి వ్యతిరేకంగా అతడ్ని ఏ మందీమార్బలం ఆదుకోలేక పోయింది. తనంతటతాను కూడా అతను కాపాడుకోలేకపోయాడు. అప్పుడు తెలిసిందతనికి పనులు నెరవేర్చే శక్తి, అధికారం సత్యస్వరూపుడైన దేవునికే ఉన్నాయని; ఆయన ప్రసాదించే బహుమానమే మేలైనదని; ఆయన చూపే పర్యవసానమే శ్రేష్ఠమైనదని. (43-44)

ప్రవక్తా! మరో ఉదాహరణ ద్వారా వారికి ప్రపంచజీవితం గురించి చెప్పు. ఈరోజు మేము ఆకాశం నుండి వర్షం కురిపిస్తుంటే భూమి సస్యశామలమవుతుంది. రేపు ఈ చెట్లు, చేమలే నుగ్గునుగ్గయి గాలికి ఎగిరిపోతాయి. దేవునికి అణువణువుపై అధికారముంది. ఈ సంతానం, సిరిసంపదలు ప్రాపంచిక జీవితపు పైపై మెరుగులు మాత్రమే.

مُّقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾ الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ
أَمَلًا ﴿٤٦﴾ وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعُرِضُوا
عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَّقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّن نَّجْعَلَ لَكُم مَّوْعِدًا ﴿٤٨﴾
وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَٰذَا الْكِتَابِ
لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا ۚ وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا ۗ وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ
ع ٦ ١٨ أَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ
عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ ۗ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ ۚ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ
بَدَلًا ﴿٥٠﴾ مَّا أَشْهَدتُّهُمْ خَلْقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنفُسِهِمْ وَمَا كُنتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ
عَضُدًا ﴿٥١﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ

నీప్రభువు దృష్టిలో ఫలితంరీత్యా ఎంతో శ్రేష్ఠమైనవి, శాశ్వతంగా ఉండేవి సత్కార్యాలు మాత్రమే. వాటి ద్వారానే మేలు ఆశించడానికి ఆస్కారముంది. (45-46)

కనుక మేము పర్వతాలను పెకలించి నడిపించే దినం గురించి మీరు యోచించాలి. ఆ రోజు భూమి చదునైన మైదానంగా మారిపోవడం నీకు కన్పిస్తుంది. మేము యావత్తు మానవుల్ని చుట్టుముట్టి (ఓచోట) సమీకరిస్తాం. ఒక్కడ్నీ వదలిపెట్టము. అందర్నీ వరుసలు తీర్చి నీ ప్రభువు సమక్షంలో ప్రవేశపెట్టడం జరుగుతుంది.

ఇక చూడండి, వచ్చేశారుగా మా దగ్గరకు మీరు! మేము మిమ్మల్ని మొదటిసారి ఎలా పుట్టించామో అలాగే మీరు (బ్రతికించబడి) మా దగ్గరకు వచ్చారు. మేము మీ (కర్మవిచారణ)కు ఎలాంటి సమయం నిర్ణయించలేదని భావిస్తుండేవారు. (47-48)

కర్మపత్రాలు తీసి ముందుంచబడతాయి. అప్పుడు నీవు పాపాత్ముల పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందో చూస్తావు. వారా కర్మపత్రాల్లోని విషయాలు చూసుకొని భయపడుతుంటారు. (చేసిన అకృత్యాలకు ఎంతో బాధపడిపోతూ) "అయ్యయ్యో, ఎంతటి దౌర్భాగ్యం దాపురించింది! ఈ కర్మలచిట్టా ఏమిటోగాని, మేము చేసిన చిన్నాపెద్దా కర్మల్లో ఒక్కటీ ఇందులో రాయకుండా వదలిపెట్టలేదే!!" అనంటారు. వారు తమ కర్మలన్నిటినీ ప్రత్యక్షంగా చూసుకుంటారు. నీ ప్రభువు ఎవరికీ ఎలాంటి అన్యాయం చేయడు. (49)

మేము (తొలిమానవుడు) ఆదంకు గౌరవసూచకంగా అభివాదం చేయమని దైవదూతల్ని ఆదేశించినప్పుడు అందరూ అభివాదం చేశారు. కాని ఇబ్లీస్ మాత్రం చేయలేదు. వాడు జిన్నుల జాతికి చెందినవాడు. అంచేత వాడు తన ప్రభువాజ్ఞను జవదాటిపోయాడు. అలాంటప్పుడు మీరు నన్ను వదలి వాడ్ని, వాడి సంతతిని సంరక్షకులుగా ఎలా చేసుకుంటారు? వారు మీకు విరోధులు కదా? దుర్మార్గులు అనుసరిస్తున్న ఈ ప్రత్యామ్నాయ మార్గం ఎంతో హేయమైనది! (50)

నేను భూమ్యాకాశాలు సృష్టిస్తున్నప్పుడు వారిని పిలువలేదు. వారిని సృష్టించే కార్యంలో కూడా వారి పాత్రను తీసుకోలేదు. అపమార్గం పట్టించేవారిని సహాయకులుగా తీసుకోవడం నా పనికాదు. "నాదైవత్వంలో భాగస్థులని మీరు భావించిన మిథ్యాదైవాల్ని

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَّوْبِقًا ﴿٥٢﴾ وَرَاَ الْمُجْرِمُوْنَ النَّارَ فَظَنُّوْٓا اَنَّهُمْ مُّوَاقِعُوْهَا وَلَمْ يَجِدُوْا عَنْهَا
مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِيْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ۭ وَكَانَ الْاِنْسَانُ اَكْثَرَ شَيْءٍ ع ١٩
جَدَلًا ﴿٥٤﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ اَنْ يُّؤْمِنُوْٓا اِذْ جَاۗءَهُمُ الْهُدٰى وَيَسْتَغْفِرُوْا رَبَّهُمْ اِلَّآ اَنْ تَاْتِيَهُمْ
سُنَّةُ الْاَوَّلِيْنَ اَوْ يَاْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِيْنَ اِلَّا مُبَشِّرِيْنَ وَمُنْذِرِيْنَ ۚ
وَيُجَادِلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوْا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوْٓا اٰيٰتِيْ وَمَآ اُنْذِرُوْا هُزُوًا ﴿٥٦﴾
وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِاٰيٰتِ رَبِّهٖ فَاَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدٰهُ ۭ اِنَّا جَعَلْنَا عَلٰي
قُلُوْبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَّفْقَهُوْهُ وَفِيْٓ اٰذَانِهِمْ وَقْرًا ۭ وَاِنْ تَدْعُهُمْ اِلَى الْهُدٰى فَلَنْ يَّهْتَدُوْٓا اِذًا اَبَدًا ﴿٥٧﴾
وَرَبُّكَ الْغَفُوْرُ ذُو الرَّحْمَةِ ۭ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوْا لَعَجَّلَ لَهُمُ الْعَذَابَ ۭ بَلْ لَّهُمْ مَّوْعِدٌ

మొరపెట్టుకోండ"ని వారి ప్రభువు అంటాడు. అప్పుడు వారి పరిస్థితి ఎలా ఉంటుంది? వారా మిథ్యాదైవాల్ని మొరపెట్టుకుంటారు. కాని ఆ దైవాలేవీ వారికి సహాయం చేయడానికి రావు. మేము వారి వినాశం కోసం ఒకే ఒక ఉమ్మడి గొయ్యి ఏర్పాటు చేస్తాము. పాపాత్ములంతా ఆరోజు నరకాగ్నిని చూస్తూ, తామిక ఆ గొయ్యిలో పడక తప్పదని భావిస్తారు. దాన్నుండి తప్పించుకునే దారేదీ వారికి కన్పించదు. (51-53)

మేమీ ఖుర్‌ఆన్‌లో ప్రజలకు అనేక నిదర్శనాలు చూపుతూ రకరకాలుగా నచ్చజెప్పి చూశాం. కాని ఈ మానవుడు జగడాలమారిగా తయారయ్యాడు. వారి ముందుకు హితబోధ వచ్చినప్పుడు దాన్ని నమ్మకుండా, తమ ప్రభువు సన్నిధిలో క్షమాపణ కోరుకోకుండా వారిని ఏ విషయం నిరోధించింది? వారసలు గత జాతులకు ఏగతి పట్టిందో ఆగతి తమకూ పట్టాలని ఎదురుచూస్తున్నారు. ఈ విషయమే వారిని నిరోధించింది. లేక ఏదైనా ఆపద తమపై వచ్చిపడితేగాని వారు విశ్వసించేటట్లు లేదు! (54-55)

మేము ఏప్రవక్తను పంపినా (స్వర్గ)శుభవార్తలు విన్పించడానికి, (నరకయాతనల్ని గురించి) హెచ్చరించడానికి మాత్రమే పంపుతాము. అది తప్ప మరే లక్ష్యం కోసం పంపము. కాని సత్యతిరస్కారులు ఎల్లప్పుడూ అధర్మం, అసత్యవాదనలతో సత్యాన్ని పక్కదారి పట్టించడానికే ప్రయత్నిస్తున్నారు. వారు నా సూక్తులను, వారికి నేను చేస్తున్న హెచ్చరికలను పరిహాస విషయాలుగా చేసుకున్నారు. (56)

దేవుని సూక్తులు విన్పించి నచ్చజెప్పినా వాటిని పెడచెవిన పెట్టి, చేజేతులా చేసుకున్న (దుష్)కర్మల పర్యవసానం విస్మరించే వాడికంటే పరమ దుర్మార్గుడు మరెవరుంటారు? ఆ దుర్మార్గుల హృదయ కవాటాలను మేము మూసివేశాము. దాంతో వారు ఖుర్‌ఆన్‌కు సంబంధించిన ఏవిషయాన్నీ అర్థం చేసుకోలేరు. అంతేకాదు, వారి చెవులకు మేము చెవుడు కల్పించాము. కనుక నీవు వారిని సన్మార్గం వైపు ఎంత పిలిచినా వారా స్థితిలో ఎన్నటికీ సన్మార్గం పొందలేరు. (57)

నీ ప్రభువు ఎంతో క్షమాగుణం కలవాడు. ఆయన వారి అకృత్యాలకు వారిని వెంటనే పట్టదలచుకుంటే శిక్ష(ఆపద) పంపేవాడు. కాని వారికోసం ఒక నిర్ణీతసమయం ఉంది. ఆ సమయం వస్తే ఆయనశిక్ష నుండి తప్పించుకునే దారేదీ వారికి లభించదు.

لَّنْ يَّجِدُوْا مِنْ دُوْنِهٖ مَوْىِٕلًا ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ الْقُرٰٓى اَهْلَكْنٰهُمْ لَمَّا ظَلَمُوْا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ
مَّوْعِدًا ﴿٥٩﴾ وَاِذْ قَالَ مُوْسٰى لِفَتٰىهُ لَآ اَبْرَحُ حَتّٰٓى اَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ اَوْ اَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا بَلَغَا ع ٨
مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوْتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيْلَهٗ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾ فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتٰىهُ اٰتِنَا
غَدَاۗءَنَا ۡ لَقَدْ لَقِيْنَا مِنْ سَفَرِنَا هٰذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾ قَالَ اَرَءَيْتَ اِذْ اَوَيْنَآ اِلَى الصَّخْرَةِ فَاِنِّىْ نَسِيْتُ
الْحُوْتَ ۡ وَمَآ اَنْسٰنِيْهُ اِلَّا الشَّيْطٰنُ اَنْ اَذْكُرَهٗ ۚ وَاتَّخَذَ سَبِيْلَهٗ فِي الْبَحْرِ ڰ عَجَبًا ﴿٦٣﴾ قَالَ ذٰلِكَ
مَا كُنَّا نَبْغِ ڰ فَارْتَدَّا عَلٰٓي اٰثَارِهِمَا قَصَصًا ﴿٦٤﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَآ اٰتَيْنٰهُ رَحْمَةً مِّنْ

ఈ శిక్షకు గురయి (సర్వనాశనమై)న జనపదాలు (మీరు ప్రయాణించే దారిలోనే ఉన్నాయి). వారు అన్యాయం, అక్రమాలకు పాల్పడినందువల్లనే వారిని మేము నాశనం చేశాం. వారి వినాశం కోసం ఒక సమయం నిర్ణయించాము. (58-59)

(వారికి మూసా గాథ విన్పించు.)[5] అప్పుడు మూసా తన సేవకునితో "రెండు నదుల సంగమానికి చేరుకోనంత వరకూ నేనీ ప్రయాణం ముగించను. అప్పటిదాకా నేను ఓ సుదీర్ఘకాలం పాటు ఇలా నడుస్తూనే ఉంటాను" అన్నాడు. చివరికి వారు ఆ నదీ సంగమానికి చేరుకున్నారు. అయితే వారు తమ చేప సంగతి మరచిపోయారు. అది (వారి దగ్గర్నుంచి) జారి నదిలో ఈదుకుంటూ పారిపోయింది. (60-61)

మూసా అక్కడ్నుంచి ముందుకు కొద్దిదూరం నడిచాక తన సేవకునితో "ఇక తీసుకురా మా భోజనం. మేమీ ప్రయాణంలో చాలా అలసిపోయాం" అన్నాడు. (62)

అప్పుడు సేవకుడు (ఇలా అన్నాడు:) "అది సరేగాని, అసలు ఏం జరిగిందో చూశారా? మనం ఆ చట్టుబండ దగ్గర కూర్చున్నామా...అప్పుడు నాకు చేప సంగతే గుర్తుకు రాలేదు. షైతాన్ నన్ను ఏమరుపాటుకు గురిచేశాడు. నేనా సంగతి మీకు చెప్పడం మరచిపోయాను. చేప భలే విచిత్రంగా నదిలోకి దూకి పారిపోయింది." (63)

మూసా (ఈమాట విని) "(అయ్యయ్యో!) దాన్ని గురించే కదరా బాబూ! నా అన్వేషణ, (పదపద)" అన్నాడు. అలా వారిద్దరు తమ అడుగుజాడల్లో నడుచుకుంటూ వెనక్కి వెళ్ళారు. అక్కడ మా దాసులలో ఒక (ప్రత్యేక)దాసుడ్ని చూశారు. మేమా దాసునికి[6] మా కారుణ్యభాగ్యం ప్రసాదించాము. మా దగ్గర నుండి విశేష జ్ఞానం నేర్పాము. (64-65)

5. హజ్రత్ మూసా (అలైహి) ఓసారి ఇస్రాయీలీల ముందు ప్రసంగిస్తుంటే ఒకతను లేచి "అందరికంటే గొప్పపండితుడు ఎవర"ని అడిగాడు. దానికి మూసా (అలైహి) నేనే అన్నారు. ఈ మాటకు దేవుడు ఆగ్రహించి, "మజ్మయిల్ బహ్‌రైన్ (నదీ సంగమం) వద్ద నా దాసుడొకడున్నాడు. అతను నీకంటే గొప్పపండితుడు" అన్నాడు. "అయితే ప్రభూ! నేనాయన వద్దకు ఎలా చేరుకోవాలి?" అడిగారు మూసా. "నీవొక చేపను తోలుతిత్తిలో పెట్టుకొని తీసికెళ్ళు. ఎక్కడైతే నీకు చేప కన్పించదో ఆ ప్రదేశంలోనే నీవా మనిషిని కలుసుకోగలవు" తెలియజేశాడు దేవుడు. అప్పుడు మూసా(అలై) సేవకుడు యూషె బిన్ నూన్‌ని తీసుకొని బయలుదేరారు. (బుఖారి, ముస్లిం)

6. ఈ దాసుడు మానవ రూపంలో వచ్చిన ఓ ప్రత్యేక దైవదూత అయి వుండవచ్చని, అతని పేరు ఖిజర్ అని కొందరు భాష్యకారులు వ్రాశారు.

عِنْدِنَا وَعَلَّمْنٰهُ مِنْ لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾ قَالَ لَهٗ مُوْسٰى هَلْ اَتَّبِعُكَ عَلٰٓى اَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا
عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾ قَالَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيْعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٦٧﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلٰى مَا لَمْ تُحِطْ
بِهٖ خُبْرًا ﴿٦٨﴾ قَالَ سَتَجِدُنِيْٓ اِنْ شَآءَ اللّٰهُ صَابِرًا وَّلَآ اَعْصِيْ لَكَ اَمْرًا ﴿٦٩﴾ قَالَ فَاِنِ اتَّبَعْتَنِيْ
فَلَا تَسْـَٔلْنِيْ عَنْ شَيْءٍ حَتّٰٓى اُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٠﴾ فَانْطَلَقَا حَتّٰٓى اِذَا رَكِبَا فِي السَّفِيْنَةِ
خَرَقَهَا ؕ قَالَ اَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ اَهْلَهَا ۚ لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا اِمْرًا ﴿٧١﴾ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ اِنَّكَ لَنْ
تَسْتَطِيْعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٢﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِيْ بِمَا نَسِيْتُ وَلَا تُرْهِقْنِيْ مِنْ اَمْرِيْ عُسْرًا ﴿٧٣﴾
فَانْطَلَقَا ۫ حَتّٰٓى اِذَا لَقِيَا غُلٰمًا فَقَتَلَهٗ ۙ قَالَ اَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةًۢ بِغَيْرِ نَفْسٍ ؕ لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا نُّكْرًا ﴿٧٤﴾
قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَّكَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيْعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ اِنْ سَاَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍۢ بَعْدَهَا فَلَا

మూసా అతనితో "మీకు (దేవుడు) నేర్పిన దివ్యజ్ఞానం నాక్కూడా నేర్పుతారా? దాని కోసం నేను మీదగ్గర శిష్యరికం చేయవచ్చా?" అని అడిగాడు. (66)

దానికి ఆ దాసుడు "మీరు నాదగ్గర సహనంగా ఉండలేరు. అయినా మీకు తెలియని విషయాల్ని గురించి మీరెలా సహనం వహించగలరు?" అన్నాడు. (67-68)

"దైవచిత్తమయితే మీరు నన్ను సహనశీలిగా చూడగలరు. నేను ఏ విషయంలోనూ మీకు వ్యతిరేకంగా వ్యవహరించను" అన్నాడు మూసా. (69)

"సరే, మీరు నావెంట రాదలచుకుంటే ఏ విషయమైనా నేను మీకు చెప్పనంత వరకు దాన్ని గురించి మీరు నన్నడగ వద్దు" అన్నాడు ఆ దాసుడు. (70)

(ఇలా మాట్లాడుకున్న తరువాత) వాళ్ళిద్దరూ అక్కడ్నుంచి బయలుదేరారు. (కొంత దూరం నడిచి) చివరికి ఒక పడవ ఎక్కారు.[7] (కాస్సేపటికి) అతను పడవలో అడుగున రంధ్రం వేశాడు. అది చూసి మూసా "ఏమిటీ మీరు ఇందులో రంధ్రం వేశారు? పడవలోని వారందర్నీ ముంచదలిచారా? చాలాఘోరమైన పని చేశారు" అన్నాడు. (71)

"నేను చెప్పలేదా, నీవు నాతోపాటు సహనంగా ఉండలేవని" అన్నాడతను. (72)

"మరచిపోయాను. మతిమరుపు గురించి నన్ను పట్టుకోకండి. (దయచేసి) నా విషయంలో కఠినంగా వ్యవహరించకండి" అన్నాడు మూసా (73)

వాళ్ళిద్దరు తిరిగి ప్రయాణం సాగించారు. కొంతదూరం పోయాక వారికొక అబ్బాయి కన్పించాడు. అప్పుడావ్యక్తి (ముందుకుపోయి) ఆ పిల్లవాడ్ని హతమార్చివేశాడు.

"మీరు ఏపాపం ఎరగని ఒక అమాయకుడ్ని దారుణంగా చంపేశారు! పాపం అతను ఎవర్నీ హత్య చేయలేదే!! మీరు చాలా చెడ్డపని చేశారు"అన్నాడు మూసా. (74)

"నేను చెప్పలేదూ నీవు నాతోపాటు సహనంగా ఉండలేవని?" అన్నాడతను. (75)

7. కాస్సేపటికి ఒక పిట్ట వచ్చి పడవ అంచుమీద కూర్చున్నది. అది నదిలోని నీటిని ఒకటి లేక రెండు చుక్కలు ముక్కుతో పీల్చుకున్నది. అప్పుడు హజ్రత్ ఖిజర్ (అలైహి) మాట్లాడుతూ "నీకు, నాకు లభించిన జ్ఞానాన్ని దేవునికున్న జ్ఞానంతో పోల్చితే అది ఈపిట్ట నదిలో నుంచి నీటిని తన ముక్కుతో పీల్చుకున్నంత కూడా లేదు" అని అన్నారు. (బుఖారి, ముస్లిం)

تُصٰحِبْنِيْ ۚ قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَّدُنِّيْ عُذْرًا ﴿٧٦﴾ فَانْطَلَقَا ۫ حَتّٰٓى اِذَآ اَتَيَآ اَهْلَ قَرْيَةِ ۨاسْتَطْعَمَآ اَهْلَهَا فَاَبَوْا
اَنْ يُّضَيِّفُوْهُمَا فَوَجَدَا فِيْهَا جِدَارًا يُّرِيْدُ اَنْ يَّنْقَضَّ فَاَقَامَهٗ ؕ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ
اَجْرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ هٰذَا فِرَاقُ بَيْنِيْ وَبَيْنِكَ ۚ سَاُنَبِّئُكَ بِتَاْوِيْلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾ اَمَّا السَّفِيْنَةُ
فَكَانَتْ لِمَسٰكِيْنَ يَعْمَلُوْنَ فِي الْبَحْرِ فَاَرَدْتُّ اَنْ اَعِيْبَهَا وَكَانَ وَرَآءَهُمْ مَّلِكٌ يَّاْخُذُ كُلَّ سَفِيْنَةٍ
غَصْبًا ﴿٧٩﴾ وَاَمَّا الْغُلٰمُ فَكَانَ اَبَوٰهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِيْنَآ اَنْ يُّرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَّكُفْرًا ﴿٨٠﴾ فَاَرَدْنَآ
اَنْ يُّبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكٰوةً وَّاَقْرَبَ رُحْمًا ﴿٨١﴾ وَاَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلٰمَيْنِ يَتِيْمَيْنِ فِي الْمَدِيْنَةِ وَكَانَ
تَحْتَهٗ كَنْزٌ لَّهُمَا وَكَانَ اَبُوْهُمَا صَالِحًا ۚ فَاَرَادَ رَبُّكَ اَنْ يَّبْلُغَآ اَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا ۖ رَحْمَةً مِّنْ
رَّبِّكَ ۚ وَمَا فَعَلْتُهٗ عَنْ اَمْرِيْ ؕ ذٰلِكَ تَاْوِيْلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾ وَيَسْـَٔلُوْنَكَ عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ ؕ

"(పొరపాటయింది.) ఇకముందు నేనేదైనా మీకు ఎదురుచెప్తే నన్ను మీతోపాటు ఉంచకండి. ఇప్పుడు మాత్రం నావైపున మీకు సాకు దొరికింది" అన్నాడు మూసా. (76)

అక్కడ్నుంచి వారు ముందుకు సాగి ఓ ఊరికి చేరుకున్నారు. ఆ ఊరిప్రజల్ని భోజనంపెట్టమని అడిగారు. కాని వారు వారిద్దరికి ఆతిథ్యమివ్వడానికి నిరాకరించారు.

తరువాత వారా ఊళ్ళో పడిపోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్న ఒక గోడ చూశారు. అప్పుడా వ్యక్తి వెంటనే ఆ గోడకు మరమ్మత్తు చేశాడు. మూసా (ఉండబట్టలేక) "మీరు కావాలనుకుంటే ఈ పనికి ప్రతిఫలం అడిగి తీసుకోవచ్చు కదా?" అన్నాడు. (77)

ఇకచాలు, నాతో నీ శిష్యరికం ముగిసింది. ఇప్పుడు నీవు సహనం వహించలేకపోయిన వ్యవహారాలను గురించి వాస్తవం ఏమిటో చెబుతా విను: (78)

పడవ సంగతి: ఆ పడవ కొందరు పేదవాళ్ళది. వారు జీవనోపాధి కోసం నదిలో ఆ పడవ నడుపుకుంటున్నారు. నది ఆవల బలవంతంగా పడవలను స్వాధీనం చేసుకునే ఒక రాజున్నాడు. (అతను మంచి పడవలను మాత్రమే స్వాధీనం చేసుకుంటాడు.) అందువల్ల నేనా పడవకు ఏదైనా లోపం కలిగించాలనుకున్నాను. (79)

పోతే బాలుడి సంగతి. ఆబాలుడి తల్లిదండ్రులు విశ్వాసులైన దైవభక్తులు. అయితే ఆ బాలుడు (పెద్దవాడయి) తన తిరస్కారం, తలబిరుసుతనాలతో వారిని వేధిస్తాడని మేము భయపడ్డాం. అంచేత వారి ప్రభువు గుణగణాలలో, దయాభిమానలలో ఆ బాలుడి కన్నా మంచి సంతానం వారికి ప్రసాదించాలని మేము కోరుకున్నాం. (80-81)

ఇక గోడ వ్యవహారం గురించి చెప్పాలంటే, ఆగోడ ఆఊళ్ళో వుండే ఇద్దరు అనాథ బాలలది. దాని క్రింద ఆ పిల్లల కోసం ఒక నిధి పాతిపెట్టబడి ఉంది. వారి తండ్రి చాలా పుణ్యాత్ముడు. అందువల్ల ఈ పిల్లలిద్దరూ పెద్దవారయిన తరువాత ఆ గోడ క్రింద ఉన్న తమ నిధిని తీసుకోవాలని నీ ప్రభువు నిర్ణయించాడు.

ఇదంతా నీ ప్రభువు కారుణ్యకటాక్షాల ఫలితమేగాని, నాఅంతట నేనేదీ చేయలేదు. నీవు సహించలేకపోయిన విషయాల వెనక ఉన్న మర్మహేతువు ఇదే." (82)

ముహమ్మద్ (సల్లం)! వారు నిన్ను 'జుల్ఖర్‌నైన్' గురించి అడుగుతున్నారు. వారికి

قُلْ سَاَتْلُوْا عَلَیْكُمْ مِّنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾ اِنَّا مَكَّنَّا لَهٗ فِی الْاَرْضِ وَاٰتَیْنٰهُ مِنْ كُلِّ شَیْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾ فَاَتْبَعَ
سَبَبًا ﴿٨٥﴾ حَتّٰٓی اِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِیْ عَیْنٍ حَمِئَةٍ وَّوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا ؕ قُلْنَا یٰذَا
الْقَرْنَیْنِ اِمَّآ اَنْ تُعَذِّبَ وَاِمَّآ اَنْ تَتَّخِذَ فِیْهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾ قَالَ اَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهٗ ثُمَّ یُرَدُّ
اِلٰی رَبِّهٖ فَیُعَذِّبُهٗ عَذَابًا نُّكْرًا ﴿٨٧﴾ وَاَمَّا مَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهٗ جَزَآءَ ِالْحُسْنٰی ۚ وَسَنَقُوْلُ لَهٗ مِنْ
اَمْرِنَا یُسْرًا ﴿٨٨﴾ ثُمَّ اَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٨٩﴾ حَتّٰٓی اِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلٰی قَوْمٍ لَّمْ نَجْعَلْ لَّهُمْ مِّنْ
دُوْنِهَا سِتْرًا ﴿٩٠﴾ كَذٰلِكَ ؕ وَقَدْ اَحَطْنَا بِمَا لَدَیْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾ ثُمَّ اَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٩٢﴾ حَتّٰٓی اِذَا بَلَغَ بَیْنَ السَّدَّیْنِ وَجَدَ مِنْ
دُوْنِهِمَا قَوْمًا ۙ لَّا یَكَادُوْنَ یَفْقَهُوْنَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾ قَالُوْا یٰذَا الْقَرْنَیْنِ اِنَّ یَاْجُوْجَ وَمَاْجُوْجَ مُفْسِدُوْنَ فِی الْاَرْضِ
فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلٰٓی اَنْ تَجْعَلَ بَیْنَنَا وَبَیْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٤﴾ قَالَ مَا مَكَّنِّیْ فِیْهِ رَبِّیْ خَیْرٌ فَاَعِیْنُوْنِیْ
بِقُوَّةٍ اَجْعَلْ بَیْنَكُمْ وَبَیْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٥﴾ اٰتُوْنِیْ زُبَرَ الْحَدِیْدِ ؕ حَتّٰٓی اِذَا سَاوٰی بَیْنَ الصَّدَفَیْنِ قَالَ انْفُخُوْا ؕ

చెప్పు: "నేను వారి వృత్తాంతం గురించి కాస్త చెబుతాన"ని. (83)

మేమతనికి ప్రపంచంలో రాజ్యాధికారమిచ్చాం. అన్నిరకాల ఒనరులు, సాధన సంపత్తులు అనుగ్రహించాం. అతను (మొదట పశ్చిమదేశాల పర్యటన కోసం) ప్రయాణ సామగ్రి ఏర్పాటు చేసుకున్నాడు. (ప్రయాణంచేస్తూ) సూర్యాస్తమయమయ్యే హద్దుకు చేరుకొని సూర్యుడు బురదనీటిలో అస్తమించడం చూశాడు. అతనికక్కడ ఒక జాతి కన్పించింది. అప్పుడు మేమతనితో "జుల్ఖర్‌నైన్! నీవు వారికి బాధ కల్గించనూవచ్చు; మేలు చేకూర్చనూవచ్చు. అంతా నీఇష్టం" అన్నాం.

దానికి జుల్ఖర్‌నైన్ "వారిలో దౌర్జన్యానికి పాల్పడినవాడ్ని నేను శిక్షిస్తా. తర్వాత అతను తన ప్రభువు వైపు మరలించబడినప్పుడు అతడ్ని ఆయన మరింత కఠినంగా శిక్షిస్తాడు. వారిలో సత్యాన్ని విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవానికి మంచి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. నేనతని పట్ల మృదువుగా వ్యవహరిస్తాను" అని అన్నాడు. (84-88)

తర్వాత అతను (మరోదిక్కు పర్యటనకు) సిద్ధమయ్యాడు. అతను (ప్రయాణం చేస్తూ) సూర్యోదయమయ్యే హద్దుకు చేరుకున్నాడు. అక్కడ ఓ జాతిని చూశాడు. ఆ జాతిపై సూర్యుడు ఉదయిస్తుంటే అది ఎండనుండి కాపాడుకోవడానికి మేమెలాంటి సౌకర్యం కల్పించలేదు. ఇదీ వారి పరిస్థితి. జుల్ఖర్‌నైన్ విషయాలన్నీ మాకు తెలుసు. ఆతర్వాత అతను (వేరొకదిక్కు పర్యటనకు) సమాయత్తమయ్యాడు. అతను (ప్రయాణం చేస్తూ) చివరికి రెండుకొండల మధ్యకు చేరుకున్నాడు. అక్కడ అతనికొక జాతి కన్పించింది. ఆ జాతిప్రజలు అతి కష్టంమీద (అతని) మాట గ్రహిస్తారు. (89-93)

వారతనితో "జుల్ఖర్‌నైన్! ఈ భూభాగంపై యాజూజ్, మాజూజ్ (అనే ఆటవిక జాతు)లు విధ్వంసకాండ సాగిస్తున్నాయి. మరి నీవు మాకు, వారికి మధ్య ఒక అడ్డుగోడ నిర్మించగలవా? అందుకు మేమేదైనా నీకు పన్ను చెల్లించాలా?" అని అన్నారు. (94)

దానికతను సమాధానమిస్తూ "నాకు నాప్రభువు ఇచ్చిన (సంప)దే ఎంతో ఉంది. మీరు శారీరకశ్రమతో నాకు సహాయపడండి చాలు. నేను మీకూ వారికీ మధ్య అడ్డుగోడ నిర్మిస్తాను. నాక్కాస్త ఉక్కు పలకలు తెచ్చిపెట్టండి" అని అన్నాడు.

حَتّٰٓی اِذَا جَعَلَهٗ نَارًا ۙ قَالَ اٰتُوْنِیْٓ اُفْرِغْ عَلَیْهِ قِطْرًا ﴿٩٦﴾ فَمَا اسْطَاعُوْٓا اَنْ یَّظْهَرُوْهُ وَمَا اسْتَطَاعُوْا لَهٗ نَقْبًا ﴿٩٧﴾
قَالَ هٰذَا رَحْمَةٌ مِّنْ رَّبِّیْ ۚ فَاِذَا جَآءَ وَعْدُ رَبِّیْ جَعَلَهٗ دَكَّآءَ ۚ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّیْ حَقًّا ﴿٩٨﴾ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ
یَوْمَئِذٍ یَّمُوْجُ فِیْ بَعْضٍ وَّنُفِخَ فِی الصُّوْرِ فَجَمَعْنٰهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾ وَّعَرَضْنَا جَهَنَّمَ یَوْمَئِذٍ لِّلْكٰفِرِیْنَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾
ع الَّذِیْنَ كَانَتْ اَعْیُنُهُمْ فِیْ غِطَآءٍ عَنْ ذِكْرِیْ وَكَانُوْا لَا یَسْتَطِیْعُوْنَ سَمْعًا ﴿١٠١﴾ اَفَحَسِبَ الَّذِیْنَ كَفَرُوْٓا اَنْ
یَّتَّخِذُوْا عِبَادِیْ مِنْ دُوْنِیْٓ اَوْلِیَآءَ ؕ اِنَّآ اَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكٰفِرِیْنَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْاَخْسَرِیْنَ

(గోడనిర్మాణం ప్రారంభమై శరవేగంతో సాగిపోతోంది.) అతను రెండుకొండల మధ్య ఉన్న ఖాళీస్థలాన్ని పూరించాడు. అప్పుడు కొందరు అగ్ని రాజెయ్యండని అన్నారు. చివరికి (ఉక్కుగోడ) అగ్నిగోళంలా ఎర్రగా మారిపోయింది. అప్పుడు జుల్ఖర్‌నైన్ "దీనిపై నేనిప్పుడు కరిగిన రాగి కుమ్మరిస్తా తీసుకురండి" అన్నాడు. (95-96)

(ఇలా గోడనిర్మాణం పూర్తయింది) దాంతో వారికి ఆగోడ ఎక్కివచ్చే శక్తి లేకుండా పోయింది. దానికి కన్నం వేయడం కూడా సాధ్యంకాదు. (అప్పుడు) జుల్ఖర్‌నైన్ ఇలా అన్నాడు: "ఇది నాప్రభువు అనుగ్రహం. అయితే నాప్రభువు వాగ్దానం నెరవేరే సమయం వచ్చినప్పుడు ఆయన దీన్ని నేలమట్టం చేస్తాడు. నాప్రభువు వాగ్దానం నిజమైనది.*

ఆరోజు మేము జనాన్ని వదలిపెడ్తాం. వారు (సముద్ర కెరటాల్లా) ఒకరిమీద ఒకరు పడిపోతారు. (తీవ్రమైన తొక్కిసలాట ఏర్పడుతుంది.)[8] శంఖం పూరించబడుతుంది. మేము మానవులందరినీ సమావేశపరుస్తాం. ఆరోజు మేము నరకాన్ని సత్యతిరస్కారుల ముందు తెచ్చిపెడ్తాం. వారు (ఐహిక జీవితంలో) మా హితబోధ ఖాతరుచేయకుండా అంధులైపోయారు. ఒక్కమాటా వినడానికి సిద్ధపడలేదు. (97-101)

సత్యతిరస్కారులు నన్ను వదలి నా దాసుల్ని తమ రక్షకులుగా చేసుకోవాలని భావిస్తున్నారా? అలాంటి తిరస్కారులకు ఆతిథ్యం ఇవ్వడానికి మేము నరకాన్ని సిద్ధపరచి

---

8. యాజూజ్ (తాతారీ), మాజూజ్ (మంగోలీ) జాతుల్ని నిరోధించడానికి జుల్ఖర్‌నైన్ కట్టిన గోడ నల్లసముద్రానికి, కాస్పియన్ సముద్రానికి మధ్య ఉన్న రష్యా భూభాగంలో ఉందని తెలుస్తోంది. ప్రళయ సమీపకాలంలో హజ్రత్ ఈసా(అలై) పునరాగమనం తరువాత ఈ ఆటవిక జాతులు దాన్ని ఛేదించి లోకంలో వినాశం, విధ్వంసం సృష్టిస్తాయి. వాటిని నిలువరించడం ఎవరితరం కాదు.

వారు గుట్టలు, మిట్టలు దాటి ఉరుకులు, పరుగులు పెడ్తూ వస్తున్నట్లు కన్పిస్తారు. ముస్లింలు వారి దౌర్జన్య ధాటికి నిలువలేక గగ్గోలు పెడతారు. హజ్రత్ ఈసా (అలై) సైతం వారి ముందు నిలువలేక ముస్లింలను వెంట బెట్టుకొని తూర్ పర్వతమెక్కి ఆశ్రయం పొందుతారు. ఆ తరువాత ఆయన యాజూజ్, మాజూజ్‌ల వినాశం కోసం దైవాన్ని ప్రార్థిస్తారు. దాంతో ఆ ఆటవిక జాతులు దైవాగ్రహానికి గురయి, దేహాలలో పురుగులు పడి గుట్టలు గుట్టలుగా పడిచస్తారు.

వారి శవాలు కుళ్ళిపోయి దుర్వాసన నలుదిక్కులా వ్యాపిస్తుంది. చివరికి దేవుడు వాటి నిర్మూలన కోసం రాకాసి పక్షుల్ని పంపుతాడు. ఆ పక్షులు ఈ శవాలను తమ పంజాలతో పట్టుకెళ్ళి సముద్రంలో పారవేస్తాయి. ఆ తర్వాత భారీవర్షం కురుస్తుంది. దాంతో భూమి పరిశుభ్రమై పోతుంది. (సంక్షిప్తం- బుఖారి, ముస్లిం. ఇతర వివరాలకు 21:95 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.)

(యాజూజ్, మాజూజ్ జాతుల విధ్వంసకాండ, ఈసా ప్రవక్త (అలై) పునరాగమనం, దజ్జాల్ హింసాకాండ గురించి తెలుసుకోవడానికి "పరలోకప్రస్థానం, మసీహ్‌మౌవూద్" పుస్తకాలు చదవండి.)

أعمالا ۝١٠٣ الذين ضل سعيهم في الحياة الدنيا وهم يحسبون أنهم يحسنون صنعا ۝١٠٤ أولئك الذين
كفروا بآيات ربهم ولقائه فحبطت أعمالهم فلا نقيم لهم يوم القيامة وزنا ۝١٠٥ ذلك جزاؤهم
جهنم بما كفروا واتخذوا آياتي ورسلي هزوا ۝١٠٦ إن الذين آمنوا وعملوا الصالحات كانت لهم جنات
الفردوس نزلا ۝١٠٧ خالدين فيها لا يبغون عنها حولا ۝١٠٨ قل لو كان البحر مدادا لكلمات ربي لنفد
البحر قبل أن تنفد كلمات ربي ولو جئنا بمثله مددا ۝١٠٩ قل إنما أنا بشر مثلكم يوحى إلي أنما
إلهكم إله واحد فمن كان يرجو لقاء ربه فليعمل عملا صالحا ولا يشرك بعبادة ربه أحدا ۝١١٠

ఉంచాము. వారికీ విషయం చెప్పు: "ఆచరణ రీత్యా అందరికంటే ఎక్కువ నష్టపోయే వారెవరో నేను మీకు తెలుపనా? ప్రపంచ జీవితంలో తమ కృషి, శక్తిసామర్థ్యాలన్నీ సన్మార్గం తప్పి వృధా అవుతున్నా సరే, తాము అంతా మంచే చేస్తున్నామని భావించే వారే ఎక్కువ నష్టపోయేవారు. (102-104)

వారే తమ ప్రభువు సూక్తులు విశ్వసించడానికి నిరాకరించినవారు. (ఒక రోజు) తాము ఆయన సన్నిధికి చేరుకోవలసి ఉందన్న విషయాన్ని వారు నమ్మడం లేదు. అందువల్లనే వారి కర్మలన్నీ వ్యర్థమైపోయాయి. ప్రళయదినాన వారికి మేము ఎలాంటి విలువనివ్వము. సత్యం పట్ల వారి తిరస్కారానికి, నా సూక్తులు నా ప్రవక్తలను గురించి వారు చేస్తుండిన పరిహాసం, పరాచికాలకు ప్రతిఫలం నరకమే. (105-106)

పోతే సత్యాన్ని విశ్వసించి సదాచార సంపన్నులైనవారికి ఆతిథ్యంగా అత్యున్నత స్వర్గవనాలు ఉన్నాయి. అక్కడ వారు కలకాలం (హాయిగా) ఉంటారు. ఇక ఎన్నటికీ అక్కడ్నుంచి వేరే చోటికి పోవడానికి వారికి మనస్కరించదు. (107-108)

వారికిలా చెప్పు: "నా ప్రభువు మాటలను వర్ణించడానికి సముద్రంలోని నీరంతా సిరాగా మార్చిరాసినా, ఆ సిరా మొత్తం అయిపోతుందిగాని, నాప్రభువు మాటలు పూర్తి కావు. అంతేకాదు, ఇంకా అంతటి సిరా తెచ్చినా అదీ సరిపోదు." (109)

వారికీ ఈ విషయం కూడా చెప్పు: "నేను మీలాంటి మానవుడ్నే. కాకపోతే మీ దేవుడు ఒక్కడేనని నా దగ్గరకు సందేశం వస్తుంది. కనుక తమ ప్రభువు దర్శనభాగ్యం ఆశిస్తున్నవారు సత్కార్యాలు చేస్తుండాలి. అదీగాక తమ ప్రభువు ఆరాధనలో ఇతరులకు ఎలాంటి చోటివ్వకూడదు." (110)

శ్రమ నాది, ప్రతిఫలం మీది

ఎవరైనా ఖుర్ఆన్ భావామృతంతో పాటు 'ఫుర్ఖాన్ భావామృతం' కూడా దగ్గర పెట్టుకుంటే వారు ఖుర్ఆన్ జ్ఞానార్జన కోసం తోటకు వెళ్ళి, చెట్టెక్కి, పండు కోసి, తోలు తీసి తినవలసినంత శ్రమ పడనవసరం లేదు. తోలు వలచిన పండు చేతిలో ఉన్నట్లే భావిస్తారు. ఆ శ్రమంతా రచయితే నెత్తి మీద వేసుకొని పాఠకులకు రెడీమేడ్ జ్ఞానం అందజేయడానికి శాయాశక్తులా కృషిచేశాడు.

కూర్పు : అబుల్ ఇర్ఫాన్, (పేజీలు : 560, వెల : రూ. 200/-)

(آياتها ٩٨) (١٩) سورة مريم مكية (٤٤) (ركوعاتها ٦)

بسم الله الرحمن الرحيم

كهيعص ۝١ ذكر رحمت ربك عبده زكريا ۝٢ إذ نادى ربه نداء خفيا ۝٣ قال رب إني وهن
العظم مني واشتعل الرأس شيبا ولم أكن بدعائك رب شقيا ۝٤ وإني خفت الموالي من
ورائي وكانت امرأتي عاقرا فهب لي من لدنك وليا ۝٥ يرثني ويرث من آل يعقوب واجعله رب
رضيا ۝٦ يا زكريا إنا نبشرك بغلام اسمه يحيى لم نجعل له من قبل سميا ۝٧ قال رب أنى يكون

అవతరణ: మక్కా | **19. మర్యం** | సూక్తులు:98

ఈ అధ్యాయం హిజ్రీ శకారంభానికి మూడేళ్ళ క్రితం మక్కాలో ముస్లింలపై అవిశ్వాసుల ఆగడాలు, అణచివేత చర్యలు పరాకాష్ఠకు చేరిన కాలంలో అవతరించింది. మక్కాలో ముస్లింల పరిస్థితి దుర్భరం కావడంతో వారిని దైవప్రవక్త (స) అబిసీనియాకు వలస పోవడానికి అనుమతించారు. అబిసీనియాలో క్రైస్తవరాజు నజాషీ వారికి ఆశ్రయం ఇచ్చాడు. మక్కా ఖురైషీయులు వారిని వెంబడిస్తూ అబిసీనియా చేరుకొని, మతభ్రష్టులై వచ్చిన తమ జాతివారిని తమకు అప్పగించవలసిందిగా నజాషీని అర్థించారు. నజాషీ రాజు నూతనధర్మం గురించి విచారించగా ముస్లింలు ఈ అధ్యాయాన్నే అతని ముందు పఠించారు. దానికి నజాషీ ఎంతో ప్రభావితుడై ఖురైషీయుల కోర్కెను త్రోసిపుచ్చాడు.

ఈ అధ్యాయంలో ఈసా, మర్యం (అలై)లను గురించి క్రైస్తవుల్లో చోటుచేసుకున్న తప్పుడు విశ్వాసాలకు భిన్నంగా వాస్తవాలు పేర్కొనబడ్డాయి. ఆ తర్వాత ఇబ్రహీం ప్రవక్త (అలైహి) వృత్తాంతం వస్తుంది. ఆపై దైవప్రవక్తలందరూ తెచ్చిన ధర్మం ఒక్కటేనని, వారి నిష్క్రమణ తర్వాత మానవులు అసలు ధర్మం రూపురేఖలు మార్చి విభిన్న మత వర్గాలుగా చీలిపోయారని తెలియజేయబడింది. చివర్లో మక్కా అవిశ్వాసుల భ్రష్టాచారాలను తీవ్రంగా ఖండించడం జరిగింది.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

కాఫ్-హా-యా-ఐన్-సాద్. ఇది నీ ప్రభువు తన దాసుడు జకరియ్యాపై చిలికించిన కరుణామృతానికి సంబంధించిన ప్రస్తావన. అతను ఏకాంతంలో తన ప్రభువును వేడుకున్నప్పటి విషయం. (1-3)

అతనిలా వేడుకున్నాడు: "ప్రభూ! వృద్ధాప్యం వల్ల నా ఎముకలు సైతం చితికి మెత్తబడిపోయాయి. నా తల నెరసిన వెంట్రుకలతో తెల్లగా మెరిసిపోతోంది. ప్రభూ! నిన్ను వేడుకొని నేను ఏనాడూ విఫలం కాలేదు. నా తదనంతరం నా సోదరులు, బంధువులు ఎలా వ్యవహరిస్తారోనని నాకు భయంగా ఉంది. నాభార్య గొడ్రాలు. అంచేత నాకూ, యాఖూబ్ సంతానానికీ వారసుడయ్యేలా నీ ప్రత్యేక అనుగ్రహంతో నాకొక వారసుడ్ని ప్రసాదించు. ప్రభూ! అతడ్ని ఆమోదయోగ్యునిగా కూడా రూపొందించు." (4-6)

"జకరియ్యా! మేము నీకు కుమారుడు పుడతాడని శుభవార్త విన్పిస్తున్నాం. అతని పేరు యహ్యా అవుతుంది. మేమీ పేరుగల ఏ మనిషినీ ఇదివరకు పుట్టించలేదు." (7)

لِيْ غُلٰمٌ وَّكَانَتِ امْرَاَتِيْ عَاقِرًا وَّقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿8﴾ قَالَ كَذٰلِكَ ۚ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ
هَيِّنٌ وَّقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ﴿9﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّيْۤ اٰيَةً ۗ قَالَ اٰيَتُكَ اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ
ثَلٰثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿10﴾ فَخَرَجَ عَلٰى قَوْمِهٖ مِنَ الْمِحْرَابِ فَاَوْحٰۤى اِلَيْهِمْ اَنْ سَبِّحُوْا بُكْرَةً وَّعَشِيًّا ﴿11﴾ يٰيَحْيٰى خُذِ
الْكِتٰبَ بِقُوَّةٍ ۗ وَاٰتَيْنٰهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ﴿12﴾ وَّحَنَانًا مِّنْ لَّدُنَّا وَزَكٰوةً ۗ وَكَانَ تَقِيًّا ﴿13﴾ وَّبَرًّۢا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا
عَصِيًّا ﴿14﴾ وَسَلٰمٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوْتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿15﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتٰبِ مَرْيَمَ ۘ اِذِ انْتَبَذَتْ
مِنْ اَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا ﴿16﴾ فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُوْنِهِمْ حِجَابًا ۫ فَاَرْسَلْنَاۤ اِلَيْهَا رُوْحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا
سَوِيًّا ﴿17﴾ قَالَتْ اِنِّيْۤ اَعُوْذُ بِالرَّحْمٰنِ مِنْكَ اِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ﴿18﴾ قَالَ اِنَّمَاۤ اَنَا رَسُوْلُ رَبِّكِ ۖ لِاَهَبَ لَكِ غُلٰمًا
زَكِيًّا ﴿19﴾ قَالَتْ اَنّٰى يَكُوْنُ لِيْ غُلٰمٌ وَّلَمْ يَمْسَسْنِيْ بَشَرٌ وَّلَمْ اَكُ بَغِيًّا ﴿20﴾ قَالَ كَذٰلِكِ ۚ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ ۚ

"ప్రభూ! నాకు కొడుకు ఎలా పుడ్తాడు? నాభార్య గొడ్రాలు కదా! ఇటు నేను కూడా పండు ముసలివాణ్ణయి పోయానే!!" అన్నాడతను. (8)

"అలాగే పుడ్తాడు. నీ ప్రభువు చెబుతున్నాడు- నాకిది చాలా సులువైన పని. నీకు ఒక ఉనికి అన్నదే లేనప్పుడు నేను నిన్ను పుట్టించలేదా?" (9)

"అయితే ప్రభూ! నాకోసం ఏదైనా సూచన నిర్ణయించు" అన్నాడు జకరియ్యా.

"నీవు వరుసగా మూడు రోజులు దాకా ప్రజలతో మాట్లాడలేవు. ఇదే నీకోసం సూచన" అన్నాడు దేవుడు. (10)

తర్వాత జకరియ్యా ప్రార్థనగది నుండి బయలెడి తనజాతి ప్రజల ముందుకొచ్చి వారికి ఉదయం, సాయంత్రం దైవస్మరణ చేస్తుండాలని సైగలతో ఉపదేశించాడు. (11)

"యహ్యా! దైవగ్రంథాన్ని దృఢంగా పట్టుకో"- మేమతనికి బాల్యంలోనే విజ్ఞత, వివేకాలు ప్రసాదించాం. మావద్ద నుండి వాత్సల్యం, పరిశుద్ధతలు కూడా అనుగ్రహించాము. అతను గొప్ప దైవభీతిపరుడు; తల్లిదండ్రుల పట్ల వినయవిధేయతలు కలవాడు. అహంకారంగాని, తలబిరుసుతనంగాని మచ్చుకైనా లేనివాడు. అతను పుట్టిన రోజున, చనిపోయే రోజున, తిరిగి బ్రతికించి లేపబడే రోజున అతనికి శాంతి కలుగుగాక! (12-15)

ముహమ్మద్ (స)! ఈ గ్రంథంలో మర్యం వృత్తాంతం ప్రస్తావించు. ఆమె ప్రజల నుండి వేరయి, తూర్పు వైపున ఏకాంత కుహరంలోకి వెళ్ళి తెరవేసుకొని కూర్చున్నది. అప్పుడు మేము ఆమె దగ్గరికి మా ఆత్మ (దైవదూత)ను పంపాము. అతను పరిపూర్ణ మానవాకారంలో ఆమె ముందు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. (16-17)

మర్యం (అతడ్ని చూడగానే) "నేను నీబారి నుండి కరుణామయుని శరణు కోరుతున్నాను. నీవు దేవునికి భయపడే వాడివయితే (నాదగ్గరకు రాకు)" అన్నది. (18)

"నేను నీ ప్రభువు దగ్గర్నుండి వచ్చిన దూతను. నీకొక పరిశుద్ధ బాలుడ్ని ఇచ్చే ఉద్దేశ్యంతో పంపబడ్డాను" అన్నాడతను. (19)

"ఏమిటీ, నాకు కొడుకు ఎలా కలుగుతాడు? నన్ను ఏ మానవుడూ తాకనైనా తాకలేదే! నేను శీలంలేని స్త్రీని కూడా కాదే!!" అన్నది మర్యం (కంగారుపడుతూ). (20)

وَلِنَجْعَلَهٗۤ اٰيَةً لِّلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِّنَّا ۚ وَكَانَ اَمْرًا مَّقْضِيًّا ﴿21﴾ فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهٖ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿22﴾
فَاَجَآءَهَا الْمَخَاضُ اِلٰى جِذْعِ النَّخْلَةِ ۚ قَالَتْ يٰلَيْتَنِيْ مِتُّ قَبْلَ هٰذَا وَكُنْتُ نَسْيًا مَّنْسِيًّا ﴿23﴾ فَنَادٰىهَا مِنْ
تَحْتِهَاۤ اَلَّا تَحْزَنِيْ قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿24﴾ وَهُزِّيْۤ اِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسٰقِطْ عَلَيْكِ رُطَبًا
جَنِيًّا ﴿25﴾ فَكُلِيْ وَاشْرَبِيْ وَقَرِّيْ عَيْنًا ۚ فَاِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ اَحَدًا ۙ فَقُوْلِيْۤ اِنِّيْ نَذَرْتُ لِلرَّحْمٰنِ صَوْمًا فَلَنْ
اُكَلِّمَ الْيَوْمَ اِنْسِيًّا ﴿26﴾ فَاَتَتْ بِهٖ قَوْمَهَا تَحْمِلُهٗ ۗ قَالُوْا يٰمَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿27﴾ يٰۤاُخْتَ هٰرُوْنَ مَا كَانَ
اَبُوْكِ امْرَاَ سَوْءٍ وَّمَا كَانَتْ اُمُّكِ بَغِيًّا ﴿28﴾ فَاَشَارَتْ اِلَيْهِ ۗ قَالُوْا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿29﴾ قَالَ
اِنِّيْ عَبْدُ اللّٰهِ ۛ اٰتٰىنِيَ الْكِتٰبَ وَجَعَلَنِيْ نَبِيًّا ﴿30﴾ وَّجَعَلَنِيْ مُبٰرَكًا اَيْنَ مَا كُنْتُ ۪ وَاَوْصٰنِيْ بِالصَّلٰوةِ وَالزَّكٰوةِ
مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿31﴾ وَّبَرًّۢا بِوَالِدَتِيْ ۫ وَلَمْ يَجْعَلْنِيْ جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿32﴾ وَالسَّلٰمُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُّ وَيَوْمَ اَمُوْتُ وَ

"అలాగే కలుగుతాడు. నీ ప్రభువే ఇలా సెలవిస్తున్నాడు: 'ఇలా చేయడం నాకు చాలాతేలిక. ఈ బాలుడ్ని మేము ప్రజల కోసం ఒక సూచనగా చేయాలని, మా వైపున కారుణ్యమూర్తిగా రూపొందించాలని నిర్ణయించాము. అందుకే ఇలా చేయబోతున్నాం. ఈ పని జరిగి తీరవలసిఉంది" అన్నాడు దైవదూత. (21)

మర్యం ఆబాలుడికి సంబంధించిన గర్భం దాల్చింది. ఆమె గర్భస్థపిండం తీసుకొని దూరాన ఉన్న ఓ స్థలానికి చేరుకుంది. ప్రసవవేదన ఆమెను ఒక ఖర్జూరపుచెట్టు క్రిందికి చేర్చింది. ఆమె (లోలోన బాధపడుతూ) "అయ్యో! (ఏమిటి నాకీ పరీక్ష) నేనీ ప్రసవానికి ముందే చనిపోయి నామరూపాల్లేకుండా పోతే బాగుండు!!" అన్నది. (22-23)

అప్పుడు దైవదూత ఆమె క్రింది వైపు నుండి పిలుస్తూ ఇలా అన్నాడు: "మర్యం! విచారించకు. నీ ప్రభువు నీ క్రింద ఒక మంచినీటి ఊటను సృష్టించాడు. కాస్త ఈ చెట్టుమొదలు పట్టుకొని ఊపు, నీముందు తాజా ఖర్జూరపండ్లు రాలిపడతాయి. వీటిని తింటూ, త్రాగుతూ హాయిగా ఉండు. మనుషులెవరైనా కన్పిస్తే 'నేను కరుణామయుని (ప్రసన్నత) కోసం ఉపవాసముంటానని మొక్కుకున్నాను, అందువల్ల నేనీ రోజు ఎవరితోనూ మాట్లాడను' అని చెప్పెయ్యి." (24-26)

ఆ తరువాత ఆమె ఆ పిల్లవాడ్ని తీసుకొని తన జాతి ప్రజల దగ్గరకు వెళ్ళింది. ప్రజలు (ఆమెను చూడగానే) "మర్యం! నీవు చాలా ఘోరమైన పాపం చేశావు. హారూన్ (సంతతి) సోదరీ! నీతండ్రి చెడ్డవాడు కాదు. నీతల్లి కూడా శీలం చెడిన స్త్రీ కాదే! (నువ్విలా ఎందుకు తయారయ్యావు?)" అని అడిగారు. (27-28)

మర్యం (నోటితో సమాధానమివ్వకుండా ఒడిలో ఉన్న) పిల్లవాడి వైపు చూపింది. ప్రజలు (ఆశ్చర్యపోతూ) "మేమీ చంటిపిల్లవాడితో ఎలా మాట్లాడుతాం?" అన్నారు. (29)

(వెంటనే) ఆ పిల్లవాడు ఇలా మాట్లాడటం మొదలెట్టాడు: "నేను దేవుని దాసుడ్ని. ఆయన నాకు దివ్యగ్రంథం ప్రసాదించాడు. ప్రవక్తగా నియమించాడు. నేను ఎక్కడున్నా నన్ను శుభప్రదమైనవాణ్ణిగా చేశాడు. నేను బ్రతికున్నంతకాలం నమాజ్, జకాత్ విధులు పాటిస్తుండాలని ఆదేశించాడు. నాతల్లిపట్ల నేను విధేయత కలవాడ్నిగా చేశాడు. ఆయన నన్ను దుర్మార్గుడిగా, దౌర్భాగ్యుడిగా చేయలేదు. నేను పుట్టినప్పుడు, చనిపోయేటప్పుడు,

يَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾ ذٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ۚ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾ مَا كَانَ لِلّٰهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ
وَلَدٍ ۖ سُبْحٰنَهُ ۚ إِذَا قَضٰى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّ اللّٰهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۚ هٰذَا
صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ ۖ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾ أَسْمِعْ
بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا ۖ لٰكِنِ الظّٰلِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلٰلٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾ وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ
الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾ وَاذْكُرْ

తిరిగి బ్రతికించి లేపబడేటప్పుడు నాపై శాంతి అవతరించు గాక!" (30-33)

ఈ పిల్లవాడే మర్యం కుమారుడు ఈసా. ఇతడ్ని గురించి ప్రజల్లో ఉన్న అపార్థాలకు భిన్నంగా అసలు వృత్తాంతం ఇది. ఒకర్ని కొడుకుగా చేసుకోవడం దేవునికి ఏ మాత్రం శోభించదు. ఆయన ఎంతో పరిశుద్ధుడు. ఆయన ఏదైనా చేయదలచుకుంటే 'అయిపో' అంటే చాలు, ఆ పని ఇట్టే చిటికలో జరిగిపోతుంది. (34-35)

(ఈసా ప్రజలకు హితబోధ చేస్తూ) "దేవుడే నా ప్రభువు. మీ ప్రభువు కూడా ఆయనే. కనుక మీరు ఆయన్నే ఆరాధించండి. ఇదే సరైన మార్గం" అన్నాడు. (36)

కాని వారిలో విభిన్నవర్గాలు పరస్పరం విభేదించుకోసాగాయి. భయంకర దినం వచ్చినప్పుడు అవిశ్వాసులకది వినాశకారిగా పరిణమిస్తుంది. వారు మాసన్నిధికి చేరుకునే రోజు వారి వినికిడి శక్తి బాగానే ఉంటుంది. వారి దృష్టి కూడా బాగానే ఉంటుంది. ఈ రోజు మాత్రం ఈ దుర్మార్గులు పూర్తిగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడివున్నారు. (37-38)

ముహమ్మద్ (స)! వారిప్పుడు ఏమరుపాటుకు లోనై సత్యాన్ని విశ్వసించే స్థితిలో లేరు. (ఏమైనా) తుదితీర్పు జరిగి పశ్చాత్తాపం తప్ప మరేమీ మిగలని రోజు[1] గురించి వారిని భయపెట్టు. చివరికి మేమే భూమికి, దానికి సంబంధించిన సమస్త వస్తువులకు వారసులవుతాం. అందరూ చివరికి మా సన్నిధికే తిరిగి రావలసిఉంది. (39-40)

ఈ గ్రంథంలో ఇబ్రాహీం గాథ ప్రస్తావించు. అతను ఎంతో సత్యసంధుడు; గొప్ప దైవప్రవక్త కూడా. అతను (తన తండ్రికి హితోపదేశం చేస్తూ) ఇలా అన్నాడు:

1. ఈ సూక్తిలో ప్రళయదినాన్ని పశ్చాత్తాప దినమని చెప్పడం జరిగింది. అంటే ఆరోజు దుర్జనులే కాదు, సజ్జనులు కూడా పశ్చాత్తాపం చెందుతారన్నమాట. దుర్జనులు తామీ దుర్మార్గాలు చేసి ఉండకపోతే బాగుండేదని పశ్చాత్తాపపడతారు. సజ్జనులు తాము మరిన్ని సత్కార్యాలు చేసి ఉంటే బాగుండేదని పశ్చాత్తాపపడతారు. కర్మవిచారణ ముగిసి స్వర్గవాసుల్ని స్వర్గానికి, నరకవాసుల్ని నరకానికి పంపడం జరుగుతుంది.

ఆ తరువాత దైవదూతలు మృత్యువుని పొటేలు రూపంలో తీసుకొచ్చి స్వర్గనరకాల మధ్య నిలబెడతారు. వారు స్వర్గనరక వాసుల్ని ఎలుగెత్తి పిలుస్తూ "దీన్ని మీరు గుర్తించారా?" అని అడుగుతారు. దానికి వారు "ఆ... ఇది మృత్యువు" అంటారు. అప్పుడు దైవదూతలు ఆ పొటేలును నరికి చంపుతారు. ఆ తర్వాత వారు స్వర్గవాసులతో "స్వర్గవాసులారా! మీరిక స్వర్గంలోనే శాశ్వత జీవితం గడుపుతారు. మీకు మరణం అనేదే రాదు" అంటారు. అలాగే వారు నరకవాసుల వైపు తిరిగి "నరకవాసులారా! మీరిక నుంచి నరకంలోనే ఎల్లకాలం పడివుండి దుర్భర యాతనలు అనుభవిస్తూ ఉంటారు. మీకు చావు అనేదే రాదు" అంటారు. (సహీబుఖారి)

فِي الْكِتٰبِ إِبْرٰهِيمَ ۚ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٤١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يٰأَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ
وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾ يٰأَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾
يٰأَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطٰنَ ۖ إِنَّ الشَّيْطٰنَ كَانَ لِلرَّحْمٰنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾ يٰأَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ
الرَّحْمٰنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطٰنِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾ قَالَ أَرَاغِبٌ أَنْتَ عَنْ آلِهَتِي يٰإِبْرٰهِيمُ ۖ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ
وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾ قَالَ سَلٰمٌ عَلَيْكَ ۖ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي ۖ إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٧﴾ وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللّٰهِ وَأَدْعُو رَبِّي عَسٰى أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا ﴿٤٨﴾ فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللّٰهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٩﴾ وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ
صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥٠﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتٰبِ مُوسٰى ۚ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥١﴾ وَنَادَيْنٰهُ مِنْ جَانِبِ

"నాన్నా! మీరు వినలేని, చూడలేని వాటిని పూజిస్తున్నారేమిటీ? అవి మీకు ఏవిధంగాను తోడ్పడలేవు కదా? నాన్నా! మీ దగ్గర లేనటువంటి (దివ్య)జ్ఞానం నా దగ్గరుంది. కనుక మీరు నన్ను అనుసరించండి; నేను మీకు రుజుమార్గం చూపుతాను. నాన్నా! మీరు షైతాన్‌ని ఆరాధించకండి.[2] షైతాన్ కరుణామయుడ్ని తిరస్కరించిన అహంకారి. నాన్నా! (మీ ధోరణి చూస్తుంటే) మీరు కరుణామయుని శిక్షకు గురయి, ఆ తరువాత షైతాన్‌కు సహచరులయి పోతారేమోనని నాకు భయంగా ఉంది." (41-45)

దానికి తండ్రి (మండిపడుతూ) "ఇబ్రాహీం! నీవు మన దేవతలకు విముఖుడైపోయావా? నీ ధోరణి మార్చుకోకపోతే నేను నిన్ను రాళ్ళతో కొట్టి చంపేస్తాను. (వెళ్ళిపో) నానుండి శాశ్వతంగా వేరయిపో" అన్నాడు. (46)

"మీకు శాంతి కల్గుగాక! మిమ్మల్ని క్షమించమని నేను నా ప్రభువును ప్రార్థిస్తాను. ఆయన నాపట్ల అమిత దయగలవాడు. నేను మిమ్మల్ని, దేవుడ్ని కాదని మీరు ప్రార్థిస్తున్న మీ మిథ్యాదైవాల్ని వదిలేసి వెళ్తున్నాను. నేను నా ప్రభువునే ప్రార్థిస్తాను. నా ప్రభువుని ప్రార్థించి నేను వైఫల్యం చెందనని ఆశిస్తున్నాను" అన్నాడు ఇబ్రాహీం. (47-48)

(ఇలా) ఇబ్రాహీం ఆ ప్రజల్ని, వారి దైవేతరశక్తుల్ని వదలి వెళ్ళిపోయాడు. అప్పుడు మేమతనికి ఇస్‌హాఖ్, యాఖూబ్ వంటి సంతానం ప్రసాదించాం. వారిద్దర్ని ప్రవక్తలుగా చేశాం. వారందరిపై నా కరుణామృతం చిలికించి వారి కీర్తిప్రతిష్ఠల్ని ఉన్నతం చేశాం.

ఈ గ్రంథంలో మూసా గాథ ప్రస్తావించు. అతనొక సత్పురుషుడు, సందేశహరుడైన దైవప్రవక్త.[3] మేమతడ్ని తూర్‌పర్వతం కుడి వైపు నుండి పిలిచి రహస్య సంభాషణ

2. ఇబ్రాహీం(అలైహి) తండ్రి, అతని జాతిప్రజలు విగ్రహాలను పూజించేవారు. అంటే వారు షైతాన్‌కు విధేయులై, వాడు చెప్పినట్లు విగ్రహాలను పూజిస్తుండేవారన్నమాట. షైతాన్‌ని ఎవరూ ఆరాధించరు. కాని మనిషి తన మనసులో తిష్ఠవేసిన షైతాన్‌కు విధేయుడయి వాడు ఆడించినట్లు ఆడతాడు. జీవితంలోని ప్రతి వ్యవహారంలో అతను షైతాన్‌కు దాసుడై దైవాజ్ఞలకు భిన్నంగా నడచుకుంటాడు. అంటే ఆ వ్యక్తి ఆయా రంగాలన్నిటిలోనూ షైతాన్‌ని ఆరాధిస్తున్నాడని అర్థం.

3. ఇక్కడ మూలభాషలో నబి, రసూల్ అనే పదాలు వాడబడ్డాయి. నబీకి, రసూల్‌కి శాబ్దిక భావంలో పెద్దతేడా లేదు. ఈ రెండిటికీ వార్తాహరుడు, సందేశహరుడు, దూత అనే అర్థాలు

الطُّوْرِ الْاَيْمَنِ وَقَرَّبْنٰهُ نَجِيًّا ۝٥٢ وَوَهَبْنَا لَهٗ مِنْ رَّحْمَتِنَآ اَخَاهُ هٰرُوْنَ نَبِيًّا ۝٥٣ وَاذْكُرْ فِي الْكِتٰبِ اِسْمٰعِيْلَ
اِنَّهٗ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُوْلًا نَّبِيًّا ۝٥٤ وَكَانَ يَاْمُرُ اَهْلَهٗ بِالصَّلٰوةِ وَالزَّكٰوةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهٖ
مَرْضِيًّا ۝٥٥ وَاذْكُرْ فِي الْكِتٰبِ اِدْرِيْسَ اِنَّهٗ كَانَ صِدِّيْقًا نَّبِيًّا ۝٥٦ وَّرَفَعْنٰهُ مَكَانًا عَلِيًّا ۝٥٧ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ
اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِّنَ النَّبِيّٖنَ مِنْ ذُرِّيَّةِ اٰدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوْحٍ وَّمِنْ ذُرِّيَّةِ اِبْرٰهِيْمَ وَ
اِسْرَآءِيْلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا اِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيٰتُ الرَّحْمٰنِ خَرُّوْا سُجَّدًا وَّبُكِيًّا ۝٥٨ فَخَلَفَ
مِنْۢ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ اَضَاعُوا الصَّلٰوةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوٰتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا ۝٥٩ اِلَّا مَنْ تَابَ وَاٰمَنَ

ద్వారా మా సాన్నిధ్యం ప్రసాదించాం. మా అనుగ్రహంతో అతని సోదరుడు హారూన్‌ని (కూడా) ప్రవక్తగా నియమించి అతనికి (సహాయకునిగా) ఇచ్చాము. (49-53)

ఈ గ్రంథంలో ఇస్మాయీల్ గాథ ప్రస్తావించు. అతను మంచి వాగ్దానపాలకుడు, సందేశహరుడైన దైవప్రవక్త. తన కుటుంబసభ్యులకు నమాజ్, జకాత్ విధుల్ని గురించి ఆజ్ఞాపిస్తుండేవాడు. అతను తనప్రభువు దృష్టిలో ఆమోదయోగ్యుడైన మనిషి. (54-55)

ఈ గ్రంథంలో ఇద్రీస్‌ని గురించి కూడా ప్రస్తావించు. అతను సత్యసంధుడు, దైవప్రవక్త. అతడ్ని మేము ఉన్నత స్థాయికి చేర్చాము. (56-57)

ఆదం సంతానంలో, నూహ్‌తో పాటు ఓడలో ఎక్కినవారి సంతతిలో, ఇబ్రాహీం సంతతిలో, ఇస్రాయీల్ (యాఖూబ్) సంతతిలో వీరు దేవుని విశేషానుగ్రహం పొందిన దైవప్రవక్తలు. మేము సన్మార్గం చూపి ప్రత్యేకంగా ఎన్నుకున్న సత్పురుషుల్లోనివారు. వారి ముందు కరుణామయుని సూక్తులు పఠిస్తుంటే వారు కన్నీటిధారలతో (అప్రయత్నంగా దేవుని సన్నిధిలో) సాష్టాంగపడుతుండేవారు. (58)

ఆ తర్వాత అనర్హులు, అయోగ్యులు వారికి వారసులైపోయాలు. వారు నమాజ్‌ని వదిలేసి మనోవాంఛలకు బానిసలై పోయారు. త్వరలోనే వారు తమ మార్గభ్రష్టత్వానికి తగిన శిక్ష అనుభవిస్తారు. అయితే పశ్చాత్తాపం చెంది, సత్యాన్ని విశ్వసించి సదాచార వైఖరి అవలంబించేవారు మాత్రం స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. వారికి అణుమాత్రం కూడా

వస్తాయి. ప్రత్యేక పరిభాషలో మనం దైవప్రవక్త అంటున్నాం. ఈ సూక్తిలో నేను ఈరెండు పదాలను విడివిడిగా తెలియజేయడానికి సందేశహరుడైన దైవప్రవక్త అని అనువాదం చేశాను.

కొందరు ధర్మవేత్తలు దివ్యగ్రంథం ఇవ్వబడిన ప్రవక్తను రసూల్‌అని, దివ్యగ్రంథం ఇవ్వబడని ప్రవక్తను నబి అని అభిప్రాయపడ్డారు. దీనికి ఖుర్ఆన్, హదీసుల్లో స్పష్టమైన ఆధారం లేదు. అయితే హోదా, అంతస్తు, బాధ్యతలరీత్యా నబీ కంటే రసూల్ గొప్పప్రవక్తని ఒక హదీసు ద్వారా స్ఫురిస్తోంది. హజ్రత్ అబూజర్ (రజి) ప్రకారం ప్రవక్తల సంఖ్యను గురించి అడిగినప్పుడు "రసూల్‌లు 313 లేక 315 మంది అని, నబీలు 1,24,000 మంది" అని మహాప్రవక్త (స) తెలియజేశారు. దీన్నిబట్టి ప్రతి నబీ రసూల్ కాదని, అయితే ప్రతి రసూల్ మాత్రం నబీయేనని తెలుస్తోంది.

నబీ అంటే వార్తాహరుడు, ఉన్నతస్థానం కలవాడు, మార్గదర్శి అని శాబ్దిక అర్థాలున్నాయి. రసూల్ అంటే పంపబడినవాడు, దూత, ప్రతినిధి, సందేశహరుడు అని అర్థాలున్నాయి. పంపబడినవాడు, దూత అనే అర్థాల్లో దైవదూతల్ని కూడా ఖుర్ఆన్ కొన్నిచోట్ల రసూల్ అని పేర్కొన్నది.

وَعَمِلَ صَالِحًا فَاُولٰٓئِكَ يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُوْنَ شَيْـًٔا ۝٦٠ جَنّٰتِ عَدْنِ الَّتِيْ وَعَدَ الرَّحْمٰنُ عِبَادَهٗ بِالْغَيْبِ
اِنَّهٗ كَانَ وَعْدُهٗ مَاْتِيًّا ۝٦١ لَا يَسْمَعُوْنَ فِيْهَا لَغْوًا اِلَّا سَلٰمًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيْهَا بُكْرَةً وَّعَشِيًّا ۝٦٢ تِلْكَ
الْجَنَّةُ الَّتِيْ نُوْرِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ۝٦٣ وَمَا نَتَنَزَّلُ اِلَّا بِاَمْرِ رَبِّكَ لَهٗ مَا بَيْنَ اَيْدِيْنَا وَمَا
خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذٰلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ۝٦٤ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ
لِعِبَادَتِهٖ هَلْ تَعْلَمُ لَهٗ سَمِيًّا ۝٦٥ وَيَقُوْلُ الْاِنْسَانُ ءَاِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ اُخْرَجُ حَيًّا ۝٦٦ اَوَلَا يَذْكُرُ الْاِنْسَانُ
اَنَّا خَلَقْنٰهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْـًٔا ۝٦٧ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيٰطِيْنَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ
جِثِيًّا ۝٦٨ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيْعَةٍ اَيُّهُمْ اَشَدُّ عَلَى الرَّحْمٰنِ عِتِيًّا ۝٦٩ ثُمَّ لَنَحْنُ اَعْلَمُ بِالَّذِيْنَ هُمْ اَوْلٰى بِهَا
صِلِيًّا ۝٧٠ وَاِنْ مِّنْكُمْ اِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلٰى رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا ۝٧١ ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِيْنَ اتَّقَوْا وَّنَذَرُ الظّٰلِمِيْنَ

అన్యాయం జరగదు. వారికోసం శాశ్వతంగా ఉండే స్వర్గవనాలు ఉన్నాయి. వారు కళ్ళారా చూడకపోయినా అవి లభిస్తాయని దేవుడు వారికి వాగ్దానం చేశాడు. ఆ వాగ్దానం తప్పకుండా నెరవేరుతుంది. (59-61)

వారక్కడ ఎలాంటి పనికిమాలిన మాటలు వినరు. అన్నీ సమంజసమైన మాటలే వింటారు. వారికక్కడ రోజూ ఉదయం, సాయంత్రం ఆహారం లభిస్తుంది. ఇలాంటి స్వర్గానికే మేము మాదాసులలో భయభక్తులు కలవారిని వారసులుగా చేస్తాం. (62-63)

"ముహమ్మద్ (సల్లం)! మేము (దైవదూతలం) నీ ప్రభువు అనుమతి లేకుండా అవతరించలేము. మా ముందున్నదానికి, వెనుకున్నదానికి, ఆ రెండిటి మధ్య ఉన్న దానికి, సమస్తానికీ ఆయనే యజమాని. నీ ప్రభువు (ఏవిషయమూ) మరచిపోయేవాడు కాదు. ఆయన భూమ్యాకాశాలకు, వాటి మధ్య వున్న సమస్త సృష్టితాలకే ప్రభువు. కనుక నీవు ఆయన్నే ఆరాధించు. ఆయన ఆరాధనలోనే (జీవితాంతం) స్థిరంగా ఉండు. నీ దృష్టిలో ఆయనకు సమానుడైనవాడు ఎవడైనా ఉన్నాడా?" (64-65)

మానవుడు (ఏమంటాడో చూడు,) "నేను చనిపోయాక నిజంగా నన్ను బ్రతికించి లేపడం జరుగుతుందా?" అనంటాడు. అతనికసలు ఉనికి అన్నదే లేనప్పుడు మేమతడ్ని మొదటిసారిగా పుట్టించిన సంగతి అతనికి గుర్తులేదా? (66-67)

నీ ప్రభువు సాక్షి! మేము వారందర్నీ, వారితోపాటు పిశాచాలను తప్పక చుట్టుముట్టి తీసుకొస్తాం. తర్వాత వారిని నరకంచుట్టు మోకాళ్ళ మీద వంగబెడ్తాం. ఆతర్వాత ప్రతివర్గం నుండి కరుణామయుని విషయంలో తలబిరుసుతో వ్యహరించిన విద్రోహులందర్నీ ఏరివేస్తాం. నరకంలో విసరాడానికి ఎవరెక్కువ అర్హులో మాకు తెలుసు.

(వినండి!) మీలో ఎవరూ నరకం మీదుగా పోనివారంటూ ఉండరు. ఇదొక నిర్ణీత విషయం. ఈ పని నెరవేర్చవలసిన బాధ్యత నీప్రభువు మీద ఉంది. ఆ సందర్భంలో మేము దైవభీతిపరాయణుల్ని (నరకంలో పడకుండా) రక్షిస్తాము.[4] (దైవనిర్ణీత హద్దులు

4. నరకం మీద ఒక వంతెన (పుల్ సిరాత్) ఉంటుంది. ఆ వంతెనకు ఆవల స్వర్గం ఉంటుంది. కర్మవిచారణ తరువాత మానవులంతా ఈ వంతెన మీదుగా తమ తమ గమ్యాలకు చేరుకోవలసి ఉంటుంది. దీన్ని గురించి దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలియజేశారు:

فِيهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ
مَّقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَاثًا وَرِئْيًا ﴿٧٤﴾ قُلْ مَن كَانَ فِي الضَّلَالَةِ
فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَٰنُ مَدًّا ۚ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ
شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضْعَفُ جُندًا ﴿٧٥﴾ وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى ۗ وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِندَ
رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا ﴿٧٦﴾ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٧٧﴾ أَطَّلَعَ الْغَيْبَ

మీరిన) దుర్మార్గుల్ని మాత్రం అందులో పడిపోవడానికి వదిలేస్తాం. (68-72)

అవిశ్వాసులకు మా విస్పష్ట సూక్తులు విన్పిస్తున్నప్పుడు వారు విశ్వాసులతో “చెప్పండి మన ఉభయవర్గాల్లో ఎవరు మంచిస్థితిలో ఉన్నారు, ఎవరి సభలు వైభవోపేతంగా ఉన్నాయి?” అనంటారు. కాని పూర్వం మేము వీరికంటే ఎక్కువ ఆస్తిపాస్తులు, బాహ్యాపటాటోపం కలిగివున్న ఎన్నో జాతులను నాశనం చేశాం. (73-74)

వారికిలా చెప్పు: “మార్గభ్రష్టత్వంలోనే పడివుండేవారిని కరుణామయుడు చూసీ చూడనట్లు వదిలేస్తున్నాడు. చివరికి వారు తమకు వాగ్దానం చేయబడినదాన్ని అది దైవ శిక్షయినా లేదా ప్రళయఘడియ అయినా (కళ్ళారా) చూసుకుంటారు. అప్పుడు వారికి తెలుస్తుంది, ఎవరి పరిస్థితి అధ్వాన్నంగా, ఎవరి బలగం బలహీనంగా ఉందో.” (75)

దీనికి భిన్నంగా రుజుమార్గం అవలంబించిన వారికి దేవుడు మరింత సద్బుద్ధి ప్రసాదిస్తాడు. నీ ప్రభువు దృష్టిలో శాశ్వతంగా ఉండే సత్కార్యాలే పర్యవసానం రీత్యా, ఫలితం రీత్యా ఎంతో శ్రేష్ఠమైనవి. (76)

ప్రవక్తా! మా సూక్తులు తిరస్కరించిన వాడ్ని చూశావా? అతను (తన ప్రస్తుత పరిస్థితి చూసుకొని మిడిసిపడుతూ“ మీరు నన్ను దైవశిక్ష గురించి ఎంత బెదిరిస్తున్నా) నాకు మాత్రం సంతానం, సిరిసంపదలు ఇంకా లభిస్తూనే ఉంటాయి” అని అంటు

“నరకం మీద (పుల్ సిరాత్) వంతెన ఏర్పాటు చేయబడుతుంది. దైవప్రవక్తలలో అందరి కన్నా ముందు నేను నా అనుచర సమాజాన్ని తీసుకొని దానిని దాటుతాను. ఆరోజు దైవప్రవక్తలు మాత్రమే మాట్లాడుతారు. వారయినా 'దేవా! (మమ్మల్ని) క్షేమంగా ఉంచు' అని మాత్రమే అంటారు. నరకంలో సాదాన్ (అనే ఒక విధమయిన ముండ్ల చెట్టు) ముండ్లలా వంకర్లు తిరిగిన పొడవాటి మేకులు ఉంటాయి. వాటి పొడవు దేవునికి మాత్రమే తెలుసు. ఆ మేకులు వంతెన మీద నడిచే వారిలో కొందర్ని వారి దుష్కర్మల కారణంగా పట్టి నరకంలోకి లాగి పడవేసేందుకు ప్రయత్నిస్తాయి. దాంతో కొందరు హతమయి నరకంలో పడిపోతారు. (ఇక ఎన్నటికీ అందులో నుంచి బయట పడలేరు.) మరి కొందరు తెగి నరకంలో పడిపోతారు. ఆ తరువాత కొంత కాలానికి నరకం నుంచి విముక్తి పొందుతారు.”

కొన్ని ఉల్లేఖనాల ప్రకారం “విశ్వాసులలో కొందరు రెప్పపాటులో ఆ వంతెన దాటి వెళ్తారు. కొందరు మెరుపు వేగంతో దాటుతారు. కొందరు వాయు వేగంతో, మరికొందరు అశ్వ వేగంతో, ఇంకా కొందరు ఒంటె వేగంతో దాటుతారు. ఇలా విభిన్న వేగాలతో దాటేవారిలో కొందరు క్షేమంగా దాటి మోక్షం పొందుతారు. కొందరు మేకులతో తెగి (నరకంలో) పడిపోతారు. మరికొందరు నరకంలో బోర్లా పడిపోతారు.” (బుఖారి, ముస్లిం)

أَمِ اتَّخَذَ عِندَ الرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾ كَلَّا ۚ سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٩﴾ وَنَرِثُهُ مَا
يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾ وَاتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِّيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾ كَلَّا ۚ سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ
وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ﴿٨٣﴾ فَلَا تَعْجَلْ
عَلَيْهِمْ ۖ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ﴿٨٤﴾ يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَٰنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾ وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وِرْدًا ﴿٨٦﴾
لَّا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِندَ الرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَٰنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾ لَّقَدْ جِئْتُمْ
شَيْئًا إِدًّا ﴿٨٩﴾ تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩٠﴾ أَن دَعَوْا لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدًا ﴿٩١﴾

ع ٥ وقف لازم وقف لازم

న్నాడు. అతనికి ఏదైనా అగోచర విషయం తెలిసిపోయిందా? లేక కరుణామయునితో ఏదైనా ఒప్పందం చేసుకున్నాడా? (77-78)

అదేమీ కాదు. అతను వాగుతున్నదంతా మేము (అతని కర్మలచిట్టాలో) నమోదు చేస్తున్నాం. అతనికి విధించే శిక్షను మరింత తీవ్రం చేస్తాం. అతను ప్రస్తావిస్తున్న సిరులూ గిరులూ, మందీమార్బలం అన్నీ చివరికి మాదగ్గరే ఉండిపోతాయి. (అన్నిటినీ ప్రపంచం లోనే వదిలేసి) అతను ఒంటరిగా మా సన్నిధికి రావలసి ఉంటుంది.[5] (79-80)

వారు దేవుడ్ని వదిలేసి తమకు అండగా నిలువడానికి కొన్ని (మిథ్యా)దైవాలను తయారుచేసుకున్నారు. వారికసలు ఎవరూ అండగా నిలువరు. అవన్నీ (ప్రళయ దినాన) వారి పూజాపురస్కారాలను నిరాకరిస్తాయి. పైగా వారికి ప్రత్యర్థులైపోతాయి. (81-82)

మేము సత్యతిరస్కారుల పైకి పిశాచశక్తుల్ని ఎలా వదలిపెట్టామో చూడలేదా? అవి వారిని (సత్యతిరస్కారం గురించి) బాగా రెచ్చగొడ్తున్నాయి. సరే, నీవు వారి శిక్ష విషయంలో తొందరపడకు. వారికి ఎటూ రోజులు దగ్గరపడ్డాయి. (83-84)

ఆరోజు ఎంతో దూరంలేదు. అప్పుడు మేము దైవభీతిపరుల్ని అతిథుల్లా (గౌర విస్తూ) కరుణామయుని సన్నిధిలో ప్రవేశపెడ్తాం. పాపాత్ముల్ని దప్పికగొన్న జంతువుల్లా నరకం వైపు తోలుకెళ్తాం. ఆరోజు ప్రజలు ఎలాంటి సిఫారసు చేయలేరు. ఏదైనా చేస్తే కరుణామయుడి నుండి అనుమతి పొందినవారే సిఫారసు చేయగలరు. (85-87)

కరుణామయుడు ఒకడ్ని తన కొడుకుగా చేసుకున్నాడని అంటున్నారు వారు. “మీరు చాలా ఘోరమయిన మాట కల్పించి చెబుతున్నారు. కరుణామయునికి సంతానం ఉందని చెప్పటం ఎంత తీవ్రమైన విషయమంటే దానివల్ల మిన్ను విరిగి పడవచ్చు; భూమి బ్రద్దలై పోవచ్చు; పర్వతాలు పగిలి ముక్కలై పోవచ్చు. సంతానం కలిగివుండటం కరుణామయునికి ఎంతమాత్రం శోభించదు. (88-92)

5. హజ్రత్ ఖబ్బాబ్ బిన్ అరత్ (రజి) కథనం: అజ్ఞానకాలంలో నేను కమ్మరి పని చేస్తుండే వాడ్ని. ఆరోజుల్లో ఆస్ బిన్‌వాయిల్ నాక్కొంత బాకీపడ్డాడు. నేనొక రోజు వెళ్ళి బాకీ అడిగితే అతను “నువ్వు ముహమ్మద్ (స) ప్రవక్తృత్వాన్ని నిరాకరించనంత వరకు నేను నీ బాకీడబ్బులు ఇవ్వను” అన్నాడు. నేనప్పుడు “నీవు చచ్చినా, తిరిగి బ్రతికించబడినా, నేనాయన ప్రవక్తృత్వాన్ని నిరాకరించను” అన్నాను. అతనీ మాటలు విని “సరే నేను చనిపోయి, తిరిగి బ్రతికించబడనంత వరకు నీ బాకీ నన్నడగకు. నేను తిరిగి బ్రతికించబడితే నాకు నా ధనమూ లభిస్తుంది, సంతానం కూడా. అప్పుడు నీబాకీ తీరుస్తాలే” అన్నాడు. దీన్ని గురించే ఈసూక్తులు అవతరించాయి. (బుఖారి)

وَمَا يَنۢبَغِي لِلرَّحۡمَٰنِ أَن يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾ إِن كُلُّ مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ إِلَّآ ءَاتِي ٱلرَّحۡمَٰنِ عَبۡدٗا ﴿٩٣﴾ لَّقَدۡ أَحۡصَىٰهُمۡ
وَعَدَّهُمۡ عَدّٗا ﴿٩٤﴾ وَكُلُّهُمۡ ءَاتِيهِ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ فَرۡدًا ﴿٩٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَيَجۡعَلُ لَهُمُ ٱلرَّحۡمَٰنُ
وُدّٗا ﴿٩٦﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرۡنَٰهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ ٱلۡمُتَّقِينَ وَتُنذِرَ بِهِۦ قَوۡمٗا لُّدّٗا ﴿٩٧﴾ وَكَمۡ أَهۡلَكۡنَا قَبۡلَهُم مِّن قَرۡنٍ
هَلۡ تُحِسُّ مِنۡهُم مِّنۡ أَحَدٍ أَوۡ تَسۡمَعُ لَهُمۡ رِكۡزَۢا ﴿٩٨﴾

(٢٠) سُورَةُ طٰهٰ مَكِّيَّةٌ (٤٥)

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

طه ﴿١﴾ مَآ أَنزَلۡنَا عَلَيۡكَ ٱلۡقُرۡءَانَ لِتَشۡقَىٰٓ ﴿٢﴾ إِلَّا تَذۡكِرَةٗ لِّمَن يَخۡشَىٰ ﴿٣﴾ تَنزِيلٗا مِّمَّنۡ خَلَقَ ٱلۡأَرۡضَ وَٱلسَّمَٰوَٰتِ
ٱلۡعُلَى ﴿٤﴾ ٱلرَّحۡمَٰنُ عَلَى ٱلۡعَرۡشِ ٱسۡتَوَىٰ ﴿٥﴾ لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَا وَمَا تَحۡتَ ٱلثَّرَىٰ ﴿٦﴾ وَإِن

భూమ్యాకాశాల్లో ఉన్న సమస్త సృష్టిరాసులు కట్టు బానిసలై ఆయన ముందుకు వస్తాయి. ఆయన అందర్నీ పరివేష్టించి ఉన్నాడు. ప్రతి ఒక్కర్నీ లెక్కపెట్టి ఉంచాడు. చివరికి యావన్మంది ప్రళయదినాన ఒంటరిగా ఆయన ముందు సమావేశమవుతారు.

విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తున్నవారి గురించి కరుణామయుడు త్వరలోనే ప్రజల హృదయాల్లో ప్రేమాభిమానాలు జనింపజేస్తాడు. ఇది తప్పక జరుగుతుంది. (93-96)

ప్రవక్తా! ఈగ్రంథం ద్వారా దైవభీతిపరులకు (స్వర్గ)శుభవార్త విన్పించు. పెడసరిగా మాట్లాడే మొండిఘటాలను (శిక్ష గురించి) భయపెట్టు. ఈపని కోసమే మేమీ వాణిని సులభతరం చేసి నీనోట వెలువరిస్తున్నాం. వారికి పూర్వం మేము ఎన్నో జాతుల్ని తుడిచిపెట్టాం. ఈరోజు వారి నామరూపాలు ఎక్కడైనా నీకు కన్పిస్తున్నాయా? లేక వారి అవశేషాలకు సంబంధించిన చిన్న శబ్దమైనా నీకు విన్పిస్తుందా? (97-98)

అవతరణ: మక్కా	20. తాహా	సూక్తులు: 135

ఈ అధ్యాయం తా,హా అనే బీజాక్షరాలతో ప్రారంభమయింది. ఇది హిజ్రీ శకారంభానికి మూడు నాలుగేండ్ల పూర్వం మక్కాలో అవతరించింది. అవిశ్వాసుల మొండివైఖరిని ఖాతరు చేయవద్దని దైవప్రవక్త (స)కు బోధించిన తర్వాత మూసా ప్రవక్త (అలై) గాథ వస్తుంది. ఆ తర్వాత హజ్రత్ ఆదం(అలై) వృత్తాంతం తెలిపి అవిశ్వాసులకు గుణపాఠం చెప్పబడింది. చివర్లో విశ్వాసులకు కొన్ని సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వబడ్డాయి.

కరుణామయుడు, కృపాసాగరుడయిన దేవుని పేరుతో ప్రారంభం

తా-హా. మేమీ ఖుర్ఆన్‌ని నీవు కష్టాల్లో పడాలని నీపై దించలేదు. ఇది (దేవునికి) భయపడే ప్రతివ్యక్తి కోసం వచ్చిన జ్ఞాపిక. భూమితో పాటు అత్యున్నతమైన యావత్ నభోమండలాన్ని సృష్టించిన శక్తిస్వరూపుని వైపు నుండి ఇది అవతరించింది. (1-4)

(విశ్వప్రభువైన) ఆ కరుణామయుడు అధికార సింహాసనంపై అధిష్ఠించి ఉన్నాడు. భూమ్యాకాశాలకు, వాటి మధ్యవున్న వాటికి, నేల క్రింద నిక్షిప్తమైవున్న వాటికి ఆయనే యజమాని. నీవు బిగ్గరగా మాట్లాడినా, మెల్లిగా మాట్లాడినా లేక అంతకంటే ఎక్కువ

تَجۡهَرۡ بِٱلۡقَوۡلِ فَإِنَّهُۥ يَعۡلَمُ ٱلسِّرَّ وَأَخۡفَى ﴿٧﴾ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ لَهُ ٱلۡأَسۡمَآءُ ٱلۡحُسۡنَىٰ ﴿٨﴾ وَهَلۡ أَتَىٰكَ حَدِيثُ مُوسَىٰٓ ﴿٩﴾
إِذۡ رَءَا نَارٗا فَقَالَ لِأَهۡلِهِ ٱمۡكُثُوٓاْ إِنِّيٓ ءَانَسۡتُ نَارٗا لَّعَلِّيٓ ءَاتِيكُم مِّنۡهَا بِقَبَسٍ أَوۡ أَجِدُ عَلَى ٱلنَّارِ هُدٗى ﴿١٠﴾
فَلَمَّآ أَتَىٰهَا نُودِيَ يَٰمُوسَىٰٓ ﴿١١﴾ إِنِّيٓ أَنَا۠ رَبُّكَ فَٱخۡلَعۡ نَعۡلَيۡكَ إِنَّكَ بِٱلۡوَادِ ٱلۡمُقَدَّسِ طُوٗى ﴿١٢﴾ وَأَنَا ٱخۡتَرۡتُكَ
فَٱسۡتَمِعۡ لِمَا يُوحَىٰٓ ﴿١٣﴾ إِنَّنِيٓ أَنَا ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱعۡبُدۡنِي وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ لِذِكۡرِيٓ ﴿١٤﴾ إِنَّ ٱلسَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ
أَكَادُ أُخۡفِيهَا لِتُجۡزَىٰ كُلُّ نَفۡسِۭ بِمَا تَسۡعَىٰ ﴿١٥﴾ فَلَا يَصُدَّنَّكَ عَنۡهَا مَن لَّا يُؤۡمِنُ بِهَا وَٱتَّبَعَ هَوَىٰهُ فَتَرۡدَىٰ ﴿١٦﴾
وَمَا تِلۡكَ بِيَمِينِكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿١٧﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّؤُاْ عَلَيۡهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَـَٔارِبُ
أُخۡرَىٰ ﴿١٨﴾ قَالَ أَلۡقِهَا يَٰمُوسَىٰ ﴿١٩﴾ فَأَلۡقَىٰهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٞ تَسۡعَىٰ ﴿٢٠﴾ قَالَ خُذۡهَا وَلَا تَخَفۡۖ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا
ٱلۡأُولَىٰ ﴿٢١﴾ وَٱضۡمُمۡ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخۡرُجۡ بَيۡضَآءَ مِنۡ غَيۡرِ سُوٓءٍ ءَايَةً أُخۡرَىٰ ﴿٢٢﴾ لِنُرِيَكَ مِنۡ ءَايَٰتِنَا ٱلۡكُبۡرَى ﴿٢٣﴾

నిగూఢ విషయమైనా సరే, ఆయనకు తెలుసు. ఆయనే అల్లాహ్. ఆయన తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయనకు ఎంతో మంచి పేర్లున్నాయి. (5-8)

నీకు మూసా వృత్తాంతం ఏమయినా చేరిందా? అతనొక అగ్ని (మంట) చూశాడు. అప్పుడతను తన కుటుంబీకులతో "మీరు ఇక్కడే ఉండండి. అక్కడేదో అగ్ని కన్పిస్తోంది. వెళ్ళి మీకోసం కొంచెం నిప్పు తీసుకొస్తాను. లేదా అక్కడ (మనకు) దారి చూపేవారు ఎవరైనా దొరకవచ్చు" అని అన్నాడు. (9-10)

మూసా ఆ ప్రదేశానికి చేరుకోగానే అక్కడ ఓ (అదృశ్య) వాణి విన్పించింది: "మూసా! నేనే నీ ప్రభువును. చెప్పులు విడిచిపెట్టు.[1] నీవిప్పుడు పవిత్రమైన తువా (లోయ)లో ఉన్నావు. నేను నిన్ను (ఓ మహాకార్యం కోసం) ఎన్నుకున్నాను. నీకు అందజేస్తున్న విషయాన్ని శ్రద్ధగా విను. నేనే దేవుడ్ని. నేను తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. కనుక నీవు నన్నే ఆరాధించు. నన్ను స్మరించడానికి నమాజ్ స్థాపించు. (11-14)

ప్రళయం తప్పకుండా రానున్నది. ప్రతి మానవుడూ తన కృషికి తగిన ప్రతిఫలం పొందడానికి నేను దాని సమయాన్ని రహస్యంగా ఉంచదలిచాను. కనుక ప్రళయ దినాన్ని నమ్మకుండా మనోవాంఛలకు బానిసలైపోయేవారి విషయంలో దాన్ని గురించిన ఆలోచన నిన్ను (మా సందేశప్రచారం నుండి) నిరోధించకూడదు సుమా! అలా జరిగితే నీవు నాశనమైపోతావు. సరే, మూసా! నీ చేతిలో ఉన్నదేమిటీ?" (15-17)

దానికి మూసా "ఇది నా చేతికర్ర. దీన్ని నేను ఊతగాచేసుకొని నడుస్తాను. దీంతో నా మేకల కోసం చెట్ల నుండి ఆకులు రాల్చుతాను. దీంతో నేను ఇంకా ఎన్నో పనులు చేస్తాను" అన్నాడు. "మూసా! దాన్ని క్రింద పడవెయ్యి" అన్నాడు దేవుడు. మూసా దాన్ని క్రింద పడవేశాడు. అంతే, అది ఎకాఎకిన పాముగా మారి పరుగెత్తసాగింది. (18-20)

"దాన్ని పట్టుకో. భయపడకు. మేము దాన్ని మళ్ళీ పూర్వస్థితికి మార్చుతాం. నీ చేతిని చంకలో అదిమిపెట్టు. ఎలాంటి బాధ లేకుండా అది మెరిసిపోతూ బయటి కొస్తుంది. ఇది రెండో నిదర్శనం. మేమింకా నీకు గొప్పగొప్ప నిదర్శనాలు చూపిస్తాం. నువ్విప్పుడు ఫిరౌన్ దగ్గరికెళ్ళు. అతను హద్దుమీరిపోయాడు" అన్నాడు దేవుడు. (21-24)

1. యూదులు ఈ కారణంగానే చెప్పులు తొడగకుండా ప్రార్థన చేస్తారు. అయితే అంతిమ దైవప్రవక్త (సల్లం) షరీఅత్‌లో (శుభ్రమైన) చెప్పులు తొడిగి నమాజ్ చేయడంలో తప్పు లేదు.

اِذْهَبْ اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ طَغٰى (24) قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِىْ صَدْرِىْ (25) وَيَسِّرْ لِىْۤ اَمْرِىْ (26) وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّنْ لِّسَانِىْ (27)
يَفْقَهُوْا قَوْلِىْ (28) وَاجْعَلْ لِّىْ وَزِيْرًا مِّنْ اَهْلِىْ (29) هٰرُوْنَ اَخِى (30) اشْدُدْ بِهٖۤ اَزْرِىْ (31) وَاَشْرِكْهُ فِىْۤ
اَمْرِىْ (32) كَىْ نُسَبِّحَكَ كَثِيْرًا (33) وَّنَذْكُرَكَ كَثِيْرًا (34) اِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيْرًا (35) قَالَ قَدْ اُوْتِيْتَ سُؤْلَكَ يٰمُوْسٰى (36)
وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً اُخْرٰۤى (37) اِذْ اَوْحَيْنَاۤ اِلٰۤى اُمِّكَ مَا يُوْحٰۤى (38) اَنِ اقْذِفِيْهِ فِى التَّابُوْتِ فَاقْذِفِيْهِ فِى
الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَاْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّىْ وَعَدُوٌّ لَّهٗ ؕ وَاَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِّنِّىْ ۚ وَلِتُصْنَعَ عَلٰى
عَيْنِىْ (39) اِذْ تَمْشِىْۤ اُخْتُكَ فَتَقُوْلُ هَلْ اَدُلُّكُمْ عَلٰى مَنْ يَّكْفُلُهٗ ؕ فَرَجَعْنٰكَ اِلٰۤى اُمِّكَ كَىْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا
تَحْزَنَ ۚ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنٰكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنّٰكَ فُتُوْنًا ۚ فَلَبِثْتَ سِنِيْنَ فِىْۤ اَهْلِ مَدْيَنَ ۚ ثُمَّ جِئْتَ
عَلٰى قَدَرٍ يّٰمُوْسٰى (40) وَاصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِىْ (41) اِذْهَبْ اَنْتَ وَاَخُوْكَ بِاٰيٰتِىْ وَلَا تَنِيَا فِىْ ذِكْرِىْ (42) اِذْهَبَاۤ
اِلٰى فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ طَغٰى (43) فَقُوْلَا لَهٗ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهٗ يَتَذَكَّرُ اَوْ يَخْشٰى (44) قَالَا رَبَّنَاۤ اِنَّنَا نَخَافُ اَنْ يَّفْرُطَ

"ప్రభూ! నాకు మనోస్థైర్యం ప్రసాదించు. నా పనులు సులభంగా నెరవేరేలా చెయ్యి. ప్రజలు నామాట గ్రహించడానికి నాకు వాక్పటిమ ప్రసాదించు. నాకు సహాయంగా నా కుటుంబంలో ఒకరిని మంత్రిగా నియమించు. నా సోదరుడు హారూన్ ద్వారా నాకు బలం చేకూర్చు. అతడ్ని నా పనిలో భాగస్వామిగా చెయ్యి. మేమిద్దరం నీ పవిత్రతను ఘనంగా కొనియాడుతాం. నీగురించి విస్తృతంగా ప్రచారంచేస్తాం. నీవు ఎల్లప్పుడూ మమ్మల్ని కనిపెట్టుకొని ఉంటున్నావు" అన్నాడు మూసా. (25-35)

"మూసా! నీవు కోరినవన్నీ ఇచ్చాం. మేము నీకు మరోసారి మేలు చేశాం. (నీ బాల్యంసంగతి) గుర్తుకుతెచ్చుకో. మేము నీతల్లికి ప్రత్యేక సూచన చేశాం. దివ్యావిష్కృతి ద్వారా మాత్రమే ఇలాంటి సూచన చేయడం వీలవుతుంది. (మేమిలా సూచించాం:) "ఈ పిల్లవాడ్ని ఒక పెట్టెలో పెట్టి నదిలో వదలిపెట్టు. నది దాన్ని ఒడ్డుకు చేర్చుతుంది. నాకూ, ఈ పిల్లవాడికి (ఉమ్మడి) విరోధి అయినవాడు దాన్ని తీసేసుకుంటాడు."

(మూసా! నీవు ప్రేమపాత్రుడయ్యేందుకు) నేను నావైపు నుండి నీ మీద మమతా మమకారాలు ఆవరింపజేశాను. నీవు నా పర్యవేక్షణలో పోషించబడేలా ప్రత్యేక ఏర్పాటు చేశాను. నీ సోదరి (ఫిరౌన్ దగ్గరకు) వెళ్ళిన సంగతి కూడా జ్ఞాపకం తెచ్చుకో. ఆమె (ఫిరౌన్ దగ్గరకు) వెళ్ళి "నేనీ పిల్లవాడ్ని బాగా పోషించే వారెవరో మీకు చూపనా?" అన్నది. ఈవిధంగా మేము నిన్ను మళ్ళీ నీతల్లి దగ్గరకు చేర్చాం. ఆమె సంతోషించాలని, దిగులు చెందకూడదని ఇలా చేశాము.

(మరో సంఘటన) "నీవొక వ్యక్తిని చంపావు. మేము నిన్ను ఆ ఇరకాటం నుండి బయటపడేశాం. ఎన్నో సార్లు నిన్ను పరీక్షకు గురిచేశాము. నీవు మద్యన్ (జాతి) ప్రజల్లో అనేక సంవత్సరాలు గడిపావు. ఇప్పుడు తగిన సమయానికి వచ్చావు. మూసా! నేను నిన్ను నాపని కోసం యోగ్యుడిగా చేశాను. ఇక నీవు, నీ సోదరుడు నా(ఈ) నిదర్శనాలు తీసుకొని వెళ్ళండి. గుర్తుంచుకోండి, ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ నన్ను స్మరించడంలో అలసత్వం చేయకూడదు. మీరిద్దరు ఇప్పుడు ఫిరౌన్ దగ్గరకు వెళ్ళండి. అతను గర్విష్ఠుడై హద్దు మీరిపోయాడు. అతనితో మృదువుగా మాట్లాడండి. దానివల్ల అతను (మా) హితవులు పాటించవచ్చు, లేదా (మాశిక్షకు) భయపడవచ్చు" అన్నాడు దేవుడు. (36-44)

عَلَيْنَاۤ اَوْ اَنْ يَّطْغٰى (45) قَالَ لَا تَخَافَاۤ اِنَّنِىْ مَعَكُمَاۤ اَسْمَعُ وَاَرٰى (46) فَاْتِيٰهُ فَقُوْلَاۤ اِنَّا رَسُوْلَا رَبِّكَ فَاَرْسِلْ
مَعَنَا بَنِىْۤ اِسْرَآءِيْلَ ۙ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ ؕ قَدْ جِئْنٰكَ بِاٰيَةٍ مِّنْ رَّبِّكَ ؕ وَالسَّلٰمُ عَلٰى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدٰى (47) اِنَّا قَدْ
اُوْحِىَ اِلَيْنَاۤ اَنَّ الْعَذَابَ عَلٰى مَنْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰى (48) قَالَ فَمَنْ رَّبُّكُمَا يٰمُوْسٰى (49) قَالَ رَبُّنَا الَّذِىْۤ اَعْطٰى كُلَّ شَىْءٍ
خَلْقَهٗ ثُمَّ هَدٰى (50) قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُوْنِ الْاُوْلٰى (51) قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّىْ فِىْ كِتٰبٍ ۚ لَا يَضِلُّ رَبِّىْ وَلَا يَنْسَى (52)
الَّذِىْ جَعَلَ لَكُمُ الْاَرْضَ مَهْدًا وَّسَلَكَ لَكُمْ فِيْهَا سُبُلًا وَّاَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً ؕ فَاَخْرَجْنَا بِهٖۤ اَزْوَاجًا
مِّنْ نَّبَاتٍ شَتّٰى (53) كُلُوْا وَارْعَوْا اَنْعَامَكُمْ ؕ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّاُولِى النُّهٰى (54) مِنْهَا خَلَقْنٰكُمْ وَ
فِيْهَا نُعِيْدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً اُخْرٰى (55) وَلَقَدْ اَرَيْنٰهُ اٰيٰتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَاَبٰى (56) قَالَ
اَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ اَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يٰمُوْسٰى (57) فَلَنَاْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهٖ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ

"ప్రభూ! అతను మా మీద దౌర్జన్యం చేస్తాడేమోనని లేదా తిరగబడతాడేమోనని భయంగా ఉంది" అన్నారు వారిద్దరూ. (45)

"భయపడకండి. నేను మీకు తోడుగా ఉన్నాను; సమస్తం వింటున్నాను, చూస్తున్నాను. ఇక వెళ్ళండి, వెళ్ళి అతనికిలా చెప్పండి: "మేము నీ ప్రభువు తరఫున వచ్చిన దూతలం, ఇస్రాయీల్ సంతతిని మావెంట రావడానికి వదలిపెట్టు. వారిని వేధించకు. మేము నీదగ్గరకు నీప్రభువు నిదర్శనాలు తీసుకొచ్చాం. సన్మార్గం అవలంబించేవారికి శాంతి కలుగుగాక! సత్యాన్ని తిరస్కరించి ముఖం తిప్పుకునేవారికి శిక్ష ఉందని మాకు దివ్యావిష్కృతి ద్వారా తెలియజేయబడింది" అన్నాడు దేవుడు. (46-48)

(వారు) ఫిరౌన్ (దగ్గరకెళ్ళి ఈమాటలు చెప్పగా అతను విని) "అయితే మూసా! మరి మీరిద్దరి ప్రభువు ఎవరంటా?" అని అడిగాడు. (49)

"ప్రతి వస్తువునూ తగినవిధంగా సృష్టించి, దానికి ఒక (నిర్దిష్ట)మార్గం చూపినవాడే మా ప్రభువు" అన్నాడు మూసా. (50)

"అయితే ఇంతకుపూర్వం గతించిన తరాల సంగతేమిటీ?" అడిగాడు ఫిరౌన్. (51)

"వారి సంగతేమిటో అంతా నాప్రభువు దగ్గర ఓ గ్రంథంలో నమోదై సురక్షితంగా ఉంది. నాప్రభువు ఎలాంటి పొరపాటు చేయడు, మరచిపోడు" అన్నాడు మూసా. (52)

ఆయనే మీకోసం భూమిని పాన్పుగా పరచి దానిపై నడవడానికి దారులు ఏర్పరిచాడు. పైనుండి వర్షం కురిపిస్తున్నాడు. ఆ వర్షం ద్వారా రకరకాల ఉత్పత్తులు వెలికి తీస్తున్నాడు. మీరూ తినండి, మీ పశువుల్నీ మేపుకోండి. ఇందులో బుద్ధిమంతులకు నిదర్శనాలున్నాయి. ఈ భూమి నుండే మేము మిమ్మల్ని పుట్టించాము. చివరికి ఇందులోకే మిమ్మల్ని తీసికెళ్తాము. ఇందులో నుంచే మళ్ళీ బ్రతికించి లేపుతాం. (53-55)

మేము ఫిరౌన్‌కు మా నిదర్శనాలన్నీ చూపాము. కాని అతను (వాటిని) విశ్వసించకుండా (కడదాకా) తిరస్కరిస్తూనే పోయాడు. (56)

అతను (ఎదురుతిరిగి మాట్లాడుతూ) "మూసా! నీ మంత్రశక్తితో మమ్మల్ని మా దేశం నుండి వెళ్ళగొట్టడానికి వచ్చావా మాదగ్గరికి? అలాగైతే మేము కూడా నీకు పోటీగా

مَوْعِدًا لَّا نُخْلِفُهٗ نَحْنُ وَلَآ اَنْتَ مَكَانًا سُوًى ﴿۵۸﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّيْنَةِ وَاَنْ يُّحْشَرَ النَّاسُ
ضُحًى ﴿۵۹﴾ فَتَوَلّٰى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهٗ ثُمَّ اَتٰى ﴿۶۰﴾ قَالَ لَهُمْ مُّوْسٰى وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوْا عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا
فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ ۚ وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرٰى ﴿۶۱﴾ فَتَنَازَعُوْٓا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَاَسَرُّوا النَّجْوٰى ﴿۶۲﴾
قَالُوْٓا اِنْ هٰذٰنِ لَسٰحِرٰنِ يُرِيْدٰنِ اَنْ يُّخْرِجٰكُمْ مِّنْ اَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيْقَتِكُمُ
الْمُثْلٰى ﴿۶۳﴾ فَاَجْمِعُوْا كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوْا صَفًّا ۚ وَقَدْ اَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلٰى ﴿۶۴﴾ قَالُوْا يٰمُوْسٰٓى اِمَّآ اَنْ
تُلْقِيَ وَاِمَّآ اَنْ نَّكُوْنَ اَوَّلَ مَنْ اَلْقٰى ﴿۶۵﴾ قَالَ بَلْ اَلْقُوْا ۚ فَاِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ اِلَيْهِ
مِنْ سِحْرِهِمْ اَنَّهَا تَسْعٰى ﴿۶۶﴾ فَاَوْجَسَ فِيْ نَفْسِهٖ خِيْفَةً مُّوْسٰى ﴿۶۷﴾ قُلْنَا لَا تَخَفْ اِنَّكَ اَنْتَ
الْاَعْلٰى ﴿۶۸﴾ وَاَلْقِ مَا فِيْ يَمِيْنِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوْا ۭ اِنَّمَا صَنَعُوْا كَيْدُ سٰحِرٍ ۭ وَلَا يُفْلِحُ السّٰحِرُ حَيْثُ اَتٰى ﴿۶۹﴾

అలాంటి మంత్రశక్తినే తీసుకొస్తాము. ఈ పోటీ ఎప్పుడు ఎక్కడ జరగాలో నిర్ణయించుకో. మేమీ మాట నుండి వెనక్కి మరలము. నీవు కూడా మరలకూడదు. రా! బహిరంగ మైదానంలోకి (మా) ముందుకు రా!" అని సవాలు విసిరాడు. (57-58)

"అయితే జాతర దినాన పెట్టుకుందాం. పొద్దెక్కిన తరువాత జనం గుమికూడాలి" అన్నాడు మూసా. ఫిరౌన్ వెళ్ళి తన బలగాన్నంతా కూడగట్టుకువచ్చి పోటీకి దిగాడు.

మూసా (పాలకవర్గాన్ని ఉద్దేశించి) "దౌర్భాగ్యులారా! దేవునిపై అసత్యాలు మోప కండి. అలాచేస్తే ఒక మహోపద్రవం ద్వారా ఆయన మిమ్మల్ని సర్వనాశనం చేస్తాడు. అబద్ధం ఎవడు కల్పించినా వాడికి రోజులు మూడినట్లే" అని హెచ్చరించాడు. (59-61)

ఈ మాటలు వినగానే వారిలో (పోటీ గురించి) భేదాభిప్రాయాలు పొడసూపాయి. వారు పరస్పరం రహస్యసమాలోచనలు జరుపుకున్నారు. చివరికి వారిలో కొందరు ఇలా అన్నారు: "వీరిద్దరు మాంత్రికులు మాత్రమే, వారు తమ మంత్రబలంతో మిమ్మల్ని మీ దేశం నుండి వెళ్ళగొట్టాలని, మీ మతాన్ని, మీ ఉదాత్తసంస్కృతిని, తుడిచిపెట్టాలని భావి స్తున్నారు. కనుక ఈరోజు మీ శక్తియుక్తులన్నీ సమీకరించుకొని, సేనావాహినిగా బరిలోకి దిగండి. గుర్తుంచుకోండి, ఈరోజు ఎవరిది పైచేయి అవుతుందో వారిదే గెలుపు."

(ఫిరౌన్ తరఫున పోటీకి దిగిన) మాంత్రికులు (ప్రత్యర్థిని సంబోధిస్తూ) "మూసా! ముందు నువ్వు పడవేస్తావా లేక మమ్మల్ని పడవేయమంటావా?" అనడిగారు. (62-65)

"కాదు, మీరే పడవేయండి" అన్నాడు మూసా. (మాంత్రికులు తమ మంత్ర సాధనాలు నేలమీద పడవేశారు.) మరుక్షణమే వారి త్రాళ్ళు, కర్రలు వారి మంత్రబలం తో మూసా కళ్ళకు (పాములుగా మారి) పరుగెత్తుతున్నట్లు కన్పించాయి. వాటిని చూసి అతను మనసులో కాస్త భయపడ్డాడు. (66-67)

అప్పుడు మేము "మూసా! భయపడకు. నీవే గెలుస్తావు. నీ చేతిలో ఉన్నదాన్ని క్రింద పడెయ్యి. ఇప్పుడే అది వారి అభూతకల్పనలన్నిటినీ తృటిలో మింగేస్తుంది. వీరు చేసినదంతా మంత్రజాలం మాత్రమే. మాంత్రికులు ఎంత అట్టహాసంగా వచ్చినా వారు ఎన్నటికీ విజయం సాధించలేరు" అని అన్నాము. (68-69)

فَاُلْقِيَ السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوْٓا اٰمَنَّا بِرَبِّ هٰرُوْنَ وَمُوْسٰى ﴿۷۰﴾ قَالَ اٰمَنْتُمْ لَهٗ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ ۭ اِنَّهٗ
لَكَبِيْرُكُمُ الَّذِيْ عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ ۚ فَلَاُقَطِّعَنَّ اَيْدِيَكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ وَّلَاُوصَلِّبَنَّكُمْ فِيْ جُذُوْعِ
النَّخْلِ ۡ وَلَتَعْلَمُنَّ اَيُّنَآ اَشَدُّ عَذَابًا وَّاَبْقٰى ﴿۷۱﴾ قَالُوْا لَنْ نُّؤْثِرَكَ عَلٰى مَا جَآءَنَا مِنَ الْبَيِّنٰتِ وَالَّذِيْ
فَطَرَنَا فَاقْضِ مَآ اَنْتَ قَاضٍ ۭ اِنَّمَا تَقْضِيْ هٰذِهِ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ﴿۷۲﴾ اِنَّآ اٰمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطٰيٰنَا
وَمَآ اَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ ۭ وَاللّٰهُ خَيْرٌ وَّاَبْقٰى ﴿۷۳﴾ اِنَّهٗ مَنْ يَّاْتِ رَبَّهٗ مُجْرِمًا فَاِنَّ لَهٗ
جَهَنَّمَ ۭ لَا يَمُوْتُ فِيْهَا وَلَا يَحْيٰى ﴿۷۴﴾ وَمَنْ يَّاْتِهٖ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصّٰلِحٰتِ فَاُولٰۗىِٕكَ لَهُمُ الدَّرَجٰتُ
الْعُلٰى ﴿۷۵﴾ جَنّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۭ وَذٰلِكَ جَزٰۗؤُا مَنْ تَزَكّٰى ﴿۷۶﴾ ع ۳ ۱۲
وَلَقَدْ اَوْحَيْنَآ اِلٰى مُوْسٰٓى ڏ اَنْ اَسْرِ بِعِبَادِيْ فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيْقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا ۙ لَّا تَخٰفُ
دَرَكًا وَّلَا تَخْشٰى ﴿۷۷﴾ فَاَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُوْدِهٖ فَغَشِيَهُمْ مِّنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿۷۸﴾ وَاَضَلَّ فِرْعَوْنُ

చివరికి అదే జరిగింది. మాంత్రికులంతా (ఓటమి అంగీకరించి) సాష్టాంగపడుతూ "మేము మూసా, హారూన్‌ల ప్రభువును విశ్వసించాం" అన్నారు. (70)

"ఏమిటీ, నేను అనుమతి ఇవ్వకముందే మీరితడ్ని విశ్వసించారా? అసలితను మీకు మంత్రవిద్య నేర్పిన గురువయి ఉంటాడు. సరే కానివ్వండి. నేనిప్పుడే మీకాళ్ళు, చేతులు పరస్పరం వ్యతిరేక దిశలో నరికించి మిమ్మల్ని ఖర్జూరపు చెట్లమొదళ్ళ మీద ఉరి తీయిస్తాను. అప్పుడు తెలుస్తుంది మీకు, మా ఇద్దరిలో ఎవరి శిక్ష కఠినంగా, చాలా సేపటిదాకా ఉంటుందో" అన్నాడు ఫిరౌన్ మండిపడుతూ. (71)

"మమ్మల్ని పుట్టించిన సృష్టికర్త సాక్షి! మా ముందుకు స్పష్టమైన నిదర్శనాలు వచ్చిన తర్వాత (సత్యాన్ని విశ్వసించకుండా) నీకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం మావల్ల కాదు. నీవు చేయదలచుకున్నదేమిటో చేసుకో. నీవు మహాఅయితే ఇహలోకజీవితంలో మాత్రమే ఏదైనా చేస్తావు. మేము మా ప్రభువును విశ్వసించాం. ఆయన మా తప్పులు మన్నిస్తాడు. నీ వత్తిడి వల్ల మేము ప్రయోగించిన ఈ మంత్రజాలాన్ని కూడా క్షమిస్తాడు. దేవుడే శ్రేష్ఠుడు, శాశ్వతంగా ఉండేవాడు" అన్నారు మాంత్రికులు నిర్భయంగా. (72-73)

నేరస్థుడయి తన ప్రభువు సన్నిధికి వచ్చిన ప్రతివాడికీ నరకమే గతి. అతనందులో చావడూ, బ్రతకడు. సత్యాన్ని విశ్వసించడంతో పాటు సత్కార్యాలు కూడా చేసిఉండి, తమ ప్రభువు సన్నిధికి వచ్చినవారి కోసం ఉన్నత స్థానాలు, సెలయేరులు ప్రవహించే శాశ్వత స్వర్గవనాలున్నాయి. ఆ వనాలలో వారు కలకాలం (సుఖంగా) ఉంటారు. పవిత్ర జీవితం గడిపేవారికి లభించే ప్రతిఫలం ఇలాగే ఉంటుంది. (74-76)

"ఇప్పుడిక రాత్రికిరాత్రి నా దాసుల్ని తీసుకొని బయలుదేరు. వారికోసం సముద్రం లో నిర్జలమైన దారి ఏర్పరచుకో. మిమ్మల్ని ఎవరూ వెంబడిస్తారన్న భయం ఉండదు. మరెలాంటి భయం కూడా ఉండదు" అని మేము మూసాకు సూచించాము." (77)

వెనుక నుంచి ఫిరౌన్ సైన్యం తీసుకొని (సముద్రతీరానికి) చేరుకున్నాడు. అప్పుడు సముద్రం వారందర్నీ తనలో లీనం చేసుకొని కలిసిపోయింది. ఫిరౌన్ తనజాతి ప్రజలను అపమార్గం పట్టించాడు; సరయిన మార్గదర్శనం చేయలేదు. (78-79)

قَوْمَهُ وَمَا هَدَىٰ ﴿٧٩﴾ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَنجَيْنَاكُم مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَوَاعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنَ
وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَىٰ ﴿٨٠﴾ كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ
عَلَيْكُمْ غَضَبِي ۖ وَمَن يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ ﴿٨١﴾ وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ
صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ ﴿٨٢﴾ وَمَا أَعْجَلَكَ عَن قَوْمِكَ يَا مُوسَىٰ ﴿٨٣﴾ قَالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ
إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ ﴿٨٤﴾ قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِن بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾ فَرَجَعَ
مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا ۚ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا ۚ أَفَطَالَ
عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدتُّمْ أَن يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُم مَّوْعِدِي ﴿٨٦﴾ قَالُوا مَا
أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلَٰكِنَّا حُمِّلْنَا أَوْزَارًا مِّن زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَٰلِكَ أَلْقَى
السَّامِرِيُّ ﴿٨٧﴾ فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُ خُوَارٌ فَقَالُوا هَٰذَا إِلَٰهُكُمْ وَإِلَٰهُ مُوسَىٰ فَنَسِيَ ﴿٨٨﴾

ఇస్రాయీల్ సంతానమా! మేము మిమ్మల్ని మీ శత్రువుల నుండి విముక్తి కలిగించాం. తూర్ పర్వతం కుడివైపున మీరాక కోసం సమయం నిర్ణయించాం. మీ కోసం మన్న, సల్వాలను[2] దించాం. "మేము ప్రసాదించిన పరిశుద్ధ ఆహారం తినండి. అయితే తిని తిరుగుబాటు వైఖరి అవలంబించకండి. అలా చేస్తే మీపై నా ఆగ్రహం విరుచుకు పడుతుంది. నా ఆగ్రహానికి గురైన వాడికిక రోజులు మూడినట్లే. అయితే పశ్చాత్తాపంతో క్షమాపణ కోరుకొని, సత్యాన్ని విశ్వసించి సదాచారసంపన్నుడయి, సన్మార్గంలోనే (జీవితాంతం) నడిచేవాడ్ని నేను తప్పకుండా క్షమిస్తాను" (అని చెప్పాము). (80-82)

"మూసా! నిన్ను ఏ విషయం నీజాతి ప్రజల కంటే ముందుగా తీసుకొచ్చింది?" అడిగాడు దేవుడు. "వారు నా వెనకాల వస్తున్నారు. ప్రభూ! నీవు నాపట్ల ప్రసన్నుడవుతావన్న ఉద్దేశంతో నేను తొందరచేసి నీ సన్నిధికి చేరుకున్నా" అన్నాడు మూసా. (83-84)

"సరే, నీ వెనుక (అంటే నీవిక్కడికి వచ్చిన తరువాత) మేము నీ జాతిని పరీక్షకు గురిచేశాం. సామిరీ (అనేవాడు) వాళ్ళను పెడదారి పట్టించాడు" అన్నాడు దేవుడు. (85)

(ఈమాట వినగానే) మూసా ఎంతో ఆగ్రహం, విచారంతో కూడిన భావోద్రేకాలతో తనజాతి దగ్గరకు తిరిగొచ్చాడు. వచ్చీరాగానే "నాజాతి ప్రజలారా! మీ ప్రభువు మీకు మంచివాగ్దానాలు చేయలేదా? అది మీకు ఆలస్యమైనట్లు అన్పించిందా (సహనం కోల్పోయి ఈ నిర్వాకానికి పాల్పడ్డారు)? లేక నాకు మీరు చేసిన వాగ్దానభంగానికి మీరే మీప్రభువు ఆగ్రహాన్ని ఆహ్వానించదలిచారా?" అని అడిగాడు. (86)

"మా అంతట మేము వాగ్దానభంగం చేయలేదు. అసలేం జరిగిందంటే మేము నగల బరువు మోయలేక చస్తున్నాం. అంచేత వాటిని కాస్తా తీసిపారేశాం, అంతే" అన్నారు వారు. ఆ తర్వాత సామిరీ తన పాత్ర నిర్వహించాడు. అతను వారికోసం ఒక ఆవుదూడ విగ్రహం తయారుచేశాడు. ఆ విగ్రహంలో నుంచి దూడ అరుపులాంటి ధ్వని వినవస్తుండేది. జనం (ఆ చోద్యం చూసి) "ఇదే మన దైవం. మూసా దైవం కూడా ఇదే. మూసా దీన్ని మరచిపోయాడు" అని అరిచారు. (కాని) అది తమకు సమాధానమివ్వ

2. వివరాలకు 2:57 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.

أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِن
قَبْلُ يَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنتُم بِهِ ۖ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَٰنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿٩٠﴾ قَالُوا لَن نَّبْرَحَ عَلَيْهِ
عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ ﴿٩١﴾ قَالَ يَا هَارُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا ﴿٩٢﴾ أَلَّا تَتَّبِعَنِ ۖ أَفَعَصَيْتَ
أَمْرِي ﴿٩٣﴾ قَالَ يَا ابْنَ أُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي ۖ إِنِّي خَشِيتُ أَن تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ
وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي ﴿٩٤﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَا سَامِرِيُّ ﴿٩٥﴾ قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً
مِّنْ أَثَرِ الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَٰلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ﴿٩٦﴾ قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَن
تَقُولَ لَا مِسَاسَ ۖ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّن تُخْلَفَهُ ۖ وَانظُرْ إِلَىٰ إِلَٰهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا ۖ
لَّنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾ إِنَّمَا إِلَٰهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾

దని, ఎలాంటి లాభనష్టాలు కలిగించలేదని వారు గమనించడం లేదా? (87-89)

హారూన్ (మూసా రాకకు) ముందే (నచ్చజెబుతూ) "సోదరులారా! దీని ద్వారా మీరు పరీక్షకు గురయ్యారు. మీ ప్రభువు కరుణామయుడే. కనుక మీరు నన్ను అనుసరించండి. నామాట వినండి" అన్నాడు. కాని వారు (అతని మాటలు పెడచెవిన పెట్టి) "మూసా తిరిగి రానంతవరకు మేము దీన్నే పూజిస్తుంటాం" అని చెప్పేశారు. (90-91)

మూసా (హారూన్ వైపు తిరిగి) "హారూన్! వీరు మార్గభ్రష్టులైపోతుంటే చూసి (నీవు మౌనంగా ఎందుకుండి పోయావు?) వారిని వారించకుండా ఏ విషయం నిన్ను అడ్డుకుంది? నీవు నాఆదేశం ఎందుకు ఉల్లంఘించావు?" అని అడిగాడు. (92-93)

"నా తల్లికుమారుడా! నా గడ్డాన్ని, తలవెంట్రుకల్ని పట్టి లాగకు. నేను ఇస్రాయీల్ సంతతిలో చీలికలు తెచ్చిపెట్టానని, నీమాట ఖాతరు చేయలేదని అంటావేమోనని భయపడ్డాను. (దేవుని దయవల్ల అలా అనలేదు నీవు)" అన్నాడు హారూన్. (94)

"సామిరీ! ఇక నీ సంగతేమిటీ?" అడిగాడు మూసా. (95)

"నేను ప్రజలకు కనపడని ఒక (విచిత్ర) వస్తువుని చూశాను. నేను సందేశహరుని అడుగుజాడల నుంచి ఓ పిడికెడు (మట్టి) తీసుకొని (విగ్రహంలో) పోశాను.[3] అలా చేయాలని నా మనస్సుకు అన్పించింది" అన్నాడు సామిరి. (96)

"సరే వెళ్ళు (ఇక్కడ్నుంచి). ఇకనుండి నీవు జీవితాంతం 'నన్ను తాకకండి' అని చెబుతూ తిరుగుతుంటావు. నీకోసం వాగ్దాన సమయమొకటి నిర్ణయమై ఉంది. అది ఎట్టి పరిస్థితిలోనూ తప్పిపోదు. చూడు, ఇప్పుడు నీ ఇష్టదేవత గతి ఏమౌతుందో! దీన్ని మేము కాల్చి, ముక్కలు ముక్కలుగా చేసి సముద్రంలో విసిరిపారేస్తాము... ప్రజలారా! మీ దేవుడు అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయన తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయన జ్ఞానం ప్రతి వస్తువునూ పరివేష్టించి ఉంది" అన్నాడు మూసా. (97-98)

3. అంటే 'మీ అడుగుజాడల నుండి సేకరించిన మట్టినే నేను విగ్రహంలో పోస్తే ఇలా జరిగింది; ఇది మీ పాదధూళి మహిమే' అని టక్కరి మాటలు చెప్పి నిందారోపణ నుండి తప్పించుకోవడానికి ప్రయత్నించాడు సామిరి. (7:148 సూక్తి కూడా చూడండి.)

كَذٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْبَآءِ مَا قَدْ سَبَقَ ۚ وَقَدْ اٰتَيْنٰكَ مِنْ لَّدُنَّا ذِكْرًا ﴿٩٩﴾ مَنْ اَعْرَضَ عَنْهُ فَاِنَّهٗ
يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وِزْرًا ﴿١٠٠﴾ خٰلِدِيْنَ فِيْهِ ؕ وَسَآءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ حِمْلًا ﴿١٠١﴾ يَّوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّوْرِ وَنَحْشُرُ
الْمُجْرِمِيْنَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ﴿١٠٢﴾ يَّتَخَافَتُوْنَ بَيْنَهُمْ اِنْ لَّبِثْتُمْ اِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا يَقُوْلُوْنَ اِذْ يَقُوْلُ
اَمْثَلُهُمْ طَرِيْقَةً اِنْ لَّبِثْتُمْ اِلَّا يَوْمًا ﴿١٠٤﴾ وَيَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّيْ نَسْفًا ﴿١٠٥﴾ فَيَذَرُهَا ع ٥ ١٤
قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾ لَّا تَرٰى فِيْهَا عِوَجًا وَّلَآ اَمْتًا ﴿١٠٧﴾ يَوْمَئِذٍ يَّتَّبِعُوْنَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهٗ ۚ وَخَشَعَتِ
الْاَصْوَاتُ لِلرَّحْمٰنِ فَلَا تَسْمَعُ اِلَّا هَمْسًا ﴿١٠٨﴾ يَوْمَئِذٍ لَّا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ اِلَّا مَنْ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ
وَرَضِيَ لَهٗ قَوْلًا ﴿١٠٩﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيْطُوْنَ بِهٖ عِلْمًا ﴿١١٠﴾ وَعَنَتِ الْوُجُوْهُ
لِلْحَيِّ الْقَيُّوْمِ ؕ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١١١﴾ وَمَنْ يَّعْمَلْ مِنَ الصّٰلِحٰتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخٰفُ

ప్రవక్తా! ఈవిధంగా మేము గతంలో జరిగిన విశేషాలను గురించి నీకు తెలియజేస్తున్నాం. మేము ప్రత్యేకంగా మా దగ్గర్నుంచి ఒక జ్ఞాపిక (ఖుర్‌ఆన్)ను తీసి నీకు ప్రసాదిస్తున్నాం. దాన్ని విశ్వసించకుండా ముఖం తిప్పుకునేవాడు ప్రళయదినాన అతి దారుణమైన పాపభారం మోయవలసి వస్తుంది. దాన్ని అతడు ఎల్లకాలం మోస్తుంటాడు. ప్రళయదినాన అది అతనికి అత్యంత బాధాకరమైన భారంగా పరిణమిస్తుంది. శంఖం పూరించబడే రోజు మేము నేరస్థుల్ని చుట్టుముట్టి (ఒకచోట) చేర్చుతాం. వారప్పుడు (భీతావహంతో) నిలువుగుడ్లు వేసిచూస్తారు. తర్వాత వారు మెల్లిగా మాట్లాడుకుంటూ "మీరు ప్రపంచంలో మహాఅయితే పదిరోజులు గడిపారేమో" అంటారు. (99-103)

వారు మాట్లాడుకుంటున్నదేమిటో మాకు బాగా తెలుసు. వారిలో కాస్త తెలివిగలవాడు "కాదు, మీరసలు ప్రపంచంలో ఒక్కరోజు మాత్రమే గడిపారు" అనంటాడు[4] ✺

అయితే ఆరోజు పర్వతాలు ఏమవుతాయని వారు నిన్నడుగుతున్నారు. వారికిలా చెప్పు: "నా ప్రభువు వాటిని ఇసుక రేణువులుగా మార్చి ఎగరేస్తాడు. భూమిని చదునైన మైదానంగా మార్చివేస్తాడు. దానిమీద మీకెలాంటి మిట్టపల్లాలు కన్పించవు." (104-107)

ఆరోజు ప్రకటనకర్త పిలుపుతో మానవులు కిమ్మనకుండా అతని వెంట నడుస్తారు. ఏ ఒక్కడూ తోక జాడించలేడు. కరుణామయుని సమక్షంలో ధ్వనులన్నీ మూగబోతాయి. తేలికపాటి (అడుగుల) చప్పుడు మాత్రమే కాస్త విన్పిస్తుంది. ఆరోజు కరుణామయుడు ఎవరికైనా అనుమతి ఇచ్చి, అతని మాటలు వినడానికి ఇష్టపడితే తప్ప ఏఒక్కరి సిఫారసూ చెల్లదు.[5] ప్రజల ముందున్నదేమిటో, వారి వెనుకున్న దేమిటో అంతా దేవునికి తెలుసు. ఇతరులకు దాన్ని గురించి తెలియదు. (108-110)

(ఆరోజు) మానవులు సజీవుడు, శాశ్వితుడైన దేవుని ముందు తలలు వంచి నిలబడతారు. దుర్మార్గం, దౌర్జన్యాల పాపభారం మోసుకొచ్చినవాడు ఆరోజు సర్వనాశనమైనట్లే. సత్కార్యాలు చేసివుండటంతో పాటు విశ్వాసి కూడా అయివుండిన వాడికి ఎలాంటి నష్టంగాని, అన్యాయంగాని జరుగుతుందన్న భయమే ఉండదు. (111-112)

4. ఇతర వివరాలకు 23:112 సూక్తి; 79:46 సూక్తి, దాని పాదసూచిక చూడండి.
5. ఈ విషయం గురించి 2:255, 21:28, 53:26 సూక్తులు చూడండి.

ظُلْمًا وَّلَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾ وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنٰهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا وَّصَرَّفْنَا فِيْهِ مِنَ الْوَعِيْدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُوْنَ
اَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾ فَتَعٰلَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ ۚ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْاٰنِ مِنْ قَبْلِ اَنْ يُّقْضٰٓى اِلَيْكَ
ع ٦ ١٥ وَحْيُهٗ ۫ وَقُلْ رَّبِّ زِدْنِيْ عِلْمًا ﴿١١٤﴾ وَلَقَدْ عَهِدْنَآ اِلٰٓى اٰدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهٗ عَزْمًا ﴿١١٥﴾ وَ
اِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْٓا اِلَّآ اِبْلِيْسَ ؕ اَبٰى ﴿١١٦﴾ فَقُلْنَا يٰٓاٰدَمُ اِنَّ هٰذَا عَدُوٌّ لَّكَ
وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقٰى ﴿١١٧﴾ اِنَّ لَكَ اَلَّا تَجُوْعَ فِيْهَا وَلَا تَعْرٰى ﴿١١٨﴾ وَاَنَّكَ
لَا تَظْمَؤُا فِيْهَا وَلَا تَضْحٰى ﴿١١٩﴾ فَوَسْوَسَ اِلَيْهِ الشَّيْطٰنُ قَالَ يٰٓاٰدَمُ هَلْ اَدُلُّكَ عَلٰى شَجَرَةِ
الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْلٰى ﴿١٢٠﴾ فَاَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفٰنِ عَلَيْهِمَا مِنْ
وَّرَقِ الْجَنَّةِ ۫ وَعَصٰٓى اٰدَمُ رَبَّهٗ فَغَوٰى ﴿١٢١﴾ ثُمَّ اجْتَبٰهُ رَبُّهٗ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدٰى ﴿١٢٢﴾ قَالَ اهْبِطَا

ఇలా మేము దీన్ని అరబీభాషలో పాఠ్యగ్రంథంగా చేసి అవతరింపజేశాం. మానవులు చెడులు మానేసి నీతిమంతులుగా మారడానికి, లేదా ఏమరుపాటు వదలి స్పృహలోకి రావడానికి మేమిందులో రకరకాల హెచ్చరికలు చేశాం. కనుక ఆ దేవుడు సర్వోన్నతుడు, సహజచక్రవర్తి. ప్రవక్తా! నీదగ్గరకు ఖుర్‌ఆన్ పూర్తిగా రానంతవరకు నీవు దాన్ని పఠించడానికి తొందరపడకు. "ప్రభూ! నాకు మరింతజ్ఞానం ప్రసాదించు" అని వేడుకో ✺

పూర్వం మేము ఆదంకు ఒక సందేశం ఇచ్చాము. కాని అతను దాన్ని మరచిపోయాడు. అతనిలో మాకు స్థిరత్వం, సంకల్పబలం కానరాలేదు. ఆదంకు గౌరవ సూచకంగా అభివాదం చేయమని మేము దైవదూతల్ని ఆజ్ఞాపించాం. అప్పుడు వారంతా అభివాదం చేశారు. కాని ఇబ్లీస్ నిరాకరించాడు. మేము ఆదంకు ఇలా ఉపదేశించాం: "ఆదం! ఇతను నీకు, నీభార్యకు (బద్ధ)విరోధి. ఇతను మీరిద్దర్నీ స్వర్గం నుండి బయటికి తీయడం, దానివల్ల మీరు కష్టాలలో పడిపోవడం జరగకూడదు సుమా! ఇక్కడ మీకు కావలసిన సౌకర్యాలన్నీ ఉన్నాయి. ఎలాంటి ఆకలి బాధగాని, కట్టుబట్టల కొరతగాని ఉండదు. అలాగే ఇక్కడ దప్పికగాని, ఎండబాధగాని ఉండదు." (113-119)

కాని షైతాన్ అతడ్ని మభ్యపెట్టాడు. వాడతని దగ్గరకు వెళ్ళి "ఆదం! నేను నీకు శాశ్వత జీవితం, ఎన్నటికీ పతనంకాని రాజ్యాధికారం ప్రసాదించే కల్పవృక్షాన్ని చూపనా?" అన్నాడు. చివరికి వారిద్దరూ (వాడి టక్కరిమాటలకు మోసపోయి) ఆ చెట్టు పండ్లు తిన్నారు. దాంతో వారి మర్మావయవాలు ఒకరి ముందు ఒకరివి బహిర్గతమై పోయాయి. అప్పుడు వారిద్దరూ స్వర్గవృక్షాల ఆకులతో తమ శరీరాలు కప్పుకోసాగారు. (ఇలా) ఆదం తన ప్రభువు (మాట) జవదాటి సన్మార్గం తప్పిపోయాడు.[6] (120-121)

6. 2:36, 7:20-22 సూక్తులలో ఆదం (అలై), ఆయన భార్య హవ్వా (అలై) ఇద్దర్నీ షైతాన్ మోసగించినట్లుంది. అయితే ఇక్కడ హజ్రత్ ఆదం (అలై)ని షైతాన్ మభ్యపెట్టినట్లు స్పష్టంగా ఉంది. అంతేకాదు, (121 సూక్తిలో) ఆదం తన ప్రభువాజ్ఞ జవదాటినట్లు కూడా పేర్కొనబడింది.

అయితే క్రైస్తవులు హజ్రత్ హవ్వా (అలై)యే ఆదం (అలై)కు నిషిద్ధఫలం తినిపించినట్లు ప్రచారం చేశారు. 11వ శతాబ్దంలో బిషప్ మార్బత్ "స్త్రీయే మన ప్రథమపితకు నిషిద్ధఫలం తిన్పించింద"ని పేర్కొన్నాడు. టెర్టూలియన్ అనే మరో క్రైస్తవ పండితుడు స్త్రీజాతినే కించపరుస్తూ "స్త్రీ

مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَىٰ ﴿١٢٣﴾
وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَىٰ ﴿١٢٤﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ
حَشَرْتَنِي أَعْمَىٰ وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ﴿١٢٥﴾ قَالَ كَذَٰلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا ۖ وَكَذَٰلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَىٰ ﴿١٢٦﴾
وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ ۚ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَىٰ ﴿١٢٧﴾ أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ

తరువాత అతని ప్రభువు అతడ్ని పునీతం చేశాడు. అతని పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించి అతనికి సన్మార్గభాగ్యం ప్రసాదించాడు. దేవుడిలా ఆదేశించాడు: "మీరిక్కడ్నుంచి దిగి పోండి. మీరంతా ఒకరికొకరు శత్రువులు. ఇకముందు నానుండి మీ దగ్గరకు ఏదైనా హితోపదేశం వస్తే దాన్ని అనుసరించేవాడు దారితప్పడు; దౌర్భాగ్యస్థితికీ గురికాడు. నా హితబోధ నుండి ముఖం తిప్పుకునేవాడు ప్రపంచంలో (మనశ్శాంతికి దూరమై) దుర్భర జీవితం గడుపుతాడు. ప్రళయదినాన మేమతడ్ని అంధుడిగా చేసి లేపుతాం." (122-124)

అప్పుడతను "ప్రభూ! ప్రపంచంలో నేను కళ్ళున్న వాడినే, ఇక్కడ నన్ను ఎందుకు అంధుడిగా చేసి లేపావు?" అని అడుగుతాడు. దానికి దేవుడు "నీదగ్గరికి మాసూక్తులు

నరకానికి ద్వారం, అన్ని చెడుగులకు తల్లి (మూలం), తాను స్త్రీ అయినందుకు ఆమె సిగ్గుపడాలి" అన్నాడు. ఈ భావనే పూర్వం క్రైస్తవ ప్రపంచంలో స్త్రీజాతిని అధమ శ్రేణికి దిగజార్చింది. వారి హక్కులను అన్యాయంగా కాలరాయడం జరిగింది. వారిపై దుర్భర దౌర్జన్యాలు జరిగాయి.

ఖుర్ఆన్ షైతాన్‌మోసానికి గురయినది హజ్రత్ ఆదం (అలైహి) అని పేర్కొన్నప్పటికీ, స్త్రీ పురుషుల మధ్య వివక్ష చూపుతూ పురుషుడ్ని నిందించలేదు. ఇక్కడ స్త్రీ అయినా, పురుషుడైనా గమనార్హమైన విషయం మానవుడి వల్ల పొరపాటు జరిగిందన్నదే. మరో విషయం వినండి:

మహాప్రవక్త (సల్లం) ఇలా తెలియజేశారు: మూసా, ఆదం (అలైహి)ల మధ్య సంభాషణ జరిగింది. మూసా(అలై) ఆదం (అలై)తో మాట్లాడుతూ "ఆదం! మీరు మా పితామహులు. కాని మీరు మమ్మల్ని (మానవుల్ని) నిరర్థకం చేశారు. మమ్మల్ని స్వర్గంనుంచి తీసివేయించారు" అన్నారు. దానికి ఆదం ఇలా జవాబిచ్చారు: "మూసా! దేవుడు నిన్ను ప్రత్యక్షసంభాషణ కోసం ఎన్నుకున్నాడు. ఆయన నీకు తన స్వహస్తాలతో (తౌరాత్ పలకలు) రాసిచ్చాడు. అలాంటి (ఉన్నతస్థానం పొందిన) నీవు, నన్ను సృష్టించడానికి నలభై యేళ్ళకు పూర్వమే దేవుడు నా అదృష్టంలో రాసిన విధివ్రాత పట్ల నన్ను నిందిస్తున్నావా?" ఈవిధంగా ఆదం ఈ ప్రమాణం ద్వారా మూసాపై విజయం సాధించారు. మహాప్రవక్త (సల్లం) ఈ చివరి వాక్యాన్ని మూడుసార్లు అన్నారు. (బుఖారి, ముస్లిం)

ఇహలోకం కర్మభూమి. మానవుడు ఇహలోకంలో చేసుకున్న కర్మలను బట్టి పరలోకంలో ప్రతిఫలం అనుభవిస్తాడు. హజ్రతే ఆదం (అలై) ఇహలోకానికి వచ్చి కర్మలు ఆచరించి పరలోకానికి వెళ్ళిన తర్వాతనే మూసా (అలై)కు ఈవిధంగా సమాధానమిచ్చారు. దేవుడు ఆయన పొరపాట్లను క్షమించాడు. ఇక ఆయనపై ఎలాంటి నింద మిగలలేదు. కనుక పాపం చేసిన ఏ వ్యక్తి కూడా హజ్రత్ ఆదం (అలైహి) ఇచ్చినట్లు సమాధానమిచ్చి శిక్ష నుండి తప్పించుకోలేడు.

ఒకవేళ ఎవరైనా పిడివాదం చేస్తూ "నా అదృష్టంలో పాపాలు చేయాలని రాసిపెట్టి ఉంది గనక నేను పాపాలు చేస్తున్నా; నన్ను నిందించకూడద"ని అంటే, "నీఅదృష్టంలో ఆ పాపాలకు నీవు నరకశిక్ష అనుభవిస్తావని కూడ రాసిపెట్టి ఉంది గనక, నరకశిక్ష అనుభవించు" అని సమాధానం వస్తుంది. ఎవరి అదృష్టంలో ఏం రాసిపెట్టిఉందో మానవులకు తెలియదు. అంచేత పైశాచిక ఆలోచనలకు తావీయకుండా శక్తిమేరకు సత్కర్మలు ఆచరించడమే బుద్ధిమంతుల పని.

كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَىٰ ﴿١٢٨﴾
وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُسَمًّى ﴿١٢٩﴾ فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ
بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا ۖ وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ
تَرْضَىٰ ﴿١٣٠﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ
فِيهِ ۚ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ﴿١٣١﴾ وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا ۖ لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا ۖ نَحْنُ
نَرْزُقُكَ ۗ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ ﴿١٣٢﴾ وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ ۚ أَوَلَمْ تَأْتِهِمْ بَيِّنَةُ مَا فِي
الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ﴿١٣٣﴾ وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا
فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَىٰ ﴿١٣٤﴾ قُلْ كُلٌّ مُتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ
أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَىٰ ﴿١٣٥﴾

వచ్చినప్పుడు నీవు ఇలాగే (అంధుడైపోయి) వాటిని విస్మరించావు. అందువల్ల ఈరోజు మేము నిన్ను (అంధుడిగా చేసి) విస్మరిస్తున్నాం" అని సమాధానమిస్తాడు. (125-126)

అలాగే హద్దుమీరే, తమ ప్రభువుసూక్తులు తిరస్కరించేవారికి (ఇహలోకంలో వాటి) పర్యవసానం చవిచూపిస్తాం. పరలోకశిక్ష మరింత కఠినంగా, సుదీర్ఘంగా ఉంటుంది.※ పూర్వం మేము ఎన్నో జాతుల్ని నాశనం చేశాం. వాటి అవశేషాల మధ్య ఈరోజు వీరు తిరుగుతున్నారు కదా, మరి వాటి(చరిత్ర) నుండి గుణపాఠం నేర్చుకోరా? ఇందులో బుద్ధిమంతులకు ఎన్నో నిదర్శనాలు ఉన్నాయి. (127-128)

నీ ప్రభువు నుండి ముందుగానే ఒక మాట, నిర్ణీతగడువు లేకుంటే వారి వ్యవహారం ఎప్పుడో తేల్చబడిఉండేది. కనుక వారి మాటలకు నీవు (బాధపడకు.) సహనం వహించు. నీ ప్రభువు ఔన్నత్యాన్ని ఘనంగా కీర్తిస్తూ ఆయన్ని స్మరిస్తూఉండు. సూర్యోదయానికి పూర్వం, సూర్యాస్తమయానికి ముందు, రాత్రి సమయాల్లో, పగటివేళల్లో కూడా దైవస్మరణ చేస్తుండు. దానివల్ల నీవు బహూశా (భవిష్యత్తులో) సంతోషిస్తావు. (129-130)

మేము ప్రాపంచిక జీవితాన్ని, దాని వైభవం, పటాటోపాలను వారిలో వివిధ ప్రజలకు ఇచ్చాం. నీవు వాటివైపు కన్నెత్తి కూడా చూడకు. వాటిని మేము వారిని పరీక్షించడానికి ఇచ్చాం. నీప్రభువు ప్రసాదించే ధర్మయుక్తమైన ఉపాధి మాత్రమే నాణ్యమైనది, మన్నికైనది. నీ భార్యాపిల్లలకు నమాజును గురించి బోధించు. నీవు కూడా దాన్ని క్రమం తప్పక ఆచరించు. మేము మిమ్మల్ని ఆహారం ఇవ్వమని అడగటం లేదు. మేమే మీకు ఆహారం ప్రసాదిస్తున్నాం. సత్ఫలం దైవభీతిపరాయణతకే లభిస్తుంది. (131-132)

వారు "ఈమనిషి తన ప్రభువు వైపు నుండి మహిమ ఎందుకు తీసుకురాడు?" అని అడుగుతారు. వారి దగ్గరకు గతగ్రంథాల బోధనల్లోని సారం చేరలేదా? ఒకవేళ మేము దాని రాకకుముందే ఏదైనా శిక్షద్వారా వారిని నాశనం చేస్తే "ప్రభూ! నీవు మా వద్దకు దైవప్రవక్తను ఎందుకు పంపలేదు? పంపితే నీచులై పరాభవంపాలు కాకముందే మేము నీసూక్తులు పాటించేవాళ్ళంకదా?" అనంటారు. వారికిలా చెప్పు: పర్యవసానం కోసం ప్రతివ్యక్తీ ఎదురుచూస్తున్నాడు. ఇప్పుడు మీరూ ఎదురుచూస్తూ కూర్చోండి. ఎవరు సన్మార్గగాములో, ఎవరు సహృదయులో త్వరలోనే మీకు తెలుస్తుంది. (133-135)